OBECNÁ KRONIKA

Vlastivedné múzeum, NOVÁ BAŇA, Bakošová Mátia, tel. 915 578

„Obecná kronika", obec

Dolné Hámre,

okres: Nová Baňa.

od r. 1960 „ - Žiar nad Hronom.

Kronikár:
1. David Uhrin, riad. učiteľ. (spracoval roky 1945 - 1955) - 10 rokov
2. Kosák Václav, tel. dr. (spracovával roky 1956 - 70 - 14 rokov
3. Šelclová mária - (spracovala roky - 1971-1974) 3 roky
4. David Uhrin, uč. 1975-1996 - 21 rokov

Pôvodná kronika za druhej svetovej vojny bola zničená. Nová kronika bola založená v r. 1956.

Список

погибших и похоронённых на кладбище села Дол.Гамри в марте 1945г.

1.Богосян Андрей Каустович,уб.9.3.
2.Бакин Фёдор Александрович,уб.9.3.
3.Брежнев Василий Ильич,уб.9.3.
4.Бузятов Анатолий Михайлович,уб.10.3.
5.Бахаев Валентин Андреевич,уб.15.3.
6.Васильев Иван Никитович,уб.10.3.
7.Вичехжанин Аркадий Егорович,уб.10.3.
8.Дребетков Николай Фёдорович,уб.10.3.
9.Докучаев Кирил Степанович,уб.10.3.
10.Журавлёв Аркадий Семёнович,уб.11.3.
11.Ковин Лукьян Петрович,уб.9.3.
12.Куцевич Филарет Григорьевич,уб.9.3.
13.Килин Фёдор антонович,уб.10.3.
14.Кузнецов Николай Антонович,уб.10.3.
15.Кондратьев Иван Филиппович,уб.10.3.
16.Кубаев Михаил Алексеевич,уб.10.3.
17.Куклин Михаил Тимофеевич,уб.10.3.
18.Климов Александр Николаевич,10.3.
19.Князев Валентин Александрович,уб.16.3.
20.Косарев Александр Владимирович,уб.16.3.
21.Леконцов Кузьма Григорьевич,уб.10.3.
22.Ломаев Михаил Александрович,уб.10.3.
23.Лукин Василий Иванович,уб.11.3.
24.Минов Степан Яковлевич,уб.17.3.
25.Матвеев Леонид Алексеевич,уб.11.3.
26.Метёлкин Валентин Васильевич,уб.11.3.
27.Мишин валентин Павлович,уб.11.3.
28.Милюхин Иван Платонович,уб.15.3.
29.Мурзин Константин Михайлович,уб.17.3.
30.Никин Василий Васильевич,уб.10.3.
31.Петров Василий Иванович,уб.10.3.
32.Пархомюк Степан Петрович,уб.10.3.
33.Рогалёв Михаил Андреевич,уб.9.3.
34.Рудов Иван Александрович,уб.10.3.
35.Скачков Алексей Фёдорович,уб.9.3.
36.Сафонов Александр Фёдорович,уб.10.3.
37.Степанов Евгений Сергеевич,уб.11.3.
38.Соснин Николай Иванович,уб.11.3.
39.Сабуров Николай Александрович,уб.15.3.
40.Смирнов Александр Дмитриевич,уб.16.3.

Obec Dolné Hámre

Založenie.

Obec Dolné Hámre sú bývalým majetkom Revišťa, v doline Hodrušského potoka. Ačkoľvek ju Turci v roku 1663 spustošili, predsa jej vzrast začína sa otvorením baní na zlato, hlavne však na striebro v súsednej Hodruši roku 1783. Keďže vyberanie drahého kovu z rudy prevádzalo sa drtením a vymývaním bolo treba najsť k tejto práci vhodné miesto, aby práce nezvyšovali výrobnú cenu. K tomu účeľu slúžil potok a výše obce bývalé jazero, ktoré bolo tým odvodnené.

Závody boli postavené na hornom konci obce. Novšie boli vybudované zároveň s kostolom, a dnes stoja iba múry. Došlé robotníctvo usadzovalo sa v blízkosti závodu - v domoch nimi stavaných. K robotníkom a baníkom pribudli povozníci, ktorí dovážali potrebný materiál. Meno Dolné Hámre vzniklo na rozlíšenie od starých Horných Hámrov.

Ubudnutím striebra banské závody boli zastavené a v úzkej lesnatej doline medzi obyvateľstvom bola by sa uhniezdila veľká bieda, keby roku 1895* nebola bývala založená továreň Sandrik. Továreň založil rytier ~~Bergson~~ BERKS, majiteľom bola Geramb-Union. Pozdejšie prejšla do majetku budapeštianskej banky a zmenená bola v akciovú spoločnosť. Roku 1917 stal sa jej majiteľom Artúr Krupp a od roku 1921 patrí Moravskej banke v Brne. Názov firmy je Továreň na strieborné a kovové výrobky uč. spol. Dolné Hámry.

* opr. 6.II.62 Vozel

Hlavným predmetom výroby sú príbory z alpaky, alpaky postriebrenej alebo pochromovanej, z nehrdzavejúcej ocele a z čistého striebra. Okrem toho vyrába sa všetko stolné náčinie pre hotely, ako lácne, súpravy na kávu, mlieko, čaj, misy pečienkové, panvy, rajnice, všetko kuchynské náčinie z čistého niklu, rôzne ozdobné predmety, podnosy, stojanky, svietniky, čiaše, kúpacie vane z čistého niklu. Továreň má tiež valcovňu plechov, kde vyrába plechy medené, alpakové, niklové, strieborné, mosadzné a to pre vlastnú potrebu i pre obchod.

Najstaršia pamiatka je asi tristoročná kaplnka. Kostol bol stavaný v rokoch 1892-94. Sú v ňom pekné sochy baníkov, práca bývalého riaditeľa Sandriku, Jana Peterku. Škola je v obci od roku 1862. Štátna ľudová škola je v obci od roku 1913. Na Sandriku je škola od roku 1897. V obci je poštový úrad (1895) V roku 1932-33 bol vybudovaný v celej obci vodovod. V chotári obce je 4,88 ha veľký čisto dubový asi 200 ročný les, zvaný Kašivárová - prírodná a chránená pamiatka.

Továreň Sandrik.

založenie.

Každého, kto navštívil továreň Sandrik zaujímalo, prečo práve tento významný podnik má také podivné meno a prečo je umiestnený v drobnej dedinke Dolné Hámre, v úzučkej dolinke medzi horami, ktorá svojou romantickou krásou je v stave lákať zástupy turistov.

V žiadnom prípade nejde v názve podniku ani v jeho lokalizácii o čiru náhodu, alebo rozmar. K obidvom viedol historický vývoj tejto oblasti, ktorá sa nám vidí, akoby bola len nedávno odkrytá. A začal v sympatickej dolinke, ktorou vedie pre automobilistov vďačná cesta zo Žarnovice do Banskej Štiavnice, niekoľko storočí na odkrýval únorný proces ľudskej práce,

ktorým sa malo vyťažiť čo najviac zo strie-
strieborného bohatstva ukrytého v zemi pri Hodruši.
Údolie, v ktorom leží Sandrik, bolo kedysi súčasťou
významnej banskej oblasti Slovenska, ktorú tvoril o-
kruh mesta Banská Bystrica, Kremnica a Banská
Štiavnica. Tento okruh bol známy v najstarších do-
bách a rozkvetol hlavne v stredoveku, súc strediskom
nemeckej kolonizácie Hodruša, ktorá susedí tesne
s Dolnými Hámrami - mala významné strieborné
doly, v ktorých sa opäť teraz pracuje. Dolovalo sa
tu oddávna. Roku 1792 bola založená zvláštna
Únia, ktorá mala z hodrušských dolov čo najviac
vyťažiť.

Plných sto rokov doly prospekovali a poskytovali
obživu celému chudobnému kraju - vidieku. Bohužiaľ
r. 1894 dostalo sa odkrytím nových strieborných ná-
ležísk v Mexiku a v Južnej Afrike katastrofálne kle-
snutie cien striebra, ktoré malo i veľmi neblahý
vliv na hodrušské doly. Striebro klesło na polovicu
a v dôsledku toho výnosnosť hodrušských dolov ne-
stačila ani na krytie dolovacích nákladov. Vyskytnula
sa nutnosť alebo doly uzavrieť, alebo zriadiť to-
várňu na zpracovanie striebra, ktorá by na mie-
ste spracovávala hodrušské striebro, aby sa aspoň
na zpracovaní zarobilo a doly mohli ďalej praco-
vať. Tak skutočne došlo r. 1895 k založeniu továrne
Sandrik.

Podobne ako si pomery vyžiadali lokalizova-
nie - umiestnenie továrne do dolinky, inakšie pre
priemysel málo vhodnej, tak i miestne pomery dali
podniku jeho meno Sandrik. Totiž miesto, na ktorom
stojí dnes továreň, tvorilo časť pieskových naplavenín z
hodrušských dolov. Tieto naplaveniny boli obyvateľ-
stvom domácim i nemeckými kolonistami zvané
Sandrücken.* (rovnako podľa majiteľa domku ktorý tento mal
na mieste dnešnej továrne postavený)

* doplnil 6.2.62 Vrzgík

Druhá svetová vojna - Slovenské národné povstanie.

Revolučný národný výbor u nás účinkoval od 31. augusta 1944, taktiež aj závodné organizácie, stráž a milícia. Vyše 100 príslušníkov osadenstva továrne nastúpilo do povstaleckého vojska a do partizánskych oddielov.

Veľa ľudí sa skrývalo v okolitých obciach a najmä v baniach. Masové hroby na Pohrmí a rodiny bez otcov a synov sú výmluvnými svedkami nacistickej besťiality, ale aj pamätníkmi národnej uvedomelosti našich ľudí. Zo zamestnancov Gestapo zavraždilo prokuristu Miroslava Obrátila a člena MNV - robotníka Františka Lehotského. Obaja našli v hromadnom hrobe pri obci Píla, nedaleko Žarnovice. Ďalej Gestapo odvliekla závodného inžiniera Jána Hruškoviča, rytca Štefana Dobročanu, ktorý bol starostom obce za Povstania, tech. úradníka Hermana Richňovského a pasiera Henricha Richňovského. Títo sú dosiaľ nezvestní. Okrem týchto obetí padli v bojoch za slobodu počas Povstania a počas vojnových udalostí títo občania:
Bezák Ján, Kamody Ján, Vladimír, Ďurkej Ján, Farbák Ján, Kotrý Štefan, Dolinský Štefan, Považan Ondrej, Schültz Ján, Graus Adolf, Kopernická Mária, Mihálik Ján, Neumann Václav, Jachanovský Ignác.

Všetkým týmto hrdinom boja a práce zachovávame večnú pamiatku!

Bojové udalosti neuchránili ani našu obec a v priebehu Slovenského národného povstania bolo v našej obci citeľne poškodené niekoľko obytných budov. Nemcami bolo vykradnuté potravné družstvo „Vzájomnosť". Po potlačení, ktoré bolo len

prechodného rázu, vydrancovali a úplne vyhubili továreň „Sandrik", odvliekli 7 občanov, ktorých zákerným spôsobom povraždili.

Keď sa v marci r. 1945 približoval front Nemci na ústupe vyhodili do vzduchu „Hronský" most, aby takto zpomalili postup slávnej oslobodzovacej Červenej armády.

V marci r. 1945 začalo sa bojovať aj v našej obci. Bojový front tu trval celé 3 týždne. Front nechal aj v našej obci svoje stopy, vypálené, zničené domy a hlavne asi 120 ľudských životov oslobodzovacej armády.

Konečne prišiel vytúžený deň 9. máj 1945. Mužovia, ktorí sa zúčastnili bojov, ako aj tí, ktorí z čias SNP boli odvlečení do zajatia, ktoré sa im podarilo prežiť sa pomaly vracali domov. Spolu s tými, čo boli doma dali sa s chuťou do práce, aby boli odstránené stopy hroznej druhej svetovej vojny. V prvom rade sa hľadali zárobkové možnosti. Zraky všetkých sa upierali k miestnej továrne „Sandrik", kde každý hľadal svoje pôvodné miesto.

V závode sa začalo postupne pracovať a výroba rozširovať podľa potreby. Len čo sa pomery skonsolidovali, začalo sa pristupovať k zlepšeniu pracovných podmienok a doteraz nebývalou mierou k zvyšovaniu životnej úrovne pracujúcich.

Zo strany MNV bola poskytnutá jak finančná, tak aj materiálna pomoc tým občanom, ktorých obytné domy a hospodárske staviská boli značne poškodené vojnovými udalosťami. Títo ako prví po prevedených opravách zahladili stopy vojny v našej obci.

Desať rokov výstavby obce Dolné Hámre - 1945-1955.

Od nášho oslobodenia slávnou sovietskou armádou v r. 1945 v našej obci nastala podstatná zmena. Národným podnikom „Lanárik" bolo vybudované 45 bytových jednotiek so 6-imi izbami pre slobodných zamestnancov. Adaptoval sa spoločenský dom, v ktorom je aj divadelné zariadenie, ktinosála pre 350 ľudí.

V samom závode upravovali a prestavovali sa jednotlivé dielne. Pristavovali sa nové pracovné strediská. V réžii závodu bola vybudovaná 20 bytová kolónia vzorne upravená - novou spojovacou cestou a dnes záslužbou tam bývajúcich zamestnancov so vzorne upravenými záhradami. Pre výchovu pracujúceho dorastu bol vystavený veľký, moderný internát s ústredným kúrením a potrebným zariadením.

Ďalších 24 bytových jednotiek bolo upravené v obci Veľké Pole, ktoré slúžia pracujúcim závodu, ako aj pre penzistov uvedeného podniku.

Našu obec okrášlila novostavba Národnej školy, budova Detských jaslí, kde v jednej časti budovy je zriadená aj pôrodnica Okresného ústavu národného zdravia v Novej Bani, ktorá slúži rodičkám nielen z našej obce, ale aj z blízkeho okolia. Okrem toho bol postavený pomník padlým hrdinom v SNP, ďalej kúpalisko a prevedená bola čiastočná regulácia potoka.

Boli zriadené dve Materské školy, Družina

mládeže pri Národnej škole s dvomi oddeleniami, v ktorej sa deťom zamestnaných matiek podáva výdatná, celodenná strava.

Po oslobodení boli zriadené predajne „Večná", „Obuva" a opravovňa obuvi. Predtým naši občania museli na nákup tohoto tovaru chodiť do vzdialených miest.
Vo výstavbe je športový štadión, ktorý po dobudovaní bude pýchou našej obce.
V minulom roku boli odstránené rumoviská tzv. „Stupy" na priestranstve v Dolných Hámroch, kde n. p. „Sandrik" vybudoval 2 budovy slobodární pre svojich zamestnancov.

Koncom roku 1954 vedenie n. p. Sandrik, chcejúc zabezpečiť spokojnosť osadenstva prevzal adaptovanú budovu čís. 72, podniku „Arma" Banská Bystrica, ktorý tu zriadil obchodné domy s rôznym sortimentom spotrebného tovaru. V budove okrem obchodných miestností sú i rodinné byty obsadené zamestnancami závodu.
Za pomoci strany a vlády vzpriamila sa v obci akcia individuálnej výstavby rodinných domkov, v ktorej je doteraz zapojené 32 občanov.

Tu uvedenými skutočnosťami plán výstavby obce nie je skončený. Závod po svojej linke má naplánovanú ďalšiu výstavbu rodinných bytov pre zamestnancov - ďalej spojovaciu cestu k detským jasliam, okrášlenie dvora pred vstupom na pracoviská, aby už i radostné a pekne upravené prostredie vyvolávalo u zamestnancov pracovné nadšenie a samo ich núcilo k zvýšeným výkonom ako odmenu za starostlivosť, ktorá je im po každej stránke venovaná.

Rok 1956:

Roku 1956 prebiehal v našej obci život, práca a výstavba v normálnom tempe. Čiastočné znepokojenie občanov nastalo v novembri pre maďarské udalosti. V Maďarsku totiž pre ťažké hospodárske i politické chyby, ktorých sa maďarská strana pracujúcich dopustila, vyvolali nespokojnosť v širokých masách maďarského ľudu. Odsúdením stalinského kultu osobnosti a chýb, ktoré z tejto nesprávnej politiky vyvierali, vyvolali v robotníckych stranách širokú, ostrú, otvorenú kritiku a snahu po náprave. V Maďarsku však žiaľ kritika sa zvrhla a vyústila v kvatorazedný boj v radách Maďarskej strany pracujúcich. Namiesto nápravy chýb došlo k úplnému ohrozeniu vlády, ktorá bola hermocná a ustupovala zahraničnej i domácej reakcii snahou ktorej bolo likvidovať nastúpenú cestu k socializmu. Každý náš mierumilovný občan chápal ale

nebezpečenstvo pre klud a mier v našej vlasti by znamenalo víťazstvo kontrarevolúcie, pretože táto mala irredentistické snahy v tom smysle, že žiadala čiastočné, ba aj celé pripojenie Slovenska k Maďarsku. Kontrarevolúcia v Maďarsku bola porazená a občania v našom závode Sandrik vďačne odpracovali štyri hodiny v prospech náhrady na škodu spôsobenú vojnovým besnením v Maďarsku. Na jednotné konto 999 bolo takto odvedené Kčs 20.000.-. Napriek týmto nádejným ako aj súčasne nevydarenému ozbrojenému útoku Izraela, Francie a Anglie na Egypt, naši občania ako aj občania celého štátu zostali disciplinovaní, čím neochabla budovateľské úsilie v našej obci a závode.

V „Betleheme" v akcii „M" boli postavené dva rezervoáre vody napájané starým potrubím z pod Havrankova. Takto bol zabezpečený dostatok pitnej vody v Betleheme, ako aj vody potrebnej v prípade požiaru. Celkový náklad na stavbu bol Kčs 40.000,- z čoho len Kčs 12.000.- bolo k dispozícii, ostatné bolo odpracované v dobrovoľnýcl brigádach.

Podobne v akcii „M" bol zhotovený drôtený

plot a oceľová vstupná brána do obecného cintorína. Celková hodnota diela činila Kčs 30.000.-, z toho uhradené len Kčs 10.000.- ostatné bolo odpracované v dobrovoľných brigádach.

V akcii zveľaďovania obce bolo odpracované pri úprave obce celkom 25.262 dobrovoľných brigádnických hodín.

Regulácia potoka pokračovala v tomto roku na úseku medzi továrňou a osadou Kyslá. Potok pred továrňou bol pokrytý tak, že s cestou tvorí jednu plochu, čím vzniklo pred továrňou viac voľného priestoru tak potrebného pre parkujúce autobusy, ktoré dovážajú a odvážajú zamestnancov do práce z okolia.

Pod Závozom bola postavená priehrada, ktorá za prudkých dažďov a pri topiacom sa snehu má zachytiť vodu, ktorá prudkosťou svojho spádu spôsobovala poškodenie, t.j. vymývanie terénu a cesty, prípadne povodňou ohrozujúce okolité domy.

Na horných lúkach po pravej strane potoka a ľavej strane cesty smerom k cintorínu pokračuje individuálna výstavba rodinných domkov.

V továrni sa začalo s konečnou úpravou betónovej cesty, postavila sa nová vrátnica, ktorá nahradí doterajšie pôvodné dve menšie.

Od 1. II. 1956 nastúpil v továrni Sandrik nový podnikový riaditeľ inž. František Stejnek, rodák z Moravy. Nastúpil po riaditeľovi Ladislavovi Hrušovičovi ako siedmy riaditeľ od jej založenia.

Náš občan Karol Staník, ktorý v závode zastáva funkciu hlavného účtovníka má veľké zásluhy pri budovaní športového štadióna a celého jeho príslušenstva. Výstavba štadióna a priradených budov, ktoré sú stále este vo výstavbe jeho zapadla do celkovej výstavby obce, povznesla jej úroveň nakoľko takáto mohutná výstavba vzhľadom na počet občanov 1800 nie je prevádzaná ani v mestách. Za zásluhu na tejto výstavbe bol krajom odmenený tým, že bol vyslaný na bezplatný dvojtýždenný zájazd do SSSR.

V našej obci bola v lete poriadaná celookresná Spartakiáda za účasti 887 cvičencov.

Taktiež na našich ihriskách bola usporiadaná celookresná letná mierová slávnosť spojená s dňom družstevníkov.

Dňa 7. III. 56 náhle zomrel na porážke ve-
dúci Potravného družstva Michal Jasenák. Celý
svoj život strávil za obchodníckym pultom a
pretože bol pomerne obľúbený, jeho náhla smrť
bola nepríjemným prekvapením. Zomrel ani
nie päťdesiatročný zanechajúc manželku a
dve dietky.

Ďalšou tragickou udalosťou bola smrť
občana Michala Jančoka, ktorý zastával funkciu
vedúceho plánovacieho úseku v závode Sandrik.
Zahynul na služobnej ceste do Prahy v rýchliku
Plešivec – Praha dňa 7. VIII. 56 o 2·50 hod. pri
obci Dlouhonice v Přerovskom okrese. Tohto rýchlika
narazil na stojací nákladný vlak. Spolu
s Michalom Jančokom zahynula Oľga Štelelová,
ktorá taktiež cestovala služobne do Prahy.
Oľga Štelelová bola zamestnankyňou Sandrika,
avšak občianka zo susednej baníckej Banskej
Hodruše. S obomi, avšak v inom voze cestoval
náš občan a zamestnanec Sandrika Štefan Be-
lanovský, ktorý pri havárii vlaku neutrpel
žiadne zranenie. Obom mŕtvym bol z nádvoria
továrne vystrojený pohreb za účasti veľkého

počtu osadenstva a zástupcov Ministerstva automobilového priemyslu a hospodárskych strojov, do ktorého ministerstva továreň toho času patrila a patrí.

Občania v závere roku s radosťou prijali zníženie cien mnohých potravinových článkov, čím sa zvýšili nepriame dôchodky občanov.

Občania taktiež sledujú pozorne nový pripravovaný zákon o národnom poistení, ktorým sa upravujú a okrem iného zvyšujú dôchodky starobné. Podrobnosti tohoto zákona budú známe až začiatkom budúceho roku a niekoľko našich občanov bolo už na inštruktážnom školení, ktorí budú pracovať v komisii národného poistenia pri závodnom výbore Revolučného odborového hnutia pri závode Sandrik.

Rok 1957:

V roku 1957 pokračuje výstavba a úprava našej obce väčšinou na dokončovacích prácach z minulého roku. Tak v akcii „Z" bola dokončená vodná nádrž na Murári nákladom 20 000 Kčs. Pokračuje sa v úprave parku pred továrňou nákladom 13 000 Kčs, v polovici decembra je dohotovená regulácia potoka na úseku medzi továrňou a Kyslou. Na hornjel lúkach pokračuje individuálna výstavba rodinných domkov a továreň ešte v decembri robí prípravy na výstavbu dvanásťbytového činžiaku medzi činžiakom č. 224 a obchodným domom. Začiatkom roku došlo do obce rozhlasové zariadenie pre miestny rozhlas. Celkový finančný náklad na zavedenie rozhlasu činil 68 000 Kčs, pričom osadenie stĺpov bolo prevedené v neplatenjel dobrovoľnjel brigádach. Rozhlas

Začal svoju pravidelnú činnosť 19. mája, v deň volieb do miestneho národného výboru. V športovej budove na poschodí bola zariadená spoločenská miestnosť. Na športovej budove bola namontovaná prvá televízna anténa v našej obci. Namontoval ju občan Ernest Gottpreis ktorý v tom čase zastáva funkciu hlavného inžiniera v závode. V „Betleheme" bolo zavedené verejné osvetlenie nákladom 10000 Kčs, ďalej vybudovaný bol most „na Trosky".

V polovici februára voda pretrhla neregulovanú hrádzu potoka a spôsobila čiastočnú povodeň v obci. Najviac utrpeli činžiak č. 229 a č. 213 kde voda vnikla do pivnic a musela byť čerpadlami odstraňovaná. Dňa 14. apríla bola prevedená celonárodná pracovná smena na úprave obce. Ťažiskom smeny bolo osadenie stĺpov pre miestny rozhlas.

Behom roku továreň odpredala 60 rodinných domkov, ktoré boli jej

vlastníctvom občanom – zamestnancom závodu. Takýto odpredaj bol prevádzaný celoštátne. Vo vlastníctve závodu ostávajú len činžiaky.

Dňa 19 mája boli prevedené voľby do miestneho, okresného a krajského národného výboru. Do miestneho národného výboru väčšinou hlasov boli zvolení títo občania:

Kamody František
Mihálik Jozef
Gajdošík Ján
Považanová Mária
Benčová Katarína
Považanová Mária č. 246
Gálik Peter starší
Buška Ján
Maruniak Ján
Sarközi Koloman.
Murančík Ján st.
Jániová Elena
Valašková Melánia
Dr Böhm Alojz
Uram Jozef
Štelchová Mária
Pirnerová Jozefína
Kolovrat Michal
Majsniar Viliam

Funkcie predsedu miestneho národného výboru prevádza Kolouret Michal, tajomníka Uram Jozef.

Továrenská dychová hudba existuje praktický od založenia továrne. V tomto roku dosiahla pekný úspech keď ako tridsaťčlenný súbor v súťaži ľudovej umeleckej tvorivosti postúpila až do celoslovenskej súťaže, kde taktiež obsadila na čestnom mieste.

V tomto roku boli v lete neobyčajné horúčavy a 6 júla hromikár nameral najväčšiu teplotu 33° Celzia v tieni. Hodno poznamenať, že taktiež jeseň bola neobyčajne dlhá a teplá.

Zamestnanci závodu chodia opäť v lete na patronátne jednotné roľnícke družstvo na žatevné brigády. Takto dobrovoľní brigádnici nášmu patronátnemu družstvu na Veľkom Poli pomáhali

pri stavbe kravína, na ktorý vybetónovali základy.

Koncom roku z nášho závodu vychádzajú agitačné dvojice na tie rolnícke obce (hlavne Voznica) kde nie sú založené jednotné rolnícke družstvá za účelom presviedčania rolníkov o vstupe do týchto.

Dňa 29 septembra bola opäť národná smena na úprave obce, zúčastnilo sa jej 506 brigádnikov.

Dňa 4 októbra boli občania vzrušení vypustením prvej umelej družice zeme. O tomto úspechu sovietskej vedy bol v obci v rámci mesiaca československo-sovietskeho priateľstva prednášať člen slovenskej akadémie vied.

Ku cti obce a riaditeľa národnej školy Dávida Uhrina slúži tá okolnosť, že naša národná škola bola Povereníctvom školstva v Bratislave a

rady krajského národného výboru v Banskej Bystrici večerná ako pokusná škola, na ktorej sa budú skúmať nové učebné osnovy a učebné plány ako aj učebnice. Výskum potrvá tri roky t.j. do roku 1960 kedy na všetkých školách zavedú sa už vyskúšané a osvedčené osnovy a učebnice. Pre úplnosť uvádzame, že na Slovensku je takýchto pokusných škôl národných 6, z toho jedna v našej obci.

V tomárni bola rozšírená večerná nižšia priemyselná škola o jeden ročník.

Pri príležitosti štyridsiateho výročia veľkej socialistickej októbrovej revolúcie zadal výbor žien pri miestnom národnom výbore ženám sovietskym ako dar ručne pletení prikrývky.

1958:

Tento rok – ako tretí v druhej päťročnici začal v nás spôsobom obvyklým, t.j. schôdzou osadenstva závodu v kinosále Spoločenského domu pri továrni dňa 2.I.58 o 6.00 hodine ráno. Na takýchto schôdzach sa hodnotili hospodárske výsledky uplynulého roku.

Cez január niektorí naši občania sledujú v športovej budove ihriska na televíznej obrazovke majstrovstvá Európy v krasokorčuľovaní ktoré boli v Bratislave. Napriek tomu, že bratislavská televízna vysielačka zaručuje okrem viditeľnosti len 50 km v našej obci je dobrá viditeľnosť na severnej strane a tak mnohí občania behom tohoto roku si kupujú televízory.

Vo februári v kinosále Spoločenského domu bolo veľa kultúrnych podujatí hlavne divadiel. Vystupovalo mnoho súborov z blízkych i ďalších obcí, ktoré boli prihlásené do súťaže ľudovej umo-

leckej tvorivosti.

Prvý jarný deň sa vyznačoval v našej obci tým, že výdatne snežilo a napadlo viacej snehu ako cez celú zimu. Sneženie pokračovalo aj 23. III., kedy sa konala v športovej budove okresná konferencia telovýchovnej jednoty.

Dňom 1. apríla stáva sa v rámci reorganizácie priemyslu náš závod v Dol. Hámroch podľa príkazu súdruha ministra automobilového priemyslu a hospodárskych strojov výrobne-hospodárskou jednotkou s charakterom podniku. K nášmu závodu sú pričlenené tieto závody: Sandrik Hoštálková, Din Jevíčko, Štátna mincovňa Kremnica, Sandrik Moravská Třebová, Sandrik Štós, Vlkanová a Vyškov. Od 15. 10. sa zlúčilo ministerstvo automobilového priemyslu a hospodárskych strojov s ministerstvom presného strojárenstva na Ministerstvo všeobecného strojárenstva. Nové ministerstvo má 54

výrobne - hospodárskych jednotiek v celom štáte, jednu z nich tvoria hore-uvedené závody so sídlom v našej obci.

Aj v tomto roku pokračuje výstavba súkromných domkov ako aj sektoru verejného, nový činžiak ako uvedené v kronike z minulého roku je až na omietku zvonku hotový a na jar budúceho roku bude obývateľný.

Dňa 13. VII. bolo dané do prevádzky kúpalište na ihrisku, na tom istom mieste dňa 16 septembra bola daná do prevádzky dvojdráhová kolkáreň. Boli vystavené dve autobusové čakárne a to pri obchodných domoch na Kyslej a pred obecným hostincom v Dolných Hámroch na „placi". Bola rozšírená sieť miestneho rozhlasu, dokončená úprava parku pred závodom, obchodné domy boli prestavané tak, že jednotlivé profesie boli osamostatnené a tvoria samostatné predajne.

Dňa 28. VIII. 18 pri pomníku padlých bola odhalená pamätná tabuľa našim občanom, ktorí položili svoj život v odboji, hlavne v Slovenskom národnom povstaní.

V tomto roku boli v obci tri pracovné smeny zamerané hlavne na ohrášlovanie a úpravu obce a to: 20. III. keď sa odpracovalo 3604 hodín, ďalej 18. V. s 3154 odpracovanými hodinami a konečne 14. VI. bolo odpracované 1619 hodín na práce zamerané výstavbe JRD a poľnohospodárstvu. Ďalej zamestnanci závodu pomáhali JRD žatvou pri vykopávaní zemiakov a agitačné dvojice chodia do obce Rudno nad Hronom presviedčať tamojších roľníkov o vstupe do JRD.

Našu obec, ktorú závod navštívila delegácia poľských baníkov, ktorá

bola na návšteve v Štátnej miniérni Kremnica a pri tejto príležitosti navštívila aj sídlo novej výrobne – hospodárskej jednotky – našu obec a závod.

V závode bol učiteľ priemyselnej školy zo Zjednotenej arabskej republiky – provincia Egypt menom Mahmed Fathy, ktorý študoval povrchové úpravy kovov hlavne zlátenie a striebrenie.

Dňa 27. VI. 58 bola v našej obci štátelenná delegácia maďarských žien zo Šalgotariánu. Delegácia študovala sociálne zariadenia a pedagogické výrobné stredisko v našej národnej škole. Toto stredisko navštívil aj Dr Kríže, vedúci pracovník výskumného ústavu pedagogického z Prahy. Škola behom roku si zakúpila aj televízor z prostriedkov získaných pri kultúrnych podujatiach.

V tomto roku sa konala v hlavnom meste Belgie Bruseli svetová výstava pod heslom „bilancia sveta pre svet stále ľudskejší!" Túto výstavu, ktorej

celej republiky ju videlo len asi 5000 ľudí, videli aj naši občania Remeň Štefan, Staník Karol, dr Gőhm Alojz a aj kronikár obce Kozák Václav. Náš závod dodal do restaurácie nášho pavilonu celé restauračné a väčšinou aj kuchyňské zariadenie.

V júni sa konal vo Viedni medzinárodný deň žien. Ženy našej obce sjazdu darovali 110 kusov mocca lyžičiek z nehrdzavejúcej ocele ktoré boli vyrobené z odpadového materiálu. Ďalej zhotovili ako dar 70 kusov rôznych výšiviek.

V decembri ústredný výbor KSČ predkladá všetkým pracujúcim našej republiky na posúdenie „List ústredného výboru" V tomto liste treba prediskutovať otázky týkajúce sa ďalších ciest zvyšovania životnej úrovne ľudu. Občania majú svojimi pripomienkami pomôcť riešiť vo vlastnom záujme tieto otázky:
1, prestavba robotníckych mzdových sústav
2, ako celonárodnú úlohu do roku

1970 vyriešiť v podstate bytový problém,
3, ďalšie opatrenia na zvýšenie životnej
úrovne obyvateľstva.

Diskusia prebiehala predovšetkým na
pracoviskách závodu kde diskutovalo
168 pracujúcich. Diskusné príspevky žiadali
sa závodu i celého nášho snaženia
v celoštátnom meradle za zvýšenie ži-
votnej úrovne. Diskutujúci žiadali zaviesť
všetkejšie novú techniku na mnohých pra-
coviskách, pomoc závodu dovozom mate-
riálu na stavby rodinných domov,
zvýšenie penzie u staropenzistov, znížiť
ceny potravín nakoľko tieto sú
predmetom dennej potreby a ľudia
tieto najviac a nevyhnutne potrebujú.

1959:

Podľa zaužívaného zvyku osadenstvo závodu Sandrik bolo 2. januára na schódzi v kinosále Spoločenského domu. Behom schódze bolo vzrušené nečakanou zprávou že sovieti vystrelili viacstupňovú kozmickú raketu ktorá obletela okolo mesiaca a stala sa planétou lietajúcou v eliptickej dráhe okolo Sluka. Sovietsky Sväz opäť dokázal prevahu raketovej techniky nad technikou západných kapitalistických štátov. Takéto faktá pomáhajú prerodiť myslenie mnohých našich ľudí ktorí sa nevedeli vysporiadať s tým, žeby sovietska technika mohla byť lepšia ako kapitalistická, proste ide o ľudí ktorí nevedia alebo nechcú pochopiť, že socialistické zriadenie a riadenie štátu vie dať ľudom viac ako spósob kapitalistický kde záujmom každého počínania sú osobné zisky jednotlivcov a konkurencia neusmerňuje sily. ~~ako~~ Mnohí občania berú plným priehrštím plody socializmu a vedia potážne cítia že sa majú lepšie ako za kapitalistického zriadenia avšak

ich myslenie zaostáva za pokrokom hmotným a žijúcimi životnými úrovňami považujú za samozrejmé. XI. zjazd našej strany vytýčil preto prevrat kultúrnu revolúciu aj v myslení našich ľudí a tieto úpravy ktoré dokazujú prevahu socialistickej techniky nad technikou kapitalistickou sú dobrým argumentom pre realizovanie kultúrnej revolúcie v praxi. Ďalším dôkazom tejto prevahy bolo vystrelenie sovietskej rakety dňa 13 septembra. Táto raketa zasiahla mesiac a rozbila sa. O týchto úspechoch a prevahe sovietskej techniky boli vedené diskusie na pracoviskách v závode ako aj boli organizované prednášky s touto tématikou.

Starobenzisti našej obce s vďakou kvitujú zvýšenie penzií čím sa čiastočne vyrovnali rozdiely medzi penziami súčasnými a penziami z doby kapitalizmu, ktorých jaciatkov našej

socialistickej výstavby kedy naša spoločnosť nemala dostatok prostriedkov na zvyšovanie penzií.

Alžírsky ľud bojuje proti francúzskym kolonizátorom. Mnoho ľudí z Alžíru uteká a naši občania týmto uprchlíkom cestou Červeného kríža poskytujú staršie šatstvo.

Delegácia Komsomolu z SSSR navštívila našu republiku. Dvaja z delegácie navštívili našu obec i závod dňa 2. II.

Socializácia dediny je jedným z hlavných úkolov dneška. Naši občania a zamestnanci závodu presviedčajú občanov Voznice i Horných Hámrov o potrebe vstupu do roľníckych družstiev. V lete mnoho našich občanov pomáhalo roľníkom a družstvám pri mlatebných prácach nakoľko celé leto bolo daždivé a zber úrody bolo nutné urýchlene previesť za čo najmenších strát na obilí vlivom nepriazne počasia.

Dňa 8. III. dochádza do praxe

jedno z uznesení poťažne opatrení k diskúzii o liste ÚV-KSČ – a to zníženie cien predovšetkým potravín, detských potrieb a domácich potrieb ako sú pračky, ľadničky a pod.

Asi mesiac neskoršie mnoho našich občanov s vďakou odpracovalo krajskú pracovnú smenu ktorá bola zameraná na prípravu pre poľnohospodárske práce ako čistenie pasienok, ovocného sadu, ďalej boli vysadené okrasné stromy na cintoríne. Smerom dolu od závodu popri ceste boli vysadené topole.

Dňa 16. IV. našu obec navštívila delegácia mládeže z Nemeckej demokratickej republiky.

Toho istého dňa našu obec navštívila kultúrna delegácia na čele s Dr Stricom, redaktorom Predvoja, spisovateľom Jašíkom a členom SAV Procházkom. Delegácia na verejnom

pohovore viedla besedu s našimi občanmi o kultúrnom živote.

Závodný klub Revolučného odborového hnutia v našom závode Sandrik nadväzuje kultúrnu spolupráce s našimi pobočnými závodmi. Občanom sa veľmi ľúbila divadelná hra „Taká láska" ktorú na našom javisku predviedol divadelný súbor z Jevíčka – mesta žiletiek. Dňa 27. IV. veľký úspech na našom javisku zaznamenala 15 členná úderka Slovenského umeleckého kolektívu so svojimi tanečnými a speváckymi vystúpeniami.

Dňa 6. júla naši mladí hasiči dorastenci zúčastnili sa v kučenci krajskej súťaže. Získali prvé miesto a zlatú medailu v pohotovosti a dobrej pripravenosti poziarneho družstva.

V chate pri jazere v Hodruši alebo aj priamo pod stanmi sú častými hostami rôzne špičkové

športové kolektívy. Tak dňa 30. VII. táborili tu volejbalové družstvá Žiliny. Boli to najlepšie volejbalisti republiky ktoré pod menom ČSR A – ČSR B hrali tréningový volejbal aj na našom ihrisku.

Dňa 13. septembra naši občania František a Mária Jamboj mali na MNV platiť svadbu ktorú zorganizoval aktív pre občianske záležitosti pri MNV.

V dňoch 7. XI. až 10. XII. prebieha v celej našej republike mesiac československo – sovietskeho priateľstva. Pri tejto príležitosti aj v našej obci boli organizované rôzne podujatia najmä za cieľ pozná' lepší život a prácu sovietskych ľudí. Našou obcou taktiež prebehla štafeta posolstva a mieru sovietskym ľudom.

Pri príležitosti piateho výročia

Slovenského národného povstania MNV mechal zhotoviť pamätníky k hrobom vojakov. Tieto pamätníky z dreva na čierno natreté s červenou hviezdou boli dané k hrobom na cintorín, ku kaplnke a dve na vrchy.

Koncom roku v závode sa pripravuje prestavba robotníckej mzdy. Táto má za účel zlepšiť organizáciu práce, lepšie odmeňovať kvalifikovanejšiu prácu a zvýšiť tak produktivitu práce.

V miestnej predajni potravín pri závode bola zriadená samoobsluha.

Smerom do Hodruše od továrni pri Obnove bolo upravené priestranstvo.

MNV zriadil prevádzkáreň maliarov v rámci poskytovania služieb obyvateľom.

Dňa 9. III. začína sa stavať dvojposchodové slobodárne za internátom smerom k závodu.

Dňa 30. III. bol dokončený činžiak č. 280 a 12 rodín dostalo byty.

Dňa 2. V. začína sa stavať na konci novej ulice dvojbytovka ktorá v tomto roku je pod strechou. Investorom je závod a peniaze na stavbu dostal od KNV za vzorný odvoz kovového šrotu.

V tomto roku bola dokotovená kotolňa pre obchodné domy.

Občania novej ulice kedže domy si od závodu odkúpili tieto si prestavujú a okolo nich stavajú ocelové oplotenia.

V obci sa prečistilo potrubie vodovodu od nánosu vodného kameňa. Pre zlepšenie zásobovania vodou do stávajúceho prameňa zviedol sa prameň z Malangovej tak zvané Colorédo. Taktiež bol vyčistený prameň Gápel a opatrený železnými dverami. Vodovodné potrubie bolo predĺžené na Trosky svojpomocou, ďalej bolo tu urobené zábradlie

na moste.

V obci u rozhlasového zariadenia boli vymenené niektoré reproduktory za silnejšie, na Vrchy boli vykopané jamy a osadené stépy.

V osade Dvonky nákladom KčS 10.000 bola dohotovená kanalizácia. Vchod na MNV od štreby bol upravený kamennými schodmi a zábradlím.

Prevádza sa generálna oprava školy — bývalej obecnej školy v Hámrocl kde MNV chce umiestniť začiatkom školského roku 1960/61 osemročnú strednú školu.

V obci pokračovala individuálna bytová výstavba a do svojich nových domov nastáhovali sa títo občania: Repiský, Sklenárová, Chovanec, Suchý Zdeno, Rucel, Považan Filip.

Bola dokončená strelnica pre asfaltové holuby. Stavba je prevádzaná závodným klubom Rott

Pri n. p. Sandrik.

V závode bol postavený sklad náradia s prístavbou umývární.

Koncom roka v národnej škole prebieha kurz varenia.

Keď hodnotíme na jeseň počasie zistíme, že v januári i februári bola mierna zima, leto viac chladné s búrkami a častým dažďom, dňa 9. VI. bola prietrž mračien a krupobitie, september a október bol celkom bez dažďa, na konci roka opäť hodne prší a je mierna zima.

1960:

Rok 1960 je jubilejným rokom pre celú našu republiku nakoľko v tomto roku sme oslávili pätnáste výročie oslobodenia našich národov od okupantov.

Veľkolepé oslavy a rôzne iné akcie konané v celom štáte premietli sa aj do našej obce.

Tak 30. IV. 60 v Športovej budove bolo otvorené agitačné stredisko v ktorom sa konali rôzne prednášky a kultúrne podujatia. Bola tu dokumentačná výstava fotografií znázorňujúcich život našej obce kedysi a dnes. Ďalej bola tu výstavka významnejších zlepšovacích návrhov pomocou ktorých pracujúci nášho závodu snažia sa svojimi návrhmi a podnetmi ušetriť materiál, čas a tak zvýšiť produktivitu práce. Agitačné stredisko malo presvedčiť našich občanov o neustále rastúcej životnej úrovni a tak ich pripraviť na nastávajúce voľby do orgánov miestnej správy. Bol to veľký rozdiel

od agitácie ktorú v kapitalistickom zriadení sa snažili prevádzať pomocou pijatiky, gulášu a hlavne sľubov predstavitelia mnohých politických strán ktoré národ medzi sebou štvali a nevyužili jeho tvorivú iniciatívu pre dobro celého kolektívu.

Dňa 18. V. navštívila našu obec kultúrnopolitická delegácia ktorú tvorili ss. Šurka - pracovník ÚV-KSČ, Očenáš - hudobný skladateľ a Vlado Bahna - filmový režisér. Na besede s občanmi hovorilo sa o práve chystanej konferencii šéfov vlád v Paríži ktorá sa nakoniec nekonala. Na besede hovorilo sa o kultúre z oboru hudby, filmu a divadla.

Dňa 20. IV. našu obec i závod navštívila delegácia Poľského červeného kríža. Delegáciu tvorili: podpredsedkyňa medzinárodného červeného kríža Dr Irena Domanska a pracovník poľského červe-

ného kríža Poliérski. Za spoluúčasti nášho červeného kríža z Prahy, Bratislavy, B. Bystrice i Novej Bane prelliadli si závod, internát učňov i Športový dom. Na počesť delegácie bol v Športovej budove za účasti pracovníkov miestnej odbočky OSČK a predstaviteľov závodu slávnostný obed.

Okrem tejto návštevy v našom závode boli dve zahraničné delegácie a to z NDR a Maďarska. V obed prípadoch išlo o odborníkov ktorí navštívili náš závod za účelom oboznámenia sa s technológiou závodu pokiaľ ide o výrobu príborov.

Dňa 12. IV. boli prevedené voľby do miestneho národného výboru, ONV, KNV, SNR, NS. Všetci kandidáti dostali väčšinu hlasov. Výbory všetkých masových organizácií sa zišli v deň volieb pred budovou MNV v ktorej bola volebná miestnosť a svoje hlasy pre kandidátov NF odovzdali manifestačne.

Do MNV boli zvolení títo naši občania: Kolovrat Michal, Uram Jozef, Murančík Ján st., Homolka Jozef,

Gálik Peter st., Majsniar Viliam, Považanová Mária, Stelcová Mária, Skarbá Štefan, Kozák Václav, Straka Oskár, Danko Jozef, Dekýš Ján, Dr. Alojz Böhm, Kuchynka Rudolf, Pinnerová Jozefína, Považanová mária, Kamodyová Františka, Mihálik Jozef, Marniak Ján, Šarközi Ernest, Straka Anton, Závadská Rozália, Kamodyová Mária, Grans Karol.

V tomto roku v našom štáte bola prevedená územná reorganizácia krajov a okresov. Táto pochopiteľne sa dotkla aj našej obce nakoľko stávajúce okresy Nová Baňa, Banská Štiavnica, Kremnica boli zrušené a bol vytvorený nový okres v Žiari nad Hronom. V novom sídle okresu konali sa aj oslavy prvého mája na ktorých sa zúčastnili aj naši občania.

Dňa 21. III. bolo prevedené v obci nové číslovanie obytných domov podľa poradia a nie miesto stávajúceho ktoré bolo očíslované podľa veku budov.

Dňa 25.IV. občania s radosťou privítali ďalšie zníženie cien spotrebného tovaru. Značne bola znížená cena televízorov a tieto opäť mnohí naši občania si kupujú aj v tomto roku. ~~televízory~~

Dňa 10.IV. bola prevedená okresná pracovná smena. Pracovalo sa hlavne na úprave pasienok. Pri príležitosti 15 výročia oslobodenia občania si dali dobrovoľné brigádnické záväzky v hodnote 81 200 Kčs. Uzavreté bolo 143 individuálnych a 2 kolektívne záväzky.

V závode bol dočasne menovaný riaditeľom po ing. Fr. Stejnekovi ktorý odstúpil s. Straka Anton.

Pokiaľ sa týka výstavby bol zvalený dom občana Harracka a priestor bol rezervovaný pre výstavbu Pionierskeho domu. Bolo pokračované v generálnej oprave bývalej školy v Hámroch, podobne pokračovali práce v akcii Z na mármici. Bola dokončená stavba slobodárne pedá internátu. Do prevádzky bola daná dvojbytovka v Novej ~~Bani~~ ulici. Bola prevedená oprava cesty do Jarmovice, z menších prác hodno spomenúť úpravu

dverí na Gápli, nádrž na vodu pod Havrankovom, úpravu cesty na Muráň zo štreky, v tomto roku bola zriadená domová správa pri MNV. Závod Sandrik odovzdal MNV obytné budovy v hodnote 9 miliónov Kčs. Jde o 17 budov v ktorých je 106 bytových jednotiek pre rodinu a 22 manzartiek. V závode boli postavené dva sklady hotových výrobkov.

V tomto roku v našej obci bola zriadená osemročná stredná škola, vyučuje sa zatiaľ na dve smeny v národnej škole.

Aktív pre občianske záležitosti pri MNV postaral sa o vzorne prevedenú strieborní svadbu občana Chajmu. Ďalej na MNV bolo prvé uvítanie do života dieťaťa Jozefa Baláža namiesto tradičného krstu.

Občania aj tento rok sa zúčastňovali poľnohospodárskych brigád na JRD - Veľké Pole, Vozniea a Ždáňa.

MNV premiestnil dve rodiny cigáňov z osady Pivná do takzvaných kvartielov v Hámroch.

Mnohí naši občania cestujú do zahraničia. Cesty sú celkom alebo čiastočne hradené z podnikového fondu pracujúcich alebo si tieto celkom financujú sami. Tak boli prevedené zájazdy do Poľska, NDR, NSR, SSSR, Maďarska, Štátie (na olympijské hry) Švajčiarska, taktiež hromadný zájazd obce podnikol súkromný zájazd do Rumunska, Bulharska, SSSR a Egypta.

Povereníctvo školstva a redakcia Roľníckych novín vypísali pri príležitosti 15 výročia oslobodenia anketu pre kronikárov obcí pod názvom „Z kroniky slobodného života". Účelom súťaže bolo napísať výstižným spôsobom najdôležitejšiu udalosť v obci po oslobodení. Súťaže sa zúčastnil aj kronikár našej obce. Príspevok bol uverejnený v Roľníckych novinách pod názvom „Mesto starej bridy" a odmenený medzi prvými dvadsiatimi peňažnou sumou 100.— Kčs. V príspevku sa opisuje výstavba Športového strediska.

Ďalší v tomto roku musíme

do kroniky zapísať aj niekoľko smutných správ. Tak v noci z 25 na 26 VI. postihla našu obec neobvykle veľká povodeň. Časté dažde ako aj spúšťanie vody z hodrušských jazier spôsobili že potok nevedel usmerniť napriek regulácii prebytok vody a to zaliať pod mostami a pod cestou do Hámrov. Ďalej bola to veľká prudkosť toku ktorá na mnohých miestach reguláciu poškodila. Potok sa vylial pod úpravňou banského závodu, cez most v Novej ulici a najviac škody urobil v Hámroch na ceste, nere-gulovanom potoku i obytných domoch. Jeden dom č.p. 57 bol úplne zrú-tený. Materiálne škody boli odhadnuté na 210 000 Kčs a škody na úrode 40 260 Kčs.

Dňa 7. VI. od úrazu elektrickým prúdom /el. vrátnička/ zomrel vo veku 39 rokov Alojz Betko, člen aktívu pre občianske záležitosti pri MNV a predseda ZV-ROH pri n.p. Sandvik. Dňa 17. VI.

náhle na porážku umrel 35 ročný Dr Göhm Alojz, člen MNV a obchodný námestník n. p. Sandrik. Miesto zosnulého do MNV bol zvolený Ing Koloman Kohl.

V tomto roku bola v Prahe II. celoštátna Spartakiáda na ktorej sa zúčastnilo z našej obce 44 dorastencov, 15 žien a 38 mužov ako cvičencov.

Záverom keď hodnotíme počasie musíme konštatovať že toto bolo veľmi nestále, v lete neobyčajne veľa pršalo, bolo hodne búrok, chladné leto tak že nebolo možné využiť letné mesiace na kúpanie vonku, zima bola mierna, sychravá, málo mrzlo.

Stručný priebeh februárových udalostí.
/ február 1948. /

/ Vypísané dodatočne na príkaz revízneho orgánu z okresu. /

Obdobie rokov 1945 – 1948 je v našom štáte obdobím boja o moc medzi robotníckou triedou a buržoáziou, je obdobím prerastania revolúcie národnej a demokratickej v revolúciu socialistickú. V priebehu týchto rokov je buržoázia postupne vytláčaná z pozícií politických i hospodárskych. Buržoázia ktorá sa ešte podielala na vedení štátu si toto dobre uvedomovala a chcela preto obnoviť pomery predmníchovskej republiky. Napriek odporu buržoázie KSČ presadzovala najdôležitejšie revolučné opatrenia a to predovšetkým cestou národných výborov a závodných rád v ktorých komunisti mali väčšinu. Od týchto orgánov záviselo ako rýchle bude ukončené obnovenie vojnou zničeného hospodárstva ako aj ako rýchle a účinne bude daný do života Košický vládny program. Tento program vyriešil konfiškáciu

pôdy, dosadzoval národné správy na tieto majetky a vyriešil národnostnú otázku podľa zásady „rovný s rovným" vo vzťahu medzi obomi národmi nášho štátu. Buržoázia vyhlasovala, že košický vládny program sa pre naše pomery nehodí, komunistov odtláčala z vedúcich miest hospodárskeho života a na miesta národných správcov chcela dosadzovať bývalých fabrikantov pretože, že komunisti nie sú schopní viesť. Takto buržoázia chcela previesť pomery do obdobia predmníchovskej republiky a potom ďalej úplne ovládnuť mocenské pozície a nastoliť kapitalistický systém ktorý jedine buržoázii vyhovuje. Komunisti v spolupráci s ROH vyvolali stranu proti takýmto rozhodnutiam a donútili vládu odvolať tieto jej vyčiny ktoré boli v rozpore s košickým vládnym programom. Za takýchto pomerov nebolo možné hodnotiť vojnou zničené hospodárstvo na čo KSČ dôrazne poukazovala a tak získavala neustále väčšie sympatie v masách pracujúcich. Buržoázia toto vidiac odhodlala sa k poslednému pokusu. Demisia ministrov buržoáznych strán / nár. soc.; ľudovci; dem. strana / podala demisiu pod zámienkou, že reorganizácia SNB nepatrí do právomoci ministra vnútra. Podľa ich plánu celá vláda mala odstúpiť a dr. Beneš vtedajší prezident mal menovať novú vládu bez pp. Gottwalda. Komunisti však demisiu nepodali a žiadali aby prezident prijal

demisiu dvanáštich ministrov a nahradil ich ministrami verným ideám vytvoreného Národného Frontu ktorý slučoval všetky masové organizácie. Prezident nechcel tak učiniť a preto KSČ 21. II. 48 zorganizovala na Staromestskom námestí v Prahe státisícovú manifestáciu. Rečnil Klement Gottwald a vyhlásil že vládna kríza sa dá riešiť len tak, že za odstúpivších ministrov bude prezident menovať nových ktorí zostali verní ideám NF. Žiadal zakladať akčné výbory NF složené z demokratických a pokrokových predstavitelóv všetkých strán a masových organizácií. Dňa 22. II. 48 bol zvolaný do Prahy sjazd závodných rád na ktorom hlavný referát mal s. Zápotocký. Sjazd sa plne postavil za požiadavky KSČ a behom sjazdu poslal tento požiadavok na Hrad prezidentovi. Dňa 24. II. 48 bol vyvolaný v celej republike jednohodinový štrajk. V závodoch sa tvorili ľudové milície ktoré zabránili ozbrojeným srážkam. Aj v našej obci bol utvorený akčný výbor NF ktorého prvým predsedom bol s. Trvalec Anton. Spomínaného sjazdu ZR sa zúčastnil vtehdajší predseda ZV (závodnej rady v závode Sandrik) s. Murančík Ján starší. Po jeho návrate ustanovil sa v závode revolučný výbor ktorý mal previesť očistu verejného života od zradcov. Na jednohodinovej stávke rečnil s. Pipíška, pracovník okresnej odborovej rady. Z tejto schôdzi, poťažne manifestácie

bola poslaná telegraficky na Hrad prezidentovi rezolúcia aby prijal demisiu ministrov.

Takéto rezolúcie posielali temer všetci pracujúci po závodov a tak prezident konečne v dňoch 25–28 Februára zostavil novú vládu na čele s Kl. Gottwaldom – predsedom KSČ. Týmto činom bola s konečnou platnosťou buržoázia u nás pozbavená akejkolvek moci, robotnícka trieda upevnila svoje pozície v štáte a tak strana KSČ mohla začať budovať socialistický štát.

1961:

V tomto roku ľud našej vlasti nastúpil do prvého roku tretej päťročnice ktorej úlohou je ďalšie zvyšovanie hmotnej úrovne nášho ľudu a výrazom osobnej spotreby o jednu tretinu.

Rok 1961 je obdobím významného výročia a síce 40. výročia založenia KSČ - bojovníčky za lepšie životné podmienky pracujúcich. V našej obci sa konali oslavy 20 mája v Spoločenskom dome slávnostnou akadémiou a prednáškou. Vo vestibule kina bola usporiadaná výstavka znázorňujúca boj KSČ za dnešok. Súčasne boli vyznamenaní starí zaslúžilí členovia strany odznakmi.

V IV. štvrťroku bolo zriadené agitačné stredisko v Spartovej budove. Účelom tohoto agitačného strediska bolo uhodnými prednáškami a agitačným materiálom našim občanom vysvetľovať dôležitosť Sovietskym Zväzom navrhovaného podpísania mierovej zmluvy s Nemeckom, vyriešenie berlínskej otázky, ďalej občania mali sa tu oboznámiť s kandidátmi - poslancami ktorých sme volili 3. decembra ako aj s významom mesiaca priateľstva so

Sovietskym Svázom. V agitačnom stredisku k vymenovaným problémom prebiehali prednášky, filmové predstavenia, besedy vo forme otázok a odpovedí, besedy o knihe a pod. V tomto období boli tiež dve zasadania pléna MNV s prístupom verejnosti. V mesiaci priateľstva navštívila našu obec a závod trojčlenná delegácia Zo Sovietskeho svázu na čele s členom ÚV komunistickej strany Ukrajiny a prianym účastníkom 22 sjazdu KSSS s. Ševelom. Delegácia v závode besedovala s členmi výborov KSS, ROH, SČSP ako aj so zamestnancami behom prehliadky pracovísk.

Náš závod tiež v tomto roku navštívil minister všeobecného strojárenstva s. Poláček.

Občania boli vzrušení 12. IV. vypustením prvého oloveka do vesmíru na obežní dráhu Zeme a jeho pristáním. Týmto prvým kozmonautom bol sovietsky občan major Gagarin. Jurij Zamestnanci závodu na počesť prvého kozmonauta sveta dávajú si rózne pracovné záväzky.

Od 1. II. 1961 nastúpil v závode Sandrik nový podnikový riaditeľ s. Emil Slezák, predtým riaditeľ menšieho závodu Elektropraga Kremnica, keď dočasný riaditeľ s. Straka Anton bol z funkcie odvolaný.

K 1. III. bolo tak ako v celej ČSSR aj v našej obci prevedené sčítanie domov, bytov a

obyvatelóv. Obec podľa tohoto sčítania má 305 domov a 1685 obyvatelóv s trvalým pobytom a (+) 82 s pobytom prechodným.

V období 20 – 26 III. bolo prevedené v obci jarné upratovanie.

V tomto roku začalo sa v obci s vyučovaním na deväťročnej strednej škole a to jednak v pôvodnej budove národnej školy a v adaptovanej budove školy v Hámrocl.

Dňa 3. decembra ako v celom štáte tak aj v našej obci prebehli prvé voľby sudcov. Zvolený bol jeden sudca z povolania a šesť sudcov mimo povolania (starší názov „sudcovia z ľudu"). Z našich občanov ako sudcovia popri zamestnaní boli zvolení Hlásnik Fr., Uram Ján, Fišerová Mária, Vasarábová Kat., Cesnaková Mária, Bylučová Kat.

V obci bolo založené prvé bytové stavebné družstvo ktoré v r. 1962 má započať s výstavbou bytov.

Od. 1. 1. 62 v bývalom hostinci v Hámrocl má započať prevádzkáreň na výrobu postriebrenej galanternej dutiny (na pr. likérové súpravy z mosadzi atď). Majiteľom výrobne bude Okresný priemyselný podnik B. Štiavnica. Výrobný program ako už spomenuté sa vyčleňuje z náplne n. p. Sandrik.

Adaptovanie budovy prebieha už v tomto roku.

V tomto roku v jeseni začal Priemstav stavať 18 bytových jednotiek v rámci podnikovej bytovej výstavby.

V brigádach bol vybudovaný televízny vykrývač napojený na Suchú horu. Vykrývač je nad Betlehemom a v decembri bol daný do prevádzky. Materiál na stavbu poskytol závod Sandrik a vlastný stožiar dala televízna služba Bratislava ktorá aj inštalovala vysielacie zariadenia.

V tomto roku bola dokončená výstavba márnice. V závode bol dokončený a do prevádzky daný hygienický kútik pre ženy zamestnané v závode. Pri závode sa prestavujú obe slobodárne, na MNV boli v dvoch miestnostiach dané nové dlážky na betónovú deku.

Závod svojmu patronátnemu JRD na Voznici pomáha stavať kravín pod Kerlingom, druhé patronátne JRD V. Pole prechádza k štátnym majetkom.

Výbor žien pri MNV bol odmenený za prvý štvrtrok putovnou vlajkou a odmenou Kčs 500.—. Požiarnici obce v okresnej súťaži získali I. miesto. V Hámroch v bývalej pekárni bola zriadená práčovňa.

Na záver hodnotiac počasie musíme uviesť že jar prišla rýchle, leto bolo sparné s búrkami a častými dažďami, august, sept, oktober bez dažďa, teplo, december neobyčajne studený (– 25° C).

1962:

Rok 1962 bol rokom 12 zjazdu K S Č. Zjazdu predchádzala politická udalosť celospoločenského významu – dokument „O východiská ďalšieho rozvoja našej socialistickej spoločnosti." Všetky naše spoločenské organizácie združené v Národnom fronte sa podielali na organizácii diskusie a zúčastnili sa na nej. Občania sa zúčastnili mnohých verejných schôdzí strany, okrem toho boli usporiadané rôzne besedy na ktorých naši občania a zamestnanci závodu vyslovili svoje názory k riešeniu predložených námetov. Na základe diskusných príspevkov zhrnutých z celého územia štátu zjazd prijal opatrenia pre ďalší rast našej materiálno-technickej základne ako aj opatrenia politického a spoločenského charakteru. Plnením týchto opatrení sledujú sa

odstránenie rôznych nedostatkov v riadení národného hospodárstva ktoré čiastočne brzdili rýchle uspokojovanie rastu životnej úrovne nášho ľudu. Do rámca predvojnovej dišpozície vhodne zapadli v našej obci tiež rôzne politické a kultúrne podujatia.

Je nutné spomenúť verejné odovzdávanie občianskych preukazov našim 15 ročným občanom.

Dňa 15.V. navštívil našu obec akademik Gruzínskej sovietskej republiky s. Čilgin a prednášal o astronautike a raketovej technike.

Dňa 29.6. našu obec a závod navštívila delegácia filmových pracovníkov a hercov z NDR (Nemecká demokratická republika). S delegáciou bol prítomný aj náš známy filmový režisér Vlado Balco. Filmoví pracovníci boli účastní otvorenia filmového festivalu pracujúcich v Žiari nad Hronom pričom náš závod mal patronát nad delegáciou z NDR.

Dňa 23. 2. bola v Športovej budove usporiadaná výstava obrazov našich maliarov a grafikov.

Miestna odbočka čsl. červeného kríža ako jedna z najaktívnejších v okrese usporiadala zájazd do Poľskej ľudovej republiky.

V rámci Mesiaca čsl.-sovietskeho priateľstva bolo tiež mnoho hodnotných podujatí. Je nutné poznamenať, že miestna odbočka SČSP je taktiež veľmi aktívna a t.č. najlepšia v okrese. V rámci Mesiaca bolo niekoľko hodnotných prednášok a besied o knihe, ďalej bola usporiadaná výstava o novej technike v rámci nášho podniku, výstava prác našich fotoamatérov ktorú hodnotil známy fotografický pracovník L. Noel. Pri ukončení mesiaca ako obvykle bolo verejné zasadanie pléna MNV na ktorom súčasne bol vylosovaný účastník zájazdu

do SSSR. Stal sa ním s. Suchý Ľudovít z Hámrov.

V tomto roku bola dokončená 18 bytová jednotka v podnikovej výstavbe a je rozostavaná 14 bytovka družstevná.

V obci sa začalo s úpravou cesty na Vrchy. Hodno spomenúť, že po upravenej ceste v decembri prešlo prvé nákladné auto Tatra 111 s vodičom s. Bušťarom. Cesta viedla cez Krivé vrchy na „Dvory".

Postavený bol betónový most na Muráň a podobne v Dvomkách pri Tumovi.

V dňoch 14 a 15. 4 bolo jarné upratovanie v obci.

Cez prázdniny bolo v škole zriadené rekreačné stredisko pre deti „Partizán".

OPP Ban. Štiavnica začal prevádzku v bývalom hostinci v Hámroch dňom 2. 1. 62.

V januári bolo pomerne teplo – pršal dážď, vo Februári mrzlo mierne, apríl bol pomerne teplý, v auguste, septembri, októbri vôbec nepršalo, bolo sucho, december značne studený.

1963:

V tomto roku pokračuje v našej obci výstavba obytných budov, a to ako štátnych, družstevných tak aj súkromných. 1. augusta bola dokončená 14 bytová družstevná jednotka ako prvá v obci (so strechou). V štátnej výstavbe bola taktiež daná do užívania 14 bytová jednotka (bez strechy) a je umiestnená za 18 bytovou jednotkou a z nej aj ústredne vykurovaná. Rodinné domky si dokončili občania Ripčík a Liptay a bolo započaté so stavbou rodinného domku za kamenicou smerom na Muráň, kde začala stavať občianka Rybárová Júlia. Bolo započaté s elektrifikáciou osady Vrchy a dňa 17.7.63 bolo osem domov napojených na elektrickú sieť! Do užívania bola daná budova márnice vybudovaná v akcii Z. Pretože v našej obci mnohí občania si kupujú osobné autá, prebieha aj výstavba garaží. Tak za družstevnou jednotkou boli postavené 4 garáže, pri 20 bytovej jednotke tiež 4 garáže, 2 v záhrade u s. Stárcka a ZV-Rott postavil 2 garáže pri ihrisku pre dve nákladné autá, alebo autobusy.

Pri budove detských jaslí bola postavená montovaná chata ktorá bude slúžiť, resp. už slúži ako materská škola pre deti, ktoré boli umiestnené v budove detských jaslí. Tým, že škôlka prešla do samostatnej budovy, uvoľnia sa priestory pre jasle, čím sa značne zlepší katastrofálna kapacita detských jaslí. Tiež v materskej škôlke v Dolných Hámroch bola previedená úprava miestností. V dolnej časti obce bol opravený most do Želiezkovej, pokračovalo sa v úprave cesty na Vrch, niektorí naši občania, hlavne v novej ulici previedli si prístavbu k rodinným domom.

23.6.63 v okresnom meste Žiar nad Hronom bol filmový festival, kde závod Sandrik Dolné Hámre mal patronát nad polským filmom „Gangsteri a filantropi" a režisér tohoto filmu Ján Hoffmann navštívil náš závod a obec.

Dňa 5.4.63 bol vzpriamovací v obci večer otázok a odpovedí, kde prednášali pozvaní lektori.

Dňa 29. augusta 63 navštívil náš závod s. minister Polácek. (všeob. strojárenstvo).

Dňa 10. októbra 63 navštívil našu obec a závod veľvyslanec Bolívie v Prahe pán Angel Chimiro Ergeta s ktorým za účasti občanov bola v Športovej hrdove beseda o živote občanov v Bolívii.

V našej ZDŠ tohto roku vystriedali sa 2 turnusy pionierskej rekreácie. Naše deti boli na rekreácii v Lorinobani.

Tanečný krúžok ZDŠ v okresnej súťaži umiestnil sa na prvom mieste a postúpil do krajskej súťaže.

Výbor žien pri MNV usporiadal kurz varenia pre občanov cigánskeho pôvodu.

Na MNV bol zapísaný 1 strieborný sobáš a to Kamodyho Štefana.

Na záver treba hodnotiac počasie musíme konštatovať, že v roku 1962-63 bola neobyčajne dlhá a tuhá zima. Celodenný a nočný mráz začal koncom novembra keď napadol aj sneh a povolil až začiatkom marca. Výška snehu dosahovala až 70 cm. V celom štáte vznikli ťažkosti v doprave a zásobovaní. Leto bolo teplé a dažďivé.

1964:

V tomto roku pokračuje výstavba obce ako aj závodu Sandrik. V závode ide hlavne o prestavbu prevádzanú v súvislosti s prevzatím nového výrobného programu kedže podtlakové chladiace nádoby na mlieko obsahu 500 l sa prestali vyrábať! Závod prevzal z Autobrzdy Jablonec, závod Kralupy n. Vltavou výrobu čističov vzduchu pre všetky druhy automobilov osobných, nákladných ako aj traktory ktoré sa vyrábajú v ČSSR. Výroba započala 1.7.64 a v tejto súvislosti boli vyprázdnené a upravené priestory lisovne príborov, novej lisovne ako aj pasiarne. V týchto priestorech je umiestnená táto výroba. Lisovňa príborov bola premiestnená do priestorov bývalej taviarne (dolná časť závodu) pasiareň do kotlárne 1 a nová lisovňa ktorá prakticky vyrá-

bala súčiastky pre kanistre do kotlárne 2, respektíve do priestorov medzi oboma týmito kotlárňami t.j. u výroby kanistrov bol vytvorený uzatvorený technologický celok čo má vliv na snížení pracnosti vzhľadom na medzidielenskú prepravu súčiastok. Pri celej tejto prestavbe vrátane prestáhovania strojov a náradia vypomáhali v dobrovolných brigádach všetci zamestnanci závodu. Bola to veľká akcia vyžadujúca maximálne vypätie celého osadenstva pretože behom prestavby, stáhovania strojov z Kralúp, ich montáže musel byť a aj bol plnený bežný plán výroby.

V obci pri detských jasliach stavebná organizácia Priemstav z Prievidze začala v jarných mesiacoch stavať dve družstevné strnásťbytové jednotky – bez strechy

pričom pre rok 1965 zostala len práca s vnútorným vybavením.

Okolo ihriska bol zhotovený plot z betónových panelov, vedľa tenisových dvorcov buduje sa detské ihrisko ktoré bude siahať až k domkom v Novej ulici, súčasne bol skanalizovaný jarok z Betlehema ktorým tečie voda z vodojemu Havrankov – bol odvodnený kanálom medzi detským ihriskom a domkami do jarku ktorý pretína Novú ulicu a tečie dolu lúkami a pri cintoríne sa vlieva do potoka. Pokračuje aj výstavba rodinných domkov (na pr. Repiský Štefan na lúkach stavbu dokončil prestáhujúc sa tam z Vrchov.) V obci sa začína s výstavbou nového vodovodu z Kláku cez Žarnovicu. V obci sú navozené rúry pre hlavné potrubie a v dolnej časti je vykopaný kanál.

V decembri sa začalo s prestavbou obchodných domov. Bývalá pekáreň pri závode bola prestavaná na rodinný byt. Postavený bol železobetónový most z hlavnej cesty cez potok k spomenutým dvom družstevným činžiakom.

Dňa 14. 6. boli prevedené voľby do miestneho národného výboru. Proti predchádzajúcemu stavu 25 poslancov bolo zvolených 31 a to: Kamodyová Františka, Šarkózy Ernest, Mihálik Jozef, Považanová Mária, Škarba Štefan, Graus Karol, Bokník Vlado, Dekýš Ján, Škarbová Mária, Suchý Zdeno, Izák Juraj, Hrivnák Jozef, Uram Jozef, Bernáthová Katarína, Hrnčiar Ján, Káňa Richard, Straka Anton, inž. Kohl Koloman, Straka Oskár, Trchala Ivan, Kuchynka Rudolf, Homolka Jozef, Pirnerová Jozefína, inž. Podkonický Milan, Šustek Michal, Štelclová Mária,

Kamodyová Mária, Kolovrat Michal, Dian Vojtech, Repiský Anton, Majsniar Viliam. Predsedom sa stáva Uram Jozef miesto ~~Kolovrata~~ Kolovrata Michala – staršieho baníckeho penzistu. Tajomníka ako platenú funkciu prevádza Hrivnák Jozef, predchádzajúci platený tajomník po dobu 8 rokov Uram Jozef (terajší predseda) odchádza pracovať do závodu Sandrik ako technický úradník.

Dňa 25. 11. boli prevedené voľby miestnej komisie ľudovej kontroly. Zvolení boli: Dekýš Ondrej (ako predseda), Gálik Peter st., Graus Jaroslav, Šproch Michal, Ubert Ján, Vítů Jana, Zeleňák Augen.

Dňa 21. 8. závod a obec navštívila 30 členná delegácia sovietskych turistov (baníci, lekári, inžinieri). Posedenie a debata ktoré zorganizovala miestna odbočka SČSP bolo v Sportovej budove za účasti

predstaviteľov obce, závodu ako aj masových organizácií.

Dňa 25. 11. bol v Športovej budove aktív z prierez Tribúny pracujúcej ženy okresu Žiar n. Hronom. Zúčastnilo sa ho 70 ľudí - zástupcovia závodu, zložiek, ONV, OV-KSS, Výboru žien ako aj z redakcie časopisu Slovenka. Pri tejto príležitosti treba uviesť, že výbor žien pri MNV v našej obci dosiahol pekný úspech v celoštátnej akcii Tribúna pracujúcej ženy k zhmotneniu uznesení XII. zjazdu KSČ. Výbor osl. žien na Slovensku a Slovenská odborová rada udelili závodu II. cenu Kčs 2000—. Tieto finančné prostriedky sa použili na kultúrno-výchovné ciele. Treba uviesť, že akcii sa zúčastnilo 947 závodov a rôznych pracovísk.

Vo výročie Slovenského národného povstania 29. 8. 64 (jubilejné 20 ročné výročie) boli

pri pomníku padlých veľké spomienkové oslavy. Občania od pomníku odpochodovali na ihrisko kde 81 občanov bolo vyznamenaných pamätnou medailou SNP za priamu účasť a pomoc. Povstaniu dňa 29. 8. 1944. Po padlých vojakoch a partizánoch v Povstaní ako aj zastrelených a umučených v koncentračných táboroch medaile a vyznamenania prevzali rodinní príslušníci. Súčasne medailou SNP bola vyznamenané aj naša obec, medailu odovzdal predseda ONV v žiari s. Škriniar.

Na záver keď hodnotíme počasie, v januári a Februári boli silné mrazy (trvalé denné a nočné mrazy až -22°C.) Sneku temer nebolo. Náhly odmäk v polovici marca priniesol hodne vody ktorú zem nepohltila,

na určitých úsekoch sa vylieval aj potok v dôsledku veľkej námrazy. Leto bolo teplé až horúce, ku koncu so silnými búrkami, jeseň hmlistá a dažďivá, v decembri začali mierne mrazy so snežením.

Narodilo sa 30 detí, zomrelo 11 občanov a boli dva sobáše.

1965:

V roku 1965 žila obec a továreň v znamení oslav 70 výročia založenia a postavenia závodu ako aj 60 výročia od započatia telovýchovnej činnosti v obci. Pri tejto príležitosti boli vydané dve brožúry a to: „Sandrik 1895–1965 od autorov Jána Maruniaka a Václava Kozáka ml. (terajšieho kronikára) a „60 rokov telovýchovy a športu v Dolnej Hámroch od autorov Jána Marunjaka a Michala Kalocáyho. Obe brožúry boli kronikárom v tomto roku ku kronike priložené spolu s jubilejnými odznakmi a tvoria jej nedeliteľnú súčasť.

Vlastné oslavy začali vo štvrtok 5. 8. na výrobnej chodbičke a strediskách, kde boli vyhodnotené hospodárske výsledky a súčasne jednotlivým zamestnancom boli dané brožúry s odznakmi. Diplomy a plakety boli dávané podľa počtu odpracovaných rokov (15–25, 25–35, nad 35). Zamestnanci nad 25 rokov boli odmenení aj

finančne.

Piatok 6.8. bola dopoludnia porada predstaviteľov závodov podniku, popoludní športová streľba pre hostí, večer estráda ZK-Roh v kinosále Spoločenského domu zameraná na oslavy 70 výročia.

V sobotu 7.8. sa v závode nepracovalo, o 7^mej hodine bol budíček, 8^mej hod. zraz zamestnancov, penzistov a hostí pri nástupe závodu a potom išiel odchod do priestorov Športového strediska kde boli pripravené vlastné oslavy s týmto programom:

1, Privítanie účastníkov a otvorenie slávnosti predsedom ROH s. Tomaškovičom,

2, hymna

3, slávnostný prejav riaditeľa závodu s. Emila Slezáka

4, pozdravy priemerov

5, pozdravy hostí

6, vyznamenanie 25 pracovníkov „najlepší pracovník MVS" ako aj všetkých za-

mestnancov starších – respektive pracujúcich nad 35 rokov v závode.

7, pieseň práce

8, otvorenie výstavy výrobkov Sandriku po dobu 70 rokov

9, spoločný obed

10, kultúrna vložka súboru „Jánošík" z Partizánskeho

11, tanečná zábava

V nedeľu 8.8. dopoludnia bola slávnostná členská schôdza TJ Spartak.

Na oslavách za predsedníckym stolom boli títo hostia:

Šedivý – za Min. všeob. strojárenstva

Humlkovič – gener. riaditeľ obor. riad. Prago-Union

Fiala – člen ústr. výboru svázu strojárenstva

inž. Makovický – predseda krajského výboru stroj.

Melisko Ján – za krajský výbor KSS

Spodniak – vedúci tajomník OV-KSS

Červeň – predseda ONV

Číž – predseda okresnej odborovej rady

Závod za predsedníckym stolom reprezentovali:

Slezák Anil – podnikový riaditeľ

Homolka Jozef – predseda CZV-KSS

Tomaškovič Ján – " " – ROH

Nemčok Vlad " ČSM

Je zaujímavé pripomenúť, že usporiadatelia (Staník, Očenáš, Maruniak, Kozák) mali veľké obavy z priebehu osláv pretože leto bolo neobyčajne daždivé a nebolo vari dňa aby nepršalo. V uzavretých miestnostiach nebolo by možné umiestniť všetkých hostí a účastníkov. V oba dni osláv však bolo neobyčajne pekne a teplo, takže oslavy prebiehali presne podľa plánu, organizačne boli na výške a nevyskytli sa žiadne nedostatky.

Závod od. 1.1. nabehol pokusne na novú sístavu riadenia, na takzvaný

hrubý dôchod.

V tomto roku v závode sa vyvinulo niekoľko nových druhov čističov vzduchu pre automobily ako aj započalo sa so sériovou výrobou 100 l sudov na pivo z hliníka (keď predtým už tri roky sa vyrábali sudy obsahu 50 l).

Závod navštívili behom roku zahraniční experti ako na pr. z Rakúska p. Zaruba ktorý od nás odoberá kanistre, ďalej boli to hostia z Juhoslávie, NSR, Anglie.

Taktiež naši zamestnanci cestujú do zahraničia (riaditeľ Paríž, Gčenáš Miláno). Gottpreis a Kapusta sú v Ghane, kde prvý 3 roky pracuje v závode na výrobu liatych hliníkových príborov, podobne druhý jeden rok ako nástrojár.

Od 1. 7. 65 Kremnica (mincovňa)

sa stáva podnikom v rámci novej reorganizácie priemyslu. Podnik teda okrem základného závodu tvoria závody vo Vyškove, Mor. Třebovej, Jevíčku, Hošťálkovej, Vlkanovej, Štóse, podnik patrí do Prago-Union - závody na výrobu strojárenského spotrebného zbožia - oborové riaditeľstvo Praha. Toto riaditeľstvo tvorí 15 podnikov (rozšírené bývalé Združeniekovopriemyslové podniky) a jeho riaditeľom je s. Huml Karel

V závode je zriadená večerná škola - priemyslovka s maturitou.

4/11 bol v závode smrteľný úraz - údržbár Štefan Hrnčiar padol v hrusiarni nešťastnou náhodou do šachty výťahu a na mieste sa zabil.

V obci stavebné organizácia Priemstav Prievidza dokončila v strede leta dve družstevné štrnásťbytovky, v de-

cembri sa konajú prípravy pre stavbu ďalších družstevných bytoviek. V tejto dobe je veľký záujem o družstevní bytovú výstavbu. V decembri bola dokončená prvá etapa vodovodu z Kláku (po vodojem) čím sa zlepšila situácia v zásobovaní vodou.

Z udalostí je nutné spomenúť kromadný bezplatný odber krvi. Tak 13. jan. darovalo krv 65 našich občanov. 19/2 našu obec navštívil tajomník velvyslanectva VDR (Vietnamská dem. republika) VU-TRONG-KING a diskutoval o situácii v Južnom Vietname kde práve prebieha vojenská agresia U.S.A. 24/8 obec a závod navštívilo 31 turistov z SSSR s ktorými bola na Šport. stredisku beseda.

Počasie v tomto roku nebolo priaznivé pretože celé leto.

hodne pršalo a bolo nepomerne málo slnečných dní. Ovocie ťažko zrelo. Napriek častým dažďom nedošlo k povodni (tak ako na južnom Slovensku v dôsledku vyliatia Dunaja). Zima bola mierna.

Sledovanie presného počtu občanov v tom ktorom roku zomretých, narodených, sobášených nie je možné pretože mnohí sa sobášia v iných miestach, podobne zomierajú (nemocnice) a prakticky sa deti rodia v pôrodniciach mimo obec. Evidencia je vedená v príslušnom mieste.

1966:

Po experimente v predchádzajúcom roku n.p. Sandrik od 1.1.66 nahehol na zdokonalenú systém riadenia. Tito si vyžiadali celoštátne hospodárske úlohy v národnom hospodárstve vyplývajúce z neuspokojivej štruktúry výroby, nedostatku zdrojov pre ďalší rast produktivity práce, z úloh v zahraničnom obchode a v neustále rastúcej potrebe surovín, energie, pracovných síl, investícií. Boli tu aj nedostatky v oblasti podnecovania výroby vhodnými formami. Zásady nového riadenia spočívajú:

1, v generálnej prestavbe cien od 1.1.67
2, v prechode k takému vývoju cien, ktorý by mohol porovnávku medzi ponukou a dopytom
3, v jednotnej odvodovej povinnosti do štátneho rozpočtu za účelom vytvorenia tlaku na zaostávajúce články výroby
4, financovanie investícií z vlastných prostriedkov podniku
5, prechode na pružný systém regulácie miezd za účelom demonetizácie

6, uplatnení tlaku svetového a domácého trhu na výrobu – podnietiť konkurenčnosť trhov.

Ekonomické výsledky nie je ešte možné jednoznačne určiť, stane sa tak až v ďalších rokoch, no napriek tomu bola dňa 16.12.66 zadržaná konferencia ROH, kde bolo oznámené že podnik (vrátane pobočných závodov) v rámci generálneho riaditeľstva Prago-Union sa umiestnil za dobré plnenie hospodárskych výsledkov na druhom mieste. Táto skutočnosť mala za následok aj finančnú odmenu, súčasne zamestnanci boli odmeňovaní z takzvaných ročných podielov na zisku („trinásty plat").

Pokiaľ ide o výstavbu závodu bola schválená MŤP Praha č.j. 331/P/1041 z 31.5.65 „Rekonštrukcia a dostavba závodu Sandrik Dolné Hámre". Generálnym projektantom je štátny projektový ústav Kovo-Projekta Bratislava, dodávateľom technologických zariadení OSAN Brno, stavbu bude prevádzať Priemstav Prievidza.

Behom roku bola postavená pri jazere v Rychňave rekreačná chata ktorá je až na maliarske práce hotová. Slúžiť bude na rekreáciu zamestnancom závodu. V závode za garážami bola prevedená prístavba až k expedícii a zriadená dielňa jednoúčelových strojov a zariadení.

V lete sa pokračovalo na výstavbe ďalších družstevných bytov – činžiakov smerom k závodu na pozemkoch Čaradu a Závadského. Z tohoto dôvodu aj došlo k asanácii rodinného domku občana Baču. Ďalšie rodinné domky súkromne sa stavajú od cintorína vedľa štreky. Súčasne v týchto miestach sa predlžuje vodovodná sieť. Dokončená bola elektrifikácia osady Vrchy nákladom Kčs 80 000.–, súčasne do osady bola vybudovaná príjazdová cesta cez Kašivárovní, takže je sem možný prístup autom. Dňa 31.12.66 bol daný na Vlčej hore Kopanie do prevádzky televízny vykrývač.

V tomto roku závod vyrobil a expedoval kuchynské a restauračné

Zariadenie pre náš pavilón na svetovej výstave v Montreali – Expo 67. Na výstave nás budú reprezentovať tri druhy restaurácií a to: staropražská, Slovenská vináreň, Zámocká reštaurácia.

Dňa 21. 2. prednášal v obci Dr Reis, pracovník ústredia SČSP o medzinárodnej situácii, 30 mája v rámci predsjazdovej diskúzie (v tomto roku sa konal 13. sjazd KSČ) Dr Štúr – komentátor čsl. rozhlasu k vnútorným a medzinárodným otázkam. Z júla a 16 novembra nás navštívila naša poslankyňa Litvayová.

Naši občania aj v tomto roku pomerne hodne cestujú do zahraničia na rekreáciu, väčší – hromadný zájazd bol urobený autobusom ZV-ROH do Bulharska.

Dňa 19. septembra bola na Športovom dome usporiadaná beseda o práci novinárov. Redakciu „Pravdy" zastupovala redaktorka Plištilová a redakciu okresných novín „Žiara socializmu" redaktor Caban.

Pri tejto príležitosti uvádzam: (údaj 21.9.)
Naši občania odoberajú 33 rôznych časopisov v počte výtlačkov 1747.

„Ziaru socializmu" odoberá 280 občanov
„Pravdu" 250 —"—
„Slovenku" 198 —"—
„Praca" 112 —"—

Ostatné časopisy sú odoberané v počte 4–90. Poznamenávam, že do závodu Sandrik chodí 80 rôznych časopisov našich i zahraničných ktoré kolujú podľa výberu na žiadosť zamestnancov. Obec má 1880 obyvateľov, 560 rodín a môžeme povedať, že každý obyvateľ včítane nezamestnaných kupuje jeden časopis, každá rodina má jedno rádio. (tranzistorové väčšinou sa nevidujú) jeden televízor pripadá na 6 obyvateľov. V obci je k 31.12. 45 majiteľov osobných áut.

Dňa 17. novembra zomrel vo veku 69 rokov prvý robotnícky riaditeľ závodu Ladislav Hrušovič. Pohreb mal

20 novembra za širokej účasti občanov našiel i z okolia a zástupcov GR Prago-Union.

Pri počasí konštatujeme, že január bol pomerne studený, koniec februára bolo bez sneha a teplo ktoré pokračovalo celú jar, leto hodne dažďivé, úroda ovocia nadpriemerná vzhľadom na rýchlu a teplú jar, dňa 19.8 sa prehnala našim krajom búrka ktorá však väčšiel škód narobila v susednej žarnovici a N. Zani, naša obec bola zasiahnutá len okrajove bez hmotných škód. Október bol teplý, koniec roku dažďivý s miernym snehom.

1967:

V zázname minulého roku som uviedol, že bola schválená „rekonštrukcia a dostavba závodu Sandrik Dolné Hámre". Koncom tohoto roku začalo sa s prípravou výstavby a to tak, že pod závodom v smere toku potoka po vyplanírovaní priestoru vytýčila sa stavebná parcela, osadila kanalizácia a začalo sa s vyztužovaním pôdy. Došlo k asanácii domku občanov Kalčoka a Nemca Frant. Obyvatelia obytného domu pod závodom boli rozmiestnení do práve sa dohotovujúcich činžiakov družstevných. Takto boli urobené všetky prípravy pre započatie vlastnej stavby - haly do ktorej má byť premiestnené výroba kanistrov a čističov vzduchu. Súčasne by sa tu mali vyrábať filtre oleja a paliva pre automobily. Na Kyslej sa začal stavať panelový internát pre učňov v dôsledku čoho boli asanované najstaršie domky na Kyslej

a to domy Moskovcov, Madluškovcov, Izákovcov, Fúzikovcov a Frindta. V akcii Z sa začal stavať dom služieb – je to prízemná budova pozdéz hlavnej cesty v smere obchodných domov. Cesta Rychňava bola dané do prevádzky dňom 1.10. odkedy má aj svojho správcu Novotného – občana z Hodruše ktorý v závode robil vedúceho režijného skladu. Výstavba družstevných bytov pokračuje, postavilo sa 4 x 14 bytov + stabilizačná budova do ktorej v 11 mesiaci sa sťahujú nájomníci vybraní závodom. Pomerne dobre pokročila výstavba druhej etapy vodovodu. Hlavné potrubie bolo osadené od starého vodojemu štrekou až k továrni a na Malangovú kde bude vodojem. Uzavretý bol okruh starý vodojem, štreka, nová ulica a zpäť vedľa toku potoka. Majstrom čaty ktorá túto prácu prevádza sa stal náš občan a zamestnanec závodu Liptany pod vedením ktorého práca skutočne pokročila. V dôsledku potrebných

priestorov pre závod na jeho strane smerom do Hodruše boli asanované domky v osade „Dvomky" a to občanov Cipcerová, Škarba, Foltán, Nittmann, Suchý, Zuška. Bola prevedená rekonštrukcia vysokého napätia prechádzajúceho obcou. V osade Vrchy, v Kašivárovej a na strelnici je prevádzaný geologický prieskum. Rado ONV v žiari n. Hronom schválila perspektívu rozvoja Dolných Hámrov včlenení do takzvaného smerného územného plánu. Hlavným cieľom tohoto plánu je usporiadanie pôdorysnej skladby sídliska, využitie voľných plôch a doriešenie náväznosti plôch priemyselných s ostatnou častou sídliska. Projektant bude mať čo robiť, aby zladil v úzkej doline výstavbu ktorá bude zodpovedať modernému poňatiu výstavby. Koncom roku sú na lúkach od cintorína po novú ulicu prevádzané vrty za účelom zistenia kvality pôdy na základe ktorej sa rozhodne či bude možné

v tomto úseku stavať činžiaky alebo len menšie domky. Všeobecne treba povedať, že výstavba obce i závodu po oslobodení nebola na úkor iných nových závodov a sídlisk a snáď aj vlivom menšej aktivity vedenia obce i závodu prevádzaná v súlade s potrebou. Dnes v tomto smere pociťujeme medzeru voči iným priemyselným obciam. Väčšími akciami bola výstavba Športového areálu, učňovského internátu, obchodných domov, novej ulice, jasiel (dnes nevyhovujúcich kapacitne) a regulácia potoka. V roku 1964 sa rozprúdila výstavba bytov v súlade so skutočnou potrebou vďaka družstevnej bytovej výstavbe. Dnes obec postráda kultúrny dom, reštauráciu s menšími hotelom, nové jasle a školku, kanalizáciu atď. Samotný závod je stále stavebne zastaralý po stránke technologického toku výroby a sociálnych

zariadení. Z tohoto dôvodu treba uvítať zrodenie smerného územného plánu.

Žiaľ v tomto roku pripadá kronikárovi zapísať smutnú zprávu do dejín závodu i obce. Dňa 23. 11. tesne pred 23^{00} hodinou v miestnosti trafostanice vznikol požiar ktorý sa rozšíril na celú príslušnú budovu t. j. elektrodielňu, kompresorovú stanicu, ťažnú lisovňu, hrusiareň dutého tovaru, odmastňovňu a moriareň ako aj žíhacie pece. Strecha objektu bola úplne zničená, stroje poškodené a v celom závode sa zastavila prevádzka v dôsledku vyradenia trafostanice. Zhorelo energetické srdce Sandriku – tak písali noviny. Napriek okamžitému zásahu požiarnikov našich a 16 cudzích zborov vrátane vojakov zo zvolena sa podarilo jedine uchrániť ostatné susedné objekty nakoľko bol nedostatok vody v dôsledku neobyčajne suchého leta, taktiež preťahovanie stavby vodovodu stálo takto

našu spoločnosť značné straty. Požiarnici museli vozit vodu až z Hrona, bola poľadovica a ešte známe nešťastné rampy na železničnom prejazde taktiež stažovali situáciu. Na obnovu energie pomocou mnohých iných závodov boli postavené provizórne trafostanice zvlášť pre dolný a horný objekt závodu. Ako prvá dielňa začali pracovať čističe vzduchu a to 5.12. Výroba v ostatných dielňach sa rozbehla postupne do 15 decembra okrem výroby sudov a kyviet. Do konca roku vyhorený objekt dostal provizórnu strechu a čiastočne započala aj výroba sudov. Objekt behom dvoch rokov bude úplne prestavaný pričom oceľovú konštrukciu na budovu dodajú Východoslovenské železiarne. Škoda je krytá poistením, odhaduje sa na 4,5 mil Kčs na zariadeniach a taktiež cez 4 mil Kčs na strate z titulu neplnenia výroby t.j. manka,

v predchádzajúciel záznamoch som uviedol, že 2.1.62 v našej obci začal prevádzku okresný priemyselný podnik B. Štiavnica v budove bývalého obecného hostinca v Hámroch. Výroba bola v skutočnosti zahájená 8.2.62 s deviatimi ľudími, koncom roku 1963 pracovalo 46 ľudí a roku 1967 81 ľudí. Výrobňa behom tejto doby sa rozšírila a preinvestovalo sa 1 mil. Kčs. Riaditeľom OPP B. Štiavnica v tejto dobe je Heiler, vedúcim strediska D. Hámre Anton Straka ktorý robil predtým vedúceho výroby v n.p. Sandrik. Je to náš občan ktorý z robotníka - zámočníka stal sa majstrom lisovne príborov v Sandriku, krátko po oslobodení robil viac rokov riaditeľa závodu Štós ktorý bol postavený úplne nový, potom riaditeľa kremnickej mincovne, vrátil se do Sandriku za vedúceho výroby a nakoniec prevzal vedenie OPP. Hlavným vý-

robným programom je tovar pre klenotnícke obchody ako postriebrené alpakové súpravy likérové, fajčiarske, svietniky, táčky, košíky na ovocie, zákusky a pod. V tomto roku oslávili 5 výročie.

Závod Sandrik dostal za dobré hospodárske výsledky (ako podnik) červenú zástavu ministerstva. Prezatie bolo slávnostné a prevedené na schódzi ROH dňa 21. 4. Slávnosť za účasti zástupcov pobočných závodov, nadriadených orgánov hospodárskych i politických sa konala v kultúrnom dome v Hodruši.

Dňa 26. 6. v rámci družby našej mládeže s mládežou n. p. Pleta B. Štiavnica bol u nás v Spoločenskom dome prevedený kultúrny program spojený s výstavkou a módnou prehliadkou výrobkov n. p. Pleta.

Dňa 25 - 27 8. bol v obci sjazd mládeže okresov Žiar, Levice, Nitra. Viac

ako tisíc svázákov behom troch dní utvorilo na úbočí v smere Vrchy ako aj na nádvorí školy stanový tábor. Na Športovom stredisku prebiehali rôzne športové a kultúrne podujatia a súťaže. Aj v tomto roku mnohí naši občania cestujú do zahraničia hromadne aj individuálne, väčší kolektívny zájazd bol pravedený do Poľska v dňoch 5 až 7. 7.

V závode bolo ukončené večerné štúdium vyššej priemyselnej školy strojníckej, ktorú ukončilo 13 zamestnancov.

V akcii „nápad za milión" v miestnosti na prízemí jedného činžiaka bola zriadená televízna opravovňa a to od 1. 8. 67.

Obec má k 31. 12. – 1950 obyvateľov. Na záver keď hodnotíme počasie musíme konštatovať, že bola mierna zima a suché nadpriemerne teplé leto.

1968:

Osadenstvo závodu a tým prakticky aj väčšina občanov žila v znamení likvidácie následkov požiaru o ktorom bolo písané v minulom roku. Výroba od 2.1.68 bola normálne zahájená a plnená aj keď za stážených podmienok hlavne pre tých ľudí ktorí pracovali v poškodenom objekte. Po konečnom vyčíslení činili ztraty: 5,807000 Kčs na budovách, investíciách a materiále a Kčs 4,415000.– ako výpad z toho titulu, že sa koncom roku 1967 naplno nepracovalo.

Výstavba závodu pokračovala a možno povedať, že bola postavená hrubá panelová stavba (pod závodom v smere toku potoka) budúcich objektov, dňa 6.9. bol dostavený komín pre novú kotolňu. Okrem tejto základnej akcie závod prevádza ďalšie ako stavbu garáží, rozširovanie priestorov pre výrobu sudov, prístupové cesty a nakoniec rekonštrukciu kina pre širokoúhly film. Ďalšou veľkou akciou

vyvolanou po požiari v závode je „Rekonštrukcia závodu po požiari." Táto akcia si vyžiadala veľa pracnosti a obetavosti vedenia závodu i zložiek aby zaistili obnovenie prevádzok. Prevádzajú sa prípravné práce súvisiace so stavebnou pripravenosťou pre realizáciu vlastnej rekonštrukcie na ktoré Zpracováva Kovoprojekta Bratislava projektovú dokumentáciu. Akcia sa rysuje tak, že bude postavená dvojlodová železobetónová prefabrikovaná hala pre špeciálnu výrobu a nástrojáreň s príslušnými sociálnymi zariadeniami.

V obci sa pokračovalo na výstavbe vodovodu, je potrebné montovať prečerpávacie stanice. Dňa 15. 11. bol daný do prevádzky dom služieb postavený nákladom 400 000 Kčs. Je v ňom holičstvo a kaderníctvo, zberňa prádla pre čistiarne, cukráreň, televízna opravovňa, oprava obuvi. Od 1. 9. je v prevádzke nové pouličné výbojkové osvetlenie zhotovené nákladom

156000 Kčs (96 osvetlovacích telies). Telefónne vedenie bolo dávané do zeme. Dokončený bol verejný chodník po ľavej strane v smere potoka od závodu. Objekty sportového areálu dostali menšiu údržbu a boli vymalované.

Náš druhý priemyselný závod majúci sídlo v obci a to OPP B. Štiavnica zaznamenal rozšírenie výrobnej kapacity o 210 m² do prevádzky bol daný trecí lis 450 t, a 1 ks kolový o tlaku 80 t. V závode pracuje 87 ľudí, výroba tovaru činila Kčs 4,720 000. Pre porovnanie uvádzam hrubú výrobu tovaru v Sandriku za to isté obdobie: Kčs 95 653 000.

Na verejnom zasadnutí pléna MNV bol predložený zastavovací plán obce podľa ktorého obec má mať do roku 2000 – 3000 obyvateľov.

Do kroniky považujem si stručne uviesť zvláštnu politickú situáciu ktorá nastala v našom státe. Na ÚV-KSČS v Prahe došlo k určitým roztržkám pretože vedeniu prvého tajomníka Novotného a súčasne prezidenta

sa vytýkalo: ztrnulosť, nepružnosť a zakrývanie vlastných nedostatkov ktoré mali ekonomický dosah. Roztržky riešilo januárové plénum ÚV-KSČS a nastáva obdobie ktorému hovoríme pojanuárová politika. Do čela strany sa dostáva Alexander Dubček a za prezidenta známy generál Svoboda Ludvík. Toto vedenie vydáva Akčný program – nastáva obdobie akéhosi uvolnenia v tlači, rozhlase, televízii. Názory sú rôzne, veľa sa diskutuje a kritizuje. Stalo sa čo nikto nečakal, 21. 8. našu republiku obsadili okrem sovietskych vojsk aj ostatné z Varšavskej zmluvy okrem Rumunska. Nastalo rozčarovanie, chaos, týždeň v štáte sme boli bez vlády. Naši občania zostali pokojní, nedošlo k panike a všade sa pracovalo. Našu obec ani závod vojská neobsadili. Po týždni prehovorili do rozhlasu naši celní predstavitelia štátu ktorí prehlásili, že v pojanuárovej politike sa bude pokračovať, ovšem je nutné vyvarovať sa určitých extrémov.

Ďalšou významnou udalosťou bolo federatívne usporiadanie vzťahov Čechov a Slovákov. V tomto roku naša republika oslávila so výročie svojho trvania. Pri tejto príležitosti bolo 21.10. slávnostné zasadnutie národného výboru kde predstavitelia národného frontu odovzdali 52 občanom medaile za prácu a činnosť na verejnej práci. V dôsledku spomínaných politických udalostí organizujú sa tak zvané „Dubčekove zmeny". U nás prebiehala 31.8 a vyprodukovaný zisk bol odvedený na fond republiky.

Dňa 15.8 boli do Sportového domu pozvaní občania, hlavne však bývalí členovia potravného družstva „Vzájomnosť" za tým účelom aby v obci bol opäť založený družstevný obchod reprezentovaný družstvom „Jednota". Zámerom je tá okolnosť, aby do obce prišiel kapitál tohoto družstva na základe členskej základne a využil sa tak pre služby obyvateľom. 3.9 bol prevedený zápis členstva a na sídlisku medzi činžiakmi Jednota odkúpila kancelárie stavebnej organizácie

„Priemstav" v ktorej zriadila predajňu potravín so samoobsluhou. Ako už bolo známené v Spoločenskom dome naproti závodu Sandrik adaptuje sa sála pre širokoúhlý film. Pokiaľ ide o panoramatické filmy tieto naši občania si môžu prezrieť v žiari nad Hronom. V dňoch 18-19-20 #7 boli premietané na ihrisku farebné širokoúhle filmy.

Začiatkom septembra boli niektorí naši zamestnanci Sandriku vrátane kronikára v Juhoslávii. Závod nadviazal družbu so závodom na výrobu príboru „Kordun" v Karlovaci. Našim zamestnancom bol poskytnutý týždenný pobyt v ich podnikovej chate v Kraljevici (pri Splite), keď predtým niekoľko zamestnancov Kordunu bolo u nás na chate Rychňava.

Uvádzam tri tragické úmrtia našich občanov: Suchý Ján (zrazený motorkou), Suchý Štefan (padol v „tajchu" do potoka), Gajdošík Jozef (usmrtený vlakom v Hliníku).

Obec má 1970 obyvateľov.

Na záver keď hodnotíme počasie musíme konštatovať, že išlo o ďalší suchý rok (v obci je málo vody) s malými srážkami v lete i zime. Zima bola mierna, leto viac chladné ako teplé.

Závod do chaty Rychňava pozval 200 dôchodcov na beredu.

1969:

V úvode je potrebné nadviazať na celoštátnu politickú situáciu uvedenú za rok 1968. Ukázalo sa, že nový ÚV-KSČS pod vedením Dubčeka strácal prehľad nad politickou situáciou, vznikli obdobia úplného bezvládia, veľa sa všade diskutovalo, pričom niektorí ľudia usilovali za pomoci zahraničných rozvrědok odtrhnutie ČSSR z bloku socialistických krajín. Tento zámer bol zmarený ako už bolo uvedené príchodom vojsk Varšavskej zmluvy v auguste 1968. Z ÚVKSČS odstupuje Dubček a jeho miesto zaberá Dr Gustáv Husák, tvorca federatívneho usporiadania v našom štáte. Politickú situáciu sa snažia vysvetľovať naši čelní predstavitelia, tak na pr.: v Žarnovici v Preglejke bol usporiadaný 20.2.69 míting komunistov z okresu žiar nad Hronom kde prednáša a na mnohé dopyty odpovedá člen ÚV-KSČS Vasil Bilág. Na tomto aktíve z našej obce a závodu

zúčastňuje sa 70 občanov – členov KSČS. V našej obci nedochádza k žiadnym roztržkám, obyvateľstvo je pokojné a ukáznené podobne ako aj funkcionári organizácií. Vlivom tejto politickej situácie stále sú odkladané voľby poslancov do Miestneho národného výboru. Ďalej vlivom federatívneho usporiadania štátu z podniku Sandrik sa vyčleňujú závody v Třebovej, Vyškove, Jevíčku, Hosťálkovej. Samostatné podniky vytvárajú Třebová, Jevíčko a Vyškov s Hosťálkovou. Závod vo Vlkanovej odchádza k PPS Detva. Táto zmena je prevedená k 1.1.69 taktiež od tohoto dáta nový podnik tvorí závod Dolné Hámre so Štósom a naďalej patrí GR. Prago-Union, Praha.

Význačnou udalosťou v živote našej obce je 100 ročné jubileum založenia školy. Škola v obci bola zriadená v roku 1869 na „Muráni" v dome ktorého majiteľom bol baník Ján Gajdošík. Deti v týchto rokoch chodili do školy dve-

tri zimy od neskorej jesene do započatia jarných prác. Prvým učiteľom bol Záhorský Tomáš s ročným platom 80 zlatých a po ňom Franc Jozef. Asi o 10–12 rokov neskoršie bola škola pre nevyhovujúce miesto zriadená v Hámroch v mieste terajšej materskej školy a obchodu. V roku 1918 bola otvorená Štátna ľudová škola v budove v Hámroch kde je dnes časť tried terajšej ZDŠ. V roku 1901 bola zriadená riaditeľom Sandriku Peterkom pre deti zamestnancov ľudová škola vedľa továrne. Pri tejto škole bola aj dvojročná učňovská škola. V roku 1951 bola v obci odovzdaná do užívania budova Národnej školy (5 tried-na) – terajšia Základná deväťročná škola. Od 1.9.1961 je v obci ZDŠ a to v budovách školy národnej a v Hámroch ako bolo už uvedené. Oslavy storočnice sa konali dňa 30. mája v kinosále Spoločenského domu kde bol predvedený bohatý kultúrny program v ktorom účinkovali žiaci ZDŠ. Pozvaní boli učitelia ktorí na škole

pôsobili a pôsobia. Po slávnostnej akadémii pre pozvaných hostí vrátane starších väčšinou penzionovaných učiteľov bolo usporiadané spoločné posedenie v miestnostiach Športovej budovy kde bola inštalovaná aj výstavka žiackych prác. Posedenie ktorého sa zúčastnil aj kronikár obce bolo veľmi zaujímavé, starší učitelia ako Valaška, Čederla, Križan, spomínali na svoje zážitky z čias začiatkov ich učiteľskej praxe a pôsobenia na škole v Dolných Hámroch. Posedenie sa pretiahlo do ranných hodín a lúčenie bolo naozaj dojímavé. Pri tejto príležitosti bola napísaná brožúra „100 výročie založenia školy v D. Hámroch." Autorom je na škole pôsobiaci zástupca riaditeľa ZDŠ Dávid Uhrin. Brožúra tvorí prílohu obecnej kroniky.

V tomto roku pokračuje výstavba závodu ako uvedené v predchádzajúcom období, do prevádzky bola daná výšková 8 poschodová budova, v Športovej bu-

dove bolo zriadené ubytovanie pre návštevníkov továrne i obce. V obci boli vyasfaltované cesty nákladom 450 000 Kčs. Na Fujdovej bol zbúraný dom občana Dobročana, pretože v tomto mieste este v decembri prevádza Priemstav Prievidza výkop pre ďalšie a to panelové bytové jednotky 3 × 16 bytových jednotiek. Započalo se s výstavbou 20 garáží na sídlisku. V individuálnej výstavbe sú postavené dva rodinné domky. Dňa 15.12. bola dokončené II. etapa výstavby vodovodu Žarnovica – D. Hámre nákladom 3,5 mil. Kčs. V oblasti investičnej výstavby závod pokračuje s výstavbou hlavných výrobných objektov zabezpečujúcich hygienické, zdravotnícke a bezpečnostné podmienky pre zamestnancov závodu čo bolo v predošlej dobe v značnej miere opomínané. Závod stavia garáže mimo objekt závodu smerom do Hodruše.

Z príležitosti osláv 25 výročia SNP konajú sa rôzne podujatia a stretnutia bývalých bojovníkov v SNP či už ide o voja-

kov alebo partizánov. Aj naši občania zúčastnili sa v SNP a preto navštevujú mnohé takéto stretnutia.

Dňa 20 júla v Novej Bani zomrel náš rodák Karol Dolinský. Pochádzal z baníckej rodiny, sám bol baník, pracoval tiež v závode Sandrik, v roku 1944 organizoval SNP v bývalom Novobanskom okrese, bol predsedom revolučného okresného nár. výboru v N. Bani, po oslobodení bol členom SNR, potom pracoval v rôznych popredných verejných i hospodárskych funkciách. Posledné tri roky svojho života žil v Bratislave na dôchodku. Pochovaný bol 23 júla na našom cintoríne. Po zosnulým sa rozlúčil generál Zeman a ďalší verejní funkcionári strany i štátneho aparátu z Bratislavy i okresu Žiar. n. Hronom.

V tomto roku boli v našej obci oslavy 1. mája za spoluúčasti občanov Hodruše a Kopanic. Hlavným rečníkom bol Miloš Hrušovský, predseda ÚV-SPB. Oslavy 1. mája v minulosti konali sa v okresných mestách.

M.N.V. rozšíril svoju prevádzkáreň zakúpením 5 tonového nákladného auta v hodnote Kčs 82000.

V tomto roku dosiahla obec ~~2000~~ 1950 obyvateľov. V obci sa narodilo 27 a zomrelo 16 ľudí.

Záverom keď hodnotíme počasie, konštatujeme, že jamnak bol veľmi studený až -22°C, leto teplé a suché, zrážky vodné boli zaznamenané len v neskorej jeseni čo spôsobilo nedostatok pitnej vody, december bol bohatý na sneh.

1970:

V náväznosti na predchádzajúce dva roky je potrebné konstatovať, že rok 1970 je rokom politickej i hospodárskej konsolidácie. Upevnená bola pozícia komunistov a komunistickej strany ktorej zdravé jadro vedelo čeliť snahám určitých ľudí zvrátiť u nás socialistický systém v rokoch 1968–69. Stalo sa tak aj na úkor toho, že niektorí členovia museli zo strany odísť behom vnútrostraníckych pohovorov ktoré v tomto roku boli prevádzané. Jednota myslenia a správnosť politiky ÚV KSČS je prenášané aj na široké masy občanov.

Tento rok je rokom niekoľkých vzácnych jubileí. Predovšetkým je to veľkolepá oslava 75 výročia založenia závodu Sandrik. Pre prípravu oslav bol stanovený vedením podniku prípravný výbor ktorý organizačne zabezpečoval rôzne akcie. Vlastné oslavy ~~akcie~~ sa konali 28.8. s týmto programom: zamestnanci sa sústredili v závode vo svojich oddeleniach kde boli prevedené slávnostné schôdze, rozdané diplomy a plakety starším zamestnancom. Súčasne každý

zamestnanec obdržal finančnú odmenu podľa odpracovaných rokov ako aj brožúru napísanú k 75 výročiu založenia závodu. Po týchto schódzach odobrali sa zamestnanci a čestní hostia v sprievode na ihrisko kde oslavy pokračovali prejavmi vedenia závodu a hostí. Pri tejto príležitosti bol udelený závodu Rad práce, ktorý na návrh vlády prepožičal prezident republiky z rúk námestníka ministra priemyslu SSR dra Miloša Štúra. Rad práce prevzali vedúci hospodárski, politickí a odborárski pracovníci. Ďalej ministerstvo priemyslu odmenilo rezortným vyznamenaním Najlepší pracovník priemyslu SSR 5 a vyznamenaním zaslúžilý pracovník priemyslu SSR 15 pracovníkov podniku.

Ústredný výbor odborového zväzu zamestnancov kovopriemyslu odmenil pri príležitosti 100 výročia založenia odborov 4 zamestnancov podniku za dlhoročnú odborársku a revolučnú činnosť.

K vysokým štátnym vyznamenaniam pripojili zdravice predseda ÚV zväzu zamestnancov kovopriemyslu dr Jaško, tajomníčka Slovenskej rady odborových zväzov dr.

Kašičková, zástupca ÚV KSS Ing Gurda, zástupca ÚV KSS Ing Gurda, zástupca KV KSS Toman a ved. tajomník OV KSS v Žiari nad Hronom Anton Podolec.

Ako vďaku za vysoké vyznamenanie prijali pracujúci Sandriku socialistický závazok splnit výrobné úlohy tohoto roku do 15 decembra 1970 a vyrobit do konca roku ešte tovar v hodnote 1,5 milióna korún. Tento závazok bol skutočne splnený, ba aj čiastočne prekročený.

Po tomto slávnostnom obrade nasledoval obed pre všetkých účastníkov osláv. Popoludní bol kultúrny program a večer ľudová veselica. V tento deň bola otvorená aj výstavka výrobkov v miestnostiach Športového domu. Vystavovali sa výrobky tradičné i najnovšie. Usporiadané boli aj rôzne športové podujatia ako na príklad v dňoch 8-9/8 kolkársky turnaj. Treba poznamenať, že naši kolkári

dosahujú veľmi dobré výsledky v krajovom meradle. V rámci osláv televízion v B. Bystrice bol nakrútený film pod názvom „Tri generácie" a pred oslavami premietaný! Taktiež pred oslavami bola v závode tlačová konferencia a tak v našich denníkoch sa objavili mnohé články z prostredia závodu i obce. Brožúra k 75 výročiu tvorí súčasť tejto kroniky. Autormi brožúry, námetu pre film, námetov pre tlač boli Ján Maruniak – vedúci odbytového oddelenia a Václav Kozák, vedúci oddelenia technickej kontroly a t.č. kronikár obce ktorý píše aj tieto riadky.

V tomto roku sa konala v obci v priestoroch sportového areálu oslava 25 výročia medzinárodného družstevného dňa. Toto výročie využili usporiadatelia t.j. Jednota – spotrebné družstvo Nová Baňa a miestny dozorný výbor v Dolných Hámroch na oslavy 60 výročia založenia Potravného družstva „Vzájomnosť" v D. Hámroch

a 20 výročia trvania Jednoty – spotrebného družstva v Novej Dani, ktoré se uskutočnili 28 júna.

Tento rok je jubilejný z hľadiska 25 výročia oslobodenia našej vlasti sovietskou armádou. Pri tejto príležitosti bola usporiadané schôdza 8. mája v Športovom dome kde boli odovzdané niektorým občanom diplomy vlády ČSSR a ČS výboru RDH. Súčasne boli odovzdané odznaky a diplomy pracovníkom závodu „za pracovné zásluhy".

K 1. decembru tak ako v celom státe bolo aj v obci prevedené sčítanie domov, bytov, ľudí. Výsledky sčítania budú celoštátne – centrálne zpracovávané, pri takzvanom predbežnom sčítaní bolo zistené že obec má 285 obývaných domov, 633 obývaných bytov, 956 žien, 1025 mužov spolu 1981 obyvateľov

pričom v obci býva okrem toho 192 ľudí prechodne ubytovaných. Ľudia v obci ktorí sú trvale ubytovaní t.j. 1981 ľudí vlastnia 435 televízných prijímačov, 83 áut a 368 kúpelní.

V obci započala výstavba sjroch panelových osempodlažných činžiakov. Pokračuje aj výstavba závodu tak, že v roku 1971 bude možné začať s prestáhovaním výroby do nových objektov.

Rozšírená bola telefonná sieť, káble sú čiastočne vedené v zemi a z niektorých súkromných bytov je možné každú dobu volať medzimesto cez ústredňu v Žarnovici. Čiastočne je vedená zemou aj elektrická sieť secundárneho prúdu a verejné osvetlenie na Kyslej.

Od cintorína k mostu v Novej ulici bol včistený potok.

Pre školské ihrisko boli vykúpené pozemky pri Novej ulici vo výmere 1 ha 4 a za Kčs 81000.

MNV ~~bolo~~ odkúpilo od organizácie Svazarm za kčs 40 000 budovu bývalých garáží občana Straku a zriadilo tam autoservis.

Bytová správa MNV odpredala v Jalšovej dva domy súkromníkom.

Na sídlisku Kyslá bolo postavených 20 poschodových garáží svojpomocou.

Ihrisko bolo odvodnené zmírkovaním v hodnote 60 000 kčs – sumu platil OV – TJ.

V Holubienci si obyvatelia svojpomocou zriadili domový vodovod zo studne od občana Grausa.

Pre výstavbu spomenutých panelových činžiakov bol asanovaný obytný dom občana Skladánycho č. 236.

V dňoch 19–20 decembra v Športovej budove bola usporiadaná výstava športových holubov. Vystavovali chovatelia z oblasti B. Bystrica.

Celkove bolo vystavované 170 kusov exemplárov; cenu získal Július Gerož zo Zeleného okres Lučenec, z našich boli najlepší Ladislav Šajtroch a Ľudovít Gulaša.

V rámci v úvode spomínaných previerok je odvolaný z funkcie podnikového riaditeľa Emil Slezák a k 1. 10. 70 je menovaný do tejto funkcie ekonomický námestník Karol Staník, dlhoročný zamestnanec závodu.

Kronikár obce Václav Kozák za obdobie 1956–1970 sa vzdáva tejto pre neho milej funkcie pretože je zaneprázdnený inými funkciami. Funkciu kronikára obce preberá pani Mária Ptelelová, členka rady MNV, t. č. je na dóchodku. Pri tejto príležitosti je treba poznamenať, že bola spracované kronika závodu Sandnik za obdobie od založenia závodu r 1895 do roku 1969.

Na tejto kronike veľmi podrobne vypracovanej začal pracovať Ladislav Hruškovič, pre nemoc však musel sa funkcie vzdať a tak potom na tejto práci pokračuje zamestnanec závodu Ladislav Jarunek ktorý aj prácu dokončil. Recenzentmi kroniky boli Ján Maruniak a Václav Kozák.

K sčítaniu ľudu je potrebné este doplniť, že toto sčítanie v obci previedli sčítací komisári: Mária Stelclové, Frant. Zamboj, Ján Hrnčiar, Jozef Uram, Jozef Homolka a revízor Václav Kozák ktorý previedol sumarizáciu a takzvané predbežné sčítanie ako aj odovzdanie sčítacieho materiálu na ONV v žiari spolu s tajomníkom MNV s. Hrivnákom.

Ako zvláštnosť je potrebné uviesť že náš občan – poľovník Ivan Bačo zastrelil v polesí Kostolnej rysa 20 kg ťažkého.

Ako obyčajne záverom pri hodnotení počasia konštatujeme, že v januári a februári bolo veľa snehu pri miernej zime, jar pomerne teplá, leto suché, jeseň veľmi suché až na október, december bez snehu pri teplotách okolo nuly a za častých prízemných vetrov i snehových.

1971

Významné udalosti
v našom štáte:

50. výročie KSČ v máji
XIV. zjazd KSS v dňoch 13.-15 mája
XIV. zjazd KSČ v dňoch 25.-29. mája
Voľby do orgánov štátnej moci v dňoch 26.-27 novembra

Nový rok 1971 ako prvý deň započatého ďalšieho roku nám ohlásil pravú tvár zimy, lebo novoročné ráno nás prekvapilo prikrývkou jemného bielého snehu, ktorý padal celú noc.

Príchod nového roku sme prežívali v pokoji, všetkého bolo dostatok a krásne počasie.

Víťazstvo robotníckej triedy, dovršené februárom 1948 otvorilo cestu k socialistickému rozvoju Československa. Pod vedením Komunistickej strany Československa nastúpila naša ekonomika cestu plánovitej prestavby a rýchlého vzostupu. Preto s príchodom nového roku začala v našom štáte piata päťročnica plánu rozvoja národného hospodárstva na roky 1971-1975, podľa ktorej sa budú riadiť aj jestvujúce závody v našej obci.

V dôsledku toho navštívil závod Sandrik dňa 18. februára námestník ministra práce a sociálnych veci SSR ing. Augustín Kozár a vedúci sekretáriatu dr. Jaroslav Bäcker.

Individuálna výstavba:

V dolnej časti obce bol postavený 1 rodinný dom, ktorý postavil pán Anton Suchý. Prístavbu už k jestvujúcemu domu na Kyslej previedol súdruh Ján Líška ml.

Investičná výstavba:

Aby bola dokompletizovaná už započatá investičná výstavba z roku 1970 štyroch osempodlažných činžiakov na sídlisku Kyslá, bolo vo februári započaté so stavbou štvrtého výškového domu. V septembri bola dokončená výstavba všetkých štyroch výškových obytných činžiakov až na malé závady, ktoré mali byť v krátkom čase odstránené. Ďalej sa pokračovalo prípravou okolia. V októbri bolo po pravej strane bývalej štreky položené diaľkové parovodné potrubie k týmto činžiakom. Takže v októbri boli obývané z väčšej časti už všetky byty v štyroch osempodlažných činžiakoch a dňa 28. 12. bola prevedená kolaudácia výmenníkovej stanice teplovodu pre 80 bytových jednotiek v uvedených činžiakoch.

Stavbu prevádzal: Priemstav n. p. Prievidza.

Náklad stavieb činil Kčs 15,226 000.

V jarných mesiacoch bolo urobené v brigádach členmi Socialistického zväzu mládeže oplotenie vedľajšieho chodníka od závodu popri potoku - k činžiakom.

Tiež bol elektrifikovaný posledný dom v obci na Hudcovom vrchu.

V marci bol urobený komisionálny výber staveniska pre další nový činžiak na pozemku Stárekovcov pri MNV.

Je nutné tiež poznamenať, že v apríli bol robený výkop pre kabelizáciu elektrickej siete.

Obecný vodovod Kľak - Žamovica - Hámre bol už síce skorej daný do užívania, avšak tlakové rúrky tohoto vodovodu do rezervoáru na Skalangovi boli urobené len 18. mája. Len od mája t. r. je tento rezervoár naplnený vodou a tak bola celá výstavba vodovodu po rôznych nepredvídaných ťažkostiach konečne ukončená.

Závodný výbor - ROH Sandrik postavil v tomto roku pri chate na Rychňave detské kúpalisko.

Štátne cesty opravili most pri cintoríne a kus potočnej hrádze.

Stará drevená dreváreň Materskej školy v dolnej časti obce musela byť odstránená a bola postavená nová murovaná dreváreň z kvadier, ktorá bude slúžiť pre Materskú školu a obchod „Potraviny" v Hámroch.

V základnej deväťročnej škole na Kyslej bol kotol pre ústredné kúrenie vo veľmi zlom stave. Bolo nutné zadovážiť nový kotol. Tento sa podarilo zakúpiť z pridelených finančných prostriedkov Okresným národným výborom v Žiari nad Hronom za Kčs 30 000.-
Podarilo sa tiež nájsť podnik, ktorý cez školské prázdniny (júl a august 1971) túto výmenu kotla previedol, takže už v novom školskom roku vykuruje budovu školy nový kotol.

Závod Sandrik postavil kotolňu ústredného kúrenia na diaľkové vykurovanie mazutom.

V Októbri bola dobudovaná prístavba dolnej časti závodu Sandrik. Začalo sa pracovať na úprave okolia a do novej haly sa premiestňujú a montujú stroje a strojové zariadenie.
Stavbu prevádzal: Priemstav n.p. Prievidza.
Náklad na stavbu činil: Kčs 34,066 000
Náklad na strojné zariadenie činil: Kčs 34,045 000 spolu Kčs 68,111 000.

V mesiaci Októbri začalo sa tiež s výmenou drevených rozhlasových stĺpov za kovové - pre verejný rozhlas. Náklad v tomto roku činil (činili) Kčs 47 000.-

V Októbri započali „Spoje" s výkopmi pre káblové telefónne vedenie, pričom káble vkladali a zasýpali. Tieto práce pokračovali tiež v novembri a decembri 1971.

V akcii „Z" sa započalo s výstavbou:
1) novej materskej školy pre 120 detí,
2) nového cvičného športového ihriska.
Obe akcie sa budú prevádzať zo združených finančných prostriedkov. Na odkúpenom pozemku v rajone Horné Lieky sa započalo pracovať pre cvičné ihrisko dňa 14. apríla a to vyberaním ovocných stromov a vyčistením priestranstva. Práce previedli

žiaci odborného učiliška. Dňa 17. mája započali na tomto ihrisku s odvodňovacími prácami kladením drenážnych rúr a trubiek. V brigádach sa v tomto roku odpracovalo 6.846 hodín. Dotiaz bolo prestavané Kčs 200 000.-.

S vykopávaním základov pre novú materskú školu na pozemku bývalej Kapustovej záhrady sa započalo v dobrovoľných brigádach dňa 1. júna. Bol to dar deťom našej obce k ich sviatku „Medzinárodného dňa detí". Do 20. augusta boli na tejto stavbe urobené betónové základy a betónové patky. Na stavbe sa malo ešte v tomto roku pokračovať, avšak napriek urgenciám zo strany Miestneho národného výboru, neboli dodané ďalšie potrebné panely. V tomto roku boli na stavbu vyfakturované náklady za Kčs 387 785.03.

Na novom sídlisku Kyslá sa v tomto roku dokončila svojpomocou výstavba 20 tých poschodových garáží.

„Generálne opravy":

Domová správa pri MNV previedla na bytovom fonde:
v marci výmenu strechy na plechovú, na dome číslo 209
v apríli výmenu strechy na plechovú na dome číslo 210
v máji výmenu strechy na plechovú na dome číslo 211
v Októbri sa započalo s adaptáciou domu číslo 173., kde bude umiestnený Miestny národný výbor a poštový úrad.
V novembri bol opravený a vybielený poschodový dom (Bušlr).

Detské jasle sú rozpočtovanou organizáciou Miestneho národného výboru, kde bolo za normálnej prevádzky prevedené malovanie všetkých miestností v mesiaci septembri. Bolo to vypätie síl všetkých zamestnaných žien v tomto detskom zariadení a slúži im ku chvále skutočnosť, že bola deťom poskytnutá veľká starostlivosť a že sa v teučas nič zlé neprihodilo.

Na športovom štadióne bolo dokončené vykurovanie

vody pre dve kúpaliská, tiež bola prevedená úprava elodníkov na kúpalisku. Na ľadovej ploche ihriska sa v decembri započalo s prestavbou elektrického osvetlenia, kde staré žiarovkové osvetlenie bude nahradené novým halogénovým osvetlením. Rekonštrukčné práce prevádzajú pp. Polák Ján, Listoler Jozef, Štelet Milan. Finančné náklady hradia: Okresný výbor slovenskej telovýchovnej organizácie v Žiari nad Hronom a závod Sandrik.

V budove športového domu bolo prevedené maľovanie miestností.

„Klub mladých"

A keď už hovoríme o športovom areáli, je treba kladne hodnotiť čin vedenia závodu Sandrik a zložiek Národného frontu, zvlášť podnikového riaditeľa súdruha Staníka, ktorí v snahe priviesť mladých vo Zväze socialistickej mládeže k prácam verejnoprospešným - pridelili im v Športovom dome dolnú sálu, v ktorej si zriadili „Klub mladých".

„Šport"

Aj v tomto roku boli u nás rôzne športové podujatia počnúc hokejom, futbalom, volejbalom, tenisom a pretekami školskej mládeže. Je však potrebné zaznamenať len tie významnejšie podujatia, medzi ktoré zaraďujeme:
v júli sa uskutočnilo stretnutie športovcov závodu Sandrik Dolné Hámre s pobočným závodom Sandrik Štós vo volejbale a stolnom tenise s výhrou našich. Ďalej sa uskutočnil druhý ročník turnaja o pohár národného podniku Sandrik v kolkoch. Víťazmi boli naši kolkári. Žiaci odborného učilišťa zúčastnili sa lyžiarsko-branného zájazdu na Rychňave.

Kultúrna a osvetová činnosť

„Oslavy"

Každoročne sa v našej obci oslavuje púčasne oslobodenie obce a Medzinárodný deň žien. V tomto roku boli tieto oslavy v kinosále Spoločenského domu dňa 8. marca s bohatým kultúrnym programom detí z obcch materských

škôl, Základnej deväťročnej školy, súboru „Úsmev" a Spevokol žien zaspieval zborové piesne.

Prvomájové oslavy sa konali v okresnom meste Žiari nad Hronom a pre nepriaznivé počasie bolo na oslavách pomerne málo našich občanov.

Oslava 9. mája bola zadržaná u nás pri pamätníku padlým v Slovenskom národnom povstaní.

Pri príležitosti osláv 50. výročia založenia Komunistickej strany Československa (KSČ) bolo dňa 21. mája v kinosále Spoločenského domu slávnostné zasadnutie zložiek Národného frontu a pozvaných hostí. Za predsedníckym stolom sedeli v zastúpení za: OV-KSS Ján Michalovič, CZV-KSS Michal Kolovrat, DO-KSS Ján Lalík, ONV Imrich Medveď, MNV Jozef Uram, národný podnik Sandrik Karol Staník. Pri tejto príležitosti boli vyznamenaní 35. starí zaslúžilí členovia strany. Z toho 29 členov pamätnými medailami a 6 členov diplomami. Ďalej boli vyznamenaní plaketou „25. rokov Národných výborov" veľaroční členovia MNV: Jozef Uram, Jozef Hrivnák a Mária Stelclová. Všetkým vyznamenaným odovzdali pionieri živé červené karafiáty. Slávnostný prejav mal zást. OV-KSS Michalovič.

V kultúrnej časti účinkoval po veľaročnom odmlčaní Spevokol - miešaný zbor žien a mužov pod vedením učiteľa Uhrina a zaspieval štvorhlasne piesne: „Aká si mi krásna" a „Kolo Tatier čierňava". Mária Uramová nacvičila deti zo súboru „Úsmev" básne, pásmo spevov v ktorých vyzdvihla zásluhy starých členov strany menovite a nebolo ani jedného, ktorému by od dojatia neboli padali slzy. Za ručňovské Učilište vystúpili jeho žiaci a učitelia s veľmi hodnotným programom zameraným k 50. výročiu KSČ, ktorý nacvičil Milan Stelcl.

1. júna bola oslava Medzinárodného dňa detí. Školopovinné deti mali oslavu na športovom ihrisku, kde súťažili

v rôznych športových disciplínach. Deti predškolských zariadeniach mali vlastné oslavy s občerstvením.

Pred ukončením školskej dochádzky bolo prevedené slávnostné odovzdávanie občianskych preukazov a dňa 28. júna bolo v Športovom dome slávnostné ukončenie povinnej školskej dochádzky žiakov 9. triedy Základnej deväťročnej školy.

V rámci súťaží bol usporiadaný 9. ročník medzidielenskej podnikovej súťaže v kultúrnom programe, ktorej sa zúčastnilo päť kolektívov jednotlivých prevádzok závodu Sandrik.

Dvadsiate siedme výročie Slovenského národného povstania oslávili naši občania pri pamätníku padlým, kde za zvuku pochodu dychovej hudby boli položené vence k pamätníku. Potom bol slávnostný prejav, báseň a zborový spev žien. Oslava bola ukončená Internacionálou.

Dňa 5. novembra 1971 bola na Spoločenskom dome Sandrik o 17. hodine odhalená pamätná tabuľa na ktorej sú zlatými písmenami napísané slová:

„V tejto budove bola dňa 17. 6. 1922 založená miestna organizácia KSČ.

Počas Slovenského národného povstania v nej sídlil revolučný národný výbor."

Venujú zamestnanci n.p. Sandrik z príležitosti 50. výročia KSČ.

Pri odhalení prehovoril o význame zástupca OV-KSS Miroslav Šapák.

Po odhalení tejto pamätnej tabule bola zadržaná oslava 54. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie a započatie Mesiaca ČSP. Po slávnostnom prejave predsedu organizácie ZČSP inžiniera Surovca bolo vyznamenávanie starších, zaslúžilých členov Zväzu československo-sovietskeho priateľstva (ZČSP). V kultúrnej časti bola akadémia, kde účinkovali žiaci Základnej deväťročnej školy (ZDŠ), učiteľský zbor a žiaci učňovského učilišťa, tiež Spevokol Slovenského zväzu žien (SZŽ).

Prednášky

Za peknej účasti 74. žien bola zadržaná dňa 15. marca v Športovom dome zdravotná prednáška na tému „Ženské choroby", ktorú zorganizovali Miestna a Závodná organizácia Slovenského zväzu žien. Prednášal prímár ženského oddelenia nemocnice v Novej Bani pán Dr. Vančo. V obci bolo zadržané i viac rôznych prednášok, avšak s menšou účasťou.

Páračky

V starom internáte na Kyslej zadržali obe organizácie SZŽ v januári a februári veľké páračky, ktoré trvali 16. dní. Priemerná účasť denne bola 28-30 žien. Medziženami bolo veselo, veľa sa spievalo a družne debatovalo.

Besedy

V obci boli zadržané tieto besedy:
Za zlepšenie vzťahov k Sovietskému zväzu zadržala Závodná organizácia Slovenského zväzu žien (ZO-SZŽ) 13. mája v Športovom dome besedu s kultúrnou pracovníčkou sovietskych vojakov na Sliači Lion Patenkovou, poetkou Štefaniou Pártošovou, starými komunistami našej obce a zástupcami brigád socialistickej práce.

Dňa 14. Októbra zadržali obe organizácie MO a ZO-SZŽ za prítomnosti členky Okresnej mierovej rady Štefánii Pártošovej besedu o Slovenskom národnom povstaní (SNP) s účastníkmi vypálených a vystrieľaných obcí Kľakovskej doliny súdruhmi Adamovom, Benčom a Debnárom. Učiteľ Eugen Zelenák hovoril o koncentračných táboroch. Beseda bola spojená s príležitostným kultúrnym programom, v ktorom vystúpil súbor „Úsmev" a pionieri ZDŠ. Účasť žien a žiakov vyšších ročníkov ZDŠ bola asi 150 ľudí. Beseda mala veľmi hodnotnú úroveň.

Kurzy

Miestna organizácia Slovenského zväzu žien (MO-SZŽ) organizovala v maci až apríli kurz studených jedál a kurz šitia.

ZO-SZŽ tiež organizovala v máji kurz studených jedál a v Októbri kurz šitia.

18

Zájazdy

Žiaci odborného učilišťa boli na letnom zájazde okolo Slovenska pri ktorej príležitosti navštívili pamätné miesta bojov druhej svetovej vojny a SNP.

Pamätné miesta bojov SNP navštívili tiež žiaci vyšších ročníkov Základnej deväťročnej školy.

Naši občania podnikli niekoľko zájazdov aj do zahraničia - hlavne k moru, kde trávili svoje dovolenky. Najvyhľadávanejšie bolo Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko. V inej veci ZSSR.

Návštevy

V tomto roku navštívilo závod Sandrik a tiež našu obec niekoľko zahraničných návštev. 18. augusta zavítala k nám 30. členná skupina sovietskych turistov. Boli to občania z pôsnych oblastí Sovietského zväzu, ktorým umožnili závody tento zájazd za mimoriadne pracovné zásluhy. U nás si prezreli závod a obec, navštívili múzeum v Antole a medzinárodný pioniersky tabor na Počuvadle.

Dňa 13. septembra navštívil obec a vo veci výmeny skúseností závod Sandrik pán Günter Hennig podnikový riaditeľ Speciálpapírfabrik Niederslág NDR.

Závod Sandrik navštívil 16. septembra v obchodnej záležitosti pán ing. Karničník od firmy Donit Medvode Juhoslávia.

V Sandrickej chate na Rychňave zasadala 23. septembra delegácia „Rady vzájomnej hospodárskej pomoci". Rokovali o vzájomnej železničnej preprave. Na posedenie pozvali aj podnikového riaditeľa Karola Staníka a predsedu ZV-ROH Ladislava Chomerického.

Obec a závod navštívila dňa 20. októbra 3. členná delegácia straníckych funkcionárov z Tulskej oblasti rajon Proletarij. Prezreli si závod, chatu na Rychňave a Sklené Teplice.

Zvyšovanie životnej úrovne

K radostným udalostiam tohoto roku nesporne patrí znižovanie cien dennej potreby, ktoré bolo prevedené v máji a októbri.

Večerné správy štátneho rozhlasu priniesli radostnú správu, že s účinnosťou od 1. októbra sa zvyšuje:

za 1) materský príspevok Kčs 500.– mesačne z 1. roka na dobu 2. rokov príspevok pri narodení dieťaťa z Kčs 1000 na Kčs 2000 na každé dieťa.

2) Zvyšujú sa dôchodky starodôchodcov, baníkov a príjemcov niektorých dôchodkov.

Táto správa mala radostný ohlas medzi obyvateľmi našej obce, lebo sa začalo uskutočňovať prvé sociálne opatrenie vyplývajúce XIII. zjazdom KSČ.

Rôzne

Zvláštna príhoda sa udiala v doline, keď 8. septembra keď pätčlenná posádka prefárala na gumených nafukovacích člnoch cieľom možnosti prečistenia veľmi stavej, nenavštevovanej baňskej štôlne z spodnej štôlne na Voznicu. Túto trasu posádka prešla za 2 i 25 hodín.

Dňom 15. novembra odovzdal Miestny národný výbor na príkaz Okresného národného výboru v Žiari nad Hronom jednu zo svojich prevádzkární a to: „Opravovňu televízorov" Okresnému priemyselnému podniku v Sv. Štiavnici pod podmienkou, že uvedený podnik zriadi v miestnosti aj zberňu pre opravu elektrospotrebičov.

V tomto roku môžeme aj v našej obci zaznamenať konsolidačný proces za vyriešený. Na mnohých miestach už ži to bolo v závode Sandrik na všetkých pracoviskách, v obchodoch, prevádzkárňach MNV, služobách obyvateľstvu či v prevádzke OPP sme pledovali s uspokojením veľké pracovné nadšenie pri plnení plánovaných úloh, plnení záväzkov na počesť 50. výročia KSČ, ako i k XIV. zjazdu KSČ. Občania prejavovali oddanosť k svojmu zriadeniu aj účasťou pri odpracovávaní dobrovoľných brigád počas celoobecnej akcie „Jarné upratovanie" v dňoch od 13. - 18. apríla, pri dostavbe dolnej časti nových dielní závodu Sandrik a pri skrášľovaní svojej obce. Aj v predvoleb-

28

pracovnej brigády pracovali členovia SZM na športovom ihrisku, a ženy v parku pri pamätníku padlým v SNP. Ďalej boli urobené nové drevené schody do Betlehema.

Už po XIV. zjazde sa začalo hovoriť o zlučovaní obcí v našom okrese, čo už bolo naplánované. Hovorilo sa o zlúčení našej obce Dolné Hámre so susednou obcou Banskou Hodrušou. Keď bolo známe, že voľby do všetkých stupňov Národných výborov budú asi koncom novembra, začalo sa pristupovať k veci zodpovedne. Okresný národný výbor vyzval obce, ktoré sa mali zlúčiť, aby začali spolu o zlúčení vyjednávať a sa dohodli na postupe. Po vyhlásení volieb na dni 26. a 27. novembra sa začalo zlúčenie pripravovať už pre spoločné voľby a spoločný volebný program pre budúce volebné obdobie, už pre zlúčenú obec. Za tým cieľom bolo niekoľko spoločných porád, ktoré viedol podpredseda ONV s. Milan Šoran. Po dohode zástupcov obcí Národných výborov bolo zvolané spoločné zasadnutie Rady MNV, výboru DPO-ZSS, výboru CZ-ZSS, výboru NF, zástupcu závodu s. Staníka a podpredsedu ONV s. Milana Šorana na deň 4.8., kde bolo zlúčenie obcí odhlasované a po dlhej debate bol prijatý návrh názvu obce Hodrušské Hámre.

Posledné plenárne zasadnutie bývalého národného výboru obce Dolné Hámre sa konalo 6. októbra v športovom dome. Bola to zároveň milá a dôstojná slávnosť, kde zástupca ONV s. Imrich Medveď, predseda DPO-ZSS s. Lalík a predseda MNV s. J. Uram poďakovali všetkým poslancom za dobrú a svedomitú prácu počas predĺženého 7. ročného volebného obdobia, pričom bol každý poslanec odmenený ďakovným listom a knihou.

Posledné zasadnutie ešte starého zloženia členov Rady MNV sa konalo dňa 8. decembra 1971.

Príprava volieb

Bol prevedený návrh a výber kandidátov do všetkých stupňov NV. Bolo zriadené „Agitačné stredisko" v hornej sále

Športového domu na Kyslej. Od jeho otvorenia sa tu konali všetky schôdze NV a spoločenských organizácií, boli tu zadržané pôzne školenia, prednášky. Vymenili sa tu počas príprav volieb dve výstavy fotografií - jedna zameraná na 50. rokov telovýchovnej jednoty u nás, druhá znázorňovala, ako vyzerala obec v minulosti a ako vyzerá dnes. Bolo tu vidieť fotografie veľkých rozmerov novopostavenej časti závodu Slandrik, ako aj novopostavených výškových činžiakov. Bol tam znázornený obrovský rozmach našej obce a zväčšť od oslobodenia.

Bola ustanovená: volebná komisia 9. členná, dva volebné okrsky a to pre Hámre č. 1. a Hodrušu č. 2., dve okrskové volebné komisie v počte 18. členov a 29. volebných obvodov spolu, 29. obvodových volebných komisií pre obe obce o počte členov 145. Ďalej 2 obv. volebné komisie pre poslancov do ONV o počte členov 14.

Po zverejnení registrácie všetkých poslancov bolo predstavovanie kandidátov. Pre združené obce bolo predstavovanie prevedené dvakrát. Dňa 16. novembra na občianskej schôdzi v kultúrnom dome v Hodrušu a dňa 18. novembra na občianskej schôdzi v spoločenskom dome v Dolnej Hámroch. Obe občianske schôdze mali veľmi slávnostný ráz a boli spojené s hodnotnými kultúrnymi programami.

Pred voľbami a počas volieb bol inštruktorom z ONV nám mu MNV okresný inšpektor s. Imrich Medveď, ktorý si úlohy zaisťoval vzorne.

Voľby

Voľby do zastupiteľských orgánov boli prevedené v dňoch 26. a 27. novembra vo vyzdobenej dolnej sále Športového domu. V obci panovala sviatočná nálada. Boj deň volieb vyhrávala dychovka ZK-ROH a za jej pochodov manifestačne volili členovia zložiek Národného frontu. Miestny rozhlas vyhrával pokrokové

pa ľudové pesničky a v častých reláciach oboznamoval občanov o odvolených výsledkoch.

Voľby boli prevedené úspešne a všetci navrhovaní kandidati do MNV v počte 29. z toho 22. mužov a 7. žien boli zvolení za poslancov, ktorých menujem podľa volebných obvodov:

č. 1. Ľudevít Suchý
2. Miroslav Benča
3. Gabriela Hajdová
4. Ján Hrnčiar
5. Rastislav Kamenský
6. Mária Stelclová
7. Jozef Hrivnák
8. Katarína Bernáthová
9. Milan Habánek
10. Rudolf Kuchynka
11. Jozef Homolka
12. Viera Liďáková
13. Milan Líška
14. Jozef Uram
15. Jozefina Balážová
16. Michal Šustek
17. Milan Cimerman
18. Tibor Rauch
19. Jolana Luptáková
20. Emil Líška
21. Karol Schweizer
22. Jozef Vaginger
23. Jozef Šniager
24. Mária Gubrianska
25. Ondrej Paál
26. Ferdinand Hanzlovič
27. Anton Cimra
28. Emil Kamodý st.
29. Ján Lampert

Ďalej boli zvolení 3. poslanci do ONV v Žiari nad Hronom: Ján Očenáš, Janka Izáková a Jozef Vaginger.

Zlúčenie obcí

Významným medzníkom udalostí v údolí pretekajúceho potoka „Hodrušianka" bolo zlúčenie dvoch obcí Dolné Hámre a Banská Hodruša, ktoré prevedením volieb a to dňom 27. novembra 1971 sa spojili v jeden celok - v jednu samostatne hospodáriacu obec s počtom obyvateľov 3.238, z čoho Dolné Hámre mali počet obyvateľov 2105 a Banská Hodruša 1133.

Týmto zlúčením je to najrozsiahlejšia obec v žiarskom okrese o dĺžke 9.76 km. Výnosom Ministerstva vnútra SSR

v Bratislave čís. 130/1970 Zb. bol pridelený obci nový názov Hodruša-Hámre.

Vedenie obce

Dňa 14. decembra o 18. hodine v Športovom dome na Kyjeji sa konalo verejné, slávnostné ustanovujúce plenárne zasadnutie novozvolených poslancov Miestneho národného výboru. Tu bol prijatý nový volebný program a všetci poslanci zložili predpísaný sľub do rúk zástupcu ONV súdruha Urbíka. Predsedom MNV sa stal Emil Líška, podpredsedom Jozef Uram, ktorý bol doterajším predsedom už 7. rokov a túto funkciu už ďalej zastávať nemohol, tajomníkom Jozef Hrivnák.

Od tejto ustanovujúcej schôdze je Miestny národný výbor, ako aj matričný úrad jeden. Všetky úradné výkony sa majú prevádzať v budove MNV na Kyjeji.

Medzi dobré výsledky a radostné udalosti je treba zaznamenať aj udalosti smutné. V tomto roku opustili naše rady mnohí občania medzi nimi aj starí členovia Strany: Jozef Listhofer, Štefan Považan, Ján Murančík st., ktorý bol aj veľaročným členom ONV a MNV. Zomrel tiež František Šmiager. Všetkým štyrom vystrojil občiansky pohreb-zbor pre občianske záležitosti.

Počasie

Keď uzatváram pamäti roka 1971 je potrebné tiež zaznamenať, aké počasie sa striedalo: zima bola prevážne mierna, málo snehu. Marec bol studený, len ku koncu sa oteplilo. V apríli bolo pekne a teplo. Prvá polovica mája bola studená, pršalo, druhá polovica ~~polovička~~ veľmi teplá až 27, 28° a sucho. Leto bolo dažďivé, len koncom júla bolo teplo a v auguste boli horúčavy až 30 a 31°. Jeseň bola chladná málo pršalo a voda ustydovala, ba stalo sa i to, že vodná nádrž v bani Majerka, ktorá veľa rokov zásobovala dolinu vodou ostala 16. novembra úplne prázdna. December bol teplý, bez snehu aj Vianoce boli na blate.

* opr. Šl.

Životopis kronikára

Ja, Mária Štelclová rodená Bollová, som sa narodila 2. 12. 1909 v Dolných Hámroch, kde až do dnes bývam. Pochádzam z robotníckej rodiny a bolo nás 6. detí. Vychodila som 5. tried ľudovej a 4 triedy meštiarskej školy, tiež odborné kurzy. V roku 1927. som začala pracovať ako robotníčka v baliarni príborov závodu Sandrik. Neskoršie ma preradili do mzdovej účtárne a postupne som prešla rôzne strediská v závode, ako mzdová účtovníčka. V roku 1932 som sa vydala za Pavela Štelcla, ktorý tiež pracoval v závode Sandrik. V roku 1933 som prešla pracovať do robotníckého Potravného družstva „Vzájomnosť" ako účtovníčka. Tu som pracovala 17. rokov. Od 1.1.1951 som pracovala znovu v podniku Sandrik ako účtovníčka základných prostriedkov do roku 1965, kedy som odišla do dôchodku. Mám 2. už zaopatrené deti. Popri iných funkciach som od r. 1953 členkou Miestného národného výboru a od r. 1952 predsedníčkou miestnej ženskej organizácie.

14

1972

Významné udalosti
v našom štáte:

Dňa 25. januára 1972 začala v Prahe porada Politického poradného výboru členských štátov Varšavskej zmluvy za prítomnosti zástupcov štátov Bulharska, Maďarska, Poľska, Nemeckej demokratickej republiky, Rumunska, Zväzu sovietskych socialistických republík, Československa, kde sa prejednávalo upevňovanie spolupráce a koordinácie politiky.

Neobyčajne sa započal rok 1972, lebo Nový rok bol bez snehu. Ráno bola 4° pod nulou, cez deň 5-6° nad nulou.

Týmto dňom začíname písať kroniku obce už za zlúčenú obec Hodruša-Hámre, ktorú pre jej veľkú rozpiahlosť budeme písomne upresňovať na 2 časti, dolná časť Hámre a horná Hodruša.

Politický a verejný život

V našej obci po zlúčení máme niekoľko organizácií KSS. V dolnej a hornej časti máme 2 Dedinské organizácie KSS, niekoľko dielčích organizácií na závode „Rudné bane" a Okresný priemyselný podnik, ktoré majú svoje výbory a 1 Miestny výbor KSS. Predsedom tohoto výboru je súdruh Miroslav Papák. V závode Pandrik je 7. základných organizácií a 1 Centrálny výbor KSS. jeho predsedom je súdruh Michal Kolovrat mladší.

Pre celú zlúčenú obec máme 1 Miestny výbor Národného frontu SSR, ktorého predsedom je súdruh Ján Hram a tieto spoločenské organizácie: 2. Socialistický zväz mládeže, 2. Zväzy československo-sovietského priateľstva, 2. Odbočky Zväzu protifašistických bojovníkov, 2. Telovýchovné jednoty, 3. Základné organizácie Slovenského zväzu žien, 3. Zväzy požiarnej ochrany a 1. Zväz súkromne hospodáriacich roľníkov. Všetky organizácie zadržiavajú podľa svojich plánov práce výborové a členské schôdze, tiež schôdze výročné.

Prvá pracovná schôdza Rady Miestného národného výboru Hodruša-Hámre v novom zložení po voľbach v novembri 1971., bola zadržaná dňa 12. januára.

Podľa plánu práce zadržiaval Miestny národný výbor (MNV) verejné plenárne zasadnutia, striedavo v častiach Hámre a Hodruša, na ktorých občania vyslovovali svoje pripomienky a požiadavky, ktoré uplatňovali aj cestou svojich poslancov.

Naša obec mala k 31. decembru 1972 3279 obyvateľov z toho 1.663 mužov a 1.616 žien.

Besnota

Hneď v januári sa vyskytla v dolnej časti obce na Muráni besnota u mačky, ktorá poškriabala 21 susedy. Obe boli odvezené a liečené na infekčnom oddelení v nemocnici v Banskej Bystrici. Koncom januára boli ako vyliečené z nemocnice prepustené. V marci znovu uhrizla druhá mačka na Troskách svoju domácu, ktorá bola tiež vyliečená v banskobystrickej nemocnici. Bolo zistené, že mačka bola besná.

Investičná výstavba

V nových výrobných objektoch závodu Sandrik - prístavba závodu sa po presťahovaní započalo s výrobou auto-čističov v auguste 1972.

V závode Sandrik bola v tomto roku dokon-

čená výstavba nových garáží a k nim príslušného sociálneho zariadenia v Lúčkach.

Prvoradou úlohou Miestneho národného výboru v novom zložení po voľbách bolo previesť priame telefónne spojenie oboch obcí Hodruša a Hámre, čo bolo i prevedené. Plnenie volebného programu čís. 19. V rámci volebného programu čís. 12. bolo prevedené rozšírenie autoservisu a to prístavením jednej ďalšej miestnosti „šakovne", ktorá bola veľmi potrebná. Bod 16. volebného programu sa začal plniť v novembri, keď sa započalo s rekonštrukciou miestneho rozhlasu do hornej časti obce Hodruša, kde sa započalo s osadzovaním nových betonových stĺpov. Akcia nebola dokončená a bude sa nej pokračovať aj v budúcom roku. V časti obce Hodruša bola prevedená čiastočná rekonštrukcia elektrického osvetlenia tak, že od Rudnej bani - smer Píla boli namontované výbojkové svietidlá v náklade Kčs 105.000.-.

Do materskej školy v hornej Hodruši bol zavedený vodovod až po horný trh.

Zbezprášnenie cesty k hodrušským rybníkom previedol závod Rudné bane.

Štátne lesy prevádzajú reguláciu potoka a zbezprášnenie cesty do Kohútova.

Akcia „Z"

Na výstavbe novej materskej školy sa ďalej stavebne pracuje a v tomto roku boli prevedené práce za Kčs 622.702:25. Tak pokračuje plnenie volebného programu čís. 3.

Na akcii tohoto programu čís. 9. výstavba Športového ihriska - Kyslá boli prevedené práce:

zavážal sa štrk a zemina, boli zamurované betonové obrubníky na atletickú dráhu. Náklady v tomto roku činili Kčs 652.399.70 Ihrisko nebolo v stanovenom termíne dokončené.

Bol zavedený vodovod na kúpalisko v hodnote asi Kčs 100.000.–

Individuálna výstavba:

Svojpomocou bolo postavené 7 murovaných garáží a ďalších 8 garáží je rozostavané.

V dolnej časti obce Hámre bol postavený 1 rodinný jednoposchodový dom s dvoma vchodmi, teda pre dve rodiny, ktorý si postavili občania Štefan Kamody a syn Kamil Kamody. Tiež na Muráni bol postavený jeden rodinný dom, tento postavil cigán Jozef Kováč s manželkou, ktorí si zaslúžia skutočnú pochvalu, lebo dom je aj vnútri pekne, úhľadne zariadený.

V časti obce Hodruša si postavili dva rodinné domy občania Iványi a Anton Hlaláj.

Prístavby:

S prístavbou k domu čís. 11. v časti obce Hámre započal občan Milan Tužinský. Na Kyslej boli započaté dve prístavby, k domu čís. 113. občan Jozef Hrnčiar a k domu čís. 165. občan František Bernáth.

Generálne opravy:

Bod čís. 14. volebného programu bol splnený, lebo adaptácia budovy čís. 173. pre účely úradovní Miestneho národného výboru bola dokončená. MV sa do tejto budovy presťahoval začiatkom mája. Miestnosti pre poštový úrad a Domovú správu sa dokončujú.

Bod čís. 5. volebného programu bol splnený v októbri, kedy bolo prevedené vyčistenie jednej horskej nádrže na záchyt prívalových vôd v Kašivárovej.

V mesiaci septembri bola dokončená výmena

podláh v dvoch miestnostiach s vymaľovaním v Materskej škole Kyslá. Práce previedli miestny funkcionári.

Drevárska správa previedla tesnenie okien a dverí v činžiaku čís. 326. Previedla prekrytie strechy plechom na dome čís. 255, tiež vymenila krov a prekryla strechu na dome čís. 63.

V časti Hodruša previedol Pamiatkový úrad pokrytie strechy novým šindlom na renesančnej veži baníckej klopačky s hodinami zo 17. storočia na dome „Ledhauz".

Kultúra a súťaže:

V našej zlúčenej obci Hodruša-Hámre máme dva ženské spevokoly, ktoré vyvíjajú v obci veľmi dobrú kultúrnu činnosť. V časti Hámre je to 30. členný spevokol Slovenského zväzu žien, ktorý nacvičuje zástupca riaditeľa školy súdruh Dávid Uhrin. V časti Hodruša je 26. členný spevokol Závodného klubu „Baník" a tento nacvičuje učiteľka súdružka Lupťáková.

Dobré meno kultúre v našej obci šíri obľúbený súbor „Úsmev" pri Závodnom klube Revolučného odborového hnutia Sandrik, ktorý vedú súdružky Drahuška Uramová a Edita Spielmannová a vynikajúca „Dychovka" Sandrik, ktorú nacvičuje súdruh Ivan Trelala.

Závodný klub „Baník" časť Hodruša má tiež dobrú „Dychovku", túto nacvičuje súdruh ján Dirnbach.

Základná deväťročná škola časť Hámre má výborný spevácko-tanečný súbor Pionierov, ktorý vedie tiež súdruh Uhrin.

Po viacročnom odstupe času nacvičil Závodný klub ROH Sandrik za réžie Antona Spielmanna divadelnú hru „Nikomu ani muk", ktorou členovia tohoto

krúžku dňa 12. januára v kinosále Spoločenského domu spríjemnili veľkému počtu obecenstva celovečerný program. Stouto divadelnou hrou vystúpili tiež v Hodruši a Kopanici.

Dňa 4. marca obdržala Miestna organizácia Slovenského zväzu žien plaketu na okresnej oslave Medzinárodného dňa žien v Žiari nad Hronom, za prvé miesto v súťaži okresnej organizácii Slovenského zväzu žien.

Medzidielenská súťaž o najhodnotnejší kultúrny program jednotlivých dielní závodu Sandrik bola prevedená začiatkom januára v Kultúrnom dome Hodruša. Prvé cenu súťaže udelila porota stredisku číslo 51. Po vyhodnotení súťaže bola tanečná zábava. Repríza tohoto kultúrneho programu bola koncom januára v Spoločenskom dome Sandrik.

V dňoch 18.-20. augusta konal sa na Kyslej v objektoch Športoveho ihriska a Základnej deväťročnej školy II. Celookresný zraz mládeže „SZM". V sobotu 19. augusta poklonili sa zástupcovia organizácii SZM a usporiadatelia zrazu mládeže položením dvoch vencov k pamätníku padlým v Slovenskom národnom povstaní. Počas konania zrazu boli rôzne súťaže medzi mládežníkmi jednotlivých organizácii v okrese ako: v tanci, speve, rôznych športových hrách - za nepriazniveho počasia. Zraz mládeže „SZM" bol ukončený veselicou na Športovom štadióne dňa 20. augusta.

Medzi okresmi Trenčín a Žiar nad Hronom vyvrcholila dňa 15. decembra súťaž „Sami sebe" výsledkom rovnaký počet bodov. O dobrý výsledok pre okres Žiar sa pričinila aj naša obec Hodruša-Hámre v týchto disciplinách: plnenie volebného programu obce, vo zbere železného odpadu a nepotrebného textilu. Za vydatnej pomoci závodu Sandrik a Rudných baní odovzdala naša obec 136.000 kg. železného odpadu a kg nepotrebného textilu.

Oslavy

Oslava Medzinárodného dňa žien (MDŽ) sa konala dňa 5. marca v kinosále Spotrebného domu Handlik za veľkej účasti občanov. Oslava bola spestrená bohatým kultúrnym programom, ktorý doplnili žiaci obcch materských škôl, Základnej deväťročnej školy, súboru „Úsmev", spevokol Slovenského zväzu žien (SZŽ) a Dychovka závodného klubu ROH (ZK-ROH) Handlik.

Zvlášť sa konala oslava MDŽ v časti Hodruša, kde takisto účinkovali žiaci všetkých škôl, spevokol žien a Dychovka ZK-ROH Banik. Oslava sa uskutočnila v Kultúrnom dome.

Oslava 1. Mája bola zadržaná v Žarnovici na ktorej sa zúčastnili aj občania z Hodruše, Kopanice a pracujúci závodov: Rudné bane, Handlik a Okresný priemyselný podnik (OPP).

Dňa 6. mája sa konali oslavy nášho oslobodenia takto: o 15. hodine boli položené vence k pomníku padlým v Slovenskom národnom povstaní (SNP) v časti Hodruša a o 16:30 pri pamätníku SNP v parku na Kyslej. Tu držali stráž členovia Závodnej milície, tiež Pionieri Základnej deväťročnej školy (ZDŠ.) V kultúrnom programe vystúpili žiaci Materskej školy (MŠ.) Kyslá, žiaci ZDŠ a spevokol SZŽ.

Veľmi dôstojne sme oslávili 50. Výročie založenia Miestnej organizácie KSS. (MO-KSS) dňa 13. júla v Kultúrnom dome časť Hodruša. Prítomní boli miestni funkcionári a zástupca Okresného výboru KSS. p. Hlobušický. Slávnostný prejav mal súdruh Šapák Miroslav predseda Miestného výboru KSS. Oslava bola doplnená hodnotným kultúrnym programom v ktorom účinkovali dve Dychovky, žiaci hodrušskej ZDŠ, súbor „Úsmev", žiaci Odborného učilišťa Handlik a dva ženské

spevokoly z časti Hodruša a Kámre.

Oslava 28. výročia SNP sa konala pre celú zlúčenú obec dňa 26. 8. s kultúrnym programom pri pamätníku padlých na Kýsle. Najprv bolo prevedené odhalenie pamätnej tabule súdruhovi Karolovi Dolinskému na budove Základnej deväťročnej školy - Kýsla, za prítomnosti veľkého zástupu občanov Hodruša - Kámre a hostí z vyhnaní. Tu zhodnotil život a prácu súdruha Dolinského člen Zväzu protifašistických bojovníkov súdruh Štefan Kubáš a odhalenie previedol predseda Zväzu protifašistických bojovníkov (ZPB) súdruh Anton Straka. Na tabule sú vyryté slová:

Súdruh Karol Dolinský svoj život zasvätil
robotníckemu hnutiu. Bol veľký bojovník
proti fašizmu v rokoch 1939 - 1944.
Organizátor SNP. Bol členom SNR.
Predsedom revolučného ONV v Novej Bani.
Redigoval ilegálny časopis „Jánošík".
Česť jeho pamiatke!

Po odhalení pamätnej tabule sa odobral sprievod ku pamätníku, kde bola zahájená oslava. Prítomný bol generál ján Zeman bývalý veliteľ 6. oddielu partizánskej brigády „za slobodu Slovanov", ktorý mal na oslave slávnostný prejav. Tiež bol prítomný súdruh Ľudevít Feldsam jeden z účastníkov a organizátorov SNP v okrese Nová Baňa. Oslava bola veľmi dôstojne zadržaná. Bola stráž a streľba členov Ľudovej milície, bohatý kultúrny program. Naši menovaní hostia sa o priebehu oslavy veľmi pochvalne vyjadrovali. Po jej ukončení bola beseda so súdruhmi: Zemanom, Feldsamom a členmi MO-ZPB, tiež miestnymi funkcionármi v hornej miestnosti Športového domu.

Dňa 10. novembra bola v kinosále Spoločen-

+ opr. R. Feldsam

ského domu oslava 55. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie (VOSR), 50. rokov založenia Zväzu sovietskych socialistických republík a započatie Mesiaca Zväzu československo-sovietskeho priateľstva (ZČSSP.) Oslava bola doplnená bohatým kultúrnym programom žiakov ZDŠ, učňovského učiliště, súboru „Úsmev" a spevokolu SZŽ, kde za doprovodu dvoch harmoník zaspieval novonacvičenú pieseň z opery Nabucco „zbor židov" a „Večer v pelstave."

Ukončenie Mesiaca ZČSSP bolo 14. decembra tiež s kultúrnym programom, kde mal slávnostný prejav súdruh Dávid Uhrin.

Miestna organizácia SZŽ v časti Hodruša zadržala v rámci Mesiaca československo-sovietskeho priateľstva dňa 25. novembra besedu so zástupcami Sovietskych vojsk na Sliači. Beseda bola doplnená kultúrnym programom.

Exhumacia

Dňa 24. augusta boli vykopané pozostatky 2. vojakov tvarovskej posádky, ktorí boli pochovaní v osade Urchyat vojaka z hrobu pri kaplnke. Títo padli v našej obci časť Hámre počas bojov v SNP a ich pozostatky boli prenesené a uložené do spoločného hrobu neznámeho vojaka v cintoríne časť Hámre. Tento hrob členovia ZPB na pocesť 28. výročia SNP v dobrovoľných brigádach ohradili betonovým múrikom.

Návštevy

V apríli prišli do závodu Sandik na montáž strojov z Nemeckej spolkovej republiky a zástupcovia ponuky tovaru páni: Almeida Moto António, Fridrich Gadringer. Z Nemeckej demokratickej republiky boli v apríli a júli montéri: Flech Josbin a Walter Peter, ďalej Hans Goachin,

Helmut Buchhot, Wolfgang Stahfult.
Vo veci vložiek do čističov vzduchu navštívili závod Sandrik a našu obec v mesiacoch apríli, júli, septembri občania juhoslávie páni Miticvjevič Tomislav, Šimič Živko, Ješek Marjan a Šebenik Anton. Treba spomenúť i to, že našou obcou prechádza veľa cudzincov vlastnými autami do rekreačných oblastí Počivadlo a Rychňavské rybníky.

Veľa našich občanov trávilo aj v tomto roku svoje dovolenky v zahraničí, najviac však pri mori v Bulharsku, Rumunsku, juhoslávii, Sovietskom zväze a v Maďarsku na Balatóne.

Školstvo

V našej združenej obci máme teraz štyri materské školy z toho dve v časti Hodruša a dve v časti Hámre. jednu ZDŠ v časti Hámre, druhú v časti Hodruša. jednu učňovskú školu trojročnú „Odborné učilište" Sandrik v časti Hámre. Žiaci obvk ZDŠ okrem vyučovania navštevujú záujmové krúžky, súťažia v rôznych športových disciplínach, ako aj v zbere odpadových surovín, ako sú fľaše, papier, textil a železo. Žiaci Odborného učilišta (OÚ) Sandrik vydatne pomáhali pri výstavbe športového ihriska a materskej školy v akcii „Z".

Životné jubilea

Dňa 5. apríla sa dožil súdruh Dávid Uhrin zástupca riaditeľa ZDŠ a vedúci spevokolu MO-SZŽ 60. rokov plodného života. Pri tejto príležitosti mu pripravili milú oslavu Miestna organizácia SZŽ, Zbor pre občianske záležitosti, Miestny výbor NF, zástupci miestnych závodov a zložiek NF, ktorí mu odovzdali živé kvety a upomienkové darčeky.

S rastom životnej úrovne predlžuje sa aj vek obyvateľstva. Rokami nám pribúdajú významné jubilea, ako sú výročia 50. rokov sobáša „Zlaté svadby". V tomto roku oslávili

manželia ján a Karolína Ubertovci, a tiež manželia ján a Katarína Herkovci 50. rokov spoločného života. Dožili sa teda pomerne v dobrom zdraví „Zlatej svadby!

Iné

V závode Rudné bane bola výmena riaditeľa. Dňom 6. októbra prestal byť riaditeľom ing. František Alberty a túto funkciu riaditeľa prevzal tunajší občan súdruh ján Pobeška.

V časti obce Hámre boli 3 občianske pohreby. V júli to boli občianky Anna Remeňová a Mária Brondová. V novembri zomrel veľaročný starosta obce Ignác Graus. Ako štvrtý v časti Hodruša zomrel Vladimír Frank. Ani jeden-a z uvedených nebol členom strany KSS.

Šport

Šport má u nás už veľaročnú tradíciu. V tomto roku mala Telovýchovná jednota (TJ) Bandrik štyri futbalové družstvá. I. družstvo sa umiestnilo na 3. mieste, II. družstvo tiež na 3. mieste, dorast skončil na 6. tom mieste a žiaci na 3. mieste. Hokej hrali dve mužstvá a to družstvo dospelých a dorast. Kolkárske družstvo sa zúčastnilo turnaja o pohár SNP v Banskej Bystrici, kde hráč Karol Graus dosiahol 2. miesto výkonom 427. kolov. V bežných zápasoch sa oddiel umiestňoval na popredných miestach. Telovýchovna jednota „Banik" v časti Hodruša má dve družstvá, družstvo dospelých a žiaci. Obe družstvá hrajú v II. triede okresnej súťaže. Umiestňujú sa na 8-9. mieste zo 14. družstiev.

Počasie

Nový rok, ako je už spomenuté bol bez snehu. Snežilo 2. a 5. januára, kedy napadlo viac snehu, avšak pre oteplenie sa roztopil. Zima bola veľmi mierna. Zavčas sa začalo jaro. Marec bol pekný a teplý. April v druhej polovici

studený. Celý máj pršalo. Leto nebolo pekné - veľa pršalo. Prvý mráz bol v ~~strede~~ strede* septembra, potom sa oteplilo a bola pekná dlhá jeseň bez zrážok. Prvý väčší sneh napadol 21. novembra, ale nemal trvácnosť. V decembri bola teplota nd.° Vianoce bez snehu - len inovať. Teplota 10° pod nulou.

Záznamy za rok 1972 boli prekontrolované a schválené Radon Miestného národného výboru dňa 15. januára 1975.

Číslo uznesenia 6/1975.

M. Štelclová

[signature]

M. Gubriánska

K. Schwarz

[signature]

Josef Vaojno, est.

L. Lindy, ind.

J. Hompka

[signature]

[signature]

* opravila M. Štelclová

1973

Významné udalosti
v našom štáte:

Dňa 22. marca konala sa vo Vladislavskej sále na pražskom hrade voľba prezidenta Československej socialistickej republiky.

Do tejto najvyššej štátnickej funkcie bol o 11:28 hodine opäť zvolený na dobu 5. rokov jak v snemovni ľudu, tak aj v snemovni národov na sto percent odovzdaných hlasov - armádny generál súdruh Ludvik Svoboda.

Koncom februára do 4. marca sa konali v Bratislave „Majstrovstvá sveta v kasokorčuľovaní." Tieto majstrovstvá mali pre náš štát okrem iného aj ten význam, že náš rodák Ondrej Nepela získal tu Majstra sveta - malú a veľkú zlatú medailu v súťaži mužov.

Rok 1973 začínal pondelkom, teda aj začiatkom týždňa a opätovne bez snehu, ako predchádzajúci rok.

Miestni funkcionári zvlášť členovia Ľudovej milície veľkolepe oznamovali občanom príchod nového roku vydatnou streľbou a vypúšťaním rôznofarebných rakiet z oboch strán úbočia horských terénov, čo pridalo na mohutnosti

zadržiavanej vďaročnej tradície ohlasovania nového roku.

Zvyšovanie životnej úrovne

Prvým januárom zvyšujú sa rodinné prídavky na deti. je to pri štyroch deťoch až Kčs 1280.-.

Od prvého apríla sú poskytované výhodné pôžičky mladým manželom s odpisom pôžičky pri narodení prvého dieťaťa Kčs 2000.- a pri druhom a každom ďalšom dieťati Kčs 4000.-

Doplňovacie voľby do MNV.

Poslanec z časti obce Banská Hodruša súdruh Ján Lampert sa z obci odsťahoval a preto bola dňa 27. novembra 1973 prevedená doplňovacia voľba, na ktorej bol miesto jána Lamperta za poslanca Miestneho národného výboru Hodruša-Hámre zvolený 27.ročný technik Rudných baní súdruh Vojtech Píš.

Politický a verejný život

Najstaršia generácia je po väčšine nábožensky založená. Stredná a mladá generácia sa už prikláňa vo väčšej miere k svetonázorovému presvedčeniu socialistického človeka, čo možno posúdiť podľa pozorovaných faktov.
Ku príkladu: Na výučbu náboženstva sa v opisovanom roku prihlásilo už menej žiakov, ako v roku predchádzajúcom.
Občianske pohrebné obrady sa zvýšili. Kým v roku 1972 boli v našej obci 4. občianske pohreby, v tomto roku bolo už 8. občianskych pohrebov. Z väčšej časti boli to členovia KSS, ale aj bezpartajní.

Medzi spomínanými opustili naše rady známi bojovníci za dnešný radostný život. Boli to súdruhovia:
Imrich Krátky dobrovoľný vojak počas vojny v Španielsku, veliteľ 3. čaty 6. partizánskeho oddielu „Za slobodu Slovanov" a major vo výslužbe,
Július Pipíška ilegálny pracovník počas Slovenského národného povstania.

Starí členovia strany už pomaly vymierajú a strana sa omladzuje mladými členmi, ktorí do strany KSS vstupujú.

Aj v tomto roku prevádzali všetky organizácie KSS v našej obci okrem riadnych členských schôdzí, aj stranícke vzdelávanie, ktoré členovia a kandidáti navštevovali. Bola zadržaná aj verejná stranícka schôdza pre občanov z obvodu časti obce v kinosále Spoločenského domu dňa 25. Októbra. Na programe tejto verejnej schôdzi bolo prejednané plnenie uznesení XIV. zjazdu Komunistickej strany Československa a plnenie volebného programu Miestneho národného výboru Hodruša-Hámre. Na tejto schôdzi boli prítomní: poslankyňa Snemovne národov súdružka Jozefína Šurková a poslanec Snemovne ľudu súdruh Pavel Svanič, za Okresný národný výbor v Žiari nad Hronom poslanci súdruh Ján Čečenáš a súdružka Janka Šťáková. Účasť bola asi 250. ľudí.

V obci sa organizovali pôvodné pracovné brigády, už či na výstavbe Materskej školy, alebo na výstavbe športového ihriska, na skrášľovaní obce.

Organizovala sa tiež celookresná pracovná smena v dňoch 15. a 16. septembra, kedy sa okrem iného začalo pracovať na úprave okolia budovy Miestneho národného výboru a pošty. Pracovalo sa na úpravách okolia vo všetkých miestnych závodoch.

Kultúra a súťaže

Vo februári zahral v Spoločenskom dome ochotnícky divadelný krúžok Závodného výboru ROH Sandrik divadelnú hru od autora Otta Zelenku „Košielka" - komédia v 3. dejstvách. Túto hru predviedli členovia krúžku aj v obci Kopanica.

Tento divadelný krúžok nacvičil a zahral ešte v tomto roku novú divadelnú hru „Žobrácke dobrodružstvo" s veľkým úspechom. Obidve hry nacvičoval súdruh Anton Spielmann.

Medzidielenská súťaž v kultúrnom programe bola dňa 14. apríla v Kultúrnom dome „Baník" v časti obce Branská Hodruša. Súťažilo 5. kolektívov jednotlivých stredísk zamestnancov závodu Sandrik. Súťažilo sa, avšak poradie najlepších nebolo vyhodnocované a všetky kolektívy obdržali darkové koše.

Dňa 24. mája bol na Športovom štadióne zraz učňovského dorastu podnikov „Praga Union" v počte 350. Dorast jednotlivých podnikov tu niekoľko dní súťažil v rôznych športových disciplínach.

V obci Hodruša-Hámre vyvíjali veľmi úspešnú kultúrnu činnosť tieto organizácie: Pri závodnom klube ROH Sandrik „Lyžiarska" pod vedením súdruha Prchalu, súbor „Úsmev" pod vedením súdružiek Uramovej a Spielmannovej - na harmonike doprevádzal súdruh Lukey, ženský spevokol Miestnej organizácie Slovenského zväzu žien z časti obce Dolné Hámre, ženský spevokol závodného klubu ROH „Baník" z časti obce Branská Hodruša. Prvý spevokol viedol súdruh Dávid Uhrin, druhý súdružka Jolana Lupťáková, Pionieri II. Základnej deväťročnej školy pod vedením súdruha Dávida Uhrina, učňovský dorast Odborného učilišťa pri národnom podniku Sandrik, ktorý vedú súdruhovia Zelenák, Štelcl a Kotrý.

Na počesť 29. a 30. výročia Slovenského národného povstania usporiadala Miestna organizácia Slovenského zväzu žien časť Dolné Hámre v zasadačke Miestneho národného výboru výstavu ručných prác „Krása života". Výstava bola otvorená dňa 24. augusta a bola k nahliadnutiu občanom prístupná do 29. augusta.

Svoje práce tu vystavovalo 33. žien našej obce z časti Dolné Hámre. Výstavu si prezrelo viac než 300 občanov, ktorí usporiadanie výstavy, ako aj pekné práce veľmi kladne hodnotili. Tie najkrajšie práce boli vyhodnocovacou komisiou aj odmenené. Za ostatné práce boli ženám doručené ďakovné listy.

Začiatkom jary usporiadala výstavu ručných prác „Krása životu" tiež Miestna organizácia Slovenského zväzu žien v časti obce Banská Hodruša, ktorá bola tiež pekne inštalovaná v miestnosti Kultúrneho domu „Baník". Výstavu si prezrelo veľa občanov.

Oslavy

25. rokov Víťazného februára oslávili naši občania veľmi dôstojne dňa 22. februára o 16. hodine v kinosále Spoločenského domu. Po slávnostnej časti bol bohatý kultúrny program, v ktorom účinkovali žiaci Základnej deväťročnej školy Kyslá, súbor „Úsmev", žiaci Odborného učilišťa Sandrik, spevokol žien z časti Banská Hodruša ktorý zaspieval dve revolučné piesne a miešaný zbor mužov a žien z časti obce Dolné Hámre zaspieval dve ďalšie revolučné piesne.

Na tejto oslave boli vyznamenaní zaslúžilí členovia Ľudovej milície Sandrik a zaslúžilí členovia Komunistickej strany.

Oslava Medzinárodného dňa žien (MDŽ) v časti obce Banská Hodruša sa konala dňa 7. marca v Kultúrnom dome „Baník" s bohatým kultúrnym programom pietok Materskej školy, žiakov I. Základnej deväťročnej školy (ZDŠ) a spevokolu žien.

Dňa 8. marca bola zadržaná oslava MDŽ v kinosále Spoločenského domu pre občanov časti obce Dolné Hámre tiež s bohatým kultúrnym programom.

Na pekne vyzdobenom javisku živými kvetmi v kultúrnej časti účinkovali: Dietky obecnej materskej školy, žiaci Základnej deväťročnej školy, súbor „Úsmev", spevokol Slovenského zväzu žien a Cyklistického závodného klubu ROH Sandrik.

Oslava 1. Mája bola zadržaná za veľkej účasti našich občanov a zamestnancov závodov Sandrik, Rudných baní a Okresného priemyselného podniku v Žarnovici.

8. mája sa konali miestne oslavy oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou najprv v časti Banská Hodruša, potom v časti Dolné Hámre - a to kladením vencov pri pamätníkoch padlým v Slovenskom národnom povstaní (SNP) a s kultúrnym programom.

Oslavy 29. výročia Slovenského národného povstania sa konali v časti Banská Hodruša položením vencov k pamätníku padlým dňa 28. augusta. Potom bol zraz účastníkov v dolnej časti obce Dolné Hámre o 16.30 hodine pred novým internátom, odkiaľ sa pochodovalo za doprovodu Cyklovky k pamätníku padlým v parku. Za zástupci zložiek Národného frontu položili za zvuku hudby „Pochod ruských revolucionárov" k pamätníku vence. Slávnostný prejav povedal člen odboja Ľudevít Feldsam. V kultúrnom programe vystúpili dietky z Materskej školy Kyslá - a spevokol Slovenského zväzu žien (SZŽ). Po oslave o 19. hodine bola na družstevnej pasienke naproti výškovým činžiakom, pri vatre beseda s miestnými účastníkmi v SNP súdruhmi Július Pipíškom, Ľudevítom Feldsamom, Vojtechom Chazmom, Antonom Strakom. Besedu viedol za Zväz socialistickej mládže (SZM) súdruh Michal Jasenák.

Na počesť 56. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie (VOSR) a zahájenia Mesiaca ČSSP bola 8. novembra o 18. hodine slávnostná akademia v kinosále Spoločenského domu. Slávnostný prejav povedal predseda Závodného výboru ROH súdruh Ladislav Chomenský. V kultúrnom programe účinkovali: Dietky Materskej školy, žiaci ZDŠ, učňovský

dorast Odborného učilišťa (OU) a spevokol Slovenského zväzu žien. V polovici decembra bola ešte malá oslava z príležitosti ukončenia „Mesiaca" Československo-sovietskeho priateľstva.

Služby obyvateľstvu

Postavením výškových činžiakov, pribudol aj počet obyvateľov v časti obce Dolné Kámre a vynoril sa problém „Nevyhovujúca obchodná sieť". Nieže by sa bolo s tým pri výstavbe bytov zabudlo. Tak, ako bola plánovaná bytová výstavba, bola plánovaná aj občianska vybavenosť s vyhliadnutým stavenioskom na sídlisku. Všetko bolo pripravené aj stavebná organizácia by sa bola vtedy našla, ale prišiel zákaz stavať občianske vybavenosti a tým sa u nás nemohla uskutočniť jedna z veľkých potrieb, služieb obyvateľstva. V celej uvedenej časti obce bola len jedna predajňa mäsa, teda kritický stav. Bolo nutné hľadať aspoň provizórne riešenie situácie. Miestny národný výbor po zložkami Národného frontu chceli občanom pomôcť a začali vyjednávať s „Jednotou" v Novej Bani. Aby sa niečo dobré uskutočnilo aj v akcii „Rozum do hrsti" vyriešila sa vec takto: V takzvanej Slobodárni číslo domu 190. bola prevedená adaptácia bytovej bunky na predajňu mäsa s príslušným skladom. Začiatkom apríla začala tu odpredávať mäso spotrebiteľom „Jednota" spotrebné družstvo v Novej Bani. Je potrebné ešte čímskor vybudovať obchodnú jednotku na sídlisku.

Na vylepšenie obchodnej siete v časti Banská Hodruša odovzdal Miestny národný výbor Hodruša Hámre v budove bývalého Národného výboru Banská Hodruša dve ďalšie miestnosti „Jednote" spotrebnému družstvu v Novej Bani, pre zriadenie obchodných miestností na odpredaj obuvy a textilu.

a rekreantom

V rekreačnej oblasti „Hodrušský rybník" bolo zriadené parkovisko áut a boli vyhradené priestory na

x Opravila M. Prellá

na stanovanie. Cieľom zlepšenia služieb rekreantom a turistom, prevzal Miestny národný výbor Hodruša-Hámre od štátnych lesov budovu blízko jazera na zriadenie bufetu pre letnú sezónu, ktorý by zásobovala niektorá obchodná jednotka dlá dohody.

Investičná výstavba

Závod Sandrik postavil v časti obce Dolné Hámre vyše závodu v Dómkach záchytnú stanicu vody. Ďalej v tomto roku započal s výstavbou haly pre špeciálnu výrobu.

Závod Okresný priemyselný podnik postavil jednoposchodovú administratívnu budovu.

Štátne cesty Žarnovica previedli v septembri zbezprášnenie štátnej hradskej smer: Banská Štiavnica - Banská Hodruša - Dolné Hámre - po Žarnovicu. Náklad činil Kčs 7,000 000.—. Povrchová úprava má byť prevedená v budúcom roku.

Z rozpočtu Miestného národného výboru (MNV) bola čiastočne prevedená rekonštrukcia miestného rozhlasu nákladom Kčs 81.000.—

V mesiacoch október, november bolo urobené oplotenie priestranstva okolo prevádzkárne MNV na Kyslej „autoopravovni"

V budove II. Základnej deväťročnej školy bola prevedená zástavba dvoch miestností a to kancelária pre riaditeľa školy a malá miestnosť pre pamiatkovú izbu revolučných tradícii obce. Miestnosti boli zastavené na školskej chodbe, čím sa jej priestor zmenšil. Ďalej bola vymenená podlaha v telocvični.

Do spoločenskej miestnosti bol zakúpený elektrický organ za Kčs 17.000.—.

Ďalej bol dokončený prívod úžitkovej vody predĺžením železného potrubia až na nové cvičné ihrisko a postavená nádrž s čerpadlami v hodnote Kčs 66.000.—.

Akcia „Z"

S výstavbou novej „Materskej školy" sa aj v tomto roku pokračovalo. V auguste bola postavená hrubá stavba hospodárskeho pavilona, ktorá by mala byť pomenovaná „stavba Socialistického zväzu mládeže". V októbri sa začalo s omietaním základnej stavby škôlky. Náklady v roku 1973 na túto akciu činili Kčs 352.000·–.

Práce na druhej akcii „Nové športové ihrisko" tiež pokračovali. V marci sa dovážali a ukladali tehly, apríl - máj sa vyrovnávala plocha ihriska a 11. mája sa začalo ihrisko zatrávňovať. V tomto roku na akcii prestavané Kčs 205.000·–. Na zväčšenie ihriska bol odkúpený susediaci pozemok od pani Márii Dolňoravnovej a detí o rozmere asi 24 árov za Kčs

Výstavba individuálna

V máji započal s výstavbou rodinného domu v Kašivárovej pán Anton Novák.

V časti obce Banská Hodruša postavil jednoposchodový rodinný dom pán Ivan Braca. Na Kyslej boli postavené 3. murované garáže (Kačer, Král a Straka Anton.)

Prístavby individuálne

V letných mesiacoch previedli prístavby k svojim rodinným domom občania v časti obce Dolné Hámre a to k domu číslo 30. pán Rajnoha a k domu číslo 123. pán Jozef Višňovský.

Generálne opravy

Závod Strandrik previedol rekonštrukciu bytovky zdola starej časti závodu pre účely administratívy a zdravotného strediska pre závodného lekára.

Previedla sa oprava oplotenia okolo „Detských jaslí" a bol tu vymenený kotol ústredného kúrenia.

V I. Základnej deväťročnej škole v časti Banská Hodruša boli započaté práce na oplotení okolia školy a bola prevedená oprava strechy na budove školy. Ďalej bol zavedený vodovod do Materskej školy na Šergótne, tiež bola prevedená výmena žľabov, oplotenie priestranstva a prevádzali sa práce na zriadení druhej triedy.

Energetické závody vymieňali v mesiacoch január až máj, drevené stĺpy elektrického vedenia na stĺpy betonové.

Vyznamenania občania

K Medzinárodnému dňu žien – 8. marca 1973

súdružky: Gabriela Hajdová poslankyňa MNV, členka výboru Miestnej organizácie SZŽ, vedúca „Detských jaslí" obdržala ministerský odznak „Vzorný pracovník v zdravotníctve", udelilo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky.
Mária Štelclová členka Rady MNV, členka predsedníctva Okresného výboru SZŽ obdržala diplom a striebornú plaketu, udelil Ústredný výbor Slovenského zväzu žien v Bratislave.
Katarína Bernáthová poslankyňa MNV, členka pléna Okresného výboru SZŽ obdržala diplom a bronzovú plaketu, udelil Ústredný výbor Slovenského zväzu žien (ÚV-SZŽ).
Mária Gubriansa členka Rady MNV, hlavná účtovníčka závodu Rudné bane obdržala diplom Vzorný pracovník podniku, udelili Rudné bane n.p. Banská Bystrica.

Apríl 1973 obdržali vyznamenie zamestnanci závodu šanduk „Najlepší pracovník VHJ" a to súdružka Matilda Surovcová a súdruh Šibor Kamenský.

Júl 1973 „Vzorný pracovník CO" udelilo Ministerstvo

vnútra ČSSR súdruhom Jurajovi Izákovi a Františkovi Královi.

Ku dňu baníkov - 1973

súdruhom:

Karol Píš - „Rad červenej hviezdy práce" udelilo Ministerstvo hutí a ťažkého strojárenstva.

František Pastier - „Rad červenej zástavy práce" udelilo Ministerstvo hút a ťažkého strojárenstva.

Karol Lesný - „Vzorný pracovník Federálného ministerstva palív a energetiky" Ministerstvo hút a ťažkého strojárenstva.

Ján Čačáni - Vzorný pracovník podniku Rudné bane národný podnik (n. p.) Banská Bystrica

Ľudevit Urminček - Vzorný pracovník podniku Rudné bane n. p. Banská Bystrica.

Alfonz Fridrich - Vzorný záchranár udelilo Generálne riaditeľstvo Rudných baní a magnezitových závodov, Bratislava.

Životné jubileá

Významného výročia v živote 50. rokov sobáša „Zlatej svadby" sa dožili v novembri manželia Ján a Marcela Liškovci.

Pekného veku sa dožili najstarší občania pani Mária Radolská 98. rokov, pani Alžbeta Dolinská 90. rokov, z časti obce Dolné Hámre.

V marci zomrel najstarší občan z časti Banská Hodruša pán Rajmund Zrebený ako 93. ročný.

Šport

V našej obci je šport veľmi oblúbený. Najväčší oddiel Telovýchovnej jednoty jak v časti Banská Hodruša, tak aj v časti Dolné Hámre je oddiel futbalový, ktorý má 5. družstiev. Z toho v časti Dolné Hámre 2. družstvá dospelých

A a B, družstvo dorastu a žiakov, 1 družstvo dospelých v časti obce Banská Hodruša. Všetky družstvá hrali v okresnej súťaži a umiestnili sa na popredných miestach. Hokejový oddiel v časti Dolné Hámre sa už veľa rokov teší pozornosti fanúšikov. Družstvo hralo v majstrovstve kraja, odkiaľ po neúspechoch zostúpilo do I. A triedy. Kolkársky oddiel má 3 družstvá A, B a dorast. A družstvo postúpilo do II. ligy - východ. Družstvo B a dorast hralo v krajskej súťaži. V mesiaci júni bol medzidielenský kolkársky turnaj závodu Šandrik o 100 hráčoch. Víťazom bolo družstvo strediska 781. V oddieloch ľahká atletika, lyžovanie, volejbal, stolný tenis vyvíjajú činnosť hlavne žiaci odborného učilišťa Šandrik. V tomto roku sa uskutočnili v letných mesiacoch celookresné telovýchovné slávnosti v žiari nad Hronom, ako aj v družobnom okrese Banešov, kde oddiel základnej telesnej výchovy reprezentovali žiaci II. základnej deväťročnej školy, ďalej 12. žien a 12. mužov.

Počasie

Prvý sneh v tomto roku napadol 4. januára, kedy sa zozimilo. Zima však bola mierna. Marec bol pekný, teplý. Apríl studený - veľa pršalo. V deň 1. mája bolo krásne počasie, hora sa zelenala a teplota dosahovala 25°. Leto bolo teplé a bez zrážok. Jeseň bola pekná a koncom októbra sa veľmi zozimilo. Veľa snehu napadlo 27. a 28. novembra a tento sa udržal do vianočných sviatkov. Vianoce boli pekné a pokojné. Ku koncu roku býval v noci slabý mráz, cez deň bolo oteplenie.

Návštevy

Aj v tomto roku precestovalo našou obcou veľa cudzincov na vlastných automobiloch a autobusoch. V závode Šandrik prevádzalo viac montérov zo zahraničia montáže strojného zariadenia, ktorých mená sa nepodarilo zistiť. V letných mesiacoch zas vycestovalo veľa

našich občanov do Maďarska, Bulharska, Rumunska, Juhoslávie, Poľska a Sovietskeho zväzu.

Obyvatelia

K 31. decembru 1973 mala obec Hodruša-Hámre 2.272 obyvateľov, z toho 1.658 mužov a 1.614 žien.

Záznamy za rok 1973 boli prekontrolované a schválené Radou Miestneho národného výboru Hodruša-Hámre dňa 15. januára 1975.

Číslo uznesenia 6./1975

M. Řeleová

1974

Významné udalosti
v našom štáte:

Pamätný deň na ktorý čakala celá Praha, ale aj celá naša socialistická republika bol štvrtok - 9. Máj 1974. V tento pamätný deň bolo otvorené a dané do prevádzky prvé československé - pražské metro. Je to československo - sovietska stavba a jeho prvá trať meria 6·7 km.

Je utorok 1. januára. Zdá sa zdalo, že všedný deň, ako ostatné dni v roku. A predsa je to významný deň, lebo ním začal deň budúceho roku - roku 1974.

Politický a verejný život

V našej zlúčenej obci Hodruša - Hámre sme mali aj v tomto zaznamenávanom roku tieto spoločenské organizácie: 2 miestne organizácie ZO-KSS a 1 miestny výbor KSS, 2 ZO-ZPB, 2 SZM, 2 TJ - Sandrik Dolné Hámre a Baník Banská Hodruša, 3 organizácie SZŽ z toho 2 miestne a 1 v závode Sandrik, 3 požiarne zbory z toho 2 miestne a 1 závodný, ZO-ZČSSP, ZO-ČSČK, 1 miestny výbor NF-SSR. Ako záujmoví činnosť vyvíjajú včelári, rybári, poľovníci a záhradkári. Zväz ovocinárov a záhrdkárov bol v našej obci založený v roku 1972. Okrem uvedeného majú v miestnych závodoch vlastné organizácie KSS a ZV-ROH a to: Rudné bane v časti obce Banská Hodruša, Sandrik a OPP

v časti obce Dolné Hámre. Kultúrnu a osvetovú činnosť riadi v časti obce Banská Hodruša - Osvetová beseda a v časti obce Dolné Hámre Závodný klub (ZK) Revolučného odborového hnutia (ROH) pri n. p. Sandrik. V obci vyvíjajú bohatú kultúrnu činnosť: Dychovka ZK-ROH Sandrik, Dychovka ZK-ROH Baník, spevokol žien pri ZK-ROH Baník, spevokol žien ZO-SZŽ, súbor „Úsmev" pri ZK-ROH Sandrik a pionieri obcch základných deväťročných škôl. V obci máme dve kiná.

Všetky spoločenské organizácie majú vypracované vlastné plány práce, podľa ktorých riadia a vyhodnocujú svoju činnosť. Bolo zadržané veľa pôsnych schôdzí z ktorých chcem vyzdvihnúť tie najvýznamnejšie: Plenárne zasadnutie Miestneho národného výboru (MNV) bolo zadržané 6 x a Rady MNV (R-MNV) 17 x. Dňa 27. marca o 17. hodine bola zadržaná v kinosále Spoločenského domu verejná stranícka schôdza KSS na ktorej bolo prejednávané plnenie volebného programu MNV a NF SSR. Na schôdzi boli prítomní poslanci Okresného národného výboru (ONV) s. Čeenáš a Šáková, zástupca ONV s. Lukáč, poslanci MNV, zástupci spoločenských organizácií a ostatní občania, celkom asi 250 osôb. Tiež 14. novembra o 16. hodine bola zadržaná verejná schôdza strany KSS na Športovom dome. Za ONV bol prítomní s. Lukáč a poslanci ss. Šáková, Čeenáš, Waginger, za OV-KSS s. Grolmus, poslanci MNV, funkcionári a ostatní občania. Aj tu sa prejednávalo plnenie volebného programu Národného frontu (NF SSR).

Miestna organizácia Zväzu protifašistických bojovníkov (MO-ZPB) z časti obce Dolné Hámre zadržala 24. novembra dopoludnia výročnú členskú schôdzu v Športovom dome. Tejto schôdzi sa zúčastnila za Ústredný výbor (ÚV) ZPB v Bratislave s. Potočkaiová, za OV-ZPB s. Václavek a miestni funkcionári. Činnosť organizácie zhodnotil s. Anton Straka.

Po ukončení výročnej schôdze sa všetci prítomní

odobrali do autobusu, ktorý ich odviezol na cintorín v časti obce Dolné Hámre. Tu bol slávnostne odhalený pomník pri hrobe bývalého predsedu Revolučného národného výboru p. Františkovi Lehotskému, ktorého Gestapo bestiálne zavraždilo v decembri 1944 na Píle pri Horných Hámroch. Slávnostný prejav pri tomto akte a odhalenie previedol zástupca OV-ZPB p. Václavek. Súdruh Štefan Kubáš ako spolubojovník zhodnotil jeho revolučnú činnosť v Slovenskom národnom povstaní (SNP). Na jeho hrob bol položený veniec a kytice živých kvetov.

V rámci záväzkového hnutia k 30. výročiu SNP boli odpracované dve celookresné pracovné smeny a to v dňoch 16.-17. apríla a 17. augusta. V prvej smene bol vybudovaný park pri NV p. osadením parkových lavíc, ako aj osadením lavíc v parku pri pamätníku padlým.

Okrem výstavby akcie „Z" sa pracovalo na úpravách verejných priestranstiev, údržby zelene a parku, kvetinových záhonov, okolia detských jaslí (LD) a materských škôl, kde bolo odpracované celkom 38.425 hodín. Vyhodnotenie súťaže celkom činilo Kčs 770.671.—

investície

V časti obce Dolné Hámre:

V mesiaci apríli bola prevedená veľmi potrebná regulácia odvodňovacieho kanála smer Horné lúky, ktorý vyúsťil do potoka Hodrušianka oproti cintorínu. Náklad činil Kčs 149.988.60.

V máji bol zhotovený železný plot na čelnej strane parku pri ZDŠ nákladom Kčs 3.770.—

Pre nutné uskladnenie pozaného zaliva bola postavená plechová dreváreň na dvore ZDŠ-Kyslá za Kčs 20.227.—

Zároveň bola zhotovená pamätná izba revolučnej tradície v tejto škole nákladom Kčs 8.727.— Obe uvedené akcie

boli čerpané z pridelených finančných prostriedkov z ONV-odboru školstva v čiastke Kčs 54.298.80. Pre obidve ZDŠ bolo poskytnuté Kčs 150 tisíc.

V tomto roku boli asanované staré prístavby pri MNV dreváreň, práčovňa a skladište.

Zriadená bola pobášna sieň. Pravá strana siene bola vyložená umeleckou výzdobou „Ženský závoj", ktorú vyhotovilo „Dielo" Bratislava. Jednotné roľnícke družstvo Kož previedlo drevenú výzdobu čelnej steny, stôl a pódium. Do celej miestnosti bol zakúpený béžový koberec „Kovral". Náklad z rozpočtu MNV v tomto roku činil Kčs 54.057.—.

Boli postavené dve nové autobusové čakárne a to na Kyslej, druhá naproti závodu Okresný priemyselný podnik (OPP) v sume Kčs 19.934.—.

Pri autoservise bola postavená umývacia rampa aut nákladom Kčs 14.000.—. Tiež bol zakúpený zdvihák za Kčs 13.000.— a premazávací stroj za Kčs 8.000.—

Do parkov SNP a MNV bolo zakúpené 9 kusov betonových lavíc a 4 kusy kvetináče za Kčs 8.391.—.

Boli urobené čiastočné prípravy na postavenie turistického vleku na Dolných lúkach.

Cestné stavby urobili betónový múr pozdĺž potoka Hodrušianka v Kajchu na čom sa bude pracovať aj v nasledujúcich rokoch.

Uvedené stavby previedli tiež tretí poter bezprašnej cesty smer Banská Hodruša - Dolné Hámre - Žarnovica

Závod Sandrik pokračoval aj v tomto roku výstavbou výrobnej haly a vytvoril si dopravný dvor.
Z dovozu si zaistil pôzne vysokoproduktívne zariadenia na výrobu čističov a stroje na brúsenie a čistenie príborov, kaliacu pec pre výrobu nudov.

Začal s výstavbou centrálnej kompresorovej stanice.

V rámci bytovej podnikovej výstavby postavil pre svojich zamestnancov v Žarnovici 2 činžiaky v 2 x 48 bytových jednotiek, ktoré boli dané do užívania v novembri a decembri.

Závodný výbor ROH Sandrik zakúpil nový zájazdový autobus.

V časti obce Banská Hodruša

Cestné stavby previedli úpravu cintorínskej cesty až Krétne a na ostatné cesty bol navážaný štrk. Čiež ukončili zbezprášnenie cesty smer B. Hodruša - Banská Štiavnica, ďalej Banská Hodruša - Dolné Hámre.

Do parku pri pamätniku boli zakúpené a osadené dve betonové lavice a dva kamenné kvetináče.

Na Šergotne bola postavená jedna autobusová čakáreň za Kčs 9.969.—.

Do domu smútku boli urobené betónové schody, menšie úpravy a zakúpené svietniky za Kčs 3.274.—.

V prvej ZDŠ bolo dokončené oplotenie, maliarske a natieračské práce v sume Kčs 97.068.80 z mimoriadnej dotácie ONV - odboru školstva.

Generálne opravy

Najnutnejšie údržby na budovách materských škôl bolo potrebné previesť v MŠ na Šergotne, kde bola prevedená vonkajšia omietka celej budovy, opravy podláh a ostatné vnútorné opravy. Menšie údržbárske práce boli prevedené v MŠ na Kýslej a v Dolných Hámroch. Na celkovú údržbu bolo vynaložené Kčs 30.694.15, z toho najviac čerpala MŠ Šergotňa.

V detských jasliach (DJ) bola prevedená oprava oplotenia celého areálu a zakúpená časť nového zariadenia v čiastke Kčs 40.000.—.

Závod Sandrik previedol modernizáciu a

závodnú (kyp) kuchyňu a jedáleň v Spoločenskom dome, k čomu použil miestnosť bývalého pohostinstva.

V časti obce Banská Hodruša bolo započaté s adaptáciou budovy pre pohostinstvo na Hodrušskom rybníku. Na akciu bolo čerpané Kčs 25 tisíc.

Stavby v akcii „Z"

Materská škola

Hneď zo začiatku roka už vo februári sa pokračovalo na výstavbe novej materskej školy. Robili sa práce inštalačné na ústrednom kúrení. V marci bola vybudovaná hospodárska budova a prevádzali sa vnútorné omietky. V mesiacoch apríl, máj sa omietali aj vonkajšie steny. V poslednom mesiaci roka bol do oboch pavilónov zavádzaný vodovod a ústredné kúrenie. V tomto roku bolo na stavbu čerpané Kčs 474.017.-. Stavba ako neukončená prechádza do r. 1975.

Nové športové ihrisko

Na tejto stavbe sa začalo pracovať v marci úpravou bežeckej dráhy. V máji boli urobené betónové základy pre stavbu jednoposchodovej sociálnej budovy tréningového ihriska. V októbri bola už budova postavená, v decembri pokrytá a založené okná. Čerpané finančné prostriedky v tomto roku sú Kčs 109.750.24.

Individuálna výstavba

V časti obce Banská Hodruša postavil rodinný jednoposchodový obytný dom súdruh Pavel Hudec. Druhý prízemný obytný dom postavil súdruh Ladislav Chomenský.

Súvisiacim trendom životnej úrovne, sú čoraz väčšie požiadavky na výstavbu garáží. Čo sa dalo v tomto roku podchytiť, bolo v časti obce Dolné Hámre postavených 8 riadne vymurovaných garáží.

Prístavby

V časti obce Dolné Hámre boli tieto prístavby: k domu číslo 11. previedol súdruh Milan Tužinský, k domu číslo 18. súdruh Pavel Bollo, k domu číslo 139 súdruh Jozef Bogdan.

Socializácia dediny

Na návrh Okresného výboru Komunistickej strany Slovenska (OV-KSS) v Žiari nad Hronom bolo zvolané prvé jednanie na MNV Hodruša-Hámre dňa 5. októbra s miestymi súkromnehospodáriacimi roľníkmi v časti obce Dolné Hámre o odovzdávaní pôdy a inventára do jednotného roľníckého družstva (JRD) „Družba" vo Voznici. Tohoto jednania sa zúčastnili: za OV-KSS tajomník súdruh (s.) Ján Púčik, za Okresnú poľnohospodársku správu ing. Ján Mäsiar, za JRD Voznica predseda s. Oslanec, za MNV Hodruša-Hámre ss. predseda Emil Líška a tajomník Jozef Hrivnák, za DO-KSS predseda s. Ján Lalík, za Zväz jednotno-hospodáriacich roľníkov (JHR) predseda s. Taška. Pri jednaní naší roľníci nerobili žiadne ťažkosti a zväčšej čiastky ochotne podpisovali prihlášky do uvedeného družstva. Prihlášky boli družstvu podpísané v októbri a novembri. Ostáva ešte pôda menších výmerov na 0·50 ha, ktorú dávajú do prenájmu staré občianky. Do konca decembra bolo JRD Voznica odovzdané 146·04 ha poľnohospodárskej pôdy. V záujme nadviazania dobrých priateľských stykov medzi JRD Voznica a našich občanov poskytli vydatnú pomoc pri zbere zemiakov a kukurice už tej jeseni pracujúci našich závodov. Najviac však pomáhali žiaci Odborného učilišťa Sandrik, ktorí v čase i nečase obetavo pomáhali. Horšia je situácia v časti obce Banská Hodruša, ktorú pôdu nema kto prevziať. Všetká poľnohospodárska pôda je dosiaľ v súkromnom vlastníctve.

Výstavy

Viac našich občanov prevážne zamestnancov závodu Sandrik sa zaoberá fotoamatérstvom. Z pekných a vydarených záberov robia potom vždy párrokov za sebou

v rámci ZK (B) ROH Šandrik výstavky týchto prác. Takáto výstava fotografií bola aj v tomto roku v dňoch 26-28 apríla v hornej sále Športového domu a tešila sa veľkej návšteve občanov.

V tejto pamej budove a miestnosti bola tiež výstava „Záujmových prác" žiakov Odborného učilišťa Šandrik, ktorá trvala od 12.-15. novembra. Výstava bola denne početne navštevovaná a vystavované exponáty sa návštevníkom výstavy ľúbili.

Návštevy

Bolo to 27. februára, keď našu obec a závod Šandrik navštívila delegácia Federálnej rady demokatického zväzu fínskych žien a to: členka Rady, poslankyňa s. Anna Liza Jokinnen a členka Rady s. Šamelma Haapala. Šlmočníčkou bola s. Vladyková. Delegáciu doprevádzali: za Ústredný výbor Slovenského zväzu žien (ÚV-SZŽ) súdr. Ďuračinská, za OV-SZŽ súdružky Hudecová a Medzihradská. Delegácia si v dopoludňajších hodinách prezrela závod Šandrik a okolie. O 17. hodine zadržala s nimi besedu Miestna organizácia SZŽ v hornej sále Športového domu. Na besede boli aj miestni funkcionári a veľa žien z obce. Beseda bola s kultúrnym programom a ľúbila sa hosťom, aj nám všetkým. Po besede členky výboru MO-SZŽ ponúkli malé pobčerstvenie a odovzdali hosťom darčeky-paličkované dečky. Potom sa hostia s doprovodom odobrali na večeru, ktorá bola pripravená v Richňavskej chate.

Cieľom prehliadky výroby kanistrov navštívila dňa 30. mája závod Šandrik dvojčlenná delegácia výrobného podniku Web-Schwarzenberg NDR.

Dňa 27. augusta pri príležitosti 30. výročia SNP navštívili obec a závod Šandrik sovietsky novinár, bývalý príslušník partizánskeho oddielu s. Ivan Lukačenko,

ktorý počas SNP bojoval v týchto oblastich a delegácia Konsomolskej organizácie pri sovietskom leteckom útvare na letišti „Pri Duby" Monsator (mená nečitateľné)

V tomto závode bola tiež odborárska delegácia zo závodu Monsator NDR (dátum, mená nie sú zachytené)

Veľa našich občanov travili svoje dovolenky v zahraničí, najviac pri mori a to v Bulhársku, Juhoslávii, NDR. Boli zájazdy tiež do sovietského zväzu, Maďarska a Poľska a sa zdá, že sa to z roka na rok stupňuje.

Školstvo

V obci máme: 2 ZDŠ a žiaci týchto škôl sa vyučujú v troch budovách, z toho je jedna budova v časti obce Banská Hodruša a dve budovy v časti obce Dolné Hámre. V štyroch budovách sú umiestnené 4. Materské školy (MŠ) z toho: dve MŠ v časti Banská Hodruša, dve MŠ v časti Dolné Hámre. Závod Sandrik má vlastné Odborné učilište (OU) a pre svojich zamestnancov má zriadené dve triedy elokolovanej strojníckej priemyslovky zo Žiaru nad Hronom. Obidve ZDŠ majú vlastné školské jedálne a družiny mládeže. Pri MŠ majú vlastné jedálne, len MŠ-Kyslá dodávajú stravu „Detské jasle". Druhá ZDŠ v časti obce Dolné Hámre má veľké ťažkosti s deťmi cigáňov, lebo sa nevedia správne vyjadrovať slovenský a najradšej hovoria cigánsky. Nenavštevujú riadne školu, aj po stránke hygieny sú s nimi starosti. Z tohoto dôvodu bola od 1. septembra pokusne zriadená pri ZDŠ-Kyslá cigánska trieda pre prvý a druhý ročník. Zatiaľ sa to osvedčilo, len rodičia týchto deti nie sú všetci spokojní.

Dňa 24. apríla bola pri tejto škole milá oslava 25. rokov založenia Pionierskej organizácie. Pri tejto príležitosti zložili Iskričky a Pionieri pri pamätníku padlým v SNP slávnostný sľub a organizácia prijala pomenovanie „Pionierska organizácia Karola Dolinského." Toto pome-

novanie im odovzdali: zástupca ONV v Žiari nad Hronom súdruh Urblík a zástupca OV-SZ p. Rudolf Sklenár st. Tejto dojímavej oslavy sa zúčastnili zástupci MNV, zložiek NF SSR, rodičia a členovia výboru Zväzu rodičov a priateľov školy (ZRPŠ). Ďalšiu vec previedli obe ZDŠ dňa 27. júna kedy slávnostne odovzdali žiakom nové občianske preukazy za pomoci Zboru pre občianske záležitosti (ZPOZ) a zástupcov Verejnej bezpečnosti (VB).

Súťaže

V dňoch 8. a 9. júna bola na športovom ihrisku TJ Sandrik celookresná súťaž miestnych a závodných požiarnych zborov. Súťažilo 25. miestnych a 8. závodných družstiev. V súťaži miestnych družstiev zvíťazilo družstvo Horné Hámre naše miestne družstvo získalo tretie miesto. Zo závodných družstiev získalo prvenstvo závodu Lúčnas Banská Belá. Závod Sandrik sa umiestnil na V. mieste. V sobotu večer 8. júna bo spoločná veselica na tomto ihrisku.

Na počesť 20. výročia SNP bola vyhlásená celookresná súťaž Osvetových zariadení okresu Žiar nad Hronom pod názvom „Tak sa rodila sloboda". Tejto súťaže sa z našej obce Hodruša-Hámre zúčastnili dve družstvá po piatych členoch a súťažili takto: Osvetová beseda (OB) Banská Hodruša-Čekovské Nemce a Závodný klub ROH Sandrik-Malá Lehota. Z 24. družstiev okresu získal prvenstvo Závodný klub ROH Sandrik z časti obce Dolné Hámre pred Horným Vsom a Kosorínom.

Už tradične sa každý rok usporiada medzidielenská súťaž v kultúrnom programe jednotlivých dielní závodu Sandrik Hodruša-Hámre. Toto súťažné zápolenie sa aj v tomto roku previedlo v kultúrnom dome „Banik" v časti obce Banská Hodruša dňa 4. novembra. Víťazom súťaže bolo družstvo strediska 53- brusiarní. Po prevedení súťaže boli odovzdané darčeky a na koniec, ako to už býva veselica.

Vyznamenaní občania

Prezident Československej socialistickej republiky (ČSSR) súdruh Ludvík Svoboda udelil štátne vyznamenania súdruhom:

Karolovi Staníkovi „Rad práce" pri príležitosti 60. narodenín,

Jozefovi Kováčovi „Za vynikajúcu prácu" k 9. Máju.

Štefanovi Kubáššovi „Za zásluhy o výstavbu" k 80. narodeninám.

Minister všeobecného strojárenstva udelil vyznamenacie súdruhovi:

Antonovi Vajtešicovi „Najlepší pracovník všeobecného strojárenstva" k 28. októbru.

Výrobnohospodárska jednotka podniku udelila vyznamenanie súdruhom: Florianovi Remeňovi „Zaslúžilý pracovník VHJ"

Miroslavovi Sapákovi „Najlepší pracovník VHJ"

Štefanovi Behanovskému „Najlepší pracovník VHJ"

Generálne riaditeľstvo rudných baní a magnezit. závodov Bratislava udelilo vyznamenanie ku dňu baníkov

súdruhovi: Jánovi Pobeškovi „Za pracovnú vernosť"

Rudné bane národný podnik, Banská Bystrica - udelilo vyznamenanie ku dňu baníkov súdruhovi Jozefovi Zrebenému „Vzorný pracovník podniku" a súdružke Edite Kolovratovej k MDŽ „Vzorný pracovník podniku".

Ďalej pri preberaní Červenej zástavy vlády a ÚRO

súdruhom: Antonovi Schultzovi „Vzorný pracovník podniku"

Ludevítovi Štandnerovi „Vzorný pracovník podniku"

Ivanovi Bačovi „Vzorný pracovník podniku"

Životné jubileá

„Zlaté svadby" 50. rokov manželstva oslávili manželia: v apríli Gejza a Elena Padúchovci, Štefan a Katarína Kaššovci, v októbri Ján a Mária Kramárovci.

Významného životného jubilea - 80. narodenín sa dožili občania: Katarína Barboriková, Jozefína Borošová, Martin Farbiak, Mária Gregorová, Jozef Makovíny, Mária Zúbeková, Margita Ždánska a Anton Škarba 82. rokov. Všetkým uvedeným urobil ZPOZ milú oslavu a jeho členovia odovzdali im darčeky.

Prednášky

Pre členky Brigád socialistickej práce (BSP) bola zadržaná 13. novembra v kinosále Spoločenského domu prednáška na tému „Žena a spoločnosť". Prednášala súdružka Kasanová lektorka Okresnej odborovej rady v Žiari nad Hronom.

Zdravotnú prednášku „O chorobách srdca a škodlivosti nadmerného požívania alkoholu" zadržala Miestna organizácia Slovenského zväzu žien (MO-SZŽ) v časti obce Dolné Hámre dňa 18. novembra v Športovom dome. Prednášku pútavo predniesol MUDr. Vojtáš. Účasť bola asi 40. poslucháčov.

Oslavy

Každým rokom konajú sa v našej zlúčenej obci Hodruša-Hámre veľkolepé oslavy „Medzinárodného dňa žien" a to zvlášť v obvch častiach obce. Bohaté kultúrne programy vypĺňajú dietky Materských škôl, pionieri Základných deväťročných škôl, súbor „Úsmev", spevokoly žien a Dychovky.

1. Máj sa oslavoval v Žarnovici za veľkej účasti občanov a pracujúcich z miestnych závodov: Sandrik, Rudné bane a Okresný priemyselný podnik. K mohutnému sprievodu prispeli dva alegorické vozy závodu Sandrik a Rudné bane.

9. Máj - 29. výročie oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou naša obec oslavovala dvakrát a to: 8. mája o 15. hodine v časti Banská Hodruša kladením vencov k pomníku padlým v SNP, odkiaľ odišiel sprievod na miestny cintorín. Tam boli pochované po krátkom príhovore a kultúrnom programe v troch malých truhličkách exhumované pozostatky padlých v SNP a druhej svetovej vojny. V časti Dolné Hámre bol zraz účastníkov osláv o 16.30 hod. pred novým internátom, odkiaľ odišiel sprievod za zvukov Dychovky ku pamätníku padlým v parku. Tu počas smútočného chorálu Dychovky, zástupcovia zložiek Národného frontu položili vence k pamätníku. Po slávnostnom prejave bol kultúrny program žiakov ZDŠ a spevokolu SZŽ.

Oslava „Medzinárodného dňa detí" bola aj v tomto roku v oboch častiach obce. V časti Dolné Háury bola zadržaná 31. mája. Dopoludnia bolo kinopredstavenie pre všetky deti. Odpoludnia bola oslava na športovom ihrisku a rôzne športové hry. Žiaci ZDŠ dostali pomaranče a cukríky. Do tanca im vyhrávala DychovkaZK-ROH Sandrik. Deti z Materskej školy Kyslá pochodovali v krojoch zo škôlky do Športového domu, kde mali v klube mládeže kultúrny program. Pre obveselenie a do tanca im vyhrávala skupina hudobníkov z Banskej Štiavnici. Bola tam aj tombola a deti dostali občerstvenie.

Mohutne vyzneli u nás oslavy 30. výročia Slovenského národného povstania. Celý august sa robili rôzne prípravy. Obec bola vyzdobená vlajkami a plátňami. V hodrušskom cintoríne urobili okolo spoločného hrobu padlých betonovú ohradu členovia Zväzu protifašistických bojovníkov (ZPB) a upravili okolie hrobu. V Hámorskom cintoríne urobili členovia MO-ZPB oplotenie spoločného hrobu a členky SZŽ uvili vence, vyzdobili hroby a upravili okolie. Tu bola odhalená pamätná tabuľa šiestym hrdinom.

Dňa 27. augusta o 15:30 hodine bola odhalená pamätná tabuľa na budove bývalej pekárne partizánke Heleny Kopernickej, ktorá zahynula v SNP pri výkone ošetrovateľskej služby v našej obci, práve pri tomto dome. Pri tomto akte mal slávnostný prejav a zároveň previedol aj odhalenie tabule súdruh František Zaujec, ktorý bol vtedy tiež ranený. Na pamätnej tabuli sú napísané tieto slová:

Pri tejto budove boli v SNP dňa 30. IX. 1944
zavraždení nemeckými fašistami
Helena Kopernická a neznámy vojak
pri poskytovaní pomoci raneným spolubojovníkom.
Česť a sláva padlým hrdinom!

Veľkú zásluhu na príprave týchto prác a obstarani finančných prostriedkov má predseda MO-ZPB súdruh Anton Straka.

V rámci osláv 30. výročia SNP. navštívili našu obec 27. augusta v odpoludňajších hodinách členovia trnavskej posádky,

ktorí bojovali v našej obci a okolí počas SNP. Príslušníci tejto posádky po prijatí pred Športovým domom zástupcami zložiek NF a vedúcimi závodov: Sandrik, OPP, Rudné bane rozdelili sa na 2. časti. Jedna sa odobrala autobusom na cintorín do časti B. Hodruša, kde položili veniec na spoločnom hrobe padlých hrdinov. Druhá časť sa odobrala pěšo pokloniť pamiatke padlým hrdinom v spoločnom hrobe v cintoríne v Hámroch. Týchto aktov na oboch cintorínoch sa zúčastnili miestni funkcionári a občania. Potom bola spoločná beseda o SNP. v Športovom dome na Kyslej.

Dňa 28. augusta za tým istým cieľom navštívila našu obec o 10. hodine delegácia bývalej vojenskej posádky „Buk", ktorej členovia tiež bojovali počas SNP. v našej obci a okolí. Tak, ako členovia trnavskej posádky i títo sa tiež boli pokloniť a položiť vence na spoločných hroboch v oboch cintorínoch. S týmito bola tiež beseda o SNP v Športovom dome. Vedenie závodu Sandrik venovalo trnavskej posádky, ako aj oddílu „Buk" pamätné medaile. Za milé prijatie poďakovali súdruhovia ing. Kreinhanzel a podplukovník Sámel.

V tento deň boli zadržané oslavy 30. výročia SNP v oboch častiach obce a to o 15.30 hodine v časti Banská Hodruša a v časti Dolné Hámre o 16.30 hodine. Pri oboch pamätníkoch boli za zvukov smutočných chorálov položené vence. Pri pamätníku v Hámroch predniesol slávnostný prejav generál Ján Zeman, ktorý na pozvanie miestnych funkcionárov sa veľmi rád našich osláv zúčastní. Na tejto oslave boli prítomní aj zástupcovia levickej vojenskej posádky. Členky miestnej organizácie SZŽ vyvinuli mimoriadnu starostlivosť úprave parku pri pamätníku a členovia Závodnej milície výmene stráží a streľbe. V kultúrnom programe vystúpil zlúčený spevokol hodrušských a hámorských žien, kde za doprovodu Dychovky ZK-ROH Sandrik zaspieval 3 piesne: „Červená zástava", „Pochod povstalcov" a „Internacionála". Hneď po oslave bola sláv-

neskôr otvorená „Pamätná izba revolučných tradícií o SNP" v ZDŠ-Kyslá. Tieto významné oslavy boli v našej obci ukončené v tento večer pri vatre, naproti výškovým jedinžákom besedou s účastníkmi SNP.

K mohutným oslavám 30. výročia SNP v Slovenskej socialistickej republike prispeli mimoriadnymi vystúpeniami aj oba ženské spevokoly z našej obce, keď dňa 30. augusta reprezentoval náš okres pri odhalení pomníka prvému robotníckemu prezidentovi Klementovi Gottwaldovi vo Vrútkach, kde vystúpil v zborovom speve spojených ženských zborov – asi 400 žien zo Slovenska aj 218. členný spevokol ZO-SZŽ z časti obce Dolné Hámre. Dňa 31. augusta spievali ženské spevokoly okresu Žiar nad Hronom na celookresných oslavách SNP a mieru na Počúvadle. Našu obec reprezentovali: spevokol ZK-ROH Sandrik z časti Pd. Hodruša a spevokol ZO-SZŽ z časti obce Dolné Hámre. Piesne nacvičovali: súdruh Dávid Uhrin a súdružka J. Lupták ová. Je nutné ešte pripomenúť, že obidva spevokoly boli na konferencii osvetových pracovníkov okresu Žiar n/Hr. odmenené finančnou čiastkou po Kčs 4000.

Oslava 57. výročia Veľkej októbrovej sociál. revolúcie (VOSR) bola v Spoločenskom dome 7. novembra o 16:30 hodine. V kultúrnom programe vystúpili deti z Materských škôl, ZDŠ, spevokol SZŽ, OU, Dychovka.

V rámci „Mesiaca ČSSP" bola v Športovom dome dňa 22. novembra milá slávnosť, na ktorej ZO-ZČSSP odovzdala 21 a 20. ročným nepretržitým členom organizácie – čestné uznania s darovanou knihou. Tejto slávnosti sa zúčastnil aj major ruských vojsk v ČSSR Anatolij Rachenkov a zástupci zložiek NF. Slávnosť spestrili kultúrnym vystúpením pionieri ZDŠ pod vedením učiteľky súdružky Ireny Dekýšovej.

Šport

Aj v tomto roku zaznamenala Telovýchovná jednota Sandrik (TJ) Dolné Hámre, že najväčšej obľube u fanúšikov, ba i členov sa tešil oddiel futbalový, ktorý má registrovaných 112 hráčov v družstvách žiakov, dorastencov

a dve družstvá dospelých. Dobré výsledky vykazovalo družstvo žiakov a sa prebojovalo do krajskej súťaže. Jednota má celkom 7 športových oddielov a okrem futbalu je to oddiel hokejový, kolkársky, tenisový, stolný tenis, ľahkej atletiky a základnej telesnej výchovy. Rekreačne prevádzali činnosť lyžiari, volejbalisti, šípari. Tenisový oddiel hral v krajskej súťaži, avšak do družstva chýbali vždy 2. ženy a preto i keď mali muži dobré výsledky - strácali body pre neúplnosť obsadenia družstva. Kolkárske A. družstvo hrá v ročníku 1974/75 druhú kolkársku ligu v skupine „východ", kde sa umiestnilo na 5. mieste. Tento oddiel usporiadal u nás turnaj o putovný pohár podnikového riaditeľa n.p. Sandrik ktorého sa zúčastnili oddiely: Vrútky, Brezno, Vyhne a Dubnica. Držiteľom pohára sa stalo naše A družstvo.

Hokejovým oddielom chýba tréningový výcvik na ľade, lebo u nás nieto umelé kĺzisko a preto nemajú možnosť trénovať. Oddiel základnej telesnej výchovy vykazuje dobrú činnosť. Už aj v tomto roku začali s prípravou na Celoštátnu spartakiádu 1975, na ktorej TJ zabezpečuje účasť 40. cvičencov z toho muži, ženy, žiaci OU a ZDŠ.

V športovom areáli sú aj dve kúpaliská - detské a pre dospelých, avšak pre nedostatok zdravotne nezávadnej vody, nemôžu byť tieto cez celé leto pre záujemcov prístupné. je to na škodu občanom, aj pre TJ.

Miestny národný výbor s Telovýchovnou jednotou (TJ) Sandrik stavia v akcii „Z" zo združených finančných prostriedkov nové cvičné zatrávnené ihrisko. Na tomto ihrisku bol 8. júna prvý futbalový zápas žiakov s družstvom žiakov Slaská. Bol to kvalifikačný zápas o postup. Naši žiaci zvíťazili v pomere 4:1.

V poradí druhý futbalový zápas tu odohralo A mužstvo dňa 3. júla s talianskym mužstvom „Senigalia", ktoré hralo v divízii. Naše A mužstvo vyhralo tento zápas 8:0.

V časti obce Banská Hodruša vedie športové

podujatia Telovýchovná jednota „Baník", ktorá má tiež niekoľko výkonných oddielov. Vo fotbale je to oddiel žiakov a dospelých, ľahkú atletiku, základnú telesnú výchovu, oddiel turistiky.

Povodeň

Následkom dlhotrvajúcich dážďov (20. sept.-21. Októbra) postihla povodeň Stredoslovenský kraj a táto hrôza sa prevalila aj našou dolinou. V hornej časti obce Banská Hodruša bola už 20. Októbra vyhlásená pracovná pohotovosť, lebo z hôr sa valil veľký príval vody, ktorá zaplavovala štátnu hradskú aj obytné domy pozdĺž potoka Hodrušianka. Dňa 21. Októbra topilo dom pani Volfovej a Pavela Rudzana, ktorých museli vysťahovať. Na viacero miestah voda podmyla novoupravenú hradskú a vytrhala, takže v hornej Hodruši bola úplne zastavená cestná premávka. Obchod pri Rudných baniach bol úplne zaplavený, ako aj úpravňa banského závodu, kde sa nemohlo pracovať.
21. Októbra musela byť vyhlásená pracovná pohotovosť aj v časti obce Dolné Hámre, lebo prúd vody miestami pretekal z koryta potoka Hodrušianka a zaplavil okolie novej Materskej školy (MŠ) Kyslá, ako aj polia smerom Žarnovica. V dolnej časti Hámrov bol zaplavený dobytok, ktorý museli odviesť do bezpečia. Voda odplavila aj jeden most. Vďaka pohotovosti MNV a pomoci požiarnikov, milície a miestnych občanov sa zabránilo mnohým predvídaným škodám. Hrozilo tiež nebezpečie pretrhnutia hrádze na hodrušskom rybníku. Pršať prestalo 22. Októbra a hladina vody pomaly klesala. Na odstránenie škôd po povodni bola zadržaná v dňoch 26.-27. Októbra celookresná pracovná smena.
V samotnom závode Saudrik bolo odpracované 11500 hodín a vo výrobe vytvorená hodnota 890 tisíc korún, čím sa zmiernilo vzniknuté manko vo výrobe, zapríčinené povodňou.

Požiare

Aj červený kohút sa zastavil u nás v časti Dolné Hámre, kde boli dva lesné požiare. Jeden na pasienke pri závode

Šandrik, ktorý zapríčinili deti. Pri hraní si rozložili oheň a začal horieť mladý porast. Druhý požiar bol v Háji a nebolo zistené, ako začala hora horieť. Len vďaka pohotovosti požiarnikov závodu Šandrik a niekoľkým odvážlivcom z radov občanov, oba požiare boli v začiatkoch lokalizované.

Iné

V januári zomrela najstaršia občianka Mária Radolská, ktorá by sa bola 19. mája dožila 99. rokov. Jej želaním bolo dožiť storku.

V národnom podniku Šandrik bola prevedená zmena vo vedení podniku, nakoľko jeho podnikový riaditeľ súdruh Karol Staník odišiel dňom 1. júla do dôchodku. Na toto miesto bol dosadený ing. Ján Mikula zo Žiaru nad Hronom, ktorý funkciu podnikového riaditeľa aj prevzal.

Na Športovom štadióne TJ Šandrik bol daný do prevádzky v júli v novoupravených miestnostiach pri kúpalisku „Buffet".

K 30. výročiu SNP previedol MNV Hodruša-Hámre v celej obci vlajkovú výzdobu, ktorá s namontovaním konzoliek na stĺpy elektrického a rozhlasového vedenia, činila 9457 Kčs.

V tomto roku poskytol MNV z doplnkovej starostlivosti sociálnu výpomoc 120. občanom v sume 59 500 Kčs.

Vo všetkých cintorínoch bolo prevedené očíslovanie hrobov s príslušnými náčrtami a stav je tento:

cintorín evanjelický v Hodruši	má	300 hrobov
cintorín katolícky " "	má	1511 "
cintorín v Hámroch	má	1000 "

Za očíslovanie bolo vyplatené celkom 14 055 Kčs.
Za udržovanie miesta od 1. hrobu na 10. rokov bol Miestnym národným výborom určený poplatok 80.— Kčs.

Ku dňu 31. 12. 1974 mala obec Hodruša-Hámre 3. 164 obyvateľov. Oproti roku 1973 sa počet obyvateľov

zníži, lebo závod Šandrik postavil v Žarnovici dva obytné činžáky pre svojich zamestnancov, do ktorých sa prestahovali občania z našej obce.

Z vykázaného počtu obyvateľov žije ku koncu roku: vo veku od 70 - 79 rokov 184 občanov, vo veku od 80 - 89 rokov 35 občanov.

Z pohľadu vzrastu občianskych pohrebov poznamenávam, že pokiaľ v roku 1973 boli pochovaní občianskym obradom osmi občania, tohoto roku bolo už desať občianskych pohrebov z toho: v časti Sv. Hodruša päť obradov, aj v časti Dolné Hámre päť obradov.

Počasie

Zima bola mierna. Sneh, ktorý napadol v novembri trval až do februára. Jarné počasie bolo striedavé a prišlo o jeden mesiac prv, takže vpredstihu sa začalo všetko hlásiť k novému životu. Celý marec bolo pekné počasie a ku koncu marca boli teploty až 25 - 27°. Už koncom marca sa začali zelenať stromy, ba niektoré i zakvitli. V apríli prišli veľké mrazy a všetko zomrzlo. V jarných mesiacoch neprršalo a preto bola zem veľmi vysušená - vývin sa zastavil. Leto zo začiatku bolo studené a bolo veľa nevydatných zrážok. Koncom júla nastalo skutočné leto a trvalo do polovici septembra s teplotami až 31 - 32°. Jeseň bola studená. Od druhej polovici septembra až október pršalo. Prvý mráz bol 27. októbra, potom sa oteplilo. Prvý sneh napadol 27. a 28. novembra a mrznúť začalo 12. decembra. Vianoce boli na snehu, potom pršalo. 26. decembra sa vylial potok Hodrušianka na Troskách a vytápalo cigáňa Parkőziho. Vylial sa aj Hron. Večer a v noci 29. decembra prehánala sa víchrica.

Nešťastia

Keď mi prichodí ukončiť zápisy na stránkach kroniky príbehov, ktoré sa v našej obci roku 1974 nahromadili musím zaznamenať aj veci, ktoré by sa nemali vyskytovať - ako sú smrteľné úrazy, vraždy a otravy. Na takéto udalosti, bol tento rok u nás zvlášť bohatý:

1.) V závode Sandrik dňa 3. aprila utrpel smrtelný úraz 18. ročný Augustín Serula, ktorý v práci padol pod zdvyžný vozík a mal stlačenú lebku.

2.) V bani „Rozálka" zasypala koncom decembra zosunutá stena baníka Miroslava Gareca z Novej Bane, ktorý zanechal ženu a šesť nezaopatrených detí.

3.) Dňa 4. mája sa dopichal vo svojom byte a spáchal samovraždu soskokom z okna druhého poschodia starého internátu doktor práv Ján Blaškovič.

4.) 30. mája sa otrávila vypitím ciankálu mladá, slobodná Blažena Gáliková.

5.) O pár dní neskôr 8. júna sa otrávila vypitím postrekového roztoku na zemiaky, manželka a matka dvoch dcér Emília Majsniarová.

6.) V oktobri sa otravili hubami manželia Olga a Ján Trajterovci. Po príznakoch otravy boli ihneď odvezení do nemocnice v Žiari nad Hronom, kde sa za veľmi ťažkých okolností podarilo zachrániť život manželovi Jánovi a manželka Olga umrela. Žiaľ aj takéto činy sa stávajú, aj keď ich nečakáme.

Záznamy za rok 1974 boli prekontrolované a schválené Radou Miestneho národného výboru Hodruša-Hámre dňa 28. januára 1976

Číslo uznesenia 15/1976.

M. Štelelová

1975

Významné udalosti v našom štáte:

Dňa 24. apríla schválil ÚV-KSČ smernice o dôchodkovom zabezpečení. Na podklade týchto smerníc schválilo Federálne zhromaždenie ČSSR dňa 12. novembra 1975 zákon o sociálnom zabezpečení. Týmto opatrením došlo k zvýšeniu životnej úrovne takmer štvrtiny obyvateľstva nášho štátu. Povedz, ako cíš svojho otca i matku a ja ti poviem, aký si človek a posúdi spoločnosť podľa toho, ako sa stará o ľudí, čo si už svoje odslúžili. V tomto ohľade sa prejavuje ľudskosť - vysoká humánnosť našej strany a vlády.

Politický a verejný život.

Politický a verejný život prebieha v našej obci normálnym tempom. V zložení našich politických ako i masových organizáciách nedošlo v priebehu tohoto roka k podstatným zmenám. Komunistická strana začína organizovať verejné schôdze strany, na ktorých majú možnosť zúčastniť sa všetci pracujúci. Na týchto schôdzach sa strana radí s pracujúcimi o ďalšom postupe pri zaisťovaní plnenia náročných úloh. Väčšina podujatí sa organizuje na počesť 30. výročia oslobodenia našej vlasti slávnou sovietskou armádou. Taktiež na počesť tohoto výročia sa rozvíja široké záväzkové hnutie.

I naši občania na počesť tohoto slávneho výročia prijali 611 individuálnych a 32 kolektívnych záväzkov. Okrem toho bola zorganizovaná celookresná pracovná smena, počas ktorej sa pracovalo na akciách „Z" a zveľadení a skrášľovaní verejných priestranstiev.

Investície: V priebehu mesiaca máj bola prevedená bezprašná úprava miestnych komunikácií od Novej ulice po Murár a smerom k cintorínu. Ďalej bola upravená cesta smerom na Strelnicu. V hornej časti obce sa upravovali cesty po vyše cintorína. V Hodruši bola postavená na námestí autobusová čakáreň nákladom 9.500- Kčs.

V mesiaci jún bola započatá výstavba chodníka od obchodných domov na Kyslej popri potoku k ZDŠ. Táto výstavba bola urobená na návrh rodičov z bezpečnostných dôvodov. Celkový náklad na výstavbu tohoto chodníka činil 44.393- Kčs a bol uhradený z rozpočtu MNV.

Pri MNV bolo vybudované skladište ako aj garáže pre osobné a nákladné vozidlo. Stavbu previedla drobná prevadzkáreň pri MNV nákladom 50.000 Kčs.

V n. p. Sandrik bolo započaté výstavbou haly špeciálnej výroby.

Dňa 30. januára bolo komisionálne jednanie na výber stavenisku pre výstavbu obchodu na sídlisku.

V II. ZDŠ boli vyrhané dlážky, v 7. triedach bol urobený perličkový podklad - nato sa nalepila guma. Miestnosti sa vymalovali.

Stavby v akcii „Z"

V tomto roku sa nepretržite pracovalo na mš-Kysla. Práce dobre pokračovali až 24. júna pri povodni ktorá sa vrehnala dolinou boli dokončovacie práce na čas zastavené, lebo budovy boli obidve zaplavené a voda vnikla aj do vnútra budov a narobila značné škody. Z podláh sa bahno muselo nádobami vynášať, steny znovu bieliť a tak vznikli rôzne práce naviac. Vďaka obetavosti pracovníkov a brigádnikov sa vzniklé škody urýchlene odstránili a v prácach sa mohlo ďalej pokračovať. Dva týždne pred odovzdaním celého areálu do prevádzky sa brigádnicky finišovalo ex voľnú sobotu pracovalo vyše 70 žien a mužov. Slávnostné otvorenie prestrihnutím stuhy previedol podpredseda ONV s. Koloman Benický za doprovodu vedúceho organizačného odboru s. Václaveka a popredných funkcionárov obce dňa 29. augusta 1975, po skončení oslavy 31. výročia SNP. Nová mš má kapacitu pre 120 detí a jej vybavenosť a úprava okolia bude pýchou doliny. Je to dar našim ženám - matkám, ktorých deti navštevujú a budú navštevovať novú m š - dar v Medzinárodnom roku ženy - v hodnota 3,7 mil. Kčs.

Športové ihrisko.

Akonáhle ustúpilo zimné počasie, začalo sa pracovať na sociálnej budove a atletickej dráhe. V sociálnej budove sa zaviedlo el. osvetlenie a vykurovanie. V septembri začali pracovníci závodu Slovšport Žilina upravovať dráhu a začali sa práce na oplotení ihriska.

Výstavy. K 80. výročiu založenia závodu Sandrik bola v hornej sále Športového domu veľmi vkusne inštalovaná výstava výrobkov závodu, a maľovaných obrazov akademického maliara Emila Pavloviča z Piešťan. Vystavované práce si prezrelo veľa občanov, zamestnancov dochádzajúcich z okolitých obcí, žiaci z II. ZDŠ a veľa hostí.

Súťaže. Dňa 3. marca bola súťaž v Žarnovici-Preglejka „Pohronský trojboj". Súťažili: Preglejka Žarnovica, Sandrik Hodruša-Hámre a JRD „Družba" Voznica. Víťazné družstvo bolo z Preglejky Žarnovica. Za Sandrik súťažili ss. Ján Maruniak a Karol Rezníček.

Vyznamenania. Ďakovné listy od MNV dostali občania za výstavbu obce z príležitosti 30. výročia oslobodenia našej obce Rumunskou a Sovietskou armádou z časti Dolné Hámre 30 občanov z toho 5 žien. Z časti Banská Hodruša 20 občanov z toho 3 ženy.

Životné jubileá. 60 rokov sa dožila členka spevokolu s. R. Závadská. Blahoželať jej bol celý spevokol. 80 rokov sa dožili Mária Považanová-vrchy; Mária Považanová-Muráň, R. Buštorová, G. Chajmová, V. Mayer, K. Straková, J. Graus, E. Gáliková. 90 rokov sa dožili: Ondrej Harriach, s. Alžbeta Bajnoková.

Strieborné sobáše: František a Božena Jarošovi a Anna a Jozef Sýkorovi.

Zlaté sobáše: Ján a Oľga Muchovi a Ľudovít a Alžbeta Komendovi, Karol a Rozália Suchovi. Spievali s. Jobbová, Chajmová a Gregušova, i Morovianová.

Oslavy

Dňa 8. marca o 16. hod. v kinosále Spoločenského domu bola oslava MDŽ a 30. výročie oslobodenia obce Rumunskou a Sovietskou armádou. Slávnostnú reč mal podpredseda MNV s. Jozef Ukram. V kultúrnom programe vystúpili žiaci materských škôl Dolné Hámre-Kysla, žiaci ZDŠ, žiaci OO-Sandrik. Spevokol - miešaný zbor 25 žien a 12 mužov. Zaspievali piesne „Hoj, vlasť moja" - štvorhlasne a trojhlasne „Kvitne drobná ďatelinka". Prestávky vypĺňovala „Dychovka". Ďakovné listy za 30 ročnú výstavbu obce dostalo 30 občanov z toho 5 žien. Pamätné medaile k 30. výročiu oslobodenia dostali 30 občanov a 1 žena z uvedeného počtu. Za SZPB dostali pamätné medaile 13 občanov - členov SZPB. Na tejto oslave po prvé vystúpila „Dychovka mladých" pod vedením s. Trchalu. Po oslave bolo na Športovom dome posedenie Spevokolu s funkcionármi obce a podniku. Za ONV bol prítomný s. Václavek.

Oslava 105. výročia narodenia V. I. Lenina s kultúrnym programom pionierov ZDŠ bola dňa 20. apríla 1975 v Športovom dome na Kysley. Pri tejto príležitosti bol slávnostne odhalený prapor MO-SZPB z časti obce Dolné Hámre. Odhalenie praporu previedol ilegálny pracovník v SNP s. Ľudovít Feldzam a odovzdal ho predsedovi MO-ZPB s. A. Strakovi. Na žrdi tohoto praporu pribijali čestné klince o vyrytým priezviskom členovia - účastníci SNP. Slávnostný príhovor o živote a diele Lenina mal podnikový riaditeľ s. ing. Mikula.

Dňa 20. novembra bol slávnostne otvorený „Klub dôchodcov" v budove starého MNV. Pre klub v budove bolo uvoľnených 6 miestností z toho: 2 predizby, 2 spoločenské miestnosti, 1 kuchyňa a 1 špajza. Miestnosti a okolie budovy boli zdarma brigádnicky očistené a upravené, čo si samí dôchodcovia ženy a muži urobili.

Na 16. hodinu boli zvolaní dôchodcovia do Športového domu, kde boli privítaní a oboznámení o význame uskutočneného diela. Za OV-soc. vecí bola prítomná s. Klimanová, ktorá vo svojom príhovore vyslovila poďakovanie miestnym funkcionárom za starostlivosť a úsilie vynaložené, že sa tak v krátkom čase od mája podarilo tak vkusne upraviť a zariadiť tento klub. Vo svojom príhovore v krátkosti oboznámila prítomných o schválenom zákone, ktorým sa upravujú dôchodky všetkým dôchodcom a to dňom 1.1.1976. Záverom popriala dôchodcom pevného zdravia a zaželala, aby sa v peknom prostredí „Klubu" dobre-príjemne cítili a ho plne využili. Potom bolo prevedené otvorenie „Klubu" prestrihnutím stuhy, čo previedla zást. ONV-odbor soc. zabezpečenia s. Klimanová. Všetci prítomní sa zapísali do pamätnej knihy obce a prezreli si miestnosti. Na rade MNV bol vymenovaný výbor „Klubu", ktorý sa staral o prevedenie všetkých prác, a sú to členovia: Predseda s. A. Straka, laj. s. Staník, ďalej s. Bernáthová, Bóllo, a s. Matušková.

Dňa 12. decembra 1975 bola prevedená oslava ukončenia Mesiaca ČSP v kinosále Spoločenského domu o 17. hodine. Slávnostný prejav mal podpredseda ZO-ZČSP s. D. Uhrin. V kultúrnom programe vystúpili výchovní pracovníci a žiaci OU-Šandrik s recitačným pásmom k výročiu VOSR, doprevádzaným spevom a hudbou. Potom vystúpili žilinskí bratislavskí umelci tiež s pásmom o začiatku VOSR (Svetozár Košický). Oslava bola ukončená Internacionálou. V závere bolo prevedené žrebovanie odpredaných známok a vyžrebovaná bola cesta do ZSSR (zať s. Nitlmana) a 6 vecných cien.

Školstvo. Po prestahovaní MŠ-Kyslá a MŠ-Dolné Hámre do novozriadenej budovy MŠ bolo v dočasnej budove MŠ-Kyslá zriadené dve triedy školskej družiny pri ZDŠ a dve miestnosti pre polytechnickú výchovu.

Aj v školskom roku 1975-76 boli žiakom podávané teplé desiaty. V tom istom škol. roku bola zrušená cigánska trieda a žiaci boli rozdelení do príslušných tried. Dňom 1.IX.1975 bola zrušená Maserská škola v hornej Hodruši a bola premiestnená do Maserskej školy - Šergoňá.

Socializácia dediny. Dňa 2.11.1975 bol na schôdzke R-MNV predseda JRD-Družba z Voznice s. Oslanec, ktorý oznámil, že 1.1.1975 nastalo zlúčenie odovzdanej poľnohosp. pôdy asi 250 ha z katastra obce časť Dolné Hámre s pôdou JRD Voznica. Požiadal o pomocnú ruku, aby sa občania podielali na spoločných úlohách.

Rôzne.

Povodeň dňa 24. júna 1975.

Možno povedať, že v júni veľa pršalo a ľudové príslovie „Medardova kvapka - 40 dní kvapká sa po celý jún plnilo". Dňa 24. júna prehnal sa našou dedinou veľký lejak s hromobitím. V susednej obci Kopanica v predvečerných hodinách bola veľká prietrž mračien, čo zapríčinilo náhly - veľký príval vôd do časti obce Banská Hodruša. Voda sa valila takým prúdom, že na pravej strane hradskej vyhĺbila dom Jána Muchu a Stanislava Necpala, takže obidve rodiny museli sa okamžite vysťahovať. Týmto dvom rodinám bolo poskytnuté prístrešie v novom internáte. Prívalom vody bol zbúraný zadný múr domu Márie Kukelovej. Voda vnikla do celého domu a dala do pohybu všetko zariadenie ešte aj novú chladničku. Pani Kukelovú museli z domu odniesť, nakoľko mala amputovanú nohu a odviezli ju bratovi Hlásnikovi na Muráň. Voda tiekla plným prúdom aj po hradskej a zaplavila úplne úpravňu banského závodu Rudné bane, ďalej okolie domu Jána Očenáška. V časti obce Dolné Kámre voda prelekala medzi činžiakmi z regulovaného potoka, ktorá zaplavila okolie činžiakov pozdĺž potoka a vnikla do spodných miestností novej Materskej školy a narobila veľké škody. Zaplavená bola aj budova ZDŠ, nová ulica, staré a nové športové ihrisko, Horné lúky i Dolné lúky. Občania a členovia požiarnych zborov zachraňovali čo sa dalo, voda sa však valila takým prúdom, že brala všetko, čo jej prišlo do cesty.

80. výročie závodu Sandrik.

Oslavy tohoto výročia boli zadržané v dňoch 15. - 17. mája 1975. Už dňa 14. mája začali prichádzať hostia a to hudobníci z Juhoslávie, ktorí majú družbu s hudobníkmi závodu Sandrik. Pri príchode ich vítali: členovia dychovky s mocnášelkami a zástupcovia závodných zložiek NF, chlebom a soľou.

Dňa 15. mája prišli hostia z NDR a MLR. Dňa 15. mája bola na počesť významného výročia estráda v Kultúrnom dome „Baník" Handlová, ktorú pripravili členovia ZK-ROH Sandrik. Na estráde účinkovali: „Dychovka", súbor „Úsmev" a jednotlivé sólové výstupy. (s. Šprochová, s. Rezníčková a s. Milan Jáfrik a iní.

Dňa 16. mája prešiel obcou od závodu Sandrik sprievod hostí a pracujúcich na Športový štadión, kde bola v rámci osláv 80 rokov založenia závodu Sandrik a 70 rokov založenia telovýchovy a športu v obci „Obvodná spartakiáda 1975" - cvičilo vyše 200 cvičencov. Pre nepriaznivé počasie - po búrke - na zabahnenom ihrisku vystúpili len kategórie dospelých a dorastu a to cvičenci a cvičenky z Dolných Hámrov, Žarnovice, Žiaru, Banskej Štiavnice, Hliníka a Vyhní. Všetky skladby dobre zvládli. Spartakiádu si pozrelo asi 1000 divákov, medzi nimi hostia z Juhoslávie, NDR, Maďarska, oficiálni hostia nášho okresu: delegáciu OV-KSS viedol vedúci kaj. s. A. Podolec, delegáciu ONV predseda ONV s. Jozef Šokár.

Dňa 4.10. bola zrútená v cintoríne v Dolných Hámroch viac než 300 ročná už chátrajúca lipa.

Občianské pohreby:

27.I.1975 Chmeliar Rudolf, zomrel v hore - D-H.
20.II.1975 Martan František - B. Hodruša
28.II.1975 Hrašková Júlia, - Dolné Hámre
19.IV.1975 Chomenská Mária, B. Hodruša
13.V.1975 Balážová Jozefina, Dolné Hámre
1.VI.1975 Lukáč Ján - B. Hodruša
12.VIII.1975 Káňa Richard - Dolné Hámre.

V roku 1975 poskytol MNV z doplňkovej starostlivosti (soc. zabezpečenie) 242 jednotlivcom Kčs 63.750.-

Klub dôchodcov na zariadenie klubu dostal od ONV-odbor soc. zabezpečenia zo svojich finančných prostriedkov Kčs 80.000.-

Počasie.

Nový rok bol bez snehu a taký bol aj január. Teplota v noci málokedy pod nulou a cez deň 8-9° C nad nulou. Práve, keď sa očakávala najväčšia zima bolo teplo. Február bol trochu chladnejší, marec teplý a pekne. Zozimilo sa, v prvý jarný deň 21. a 22. marca napadol sneh. Opäť napadlo snehu na Veľkonočnú nedeľu 30. marca, ktorý sa pustil. Leto bolo dáždivé. Ku koncu júla a v druhej polovici augusta bolo pekne a teplo až 30°C. Začiatkom septembra málo pršalo. Prvý mráz bol 4. októbra, potom ostalo chladnejšie. 24. a 25. novembra bola najtuhšia zima v roku 18°-20° pod nulou, potom sa oteplilo.

1976

Vykročili sme do nového roku 1976, a prvého roku šiestej päťročnice - bol to štvrtok. Počasie bolo pekné, málo snehu, bolo zamrznuté - mierna zima.
Vítanie nového roku bolo srdečné, skoro v každej rodine sa pripíjalo šumivým, šampaňským vínom.

Významné udalosti v štáte:
V dňoch 25.-27. marca prebiehal v Bratislave zjazd KSS. V dňoch 12.-16. apríla prebiehal v Prahe zjazd KSČ.

Voľby do Národných výborov - 22.-23.10.1976.
Otvorenie agitačných stredísk - Hodruša - Sandrik - Športový dom. Návrh kandidátky na poslancov MNV-ONV-KNV-SNR, Federálne zhromaždenie. Bolo utvorených 40 volebných obvodov a navrhnuté 40 poslancov. Voličské zoznamy k nahliadnutiu boli vyvesené na MNV. Dňa 5. októbra bolo predstavovanie kandidátov o 13. hod. v Športovom dome, kde boli prítomní navrhovaní kandidáti do MNV, ako i do vyšších zastupiteľských orgánov. Tak do KNV bol prítomný navrhovaný kandidát predseda vol. s. Matula, do ONV s. Vaginger, s. Izáková a s. Maruniak. O 16. hodine bolo predstavovanie v Kultúrnom dome „Baník" pre hornú časť obce Banská Hodruša, kde sa dostavila aj navrhnutá kandidátka do Snemovne národov s. ing. Ivaničová. Za ONV boli prítomní ss. Václavek a Beťko. V Spoločenskom dome mal prejav navrhnutý kandidát do KNV s. Matula.

O splnení volebného programu v rokoch 1971-1975 a návrh nového volebného programu na roky 1976-1980 predniesol predseda MNV s. Líška. Schôdzu viedol predseda MV-NF s. Uram. Každý novonavrhnutý poslanec dostal pri predstavovaní kytičku kvetov a po ukončení bol v závodnej kuchyni obed.

Dňa 12. októbra o 16. hod. bola slávnostná schôdza poslancov doterajšieho NV v zasadačke MNV. Pri tejto príležitosti každý poslanec obdržal „Ďakovný list" od ONV za úspešné plnenie úloh a to za obdobie volebné v rokoch 1971-1975.

Výstavy: V dňoch 28.-29. apríla 1976 bola inštalovaná výstava záujmových prác žiakov OU Sandrik v Klube mladých - v Športovom dome. Vystavované boli rôzne hodnotné výrobky z dreva, kovu, textilu, výšivky, sandrické výrobky, fotografie, sošky atď. Výstavu si prezreli žiaci II. ZDŠ, I. ZDŠ a materské školy, ako i mnohí zamestnanci podniku a občania.

Návštevy: Dňa 11. mája 1976 navštívila našu obec a závod trojčlenná stranícka delegácia z družobného okresu Proletársky v ZSSR. Delegáciu viedol Alexander Matvejevič Kurilov, tajomník OV-KSSZ. Členmi delegácie boli Jurij Ivanovič Vaničkin a Viktor Ivanovič Nikolajev. Delegáciu sprevádzali ing. Ján Gajdošík, tajomník OV-KSS a ing. Emil Ivan, podpredseda ONV.

Súťaže: Pri príležitosti 106. narodenín V. I. Lenina bola v kinosále Spoločenského domu dňa 22. apríla 1976 súťaž žiakov v speve. Žiaci súťažili v dvoch vekových kategóriach a to od 6 r.-11 a od 12-15 rokov. Súťažili o zlatú, strieborná a bronzovú rozetu.

V súťaži vyhrali: Marta Vendégová zlatú rozetu a cenu diváka, striebornú rozetu Roman Rezníček a bronzovú rozetu Lukyová - všetci žiaci boli zaradení v kategórii od 12 do 15 rokov.

Dňa 27.8.1976 bola súťaž v Spoločenskom dome. Súťažili OB - Banská Hodruša, ZK-ROH Sandrik - a Vyhne. Začiatok o 18. hod.

Životné jubileá

24. júla 1976 bol prevedený na MNV v sobášnej miestnosti slávnostný akt 25. výročia sobáša manželov Magdy a Jozefa Benešovcov. Pri tomto akte účinkoval spevokol žien, ako členke spevokolu a zaspieval dve sborové piesne.

Oslavy.

Oslavy 31. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou boli zadržané v našej obci dňa 7. mája a to: v časti obce Banská Hodruša o 15.30 hod. pred pomníkom padlých a v časti obce Dolné Hámre o 16.45 hod. bol manifestačný sprievod od nového internátu k pamätníku padlým. Program v oboch častiach obce: Hymny - dychové hudby, otvorenie, báseň - žiaci I. a II. ZDŠ, kladenie vencov za pochodu revolucionárov, slávnostný prejav - ss. Uram Ján, Líška Emil, kultúrny program - materská škola, žiaci ZDŠ a spevokoly žien, ukončenie Internacionálou.

Oslavy MDŽ a 31. výročia oslobodenia obce boli prevedené v časti Banská Hodruša 5. 3. o 17 hod. a v časti Dolné Hámre 6. 3. 1976 o 16,30 hod. v kinosále Spoločenského domu s bohatým a hodnotným kultúrnym programom: MŠ, ZDŠ, spevokol žien, súbor „Úsmev" a dychovka

Oslavy zahájil predseda DO-KSS s. Lalik, slávnostný prejav mal predseda MV-VF s. Ján Uram. Spevokol ženy obdržal od OV-ZČSP čestné uznanie a jeho členky obdržali od ZV-ROH pekné prívesky a od SZŽ biele nahrdelníky. Po oslave bola beseda s vedením závodu Šandrik, s niektorými funkcionármi a členkami spevokolu na Športovom dome, kde bolo podávané občerstvenie, vytvorila sa dobrá nálada, pri harmonike sa veľa spievalo a zatancovalo. 5. marca 1976 bolo s vybranými pracovníčkami závodu a vedením závodu posedenie na Športovom dome o 12.30 hod. Účastníčky-ženy obdržali finančnú odmenu, každá po živom tulipáne a občerstvenie.

Z príležitosti MDŽ bolo dňa 7. marca posedenie s dôchodkyňami v Klube dôchodcov. Z posedenia urobil fotografické zábery s. Anton Širaka-fotograf. Tento rok bol neobyčajne bohatý na pozornosť voči ženám našej doliny, aj vedenie závodu so ZV-ROH a ZO-SZŽ pozvali na 9. marca na 12 hod. na posedenie a večeradlu závodu všetky žijúce dôchodkyne, ktorým pripravili kultúrny program a bohaté občerstvenie v závodnej jedálni. K dôchodkyniam prehovorila s. Učková, a predseda ZV-ROH s. Uram. Za veľmi hodnotný kultúrny program svojou úsmev sa menom dôchodkýň poďakovala s. Bernáthová a za pozvanie, pohostenie a prekvapenie závodu sa poďakovala s. Špecová.

Dňa 8. marca boli slávnostné schôdze ROH na všetkých úsekoch, kde boli ženám odovzdané ďakovné listy a upomienkové darčeky.

Oslava 55. výročia založenia KSČ bola v časti obce Banská Hodruša dňa 12. mája o 16. hodine v kultúrnom dome „Baník" s týmto programom: Hymny, zahájenie slávnostný prejav a slávnostná akadémia žiakov I. a II. ZDŠ, žiakov OU - Sandrik, súboru „Úsmev" a spevokol žien zaspieval pieseň „Červená zástava", ukončenie Internacionálou. V časti obce Dolné Hámre bola táto oslava prevedená dňa 13. mája o 16. hodine v kinosále Spoločenského domu. Zahájenie previedol predseda DO-KSS s. Lalík, slávnostný prejav mal predseda MV-KSS s. Sapák. V kultúrnej časti bola jednotná slávnostná akadémia, ako je už vyššie uvedené, ktorú venovala mládež z oboch častí obce „Strané".

Dňa 19. mája 1976 zložili slávnostný sľub „Iskričky" a „Pionieri II. ZDŠ pri pomníku padlých. Prítomní boli zástupcovia zložiek NF, učitelia, rodičia a žiaci.

Dňa 12. júna 1976 bola na Športovom dome oslava 80 rokov založenia závodného požiarného zboru Sandrik. Po slávnostnej časti boli preteky závodných požiarnych družstiev o zlatý pohár podnikového riaditeľa inž. Mikulu. Po skončení pretekov bola veselica.

Pri príležitosti osláv 28. výročia Víťazného februára obdržala ako najlepšia jednotka Ľudových milícií v okrese Žiar n/Hronom „Prítovnú červenú štandardu" - jednotka ĽM pri závode Sandrik Hodruša-Hámre od OV-KSS v Žiari n/Hronom. Prítovnú červenú štandar~~dardu~~ prevzal veliteľ ĽM s. Murančík, mb.

Rôzne: Občianské pohreby:

Dňa 23.I.76 - Kolovrat Jozef (Baláž),
4.II.76 - Jančoková Friderika,
11.III.76 - Kosec Milan,
3.III.76 - Beniak Michal,
25.III.76 - Šipošová Pirka,
4.IV.76 - Štelcl Emil,
18.IV.76 - Bača Miroslav,
11.VI.76 - Bogdán Ján,
14.VIII.76 - Straka Emil,
29.VIII.76 - Chajma Vojtech,
2.IX.76 - Gálik Peter, ml.,
10.XI.76 - Jáhn Julius,
13.XI.76 - Rendek Ján,
16.XII.76 - Buštorová Justína.

Pri všetkých občianskych pohreboch učinkoval Spevokol žien dvomi až tromi piesňami.

Tragicky zahynuli:

Dňa 28.II. našli v potoku Hodrušianka v ranných hodinách naproti sídlisku mrtvolu utopeného Michala Beniaka. Menovaný si vypil a vracal sa z práce domov.

Dňa 2. júla sa utopil na Hodrušskom rybníku 12 ročný žiak Jožko Gajdošík, ktorému po vytiahnutí z vody bola poskytnutá lekárska pomoc a hneď bol prevezený osobným autom Dušana Uhrina do štiavnickej nemocnice, ani tam sa to nepodarilo zachrániť a zomrel.

Dňa 6. júla podbehli na bicykli cigáni pod osobné auto závodu OPP vyše obrázka. Jeden bol ranený a druhý ihneď zomrel 12 ročný Rudolf Šarközi

Dňa 23. augusta 1976 okolo 21. hodine išiel na traktore na poli pri Sliackom F. Sovažan (veľký Fero). Traktor sa skĺzol z cesty a valil sa dolu svahom na Štáliky. Menovaný vyletel z traktora a okamžite sa zabil. Traktor sa valil ďalej a zastavil sa na stromoch rozpolený.

30. septembra spáchal samovraždu v kúpelni svojho bytu podrezaním žíl na rukách i hrdle Peter Gálik, mladší. Príčina nie je celkom známa. Je však isté, že viac dní požíval alkohol.

Počasie: Hneď 3. januára bola veľká zmena počasia. Oteplilo sa, padal sneh s dažďom, večer sa blýskalo a hrmelo a do rána na 4. januára snežilo za prudkého studeného vetra. Vichrica sa prehnala aj našou dolinou a trvala do odpoľudňajších hodín. Január a február bol pomerne teplý. V marci sa zozimilo, v noci boli 13-16° mrazy. Apríl-máj boli teplé. Ku koncu júna veľké horúčavy 30°-31°C - veľmi sucho, 9. júla popršalo, potom boli až 33° horúčavy a koncom júla vydatne napršalo, ochladilo sa. Jeseň bola veľmi pekná. Prvý sneh napadol 24. novembra 1976.

-1977-

Máme za sebou ďalší rok šiestej päťročnice. Bol to rok bohatý na politické a spoločenské udalosti.

Významné udalosti v štáte:

Oslávili sme 60. výročie Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie, ktoré bolo významným impulzom pre širokú politickú, spoločenskú a pracovnú aktivitu našich občanov, úspešne sme dokončili druhý rok šiestej päťročnice.

Ústredný výbor KSČ vysoko oceňuje úsilie, ktoré prejavuje náš pracujúci ľud pri uskutočňovaní programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja vytýčeného XV. zjazdom KSČ. Je to ocenenie vysoké a zaväzujúce.

Výsledky, ktoré náš ĽV dosiahol v roku 1977 sú jasným dôkazom, že občania našej socialistickej vlasti vnímajú potrebu plniť úlohy plánu šiestej päťročnice, budovať a zveľaďovať našu obec, budovať všeužitočné zariadenia a chrániť pracovné a životné prostredie.

Dielo, ktoré sme od Februára 1948 pod vedením KSČ vytvorili, nás zaväzuje k tomu, aby sme ho aj naďalej všestranne rozvíjali, prehlbovali a upevňovali.

Rozvoj obce: Celkový počet obyvateľstva k 1.1.1977 činil 3.059, z toho mužov 1.558 a žien 1501. Počas celého roku 1977 sa prihlásilo k trvalému pobytu 59 občanov, odhlásilo sa z trvalého pobytu 130 občanov. Celkový počet obyvateľstva k 31.XII. 1977 činil 2.994 občanov.

Investície: V roku 1977 nám boli pridelené finančné prostriedky vo výške 50.000 Kčs, na vybavenie domov smútku a oplotenie cintorínov. Z týchto finančných prostriedkov bolo prevedené úplné vybavenie domu smútku v časti obce Banská Hodruša, vykopom studne na ktorú je potrebné zabudovať poklop a ručné čerpadlo. Taktiež bolo započaté prácami ohradenia cintorína, kde bola urobená dohoda s členmi požiarnej ochrany o prevedení uvedených prác. Taktiež bolo započaté prácami a tieto boli aj prevedené ako rozšírenie priestranstva pre pohrebné obrady a čiastočné ohradenie cintorína v časti Dolné Hámre.

Pri realizovaní volebného programu niektoré úlohy neboli splnené a to: pokrytie strechy na II. ZDŠ vo výške 200.000 Kčs, pre nezabezpečnie týchto prác stavebnou organizáciou OSP, naproti tomu bola prevedená oprava učiteľského bytu o náklade 98.438 Kčs a celková údržba na II. ZDŠ činí 125.655 Kčs. Bola prevedená údržba strechy MNV v čiastke Kčs 20.000.-, oprava strechy kina Baník o náklade 29.170 Kčs. Na zatrávnenie ihriska bolo vyčerpané Kčs 507.000.-

Na úprave potoka Hodrušianka bolo prestavané 492.000 Kčs. Bolo prevedené vyčistenie koryta potoka od cintorína po nové ihrisko. Upravený závoz na Troskách, pri „Platzi", operný múr pri „v Hangote". Na týchto prácach pomáhali i samotní občania.

Kultúra: Pre kultúrnu činnosť miestny národný výbor spravuje jedno kino „Baník" a Osvetovú besedu. Ostatné kultúrne zariadenia patria n.p. Šandrik a Rudným baniam. Spoločenský dom n.p. Šandrik slúži k premietaniu filmov, divadiel, oslov významným výročiam a ostatných spoločenských podujatí. Športový dom v Kozrom je umiestnený Klub mládeže slúži okrem toho športovcom a pre iné spoločenské akcie.

V časti obce Banská Hodruša majú Rudné bane kultúrny dom, ktorý je jediný v našej obci. Tu je umiestnený i Klub mládeže, organizácia SZM pri Rudných baniach. Kultúrny dom Rudných baní vôbec nevyhovuje požiadavkam zlúčenej obce na zabezpečovanie kultúrno-politickej výchovy celej obce i z toho dôvodu, že jeho kapacita nevyhovuje počtu obyvateľstva, pričom dolná časť obce má vyše 2000 obyvateľov a kultúrny dom je vzdialený od začiatku obce - od Dolných Kámrov až 6 kilometrov a preto je bezpodmienečne nutné započať s výstavbou kultúrneho domu na Kyslej. O výstavbu nového kultúrneho domu musia sa pričiniť i závody našej obce.

Na úseku kultúry bola venovaná zvláštna pozornosť k prípravám a zrevedeniu významných výročí ako: k 1. máju, 9. máju, výročiu SNP, k 60. výročiu VOSR, k MDŽ a oslobodeniu obce slávnou sovietskou a rumunskou armádou.

Pri slávnostiach básňami, zborovými recitáciami, spevom a tancom účinne sa zapájali v oboch častiach obce spevokoly žien, školy, súbor „Úsmev", dychová hudba, ako i ostatné spoločenské organizácie.

Pre kultúrne vyžitie občanov v obci sú dve kiná; jedno je v správe MNV a druhé ZVKROH n. p. Sandrik. V minulom roku sa previedla oprava kina „Baník", najmä strechy, ktorá bola v dezolátnom stave, taktiež bola prevedená maľovka a iné opravy do takej miery, že netečie do miestnosti a miestnosť je čistá. I napriek opravám miestnosť nie je vyhovujúca dnešným podmienkam kultúry. Bol podaný návrh na premiestnenie kina do Kultúrneho domu Rudných baní; návrh však uskutočnený nebol.

Školstvo: V obci sú dve základné deväťročné školy umiestnené v troch budovách a dve materské školy o kapacite 160 detí. V školskom roku 1976-77 navštevovalo ZDŠ 426 žiakov. Z toho v I. ZDŠ 189 a v II. ZDŠ 237 žiakov. V škol. roku 1977-78 je celkom 431 žiakov z toho v I. ZDŠ 189 a v II. ZDŠ 242 žiakov. Z celkového počtu žiakov je v I. ZDŠ - 3 žiaci cigánskeho pôvodu a v II. ZDŠ 30 žiakov cigánskeho pôvodu. Neprospelo celkom 12 žiakov z toho v I. ZDŠ - 5 žiaci a v II. ZDŠ 7 žiakov. K vyučovaniu náboženstva bolo prihlásených celkom 20 žiakov z toho 14 v II. ZDŠ.

Rozmiestnenie žiakov za rok 1976-77 bolo 39, z toho do škôl stredných 19 a ostatní do odborných učilíšť.

V rámci uznesení XV. zjazdu KSČ si učitelia svoje úlohy plnia svedomite. Na hodinách i v mimotriednej práci s deťmi uplatňujú zásady komunistickej výchovy a to, k výchove socialistickému vlastenectvu, proletárskemu internacionalizmu, k socialistickému vzťahu k práci a k zásadám socialistickej morálky. Žiaci si dopisujú s pioniermi zo ZSSR, ako i s pioniermi z Čiech. Žiaci sa zúčastnili na súťažiach v jazyku ruskom a to: Puškinov pamätník, melódie priateľstva, v ľahkej atletike, súťažili o pohár čsl. rozhlasu, o cenu žiary socializmu, „Spievam, spievaš", v zbere surovín, v zbere liečivých rastlín, súťažili ako mladí požiarníci a podobne. Školy a PO-SZM účinne pomáhali kultúrnym programom pri všetkých slávnostných podujatiach v obci. Pre telesnú výchovu postrádame u I. ZDŠ telocvičňu a taktiež pri II. ZDŠ telocvičňa jej kapacitou už nevyhovuje, pretože okrem žiakov telocvičňu používajú OU a športové organizácie. Z plánovaných telocviční je prislúbená iba jedna a to pri I. ZDŠ, nakoľko táto škola nemá žiadnu telocvičňu.

Telovýchova: Telovýchovná jednota sa starala o telovýchovné vyžitie svojich členov - zamestnancov. Má 644 členov a jej predsedom je Ján Slančík. V tomto roku sa dokončilo nové fotbalové ihrisko a začalo sa s úpravou a rekonštrukciou starého fotbalového ihriska.

Rôzne:

Občianske pohreby:

Dňa: 21.I.1977 - Kotrá Gizeta.
-"- 24.II.1977 - Ulbricht Jozef.
-"- 11.III.1977 - Gálik Anton.
-"- 25.III.1977 - Repiský Štefan.
-"- 13.III.1977 - Maruniak Karol. 13.2.1977 (opr. J.M.
-"- 20.IV.1977 - Štelclová Mária.
-"- 18.V.1977 - Surovcová Mária.
-"- 1.VI.1977 - Trvalcová Mária.
-"- 2.VI.1977 - Pobeška Imrich.
-"- 14.VI.1977 - Homolková Margita.
-"- 19.VII.1977 - Poldruhý Ľudovít.
-"- 19.X.1977 - Kotrý Michal.
-"- 29.XI.1977 - Albrechtová Mária.
-"- 8.XII.1977 - Fúzik František.
-"- 13.XII.1977 - Kmeť Ján.
-"- 19.XII.1977 - Zacharovský Anton.
-"- 25.X.1977 - Lalík Ján

Počasie:

Počasie sa striedalo: zima bola pomerne mierna, málo snehu. Marec bol ešte studený, len ku koncu mesiaca sa oteplilo. V apríli bolo už teplejšie. Prvá polovica mája bola studená, pršalo, druhá polovica mesiaca bola už teplejšia. V auguste boli už horúčavy, ako i v júli. Jeseň bola chladná - málo pršalo. December bol teplejší - bez snehu aj Vianoce boli na blate.

1978

Významné udalosti v štáte:

Ústredný výbor KSČ na svojom 12. zasadnutí i Ústredný výbor KSS posúdili doterajšie plnenie úloh 6. päťročnice, súčasný stav hospodárstva a konkretizovali smery jeho ďalšieho rozvoja. Čas, ktorý uplynul od XV. zjazdu KSČ, nás zároveň priviedol k poznaniu, že cesta k splneniu jeho programu vedie len cez svedomitú, obetavú, náročnú a usilovnú prácu každého z nás.

Miestny národný výbor v Hodruši-Hámroch má rozpracované závery XV. zjazdu KSČ, zjazdu KSS, krajskej a okresnej konferencie strany na vlastné podmienky. V týchto sú zahrnuté úlohy celospoločenských potrieb, najmä uspokojovanie občanov v tých oblastiach, ktoré v podstatnej miere ovplyvňujú hmotnú a kultúrnu úroveň občanov.

Miestny národný výbor pod vedením MV-KSS zabezpečuje politický, hospodársky a kultúrny rozvoj obce v súlade s volebným programom NF-SSR.

Rozvoj obce:

Obec má celkom 3129 obyvateľov, z toho trvale prihlásených 2965. Z toho počtu je 1515 mužov a 1450 žien. Počet obyvateľov proti minulému roku sa znížil o 29 - tendencia je klesajúca - príčinou je, že sa u nás neprevádza výstavba a starší bytový fond sa odpredáva pre rekreačné účely. Z celkového počtu obyvateľov je hospodársky činných 1509.

Plnenie úloh „Volebného programu NF"

- výstavba nákupného strediska KBV 1340,- tis.
V roku 1978 bola postavená hrubá stavba a ukončením sa predpokladá do 30.VI.79.
- Zatrávnenie ihriska akcia „Z" (nové) Kčs 1700,- tis
Akcia bola ukončená a skolaudovaná 5.XII.78.
- Výstavba lyžiarského vleku akcia „Z", akcia bola ukončená a skolaudovaná 5.XII.1978. 216,- tis.
- Preložka trasy plynovodu, akcia ukončená - 300,- tis.
- Prevedenie GO strechy II. ZDŠ - ukončená - 200,- tis
- Výmena kotla ÚK na I. ZDŠ - ukončená - 100,- tis
- Ozvučnenie cintorínov a oplotenie - 60,- tis.
- Oplotnenie pamätníka na „Rumplovskej" - 8,- tis
- Prestavba predajne „Zdroj" v časti Dol. Hámre 200,- tis Kčs
- Bolo započaté s reguláciou potoka „Zelený".
Práce prevádzajú Les. tech. meliorácie.

V roku 1978 bola daná objednávka na projektovú dokumentáciu plynofikácie obce na Plynárenské závody Žilina; s prácami plynofikácie plánujeme započať v roku 1979-80.

Pre výstavbu Kultúrno-spoločenského strediska je spracovaný investičný zámer. Po uzavretí zmluvy o združených prostriedkoch s n. p. Sandrik a MNV bude objednaná projektová dokumentácia.

V spolupráci s okresnými orgánmi a KV-KSS sa zaisťuje regulácia potoka Hodrušianka. Investorom regulácie bude Povodie Hrona a s touto reguláciou sa má začať v roku 1980.

Toto úspešné plnenie volebného programu NF sa dosiahlo za účinnej pomoci našich občanov, poslancov a spoloč. organizácií.

Socialistická súťaž: V roku 1978 na počesť 30. výročia Februárového víťazstva bol prijatý celoobecný socialistický záväzok v hodnote 2 Kčs 347.607,- ktorý je rozdelený 340-mi individuálnymi a 13-imi kolektívnymi záväzkami. Plnenie k 31.XII.1978 je následovné:

Vytvorená hodnota diela .... 787.030,- Kčs
Plnenie výrobných úloh .... 226,4 %

Socialistické záväzky získavajú každoročne poslanci MNV vo svojich volebných obvodoch, ako i spoločenské organizácie NF. Plnenie záväzkov sa hodnotí v rade MNV.

Školstvo a kultúra: Na školách sa zriadili záujmové krúžky, aby sa formovala vedecko-záujmová výchova žiakov na vyšších základoch. Uskutočnili sa besedy so starými komunistami, pracovníkmi NV, vyznamenanými pracovníkmi, aby sa priblížili revolučné tradície nášho ľudu, boj starých komunistov za bývalej ČSR, čs. slovenského štátu a druhej svetovej vojny, ďalej, aby poznali prednosti nášho socialistického zriadenia.

V rámci škôl a PO sa organizovali rôzne kvízy a súťaže. Pokračuje sa v nadviazanej družbe so školami v Opatovej, okres Svitavy a Praha-5, Jinonice. Žiaci pokračujú v dopisovaní so sovietskymi priateľmi a vymieňajú si darčeky.

Žiaci I. a II. ZDŠ zúčastňovali sa kultúrnym programom na oslavách 34. výročia SNP, VOSR, MDŽ, 1. a 9. mája a na MDD.

Činnosť CZO-SZM: Klub mladých.

Hlavným poslaním činnosti kultúrnej CZO-SZM pri n. p. Šandrik je výchova mladého človeka, rešpektovanie jeho morálno-volových vlastností, vychovať nového socialistického človeka. Podmienky pre túto činnosť sú dobré, len nie sú dostatočne využívané.

SZM pořiada zájazdy na zaujímavé miesta, na rôzne kultúrne podujatia, ako i zájazdy do zahraničia. Pri n. p. Šandrik je založený Klub mladých, ktorý úzko spolupracuje so SZM nášho podniku. Svoju činnosť zameriava najmä na oblasť rozvoja kultúry, športu a záujmov mladých ľudí. Je hlavným nositeľom celej tejto činnosti. Je niekedy na pohľadanie, že Klub mladých dokáže pripraviť mnoho akcií, ktoré môžu zaujať všetkých členov SZM svojou rôznorodosťou, avšak len pionieri I. a II. ZDŠ sa ich zúčastnili so záujmom. Mrzí nás, že v niektorých miestnych zostávajú zväzáci v pasivite a k usporiadaným akciám sa iba prizerajú. V tejto súvislosti musíme konštatovať, že z počtu 130-ich členov je len malé percento tých, ktorí bývajú v obci, kde je sídlo závodu. Väčšina členov pochádza z okolia a tak má menšie možnosti zúčastňovať sa podujatí, ktoré pořiada CZO-SZM.

Celozávodná organizácia SZM pořiada mnoho zaujímavých akcií, ktoré sú v súlade spoločensko-výchovnými zásadami našej KSČ. Napriek uvedeným skutočnostiam sa podarilo im pripraviť dobré akcie ako pre pionierov II. ZDŠ a členov KM.

K 30. výročiu Víťazného februára ZM pripravil večer poézie a prózy za účasti 30-ich pionierov. Víťazi boli odmenení knihami, ktoré boli zakúpené z fondu ZM

ZM prevádza premietanie kreslených filmov pre deti a mládež, ktoré sú spojené s rôznymi besedami.

Športová činnosť SZM

Výchova telesne zdatnej, zdravej a odvážnej mládeže je úlohou SZM, ktorou chce prispieť k výchove zdravej a socializmu obranyschopnej mládeže.

Zvlášť pozornosť sa venuje športovej výchove našich pionierov, pre ktorých v priebehu roka sa pripravili rôzne podujatia. Hlavné ťažisko športovej činnosti spadá do zimného a jarného obdobia, kedy v spolupráci s komisiou TSV sa prevádzali športovo-branné hry. V zime sa pořiadali lyžiarske zájazdy do blízkeho okolia, kde inštruktori prevádzali pre pionierov-začiatočníkov výcvik. Na lyžiarskom vleku, ktorý postavili zväzáci sa pořiadali preteky pre pionierov. Z príležitosti 30. Februára sa usporiadal pionierský prebor doliny v obrovskom slalome. Pri otvorení pionieri boli oboznámení s udalosťami vo Februári 1948 a významom Februára pre náš ďalší život. O veľkom športovom boji si víťazstvo odniesli pionieri I. ZDŠ. Víťazom boli odovzdané diplomy a medaile.

Zväzáci taktiež pomáhali ZDŠ pri prevádzaní plaveckého výcviku v B. Štiavnici.

Detský súbor „Úsmev"

V detskom súbore „Úsmev" pri n. p. Šandrik mládež nachádza možnosť sebarealizácie, účelné využívanie voľného času, rozvíjanie talentov a záľub. Detský súbor „Úsmev" vedie s. D. Uramová.

V roku 1978 boli prevedené nasledujúce akcie: (v rámci ZK-204)

Kurzy z jazyka nemeckého pre deti a dospelých - kurzy viedol s. uč. J. Ukrin.

V mesiaci november účinkoval súbor pri oslavách VOSR. 14. XI. 1978 prebehlo semifinále súťaže mladých spevákov „Šandrická rozeľa". 22. XI. 1978 bolo finále tejto súťaže a to za spolupráce OOS Žiar n/Hronom. 13. XII. 1978 účinkoval súbor „Úsmev" a cimbalová hudba na stretnutí s dôchodcami.

Vo februári bol uskutočnený tradičný fašiangový večierok pre deti súboru „Úsmev", na ktorom sa predstavujú nové členovia súboru. Súbor „Úsmev" účinkuje pri všetkých slávnostných príležitostiach a súťažiach - je na veľmi dobrej záujmovej úrovni.

K práci súboru „Úsmev" je potrebné zdôrazniť, že nie sme schopní pre deti zaistiť kultúrne prostredie. Deti sa musia nacvičovať v prašnom - nezdravom prostredí, či je to už javisko, alebo sála klubu mladých. K tomuto prostrediu mali pripomienky aj pracovníčky z kraj. osvet. strediska a kraj. domu pionierov a mládeže v B. Bystrici, ktorí boli robiť výber programu pre krajskú akadémiu k 30. výročiu SO do Banskej Bystrice.

Životné jubileá: Na MNV v sobášnej sieni bol prevedený dňa 18. februára 1978 slávnostný akt 50. výročia sobáša manželov Martina a Márie Repiských; manželov F. Kamodyho a A. Kamodyovej dňa 9. septembra 1978; 11. XI. 1978 - 50. výročie sobáša manželov Bačových. Pri týchto slávnostných (učinkoval) aktoch učinkoval spevokol žien.

Rôzne: Občianske pohreby.

Dňa 7.I.1978 Budinský Mikuláš,
" 12.II.1978 Homolka Jozef,
" 14.II.1978 Grausová Jozefína,
" 2.III.1978 Stupka Jozef,
" 1.IV.1978 Kozáková Emília,
" 3.IV.1978 Tomaškovič Julius,
" 18.IV.1978 Gazda Ľudovít,
" 31.V.1978 Pichler Ján,
" 15.VI.1978 Filip Považan,
" 23.VI.1978 Graus František,
" 29.VI.1978 Bačová Irma,
" 26.VII.1978 Gajdošík Ján,
" 27.VII.1978 Ciblík Karol,
" 9.VIII.1978 Longauerová Olga,
" 30.VIII.1978 Mihálíková Katarína.

Pri všetkých občianskych pohreboch učinkoval spevokol žien dvomi až tromi sbor. piesňami.

Počasie. Zima bola mierna - málo snehu. Marec bol teplý, pekný. Apríl bol už chladnejší - studený. Leto bolo (bolo) dáždivé. Jeseň bola pomerne chladná.

1979

Významné udalosti v štáte:

Rok 1979 sa niesol v znamení 35. výročia SNP, a bol naplnený pracovnou, politickou a spoločenskou aktivitou širokých, pracujúcich más, robotníkov, roľníkov, inteligencie, obetavou prácou komunistov, i nestraníkov, príslušníkov ostatných politických strán, našich žien a mládeže.

Ústredný výbor Komunistickej strany Československa na svojom 14. zasadnutí konanom v dňoch 10. a 11. decembra 1979 a ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska zo dňa 17. decembra 1979, vecne, otvorene a kriticky zhodnotil vývoj nášho národného hospodárstva za uplynulé štyri roky. Stanovil, na ktoré problémy upriamiť pozornosť, aby sme splnením plánu v budúcom roku čo najlepšie ukončili celú päťročnicu, a vytvorili tak podmienky pre plynulý prechod do siedmej päťročnice.

Doterajšie výsledky plnenia šiesteho päťročného plánu svedčia o tom, že rozvoj československej ekonomiky aj za zostrujúcich sa vonkajších ekonomických podmienok prebieha úspešne. Rast tvorby hmotných zdrojov v priemysle, stavebníctve i v poľnohospodárstve umožňuje rozširovať výrobno-technickú základňu, zvyšovať životnú úroveň a upevňovať sociálne istoty obyvateľstva. ÚV-KSČ súčasne poukázal aj na nedostatky.

Miestny národný výbor pod vedením Miestneho výboru KSS zabezpečuje politický, ekonomický a kultúrny rozvoj obce v súlade s volebným programom NFSSR.

Rozlúčili sme sa s veľkým synom vlasti

Československý ľud sa 26. septembra rozlúčil so zaslúžilým strannícym a štátnym činiteľom, bývalým prezidentom ČSSR, členom ÚV-KSČ, armádnym generálom súdruhom Ľudvíkom Svobodom. Rakva s pozostatkami zosnulého, zahalená do štátnej vlajky ČSSR, bola vystavená v Španielskej sále Pražského hradu. Na pleciach dôstojníkov opustila opustila - potom rakva s pozostatkami Ľudvíka Svobodu Španielsku sálu Pražského hradu. Na druhom hradnom nádvorí uložili rakvu na druhú delovú lafetu, za rakvou na delovej lafete kráčali najbližší pozostalí a najvyšší straníckí a štátni činitelia. Spolu s nimi sa lúčili občania Prahy so s. Ľ. Svobodom.

V Strašnickom krematóriu so s. Ľ. Svobodom sa rozlúčil predseda s. Ľubomír Štrougal. Smútočná rozlúčka so súdruhom Ľudvíkom Svobodom sa skončila Internacionálou. /s. Štrougal - predseda vlády/

Rozvoj obce.

Obec má k 31. 12. 1979 celkom 2.931 obyvateľov. Z toho počtu je 1502 mužov a 1429 žien. Pohyb obyvateľstva v roku 1979 bol nasledovný: narodených detí 45, zomreli celkom 37, z toho 14 mužov a 23 žien. Počet obyvateľov sa proti predchádzajúcemu roku znížil o 34 obyvateľov.

Tendencia počtu obyvateľstva je klesajúca, čo zapríčiňuje odsťahovanie, odpredaj domov na rekreačné účely, ktorých v roku 1979 bolo 9 odpredaných a 3 domy boli vykúpené na účelovú výstavbu. Pribudli 3 domy novou výstavbou.

Hlavným zdrojom výživy obyvateľstva je ako predchádzajúce roky priemysel a to: n. p. Sandrik, Rudné bane, prevádzka Okresného priemyselného podniku, Štátne lesy, čiastočne JRD - Družba Voznica a malé percento je zamestnané mimo obce v podnikoch okresu, ako závod Bučina - Žarnovica a inde.

Plnenie úloh „Volebného programu NF"

- výstavba nákupného strediska KSV odovzdaná do užívania ..... Kčs 1.340, tis.
- telocvičňa pri I. ZDŠ Proj. úloha .. Kčs 50 tis.
- preložka plyn. trasy dofinanc. .. Kčs 47 tis.
- rozšírenie nn siete - ukončenie Kčs 20 tis.
- oprava miest. komunikácií +- Kčs 530 tis.
- výstavba mostu na Prachovňu Kčs 30 tis.
- údržba škol. zariadení a MŠ Kčs 281 tis.
- údržba detských jaslí .... Kčs 67 tis.
- údržba miest. rozhlasu .... Kčs 36 tis.
- údržba kina Janošík .... Kčs 10 tis.
- údržba požiarnej zbrojnice Kčs 16 tis.
- údržba cintorínov .... Kčs 30 tis.
- výstavba prechodov pre žiaka ZDŠ Kčs 20 tis.
- pokračovanie regulácie „Zeleného potoka" - Kčs 400 tis.

Toto úspešné plnenie Volebného programu NF sa dosiahlo za účinnej pomoci občanov, poslancov MV, spoločenských organizácií a za účinnej pomoci okresných štátnych orgánov.

Socialistická súťaž: V roku 1979 na počesť 35. výročia SNP bol prijatý celoobecný socialistický záväzok v hodnote 364.000 Kčs, ktorý je rozložený 399 individuálnymi a 16 kolektívnymi záväzkami.

Plnenie k 31.12.1979 je následovné:
Vytvorená hodnota diela ... Kčs 1,225.890-
Plnenie v % ... 336,7 %.

Socialistické záväzky získavajú poslanci MNV vo svojich obvodoch volebných, ako i spoločenské organizácie VF. Plnenie sa hodnotí v rade a v pléne MNV.

Sociálna starostlivosť: V socialistickom spoločenstve je prvoradou úlohou starostlivosť o človeka, o jeho dobro a spokojnosť. V našom štáte má každý právo na prácu a v prípade choroby na bezplatné lekárske ošetrenie, liečenie aj v rámci ústavnej starostlivosti. Štát vynakladá značné finančné prostriedky aj na všestranný rozvoj ústavov sociálnej starostlivosti, v ktorých sa hrnulo umiestnenie občanov postihnutí ťažkými defektami alebo starobou. V roku 1979 sme umiestnili jedného občana do domu dôchodcov a zabezpečuje sa o umiestnenie ďalších občanov, ktorí majú o umiestnenie záujem.

V rámci starostlivosti o deti a ich výchovu chceme prijať úlohy zamerané na výchovu k rodičovstvu, na zabezpečenie správneho výkonu rodičovských práv a povinností so zreteľom na výchovu detí a opatrenia v záujme detí, kde je hrozila výchova ohrozená, prípadne, kde je nutné priamo výchovu rodiča nahradiť. Miestny národný výbor bude tejto otázke venovať zvýšenú pozornosť.

Na úseku sociálnej starostlivosti bolo poskytované jednorázové finančné príspevky

a vecné príspevky v 108 prípadoch, kde jednorázové finančné boli poskytnuté v 32 prípadoch vo výške 11.450 Kčs a vecných 76 vo výške 40.950 Kčs.

Pre kultúrne vyžitie sa dobre využíva Klub dôchodcov, kde si dôchodcovia prevádzajú rôzne večierky a príležitostí menín a narodením jednotlivých dôchodcov, zabezpečujú sa odborné prednášky, spoločenské zábavné podujatia a podobne.

Miestny národný výbor prevádza starostlivosť o deti a rodinu podľa zákona o MV číslo 69/1967 Zb. a to, v rodinách rozhárajúcich manželstiev, neúplných a žijúce v konkubináte. U týchto rodín sa prevádza kontrola o zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti. V osobitnej škole boli umiestnené deti rodiny Dumčekových, Kaššu, Gulaša Jozefa a Štefana Herku.

Sociálnej starostlivosti MNV vynakladá i nadalej maximálne úsilie jak u prestarlých občanov, tak i starostlivosti o deti.

Školstvo: V školskom roku 1978/79 navštevovalo 1. ZDŠ v Hodruši 183 žiakov a II. ZDŠ v časti Dolné Hámre 249 žiakov - spolu 432 žiakov. Obe školy majú 27 pedagogických pracovníkov z toho 19 vyučujúcich s vysokoškolským vzdelaním.

Na konci školského roku 1978-79 prospelo s vyznamenaním 78 žiakov, prospelo 359 žiakov, neprospelo 22 žiakov z toho 18 cigánskych žiakov. Neprospech žiakov zapríčiňuje veľký počet zanedbaných cigánskych žiakov, o ktorých prospech sa rodičia veľmi málo zaujímajú a žijú v zlom sociálnom prostredí a pred započatím školskej dochádzky nenavštevovali materskú školu a neprechádzali

psychologickým vyšetrením pre nezáujem rodičov, a tak sa neraz stáva, že tieto deti po príchode do školy len čiastočne ovládajú jazyk slovenský. Na odstránenie týchto nedostatkov sa plne podiela komisia pre cigánske otázky, ktorá úzko spolupracuje s vedením škôl.

Školskú dochádzku ukončilo v 9. triede 44 žiakov v 8 triede 4 žiaci. Z 9. a 8. triedy pokračuje 19 žiakov v ďalšom štúdiu na výberových školách. Na stredných-odborných školách a učilištiach 8 žiakov a do učebného pomeru bolo zaradených 20 žiakov.

Mimoškolská činnosť.

V mimoškolskej činnosti školy sa zapojili do viacerých športových podujatí, branných súťaží, do prednesu slovenskej a ruskej poézie a prózy, ľudovej piesne, „Puškinov pamätník", súťaže „Spievam spievaš" a „Melódie priateľstva", kde v rámci okresu obsadili viac prvých miest v prednese poézie a prózy. Tanečný súbor, „Úsmev", „Mladý zdravotník" sa umiestnili na II. a III. miestach.

Pionierske organizácie na školách dobre pracujú. Pomáhajú pri plnení úloh ideových, a výchovno-vzdelávacích, i kultúrnych. Dobré výsledky žiaci dosiahli v zbere surovín a liečivých rastlín.

Školské družiny pomáhajú školám pri plnení výchovno-vzdelávacích výsledkov. Starajú sa o prípravu žiakov na vyučovanie, ako i o rozvoj ďalších činností, ako je výtvarná a telesná výchova a iné. Družinové priestory pri 1. ZDŠ okresný hygienik uzavrel pre nedostatok denného svetla a táto činnosť sa prevádza v školských priestoroch. Taktiež 1. ZDŠ postráda telocvičňu, ktorá bude postavená v akcii „Z", a v roku 1980

po spracovaní prevádzacieho projektu sa započne realizáciou výstavby.

V roku 1979 sa previedla údržba školských zariadení a to: I. ZDŠ vnútorné maľovanie vo výške 56.038 Kčs, školskej jedálne za 12.022 Kčs, na zariadenie zborovne a riaditeľne 50.000 Kčs

II. ZDŠ maľovanie a nátery vo výške 100.000 Kčs.

V materských školách je zapísaných 185 detí. Prevážna časť detí sú zamestnanci n. p. Šandrik bývajúci v tunajšej obci. II. MŠ v roku 1980 sa dáva do bývalého užívania n. p. Šandrik, kde MNV bude prispievať na učebné pomôcky vo výške Kčs 3.000 a na pracovné plášte učiteliek. Nákup potravín a vyberanie stravného bude naďalej prevádzať MNV.

Na vysoké školy v školskom roku 1978-79 boli prijatí šiesti maturanti stredných škôl: Miroslav Kubeš, Ivan Vojtáš a Vlado Skladaný.

Kultúra

Dlhodobý program rozvoja našej spoločnosti vytýčený XV. zjazdom KSČ určil závažné úlohy i pre oblasť spoločenskej nadstavby. MNV orientoval kultúrno-osvetovú činnosť najmä na:
- svetonázorovú výchovu,
- zvyšovanie všeobecného a odborného vzdelania dospelých a mládeže,
- estetické cítenie a vzťahy človeka ku skutočnosti, k umeniu,
- organizovanie pestrého, kultúrneho odpočinku, spoločenského života a zábavy, kultúrnych potrieb a rekreácie,

i výchovné využívanie kultúrnych zariadení a pomoc pri cieľavedomom vytváraní socialistického životného prostredia a spôsobu života.

Kultúrne stredisko:

Pre úspešné zvládnutie úloh na úseku kultúry bolo dňom 1. septembra 1979 zriadené Miestne kultúrne stredisko s plne uvoľneným pracovníkom riaditeľa strediska a taktiež bola schválená jeho rada, ktorá pozostáva z 9 členov zastúpených podnikov n. p. Jandrik, Rudné bane, SZM, škôl a obce Kopanice. Stredisko má postavené hlavné úlohy kultúrno-výchovnej činnosti na rok 1980. Na úseku kultúry bola venovaná zvýšená pozornosť k príprave významných výročí, výzdobou obce, zabudovaním putačov a hesiel k 1. a 9. máju, výročiu SNP a podobne. Riaditeľkou miestneho kultúrneho strediska bola ustanovená Uramiová Daniela, absolventka Osvetovej školy.

Pri usporiadaní osláv účinne sa zapájali spevokoly z obcí častí obce, školy, súbor „Úsmev", dychová hudba n. p. Jandrik, ako i ostatné spoločenské organizácie.

Pre kultúrne vyžitie občanov máme v obci dve kiná; jedno vo správe MNV, ktoré je nevyhovujúce jak priestorovo, tak i premietacím zariadením. Druhé kino je ŽK-204 n. p. Jandrik. Kultúrny dom Rudných baní slúži v prevažnej väčšine pre závod, a len v malej miere sa používa pre celoobecné účely.

Pre rozvíjanie a rozvoj kultúrnej činnosti našej obce je programovaná výstavba „Kultúrno-spoločenského strediska".

Na jeho realizáciu v roku 1979 bola spracovaná projektová úloha a uzatvorená zmluva združených prostriedkov MNV a n. p. Sandrik, ktorý prispeje finančnou čiastkou vo výške 1,150.000 Kčs. Započatím výstavby sa uvažuje v roku 1981 v priestoroch naproti MNV, ktorému účelu bol prevedený výkup pozemkov a domov v hodnote 220.052,30 Kčs.

Oslavy 35. výročia SNP

Rok 1979 niesol sa v znamení 35. výročia SNP.

Oslavy 35. výročia SNP sa konali 29. augusta s týmto programom:

1./ o 16. hod. kladenie vencov bojovníkom SNP na miestnom cintoríne v Dolných Hámroch

2./ o 17. hod. spoločný nástup pred nový internát OU, odtiaľ spoločný [nástup pred-] sprievod k pomníku padlých. Slávnostný prejav predniesol tajomník OV-KSS s. ing. Jan Gajdošík

3./ o 18,30 hod. bola beseda o SNP v Športovom dome na Kyslej, spojená sobčerstvením.

V kultúrnom programe vystúpili žiaci materskej školy básničkami a spevom, žiaci II. ZDŠ básňou, recitáciou a piesňami a ženský spevokol zaspieval „Pochod povstalcov a Červená zástava", za doprovodu dychovej hudby.

Oslavy 35. výročia SNP v hornej časti obce sa taktiež konali 29. augusta 1979 o 16. hod.

Slávnostný prejav predniesol s. Emil Líška podpredseda MNV. Oslavy sa konali pri Pamätnej tabule SNP na námestí v Hodruši. Kultúrny program vyplnili žiaci I. ZDŠ a ženský spevokol.

Medzinárodný rok dieťaťa:

Prvý jún už veľa rokov patrí deťom. Rok 1979 je výnimka, tento rok celý patrí deťom. Deťom celého sveta. Rozdiel je v tom, že nie všetky deti svoj sviatok môžu oslávit. Sú na svete tisícky detí, ktoré trpia hladom, zimou a chorobami, ktoré poznajú len žiaľ a smútok.

Keď organizácia spojených národov vyhlásila rok 1979 za medzinárodný rok dieťaťa voľba nepadla na tento rok náhodou. 20. novembra uplynie totiž 20 rokov ako Valné zhromaždenie OSN schválilo „Deklaráciu detských práv". Tento dokument ukladá dospelým povinnosti voči deťom, aby im poskytovali osobitnú ochranu a starostlivosť.

Aj v našej obci v rámci osláv MDD sme pripravili viac akcií pod názvom „Sviatok detskej radosti". Jednou z vydarených akcií bolo kreslenie na chodník, ktoré pripravil ZK-ROH spoločne s klubom mladých. Tejto súťaže sa zúčastnilo 74 detí vo veku od 4. do 11 rokov. Porota chodníkov hodnotila kresby. Prvé miesta získala v. Závadská, ktorá kreslila deti v mieri a deti, ktoré trpia vojnou. Sladkosťami odmenili všetkých súťažiacich. Deti súboru „Úsmev" sa zúčastnili hier v prírode, a účinkovali na začiatku „Sviatku detskej radosti" pre žiakov žiarskych škôl. Vystúpili spaniolskými ľudovými piesňami. Ich vystúpenie sa stretlo s veľkým úspechom.

Dňa 1. júna boli pre žiakov obch škôl v našej obci usporiadané športové súťaže. Súťažila jedna škola s druhou. Vyvrcholením „Sviatku detskej radosti" bolo kultúrne odpoludnie - básne, spevy, tance a občerstvenie i balíčky. Tento pekný a vydarený deň končil veselicou. Do tanca deťom hrala dychová hudba ZK-ROH Šandrika.

mesiac október - mesiac úcty k starším.

Mesiac október bol Slovenským výborom ČSČK vyhlásený za mesiac úcty k starším. Október - kalendárna jeseň, ktorá sa tak, zodobá jesene života, bola akousi explóziou, počas ktorého mesiaca si celá naša spoločnosť zmobilizovala všetky sily, aby dokázala, že sa vie postarať aspoň tak, ako a bezbranné dieťa, i o starého bezbranného človeka, ktorý je odkázaný na pomoc iných, že nedopustí, aby mu niekto ubližoval a aby ho život na sklonku dní našou spoločnou vinou zanedbával.

Naša spoločnosť si veľmi váži práve všetkých občanov, ktorí vykonali čestnou poctivou prácou, zasvätili jej celý život. Mnohí i teraz na zaslúženom odpočinku pracujú.

Úcta, ktorá sa v mesiaci október prekĺbi, patrila všetkým starým ľuďom. Títo úctu si zaslúžili za všetky starosti, ktoré ich sprevádzali v živote. Za múdrosť a starostlivosť o naše deti.

Preto, mesiac úcty k starším bol záväzkom pre všetkých dospelých, najmä pre rodičov a pedagógov, aby vštepovali do detí lásku a úctu k starším ľuďom.

Budovateľská činnosť SZM.

Budovateľská činnosť v SZM je organizovaná kolektívnou alebo individuálnou brigádou. Kolektívne brigády boli orientované na plnenie soc. záväzku zameraného k 35. výročiu SNP. Na pomoc pri vyrovnaní skluzu vo výrobe bola zorganizovaná bezplatná nočná smena na linke kanistrov, kde obsadili celú linku, odpracovali 120 hod.

Na požiadanie sa zväzáci jednotlivo zúčastňovali brigád v jednotlivých dielňach, kde chýbali pracovníci. V rámci záhradníckej dohody s JRD „Družba" vo Voznici sa zúčastnili brigád pri zbere objemových krmovín.

Kultúrna a športová činnosť. SZM

Silu činnosť plnil klub mladých v spolupráci s CZO-SZM. Na uvítanie nového roka 1979 členovia KM pripravili a usporiadali večer prehrávok populárnych piesní. Pripravili program k 35. výročiu SNP a ku Dňu učiteľov. akadémiu. Zorganizovali 15.1. lyžiarske a 17.1. saňkárske preteky pre pionierov ľunajšej školy. K 55. výročiu smrti V.I. Lenina usporiadali literárny večer, na ktorom odzneli hodnotné úryvky z poézie a prózy našich a sovietskych spisovateľov. 16 členov KM sa zúčastnilo pochodu do Kľaku, vzdať úctu svojou prítomnosťou padlým hrdinom - popraveným občanom vypálených obcí Kľaku a Oslrého Grúňa počas druhej svetovej vojny.

V mesiaci február usporiadali 1. mládežnícky ples. KM pripravil detský karneval a iné zábavné programy. Organizovali lyžiarsky zájazd na chopok. Prednesené boli dve prednášky a to Február 1948 a o súčasnej politike Číny.

Po prednáškach nasledovali vždy prehrávky modernej hudby. K MDŽ členky tanečného krúžku a KM pripravili program pre ženy - dôchodkyne z našej obce k ich sviatku. K svetovému dňu divadla 27. marca KM zorganizoval zájazd na divadelné predstavenie opery Madam Buterfli v Banskej Bystrici.

Detský súbor „Úsmev".

V roku 1979 súbor „Úsmev" previedol tieto akcie:

16.II.1979 usporiadali veselý fašiangový večierok vyplnený básňami, spevom a tancom („Borovka" a tanec „Šašov"). Na záver programu dostali členovia súboru odznaky, ktoré zhotovili: A. Závadský, V. Vnučko a J. Pipíška.

7.III.1979 - na oslavách MDŽ súbor pozdravil mamičky a všetky ženy básňami, spevom a tancom. 12.III. pripravili program pre ženy dôchodkyne „v Klube dôchodcov". Odmena potlesk a slzy dojatia.

Z príležitosti 30. výročia vzniku Pionierskej organizácie tanečný súbor vystúpil v Žiari n/Hronom na slávnostnej okresnej akadémii. Za pekné vystúpenie a dobré správanie dostali pochvalu od Okresného domu pionierov v Žiari n/Hronom.

V mesiaci jún bol usporiadaný výlet do Vrátnej doliny, Terchovej, Štefanovej a do Žiliny na ľadovú revue. Na výlete sa rozlúčili s M. Spielmanom a L. Rezníčkom.

Závodný klub ROH pri n.p. Sandrik Hodruša-Hámre usporiadal už štvrtý ročník súťaže mladých spevákov o „Sandrickú rozetu". Do súťaže sa prihlásilo 22 žiakov z I. a II. ZDŠ. Do finále dostalo sa len 12 žiakov. Prvé miesto I. vekovej skupiny porota priznala 9 ročnej Andrejke Kotrej, druhé miesto „Strieborní rozetu" získala D. Lukyová a „Bronzovú rozetu" dostala M. Weissová.

Spevácka súťaž dáva možnosť sebarealizácie mladých spevákov z radov školskej mládeže.

Telovýchova a šport.

Telovýchovná jednota mala k 1.1.1979 762 členov, k 31.XII.1979 počtový stav sa zvýšil o 10 členov, takže stav k 1.1.1980 je 772 členov, čo je 36,7% obyvateľstva našej obce z časti Dolné Hámre.

V masovom rozvoji telovýchovy rozšírili sa žiacke a dorastenecké družstvá, zintenzívnila sa príprava žiakov vo futbale do 10 rokov, kde sa vystriedalo 40 žiakov. V tenise sa utvorilo družstvo dorastencov. Zlepšila sa práca v oddieloch lyžovania a v odboroch ZRTV.

Boli prevedené turnaje o prebor obce v kolkoch, tenise, stolnom tenise, lyžovaní, v atletike, v šachoch a v minifutbale. Boli usporiadané rôzne priateľské športové podujatia. Významnejšie boli s družobným závodom Donis Medvode, Juhoslávia a okresom Svitavy.

V budovateľskej činnosti TJ sa zamerala na dobudovanie akcií garáže a sauna, futbalové ihrisko, tribúnu, okrievanie vody pre plaváreň, skladové priestory a na vytvorenie asfaltovej plochy pre volejbal a basketbal. Na uvedených akciách bolo odpracované celkom 18 908 hod.

V rámci TJ prevádza aj vedľajšiu činnosť hospodársku a to predaj v bufete na športovom štadióne a Kadmúšskych jazerách, dopravu a výrobnú činnosť. Finančné zdroje sa používajú na čiastočné krytie nákladov.

TJ zabezpečovala činnosť 2 odbormi a 10 oddielmi. Odbor ZRTV sa zameriaval na zabezpečenie cvičenia Spartakiády pod vedením s. M. Gálikovej - počet cvičencov 24. U mužov bolo pripravených 16 mužov pod vedením ss. Balaža Dušana a J. Škarbu.

Turistický odbor pod vedením s. L. Hubu previedol mnohé turistické akcie a súťaží o titul „vzorný odbor".

Futbalový oddiel vedie s. Jozef Suchý. Oddiel má 4 družstvá s celkovým počtom hráčov 154.

Družstvo dospelých I. A triedy vedie s. J. Závadský, trénerom je Jozef Benč. Družstvo dorastu vedie s. Š. Kittmann tréner s. J. Liďák, - družstvo hrá krajské majstrovstvo I. A triedy. Družstvo dorastu B vedie Škarba tréner s. Š. Bóllo (III. trieda). Žiacke družstvo vedie s. A. Kubala tréner s. M. Kráľ. Družstvo hrá okresný prebor v skupine A a dosahuje dobré výsledky.

Futbalový oddiel je nositeľom titulu „vzorný oddiel III. stupňa".

K 35. výročiu SNP TJ prijala soc. záväzok, ktorý aj čestne splnila. (Besedy, prednášky, pochody).

Predsedom TJ je s. J. Slančík, námestník riaditeľa n. p. Sandrik.

Životné jubileá:

Na MNV v sobášnej sieni boli prevedené tieto slávnostné akty:

50. výročie sobáša manželov Jána a Anny Necpalových - 13.1.1979.

25. výročie sobáša manželov Jána a Márie Skladaných, manželov Henricha a Kataríny Huskových, 30.1.1979, manželov Jozefa a Drahomíry Uranových, 20.XI.1979.

Občianské pohreby:

6.I.1979 Vilma Stračinová,
13.I.1979 Ján Šniager,
18.I.1979 Ondrej Harrach,
26.II.1979 Anton Gallo,
28.IV.1979 Ján Kamody,
20.XI.1979 Ján Suchý,
12.XI.1979 Kornel Bernáth
22.XI.1979 Karol Štelcl
17.XII.1979 Katarína Straková

Počasie: V januári 1979 nastal prudký pokles teploty na -30°C. Zem bola zamrznutá, zaviata snehom. Situácia v zásobení el. energiou bola vážna, preložte uhlie dodávané pre elektrárne zamrzalo vo vagónoch.

V februári príroda už bola kľudnejšia - i ľak sa prejavoval čiastočný nedostatok uhlia v elektrárňach, bolo zavedené obmedzenie el. energie v závodoch.

V letných mesiacoch teplota denná sa pohybovala 18-27°C, nočná 11-14°C.

V mesiaci september - október bolo suché, jesenné počasie. Prvý sneh napadol 8.XI.1979.

V decembri denné teploty +0 až 14 stupňov, zrážky sa vyskytovali hlavne v prvej polovici mesiaca.

Záznamy za rok 1979 boli schválené radou mnv.

1980

Významné udalosti v štáte:

jednomyseľná voľba prezidenta.

Vo Vladislavskej sále Pražského hradu zišli sa 22. mája 1980 na spoločnej schôdzi Snemovňa ľudu a Snemovňa národov Federálneho zhromaždenia ČSSR. Poslanci sa tu zhromáždili, aby na budúce päťročné funkčné obdobie zvolili prezidenta ČSSR.

Krátko pred jedenástou hodinou vyhlásil predseda federálneho zhromaždenia ČSSR Alois Indra výsledok tajného hlasovania. Oznámil, že za prezidenta ČSSR bol na budúce funkčné obdobie jednomyseľne zvolený súdruh Gustav Husák. Prítomní prijali toto oznámenie búrlivým potleskom.

Prezident ČSSR Gustav Husák potom zložil ústavou predpísaný sľub.
Vladislavskou sálou zazneli tóny československej štátnej hymny, ktoré sprevádzalo 20 delovými salvami. Slovo si potom vzal predseda FZ ČSSR Alois Indra, ktorý blahoželal Gustavovi Husákovi k zvoleniu na čelo nášho štátu.

Spoločná schôdza Snemovne ľudu a Snemovne národov federálneho zhromaždenia ČSSR sa potom skončila.

Po skončení spoločnej schôdze Snemovne ľudu a Snemovne národov FZ pozdravili s. Gustava Husáka členovia a kandidáti Predsedníctva ÚV-KSČ, tajomníci a členovia sekretariátu ÚV-KSČ.

Československá spartakiáda 1980,

bola dôstojným zavŕšením osláv 35. výročia boja nášho ľudu a oslobodenia Československa Sovietskou armádou. Svojím úspešným priebehom od obcí, miest a okresov až po vyvrcholenie na Strahove stala sa spartakiáda veľkolepou a spontánnou manifestáciou nášho ľudu za socializmus, za politiku KSČ, za priateľstvo k Sovietskemu zväzu, za mier a spoločenský pokrok vo svete. Československá spartakiáda 1980 bola skutočne spoločným dielom miliónov občanov našej socialistickej vlasti.

Na jej uskutočnení sa zúčastňovali Československý zväz telesnej výchovy, ROH, SZ mládeže, Zväzarm, ČSL-ľudová armáda, národné výbory, školy, učňovské zariadenia a ďalšie organizácie a inštitúcie.

Do sandriku na vystúpenie v Prahe na Strahove bolo vybraných 14 žien, 12 mužov a 10 žiakov SOU.

Spartakiáda úspešne naplnila i svoj najvlastnejší zmysel - získať pre telesnú výchovu ďalšie stálisíce našich občanov, najmä mladých ľudí.

Na Strahove cvičilo takmer 86 tisíc cvičiacich, na tribunách vystúpenie sledovalo 180 tisíc divákov.

Sčítanie ľudu 1980.

na základe uznesenia vlády ČSSR z 28.1.1978, č. 16 a uznesenia vlády SSR z 5.4. 1978, č. 106 sa dňa 1. novembra 1980 uskutočnilo na území ČSSR sčítanie ľudu, domov a bytov. Počet obyvateľov ČSSK 15,200 000. Počet obyvateľov obce 3.157.

Sčítanie ľudu v obci previedli sčítacie komisári a to: ss. Kotrý, Ž. Uhrin, D. Uhrin, Hasarová, Moravek, Vagingerová, Lavka.
Revízori: s. Gubriánska a s. Žamboj.

Rozvoj obce:

Katastrálne územie obce podľa schváleného prehľadu o plochách kultúr vykázaných Krajskou správou geodézie, strediska v Žiari n/Hronom vrátane i zničenej časti obce Kopanice, okrem lesnej zložky a obhospodarovanej JRD Voznica, Počúvadlo a.š.m., činí 484 ha, z toho je 338 ha poľnohospodárskej pôdy, z ktorej je 264 ha v údržbe jednotlivo hospodáriacich závodoch.

Pri náhradových prácach poskytujú účinnú pomoc závody obce, MNV, a spoločenské organizácie NF zabezpečujú brigádnickú pomoc zo strany občanov a členov organizácií.

Obec mala k 31.12.1980 celkom 3.157 obyvateľov z toho 1.608 mužského pohlavia a 1.549 ženského. Pohyb obyvateľstva v roku 1980 bol následovný: celkom sa narodilo 56 detí z toho 29 chlapcov a 27 dievčat, zomrelo celkom 37 občanov z toho 20 mužov a 17 žien. Počet obyvateľov sa proti predchádzajúcemu roku znížil o 9 osôb. Z celkového počtu obyvateľov pripadá na časť obce Kopanice 235 obyvateľov.

Hlavným zdrojom výživy občanov je priemysel a to: n.p. Pandrik, Ružové bane, prevádzka Okresného priemyselného podniku, Štátne lesy, čiastočne JRD Voznica a JRD Počúvadlo, ako i Banské stavby.

Mimo obec pracuje celkom 230 osôb.

Aktívne činné bolo 1445 obyvateľov z celkového počtu 3.157 obyvateľov.

Obchod a cestovný ruch.

V obchodných systémoch proti predchádzajúcemu roku nenastali podstatné zmeny až na to, že MNV pripadol obchod a pohostinstvo na Kopaniciach. Počas roku bolo vyriešené znovu otvorenie predajne pri n. p. Sandrik, ako i obsadenie predajne na Kopaniciach, kde v roku 1981 sa uvažuje vylepšiť predajné priestory v bývalej budove MNV.

Ako dlhotrvajúcim problémom je trvalé obsadenie predajne mäsna v časti Banská Hodruša, ktorá je obsadená len brigádnicky. V časti Dolné Hámre, pre vylepšenie priestorov zelenina bolo navrhované premiestnenie predajne do priestorov bývalej predajne mäsna, avšak podnikové riaditeľstvo návrh zamietlo ako nevyhovujúci.

V rámci cestovného ruchu sú dobre využívané lyžiarske vleky. V časti obce Kopanice sa rozširuje rekreačná oblasť. Pre túto oblasť bude nutné riešiť zásobovanie pitnou vodou. Taktiež bude potrebné doriešiť majetkoprávne vysporiadanie chát pri Hodrušskom jazere, čo vyžaduje vyňatie pôdy z lesného fondu, zhotovenie plánov jednotlivých chát, a tak potom zriadiť osobné právo užívanie pozemkov majiteľom chát.

Sociálna starostlivosť:

Štát vynakladá značné finančné prostriedky aj na všestranný rozvoj ústavnej sociálnej starostlivosti, v ktorých sú trvalo umiestnení občania postihnutí ťažkými defektmi alebo starobou.

V roku 1980 sa umiestnilo v dome dôchodcov traja občania a to: Michala Uberta s manželkou a margitu Ždánsku jednorázové finančné a vecné príspevky boli poskytované v 129 prípadoch vo výške 53.000 Kčs. Pre kultúrne vyžitie sa dobre využíva Klub dôchodcov.

Školstvo: V školskom roku 1979-80 navštevovalo celkom ZDŠ 421 žiakov z toho: I. ZDŠ 182 a II. ZDŠ 239 žiakov. Za školský rok prospelo 402 žiakov z toho: I. ZDŠ 177 a II. ZDŠ 225 žiakov, neprospelo celkom 14 žiakov z toho: I. ZDŠ 2 žiaci a II. ZDŠ 12 žiakov z toho 9 cigánskych žiakov.

V školskom roku 1980-81 začalo navštevovať ZDŠ celkom 408 žiakov z toho I. ZDŠ 183 žiakov a II. ZDŠ 225 žiakov. Znížené známky z chovania malo 9 žiakov a to I. ZDŠ 5, II. ZDŠ 4 žiaci. Počet vymeškaných hodín v I. ZDŠ bolo 11232 hodín z toho cigánski žiaci 636 hod. neospravedlnené hodiny 261 a z toho cig. žiaci 209. Priemer na žiaka 62,4 hod. na II. ZDŠ priemer na žiaka 69 hodín. Pre zlepšenie dochádzky bude potrebné vynakladať maximálne úsilie a vyvodzovať patričné dôsledky.

V školskom roku 1979-80 žiaci našich škôl nacvičovali Spartakiádu 1980 s vystupením v obci a v obvodných kolách v Banskej Štiavnici, Žarnovici, Novej Bani, ako i v okresnom meste. V speváckej súťaži žiaci I. ZDŠ obsadili II. miesto, v Sandrickej rozete taktiež II. miesto, piesne priateľov žiak Bernáth vyhral okresné kolo. Žiaci II. ZDŠ v aranžovaní rastlín dosiahli 1. a 2. miesto v okrese, v prednese poézie a prózy 1. miesto v okrese.

Patričná pozornosť bola venovaná údržbe školských zariadení, kde náklady dosiahli 448 tisíc Kčs. Prevažná časť nákladov činila pokrytie strechy budovy II. ZDŠ a asfaltovanie škol. dvora II. ZDŠ

Školskú dochádzku na 11. ZDŠ ukončilo 25 žiakov, z ktorých 8 bolo prijatých na stredné školy, 13 na stredné odborné učilište v Šandrikú a 4 žiaci cigánskeho pôvodu boli prijatí do pracovného pomeru n. p. Šandrik.

Na vysoké školy boli prijatí absolventi stredných škôl a to: Dušan Kubala, Jozef Kremeň, Jaroslav Graus, Dašena Káčerová a sestry Priesolové.

Kultúra:

Dlhodobý program rozvoja našej spoločnosti vyjčený XV. zjazdom KSČ určil závažné úlohy i pre oblasť spoločenskej nadstavby.

Miestny národný výbor orientoval kultúrno-osvetovú činnosť najmä:

- na svetonázorovú výchovu.
- na zvyšovanie všeobecného a odborného vzdelávania dospelých a mládeže.
- vo výchovnej práci medzi mládežou vyvárať a prehlbovať jej morálno-vôľové vlastnosti, viesť mládež (viesť) k tomu, aby si vážila rodičov, starších ľudí, prácu a rešpektovala normy socialistického spolužitia. Viesť k väčšiemu podielu na rozvoji masovej telesnej výchovy, športu, brannosti, záujmovo-umeleckej činnosti a spoločenskej zábavy.

Na úspešné zvládnutie uvedených úloh máme stiesnené podmienky, najmä kultúrnych zariadení a všetka kultúrna činnosť sa prevádza v nevyhovujúcich priestoroch ako v kinosále spoločenského domu n. p. Šandrik, kde javisko už vôbec nevyhovuje k prevádzaniu kultúrnych podujatí a vystúpení. Kultúrny dom Rudných baní pre vzdialenosť od centra obce slúži v prevažnej časti len pre závod Rudných baní k usporiadaniu tanečných zábav, koncertov niektorých výročí časti obce B. Bodrusa na niektoré podujatia sa využíva i Športový dom.

V časti obce Kopanice kultúrne zariadenia sú vyhovujúce a plne slúžia k svojmu účelu.

Kultúrno-osvetovú činnosť riadi Miestne kultúrne stredisko, ktoré úzko spolupracuje s poddnikom n. p. Sandrik, závodom Rudných baní, spoločenskými organizáciami NF, školami a Klubom mladých, ako i Klubom dôchodcov. Dobré výsledky sa dosiahli pri organizovaní kultúrnych podujatí a významných výročí. Pri usporiadaní osláv účinne sa zapájali organizácie SZŽ z oboch častí obce, spevokoly žien, školy, súbor „Úsmev", dychová hudba n. p. Sandrik a Rudných baní, ako i ostatné spoločenské organizácie. Na úseku kín nenastali podstatnejšie zmeny. Na vylepšenie celkovej prevádzky sa vyžaduje znovu prejednať so závodom Rudných baní na zriadenie kina v kultúrnom dome, ktorý po menších úpravách by plne vyhovoval a k realizácii je potrebné len pochopenie vedúcich činiteľov závodu a z priestorov doterajšieho kina by mohol byť zriadený Klub dôchodcov pre časť Banská Hodruša - prípadne iné spoločenské zariadenie.

Činnosť SZM:

Organizácia SZM zaznamenala oproti minulému roku značné zlepšenie činnosti a to v ideovo-výchovnej práci, hlavne v politickom vzdelávaní svojich členov. Za dobré výsledky v tejto oblasti organizácia dostala pochvalné uznanie od OV-SZM.

Dobré výsledky dosiahli v kultúrno-športovej činnosti, v ktorej viac podujatí pripravili pre pionierov II. ZDŠ, nad ktorou majú patronát. Významnejšie podujatia boli: karneval pre pionierov, mládežnícky ples, kvízové večery, ľahko-atletické odpoľudnia,

diskotéky, lyžiarske kurzy a strelnice pionierov s členmi SZM pod Sitnom. Rok 1980 sa niesol v znamení pracovnej aktivity mládeže. Bola to predovšetkým brigádnická pomoc výrobe pri plnení ročného plánu - úloh 6.5KP. V priebehu roka každý mesiac zväzáci odpracovali nočnú smenu na pomoc výrobe.

20.1.1980 uskutočnili zväzáci „Mierový pochod" do Kláku.

8.II.1980 usporiadali mládežnícky ples v Klube mladých.

27.-29. júna 1980 uskutočnili zraz „Sandrickej mládeže" v Štóse, počet účastníkov 24.

8. mája 1980 previedli táborák s účastníkmi odboja - v našej obci.

V júli zväzáci navštívili medzinárodný tábor na Počúvadle, a pionieri tohto tábora navštívili n.p. Sandrik.

V auguste členovia SZM sa zúčastnili na „Mierovej slávnosti" na Počúvadle - 18. Na zájazd na Letné olympijské hry do Moskvy bol vyslaný predseda SZM s. Jaromír Škarba. Organizácia SZM uskutočnila v auguste zájazd do Maďarska, do Egru. 5.9.1980 „Festival mládeže" - Pragotrion navštívilo 12 účastníkov SZM.

Za nového predsedu KM bol zvolený s. Herko Peter, zástupca ing. Bednár Ján.

Nakoľko predseda organizácie SZM s. Škarba Jaromír odchádza pracovať na MNV za nového predsedu organizácie ZO-SZM bola zvolená s. Helena Považanová.

Telovýchova a šport - časť obce Dolné Kámre:

Telovýchovná jednota Sandrik Dolné Kámre - nositeľka titulu „vzorná telovýchovná jednota" v ideovo-výchovnej činnosti uskutočnila besedy za spolupráce MO-SZPB o SNP, Februárovom víťazstve, pamätné dni odboja proti fašizmu, ktoré predniesli účastníci odboja. Pri táboráku k ohňovému posolstvu bola prevedená beseda o Dukelskej operácii a z príležitosti turistickej akcie „ročný prechod Štiavnickým pohorím" pri táboráku bola prevedená beseda s účastníkmi SNP v tejto oblasti.

O titul „vzorný oddiel" a vzorný kolektív mládeže" súťažilo 8 oddielov a mládežníckych kolektívov.

O získanie odznaku zdatnosti súťažilo 203 účastníkov, zložo odznak zdatnosti získalo 126 - plán bol 80. Prevedené boli turnaje o prebor obce v kolkoch, tenise, stolnom tenise, lyžovaní, v šachu, v atletike a v minifutbale.

Vyškolení boli 4 tréneri, 2 rozhodcovia a 6 cvičiteľov pre Spartakiádu.

V budovateľskej činnosti sa dobudovali garáže a sauna, futbalové ihriská, tribúna, skladové priestory a plochy pre volejbal a basketbal. Okrem toho boli prevedené brigády pri udržovaní telovýchovných zariadení, skrášľovania obce, pomoc poľnohospodárstvu a patronátnemu závodu Sandrik. 11 členov darovalo krv.

Športová a telovýchovná činnosť.

Stav členov k 1.1. 1980 činí 772 členov.
SZ má dva odbory - ZRTV a 10 oddielov z čoho 6 je zapojených do celoštátnych súťaží v okrese a v kraji počtom 13 družstiev.

V odbore ZRTV cvičia spartakiádne skladby pod vedením cvičiteliek Gálikovej a Mikálovej 24 žien, pod vedením cvičiteľov Dušana Baláža a Jaromíra Škarbu 12 mužov, pod vedením J. Benču 32 dorastencov. V škole a v materskej škole cvičia ďalšie skladby. Skladby už majú precvičené, až na mužov - oneskorená príprava cvičiteľov.

Vo futbale je 154 hráčov, trénerov (4) a funkcionárov, so 4 družstvami a jednou prípravkou. Tréneri sú. Lidák I. tr., Benč II. tr. Bólla II. tr., Kráľ III. tr. 1.A tr. družstvo dospelých je na 1. mieste - tréner s. Benč., dorast - krajský prebor na 5. mieste - tréner s. Lidák, mladší dorast na 10. mieste - tréner s. Bólla.

So súhlasom Min. školstva a SÚV-ČSZTV bola od 1.9.1979 zriadená športová trieda - futbal, pri SOU - očakáva sa skvalitnenie hry vo futbale.

Kolkársky oddiel sa umiestnil na 1. mieste.

Stolno-tenisový oddiel v okresnej súťaži sa umiestnil v strede tabuľky.

Tenisový oddiel hraje v krajskej súťaži, umiestnil sa na posledom mieste.

Lyžiarsky oddiel rozvinul činnosť v roku 1979 a venuje sa najmä žiakom.

Šachový oddiel hrá v krajskej súťaži I. tr.

Ostatné oddiely v celoštátnych súťažiach nesúťažia.

Telovýchova a šport - časť obce Branská Hodruša

Rok 1980 znamenal pre telovýchovu v Branskej Hodruši vrcholným dopešné dovŕšenie spartakiádneho úsilia, ktoré začalo už v rokoch 1974-79 a vyvrcholilo veľkolepým hromadným vystúpením v roku 1980. Starší členovia našej TJ sa priamo ako

cvičenci nezúčastnili, priamu účasť mali však žiaci 1. ZDŠ, ktorí sú členmi našej TJ, bolo úspešne vystúpili na obvodných a okresných kolách spartakiády.

Činnosť TJ roku 1980 prebiehala v dvoch oddieloch a to, v lyžiarskom, futbalovom a v odbore turistiky.

Lyžiarsky oddiel popri svojej tréningovej činnosti odpracoval 167 brigádnických hodín. Bolo to práce na úprave svahu, jeho kosenie, zalesnenie určitých častí a vylepšovanie vlastného areálu. Športovci tohto oddielu dosiahli mnohé úspechy v zjazdovom lyžovaní, v súťaži o okresný pohár a vo vlastných majstrovstvách okresu. Na Bielej stope SNP sa zúčastnili dvaja členovia lyžiarskeho oddielu.

Lyžiarsky oddiel má 21 členov, vedie ho p. Geller Ján. K najaktívnejším členom zradov starších členov patrí Ján Greguš.

Futbalový oddiel je v jednote najstarší a najbohatšou tradíciou. Táto tradícia budí hrdosť, na predovšetkým zaväzuje a núti k lepšej práci. Oddiel má dve družstvá a to dospelých a dorastu. Obidve súťažia v III. triede okresného preboru. Družstvo dospelých po vzostupe z II. triedy obsadilo v sezóne 79-80 4. miesto. Trénerom mužstva dospelých je p. Romanec.

Jediným odborom jednoty je odbor turistiky. Okrem vlastné podujatia navštevujú členovia za zúčastňujú na akciách iných jednôt. Činnosť TJ je závislá na finančných zdrojoch a pomoci ľudových brání a ZV-ROH.

Detský súbor „Úsmev" a práca s deťmi vykazuje veľmi dobré výsledky. Účinkuje na všetkých verejných oslovách vobci. Okrem toho na MDŽ pripravuje vystúpenia pre vybrané pracovníčky n. p. Sandrik, ženy na dôchodku alebo v Klube dôchodcov. Vo svojej činnosti má pre svojich členov súťažné odpoludnia z oblasti literatúry, spoločenskej výchovy a zábavnej časti. Uskutočňuje výlety do prírody, fašiangový večierok a na konci školského roku výlet za krásami Slovenska, kde sa súbor pri pamätníkoch SNP pokloní pamiatke padlých hrdinov v SNP položením kytice kvetov.

Detský súbor Úsmev

Práca s deťmi uskutočňuje každoročne spevácku súťaž „Sandrička rozelá", ktorá v tomto roku mala svoj V. ročník.

Závodný klub umožňuje deťom činnosťou v súbore Úsmev rozvíjať záujmy v oblasti tanca, spevu, recitácie a zábavnou formou súťaží dáva deťom možnosť zábavy a kultúrneho vyžitia. Zároveň učí deti verejne vystupovať. Výsledky tejto práce sa prejavujú tak, že bývalí členovia súboru, teraz už ako dospelí sa začínajú zapájať do rôznych verejných činností, hlavne v oblasti kultúry.

Životné jubileá

Na MNV v sobášnej sieni boli previedené tieto slávnostné akty:

50. výročie sobáša manželov v Kosecovci.
25. výročie sobáša Márie a Gustava Gáfrika.

Počet individuálnych uvítaní do života bolo 26 detí, spoločných uvítaní do života bolo šesť krát.

Občianske pohreby:

1. II. 1980 - Mária Stankovičová,
6. III. 1980 - Katarína Barančoková,
28. III. 1980 - Rozália Nilmannová
2. IV. 1980 - František Bača
30. IV. 1980 - Jozef Mertz
17. IV. 1980 - Mária Sikoraiová,
19. IV. 1980 - Mária Hruškovičová,
5. V. 1980 - Mária Grülingová,
15. V. 1980 - Ivan Zurian,
17. V. 1980 - Mária Hofmannová,
2. VI. 1980 - Henrich Huska,
24. VI. 1980 - Anton Straka,
6. IX. 1980 - Vojtech Mayer
3. X. 1980 - Ján Harrach
15 - 21. XII. 1980 - Alžbeta Bernáthová

Počasie:

V januári 1980 za posledný týždeň vyskytovali sa občasné zrážky na celom Slovensku vo forme snehu. Nočné teploty - 7 - 12 stupňov. Denné teploty - 4 až - 8 stupňov. Vo februári slabé sneženie - nočné teploty - 10 až - 15 stupňov, denné teploty - 4 - 6 stupňov.

V júni 1980 prehánky, popoludní aj búrky. Denné teploty 22 - 26 stupňov - nočné teploty 8 až 12 stupňov. V auguste 1980 - prehánky búrky - denné teploty 18 - 26° C, na východnom Slovensku krupobitie a záplavy riek.

V mesiaci december 1980 snehové prehánky, najvyššie denné teploty - 5 - 1 stupeň, nočné teploty - 5 až - 16 stupňov.

Záznamy za rok 1980 boli schválené radou MNV

[signatures]

1981

Významné udalosti v štáte.

XVI. zjazd KSČ - významný medzník

V Paláci kultúry v Prahe v mesiaci apríl začal svoju prácu XVI. zjazd KSČ. V zjazdovej sále zaujalo miesta 1447 delegátov zastupujúcich 1,538.179 členov strany.

XVI. zjazd KSČ sa stal významným medzníkom na ceste nášho ľudu pri budovaní rozvinutej socialistickej spoločnosti. Zjazd s veľkou náročnosťou programoval ďalšiu budúcnosť krajiny a jej ľudu. Vypracoval a schválil program, ktorý organicky nadväzuje na XIV. a XV. zjazd strany. Na zjazde sa hovorilo o dlhodobej hospodárskej stratégii a vysokej efektívnosti výroby a kvality všetkej práce, racionálne využívanie výrobného potenciálu, vysokú hospodárnosť, zdokonaľovanie riadenia, za ďalší rozvoj iniciatívy pracujúcich. Zákonite sa presadzuje orientácia na kvalitatívne stránky výroby, i životnej úrovne.

Táto orientácia neznamená iba rast hmotnej spotreby. Zahŕňa aj uspokojovanie sociálnych istôt, rozvoj vzdelania, kultúry, starostlivosti o zdravie človeka, zabezpečenie rodiny, matky a dieťaťa, neustále zlepšovanie prírodného a životného prostredia.

Zjazd strany s veľkou zodpovednosťou a váženosťou sa zaoberal otázkami rozvoja socialistickej demokracie. Zmysel a náplň demokracie strana vidí v širšej účasti pracujúcich na riadení krajiny, na riešení štátnych a spoločenských záležitostí.

Zjazdové rokovanie sa úspešne skončilo. Úlohy sú však pred nami. Strana je presvedčená, že jej program prijmú všetci občania našej socialistickej vlasti.

Voľby do zastupiteľských zborov.

Odovzdaním takmer sto percent hlasovacích lístkov pre kandidátov národného frontu náš ľud osvedčil svoju dôveru v politiku KSČ, v program jej XVI. zjazdu.
Atmosféra volebných dní svedčila o všeobecnom pochopení volieb ako politickej udalosti mimoriadného významu pre cieľavedomé plnenie hospodárskych úloh. Takmer jedenásť miliónov občanov našej krajiny svojimi hlasmi za kandidátov národného frontu vyjadrilo svoju dôveru v ďalší stabilný vývoj našej spoločnosti, ktorý sa uskutočňuje v pevnej jednote strany a ľudu.

Celé predvolebné obdobie, spoločné vystupovanie kandidátov na poslancov do zastupiteľských zborov všetkých stupňov na predvolebných zhromaždeniach, podnetné rokovania o reálnych možnostiach obohatenia návrhov volebných programov položili dobré základy vzájomnej spolupráce budúcich poslancov jednotlivých zastupiteľských zborov, pôsobiacich v spoločnom územnom obvode.

Pod vedením volených orgánov je naliehavou úlohou predchnúť prácu aparátu národných výborov vedomím, že jej zmyslom je statočne, čestne, svedomite slúžiť občanom.

Ustanovujúce zasadania národných výborov prerokujú a schvália volebné programy NF na obdobie piatich rokov, obohatené o reálne podnety z predvolebných zhromáždení, novozvolené zastupiteľské orgány majú v celej svojej práci všemožne a účinne prispievať k realizácii línie XVI. zjazdu KSČ, k dôslednému uskutočňovaniu programov ďalšieho rozvoja obcí, miest, okresov a krajov v spolupráci s občanmi.

Rozvoj obce:

Katastrálne územie obce podľa sektorového prehľadu o plochách a kultúr vykázaných Krajskou správou Geodézie, strediska v Žiari n/Hronom činí 465 ha, z toho poľnohospodárska pôda je 319 ha. Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy je v držbe jednotlivo-hospodáriacich roľníkov 275 ha, ktorých v celej obci je 487. Obhospodarovanie ostatnej poľnohospodárskej pôdy zabezpečujú JRD-Družba Voznica, JRD Počúvadlo a z časti ŠM Banská Štiavnica.

K 31. XII. 1981 celkový počet obyvateľov v obci činil 3008 obyvateľov; z toho 1478 žien a 1530 mužov. Aktívne činné bolo 1710 obyvateľov. Pohyb obyvateľov v roku 1981 bol nasledovný. Celkom sa narodilo 31 detí, z toho 17 chlapcov a 14 dievčat. Počas roka sa k trvalému pobytu prihlásilo 58 občanov, odhlásilo sa 201 občanov. Zomrelo celkom 38 občanov, z toho 21 žien a 17 mužov. Počet obyvateľov oproti predchádzajúcemu roku sa znížil o 149 občanov. Toto číslo je ovplyvnené odsťahovaním značného počtu obyvateľov do novej bytovky výstavby v Žarnovici koncom roku 1981.

Hlavným zdrojom výživy obyvateľov je priemysel, ktorý je v obci značne rozšírený a naďalej sa rozvíja. Sú to: n. p. Pandurik, Rudné bane, Banské stavby, prevádzka OPP, štátne lesy, čiastočne JRD Voznica a Počúvadlo, mimo obce pracuje celkom 220 osôb. Prechodný pobyt v obci má cca 200 občanov, z toho 124 študentov SOU.

Miestny národný výbor spravuje: 2 ZDŠ, 2 školské družiny, 4 školské jedálne, 1. Materskú školu, Detské jasle, miestne kultúrne stredisko, Osvetovú besedu v časti Kopanice, verejné osvetlenie, miestny rozhlas, komunikácie a štadne.

Sociálna starostlivosť: MNV z jednorázových vecných prostriedkov rozdelil zvlášť starým a sociálnym prípadom v počte 126 občanov fin. čiastku 60 tisíc Kčs. Za spolupráce sociálnej a zdravotnej komisie boli vykonané návštevy u starých občanov a u občanov cigánskeho pôvodu. Boli riešené otázky nákupu do domova dôchodcov, starostlivosť o výchovu cigánskych detí. Ale cez úsilie orgánov MNV nepodarilo sa u občanov cigánskeho pôvodu zvýšiť záujem o celkové dianie v obci. Z celkového počtu 140 - len veľmi málo prejavuje záujem o kultúrno-spoločenské dianie o zveľadovanie obce. Deti cig. pôvodu vykazujú veľkú absenciu v školskej dochádzke a dospelí v zamestnaní.

V obci bol doriešený problém zubného a obvodného lekára. Nepodarilo sa zabezpečiť stálu službu detského a dorastového lekára. Táto úloha je v riešení.

Úsek obchodu a cestovného ruchu. Snahou MNV a jeho orgánov v spolupráci s obchodnými organizáciami bolo zlepšovať situáciu v obchodnej sieti, riešiť problémy a nedostatky, ktorých v uplynulom roku bolo dosť. Na príklad - často sa vyskytovala nekvalita chleba, mlieka a mliečnych výrobkov, slabý výber mäsa a nepravidelnosť. Všetky problémy boli často predmetom jednaní a plenárneho zasadnutia R-MNV a stranických schôdzí. Čiastočne sa nám ich podarilo vyriešiť, avšak koncom roka nastali mnohokrát neopodstatnené výkupy niektorých druhov tovaru, ktoré sa šírili po celej republike ako módna vlna, raz olej, pracie prášky, potom soľ, cukor atď. Obchodné organizácie prinútené dodržiavať limity spotreby pohonných hmôt,

nemohli v tejto situácii pružne zásobovať obchodnú sieť, a tak vznikal nedostatok týchto tovarov v obchodoch. Časť obyvateľov mala doma prebytok a ostatní ani najnutnejšiu potrebu. Takéto problémy nie je v silách MNV samotnému veci poriešiť, ale je tu potrebná široká spolupráca všetkých občanov, len tak sa dá dosiahnuť v dnešnej situácii spokojnosť.

Pri riešení zásobovania koncom roka poskytla vydatnú pomoc naša drobná prevádzkáreň, kde sme sami zabezpečovali dovoz potravín, piva, limonády a hlavne uhlia pre domovú správu.

Ďalším problémom sú nevyužité priestory pre obchodnú sieť, ktoré sa nachádzajú v obci. Sú to hlavne nevyužité priestory v dolnej časti obce, vedľa predajne potravín „Zdroj", kde tento úplne upravený priestor má slúžiť ako predajňa „Lahôdky", ale už niekoľko rokov je nevyužitý. Tu by bolo potrebné i zo strany prevádzky OPP vyvinúť tlak na organizácie „Zdroj" o zriadenie predajne.

Ďalší nevyužitý priestor je v bytovke č. 113, bývalá predajňa mäsa, o ktorej sa už dlho hovorí, že sa v nej zriadi predajňa zeleniny, avšak zo strany obchodnej organizácie nedošlo k pochopeniu.

Zásobovanie rekreačnej oblasti Dolnohrušovské jazero, zabezpečuje v turistickej sezóne TJ Sandrik, ktorá má zriadený bufetový predaj. Toto bolo na dobrej úrovni. V roku 1982 v rámci akcie „Z" bude prevedené zabudovanie moderného sociálneho zariadenia. Plánuje sa i zvýšenie vodnej hladiny a výstavba rekreačných chát.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu a MH:

K celkovej spokojnosti bola zabezpečovaná sieť služieb obyvateľstvu, cestou komunálnych služieb a Drobnej prevádzkárne. Dobre pracovala opravovňa rádio-televizných prijímačov, holičstvo a kaderníctvo, oprava obuvi, slabšie už čistiareň prádla a šatstva. Cestou Drobnej prevádzkárne boli zabezpečované drobné stavebné práce, doprava, zámočníctvo a iné. Stav pracovníkov činil 28. Celkový príjem činil sumu 772.184,60 Kčs. Príjem od obyvateľstva činil sumu 262.475,60 Kčs. Na úseku dopravy sme previedli úpravu miestnych komunikácií prestavbu autobusovej čakárne v Helej. Zabezpečili sme vyčistenie jarkov a potôčikov v obci. Previedla sa oprava cesty na Kopaniciach.

Povodie Hrona pokračovalo sa na regulácii potoka „Hodrušianka" v časti obce Banská Hodruša. Pokračovala tiež plynofikácia obce, kde hlavne vinou niektorých občanov vzniklo mnoho problémov, ktoré sa občania domáhali riešiť pracovníkmi MNV. Podotýkame, že MNV zabezpečuje hlavný rozvod plynu. Do domácností rozvod plynu si zmluvne uzatvára nájomník s montážnym závodom. Do konca roku bolo splynofikovaných v našej obci 152 domácností.

Riešili sme i otázku II. televízneho programu v obci cestou riaditeľstva diaľkových spojov na Slovensku, avšak v tomto nás ešte čaká veľa jednaní a prípravných prác. Hlavný problém je vytypovanie vhodného miesta s dostatočne silným signálom a vykrytím obce, čo sa nám zatiaľ nepodarilo.

Na Prachovni sme vybudovali nový most.

Školstvo:

V školskom roku 1980-81 navštevovalo ZDŠ v obci celkom 401 žiakov, z toho na I. ZDŠ - 181 a na II. ZDŠ 220 žiakov. Celkove prospelo 373 žiakov, z toho I. ZDŠ-169-93,5% II. ZDŠ - 204 - 92,9% neprospelo 28 žiakov z toho I. ZDŠ 12, II. ZDŠ 16 žiakov. Z celkového počtu neprospievajúcich žiakov činí 21 žiakov cigánskeho pôvodu. Zníženej známku z chovania dostalo 6 žiakov, z toho 5 žiakov cigánskeho pôvodu.

Celkový počet vymeškaných hodín činil 20986, z toho I. ZDŠ 10.905, II. ZDŠ 10.081; cig. žiaci z toho vymeškali 4.771 hodín. Celkový počet neospravedlnených hodín činil 977 hodín, z toho cigánskych žiakov 920 hodín.

Školská dochádzka bola predmetom jednania komisie školsko-kultúrnej, i pre riešenie cigánskych otázok. Viackrát boli zaslané na OONV hrešné oznámenia. Niektoré prípady bolo umiestniť veľmi potrebné do Osobitnej školy.

Náležitá pozornosť bola venovaná údržbe školských zariadení. Na II. ZDŠ sa previedla výmena elektrickej inštalácie v školskej kuchyni a jedálni, nátery okien a dverí. Previedla sa inštalácia ústredného kúrenia v I. MŠ a prestavba školskej jedálne na I. ZDŠ. V detských jasliach bola prevedená úprava ústredného kúrenia a náter strechy. Vakcii „Z" sa započalo s výstavbou telocvične pri I. ZDŠ. Tu bude potrebná brigádnická pomoc zo strany rodičov a priateľov školy na zabezpečenie tejto stavby.

V školskom roku 1980-81 ukončilo povinnú školskú dochádzku celkom 35 žiakov z II. ZDŠ, z toho 15 žiakov ukončilo 9. ročník, 3 žiaci cig. pôvodu v nižších ročníkoch a 17 žiakov ako 14 roční z 8. ročníka.

Na výberové školy išli 4 žiaci 15 roční, z toho 1 na gymnázium a 10 žiakov do SOU bez maturity.

Na vysoké školy boli prijatí: Roman Suchý, Ján Michal.

Kultúra: Kultúrno-osvetovú činnosť v obci riadi miestne kultúrne stredisko, ktoré úzko spolupracuje so ZK-ROH n.p. Handrik, Rudné bane, spoločenskými organizáciami SNF, ZDŠ, Klubom mladých a Klubom dôchodcov.

Každoročne spracováva jednotný plán kultúrno-spoločenských podujatí organizácií združených v NF. Uvedený plán je zameraný na spoločné podujatia k rôznym výročiam a osláv, ktoré sa v obci pripadajú. Náležitá pozornosť bola venovaná názornej agitácii a propagácii k významným výročiam. Pri pripadaní osláv aktívne pomáhal SZŽ z obce časti obce (spevokoly), detský súbor „Úsmev", dychová hudba n.p. Handrik a Rudných baní.

Kultúrnu činnosť si vyvíjali i žiaci obidvoch ZDŠ po stránke školskej a celoobecnej.

V obci pracovalo mnoho záujmových krúžkov, ktoré však neustále pociťovali vhodné priestory pre svoju činnosť. Chýba kultúrno-spoločenské zariadenie. Pretrvávajú problémy s kinom „Baník", ktoré je takmer v nevyhovujúcich priestoroch, so značne opotrebovanou premietacou technikou.

Nepodarilo sa nám presvedčiť ROH Rudné bane na premietanie kina do priestorov kultúrneho domu Rudných baní, k čomu by bolo potrebné len malé úpravy na zabudovanie premietacej techniky.

Koncom roku 1981 bol v budove kultúrneho domu R.B. zriadený Klub dôchodcov pre hornú časť obce.

Činnosť SZM:

Budovateľská činnosť SZM spočíva hlavne v kolektívnych, ale aj individuálnych brigádach. Poriadanie kolektívnych brigád bolo zamerané tak, aby si to vyžadovala samotná výroba, a aby aj ideovo skĺbovala našu prácu s historickými a súčasnými veľkými úspechmi nášho ľudu.

Celkový počet odpracovaných hodín vo výrobe činil v roku 1981 3.008 hodín bez nároku na mzdu, čím sa zväzáci aktívne podielali na splnení štátneho plánu v roku 1981. Bolo to hlavne pri zabezpečovaní exportu, kde mládežníci zorganizovali 10 nočných smien väčšieho rázu. Okrem toho pri vypadnutí stavby v cechu 1. zväzáci celé dva týždne ručne namáčali v mimoriadnych nočných smenách čističe vzduchu. Pri plnení plánu 5 litrových BN (nádrže na benzín), sa mládežníci po troch členoch striedali v nočných smenách pri lysovaní v období troch týždňov.

Pri týchto brigádach vznikol „brigádnický kolektív", ktorý s menšími obmenami pracuje v počte asi 20 členov už niekoľko rokov. V lonskom roku by tento kolektív chcel strávić spoločnú dovolenku pri Čiernom mori. Veríme, že hospodárske vedenie k spokojnosti vybaví žiadosť zväzákov. Veď zväzáci i v budúcnosti sa budú snažiť zaisťovať plnenie štátneho plánu.

Budovateľská činnosť sa opiera o dva mládežnícke kolektívy - brigády SZM, ktoré sú vytvorené v nástrojárni. Zvlášť dobré pracovné výsledky dosahuje BSP Dubelských hrdinov pod vedením s. Kazášа, ktorá má za úlohu operatívne zabezpečovať servis nástrojov pre kanistre a čističe vzduchu.

Kultúrna činnosť SZM. Hlavným poslaním tejto činnosti je výchova mladého človeka, pestovanie jeho morálno-vôľových vlastností, ktoré sú jedným z faktorov pri utváraní nového socialistického človeka.

Pri CZO SZM je založený Klub mladých, ktorý svoju činnosť zameriava na oblasť rozvoja kultúry, športu a záujmov mladých ľudí.

KM usporiadal Prázdninový festival mládeže. Súťažilo sa vo volejbale a v minifutbale - prebehol kultúrno-spoločenský kvíz, beseda s bojovníkom SNP, kvíz „Čo vieš o ZSSR" - kultúrny program žiakov SOU, tematický večer pod názvom „Človek človeku", mládežnícky ples a ďalšie.

V KM už pracujú aj dva krúžky a to fotografický a džezbalet.

Zväzáci pripravili relácie do rozhlasu, výstavku kníh a večer vážnej hudby.

Telovýchova a šport II. časť obce Dolné Hámre.

Telovýchovná jednota Sandrik zabezpečovala činnosť jednotlivých oddielov podľa plánu.

V sálových a zimných športoch sa zúčastnili oddiely majstrovských súťaží v lyžovaní, hokeji, stolnom tenise, kolkoch, volejbale a šachu.

V lyžovaní sa zúčastnili okresnej ligy v zjazdovom lyžovaní - dosiahli sa dobré výsledky.

V hokeji sa zúčastnili dospelí okresnej súťaže. Skončili na druhom mieste. Pre ostatných záujemcov bol pripravený ľad na korčuľovanie.

V stolnom tenise družstvo dospelých vyhralo okresný prebor a zúčastnilo sa kvalifikácie o postup do krajskej súťaže. V tejto súťaži skončili na štvrtom mieste. Dve družstvá žiakov sa zúčastnili okresnej súťaže, chlapci skončili na 2. mieste a dievčatá na predposlednom mieste.

V šachu - v súťažiach boli 3 družstvá, z toho 2 dospelé. Jedno hralo v krajskej súťaži II. triedu a druhé v okresnej súťaži. Družstvo dorastu hralo okresnú súťaž dorasteneckých družstiev. Dosahované výsledky zodpovedali ich možnostiam. Obsadili ósme, druhé a tretie miesta.

V kolkoch súťažili 2 družstvá. Dospelí v krajských majstrovstvách skončili na 4. mieste a dorast na 2. mieste v krajskej súťaži. Na majstrovstvách Slovenska Ivan Gáfrik obsadil 12. miesto a postúpil na majstrovstvá ČSSR.

Vo volejbale hrali dve družstvá dorastencov sou okresnú súťaž so striedavými úspechmi.

Vo futbale súťažilo 4 družstvá. Dospelí v krajských majstrovstvách. V jeseni dosahovali dobré výsledky - skončili na 8. mieste. No na konci jarnej súťaži skončili na predposlednom mieste a tak zo súťaže vypadli. Príčina je v tom, že z oddielu odišli 3 dobrí hráči a taktiež nie najlepší prístup k tréningu. Dorast má 2 družstvá. Jedno hrá krajské majstrovstvá - je v strede tabuľky. Mladší dorast hrá krajskú súťaž - výsledky má priemerné. Družstvo žiakov hrá I. triedu - skončilo na predposlednom mieste.

V tenise boli 2 dospelé, dorastenecké a dve žiacke družstvá. A družstvo dospelých hrá I. triedu, B-družstvo dospelých hrá v okresnej súťaži, vyhralo všetky zápasy. Dorastenci hrajú I. tr. a majú striedavé úspechy. A-družstvo žiakov hrá I. tr. - vyhralo všetky zápasy. B-družstvo hrá okresnú súťaž - v nej prehralo všetky zápasy.

Veľmi dobre sa činí turistický oddiel. Za účasť na akcii „100 jarných kilometrov", dostalo 56 členov odznak.

Uskutočnil sa i medzidielenský turnaj vo futbale, v kolkoch o pohár podnikového riaditeľa n. p. Gandrik.

Telovýchova a šport - časť obce Banská Hodruša.

Telovýchovnú jednotu v Banskej Hodruši tvoria dva oddiely a to: lyžiarsky a futbalový a odbor turistiky.

Najlepšie výsledky nielen v súťažiach, ale aj v brigádnickej činnosti odvádza oddiel lyžiarsky. Členovia tohto oddielu pri údržbe svahu a lyžiarskeho vleku odpracovali 1900 brigádnických hodín. Oddiel dobre spolupracuje s PO pri I. ZDŠ v Hodruši, so ZV-ROH Rudné bane. Spolu poriadajú preteky na ktorých sa zúčastňujú zamestnanci patrónskeho závodu, žiaci školy, či už je to prebor školy, alebo súťaž o „Zlatý kakaň".

Futbalový oddiel je druhým našim oddielom, ktorý prevádza svoju činnosť v dvoch družstvách. Družstvo dospelých a dorastu sú účastníkmi III. triedy okresného preboru. Chybou je, že všetku prácu oddielu vykonáva v jednej osobe sám tréner - nakoľko za strany členov tohto oddielu nie je ochota prevziať nejakú funkciu. Výsledky futbalových oddielov nie sú uspokojivé - na predposledných miestach v tabuľke.

Tréningová morálka je na nízkej úrovni, čo sa potom prejavuje v samotnej kvalite hry.

Problémy s mužstvom dorastu nie sú známe. Nedostatok hráčov spôsobuje, že za mužstvo nastupuje, kto je momentálne po ruke a tak toto mužstvo nepĺní svoju úlohu - prípravy hráčov pre mužstvo dospelých.

V brigádnickej činnosti oddiel vykazoval pomerne dobrú činnosť a to pri úprave terénu ihriska odpracoval 800 brigádnických hodín, pomoc patrónskemu závodu 50 brigád. hodín.

Odbor turistiky vykazoval dosť slabú činnosť - preto jeho činnosť bude treba znovu obnoviť.

Životné jubileá:

Na MNV v sobášnej sieni boli prevedené tieto slávnostné akty:

25. výročie sobáša manželov:

12. 9. 1981 - Spielman Anton
31. 10. 1981 - Slančík ján
31. 10. 1981 - Bilala Štefan

Počet individuálnych uvítaní do života bola 17 detí, spoločných uvítaní do života bola 3 (deti) krát.

Občianske pohreby:

28. 1. 1981 Výboch Jozef,
24. 11. 1981 Kamody Emil,
29. III. 1981 Strelčíková Magda,
19. V. 1981 Šugárová Mária,
8. VIII. 1981 Višňovský Jozef,
10. VIII. 1981 Filondzok Vladimír,
19. IX. 1981 Hlásnik ján,
14. IX. 1981 Jaškovičová Mária,
25. X. 1981 Tökölyová Terézia,
8. XI. 1981 Sedláková Zlata,
24. XI. 1981 Krátky Vojtech,
27. XI. 1981 Považanová Antónia
28. XI. 1981 Balážová Mária

Počasie:

V januári 1981 bolo premenlivé počasie, časom veľká oblačnosť, miestami snehové prehánky. Nočné teploty - 3 až - 5 stupňov. Denné teploty 1 - 4 stupne C.

V mesiaci apríl „Boj proti suchu". Prudké ochladenie znásobila nepriaznivé účinky sucha trvajúceho už vyše mesiaca. Vrchná vrstva pôdy je prakticky bez vlahy. Chlórom vodu za závlah. Závlažovať intenzívne, ale citlivo. Prednostne zalievať oziminy a skoré zemiaky.

V mesiaci jún a júl denné teploty sa pohybovali 23 až 28 stupňov C - ojedinelými búrkami. Najvyššie denné teploty 24 až 30 stupňov.

V mesiaci december 1981 bola veľká oblačnosť až zamračené a na väčšine úžemia sneženie. Denné teploty 0°C až 3°C, nočné teploty mínus 3 až mínus 7 stupňov, na strednom Slovensku mínus 12 stupňov C.

Záznamy za rok 1981
boli schválené radou MNV

Členovia rady MNV

Uram Jozef, predseda
Liška Emil, podpredseda
Škarba Jaromír, tajomník
Habánek Milan
Graus Jaroslav
Gubrianska Mária
Balážová Jozefina
Trenčanová Kristína
Ďurč Jaroslav
Suchý Ľudovít

1982

Významné udalosti v štáte.

Prejav prezidenta ČSSR s. Gustáva Husáka.

Drahí priatelia!

Keď sa dnes zamýšľame nad uplynulým rokom 1982, môžeme spravodlivo povedať, že nebol ľahký ani jednoduchý. Zložitá doba a nepokojný svet kládli aj na nás mimoriadne požiadavky.

Doterajšie výsledky nás celkove oprávňujú povedať, že v náročnej skúške roku 1982 naše hospodárstvo obstálo. Napriek všetkým ťažkostiam sme zabezpečili jeho plynulý chod, udržali doterajšiu životnú úroveň a sociálne istoty, ako nám to ukladá XVI. zjazd KSČ. je to výsledok obetavej a angažovanej práce nášho ľudu, robotníkov, roľníkov, inteligencie, našich žien a mládeže.

Chcem dnes v mene vedenia strany a štátu úprimne poďakovať všetkým, ktorí v továrňach a v baniach, na stavbách a na poliach, v doprave i službách, v školských, vedeckých, kultúrnych a zdravotníckych zariadeniach, či pri ochrane bezpečnosti našej vlasti prispeli k tomu, že sme v roku 1982 vo všetkých oblastiach života našej spoločnosti pokročili dopredu.

Ak pripomíname dobré výsledky, nijaka neskrácame za zrelá, že na niektorom úseku mohli a mali byť lepšie. Sú podniky a úseky, ktoré do nového roku vstupujú s dlhmi voči spoločnosti. Preto musíme v nasledujúcom roku pracovať všade lepšie, aby sme udržali krok so svetom, aby sme zabezpečili šťastný a pokojný mierový život nášho ľudu.

/ Výňatok z novoročného prejavu./

Rozvoj obce:

Katastrálne územie obce podľa sektorového prehľadu o plochách a kultúr vykázaných krajskou správou geodézie strediska žiar n/Hronom činí 4613 ha, z toho poľnohospodárska poda je 465 ha.

Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy je v držbe jednotlivo-hospodáriacich rolníkov 273 ha, ktorých v celej obci je 484.

Využívanie ostatnej poľnohospodárskej pôdy zabezpečujú JRD Družba Voznica, JRD Počuvadlo, a štátne majetky Banská Štiamica.

Pri sezónnych prácach (zber skorých zemiakov, zber sena atď) účinne týmto organizáciam pomáhajú patronátne závody v obci a študenti SOU pri n. p. Sandrik.

K 31. 12. 1982 celkový počet obyvateľov v obci činil 2933, z toho ženského pohlavia 1436 a mužského 1497. Aktívne činných bolo 1723 obyvateľov.

Pohyb obyvateľstva v obci v roku 1982 bol nasledovný. Celkom sa narodilo 44 detí z toho 16 dievčat a 28 chlapcov. K trvalému pobytu sa prihlásilo 88 občanov a odhlásilo 155 občanov. Zomrelo celkom 52 občanov, z toho 23 žien a 29 mužov. Počet obyvateľov oproti roku 1981 sa znížil o 75 občanov.

Hlavným zdrojom živobytia občanov je priemysel, ktorý je v obci široký a naďalej sa rozvíja. Sú to hlavne n. p. Sandrik, Rudné bane, závod Hodruša-Hámre, ODD prevádzka Hodruša-Hámre, Banské stavby, Štátne lesy, čiastočne JRD Voznica a Počuvadlo. Mimo obce pracuje 150 občanov. Prechodný pobyt v obci má cca 100 občanov, z toho 130 študentov SOU.

Úsek obchodu a cestovného ruchu

Miestný národný výbor v spolupráci s komisiou OOR MNV a za spolučasti organizácií „Zdroj" a „Jednota" riešil problémy a nedostatky v zásobovaní a obchodnej sieti v obci.

Niekoľkoročné sťažnosti občanov na časté nekvalitu mlieka a chleba sa nadálej opakovali. Tieto boli predmetom jednania v komisii i na mesačných vyhodnoteniach zásobovania okresu, ktoré sa konali na ONV za prítomnosti zástupcov všetkých dodávateľských organizácií.

Mliekáreň Kremnica, ktorá zásobuje i našu obec prakticky celý rok mala poruchovosť na chladiarenskom zariadení, v dôsledku toho bolo časté zváranie mlieka. Bolo by treba previesť výmenu chladiarenského zariadenia, čo je dosť náročná akcia.

Pekárne zápasili s nedostatkom kvalifikovaných pracovníkov, čo často riešili prestarlými brigádnikmi. Spustením novej, automatizovanej pekárne v Hliníku nad Hronom sa situácia podstatne vylepší. Ďalej pretrvával nedostatok tovarov ako kakao, hrozienka, vanilkový cukor, niektoré druhy čokolád, niektoré ďalšie druhy, ktoré musíme dovážať, respektíve suroviny na ich výrobu. Je potrebné pochopiť, že pri väčšom uskromňovaní sa občanov, dá sa žiť bez úzkoprofilových tovarov.

V letných mesiacoch pretrvával nedostatok v zásobovaní piva a čiastočne i nealkoholických nápojov. Problém bol v tom, že v letných mesiacoch pivovary a sódovkárne nestačili pokryť dopyt, pretože pivovar Vyhne musel zásobovať väčší rajón, nakoľko v letných mesiacoch obmedzili dodávku piva na Slovensko pivovary z Čiech. Naša obec bola pridelená do banických oblastí, ktoré uznesením S-KV KSS bolo zvýhodnené v zásobovaní všetkým tovarom.

Celoštátny dlh v nákupe mlieka nepriaznivo ovplyvnil zásobovanie mliekom a mliečnymi výrobkami. Z toho dôvodu sa muselo pristúpiť k výrobe nízkotučného mlieka, ktoré do našej obce je dodávané v množstve 10% z.el. celkovej objednávky mlieka. Znížené množstvá okrem nás má Žiar n/Hronom, ostatné oblasti 20%.

Nevyužitý priestor v bytovke čís. 213 (bývalá predajňa mäsa) bol vytypovaný na sezónnu predajňu čerstvej zeleniny, kde započne predaj od 1.4.1983 (JRD Iža) okres Komárno.

Zásobovanie rekreačnej oblasti dolnohodrušského jozera prevádzala bufetovým predajom ŠJ Sandrik k celkovej spokojnosti. V rámci akcie „Z" vybudovali sme moderné sociálne zariadenie, ktoré v novej turistickej sezóne bude v prevádzke.

Sociálna starostlivosť

MNV z jednorázových vecných prostriedkov rozdelil prestarlým a sociálne slabým občanom v počte 130 finančnú čiastku 65 tisíc Kčs. Opatrovateľskú službu vykonávalo 6 opatrovateliek. Na MNV bola evidovaná i žiadosť do domova dôchodcov, ktorá nebola vybavená. V obci býva niekoľko občanov, ktorí sú osamotení a len s námahou sa dokážu o seba postarať. Pri ich doporučení do domova dôchodcov, nechcú súhlasiť, s čím vznikajú MNV a soc. zdravotnej komisii nemalé problémy pri zabezpečovaní ich opatery.

V budove SOU bola zriadená detská ambulancia, ktorá ordinuje dva krát v týždni, čím sa vylepšila lekárska starostlivosť v obci.

Kultúra.

Kultúrno-osvetovú činnosť v obci riadi a koordinuje miestne kultúrne stredisko.

Vzhľadom na to, že nemá vlastné priestory, je potrebné, aby stále intenzívne spolupracovalo so ZK-ROH Sandrik.

V roku 1982 okrem významných štátno-politických výročí bola činnosť zameraná na mimoškolské vzdelávanie, spoločenskú zábavu a oddych pracujúcich. Pri poriadaní všetkých podujatí napomáhali krúžky ZVČ a to hlavne súbory Úsmev, Sandričan a oba spevokoly žien. Na úseku kultúry treba tiež poukázať na činnosť obidvoch ZDŠ.

Pri MKS sa vytvorili v roku 1982 dva záujmové krúžky a to: krúžok džesbaletu a hudobná skupina, ktoré majú za sebou už niekoľko úspešných vystúpení.

V mimoškolskej výchove sa darilo už menej. Boli problémy so zabezpečovaním účasti na prednášky a hlavne prednáškové cykly. Najväčším problémom, ktorý brzdí kultúrnu činnosť v obci je nedostatok priestorov. Samotné MKS nemá žiadne priestory. Pri poriadaní samotných podujatí sa začali vyskytovať problémy so zabezpečovaním priestorov ZK-ROH Sandrik. Situácia v tejto oblasti je v našej obci naozaj vážna a malo by sa hľadať reálne riešenie.

Školstvo.

V školskom roku 1981/82 navštevovalo ZDŠ v obci celkom 366 žiakov z toho na I. ZDŠ - 178 a na II. ZDŠ 188 žiakov

Celkom prospelo 342 žiakov, z toho na I. ZDŠ 169 - 95% - na II. ZDŠ 173 - 92%.

Neprospelo celkom 24 žiakov, z toho na I. ZDŠ - 9 na II. ZDŠ - 15. Z celkového počtu neprospievajúcich žiakov bolo 15 cigánskych žiakov.

Znížení známku z chovania malo 7 žiakov, z toho na I. ZDŠ - 2, na II. ZDŠ - 5, z nich jeden žiak trojku. Celkový počet vymeškaných hodín činil 20 354 hodín,

z toho na I. ZDŠ 1179 a na II. ZDŠ - 9175 hodín.
Cigánski žiaci z toho vyneškali 4530 hod.

Celkový počet neospravedlnených hodín činil 869 hodín, z toho na I. ZDŠ 26 - na II. ZDŠ 843 hodín.

Priemer vymeškaných hodín na žiaka:

I. ZDŠ - 62,8 hod
z toho cig. žiak. 227,38 hod.
II. ZDŠ - 48,8 hod
z toho cig. žiakov 142,68 hod.

Školská dochádzka bola predmetom jednania komisie pre školstvo a kultúru i pre riešenie cigánskych otázok. Dvom rodičom bola uložená pokuta za zaškoláctvo detí.

V rámci údržby sa previedli údržbárske práce na budove I. ZDŠ a priľahlého hospodárstva. Zakúpil sa materiál na výmenu krytiny strechy školskej bytovky. Na dolnej budove II. ZDŠ sa previedol náter strechy, generálna oprava telocvične a menšie údržbárske práce.

Na detských jasliach sa previedla oprava fasády, ulešnenie dlažieb. V rámci akcie „Z" sa pokračovalo na výstavbe telocvične pre I. ZDŠ.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu na MH.

Služby obyvateľstvu boli poskytované cestou komunálnych služieb, drobnej prevádzkárne MNV a činnosťou občianov. K celkovej spokojnosti pracovala opravovňa televízorov a rádioprijímačov, oprava obuvi, zlepšili sa služby zberní šatstva a prádla. Dobre pracovala holičstvo a kaderníctvo. Cestou drobnej prevádzkárne boli zabezpečované drobné stavebné práce, doprava, zámočníctvo a iné. Stav pracovníkov činil 2 a na pracovný úväzok 26 občanov. V letných mesiacoch DP dopravou vypomáha v zásobovaní obce nealkoholickými nápojmi. Celkový príjem prevádzkárne činil 728.365,40 Kčs, z toho od obyvateľstva 63.625,40 Kčs.

Na úseku dopravy boli prevedené výpravky miestnych komunikácií. Mnoho problémov vzniklo obmedzením autobusovej dopravy, ktoré v rámci možností boli poriešené. Niektoré problémy v cestnom poriadku sú ešte v riešení.

Povodie Hrona pokračovalo na regulácii potoka Hodrušianka. Stavba pokračovala pomaly vinou nedostatku pracovných síl. S tým súvisela i zastavenie prác na regulácii Zelenského potoka.

V plynofikácii obce na ďalšom rozšírení miestnych rozvodov sa nepokračovalo. Mali sme poskytnuté finančné prostriedky vo výške 10 tis. Kčs, ktoré stredoslovenské plynárne nebrali na vedomie, čo dôvodili tým, že museli presunúť pracovníkov na väčšie akcie. Previedlo sa niekoľko prípojok súkromným odberateľom, ktorých je v obci 157. Splynofikoval sa športový areál. Zastavenie prác na rozširovaní miestnych rozvodov plynu prekĺbilo problémy do ďalšieho obdobia, kde okrem množstva súkromných žiadostí na zavedenie plynu je plánovaná plynofikácia II. ZDŠ, bytoviek OD ZH a OJ.

Otázku II. televízneho programu sme doriešili. Jeho výstavba začne v II. štvrťroku 1983 a plánované ukončenie je vo IV. štvrťroku 1983.

Nedostatok bytov, to bol hlavný problém odchodu občanov z našej obce. Mnoho mladých ľudí s deťmi býva v nevyhovujúcich, maloplošných bytoch, alebo s rodičmi. Mnoho občanov už bezdetných obýva nadmerné byty, nie je výnimka, že dvojizbový byt obýva jeden starší človek, alebo 3 1/2 izbové byty obývajú dvaja ľudia. S touto otázkou bude potrebné, aby komisia bytová v spolupráci s komisiou v. p. Stavebníctva sa hlbšie zaoberala a hľadali cesty k zlepšeniu bytových podmienok mladých ľudí.

Telovýchovu a šport v časti obce Dolné Hámre viedol 13 členný výbor s 3 člennou revíznou komisiou, ktorý sa pravidelne schádzal. K 1.1.1983 mala TJ Sandrik časť obce Dolné Hámre 756 členov - o 48 menej ako k 1.1.1982 a to v dôsledku odchodu dorastu-učňov do iných závodov. Z uvedeného členstva je 407 dospelých, z toho 84 žien, 185 dorastencov z toho 38 dievčat a 154 žiakov, z toho 69 dievčat. TJ má 2 odbory a 10 oddielov.

Telovýchova a šport v časti obce Dolné Hámre

Pre zabezpečenie športovania je vybudovaný športový areál v hodnote viac ako 10 mil. Kčs. Prevádzka športového areálu, ako aj zabezpečenie športovania si vyžadujú značné náklady, čo vidieť z hospodárenia za rok 1982 a to:

1. na telovýchovu a šport sa vynaložilo	483 tis. Kčs
2. na údržbu telovýchovných zariadení	129 tis. Kčs
3. na organizačné výdavky	98 tis. Kčs
Celkové náklady za rok 1982 činili	710 tis. Kčs

Okrem toho sa previedla plynofikácia kúrenia, miesto kúrenia naftou pre pláviareň, bufet a kolkáreň, na čo bolo vynaložené Kčs 98249.- a previedla sa obloženie pláviarne v sume Kčs 100183.- Obe akcie uhradilo ČSZTV.

Uvedené náklady na činnosť boli kryté z týchto zdrojov:

1. Z FKSP závodu Soudrik	Kčs 96 tis.
2. Dotácia ČSZTV	Kčs 131 tis.
3. Členské príspevky	Kčs 138 tis.
4. Hospodárske príjmy	Kčs 170 tis.
5. Vedľajšie hospodárstvo	Kčs 79 tis.
6. Príspevky od iných organizácií	tis. 127 tis.
Príjmy celkom . . .	Kčs 741 tis.

Činnosť jednotlivých odborov a oddielov

1. Odbor ZRTV je nositeľom titulu „Vzorný odbor" 1. stupňa - predseda s. Mária Gáliková. Stav členov 39 žien. Okrem pravidelného cvičenia venujú pozornosť lyžovaniu, stol. tenisu, volejbalu, plávaniu a turistike.

Turistický odbor je nositeľom titulu „Vzorný oddiel" III. stupňa, má 69 členov a 29 členov mládež v TOM-turistickom odbore mladých. Dospelí turisti sa zúčastnili 7 turistických akcií v rámci okresu. Usporiadali dve domáce akcie za účelom propagácie turistiky, na ktorých previedli rôzne súťaže.

V súťaži 100 jarných km zúčastnilo sa 46 členov, ktorí získali príslušný odznak. Zvlášť treba hodnotiť účasť 33 členov na 29. ročníku československého zrazu turistov SNP vv Vadičovskej doline okresu čadca, kde v kvize, čo vieš o histórii zrazovského priestoru náš člen Mojmír Feldzam obsadil 3. miesto. Aktívnu činnosť vyvíjal i turistický odbor mládeže-žiakov pod vedením s. Neuvartovej.

Futbalový oddiel je nositeľom titulu „Vzorný oddiel" II. stupňa a „Vzorný kolektív mládeže"

Futbalový oddiel mal 4 družstvá, na zabezpečenie odborného vedenia jednotlivých družstiev bolo zapojených 6 trénerov

V družstve dospelých bol trénerom od 1.1.1982 je s. Štefan Bóllo ml., vedúci družstva s. Nittman a zdravotník s. S. Morovian

Družstvo po neúspechu v minulom roku hrá v I. triede - skupine C.

Činnosť SZM

Kultúrno-vzdelávacia práca:

SZM v tejto oblasti úspešne pracoval; zábavné akcie spájal s ideovo-výchovným poslaním. Zväzáci vhodne využívali svoj voľný čas. Zúčastňovavali sa na koncerte M. Žbirku v Žarnovici, besedy k výročiu narodenia V. I. Lenina, na oslavách 1. a 9. mája. V júni pripravili na pobavenie mladých v doline juniáles na štadióne. V mesiaci júl 12 zväzákov trávilo spoločnú dovolenku pri mori v BĽR. V novembri uskutočnili večer otázok a odpovedí pre žiakov SOU - Krajina sovietov.

Budovatelská činnosť:

V tejto oblasti zväzáci odpracovali 1500 brigádnických hodín vo výrobe, hlavne pri balení a expedovaní exportu, 150 brigádnických hodín pri plnení volebného programu, 270 brigádnických hodín pri zlepšovaní životného prostredia.

V rámci zberu odpadových surovín zozbierali 23 960 kg žel. šrotu, 1600 kg papiera. Činnosťou MK, bolo usporených na surovinách a materiáloch 5300 Kčs.

Zväzáci sa aktívne podielali pri zbere objemových krmovín, v rámci patronátnej dohody v JRD Voznica. Zúčastňovali sa kosenia a sušenia sena.

V dovolenkovom období neprevádzali hromadné brigády vo výrobe. SZM má dve mládežnícke brigády soc. práce.

Športová činnosť:

O športovú činnosť v SZM je veľký záujem, o čom svedčia dosiahnuté výsledky. Cez jarné prázdniny sa uskutočnil kolkársky turnaj, ďalej to bolo stretnutie sandrickej mládeže v priestorach športového areálu TJ Sandrik. Zúčastnili sa "voj" volejbalového turnaja vo Vyhniach. Pri príležitosti SNP usporiadali turistický nočný prechod Štiavnickým pohorím. V mesiaci september 8-í vybraní zväzáci sa zúčastnili športových hier, poriadaných VHJ - obsadili druhé miesto.

Práca s POSZM:

SZM úzko spolupracuje s pionierskou skupinou na II. ZDŠ. Najvýznamnejšie akcie boli: turnaj žiakov 5-8. roč. vo futbale, turnaj v stolnom tenise, plavecký výcvik pre pionierov z I. a II. ZDŠ.

Každoročne zväzáci majú patronát nad pioniermi a deťmi z medzinárodného tábora pod Pitum.

Pre deti z Omanu a Jemenu zakúpili teplákové súpravy, za fin. pomoci ZV-ROH.

Telovýchova a šport, časť obce Banská Hodruša

Telovýchovná jednota v Banskej Hodrušy počtom členov nevelká, zapája sa do športového diania v rámci okresu, napomáha obohacovať spoločenskú činnosť v obci, vytvára podmienky aktívneho športovania pre občanov, v žiackom, dorasteneckom a dospelom veku.

Oddielom s najväčšou tradíciou v TJ Baník je oddiel futbalový. Mužstvo posilnili hráči zo Spartaka Handrik, ktorí hrali krajské majstrovstvo. Táto skutočnosť dodala hráčom sebavedomie, ktoré sa prejavilo vo výsledkoch jesennej časti súťaže. Problémom naďalej zostávalo ihrisko, ktorého plocha už dlhšie nevyhovovala ani kvalitou povrchu ani rozmermi plochy. Problém náhradnej hracej plochy pomohli vyriešiť funkcionári TJ Handrik prepožičaním tréningového ihriska na odohratie jesennej časti majstrovských zápasov. Oprava ihriska si vyžiada prestávku počas celého roka 1983.

Domáce víťazstvá zaradila mužstvo do úlohy kandidáta na postup, keď obsadilo druhé miesto v tabuľke s rovnakým počtom bodov ako vedúce mužstvo. To, ak sa nezlepší tréningová činnosť, môže sa rýchlo premeniť súčasný optimizmus.

Oddiel, ktorý už mnoho rokov vykazuje dobrú činnosť je oddiel-futb-lyžiarsky. Športovci tohto oddielu dosiahli niekoľko pozoruhodných výsledkov v súťažiach ako Cena kamaráta, okresný pohár a v iných súťažiach pořiadaných v rámci okresu. Lyžiarsky beh Biela stopa SNP obsadili v troch kategóriách o počte štrnásť pretekárov. Veľmi dobré výsledky dosiahli členovia ZO v základnom výcviku žiakov 1. ZDŠ.

Odbor turistiky v minulom roku ožívil svoju činnosť zorganizoval výstup na Rozsutec. Súčasťou činnosti bola účasť turistov na všetkých podujatiach organizovaných inými odbormi turistiky.

Výstavba telocvične pri 1. ZDŠ.

Táto akcia tvorí hlavnú náplň brigádnickej činnosti v roku 1982. Členovia SZ a iných organizácií obce ako aj rodičia detí navštevujúcich 1. ZDŠ odpracovali na spomínanom objekte 5900 brigádnických hodín, čím sa splnil hlavný bod záväzku k významným výročiam roku 1982. Odpracované hodiny predstavujú hodnotu prác 300 000 Kčs. Stavbu ohodnotení skoro 2 mil. korún začínali bez akýchkoľvek skúseností so stavbami akcie „Z". Počiatočné problémy boli so zásobovaním hlavných stavebných materiálov, organizácia samotných brigád nie vždy vyskihovala potrebu stavby. Pomoc v poskytovaní nákladných áut a mechanizačných prostriedkov je potrebné vysloviť poďakovanie patronátnemu závodu Rudných baní.

Mnoho úsilia pri zásobovaní materiálu na stavbu telocvične vynaložili predseda MNV s. Uram a bojovník s. Škarba. Záverečná etapa výstavby telocvične bude oveľa náročnejšia na organizáciu brigád, dodanie materiálov a zabezpečenie dodávky PSV prác.

Životné jubileá:

Na MNV v sobášnej sieni boli prevedené slávnostné akty:

25. výročie sobáša - 4-
50. výročie sobáša - 2-

Počet individuálnych uvítaní do života bolo 23 detí, spoločných uvítaní do života bolo 5 krát.

Občianske sobáše celkom 22.
Občianske pohreby 18, celkom zomrelo 52.

Počasie: V januári 1982 najvyššie denné teploty mínus 8 až mínus 4, na severe územia len okolo mínus 12 stupňov. Od západu veľká oblačnosť až zamračené a na väčšine územia sneženie. Nočné teploty mínus 8 až mínus 13, v horských dolinách okolo mínus 18 stupňov.

V marci veľká oblačnosť až zamračené a na väčšine územia časom dážď. Najvyššie denné teploty 3 až 7 stupňov. Nočné teploty okolo 0 stupňov.

V júni najvyššie denné teploty 21 až 25 stupňov nočné teploty 10 až 13, v horských dolinách okolo 8°.

V decembri 1982 denné teploty nula až -4, na juhozápade okolo +2 stupňov. Nočné teploty -8 až -11, v horských dolinách okolo -15 stupňov. Premenlivá, cez deň časom zvýšená oblačnosť, miestami snehové prehánky.

Záznamy za rok 1982
boli schválené radou MNV: 12.5.1983

1983

Významné udalosti v štáte.

Svetové zhromaždenie za mier a život proti jadrovej vojne.

V hlavnom meste Československej socialistickej republiky Prahe sa 21. júna 1983 začalo Svetové zhromaždenie za mier a život proti jadrovej vojne. Ráno o desiatej hodine sa veľká zjazdová sála zaplnila do posledného miesta. Oči všetkých účastníkov boli upreté na mierovú holubicu, krídlami obopínajúcu zemeguľu. A keď zaznela zvnčka, ktorá po celých šesť dní sprevádzala toto významné rokovanie, všetci povstali.

Búrlivým potleskom pozdravili delegáciu ÚV-KSČ, ÚV-NF a vlády ČSSR, vedenú generálnym tajomníkom ÚV-KSČ, prezidentom ČSSR súdruhom Gustávom Husákom.

V mene medzinárodného prípravného výboru otvoril svetové zhromaždenie podpredseda ÚV-NF ČSSR Tomáš Trávníček.

Veľkým dojmom na nich zapôsobilo vystúpenie najmladšej generácie. Keď ich prišla pozdraviť mládež sveta, deti najrozličnejších odtieňov pliet a všetkým sa zaiskrili zakaždým, keď pred nich - význačných politikov, vedcov, umelcov, cirkevných hodnostárov, športovcov, zástupcov odborárskych, ženských a mládežníckych organizácií - predstúpili pionieri z Lidíc, obce, ktorej meno je hrozným mementom, aké hrôzy so sebou prináša vojna. Účastníkom svetového zhromaždenia priniesli kytice ruží z lidického sadu.

Potom sa ujal slova súdruh Gustáv Husák. Jeho prejav prijali účastníci SZ dlhotrvajúcim potleskom.

Pozdravný príhovor predniesol predseda Svetovej rady mieru Rómeš Čandra a potom bolo prednesené posolstvo generálneho tajomníka OSN. V popoludňajších hodinách pokračovalo rokovanie v jednotlivých dialógoch a mierová manifestácia pracujúcich a mládeže Prahy s účastníkmi svetového zhromaždenia. Náš ľud manifestuje túžbu žiť v mieri.

Obyvatelia miest a dedín ukázali poslom mieru, čo dosiahli pri budovaní socialistickej vlasti, boli to srdečné stretnutia a besedy. Bojovníkom za mier predstavili socialistické Československo robotníci, roľníci, technici, učitelia, umelci, vedci, ženy, mládež i tí najmenší.

Svetové pražské zhromaždenie vyšlo ako významná akcia na ceste k zachovaniu a upevneniu mieru vo svete.

Charakteristika obce

Katastrálne územie obce činí 4613 ha, z toho poľnohospodárska pôda je 475 ha. Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy je v držbe JRD 273 ha, ktorých v celej obci je 480. Využívanie ostatnej poľnohospodárskej pôdy zabezpečujú JRD Družba Voznica, JRD Počúvadlo a ŠM Banská Štiavnica.

K 31.12.1983 celkový počet obyvateľov v obci činil 2882, z toho ženského pohlavia 1420
mužského pohlavia 1462

aktívne činných bolo: 1445 dospelých občanov

Pohyb obyvateľstva v obci v roku 1983:

Počet narodených detí	38	dievčat 18
Počet novoprihlásených k tv. pobytu	85	
Počet odhlásených	137	
Počet zomretých	37	
z toho žien	18	

Počet obyvateľov oproti roku 1982 sa znížil o 51.

Hlavným zdrojom živobytia občanov je priemysel, ktorý je v obci široko rozvinutý a naďalej sa rozvíja. Sú to hlavne n.p. Jandrik, ktorý rozširuje základný závod v objeme cca 55 mil. Kčs. Závod Rudné bane, ktorý taktiež prechádza rozsiahlou modernizáciou.

Prevádzka OPP Banská Štiavnica, Banské stavby; menšou mierou v obci pôsobia JRD Družba, poľovníctvo a štátne lesy.

Mimo obce pracuje cca 150 občanov. Prechodný pobyt má cca 200 občanov, z toho 130 študentov SOU.

Úsek obchodu a cestovného ruchu.

Miestny národný výbor úzko spolupracoval s obchodnými organizáciami „Zdroj" a „Jednota", ktoré majú v obci najviac prevádzkových jednotiek. Spoločne boli riešené problémy, ktoré v priebehu roka sa vyskytli.

Treba povedať, že problémov v zásobovaní bolo podstatne menej ako v roku 1982. Základných druhov potravín bolo neustále dostatok, vo väčšej miere sa na pultoch objavovali i úzkoprofilové tovary. MNV pravidelne hodnotil oblasť zásobovania a taktiež sa zúčastňoval mesačných vyhodnocovaní zásobovacej situácie okresu, kde priamym stykom s dodávateľskými organizáciami boli riešené nedostatky, resp. požiadavky.

V rámci údržby bola cestou DPMV prevedená čiastočná údržba na budove potravín pred závodom Rudných baní a oprava predajne Zelenina v časti obce Hodruša. Budova potravín patrí org. „Zdroj", ktorá na mnohé urgencie MNV nebola schopná svojimi kapacitami opravu previesť, hoci finančné prostriedky na to mala.

Ďalšia nevybavená záležitosť zostala v otvorení predajne „Lahôdok" v dolnej časti obce, ktorá už rok mala byť v prevádzke. Vedenie zdroja lahôdok na mnohé pripomienky prislúbilo jej otvorenie v najbližšom období.

Zásobovanie priemyselným tovarom a textilom bolo v celku na dobrej úrovni. Problémy nastali cez banícke dni, kedy rôznymi nevážnymi krokmi zo strany zamestnancov rudných baní došlo k určitým nedorozumeniam v predajniach. V období baníckych dní je však tento problém celoštátny a k jeho zmierneniu by pomohlo lepšie organizačné zvládnutie ponuky a dopytu a taktiež dôsledné dodržiavanie priority baníckych oblastí, kde táto otázka v našej obci nebola vždy dostatočne zabezpečovaná o čom niekoľkokrát jednal i MNV.

Predajňa obuvi pracovala veľmi nepravidelne, hlavne vinou častej nemoci vedúcej.

V priebehu turistickej sezóny zásobovanie na dolnohodrušskom jazere zabezpečovala ŠJ Sandrik, formou bufetového predaja, k celkovej spokojnosti návštevníkov.

Začali sme s úpravou terénu na parkovanie, ktoré hodláme ukončiť do novej sezóny.

Sociálna starostlivosť.

MNV v jednorázových vecných príspevkoch rozdelil preslarším a sociálne slabým občanom v počte 131 finančnú čiastku 66 tisíc Kčs na nákup šatstva.

Opatrovateľskú službu vykonávalo 5 opatrovateliek. Do domova dôchodcov bolo umiestnení 3 občania.

V obci je ešte niekoľko občanov, ktorí by určite potrebovali umiestnenie v domovoch dôchodcov, kde by mali zabezpečený starobu v podmienkach terajšej kultúry bývania, avšak pri maximálnej snahe členov soc. zdravotnej komisie MNV, nepodarilo sa ich presvedčiť. Niekoľkí z nich sa len s námahou dokážu o seba postarať, prijmú odmietajú opatrovateľskú pomoc a v niektorých prípadoch svojím správaním a zovňajškom budili na verejnosti nepríjemnosti a pohoršenie.

V budove SOU bola zriadená detská a dorastová ambulancia. Vyskytla sa niekoľkopozvánok na prácu MUDr. Kostolanskej, avšak až na jeden prípad, kedy sa matka bola sťažovať na MNV.

Bohatú činnosť využívali i kluby dôchodcov, kde pre svojich členov pripravili široký okruh podujatí, čím značne prispeli k spoločenskému vyžitiu dôchodcov. Do obidvoch klubov, MNV zakúpil nové televízory (farebné).

Kultúra

Kultúrno-osvetovú činnosť v obci riadi a koordinuje MKS, kde sa každoročne spracováva jednotný plán KVČ v obci. Vzhľadom k tomu, že nemá vlastné priestory úzko spolupracuje so ZK-ROH n. p. Sandrik. Okrem programov na významné štátnopolitické podujatia podieľalo sa na rôznych kultúrnych, vzdelávacích a spoločenských podujatiach pre občanov. Príkladne pracovali krúžky ZUČ, súbor Sandričan, Úsmev, cimbalová muzika, dychová hudba, zložiť ženské spevácke súbory a žiaci obidvoch ZŠ.

Záujmová a umelecká činnosť v obci má

veľmi dobrú tradíciu a vysokú úroveň, ktorá však zo strany našich občanov nebola vždy poctená adekvátnou účasťou, čo je na škodu veci. Do budúcna by bolo potrebné viac si vážiť vlastnú kultúru a nie sa orientovať len na dovezenú-profesionálnu, resp. papučovú.

V obci chýba kultúrno-spoločenský stánok. S jeho výstavbou sa dá ťažko uvažovať i v ďalšej päťročnici, pokiaľ finančná situácia bude na doterajšej úrovni.

Školstvo:

V školskom roku 1982-83 navštevovalo I. a II. ZŠ v obci celkom 343 žiakov, z toho 28 cigánskych. Celkom prospelo 328, z toho 20 cigánskych. Neprospelo celkom 15 žiakov, z toho 7 cigánskych, jeden bol neklasifikovaný. Znížená známka zo správania nebola. Vyznamenaných bolo 43 žiakov v I. a II. ZŠ. Celkový počet neospravedlnených hodín bol 11.958, z toho 56 hodín cigánski žiaci. Celkový počet vymeškaných hodín I. a II. ZŠ bol 11.958, z toho cigánski žiaci vymeškali 2.347 hodín.

Priemer vymeškaných hodín na žiaka:

I. ZŠ - 44,1 hod. - na cig. - 129,8 hod.
II. ZŠ - 26,1 hod. - na cig. - 62,5 hod.

Oproti roku 1981-82 sa dochádzka i prospech výrazne zlepšili. Dochádzka i prospech boli pravidelne prehodnocovované v školsko-kultúrnej komisii a v komisii pre riešenie otázok cigánskych občanov. V rámci údržby boli na budovách ŠKŠ prevedené rôzne údržbárske práce, ako náter okien, podláh a maľovanie.

Na budove II. ZŠ boli prevedené prípravné dokumentačné práce na plynofikáciu.

V detských jasliach sa previedlo nové oplotenie.

V rámci akcie „Z" sa ďalej pokračovalo na výstavbe telocvične pri I. ZŠ, ktorá má byť ukončená v prvom polroku 1985.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu

6. zasadnutie ÚV-KSČ položilo veľký dôraz na zintenzívnenie služieb obyvateľstvu rôznymi spôsobmi. V obci boli služby poskytované cestou komunálnych služieb, DP-MNV a povolovaním činnosti občanov podľa výnosu č. 20/65. K celkovej spokojnosti pracovala opravovňa televízorov a rádioprijímačov, opravovňa obuvi, zberňa šatstva a prádla. Nepodaril sa celkom poriešiť problém znovuotvorenia prevádzky holičstva a kaderníctva v časti Hodruša, ktoré bolo uzavrené prikazom Okresného hygienika. Bude záležať od podniku Žiaran, ako ďalšie rekonštrukčné práce postúpia.

Cestou DP MNV boli zabezpečované drobné stavebné úpravy v obci, zámočnícke, údržbárske a autodoprava. Veľký objem murárskych prác previedla DP MNV pre SOU n. p. Šandrik pri modernizácii budovy teoretického vyučovania.

Stav stálych pracovníkov DP-MNV činil 2. Na pracovný úväzok pracovalo 30 občanov. Celkový príjem prevádzkárne činil 574.313 Kčs, z toho príjem od obyvateľov činil 127.785 Kčs.

Na úseku dopravy boli prevedené opravy miestnych komunikácii v časti Hodruša, Jalšová, Štreka a Kopanice-Dómky. Boli poriešené niektoré problémy v autobusovom spojení časti obce Kopanice.

Služby obyvateľstvu:

Dokončila sa preložka potoka Kodrušianka, ktorú financoval n.p. Šandrik, pokračovalo sa na regulácii II. etapy.

Preložka povodia Hrona má veľký nedostatok pracovných síl, nepokračovala sa na ďalšej regulácii „Zeleného potoka".

V dôsledku nedostatku finančných prostriedkov nemohlo sa zabezpečiť ďalšej plynofikácii obce (miestnych rozvodov) podľa plánu.

Na veľké naliehanie nám boli pridelené fin. prostriedky vo výške 40 tis. Kčs, ktoré boli použité na trase miestneho rozvodu k bytovkám čís. 144 a 145, aby nemuselo dôjsť k ich provizornému zapojeniu na plyn. MNV výstavbu miestnych rozvodov zabezpečil a ukončil včas, avšak likvidovaním stavebnej organizácie, nedostatočnou organizáciou práce, spôsobila nájomníkom v bytoch zbytočné problémy a ťažkosti, na ktoré MNV bytový podnik včas upozorňoval.

V rámci akcie „Z" bol vybudovaný základný prevádzač pre II. TV program v hodnote 514 tis. Kčs, na ktorý združenými prostriedkami prispel n.p. Šandrik a závod Rudné bane, účinnou materiálnou pomocou hlavne mechanizmami prispeli k jeho včasnému ukončeniu, na tak náročnom teréne, za čo im, ako aj občanom, ktorí sa zúčastnili brig. prác vyslovujeme poďakovanie. Pokrytie celej časti obce bude riešené v rámci -cestou rádiokomunikácií Bratislava.

V rámci drobnej údržby boli prevedené nátery zábradlí mostov v obci, nátery plotov v parkoch, lavičiek a oplotenie cintorína.

Činnosť SZM:

Pracovná aktivita a iniciatíva:

Budovateľská činnosť je jedným z kritérií, ktoré hodnotia prácu SZM. Budovateľská činnosť spočíva hlavne v kolektívnych a individuálnych brigádach. Kolektívne brigády boli orientované tak, aby si vyžadovala samotná výroba a aby aj ideovo skvalitňovala našu prácu s historickými a súčasnými, veľkými úspechmi nášho ľudu.

Celkový počet odpracovaných hodín vo výrobe v roku 1983 činil 4593 hodín. Bolo to hlavne zabezpečovanie linky BN, kde mládežníci zorganizovali 4 nočné brigády väčšieho rázu. Spoločnými brigádami sa odpracovalo 947 hodín a individuálne 3646 hodín. Spoločnými brigádami sa vytvorila hodnota 47 450 Kčs.

Žiaľ v poľnohospodárstve kolektívnymi brigádami sa nepodarilo odpracovať ani jednu brigádnickej hodinu, ale zväzáci sa podielali na brigádach vo svojich strediskách. V jarných mesiacoch zorganizovali brigádu na pomoc lesnému závodu v Žarnovici

Ideovo-výchovná činnosť,

je základnou oblasťou, kde sa realizujú základné otázky formovania soc. profilu mladého človeka. V prvom rade je to problematika politického vzdelávania, osvojovania si vedeckého svetonázoru, zoznamovania sa so základnými otázkami vývoja soc. spoločnosti i o medzinárodnou politikou. Členovia boli zaradení do dvoch

krúžkov PO. V uvedených krúžkoch bolo zaradených 45 členov SZM. Stranického vzdelávania sa zúčastňovalo 34 členov a kandidátov KSS.

V posledných rokoch sa počet kandidátov a mladých členov KSS podstatne zvýšil. Značí to o dobrej ideovo-výchovnej práci SZM za podpory KSS, šiesti členovia SZM boli prijatí za kandidátov KSS.

SZM

Kultúrna činnosť.

Hlavným poslaním je výchova mladého človeka, pestovanie jeho morálno-vôľových vlastností, ktoré sú jedným z faktorov pri utváraní nového človeka. Podmienky pre túto činnosť sú dobré, len (ich) dostatočne sa nevyužívajú. Bol usporiadaný zájazd do n.p. Kostex Vyškov - boli nadviazané družobné styky so zväzákmi v závode. Bol usporiadaný „Ples mladých" - na úvod vystúpil džes-balet so svojím programom. Boli prevedené rozhlasové relácie, výstavy kníh spojené s predajom, články do novín, kde sa informovalo o práci v SZM, prevedená bola beseda s vojakmi zo SSSR. Mladí ľudia svoje osobné záujmy uplatňujú v rôznych krúžkoch a v akciách pre pionierov.

Športová činnosť.

V tejto oblasti sa dosahujú dobré výsledky. Zväzáci sa zúčastňujú každoročne pochodu mierou do Kľaku, zúčastnili sa okresného kola v nohejbale, kde sa umiestnili na 1. mieste. Zúčastnili sa „Dňa mladých odborárov" v podniku - umiestnili sa na 3. mieste. Tradične sa zúčastňujú pochodu Štiavnickým pohorím. Snaha sa zapojiť do príprav na spartakiádu.

Telovýchova a šport časť: Dolné Hámre

Pre rok 1983 TJ Sandrik prijala socialistický záväzok na počesť 35. výročia Februárového víťazstva, ktorý vo všetkých bodoch bol splnený.

Z významnejších bolí splnené tieto body: V súťaži o titul vzorný oddiel bolo zapojených 8 oddielov a 3 mládežnícke kolektívy o titul „vzorný kolektív mládeže" a sama TJ súťažila o získanie „bronzovej plakety, členská základňa bola zvýšená o 49 členov. V roku 1983 sa uskutočnilo 71 športových podujatí miestneho charakteru, ktorých sa zúčastnilo 1754 mládežníckych a 800 rekreačne športujúcich pretekárov. 27 žien získalo odznak zdatnosti PPOV. Na zveľaďovaní a pomoci poľnohospodárstvu odpracovali členovia TJ 1357 hodín. 22 členov stalo sa darcami krvi.

V rámci soc. súťaže TJ sa umiestnila na popredných miestach.

K 1.1.1984 TJ mala 801 členov, oproti roku 1982 viac o 49 členov. Má 2 odbory a 10 oddielov. V súťažiach bolo zapojených 19 družstiev, z toho 11 mládežníckych. Pre zabezpečenie športovania je vybudovaný areál, ktorý má hodnotu viac ako 10 mil. Kčs. V ňom sú: 2 futbalové ihriská, atletická dráha, dvojdráhová kolkáreň s automatikou na stavanie kolov, 4 tenisové dvorce, ktoré v zime slúžia ako ľadová plocha pre korčuľovanie, asfaltové ihrisko pre volejbal, sauna a príslušné sociálne zariadenie, bufet, skladové priestory, garáže a kúpalisko so zohrievanou vodou. Pre športovú a rekreačnú činnosť je k dispozícii autobus, 2 mikrobusy, nákladné auto a ďalšie dopravné zariadenia.

Zabezpečenie uvedenej činnosti vyžaduje značné náklady, ktorých krytie sa zabezpečuje okrem príspevkov ČSZTV, FKSP závodu Sandrik, vlastnými príjmami zo športovej činnosti a vedľajšou činnosťou.

Na hodnotiacej konferencii boli odmenené tieto oddiely: Zástupkyňa SÚV, ČSZTV s. Ondrejková a zástupca OV ČSZTV s. Mudr. Martinček odovzdali Tenisovému oddielu diplom o získanie titulu „Vzorný oddiel" I. stupňa a lyžiarskemu oddielu „Vzorný oddiel" II. stupňa, odboru ZRTV diplom za najlepšie umiestnenie medzi ženami v okrese, účasti na získanie odznaku zdatnosti.

Telovýchova a šport časť Banská Hodruša

Socialistický záväzok k 35. výročiu Víťazného februára bol vo všetkých bodoch nielen splnený, ale i prekročený.

1. Súťaže - tento bod plánu bol splnený, pretože všetky družstvá sa zúčastnili pravidelných súťaží okresného preboru, ba naviac vytvorili družstvo žiakov ako podmienku pre postup dospelých do druhej triedy okresnej súťaže vo futbale.

2. Vzdelávacia činnosť - táto úloha bola pozmenená tým, že miesto zvýšenia kvalifikácie zabezpečili nového trénera s vyššou kvalifikačnou II. triedou.

3. Politická činnosť - zámer zlepšiť túto prácu vo futbalovom oddieli sa veľmi nepodaril.

4. Brigádnická činnosť - na akcii Z - výstavba telocvične pri I. ZDŠ odpracovali 5500 brig. hodín.

Úlohy plánu činnosti až na bod o politickej činnosti boli splnené v plnom rozsahu.

Futbalový oddiel prináša so svojou činnosťou mnoho problémov. Cieľ súťažného ročníka 1982-83 postup do vyššej súťaže nebol zabezpečený umiestnením v tabuľke (-10. miesto), ale zmenou v štruktúre súťaží.

Lepšia je činnosť lyžiarskeho oddielu a to:

a) údržba vleku a svahov celého areálu (pokosenie) v roku 1983 ho odpracovali 550 brig. hodín.

b) V prekárskej činnosti dosiahli pekné umiestnenie, zúčastnili sa na masovom podujatí akým je Biela stopa SNP.

Rôzne:

Z okresnej prehliadky.

Na základe propozícií celoslovenskej súťaže kultúrno-výchovných zariadení na počesť 35. výročia Víťazného februára 1948 a 40. výročia SNP sa uskutočnila II. celookresná súťaž. Do súťaže sa prihlásilo 55 tematických podujatí, z toho 39 pripravili kultúrno-osvetové zariadenia a 16 pripravili miestne ľudové knižnice. Na základe dosiahnutých výsledkov dostali ocenenia - kolektív Mestského kultúrneho strediska v Žarnovici, kolektív Miestneho kultúrneho strediska v Hodruši-Hámroch, závodný klub ROH-25 SNP v Žiari nad Hronom, Miestne kultúrne stredisko Čekovská Breznica a Miestna ľudová knižnica v Hliníku nad Hronom.

Do krajskej súťaže postúpili programy MKS v Hodruši-Hámroch a Okresnej knižnice v Žiari.

Okresná mierová slávnosť.

Dňa 9. apríla 1984 bola usporiadaná Okresná mierová slávnosť v Ostrom Grúni. V kultúrnom programe vystúpil ženský spevokol pri MKS skladbami „Ďakujeme za len mier a Ej, lora, lora"...

Poznámka: Okresná prehliadka, ako i Okresná mierová slávnosť boli prevedené v apríli 1984.

Životné jubileá:

25. výročie sobáša: 3

Gettler Ján, Gregor Pavel
Mihál Anton

Počet individuálnych uvítaní do života 23 detí, spoločných uvítaní do života - 4-bolo-krát.
Občianske sobáše celkom 16.

Občianské pohreby:

Dolné Hámre:		Hodruša:	
Vicianová	- 82 ročná	Huba	- 68 ročný
Tomka	- 42 ročný	Lichnerová	- 86 ročná
Bačová	- 70 ročná	Sýkora	- 53 ročný
Urbanová	- 78 ročná	Zajac	- 74 ročný
Surkoš	- 36 ročný	Šperka	- 60 ročný

Počasie:

V januári - Nočné teploty 0 až -4°, denné 1°-6°
Vo februári - Nočné teploty - -9°-12°, denné -1°-4°
V marci - Nočné teploty - 7° - 3° - denné 10°-15°
V máji - Nočné teploty - 11°-16° - denné 25°-29°
V júni - Nočné teploty - 6° - 10° - denné 21° - 25°
V auguste - Nočné teploty 10° - 14° - denné 26° - 30°
V októbri - Nočné teploty 2° - 6° - denné 19° - 23°
V decembri - Nočné teploty -10° - 15° - denné -1° - 5°

Záznamy za rok 1983
boli schválené radou MNV dňa 24. 5. 1984

Kiška
Trančanová

1984

Významné udalosti v štáte

Oslavy 40. výročia SNP v Banskej Bystrici

Na celoštátne oslavy 40. výročia Slovenského národného povstania pricestovala 28 augusta 1984 do Banskej Bystrice delegácia ÚV-KSČ, ÚV-NF ČSSR a ČSR, Federálneho zhromaždenia ČSSR a Českej národnej rady, vlád ČSSR a ČSR, vedená generálnym tajomníkom ÚV-KSČ a prezidentom ČSSR Gustávom Husákom.

Veľkolepou manifestáciou pracujúcich a mládeže vyvrcholili 29. augusta 1984 popoludní v Banskej Bystrici celoštátne oslavy 40. výročia SNP. Priestory pred Pamätníkom - Múzeom SNP zaplnilo vyše 150 tisíc účastníkov osláv, ktorí prišli vzdať hold účastníkom SNP, hrdinom protifašistického odboja, vyjadriť vďaku sovietskym osloboditeľom a prejaviť svoje odhodlanie naplniť revolučný odkaz Povstania novými činmi v prospech socialistickej spoločnosti a boja za zachovanie mieru.

Na manifestácii slávnostný prejav predniesol súdruh Gustáv Husák. Výňatok z prejavu.

Štyridsiate výročie SNP si pripomíname v čase, keď nad svetom znovu visí hrozba nového vojnového konfliktu. Národy zaplatili obete za víťazstvo nad fašizmom. Svetový mier, mier na našom kontinente sa podarilo 40 rokov ubrániť. Je to predovšetkým zásluhou mierovej politiky Sovietskeho zväzu, celého socialistického spoločenstva, spoločného úsilia mierumilovných, demokratických, realistických síl všetkých národov.

Agresívne sily sa však nechcú zmieriť s touto skutočnosťou. Imperializmus, americký predovšetkým, sa usiluje všetkými prostriedkami získať nadvládu nad svetom, diktovať svoju vôľu a svoje poriadky ostatným národom. Preto rozpútal „krížiacke ťaženie" proti socializmu a pokrokovým silám, rozpútal nové kolo honby zbrojenia. Usiluje sa zvrátiť strategickú rovnováhu vo svete, spochybniť povojnové usporiadanie a oživovať revanšizmus. Všetko dobrodružné plány zvyšujú nebezpečenstvo vojnového konfliktu. Aj naše národy prežili v tomto storočí hrôzy dvoch svetových vojen, majú v živej pamäti utrpenie a obrovské straty spôsobené nacistickou agresiou.

Obrana mieru si od nás vyžaduje upevňovať silu nášho socialistického zriadenia, zvyšovať obranyschopnosť, posilňovať jednotu a spoľahlivý postup s bratskými socialistickými krajinami, s mierumilovnými a pokrokovými silami vo svete.

Ich spoločné úsilie je cestou, ako dosiahnuť obrat v nebezpečnom, medzinárodnom vývoji, ako presadiť návrat k politike mierového spolunažívania a zachovať mier pre dnešné a budúce generácie. Náš ľud urobí pre dosiahnutie týchto cieľov všetko, čo je v jeho silách.

Charakteristika obce

Kataster obce má rozlohu 4613 ha, z toho poľnohospodárska pôda je 329 ha. Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy je v držbe JRD 264 ha, ktorých v celej obci je 485. Využívanie poľnohospodárskej pôdy v obci zabezpečujú JRD Družba so sídlom vo Voznici, JRD Počúvadlo a ŠM Banská Štiavnica.

K 31.12.1984 celkový počet trvale prihláseného obyvateľstva činil - 2762
z toho žien 1347
mužov 1415
aktívne činných bolo 1460 dospelých občanov.

Pohyb obyvateľstva bol následovný:

počet narodených detí:	32
z toho dievčat:	17
počet novoprihlásených k trvalému pobytu	57
počet odhlásených	162
počet zomrelých	47
z toho žien..	27

Počet obyvateľov oproti roku 1983 sa znížil o 120.

Hlavným zdrojom zárobku občanov je priemysel, ktorý v obci je široko rozvinutý. Sú to hlavne n.p. Sandrik, závod Rudné bane, ktorý prechádza modernizáciou, prevádzka OPP Banská Štiavnica, Banské služby, menším mierom v obci pôsobia JRD Vozmica, Poľnoveda a Štátne lesy, mimo obce pracuje cca 80 občanov.

Prechodný pobyt má asi 100 občanov z toho 80 študentov SOU. Napriek širokej možnosti zamestnania v obci, počet obyvateľov klesá, čo hlavnou príčinou je nedostatok bytov. Prakticky do roku 1978 bola výstavba zakázaná. Do roku 1982 len na výnimky, od roku 1983 je povolená výstavba neobmedzene, lenže vinou predchádzajúcich rokov je zanedbaná územná príprava, nie je vypracovaný pokrebný predstih.

Úsek obchodu a cestovného ruchu.

Miestny národný výbor spoločne s komisiou OCR úzko spolupracoval s obchodnými organizáciami „Zdroj" a „Jednota" pri riešení problémov zásobovania obce. Organizácia „Zdroj" previedla modernizáciu predajne pred závodom RB v Hornej Hodruši. Napriek našim pripomienkam nepreviedla sa oprava bytu nad predajňou pred závodom RB, ktorý už treti rok chátra.

Predajňa Jednoty pred kultúrnym domom je vo veľmi schátralom stave, kde je potrebné ju presťahovať do náhradných priestorov a stavajúci objekt asanovať. Dokončenie slobodárne banských stavieb, kde majú byť potraviny dočasne presťahované sa značne omeškalo z dôvodu nedostatku pracovníkov a veľkej rozostavanosti v okolí Banskej Štiavnice, čo vyvoláva obavy, aby ešte pred jej ukončením sa nemuseli z bezpečnostných dôvodov stavajúcu predajňu sťahovať, pretože náhradný iný priestor v tejto časti nie je.

Celkové zásobovanie potravinami bolo až na niektoré výkyvy dobré. Niekoľko problémov sa vyskytlo na sídlisku vinou organizácie práce v tejto predajni - Jednota - potraviny).

Zásobovanie mäsom zabezpečuje v našej obci mäsopriemysel Prievidza, čím sme si sľubovali značné zlepšenie oproti mäsopriemysel vo zvolene, vo výbere i v kvalite.

Skúsenosti roku 1984 však ukazujú, že v tejto oblasti je veľa problémov. Množstvo kritiky zo strany vedúcich predajní a občanov bolo na množstvo a kvalitu mäsa, neplnenie objednávok, nedostatok mäsových výrobkov. MNV sa týmto problémom viac krát zaoberal. Informoval o situácii odbor obchodu a CR ONV

na jednotlivých mesačných vyhodnoteniach, avšak doteraz k podstatnému zlepšeniu nedošlo. Musíme konštatovať, že mäsopriemysel Prievidza neplní uznesenie KV-KSS o zvýhodňovaní banických a hutníckych oblastí.

Zásobovanie priemyselným tovarom a textilom sa zlepšilo. Predajňa Obuvi mala dostatok tovaru na svoje podmienky.

V priebehu letnej turistickej sezóny bol na dolnohodrušskom jazere otvorený sezónny bufet, ktorý spravovala TJ Sandrik k celkovej spokojnosti. Pred zahájením LTS previedla úpravu okolia táboriska, bufetu, rekonštrukciu vodovodu a umyvárky. MNV upravil plochu pre parkovanie motorových vozidiel.

Sociálna starostlivosť

-KNV-MNV z jednorázových finančných prostriedkov rozdelil 117 prestarlým a sociálne slabým občanom fin. čiastku 65.750 Kčs na nákup potravín.

Opatrovateľskú službu zabezpečovalo 7 platených a jedna neplatená opatrovateľka. Žiadosť do Domova dôchodcov mali 4 občania, ktorí boli aj umiestnení.

Sociálno zdravotná komisia vykonala niekoľko kontrolných návštev v rozháraných rodinách na starostlivosť o výchovu detí, kde sa vyskytlo viac problémov. Tieto boli za spolupráce aktívu -a- o rodine a soc. oddelenia ONV riešené. Bohatú a pestrú činnosť vyvíjali i dva kluby dôchodcov. Previedli besedy, prednášky, posedenia, autobusové zájazdy, návštevu múzea v Antole.

Kultúra: Kultúrno-osvetovú činnosť riadilo MKS, ktoré každoročne vypracováva jednotný plán kultúrno-výchovnej činnosti v obci. Svoju činnosť zamerala na 40. výročie SNP, k čomu pripravilo v spolupráci so ZK-ROH množstvo podujatí. Pripravili audiovizuálne pásmo pod názvom „Všetkým ľuďom dobrej vôle", s ktorým získali I. miesto v okresnej súťaži vo Zvolene a II. miesto v krajskej súťaži v Banskej Bystrici. Pri rôznych podujatiach ako MDŽ, oslavy 1. mája, SNP, VOSR pripravili bohatý kultúrny program so súborom „Tomev", Sandričan a podobne. Do programu osláv prispeli vhodne dva ženské spevokoly, ďalej SZŽ v obci, ktoré aktívne spolupracovali so Zborom pre občianske záležitosti pri rôznych občianskych obradoch.

Dobrú činnosť vykazoval fotografický krúžok. Vzhľadom na to, že všetky podujatia sa pripadali v spolupráci so ZK-ROH n. p. Sandrik, bolo rozhodnuté zlúčiť kultúru v obci do jedného celku s termínom do 1. 1. 1985.

Školstvo: V školskom roku 1983-84 navštevovalo obidve ZŠ v obci celkom 329 žiakov, z toho 24 cigánskych. Z nich prospelo 318, z toho 16 cigánskych.

Neprospelo celkom 9 žiakov, z toho 5 cigánskych. Neklasifikovaní boli 2 cigánski žiaci. Zníženú známku zo správania mal jeden žiak. Vyznamenaných bolo 41 žiakov. Celkový počet vymeškaných hodín bol 15 254, z toho cigánski žiaci vymeškali 2173 hodín.

Celkový počet neospravedlnených hodín bol 357, z toho 328 vymeškali cigánski žiaci.

Priemer vymeškaných hodín na žiaka: I. ZŠ - 46, 94
II. ZŠ - 46, 24 hodín.

Celkový priemer na cigánskych žiakov bol 90,5 bod. Oproti roku 1982-83 sa dochádzka a prospech žiakov mierne zlepšili. Prospech a dochádzka žiakov boli pravidelne hodnotené v školskej komisii a v komisii pre cigánske otázky. Pár rodičov cigánskych žiakov bolo predvolaných na pohovor pred komisiu.

V rámci údržby na školských budovách bola v I. ZŠ prevedená generálna oprava WC elektroinštalácie, oprava hromozvodov a maľovanie školských dielní. V akcii „Z" sa pokračovalo na výstavbe telocvične.

V II. ZŠ bola prevedená oprava okien, vymaľovanie školy a oplotenie školského pozemku.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu

V obci pracujú prevádzky služieb OPP Banská Štiavnica a Žiaran, ktoré zabezpečovali väčšinu prác ako opravu televízorov a rádioprijímačov, zberňu šatstva a prádla, holičstva a kaderníctva, oprava obuvi, ktoré pracovali k celkovej spokojnosti. Problémy sa vyskytli v zberni prádla a šatstva, kde koncom roku nebol pravidelne zabezpečovaný odvoz do práčovne. MNV rieši situáciu spoločnosťou Žiaran.

Budovu holičstva a kaderníctva v hornej časti obce MNV vykúpil zo súkromného vlastníctva a započal s jeho opravou, ktorú za predpokladu dostatku finančných prostriedkov plánuje otvoriť v roku 1985.

Ďalšiu oblasť služieb zabezpečovali občania na povolenie mimo pracovnej činnosti a DP MNV. Stav stálych pracovníkov DP MNV činil dvaja, na pracovný úväzok pracovala 30 občanov. Celkový príjem prevádzkárne činil Kčs 765.091,10,
z toho príjem od obyvateľstva činil Kčs 110.532.-

Drobná prevádzkáreň MNV zabezpečovala autodopravu, murárske, zámočnícke a údržbárske práce. Veľký objem prác prevedla na údržbe majetku v správe MNV, OPBH a SOU n. p. Sandrik. Na úseku dopravy boli prevedené výspravky miestnych komunikácií v časti Radnúša, Kopanice-Dômky, rozšírenie cesty v časti Raková. Vybudovala sa autobusová čakáreň pred bývalou obuvou. Bola doriešená odstavná plocha pre autobusy, ktoré odvážajú pracujúcich z n. p. Sandrik. Pokračovala regulácia potoka Radnúšianka. Plánovaná druhá etapa je pozastavená z nedostatku pracovných síl. Z uvedeného dôvodu nie je ukončená ani regulácia Zeleného potoka.

Okresná správa ciest, cestou vlastných kapacít započala s úpravou úseku cesty „Šajchi", kde celkový náklad činí 6 mil. Kčs. Práce pokračujú pomaly, pretože sa nepodarilo túto akciu dostať do plánu organizácie cestných stavieb.

V rámci základnej technickej vybavenosti sa pokračovalo na výstavbe miestnych rozvodov plynu, na čo v roku 1984 bolo pridelených Kčs 40.000 – V dôsledku nedostatku fin. prostriedkov, projekt plynofikácie už zastarал, a je potrebné jeho prepracovanie. V roku 1985 plánujeme plynofikovať úsek „po štreke", kde je mnoho žiadateľov na plynovú prípojku. Na uvedení akcií je potrebné 140 tisíc Kčs, ktoré zatiaľ nie sú prislúbené.

V akcii „Z" sa pokračovalo na výstavbe telocvične pri 1. ZŠ, ktorá má byť ukončená v roku 1985 započalo sa s výstavbou závodu verejného stravovania, kde bolo preinvestované 595 tisíc Kčs. V 1. polroku bola vybudovaná úpravňa vody pre

kúpalisko v hodnote 429 tis. Kčs. Uvedené stavby boli vedené ss. Cimra Anton a Tomaškovič Ján st., ktorým patrí poďakovanie za úspešné prevedenie prác v roku 1984. Poďakovanie patrí i občanom, ktorí aktívnou brigádnickou pomocou pomohli pri ich výstavbe.

Zvýšeným úsilím sa podarilo na stavbe ZVS preinvestovať o 200 tis. Kčs viac a na telocvični taktiež viac o 200 tis. Kčs, čo okrem iného priaznivo ovplyvnilo i celoobecné splnenie soc. záväzku k 40. výročiu SNP.

Činnosť SZM

Pracovná aktivita a iniciatíva SZM

Budovateľská činnosť spočívala hlavne v organizovaní kolektívnych a individuálnych brigád - na pomoc výrobe, kde zväzáci odpracovali spoločne 1495 hodín. Na individuálnych brigádach odpracovali 2000 hodín. Zväzáci sa podielali na zbere papiera, zozbierali 6000 kg papiera. V jarnom období vysadili 1400 ks stromkov. Usporiadali súťažné kolo „Zenit" v odbore sústružník. Víťaz súťaži sa umiestnil na 4. mieste okresného kola „Zenit". Taktiež dvaja členovia sa zúčastnili krajského kola súťaže „Zenit" a to v odbore programátor, analitik, kde obsadili 6. miesto. Zúčastnili sa brigády na úprave parku pred hlavnou budovou závodu, kde zryľovali a pripravili pôdu na sadenie kvetov. Zväzáci ušetrili el. energiu za 20 tis. Kčs. V letnom období sa zúčastnili sennej brigády, zhrabali 2 ha. Reflektor mladých sa schádzal podľa plánu práce.

Záujmovo-kultúrna činnosť SZM

V tejto oblasti zväzáci poriadali rôzne podujatia ako „Ples mladých, karneval na ľade pre PO a staršich, predaj kníh, posedenie s brancami a absolventami SOU. Zakúpili lístky na filmové predstavenia, pripravili články do novín a rozhlasové relácie (do n-) k výročiam, kultúrny večer pre poľských študentov". CZV SZM pripravil pre zväzákov lemalický zájazd do Českých Budejovíc, ktorý bol zameraný na výmenu skúseností so zväzákmi v n.p. Igla. Štyria členovia sa zúčastnili týždennej rekreácie v Krkonošiach. Najlepší člen SZM sa zúčastnil zahraničného zájazdu do ZSSR. Takisež usporiadali zájazd do NDR. Dve členky sa zúčastnili rekreácie ROH v Bratislave.

Politicko-výchovná práca SZM.

V rámci CZV SZM sa poriada vzdelávanie, kde sú zapojení všetci členovia SZM okrem straníkov, ktorí sa zúčastňujú straníckeho vzdelávania. Majú 2 krúžky v ktorých pracujú aktivisti a propagandisti. V rámci IPV sa členovia zúčastnili Mierového pochodu do Kľaku, kde si uctili pamiatku padlých. Na počesť 40. výročia SNP položili kyticu kvetov na hrob padlých partizánov a k pomníku padlých na Kyslej. Zúčastnili sa pochodu na Lisku, kde položili veniec na hrob Ladislava Exnára. Odprednášané boli tieto prednášky „Revolučný odkaz národno-oslobodzovacieho boja českého a slovenského ľudu" (s. Šapák, a „Podiel mladej generácie na rozvoji a upevňovaní čsl. ekonomiky."

Pionierska organizácia.

CZO-SZM má uzavretú dohodu medzi PS na II. ZŠ v Hodruši-Hámroch, kde pre ZŠ pripravili 8 pionierskych vedúcich. Podieľali sa na príprave športového odpoludnia pre pionierov k MDD. Prebrali patronát nad medzinárodným pionierskym táborom pod Šiklovom, kde SZM privítal deti z Grécka, a pripravili pre nich malé posedenie s občerstvením. Bol im ukázaný závod Sandrik a Izba revolučných tradícií. Pre pionierov pripravili rôzne kultúrne a športové akcie.

Klub mladých

Klub mladých má v súčasnosti 52 členov. Pracuje pod vedením klubovej rady, ktorá sa skladá zo 6-ich členov. Zriadovateľom KM bol CZV-SZM pri n.p. Sandrik.

Kultúrna činnosť. Výsledky tejto činnosti sú pekné. Dva až tri krát do mesiaca usporiadali diskotéky spojené so súťažou. Každý návštevník obdržal lístky, v ktorom mal správne vyznačiť tri odpovede, ktoré sa týkali života SZM, populárnej hudby a kultúrneho diania. Výherca obdržal LP-platňu. Členky KM nacvičili džezbalet, s ktorým vystupovali na Plese mladých a na oslavách MDŽ a 1. mája.

Politicko-výchovná práca. Pre členov Klubu mladých premietli filmy týkajúce sa práce v kluboch mladých a problému č.1. alkoholizmu mladistvých. Zúčastnilo sa posedenia pri vatre z príležitosti SNP, kde sa zapojili do besedy s účastníkmi SNP. Pre deti MŠ pripravili karneval so ZRPŠ s diskohudbou. V spolupráci s MKS pripravilo kreslenie na chodníku a podieľali sa na prípravách MDD.

Telovýchova a šport - časť Dolné Hámre.

V podmienkach telovýchovnej jednoty vyjadrili nové úsilie o zabezpečenie mieru prijatím socialistického záväzku pre rok 1984 na počesť 40. výročia SNP, ktorý sa im podaril splniť vo všetkých bodoch, a tým i pozdravili blížiaceu sa ČSS - 85.

Z významnejších bodov soc. záväzku sú:

- V súťaži o titul „Vzorný oddiel" a „Vzorný kolektív mládeže" bolo zapojených 8 družstiev z toho 3 mládežnícke kolektívy.
- V roku 1984 uskutočnili 55 športových podujatí. Týchto sa zúčastnilo 2296 športovcov a rekreačne športujúcich prelekárov.
- 48 členov získalo odznak zdatnosti.
- Pri skrášľovaní obce, pomoci poľnohospodárstvu, zveľaďovaní telovýchovných objektov a akciách „Z" odpracovali 12 338 brigádnických hodín.
- 44 členov darovalo bezplatne krv.

V rámci soc. súťaže OV ČSTV - TJ dosahuje neustále veľmi dobré výsledky, je na popredných miestach v rámci okresu.

Odbor ZRTV

Činnosť tohto odboru v roku 1984 sa niesla v znamení zvýšenej predparlakiádnej aktivity. Najväčšiu radosť pripravili členovia tohto odboru pri príprave ČSS 85. Od nadriadených orgánov dostali úlohu zabezpečiť 14 cvičeniek a 9 cvičencov. V skutočnosti skladby nacvičuje 39 žien, 13 mužov. Pri nácviku sa stretávajú pravidelne 2x týždenne.

Volejbalový oddiel

Najväčšiu radosť urobilo družstvo staršieho dorastu, ktoré pod vedením p. Orémusa postúpilo do II. dorasteneckej ligy, skupina východ.

V roku 1984 telovýchovnej jednote sa podarilo dať do prevádzky na kúpalisku čističku vody a vybrievania a tak kúpalisko po zmodernizovaní si, získalo veľkú obľubu o čom svedčia i veľmi pekné návštevy, ktoré v letných pálavách využívali na množstie odpočinku. Veľmi si pochvaľovali tieto služby i rekreanti z družobného okresu Zo Svitav, ktorí mali pri blízkych jazerách stanový tábor a veľmi radi sem chodili oddychovať.

Telovýchova a šport - časť Bonská Hodruša

Z príležitosti 40. výročia SNP prijali športovci socialistický záväzok a lenka sa im najlepšie darilo plniť v časti brigádnickej, kde na akcii „Z" telocvičňa pri 1. ZŠ v Hodruši odpracovali 4850 brigádnických hodín.

Na údržbe a oprave vlastných športových zariadení odpracovali 1950 brigádnických hodín.

V spolupráci s patronálnym závodom pomohli športovci ZJ zozbierať 12000 kg kovového šrotu.

V oblasti politickej sa im nedarilo organizovať besedy s priamymi účastníkmi SNP.

Zo športových oddielov najlepšiu činnosť vykazoval oddiel lyžovania, ktorý zotrval v solidnej práci aj v roku 1984. Obsadzoval všetky dostupné súťaže, a v okresnom pohári obsadil piate miesto.

Odbor turistiky pracuje bezfunkcionárov a zúčastňuje sa turistických podujatí v spolupráci s ZO-ROH a ZO-SZM Rudných baní. Previedol tieto podujatia: Výstup na Roháče, pochod Slovenským rajom, výstup na Šíbeň a ďalšie.

Futbalový oddiel vykazoval v roku slabšiu činnosť, keď mužstvo dospelých obsadilo posledné miesta v tabuľke. Zabezpečenie činnosti oddielov ZJ si nemožno predstaviť bezúčinnej pomoci vedenia závodu RB.

Investičná výstavba n.p. Sandrik.

Rok 1984 bol veľmi náročný na investičnú činnosť. Dokončila sa rozostavená akcia od roku 1982, „Výrobná hala a skúšobňa" o objeme 49 mil Kčs. Touto akciou sa v podstate vyriešila otázka špeciálnej výroby, ktorá bola umiestnená v nevyhovujúcich priestoroch. Vybudovala sa nástrojáreň pre zvýšený objem výroby so sociálnou budovou, ktorá taktiež poriešil nedostatky sociálnej a správnej oblasti v oblasti výroby sa pristúpilo k nasadeniu automatizovaných pracovísk pre riešenie nedostatočných kapacít v lisovacej oblasti. Zabudovala sa 6 manipulátorov s novými lismi a 1 automatizované pracovisko s použitím manipulátora AM-5.

V oblasti povrchových úprav sa v značnej miere vylepší otázka kvality zabudovaním odmasťovača na predpovrchovú úpravu.

Plán na rok 1984 bol celkom vo výške 28 mil 679 tis. Kčs. Splnenie plánu 30 mil 740 tis. Kčs.

Prepnutie sa dosiahlo vyšším využitím zariadenia strojov, na obnovu stávajúceho parku a na medzioperačnú-manipulačnú dopravu.

Rekonštrukcia - Rudné bane Hodruša.

Finančný náklad rekonštrukcie - Kčs 8 mil.

I. etapa 1981-82 Vybudovanie mechanických dielní a sociálnej časti úpravne.

II. etapa 1983 Rekonštrukcia flotačnej úpravne s novou technologickou časťou. mlynica - zabudovanie nového guľového mlyna GM-20.

III. etapa 1984. Doplnkové stavby - Laboratórium, získané prestavbou bývalých mechanických dielní, tepelná prípojka laboratória z novej flotačnej haly.

Životné jubileá

50 rokov: Habánek Milán, Ďurč Jaroslav, členovia rady MNV.

70 rokov: Bernáthová Katarína, členka ZPOZ-u, MNV a predsedkyňa sociálno-zdravotnej komisie.

80 rokov: - počet 14. - 95 rokov najstaršia

90 rokov: - počet 2 - občianka s Kozáková

Občianske sobáše - počet 24.

Občianske pohreby:

Dolné Hámre		Banská Hodruša:		
Gálik Peter,	87 ročný	Švehlík,	narodený	1910
Lacko Ján,	75 ročný	Chorváth	"	1908
Gáliková,	89 ročná	Debnár,	"	1908
Lattová	82 ročná	Zajac J.	"	1906
Hoessová,	76 ročná	Hubová M.	"	1925
Pichlerová,	74 ročná	Nemcová Z.	"	1932
Adamov,	69 ročný	Strelčík J.	"	1954
Morovian,	58 ročný	Matejovičová T.	"	1907
Dekýš Ján,	47 ročný	Repiský V.	"	1937

Počasie

V januári - nočné teploty: -1 až -5° denné 4 až -8°
Vo februári - nočné teploty: -7 až -11° denné -3 až +1°
V marci - nočné teploty: 1 až -4° denné 4 až 10°
V apríli - nočné teploty: 5 až 9° denné 16 až 20°
V máji - nočné teploty: 11 až 7° denné 15 až 19°
V júni - nočné teploty: 15 až 11° denné 19 až 25°
V júli - nočné teploty: 15 až 11° denné 23 až 27°
V septembri - d. nočné teploty: 10 až 6° denné 13 až 17°
V decembri - nočné teploty: -5 až -9° denné -5 až -1°

Rôzné:

Okresná mierová slávnosť.

Dňa 9. apríla 1984 bola usporiadaná „Okresná mierová slávnosť" v Ostrom Grúni. V kultúrnom programe vystúpil miestny ženský spevokol so sborovými skladbami „Ďakujeme za ten mier a Ej, hora, hora". Spevokol dirigoval s. Uhrin David.

záznamy za rok 1984
boli schválené radou MNV
dňa 18. V. 1985.

[illegible] Trenčanová
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Balázová

1985

Významné udalosti v štáte.

40. výročie oslobodenia Československa Sovietskou armádou.

V Španielskej sále Pražského hradu konalo sa 8. mája 1985 slávnostné zasadanie ÚV-KSČ, ÚV-NF ČSSR, Predsedníctva FZ-ČSSR a vlády ČSSR pri príležitosti 40. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou.

Po československej a sovietskej štátnej hymny otvoril zasadanie predseda vlády Ľ. Štrougal.

Prejav predniesol prezident republiky s. G. Husák.

Výňatok z jeho prejavu.

Hlavné úsilie sme sústredili v uplynulých rokoch na rozvoj národného hospodárstva. Hlavnú zásluhu na dosiahnutých výsledkoch má robotnícka trieda, ktorá sa osvedčila ako rozhodujúca sila našej spoločnosti.

K veľkým úspechom socialistickej výstavby patrí vyriešenie prechodu od poľnohospodárskej malovýroby k družstevnej veľkovýrobe. Odstránené boli z minulosti hlboké rozdiely medzi mestom a dedinou. Naša dedina má dnes celkom nový tvár, žije plným, spokojným životom o akom za kapitalizmu nemohla ani snívať.

O starostlivosti, ktorú socializmus venuje vzdelanosti a kultúre, svedčí nebývalý rozvoj

a demokratizácia školstva, vybudovanie silnej vedecko-výskumnej základne, rozkvet socialistickej kultúry. Vychovali sme noví - početnú inteligenciu, ktorá vzišla z ľudu, ktorá významne prispieva k výsledkom na všetkých úsekoch.

Rastúci význam nadobúda dôsledné uplatňovanie socialistickej zásady odmeňovanie podľa práce. Rast životnej úrovne bude treba dôsledne spájať s prínosom pre spoločnosť, prekonávať rovnostárstvo a posilňovať zainteresovanosť na kvalitnej a svedomitej práci.

Voľba prezidenta ČSSR.

Vo Vladislavskej sále Pražského hradu sa uskutočnila 22. mája voľba prezidenta ČSSR.

Návrh na voľbu prezidenta ČSSR predložil federálnemu zhromaždeniu predseda vlády Ľ. Štrougal. Krátko pred 11. hodinou vyhlásil Alois Indra predseda FZ výsledok tajného hlasovania. Oznámil, že podľa predložených záznamov volebných komisií poslanci oboch snemovní tajnou voľbou jednomyseľne zvolili za prezidenta ČSSR na budúce funkčné obdobie generálneho tajomníka ÚV-KSČ a predsedu ÚV-NF ČSSR súdruha Gustáva Husáka. Prítomní prijali toto oznámenie búrlivým potleskom.

Za zvukov slávnostných fanfár zo Smetanovej Litavy vstúpil prezident ČSSR G. Husák do Vladislavskej sály. Zhromaždení poslanci a hostia vstali a pozdravili prezidenta dlhotrvajúcim potleskom. Predseda FZ A. Indra oznámil súdruhovi G. Husákovi, že ho poslanci Snemovne ľudu a

Znemovne národov v súlade s vôľou československého ľudu jednomyseľne zvolili za prezidenta ČSSR.

Prezident ČSSR Gustáv Husák potom zložil ústavou predpísaný sľub.

Československá spartakiáda 1985

Spartakiáda 1985 sa stala vecou miliónov našich občanov, skutočným sviatkom všetkého ľudu. Ukázala vyspelosť našej telovýchovy, zdravie, zdatnosť a nadšenie najmä mladej generácie. Našla v nej výraz, bohatosť života socialistickej spoločnosti. Predstavuje dôstojnú súčasť osláv 40. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou.

Za Strahova znel spev mieru, ľudskej krásy, šťastia a spokojnosti, láska k rodnej zemi.

V ôsmich skladbách sa predstavilo takmer 80 000 cvičencov.

Charakteristika obce

Kalastrálne územie obce má rozlohu 4613 ha, z toho výmera poľnohospodárskej pôdy je v držbe JRD 264 ha, ktorých je v obci 475. Okrem nich využívanie poľnohospodárskej pôdy zabezpečujú JRD Družba so sídlom vo Voznici, JRD Počúvadlo a ŠM Banská Štiavnica. Občania obce a organizácie pomáhali počas lesných poľnohospodárskych lesných prác pri zbere sena a študenti SOU pri zbere zemiakov. Z uvedeného prehľadu vidieť, že prevážna časť katastru obce zaberajú lesy, ktoré obhospodarujú Štátne lesy, závod Žarnovica.

K 31. 12. 1985 celkový počet trvale prihlásených obyvateľov bol nasledovný:- 2706.

Stav obyvateľstva.

Počet narodených detí	-	36
z toho dievčat	-	19
Počet prihlásených k trvalému pobytu	-	46
Počet odhlásených	-	93
Počet zomrelých	-	45
z toho žien	-	19

Počet obyvateľov sa oproti roku 1984 znížil o 56. Prechodný pobyt v obci má cca 100 občanov, z toho 80 študentov SOU. Mimo obce pracuje cca 80 občanov. Hlavným zdrojom živobytia občanov je priemysel, ktorý i v roku 1985 zaznamenal rast, hlavne u p. Šandrik, ktorý dal do prevádzky novú výrobnú haly. Rudné bane Lakšiar pokračovali v modernizácii svojich objektov, ku ktorým do viedli strednú hlavnú trasu plynu.

Ďalšie pracovné možnosti poskytujú prevádzka OPP, Banské stavby, menšou mierou JRD Družba, Učňovská a Štátne lesy.

Napriek širokej možnosti zamestnania sociálno-spoločenskej vybavenosti obce, počas rokov 7. päťročnice sme zaznamenali značný úbytok obyvateľstva, čoho hlavnou príčinou je nedostatok bytových možností. Tento problém sa začal výraznejšie prejavovať prakticky od roku 1978, odkedy v obci bola zakázaná výstavba.

Do roku 1982 len na výnimky, čo problému nijako neporiešila, a až od roku 1983 je výstavba povolená neobmedzene. Nenáležitá bytová politika priniesla veľa vážnych problémov, ktoré majú pri najlepšej snahe dočerta nebol schopný doriešiť. Zaostalá územná príprava stavebných pozemkov, ale veľké problémy s výkupom pozemkov a s vynímaním z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Sme toho názoru, že i pripravované pozemky pre IBV problém bytového deficitu v obci neprieši a bude potrebné i zo strany výrobných organizácií hľadať možnosti bytovej výstavby v obci pre stabilizáciu svojich kádrov.

Úsek obchodu a CR

MNV úzko spolupracoval s obchodnými organizáciami Zdroj a Jednota pri zabezpečovaní zásobovacej situácie v obci. Za spolupráce komisie OCR MNV a rady spotrebiteľskej komisie-kontroly boli riešené problémy vo vybavovaní objednávok, kde bolo mnoho problémov hlavne v predajniach mäsa (hydiny) hygieny a počestnosti predaja. Veľké problémy sa vyskytovali v predajni potravín na sídlisku, kde dvakrát bolo vykázané veľké manko, z toho dôvodu sa tu museli previesť personálne zmeny a preberacie inventúry. Z týchto dôvodov vznikli časté uzatvárania predajne, čo zvyšovalo nespokojnosť občanov, a v konečnom dôsledku prevádzka nesplnila plán maloobchodného obratu. Naďalej pretrvávala nepriaznivá situácia v technickom stave budov predajní v časti Hodruša. Organizácia Zdroj previedla modernizáciu predajne v hornej časti, avšak väčšie problémy sú s budovou pred závodom Rudné bane, ktorá potrebuje nákladnú opravu včetne bytu nad ňou, ktorý už štyri roky chátra.

I napriek našim urgenciám, Zdroj nebol schopný započať s jeho rekonštrukciou.

MNV zabezpečil cestou DP-MNV náhradné priestory pre predajňu Obuv-Textil a previedol majetko-právne vysporiadanie pozemku pre výstavbu novej predajne potravín vedľa

kultúrneho domu, ktorá sa bude realizovať v akcii „Z" v 8. päťročnici.

Výsledky v celkovom zásobovaní potravinovými článkami naznačujú, že sa naďalej neplní uznesenie ÚV KSS o zvýhodňovaní zásobovania baníckych a hutníckych oblastí, ako sme to už konštatovali v roku 1984. Kúpna sila našich občanov je veľká. Mnohí cestujú za nákupmi do iných oblastí, a majú možnosť posúdiť úroveň zásobovania vonku a v našej obci. Včelku dobré zásobovanie bolo priemyselnými tovarom a drogériou.

V priebehu letnej turistickej sezóny bol na Dolnohodrušskom jazere otvorený sezónny bufet.

Sociálna starostlivosť.

MNV v spolupráci so sociálno-zdravotnou komisiou, z jednorázových finančných prostriedkov rozdelil 130 občanom finančnú čiastku Kčs 69.000.- jednalo sa o prestarlých a sociálne odkázaných občanov, ktorým boli vydané poukazy na zakúpenie potravín.

V dome dôchodcov boli umiestnení dvaja občania. Opatrovateľskú službu zabezpečovalo 7 opatrovateliek. Treba povedať, že vybavovanie umiestnenia občana do domu dôchodcov je úloha veľmi ťažká, a vyžaduje od členov sociálno-zdravotnej komisie mnoho úsilia, i presviedčania, osamelých - bezvládnych občanov o výhodnosti umiestnenia v dome dôchodcov. K tomu je potrebné zabezpečiť lekárske prehliadky uchádzača.

Na úseku zdravotníctva boli služby zabezpečované cestou OÚ NV. I celkovou úrovňou zdravotníckych služieb však nemôžeme byť spokojní, čo sa odzrkadľuje mnohokrát vyjadrenou nespokojnosťou občanov.

Obvodné stredisko zdravotné sa nachádza v nevyhovujúcich priestoroch, ktoré navštevujú i zamestnanci Rudných baní a OPD, takže každý deň je čakáreň preplnená a pacienti vymeškávajú množstvo pracovného času. S týmto súvisí i značné preťaženie obvodného lekára, pri každodennom počte vybavovania pacientov.

Do zubnej ambulancie po preložení obvodnej zubnej lekárky, len na niekoľko hodín dochádza závodný zubný lekár.

V poslednom období i detská lekárka, ktorá sa na nedostatok práce taktiež nemôže sťažovať, musí v pondelok a v piatok zastupovať v Žarnovici. MNV v snahe zlepšiť zdravotnícke služby v obci pridelil lekárom byty, ale nemôžeme byť spokojní s tým, aby títo lekári pracovali inde.

Pri súčasných bytových problémoch, aké v obci máme, si nemôžeme dovoliť takýto luxus, a preto bude potrebné, aby lekár, ktorý v našej obci nepracuje si byt hľadal v mieste svojho zamestnania a uvoľnil tak byt, pre lekára, ktorý bude pracovať pre potreby našich občanov.

Do budúcna bude potrebné riešiť výstavbu zdravotného strediska, formou združených investícií závodov v obci. Tu však bude potrebná širšia spolupráca zainteresovaných orgánov, pri riešení takto naliehavého problému.

Celkom dobrú činnosť vyvíjali pre svojich členov dva kluby dôchodcov, kde jednotlivé výbory pripravili mnoho hodnotných podujatí, za čo im patrí poďakovanie.

Kultúra: Od 1.1.1985 bolo MKS v obci zlúčené so ZK-ROH pri n.p. Sandrik, čím sa dosiahlo skvalitnenie kultúrno-spoločenského vyžitia našich občanov. Zintenzívnila sa činnosť jednotlivých krúžkov. Bolo prevedených množstvo podujatí na vysokej úrovni ako na pr.: súťažné večery BSP, slávnostná akadémia k 40. výročiu oslobodenia, X. ročník Sandrická rozeta, prázdninové súťaže detí, konferencia o kultúre, kultúrna časť miestnej spartakiády, program k 90. výročiu založenia n.p. Sandrik a pod. Okrem záujmovo-umeleckých krúžkov, do programov a akcií ZPOZ veľa prispeli dva spevokoly SZŽ, ktoré veľmi aktívne spolupracovali pri rôznych občianskych obradoch a slávnostiach.

Treba povedať, že tak bohatej kultúrnej činnosť, ktorú prakticky bezplatne vykonávajú naše záujmovo-umelecké súbory by sme mali viacej si vážiť a adekvátne k tomu ich viacej navštevovať, čo je mnohokrát jediný hnací motor týchto našich ochotníkov, keď vidia, že prispeli ku kultúrnemu vyžitiu spoluobčanov.

Školstvo: V školskom roku 1984-85 navštevovalo obidve ZŠ v obci celkom 322 žiakov, z toho 21 cigánskych. Z nich prospelo celkom 317, z toho 19 cigánov.

Neprospeli celkom 5 žiakov, z toho dvaja cigánski žiaci. Zníženú známku zo správania malo 9 žiakov dvojku, z toho traja cigánski žiaci, 4 žiaci mali 3, z nich ani jeden cigánsky žiak.

Vyznamenaných bolo celkom 39 žiakov. Vymeškaných hodín 9942, z toho cigáni 1573 hod. Celkový počet neospravedlnených hodín bolo 24, z toho 18 hodín cigáni.

Priemer vymeškaných hodín na žiaka:
I. ZŠ - 23,93 - cigáni - 60,3 hod.
II. ZŠ - 37,56 - cigáni - 88,2 hod.

Oproti školskému roku 1983-84 sa dochádzka a prospech dlhom zlepšili. Tieto otázky boli pravidelne prejednávané v komisii školstva a pre cigánske otázky, kde problémy boli ihneď riešené a to osobnou návštevou rodičov, upomienkou, alebo priestupkovým konaním.

V rámci údržby bolo na budove I. ZŠ prevedené maľovanie, oprava elektroinštalácie, oprava priestorov školskej družiny.

Na II. ZŠ bola prevedená oprava fasády a generálna oprava kotla ústredného kúrenia.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu

MNV v súlade s rozpracovanými úlohami 6. zasadnutia ÚV-KSČ zabezpečoval oblasť služieb v súlade s danými možnosťami organizácií, ktoré v obci zabezpečujú hlavnú oblasť služieb. Dobre pracovala oprava obuvi, zberňa šatstva a prádla, problémy sa vyskytli v holičstve a kaderníctve, hlavne vinou personálnych zmien, kde hlavne pánske holičstvo zaznamenalo množstvo kritiky a nespokojnosti občanov. V tejto oblasti bude potrebné s organizáciou žiadam hľadať radikálne nápravné opatrenia. Ďalej sa zhoršila oblasť služieb oprávlelevízorov, ktorá vznikla úpravou pracovného času vedúceho opravovne. MNV musel na túto úpravu pristúpiť, v opačnom prípade by boli vzniklé väčšie problémy výpovedou pracovníka, ktorý túto službu vykonáva.

V hornej časti obce sme previedli rekonštrukciu budovy holičstva a bude záležať na podniku Žiaran, ako túto prevádzku otvorí verejnosti.

MNV vydal množstvo povolení na poskytovanie služieb občanom a to hlavne na dámske krajčírstvo, stolárstvo, fotoslužbu, opravu klenôt a pod.

Ďalšiu oblasť služieb zabezpečovalo DP-MNV a to autodopravou, zámočníctvom, údržbou a drobnými murárskymi prácami. Počet stálych pracovníkov činil: dvaja a 28 občanov pracovalo na mimopracovnú činnosť.

Celkový príjem DP-MNV za rok 1985 činil 815 303 Kčs, Príjem od obyvateľov činil Kčs 89.906.

Veľký objem prác previedla na inventári v správe MNV, ďalej pre SOU a obchodné organizacie.

Na úseku dopravy boli prevedené výprasky miestnych komunikácií. MNV zabezpečoval ustu do Betlehema a do časti Kopanice-Dômky, ku ktorým nedošlo z dôvodu nedostatku živičnej hmoty a na uvedený rozsah prác i z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Keďže len na oprava MK do časti Dômky si vyžiadala finančný náklad cca 700 tisíc Kčs. Vybudovali sme na všetky autobusové zástavky čakárne.

Z dôvodu nedostatku pracovníkov, práce na budovaní operného múra v časti „Sajch" pokračovali veľmi pomaly. Koncom roku započali práce na výstavbe mostu cez Hron, ktorý nákladom 15 mil. Kčs má byť hotový za tri roky.

V oblasti údržby miestnych komunikácií máme mnoho problémov, ktoré ešte zvýraznili živelné pohromy, ktoré v niektorých úsekoch značne poškodili ich povrch.

V rámci základnej technickej vybavenosti sme mali v pláne vo štvrtom štvrťroku 1985 cestou stredoslovenských stavieb previesť plynofikáciu krasy „Štreka". Z kapacitných dôvodov líšta stavbu nepreviedli, prísľub je krasu vybudovať v prvom štvrťroku 1986.

V akcii „Z" sa pokračovalo na výstavbe závodu verejného stravovania, kde bolo preštavané 426 tisíc Kčs, ukončila sa výstavba telocvične s nákladom 2 mil 026 tisíc Kčs. Vybudoval sa príjem druhého televízneho programu na Vlčej hore s nákladom 384 tisíc Kčs, začalo sa s výstavbou vodovodu v časti Kopanice - Dômky, kde sa preštavalo 100 tisíc Kčs. Socialistický záväzok, ktorý pre rok 1985 predstavoval hodnotu (1,478.100 Kčs bol prekročený) 656 tisíc Kčs bol prekročený a predstavoval hodnotu 1,478.100 Kčs, za čo patrí poďakovanie občanom, ktorí sa na jeho plnení podieľali osobnými záväzkami, alebo cestou spoločenských organizácií.

Ochrana životného prostredia

Činnosť SZM.

Ideovo-výchovná práca:

Tak ako sme dôstojne oslávili 40. výročie oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou.

V krátkom čase sa zlepší situácia životného prostredia likvidáciou kotolne na sídlisku predížením teplovodu z n. p. Sandrik. Pripravuje sa výstavba plynovej kotolne pre SOU, čím sa zlikviduje kotolňa v dome číslo 273. Do budúcna budú plynofikovať domy napojené na zostávajúce dve kotolne, čím sa dosiahne očistka ovzdušia v zimných mesiacoch.

Členovia ZO-SZM navštevovali dva politické krúžky, kde prednášali lektori CZV-KSS a CZV SZM. Prvý krúžok mal na programe aktuálne politické a ekonomické otázky a druhý krúžok „Leninské krúžky. Ďalej pripravili prednášku a reláciu do rozhlasu k Víťaznému februáru. Tri členky pracujú ako pionierske vedúce. Členovia zúčastnili sa pochodu na Sitno a mierového pochodu do Kľaku. Naša III. ZO-SZM má patronát nad hrobom kpt. Petra Chvarastova na Škurátke.

Kultúrno-výchovná práca.

Kultúrne akcie:
- výstavka kníh, spojená spredajom,
- pomoc pri organizovaní „Plesu mladých",
- pomoc pri stavaní vatry,
- rozhlasové relácie.

Pri organizovaní kultúrno-výchovných podujatí vyskytujú sa problémy a je to veková a profesná rozdielnosť, z toho vyplýva záujmová diferenciácia. Pre nízky záujem sa v rámci ZO takmer neoplatí samostatne organizovať kultúrne podujatia.

Športová činnosť.

Členovia SZM sa zapájali do rôznych športových podujatí.
- účasť na Bielej stope SNP reprezentoval s. Halaj
- účasť na lyžiarskych podujatiach ako Prebor doliny a na okresných lyžiarskych súťažiach.
- zraz mladých odborárov v Hanušovciach nad Topľou.
- účasť na turistickom zájazde do Vrátnej,
- účasť na volejbalovom a kolkárskom turnaji
- účasť na mládežníckom športovom podujatí VHJ Prago-Union v Dečine.

Budovateľská činnosť SZM.

Najväčšia časť budovateľskej činnosti spočívala v brigádnickej činnosti - a to hlavne na pomoc hlavnej výrobe, tam, kde to výroba najviac požadovala. V cechu 1. sa zaslúžili o splnenie exportných úloh nášho podniku. Brigád sa obyčajne zúčastňovali tí ísti, čo platí najmä o nočných smenách na linke kanistrov organizovaných CZV-SZM. Organizovali taktiež zber papiera.

Niektorí členovia sa zapájali do akcií v mestách bydliska organizovaných zložkami NF- ako boli skrášľovanie životného prostredia v rámci „Výzdoba pracovnej aktivity" a „Sobota pracovnej cti".

Práca v PO-SZM.

Pre tento rok pripravili tri pionierske vedúce. Je to pomerne málo na taký veľký členský základňu 59 členov.

CZV-SZM pripravil pre PO návštevu VII v Lerici ach a pri uvítaní pionierov z Portugalska pomáhali dve členky ZO-SZM.

Členovia Telovýchovnej jednoty pozdravili 40. výročie oslobodenia našej vlasti, ako aj celoštátnu spartakiádu 1985 prijatím socialistického záväzku, ktorý bol v plnom rozsahu splnený.

Telový chov a šport časť - Dolné Hámre.

Zo socialistického záväzku niekoľko bodov:

- v súťaži o titul „Vzorný oddiel", a „Vzorný kolektív mládeže" bolo zapojených 10 družstiev, z toho 3 mládežnícke kolektívy.
- v roku 1985 sa uskutočnilo 53 športových podujatí.

Týchto sa zúčastnilo 2349 športovcov a rekreačne športujúcich prešekárov,
- odznak zdatnosti získalo 44 členov,
- pri skrášľovaní obce, pomoci poľnohospodárom, zveľaďovaní telovýchovných objektov a akciách „Z" odpracovali členovia TJ 9084 brigádnických hodín, - 26 členov darovalo bezplatne krv.

V rámci socialistickej súťaže TJ dosahuje veľmi dobré výsledky. Táto skutočnosť sa odráža aj v tom, že mládežnícke družstvá sú nositeľmi titulu „Vzorný kolektív mládeže", z 8 oddielov sú 3 oddiely nositeľmi „Vzorný oddiel I. a III. stupňa a sama TJ je nositeľom titulu „Vzorná TJ."

Pre zabezpečenie športovania je vybudovaný športový areál, ktorý má hodnotu vyše 10 mil. Kčs. Prevádzka športového areálu, ako aj zabezpečenie športovania si vyžaduje značné náklady, ktoré sa kryjú čiastočne z dotácií ČSZTV, FKSP závodov Sandrik a z príspevkov zamestnancov Sandrik. Tieto prostriedky však nepostačujú a preto TJ na doplnenie financovania si vytvorila vedľajšiu hospodársku činnosť a to predaj občerstvenia vo dvoch bufetoch, dopravu a menšiu výrobnú činnosť.

Športová činnosť bola bohatá, pestrá a každý si mohol vybrať podľa záujmu. Keď TJ má dostatok objektov na športovanie v letných mesiacoch, má problémy v zimnom období, nakoľko niet dostatočných kapacít v telocvični II. ZŠ, aby sa mohla vyhovieť ZŠ, SOU a TJ, a zároveň ďalším organizáciám.

Vzhľadom na širokú športovú činnosť

-by bola potrebné v dokladnom čase previesť výstavbu telocvične, aby sa mohla súťažiť v jej priestoroch aj v iných športoch. Pre toto uvoľnenie bude treba získať tak nadriadené orgány telovýchovné ako aj SOU a potom tiež orgány miestnych výborov.

Odbor ZRTV

Nositeľ titulu „Vzorný odbor" I. stupňa je predseda-predsedkyňa s. Gáliková Mária.

Najväčšou akciou masovej telovýchovy v roku 1985 bola ČSS. Tak ako po uplynulé roky TJ sa zapojila k nácviku mužov, žien a žiakov. (39 žien, 13 mužov a 18 žiakov.)

Nácvik športakiády sa prevážal 2-krát v lyžovaní v telocvični II. ZŠ. Vyvrcholením svedomitej práce cvičiteľov (Gáliková, J. Balážová a Krupa) bolo umiestnenie na miestnej, obvodnej, okresnej a celoštátnej športakiády na Strakove - v Prahe.

Telovýchova a šport časť - Hodnotenie

Pri hodnotení roku 1985 je veľmi ťažko povedať, či to bol rok úspešný alebo neúspešný.

Hodnotenie minulého obdobia je poznačené skutočnosťou, že v tomto roku ukončil činnosť futbalový oddiel. Príčin tohoto stavu je niekoľko. Dlhodobý nedostatok - hracia plocha a nadobudol - nabral takú aktuálnosť, že funkcionári futbalového oddielu vyšli s iniciatívou - za pomoci mechanizmov závodu chceli urobiť rekonštrukciu hracej plochy. Na ihrisku sa urobil hrubý odkop a navezenie humusu na jednu polovicu hracej plochy. Jeden z iniciátorov lejbo myšlienky sa po krátkom čase úplne vzdal činnosti v TJ, a tak práce na oprave ihriska zastali.

Finančná pomoc od OV-ČSTV sa nedostala. Hrať na ihrisku TJ Sandrik - TJ Kodruša finančne vyčerpávalo. Inej možnosti nebolo, len prerušiť činnosť futbalového oddielu.

Lyžiarsky oddiel.

Práca tohto oddielu sa zakladala na dobrej činnosti výboru oddielu, vo výchove mladých prekážok z radov žiakov 1. ZŠ. Príkladná bola brigádnická činnosť na budovaní lyžiarskeho areálu a na výstavbe telocvične.

Problém, s ktorým lyžiari zápasia je nedostatok funkcionárov, ktorí by boli ochotní kvalitnejšie pracovať v oddiele a lepšia spolupráca rodičov detí. Úspechy, ktoré oddiel dosiahol boli účasť vytrvalostného behu Bielej stopy SNP, kde prekážky sa umiestnili v prvej tisícke. Plán na rok 1986 je dokončenie futbalového ihriska a vylepšiť lyžiarsky svah.

Investičná výstavba n.p. Sandrik

Do užívania boli odovzdané nové objekty s novým strojným zariadením - vybavením, a to výrobná hala a skúšobňa.

Bola rozšírená kotolňa na plyn.

Výstavba Rudné bane.

V roku 1985 bola zrealizovaná stavba Stredotlakový plynovod MS-200, v dĺžke 1600 m, rozpočtový náklad 1,5 mil. Kčs. Doba výstavby od 05/85 do 09/85. Dodávateľom montážnych prác boli Stredoslovenské plynárne Žilina.

Kovový telovýchovný objekt - stavba vzornej kvality.

V I. ZŠ 20. XII. 1985 zišli sa predstavitelia okresných orgánov, miestnych zložiek NF, závodov, žiaci, občania na slávnostnom odovzdávaní telocvične pri I. ZŠ do užívania.

V otváracom prejave privítal predseda MNV s. Jozef Uram podpredsedu ONV Milana Kalmana, okresných školských inšpektorov ss. Medveda a Lupťáka, ako aj zástupcov miestnych organizácií NF, závodov, brigádnikov, učiteľský zbor, občanov a žiakov.

Rozviedol ťažkosti a problémy s ktorými po celé tri roky zápasili. Celá, vyše dvojmiliónová stavba sa robila v akcii „Z".

Veľkú pomoc poskytli pri výstavbe závody Sandrik a Rudné bane, autami a mechanizmami. Vedením stavby bol poverený osvedčený odborník, stavbár a organizátor s. Anton Cimra.

Na výstavbe telocvične sa odpracovalo 18.500 brigádnických hodín.

Kolaudačná komisia stavbu označila ako stavbu vzornej kvality.

Rôzné:

Pokračovalo sa vo výstavbe závodu verejného stravovania. Za dobrú prácu obdržal miestny národný výbor od KNV pri príležitosti 40. výročia oslobodenia čestné uznanie a finančnú odmenu 40.000 Kčs.

Dňa 13.8.1985 sa na jazere v Hodruši utopil 23 ročný Marian Ťažký z Brezna nad Hronom.

Životné jubileá:

25. výročie sobáša - ján Ivanovič

Počet individuálnych uvítaní do života 33 - detí.

Počet 80 ročných občanov 13.

90 ročná občianka - Mária Považanová.

Počasie:

Ľudia hrdinami aj obeťami. Atypická zima spôsobuje vo svete problémy. S nepriazňou počasia zápasili aj naši pracujúci, vrásky narobila aj našim energetikom.

	Ročné teploty:	Denné teploty:
január	- 20°C	- 10°C
február	- 30°C	- 16°C
marec	- 4°C	+ 10°C
apríl	+ 3°C	+ 12°C
máj	+ 14°C	+ 24°C
jún	16°C	+ 24°C
júl	17°C	31°C
August	18°C	32°C
september	16°C	28°C
október	10°C	21°C
november	4°C	10°C
december	-5°C	7°C

Občianske pohreby:

Bokáčová Mária - 1894
Hlásková Jozefína - 1902
Kolovratová Mária - 1906
Zacharovský Jozef - 1917
Hlásková Zelmíra - 1927
Považan Ján - 1921
Cesnak Štefan - 1919
Hubová Janka - 1900
Ubrinová Vilma - 1916
Mihyša Ján - 1904
Šniager Anton - 1938
Kolovrat Michal - 1930
Dekýš Ondrej - 1902
14. Frinda František - 1909

Záznamy za rok 1985 boli schválené radou MNV dňa 5. júna 1986.

1986

Významné udalosti v štáte.

XVII. zjazd KSČ - významný medzník v dejinách strany a nášho štátu.

V Paláci kultúry v Prahe v mesiaci marec 1986 začal svoju prácu XVII. zjazd KSČ.

Po československej a sovietskej štátnej hymne otvoril zasadanie zjazdu predseda vlády ČSSR s. Ľubomír Štrougal.

Prejav predniesol prezident republiky s. G. Husák. Výňatok z jeho prejavu:

„Od posledného zjazdu sme napriek všetkým ~~a~~ starostiam dosiahli pozitívne výsledky, na ktoré môžeme byť právom hrdí. Výsledky práce všetkých pracujúcich robia dobré meno Československu vo svete. Sú zdrojom dôvery obrovskej väčšiny pracujúceho ľudu k strane, jej politike. Preto si môžeme klásť aj smelé plány do budúcnosti.

Druhá, nemenej naliehavá vec je kritický prístup k výsledkom a úlohám, k nedostatkom, slabým miestom, neporiadkom a negatívnym javom. Niet takého pracoviska, kde by sme nemohli dosahovať lepšie výsledky. Máme nedostatky aj v takých veciach ako disciplína, poriadok, riadenie, využívanie základných fondov vedy a techniky. Ich odstránením je možné ďalej zvyšovať

a zlepšovať výrobu. Nemôžeme sa nikde uspokojovať s priemerom a podpriemerom. Vidíme, ako sa prudko postupuje vo svete vo výrobe i v technológii.

Na obdobie piatich až päťnástich rokov si kladieme náročné úlohy. Rastú potreby spoločnosti. Ľudia chcú lepšie žiť, musíme ísť dopredu. Keď hovoríme o nevyhnutnosti zmeniť prístupy k riešeniu jednotlivých otázok, prekonávať zotrvačnosť, prebojovať nový štýl práce, ide predovšetkým o komunistov, ktorí sú hybnou silou pokroku. XVII. zjazd KSČ musí byť impulzom i k zmene myslenia, k zmene prístupu, k rastu zodpovednosti, k dôslednému presadzovaniu jednoty slov a činov.

Vstúpime do budúceho obdobia s vysokou náročnosťou na prácu na každom úseku, aby bol zabezpečený šťastný mierový život nášho ľudu."

Voľby do zastupiteľských zborov

na predvolebných schôdzkach a besedách, ktoré sa konali začiatkom mája 1986 naši občania rokovali o volebných programoch, o vykonanej práci a o navrhnutých kandidátoch. na všetkých týchto zhromaždeniach bola vyjadrená dôvera k politike KSČ a Národného frontu, podpora k programu s hlasom idú do volieb. Vyplýva to z toho, že sa naši ľudia na vlastných skúsenostiach presvedčili, že táto politika vyjadruje ich záujmy. Do volieb idú v pevnej jednote s komunistickou stranou ďalšie politické strany a všetky spoločenské organizácie Národného frontu.

jednotná kandidátka NF, na ktorej sa dohodli všetky jeho zložky, zodpovedá triednej a národnostnej štruktúre našej spoločnosti. Na poslancov je podiel robotníkov 43%, družstevných roľníkov 17%, príslušníkov inteligencie 23%, žien je vyše 30% a mladých ľudí do 35 rokov vyše štvrtina.

Ústredná volebná komisia NF konštatovala, že voľby do zastupiteľských zborov, ktoré sa konali v dňoch 23. a 24. mája 1986 vyjadrili pevné odhodlanie nášho ľudu pokračovať v nastúpenej ceste výstavby rozvinutej socialistickej spoločnosti.

Na voľbách sa zúčastnilo 9 800 408 voličov, to je 99,91% z celkového počtu platných odovzdaných hlasov.

Do národných výborov bolo zvolených za poslancov dovedna 197 404 kandidátov NF.

Výsledky volieb sú prejavom jednotnej vôle a spoločného odhodlania nášho ľudu ďalej obetavo pracovať pre rozkvet našej drahej vlasti ČSSR.

Charakteristika obce:

Katastrálne územie obce má rozlohu 4613 ha, z toho výmera poľnohospodárskej pôdy je 317 ha, z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy je v držbe jednotlivo hospodárskacich roľníkov 246 ha, ktorých je v obci 450. Okrem nich využívanie poľnohospodarskej pôdy zabezpečujú JRD so sídlom vo Voznici a v Počúvadle, kataster Hodruše, ŠM Banská Štiavnica.

V priebehu roka občania týmto organizáciam pomáhali pri výrobe krmovín a zbere úrody, kde sa aktívne zapájali žiaci ZŠ a študenti SOU.

Kataster obce v prevážnej výmere zaberajú lesy, ktoré obhospodárujú štátne lesy závod Žarnovica. V poslednom období v našej obci intenzívne prevádzajú ťažbu dreva, čím spôsobujú veľké škody na miestnych komunikáciách, verejných pozemkoch a ďalších verejných zariadeniach. Treba povedať, že pri takejto činnosti sa musí počítať so vznikom škôd, ale pri lepšej organizácii práce a činnosti samotných lesných robotníkov by nemuselo dochádzať až k takýmto škodám, ktoré znepríjemňujú život nám všetkým a narušujú i vzhľad katastra obce.

Za pr. Pokrhané telefónne a rozhlasové vedenie, zábradlia, stĺpy, zasypané priekopy, znečistené priestranstvá a iné.

K 31. 12. 1986 celkový počet trvale prihlásených obyvateľov činil 2650.

z toho žien: 1306
mužov: 1344

Aktívne činných bolo 1450 dospelých občanov.

Pohyb obyvateľstva bol následovný:

Počet narodených detí : . . . 41
Počet prihlásených
k trvalému pobytu : . . . 30
Počet odhlásených . . : 87
Počet zomrelých . . : . . 40

Počet obyvateľov za oproti roku 1985 znížil o 56.

Prechodný pobyt v obci má cca 160 občanov, z toho 140 študentov SOU. Mimo obce pracuje cca 100 občanov.

V obci máme široko rozvinutý priemysel, ktorý hlavne v n.p. Šandrík a Rudných baniach prechádza rozsiahlou výstavbou. Tu je i najviac zamestnaných našich občanov. Menšou mierou je možnosť zamestnania v prevádzke OPP, banských stavbách, šľachových lesoch a v JRD.

Už niekoľko rokov konštatujeme, že napriek širokým možnostiam zamestnania, sociálno-školskej vybavenosti obce, i celkovej atraktívnosti prostredia zaznamenávame úbytok obyvateľstva, ktorý je zapríčinený nevýhodnou bytovou politikou, ktorá začala v 70-ich rokoch a trvala prakticky až do roku 1982. Z tohoto dôvodu bolo mnohých mladých rodín z obce sa vysťahovať konkrétne do Žarnovice, kde sa bytová výstavba realizuje. Tým sa vytvorila situácia, že každý deň k nám musí cestovať množstvo pracujúcich, mnohokrát v stresových podmienkach, prevážanie detí do detských jaslí a materskej školy, nemalé problémy z toho titulu sú i na ZŠ, hlavne v Žarnovici.

Konštatujeme, že touto situáciou sa kompetentné orgány málo zaoberajú, a i zo strany výrobných organizácií v obci na otázku výstavby bytov venuje slabá pozornosť.

MNV v snahe pomôcť riešiť tento problém, vytypoval a pripravil stavebné pozemky pre IBV v obytnom súbore a taktiež v rozptyle.

Zanedbaná územná príprava z minulých rokov prípravu pozemkov značne sťažila a prakticky doteraz nemáme v stavebných pozemkoch vyhovujúcich. V tomto roku plánujeme s ukončením majetko-právneho vysporiadania pozemkov v obytnom súbore „Horné lúky", ako aj s vynálezom z PPF, aby pozemky boli pripravené na výstavbu inžinierskych sietí. Táto možnosť výstavby rodinných domov pomôže riešiť nepriaznivú situáciu, ale zďaleka nevyrieši bytový deficit. Je preto najvyššie potrebné zo strany výrobných organizácií v obci vážne sa touto otázkou zaoberať a už dohodnuté možnosti výstavby neodsúvať ako druhoradé veci.

Úsek obchodu a cestovného ruchu:

Miestny národný výbor v snahe zabezpečiť čo najlepšie zásobovanie obchodnej siete v obci, úzko spolupracoval s obchodnými organizáciami Zdroj a Jednota, v menšej miere Odex a Obuv. Za pomoci obchodu a cestovného ruchu a rady spotrebiteľskej konzroly boli riešené problémy vo vybavovaní objednávok, kde hlavne v predajniach mäsa sa znovu objavovali nedostatky, hlavne v dodávkach, kvalite, sortimente a množstvách. Očakávané zlepšenie v zásobovaní zo západoslovenského kraja sme nedosiahli, ba práve opačná situácia vznikla hlavne v mäsových výrobkoch, ktorých kvalita bola mnohokrát kritizovaná zo strany našich občanov.

MNV pravidelne na mesačných vyhodnoteniach zásobovacej situácie na ONV za účasti dodávateľov o týchto problémoch hovoril, avšak k patričnému zlepšeniu nedošlo, respektíve len sporadicky.

Prakticky od roku 1984 konštatujeme, že sa v zásobovaní v našej obci neplní uznesenie S-KV-KSS o zvýhodňovaní zásobovania baníckych a hutníckych oblastí. S týmto problémom sa budeme musieť zaoberať v kompetentných orgánoch, nakoľko hlavne zásobovanie mäsom je doslova kritické. S uspokojením konštatujeme, že sa doriešil problém kádrového obsadenia samoobsluhy na sídlisku a predajňa slúži k spokojnosti občanov.

Problém obchodnej siete v časti Lodnica zostáva do ďalšieho obdobia. I cez našu snahu, nepodarilo sa do predajne Zdroj zaviesť vodovod, kde tento problém budeme musieť v tomto roku doriešiť. Z tejto časti obce budú musieť pochopiť nutnosť napojenia na nastávajúci vodovod, i keď vieme, že jeho vydatnosť je obmedzená, ale keď kam chceme mať predajňu, vodu zaviesť musíme. Celkove zlá situácia budov predajní sa poriešy výstavbou novej predajne, ktorú by sme chceli započať v tomto roku.

Zásobovanie ostatným tovarom bolo vcelku na dobrej úrovni, až na väčší dopyt občanov na farebné televízory.

Koncom roku sme dokončili výstavbu závodu verejného stravovania, a po jeho otvorení koncom februára tohoto roku, do uvoľnených priestorov po Espresse presťahujeme predajňu Obuv, čím získame väčšie skladové priestory pre predajňu Zeleniny.

Týmto značne vylepšíme kultúru predaja v týchto prevádzkach. V časti Kopanice cestou DP-MNV sme previedli rekonštrukciu budovy pohostinstva, ktorá teraz slúži na príjemné posedenie.

Celkove na uzatvorenie predajní bolo vydaných 211 povolení, najviac pre predajňu parciový tovar a predajne s jedným pracovníkom.

V rámci LTS na dolnohodrušskom jazere nebol zabezpečený sezónny bufet na táborisku, ktorý prevádzkuje TJ-Sandrik. Dôvod bol nevydaním povolenia OHS, pretože budova nezodpovedá hygienickým predpisom. Bol spracovaný harmonogram prác a rozpočet, ktorý bol poslúpený na S-KNV so žiadosťou o finančný príspevok z vládneho výboru pre cestovný ruch na úpravu verejného táboriska. V tomto roku, v týchto priestorock budú Rudné bane realizovať výstavbu čističky odpadových vôd, takže verejné táborisko pre tento rok bude pravdepodobne pre verejnosť uzavreté. V prípade schválenia finančného príspevku bude sa prevádzať jeho úprava.

Koncom roku za spolupráce TJ-Sandrik sme vybudovali v časti Kopanice lyžiarsky vlek EPV-300, ktorý už slúži verejnosti. S ďalšou výstavbou lyžiarskeho areálu sa plánuje v tomto roku.

Sociálna starostlivosť:

Miestny národný výbor skomisou sociálnej starostlivosti z jednorázových prostriedkov rozdelil 125 občanom finančnú výpomoc 68 tisíc Kčs na nákup potravín. Jednalo sa o občanov preštarlých, osamotených s malým dôchodkom.

Do domova dôchodcov boli vybavené štyri žiadosti. Častokrát sa u našich občanov stretávame s názorom, že MNV sa nestará o toho-ktorého občana, ktorý je preštarlý, sám a mnohokrát

svojim vystupovaním spôsobuje na verejnosti pohoršenie. Už niekoľko krát sme opakovali, aké sú zásady prijatia do domova dôchodcov, že komu predchádza lekárske vyšetrenie, kde mnohokrát s takýmto občanom musí ísť jeho opatrovateľ, alebo člen sociálno-zdravotnej komisie. V domove nikoho nedržia, každý zaňho že rozhodnúť a môže kedykoľvek odísť, ale naspäť sa dostať je už oveľa ťažšie. Mrzí nás, že i v našej obci máme niekoľko takýchto problémov, a ni to občania, ktorí by nutne potrebovali takúto starostlivosť. Podpísali prihlášku do domova dôchodcov a nakoniec odmietli do domova nastúpiť.

Opatrovateľskú službu zabezpečovalo 10 opatrovateliek. Veľmi dobrú činnosť pre svojich členov vyvíjali dva kluby dôchodcov, ktoré pripravili pre svojich členov množstvo zábavných, i prednáškových podujatí. Vzrastajúci záujem dôchodcov o klubovú činnosť tomu nasvedčuje, za čo patrí vedeniu klubov poďakovanie.

Poďakovanie patrí i členom sociálno-zdravotnej komisii a opatrovateľkám.

Na úseku zdravotníctva boli služby zabezpečované cestou OÚ-NZ. V snahe zlepšiť zdravotnícke služby v obci, začali sme za spolupráce OÚ-NZ s prípravou nových priestorov pre obvodné ambulancie, nakoľko súčasné priestory sú už nevyhovujúce. Vykúpil sa dom po s. Turkošovi a

v tomto roku, po dodaní dokumentácie sa započne cestou DP-MNV s jeho úpravou na obvodné stredisko.

Po odchode zubnej lekárky nastal problém v zabezpečovaní ošetrenia hlavne mládeže, pretože zastupovanie závodným lekárom je nepostačujúce. Obsadenie lekára je veľmi ťažké, nakoľko celkove v republike chýba mnoho zubných lekárov. Aby sme lekára mohli dostať, držíme k tomu voľný 3½ izbový byt, že pretože bez poskytnutia bytu, lekára nezískame. Po posledných jednaniach bol zo strany OÚ-NZ daný príslub, že zubný lekár nastúpi od 1.IV.1987.

Kultúra: S uznaním môžeme konštatovať, že oblasť kultúrneho vyžitia v našej obci bola na veľmi dobrej úrovni, k čomu prispeli pracovníci ZK-ROH, ako zlúčeného kultúrno spoločenského strediska. Cez záujmové krúžky pripravili množstvo hodnotných podujatí, a významnou mierou prispeli s kultúrnym programom na jednotlivých oslavách.

Z príležitosti volieb do zastupiteľských zborov pripravili audiovizuálne pásmo, s ktorým úspešne reprezentovali na krajskej súťaži.

Uznanie patrí dychovému súboru Sandričan, Úsmev, divadelnému krúžku, cimbalovej hudbe za množstvo vystúpení v priebehu roka.

Veľký kus práce odviedli obidva spevácke súbory SZŽ svojím vystupovaním na rôznych oslavách a hlavne v ZPOZ-e pri rôzných občianskych obradoch.

Je potrebné, zo strany nás občanov vysoko si

vážiť prácu našich učinkujúcich, pre ktorých mnohokráť jediná odmena je naša hojná účasť na podujatiach, kde však mnohí z nás zostávame dlžníkmi.

Školstvo:

V školskom roku 1985-86 navštevovalo obidve ZŠ v obci celkom 311 žiakov, z toho 21 cigánskych. Z nich prospelo 307 žiakov, z nich 20 cigánskych. Neprospeli 4 žiaci, z nich 1 cigánsky žiak. Vyznamenaných bolo 40 žiakov. Zníženú známku zo správania malo 9 žiakov, z toho 1 cigánsky žiak.

Vymeškaných bolo na obidvoch školách 1334 vyučovacích hodín, z toho 627 hod. cigánski žiaci.

Celkový počet neospravedlnených hodín činí 53, z toho cigánski žiaci 9 hodín. Priemer vymeškaných hodín na žiaka činí 42,5 hod., na cigánskych žiakov 77,5 hod.

Oproti školskému roku 1984-85 dochádzka i prospech zostali prakticky na rovnakej úrovni. Všetky otázky boli pravidelne prejednávané v komisii školskej a pre cigánske otázky. Problémy boli ihneď riešené návštevou u rodičov, pohovorom, alebo priestupkovým konaním.

V rámci údržby na I. ZŠ bola prevedená výmena kotla ústredného kúrenia, úprava prízemných kuchyne, jedálne a ďalšie drobné opravy budovy.

Na II. ZŠ sa previedla oprava podláh v triedach, opravy omietok v chodbách a v kotolni.

V ďalšom období sa plánuje splynofikácia kotolne II. ZŠ.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu:

Na základe rozpracovaných úloh 6. zasadania ÚV-KSČ, MNV zabezpečoval oblasť služieb v súlade s danými možnosťami

organizácií v obci, ktoré zabezpečujú ~~hlav~~ hlavnú oblasť služieb.

S organizáciou Žiaran sme riešili problém holičstva a kaderníctva, započatie prevádzky v časti Hodruša. Môžeme konštatovať, že situácia sa zlepšila.

K spokojnosti pracovala oprava obuvi a zberňa šatstva a prádla. Tak, ako každý rok MNV vydal povolenia občanom na poskytovanie služieb krajčírskych, stolárskych, opravy klenôt a autoúdržbu. Ďalšiu oblasť služieb zabezpečovala DP-MNV, a to autodopravou, zámočníctvom a stavebnou údržbou. Stav pracovníkov činil 2 stáli a 29 na mimopracovnú činnosť.

Celkový príjem	DP-MNV za rok 1986 činil	Kčs 1,188.541.-
	z toho mzdy činili	Kčs 414.231.-
Odvod	tržby od obyvateľov	Kčs 184.141.-
~~Od~~-do rozpočtu	MNV činil za rok	Kčs 504.713.-

Na úseku dopravy boli plánované opravy miestnych komunikácií do časti Kopanice, - Dômky, Betlehem a z časti „Streka", avšak cez našu maximálnu snahu, hlavne vinou nedostatku asfaltovej hmoty sa tieto práce nepodarilo zabezpečiť, i keď finančné prostriedky boli zabezpečené. Z toho dôvodu sme nemohli previesť vyasfaltovanie priestorov pred závodom verejného stravovania. V časti „Tajch" sa pokračovalo na rozširovaní štátnej cesty, úpravou mostu. Práce pokračujú veľmi pomaly, pretože okresná správa ciest nemá na túto stavbu dodavateľa a práce prevádza vlastnými ľuďmi. V celku dobrým tempom pokračujú práce na výstavbe mostu cez Hron.

Vo výstavbe plynofikácie obce sme cestou

stredoslovenských stavieb mali vybudovať prakticky v 1. polroku krasu plynu po „Štrekě. Práce započali ešte v zimnom období, ale krasa doteraz nie je ukončená, na čom plnú vinu nesie dodávateľ stavby. Napriek našim intervenciam, už sa nepodarilo krasu napojiť na stávajúce vedenie, čo už bude možné len v jarných mesiacoch tohoročného. V oblasti plynofikácie máme ešte preskúmať v obci cca 700 tisíc Kčs, avšak s takou organizáciou je ho úloha viac ako ťažká. V okrese prakticky nemáme stavebnú organizáciu, schopnú realizovať stavby väčšieho rozsahu, čo vytvára nepriaznivú situáciu v celom okrese.

V akcii „Ž sme dokončili výstavbu závodu verejného stravovania, kde v roku 1986 sme preúčtovali 1,450 tisíc Kčs. Pokračovalo sa na výstavbe vodovodu, kde sa preúčtovalo 100 tisíc Kčs. na tejto stavbe sme museli požiadať o zníženie pridelených finančných prostriedkov o 100 tisíc Kčs, nakoľko nebolo reálne takúto sumu preúčtovať, čo je na škodu veci. Pre rok 1987 máme stavbu plánovanú na dokončenie, s potrebou preúčtovať 400 tisíc Kčs. Táto úloha je veľmi náročná, vzhľadom na doterajší postup prác a ochotu občanov zapájať sa do výstavby. Až táto stavbu neukončíme v roku 1987 bude to mať za následok zabrzdenie ďalších akcií v obci, preto je už načase, aby sme sa prestali krásť na pozemkoch len vo svojej časti obce, ale musíme žiť s problémami celej zlúčenej obce, a tak sa k nim aj stavať. V opačnom prípade MNV bude musieť podľa ochoty občanov-pomôcť, do budúcna zvážiť, kde, a vo akej akcie investičného charakteru sa pustiť.

V ďalšej výstavbe cestou DP-MNV nákladom 250 tisíc Kčs

bola prevedená rekonštrukcia budov pohostinstva v časti Kopanice. V spolupráci s TJ Sandrik sa tu vybudoval lyžiarsky vlek nákladom 180 tisíc Kčs. V neinvestičnej časti akcie „Ž" bola vytvorená hodnota za 110 tisíc Kčs.

Socialistický záväzok, ktorý pre rok 1986 predstavoval 710 tisíc Kčs bol prekročený a predstavuje hodnotu 2,392 tisíc Kčs, čo predstavuje priemer na občana 986 Kčs.

Už v minulom období sme upozorňovali na vytváranie divokých skládok smetísk na okrajoch polôk, lesa a iných verejných priestranstvách. I cez dôrazné upozorňovanie cestou miestneho rozhlasu sa situácia príliš nezlepšila. Z ONV odboru PLVH sme dostali rozhodnutie do 1. polroku 1987 zlikvidovať divoké skládky v našej obci. Inšpektor povodia Hrona nás neustále upozorňuje na znečisťovanie polôk a rôznymi domovými odpadkami. Kde bol takýto stav zistený, boli občania bývajúci vokolí upozornení na tento stav, avšak mnohých, ako by sa to netýkalo.

Do budúcna, až sa situácia nezlepší MNV bude miestny príslušníč k finančným postihom. Je potrebné na vinníkov poukázať, lebo len tak dôjde k náprave.

V konečnom dôsledku nielen čistota a úprava bytu, či rodinného domu svedčí o kultúre občana, ale aj to, v akom stave sa nachádza jeho okolie a ako sa oň stará.

Je mnoho príkladov v okrese, kde občania si zo svojho okolia vytvorili príjemné prostredie, a o jeho čistotu prísne dbajú.

Činnosť SZM:

Pracovná aktivita a iniciatíva.

Pracovná aktivita SZM spočíva hlavne v kolektívnych a individuálnych brigádach. Brigády sa organizujú prevážne na cechu 1., a to pomoc pri výrobe benzínových nádržiek, čističov vzduchu a čističov oleja. Spoločnými brigádami sa odpracovalo 1480 Nh a v rámci individuálnych brigád je to číslo ešte väčšie. Členovia SZM pomáhali pri zbere sena v JRD Voznica, ďalej bola to výsadba lesných stromkov v Lesnom závode Žarnovica, vysadili cca 3000 kusov stromčekov, zozbierali 19.480 kg papiera a iné práce.

Vedľa brigádnickej činnosti rozvíjali i širokú súťaženie v hnutí „ZENIT", usporiadali okresné a základné kolá v profesii programátor, analytik.

Mladým zväzákom sa podarilo podať 29 zlepšovacích návrhov, z nich bolo realizovaných 6.

Záporne musíme hodnotiť činnosť Reflektoru mladých pre nezáujem mladých.

Záujmovo-kultúrna činnosť SZM.

Kultúrne akcie:

Besedy zamerané na technický rozvoj ako:
„Podaj svoj prvý zlepšovací návrh".
„Výchova k rodičovstvu".
„Kriminalita mládeže". „April mesiac lesov".
„Kvízy k jednotlivým výročiam". „Plesy mladých".
Návštevy divadiel, koncertné vystúpenia, rozlúčky s branccami, tematické zájazdy, mierový pochod do Kláku a iné.

Športová činnosť.

Podujatia: Turnaje vo volejbale, nohejbale,

v kolkách, stolnom tenise, strelecké súťaže, karneval na ľade a pod. Turistické zájazdy do Vrátnej doliny, zraz mladých odberárov, účasť na mládežníckom podujatí - športovom, UHJ "Pragomion, pochod Štiavnickým pohorím pri príležitosti SNP.

Ideovo - výchovná činnosť SZM.

Politické vzdelávanie SZM sa prevádzalo vo dvoch krúžkoch a to: Politické a aktuálne otázky a Leninové krúžky.
Účasť na politickom vzdelávaní bola 50-60%-ná. V dôsledku nízkej účasti prijal CZV novú formu vzdelávania, ktorá sa konala na členských schôdzkach v jednotlivých ZO, účasť bola 80%-ná.

V rámci CZO-SZM prebieha socialistická súťaž medzi jednotlivými ZO, kde sa vyhodnocuje aktivita základných organizácií. V ZO sa pripravujú nástenné noviny, ktoré sú zamerané na významné výročia a dni.

Práca s PO-SZM.

Pre 11. ZŠ organizácia poskytuje pionierskych pracovníkov, kde dosahujú dobré výsledky. Pre pionierov sa pripravujú akcie ako sú:
Karneval na ľade, Uvítanie zimy, pomoc pri lyžiarskom výcviku, pri poriadaní Medzinárodného dňa detí, zájazd pionierov do vojenského útvaru v Leviciach, návšteva Izby revolučných tradícií v závode Sandrik, ako i jeho prehliadka.
CZO-SZM má patronát nad medzinárodným táborom na Bčurovde.
Náš závod navštívili pionieri z Grécka, Portugalska, nemeckej demokratickej republiky a z ČSSR.

Telovýchova a šport-časť Dolné Hámre.

Funkcia a úlohy telesnej výchovy a športu stanovené XVI. zjazdom, prehĺbené XVII. zjazdom KSČ majú v rozvoji socialistického

človeka svoje významné miesto.

Telovýchovná jednota pre rok 1986 prijala na počesť XVII. zjazdu KSČ a 65. výročia založenia KSČ socialistický záväzok, zameraný na politicko výchovnú prácu, masový rozvoj telesnej výchovy, kádrové zabezpečenie, budovateľskú a brigádnickú činnosť, ako i organizovaný odber krvi.

Prijatý socialistický záväzok Telovýchovnej jednoty vychádzal zo záväzkov odborov a oddielov a zhodnotením na VČS týchto, je možné konštatovať, že bol splnený.

Cieľom TJ bolo zapájanie čo najväčšieho počtu obyvateľstva našej obce do pravidelného a organizovaného telovýchovného procesu. Tento cieľ je možné považovať za splnený.

V súťaži o titul „Vzorný oddiel" a „Vzorný kolektív mládeže" bolo zapojených 10 družstiev, z toho 3 mládežnícke kolektívy.

- v roku 1986 sa uskutočnilo 44 športových podujatí, ktorých sa zúčastnilo 2038 športovcov a rekreačne športujúcich priekarov.
- odznak zdatnosti získalo 56 členov.
- Pri skrášľovaní obce, pomoci hospodárstvu, zveľaďovaní telovýchovných objektov a akciách „Z" členovia TJ odpracovali 6650 brigádnických hodín a zozbierali 3,6 tony odpadového papiera.
- 22 členov darovalo bezplatne krv.
- Vo vyuke neplavcov bolo zapojených 95 detí.

K 1.1.1986 mala Telovýchovná jednota 810 členov z toho dospelých 405, mužov 325, žien 80, dorastencov 230 a žiakov 167.

Odbor ZRTV vyvíja veľkú športovú a kádrovú činnosť, má 40 žien a 22 mužov. Nacvičili skladbu „Priateľ medzi nás", ktorú predviedli na VČS-ZRTV. Brigádnická činnosť bola zameraná na zber odpadu, skrášľovanie

obce, pomoc vo výrobnom procese n. p. Sandrik. Športová činnosť: stolnotenisový turnaj, športové hry, turistické zrazy a pochody. Činnosť tohoto odboru je všestranná. Celkom odpracovali 690 hodín.

Futbalový oddiel: nositeľ titulu „Vzorný oddiel 1. stupňa" a „Vzorný kolektív mládeže", v súťažnom ročníku 1985-86 sa umiestnili na 1. mieste, čím sa zabezpečil postup do „Krajskej fotbalovej súťaže", po veľkom súboji so Žiarom.

Kolkársky oddiel, má 72 členov. V kategórii juniorov nás reprezentoval Gabriel Listofer na majstrovstvách kraja a Slovenska a na majstrovstvách ČSSR, ktoré sa konali v Brne. Víťazom sa stal Gabriel Listofer, výkonom 852 bodov, čím dosiahol najväčší úspech v histórii nášho kolkárskeho oddielu.

Telovýchova a šport-časť Hodruša

Telovýchovnú jednotu vedie osem členný výbor, ktorý sa pravidelne schádza podľa vypracovaného plánu práce. Predsedom výboru sa stal s. Vojtech Bobiš, nakoľko bývalý predseda s. Anton Cimra bol zvolený do funkcie podpredsedu MNV Hodruša-Hámre.

Fotbalový oddiel zatiaľ svoju činnosť nezačal, pre nedostatok hracej plochy.

Lyžiarsky oddiel vyvíja pomerne dobrú činnosť vo výchove mladých pretekárov z radov žiakov. Úspechy, ktoré oddiel dosiahol boli - účasť vytrvalostného behu „Bielej stopy SNP", kde pretekári sa umiestnili v prvej tisícke.

Členovia oddielu upravili - vylepšili lyžiarsky svah, vybudovali prevádzkovú chatku na obsluhu lyžiarskeho vleku.

Na využitie telocvične bol vytvorený oddiel ZR-TV, ktorý vedie s. učiteľka Žiaková.

Na mesiace júl a august chceme prenajať ihrisko na vybudovanie stanového pionierskeho tábora. Telovýchovná jednota dostala do užívania tajchársky dom pod „Prustom" dolnohodrušského rybníka na športové účely.

Investičná výstavba n.p. Sandrik

V roku 1986 sa preinvestovalo 4 mil. 789 tisíc Kčs; z tejto časti na stavebné práce bolo Kčs 420.000.- a zvyšok na stroje a zariadenie do výroby. V stavebnej časti sa prevádza kotolňa SOU. Okrem toho sa prevádzali práce na stavbe pionierskeho tábora na Rychňave v čiastke 489.000 Kčs.

Výstavba n.p. Rudné bane

V roku 1986 bola prevedená „prístavba sociálneho zariadenia „Rozalia bane" v hodnote Kčs 450.000.-

Výstavba plynovej kotolne pokračuje.

Životné jubileá:

25. výročie sobáša - manželia Ďurčoví.
50. výročie sobáša - manželia Lehotskí.
50. výročie sobáša - manželia Šimkoví.
60. výročie sobáša - manželia Uramoví.

90 roční občania: Rudolf Fischer
Augustína Grüllingová
Mária Zrebená

50 roční poslanci MNV:
ss. Ľudovít Suchý,
Jolana Lupťáková,
Michal Šustek

Občianske pohreby:

Hodruša:

Juraj Meliš.... - 73 ročný
Katarína Pállová - 63 ročná
Katarína Partlová - 67 ročná
Emil Matejovič ... - 80 ročný
Jozef Vaginger ... - 63 ročný
Juliana Šťachtová ... - 87 ročná
Štefan Gáfrik .... - 76 ročný
8., Vojtech Závadský ... - 68 ročný

Dolné Hámre:

Mária Káňová .... - 59 ročná
Ján Graus ..... - 90 ročný
Mária Balážová .... - 85 ročná
Michal Valach .... - 67 ročný
Alžbeta Škarbová ... - 65 ročná
Jozef Albrecht .... - 83 ročný
Jolana Macíková ... - 88 ročná
Vratislav Barcaj ... - 1 mesiac
Karol Kosec ..... - 78 ročný
10., Agnesa Kamodyová - 65 ročná

Počasie:

mesiac:	nočné teploty:	denné teploty:
január	-3 až 5°C	-2 až +2°C
február	-18 až -20°C	-2 až -6°C
marec	+1 až -3°C	10 až +14°C
apríl	+6 až +10°C	18 až +20°C
máj	+8 až +12°C	22 až +24°C
jún	+14 až +18°C	26 až +32°C
júl'	+16 až +20°C	27 až +31°C

mesiac:	nočné teploty:	denné teploty:
august:	14 až 18°C	28 až 32°C
september:	13 až 17°C	18 až 22°C
október:	2 až 6°C	12 až 16°C
november:	1 až -3°C	8 až 12°C
december:	-6 až -10°C	-3 až -7°C

Záznamy za rok 1986
boli schválené radou MNV dňa 11. júna 1987

Balážová
Habánek M.
Lubianska Sk.

1987

Významné udalosti v štáte.

Podpísanie zmluvy medzi ZSSR a USA o likvidácii rakiet stredného a kratšieho doletu.

Predsedníctvo ÚV-KSČ a vláda ČSSR uvítali podpísanie Zmluvy medzi ZSSR a USA o likvidácii rakiet stredného a kratšieho doletu, ku ktorému došlo vo Washingtone pri stretnutí generálneho tajomníka ÚV-KSSZ Michaila Gorbačova s prezidentom USA Ronaldom Reganom.

Zmluva je prvým významným krokom ku svetu bez jadrových zbraní. Československý ľud spolu s národmi celého sveta prijíma túto historickú dohodu ako víťazstvo rozumu a politickej zodpovednosti.

Vyjadrujeme naše uznanie a poďakovanie KSSZ, sovietskej vláde a osobne Michailovi Gorbačovi za ich iniciatívu, húževnatosť, smelosť a dôslednosť pri presadzovaní nového myslenia v medzinárodných vzťahoch.

Ôsmy december 1987 vstúpi do histórie ako medzník narastania jadrovej hrozby - demilitarizácie života ľudstva.

Predsedníctvo ÚV-KSČ a vláda ČSSR vyjadrujú presvedčenie, že likvidácia dvoch tried jadrových zbraní významne prispeje k zníženiu napätia v Európe, k upevneniu bezpečnosti európskych štátov, k prehĺbeniu dôvery a k rozvoju všestrannej vzájomnej spolupráce. Vláda ČSSR znovu potvrdzuje svoju pripravenosť konkrétnymi činmi k realizácii tejto dohody.

IV. zjazd SZM.

IV. zjazd Socialistického zväzu mládeže sa uskutočnil v období významných zmien, ktorými prechádza celá naša socialistická spoločnosť. Stratégia urýchlenia sociálno-ekonomického rozvoja vytýčená XVIII. zjazdom KSČ je blízka mladej generácii. Mladé pokolenie socialistického Československa prijalo zjazdovú líniu za svoju, pretože zodpovedá túžbam a potrebám všetkého ľudu, i mladej generácie.

Revolučný charakter doby však vyžaduje, aby sme ešte vo väčšej miere dávali svoj talent, schopnosti, um i zručnosť na prospech spoločenského diela.

IV. zjazd SZM všetkým organizáciam SZM ukladá získávať mladých ľudí na aktívnu účasť na urýchlení sociálno-ekonomického rozvoja, prestavbe hospodárskeho mechanizmu a ďalších oblastí spoločenského života. Prehlbovať hrdosť chlapcov a dievčat na socialistickú vlasť, na revolučné tradície

robotníckej triedy, KSČ a pokrokového a mládežníckeho hnutia. Upevňovať bratské väzby Čechov a Slovákov a príslušníkov ostatných národností žijúcich v ČSSR. Podporovať boj národov a mládeže za národnú a sociálnu spravodlivosť a spoločenský pokrok.

V medzinárodnej činnosti aktívne prispievať k plneniu zahraničnopolitickej línie XVIII. zjazdu KSČ, k boju za mier vo svete, proti jadrovej hrozbe.

Charakteristika obce:

Naša obec svojím katastrom tvorí jeden zo vstupov do Štiavnického pohoria a zaberá v ňom rozlohu 4613 ha.

Prevažná časť občanov - väčšina pracuje v n. p. Sandrik, potom v Rudných baniach a v prevádzke OPP. Ďalšia možnosť zamestnania je v Banských stavbách a v Štátnych lesoch.

Počet pracovných miest a príležitostí ďaleko presahuje počet zamestnancov trvale bývajúcich v obci, z toho dôvodu dochádza do zamestnania v našej obci cca 800 pracujúcich, čo vytvára na osobnú dopravu nemalú záťaž a s tým spojené ďalšie problémy. Za posledné roky sa tento stav naďalej prehlboval, hlavne z dôvodu nedostatku bytov, pre novovznikajúce rodiny. Tento rozpor konštatujeme už niekoľko rokov, avšak k podstatnejším zmenám nedošlo.

Pri spracovaní nového územného plánu, na ktorom pracuje Urbion v Banskej Bystrici, sme uplatnili požiadavky, ktoré by mali tieto nepriaznivé situácie zmeniť v prospech tu žijúcich občanov a prevážnej väčšiny pracujúcich, ktorí musia dochádzať.

K 31. 12. 1987 celkový počet trvale prihlásených obyvateľov činil 2634, z toho žien 1301 a mužov 1333.

Aktívne činných bolo 1303 občanov v predd-
dôchodkovom veku.

Pohyb obyvateľov je následovný:
celkom sa narodilo 37 detí, o 4 menej ako v 1986,
zomrelo celkom - 14 občanov o 16 menej ako v 1986.

Počet obyvateľov sa oproti roku 1986 znížil o 16.

V spolupráci s n.p. Sandrik sme pokračovali
na príprave pozemkov pre obytný súbor IBV (ind. byt.
výstavba), kde sa previedol výkup pozemkov a je
spracovaná projektová úloha inžinierskych sietí.

Pre rok 1988, z celkového objemu finančných
prostriedkov 7,5 mil. Kčs je uvoľnených 1,5 mil. Kčs, za
ktoré chceme započať so zemnými prácami.

Ďalej je pripravená výstavba ubytovne (50 ma-
lometrážnych bytov), ktorá sa má započať v II. polroku
1988. Do toho termínu musíme presťahovať, v tejto ča-
sti bývajúce cigánske rodiny, aby mohlo stavenisko
byť prevzaté dodávateľom.

Od urýchlenia horeuvedených stavieb, závisí po-
riešenie základných problémov v bytovom deficite
v našej obci. Do budúcna bude potrebné zo strany
výrobných organizácií uplatniť požiadavku KBV, k
čomu v novom územnom pláne zo strany MNV
boli dané návrhy lokalít a počty bytov.

Úsek obchodu a CR.

Za spolupráce komisie OCR-MNV, bolo rie-
šených s jednotlivými organizáciami - obchodný-
mi nemálo problémov, hlavne v zásobovaní jed-
notlivými druhmi tovaru. Ako už tradične, do-
bré zásobovanie mala predajňa Textilu a Obuvi.

Otvorením závodu verejného stravovania
5. III. 1987 sa uvoľnili priestory bývalého Espressa, kde
po úpravách-kt-sme presťahovali predajňu Obuvi,
čím získala na úrovni. Z bývalých priestorov Obuvi,
časť bola uvoľnená pre predajňu Zeleniny a ostat-
né priestory budú slúžiť pre potreby OPBH.

Môžeme konštatovať, že obchodná sieť v centre obce je na dobrej úrovni a slúži k spokojnosti prevážnej väčšiny našich občanov.

Problémy obchodnej siete v časti Hodruša pretrvávali naďalej, a situácia sa ešte zhoršila uzavretím predajne Zelenina v hornej Hodruši, príkazom Okresného hygienika. Jej oprava je už nerentabilná, a preto sme hľadali možnosti jej prestěhovania. Ako jediný vhodný typ v tejto časti sa javí budova požiarnej zbrojnice, v ktorej po príslušných jednaniach chceme započať v jarných mesiacoch roku 1988, k čomu bude potrebná zo strany tu žijúcich občanov i pomoc.

Predajňa potravín pred Kultúrnym domom mala byť podľa prísľubu vedenia Banských stavieb umiestnená v ich slobodárni už v jesenných mesiacoch, avšak ako už niekoľko krát, termín jej odovzdania a kolaudácie sa nedodržal a z toho dôvodu sme nemohli zrušiť predajňu v havarijných priestoroch.

Po mnohých jednaniach, kolaudačné konanie prebehne v mesiaci február, a po odovzdaní stavby sa pristúpi k prestěhovaniu.

Na plánovanú novú predajňu, ktorá sa bude budovať v akcii „Z" s nákladom 2,5 mil. Kčs, je spracovaná projektová úloha, ktorá prechádza schvaľovaním, a s výstavbou plánujeme započať v roku 1988. Pri vybavovaní tejto stavby sme sa

stretli s množstvom problémov, ktoré z nášho hľadiska zbytočne viedli k tomu, že sme stavbu nemohli započať už vlani, respektíve pripraviť vykonávacie projekty, hoci MNV k tomu vynaložil maximálne úsilie.

Cestou DP-MNV prevádzame výstavbu moderných sociálnych zariadení pre pohostinstvo v časti Kopanice, kde bolo prestavané 28.544 Kčs.

Celkové zásobovanie obce základnými druhmi potravín a tovarov, bolo na dobrej úrovni, avšak množstvo oprávnenej kritiky zo strany našich občanov bolo na množstvá a kvalitu mäsa a výrobkov, zemiakov na zimné zásobovanie, kde sa situácia opakovala ako v roku 1986.

Celkove bolo vydaných 211 povolení na uzavretí predajní, čo je rovnako ako v roku 1986.

V oblasti cestovného ruchu máme na rekonštrukciu verejného táboriska „Dolnohodrušské jazero" pridelených 126 tisíc Kčs, ktoré musíme preinvestovať do 30. 6. 1988, čo je úloha vzhľadom na množstvo prác a krátkosť času dosť náročná a bude tu potrebná pomoc zo strany našich občanov a športovcov, aby v čase LTS mohlo byť táborisko so svojím zariadením otvorené.

V časti Kopanice sme pokračovali v dostavbe lyžiarského areálu, kde sme celkove upravili svah a postavili osvetlenie. Zápočali sme s výstavbou hospodársko-účelovej stavby, pre ďalší vlek, ktorý hodláme zabudovať v roku 1988. Uvedená akcia sa buduje v spolupráci s TJ Sandrik, prestované 211 Kčs.

V mesiaci august sa konali cyklistické preteky okolo Slovenska. Pretekári prebiehali i cez našu obec, v úseku Banská Štiavnica - Hodruša - Hámre a Žarnovica.

Sociálna starostlivosť: Oblasť sociálnej starostlivosti MNV zabezpečoval za spolupráce s komisiou sociálnej a zdravotnej komisie a komisie starostlivosti o deti a rodinu, kde uvedené komisie prejednávali rôzne sociálne prípady a prevádzali návštevy v rodinách.

Z jednotlivých finančných prostriedkov bolo 111 sociálne slabým občanom vyplatené 68 tisíc Kčs, na nákup potravín.

Opatrovateľskú službu zabezpečovalo 12 opatrovateliek, a do domova dôchodcov sa vo vybavovaní dve žiadosti.

Tradične dobročinnosť vyvíjali obidva kluby dôchodcov, kde v priebehu roka pripravili pre svojich členov, ale aj ostatných občanov-dôchodcov, množstvo podujatí na dobrej úrovni, za čo vedeniu klubov patrí poďakovanie. Poďakovanie patrí i členom horemenovaných komisií, za ich obetavú prácu v prospech sociálne odkázaných občanov.

Na úseku zdravotníctva sme poriešili obsadenie zubného lekára, ale v zápätí sme museli za veľmi ťažkých podmienok riešiť obsadenie obvodného lekára, kde dlhý čas tento problém bol vypĺňaný zastupovaním jednotlivých lekárov z nemocnice v Novej Bani. Nakoniec sa nám podarilo získať nášho starostovského lekára MUDr. Vojtáša, a tak poriešiť veľmi pálčivý problém.

Za účelom vylepšenia zdravotníckych priestorov, sme cestou DP-MNV započali s výstavbou ambulancii, kde za rok 1987 bolo prestavaných 228 tisíc Kčs. S ich ukončením plánujeme v priebehu roka 1988.

Kultúra:

Už tradične konštatujeme, že zlúčená kultúra v našej obci pracuje na vysokej úrovni. Dôkazom toho je množstvo podujatí rôzneho žánru, či už vlastnými súbormi, alebo hosťujúcimi. Naši občania si v roku 1987 mali z čoho vybrať.

Plánované podujatia sa väčšinou plnili. Z plánu práce nebola uskutočnená letná veselica, pre nedostatok dobrovoľníkov, podielať sa na zabezpečovaní tohoto podujatia. Ako náhrada bolo uskutočnené podujatie „Sídlisko sa baví", ktoré sa stretlo s veľkým ohlasom.

Po dlhej prestávke činnosť obnovil aj Klub mladých, a do konca roku uskutočnil všetky podujatia zahrnuté v pláne práci.

Činnosť súboru „Sandričan" bola stažovaná nedostatkom mladých ľudí, nakoľko študenti SOU sa do činnosti súboru nezapájajú.

Veľký kus práce na vysokej úrovni odviedli obidva spevácke súbory, dychový súbor a Detský súbor Úsmev. Vystupovali pri rôznych podujatiach, ako boli oslavy a podujatia poriadané ZPOZ-om, za čo im patrí uznanie a poďakovanie.

Záverom konštatujeme, že zlúčené kultúrne stredisko dávalo možnosti všestranného, kultúrneho vyžitia sa našich občanov. Dávalo možnosti kultúrneho vyžitia na podujatiach poriadaných vlastnou činnosťou, aj na programoch hosťujúcich kultúrnych zariadení „Slovkoncertu".

Pre budúcnosť sa budú musieť tieto programy ešte viac obmedziť, nakoľko na tieto podujatia Slovkoncertu sa doplácalo 4-5 tisíc Kčs.

Ďalej boli poriadané zájazdy na kultúrne programy. Naši občania však nevyužívali v plnej miere ponúkané možnosti a nízka návštevnosť bola zaznamenaná na všetkých podujatiach.

Školstvo:

V školskom roku 1986-87 navštevovalo obidve základné školy celkom 321 žiakov, z toho 24 cigánskych. Z nich prospelo celkom 310, z toho 19 cigánskych. Neprospelo celkom - 8, z toho 3 cigánske. Neklasifikovaní boli - 3, z toho 2 cigánsko
Vyznamenaných bolo 45 žiakov.
Zníženie známku z chovania malo 21 žiakov, z nich 3 žiaci cigánski.
Dvojku z chovania mali 15 žiaci, trojku 3 žiaci.
Celkove vymeškaných hodín bolo 9819, z toho cigánski žiaci vymeškali 1454 hodín.
Priemer vymeškaných hodín na žiaka:
I. ZŠ - 30,2, na cigánskeho žiaka 54,9 hod.
II. ZŠ - 31,08, na cigánskeho žiaka 70 hod.,
čo je celkove za obidve školy menej ako vlani.
Školská dochádzka, ako aj prospech žiakov boli pravidelne prehodnocované v komisii školstva a v komisii pre cigánske otázky. Vzniklé problémy boli ihneď riešené návštevou v rodine, pohovorom, alebo prieskupkovým konaním.

V rámci údržby bola na I. ZŠ obnovená vonkajšia fasáda a výmena žľabov. V tejto časti obce je problém s pitnou vodou, nie je tu zavedený vodovod. Voda v jednotlivých studniach má slabú

vydatnosť, hlavne v jarnom a v jesennom období, z toho dôvodu boli zo strany okresného hygienika vznesené pripomienky k prevádzke školskej jedálne a školskej družiny, ktorá má povolenú prevádzku do 30. júna 1988.

Do nového školského roku musíme otázku zásobovania pitnou vodou 1. ZŠ a ŠD doriešiť, aby školská jedáleň mohla plniť svoju úlohu.

Na II. ZŠ boli prevedené nátery okien a vymaľovanie priestorov.

Zabezpečujú sa projekty na prevedenie plynofikácie kotolne a školskej kuchyne.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu:

V poskytovaní služieb obyvateľstvu MNV úzko spolupracoval spoločnými služieb ako Žiaran, OPP a obchodnými organizáciami, ktoré majú v našej obci svoje prevádzky. K celkovej spokojnosti pracovala opravňa obuvi, zberňa prádla a šatstva a opravňa televízorov. Na zabezpečenie ďalších služieb MNV vydal občanom povolenia na krajčírstvo, stolárstvo, autoúdržbu a opravu kleníc.

Ďalšiu oblasť služieb zabezpečovala DP-MNV, na úseku autoopravy zámočníctva, stavebnej údržby a umývacej rampy.

Stav pracovníkov na mimopracovnú činnosť bol 30 a 2 pracovníci sú stáli.

Celkový príjem činil 1,124.807 Kčs, z toho
na mzdy 465.485 Kčs
Odvod do rozpočtu MNV 242.396 Kčs

I napriek niekoľkým našim jednaniam o vedení OPP, nepodarilo sa zriadiť zberňu opravy elektrospotrebičov z kapacitných a priestorových dôvodov. Na úseku dopravy bola prevedená oprava povrchu

miestnej komunikácie do časti Kopanice - Dômky nákladom Kčs 700 tisíc a čiastočne bola zrekonštruovaná - cesta po „štrekě", ktorá bola rozkopaná po plyne.

Na jej celkovú opravu až po štátnu cestu, už neboli finančné prostriedky, čo je na škodu veci, pretože sa mohla využiť organizácia, ktorá v obci bola nastáhovaná aj s technikou.

Štátne cesty sprístupnili rozšírený úsek cesty v „lajchu", a nový most cez Hron. Ked tieto akcie ešte nie sú celkom ukončené, ich sprístupnením sa značne zlepšili dopravné podmienky v obci. Na úseku výstavby bolo vydaných 12 povolení na drobnú stavbu.

Skolaudovaných bolo 7 záhradných chatiek a jeden rodinný dom.

K 31.12.1987 bolo rozostavaných 10 rodinných domov, z nich 3 majú vydané stavebné povolenie pred rokom 1983.

Pre ďalšiu etapu plynofikácie obce je potrebné prepracovať projektovú dokumentáciu, ktorú zabezpečuje Plynárne Žilina.

Ďalšia oblasť výstavby bola už spomenutá v predchádzajúcom.

V akcii „I" bola ukončená výstavba vodovodu v časti Kopanice - Dômky s nákladom 755 tisíc Kčs. Začala sa výstavba ČOV v OPP, kde bolo prestavaných Kčs 190 tisíc, z celkového objemu 1,200 tisíc Kčs.

Stredoslovenské energetické závody začali s rekonštrukciou „nn" siete v hornej časti Hodruše, kde podľa ich vyjadrenia celá akcia, ktorej hodnota presahuje 1,200 tisíc Kčs, ukončia v III. štvrťroku 1988.

Súbežne s rekonštrukciou VN siete bude vybudované i nové verejné osvetlenie v hodnote Kčs 270 tisíc. Občania z tejto časti obce budú musieť do ukončenia týchto prác znášať - tolerovať rôzne problémy a obmedzenia, ktoré s tak náročnou prácou súvisia.

Prevedením rekonštrukčných prác bude doriešený niekoľkoročný problém v kolísaní elektrického prúdu v domácnostiach.

Pôsobnosť národného výboru:

Miestny národný výbor strediskovej obce s rozšírenou pravomocou, vykonával zvýšený počet právomoc na úseku sociálnej starostlivosti, dopravy, PLVH, MH a PO.

V súlade so zákonom, mohol jeho pracovníkov bolo vytvárať podmienky pre uspokojovanie potrieb a záujmov našich občanov v rozsahu svojich možností a pôsobnosti.

Zabezpečoval ďalší rozvoj a výstavbu obce, chránil verejný poriadok a práva občanov.

Zabezpečoval s organizáciami za to zodpovednými uspokojovanie služieb obyvateľom a podielal sa na výchove mladej generácie.

A/: Spravoval:

- 2 základné školy,
- 1 materskú školu s kapacitou 55 detí,
- školskú jedáleň pri MŠ pri n. p. Sandrik
- detské jasle s kapacitou 45 detí.
- verejné osvetlenie v dĺžke ~~12800 m~~ 14 km, s počtom svetidiel 305.

- miestny rozhlas, v dĺžke 12.800 m,
- miestne komunikácie v dĺžke 32 km,
- studne v počte 12.

B,: Vyjadroval sa:

- k času predajnej doby 22-och predajní v obci, z toho:
- 8 predajní potravín,
- 3 pohostinstvá
- 1 predajňa Otex,
- 1 predajňa priem. tovar,
- 2 predajne „Zeleniny",
- 3 predajne mäsa,
- 1 predajňa Drobný tovar,
- 1 predajňa Obuva,
- 1 predajňa Textil,
- 1 predajňa Partiový tovar.

Činnosť SZM:

Pracovná aktivita a iniciatíva:

Pracovná aktivita spočívala hlavne v kolektívnych a individuálnych brigádach. Brigády sa organizovali v cechu I.

Okrem tejto pomoci sme pomáhali pri výsadbe stromkov, kde tento rok na výsadbe sa zúčastnilo 18 členov v spolupráci s turistickým oddielom. Taktiež sme sa zúčastnili zberu objemových krmovín v počte 18 členov. Zväzáci pomohli pri zbere papiera, kde odovzdali Zberným surovinám 5.200 kg papiera.

Vedľa brigádnickej činnosti rozvíjali sme i široké súťaženie „ZENIT", kde sme sa zúčastnili okresného kola v profesii programátor, analytik, kde nás reprezentovala s. Kršiaková. Taktiež sme sa zúčastnili okresného kola „sústružník", kde boli dvaja členovia a to ss. Kalčok a Debnár, ktorí sa umiestnili na prvom mieste.

V mesiaci október sme usporiadali základné kolo strojopisu, kde súťaže sa zúčastnilo 8 dievčat a s. Šomková sa umiestnila na 1. mieste.

V zlepšovateľskom hnutí sa nám nedarí plniť úlohy, ktoré sme si dali. Mladí ľudia sa nezapájajú do tejto činnosti.

Reflektor mladých začal pracovať pod vedením s. inž. Šaľku bez zapájania sa mladých.

Záujmová - kultúrna činnosť:

CZV - SZM sa stará o kultúrne akcie. V mesiaci marec a september sme usporiadali slávnostnú rozlúčku s brancami a taktiež sme previedli slávnostné uvítanie nových zamestnancov, ktorí prišli zo ZVS, SOU, SŠ i iných pracovníkov.

Športová činnosť:

Každoročne naša CZO v spolupráci s TJ Sandrik poriada rôzne športové podujatia ako sú: turnaje v kolkoch, každá ZO previedla súťaž a jednotlivci postúpili do CZV kola. Usporiadali sme volejbalový turnaj, turnaj v stolnom tenise. Zväzáci sa zúčastnili streleckej súťaže o pohár PR.

Za spolupráce ZV-ROH a PV-ROH sa zúčastňujeme športových hier „Zrazu mladých odborárov", kde víťazi postúpili na „Zraz VHJ" a tam sme sa umiestnili na 4. mieste z 20.-ich

podnikov. V mesiaci september sme sa zúčastnili pochodu na Počúvadlo, kde sa konali oslavy.

Ideovo-výchovná činnosť.

V ZO-SZM bola prevedená 1. téma „Hospodársky a sociálny rozvoj po XVII. zjazde KSČ." II. téma bola prevedená v mesiaci december zameraná na „Prebudovanie hospodárskeho mechanizmu". V ideovej práci poriadame i súťaže, kvízy, besedy a podobne. Zväzáci pripravujú nástenné noviny k jednotlivým výročiam.

Práca s PO-SZM.

Musíme konštatovať, že táto práca nie je na žiadúcej úrovni. Len dve zväzáčky sa nám podarilo nahovoriť na prácu s pionierskou organizáciou, i keď finančne im poskytujeme okolo 600 Kčs do roka. Práca s pioniermi sa nám nedarí. V lomskom roku sme sa zúčastnili na otvorení medzinárodného tábora mieru na Počúvadle, kde sme v našom závode privítali deti z Libanónu a ČSSR.

Telovýchova a šport, časť Dolné Hámre:

Rok 1987 mal politickú dominantu v 70. výročí VOSR, k čomu smerovali prijaté socialistické záväzky oddielov a odborov našej TJ.

Činnosť a úlohy rešpektovali funkciu a úlohy telesnej výchovy a športu stanovené IV. zjazdom a prehĺbené XVII. zjazdom KSČ. Závery plén VV-ČSTV boli smernou orientáciou v napĺňaní záväzkov

v oblastiach politicko-výchovnej práce, masovom rozvoji telesnej výchovy, kádrového zabezpečenia budovateľskej a brigádnickej činnosti.

Rodnolenie prijatých socialistických záväzkov na VČS oddielov a odborov bolo možné konštatovať, že v prevážnej miere boli splnené a boli podporou pre súhrnný socialistický záväzok TJ.

Cieľom telovýchovnej jednoty bolo tak v minulosti, ako i v súčasnej dobe zapájanie čo najväčšieho počtu obyvateľov našej obce, zamestnancov n. p. Šandrik, mládeže i žien, organizácií NF do pravidelného a organizovaného telovýchovného procesu.

V rozvoji masovej telovýchovy a športu za súčinnosti ZV-ROH, SOU, n.p. Šandrik, ZŠ I. a II.- úspešne prebiehali športové súťaže a telovýchovné akcie, či už letné alebo zimné. Zaktivizovali mládež a zamestnancov závodu k aktívnemu využitiu voľného času.

V roku 1987 v číselnom vyjadrení sme splnením plánu činnosti a prijatého záväzku na počesť 70. výročia VOSR dosiahli:

- bolo uskutočnené 55 športových podujatí mimo riadené súťaže, ktoré pripravili jednotné oddiely a odbory. Týchto sa zúčastnilo cez 1600 aktívnych a rekreačne športujúcich pretekárov.
- turistické a ZRTV bolo uskutočnené 30 podujatí s účasťou 750 členov.
- piati členovia sa zúčastnili bezpríspevkovej darcovia krvi.

Celkom bolo odpracované 8874 brigádnických hodín, z toho pri skrášľovaní 1020, pri výstavbe telovýchovných objektov 3444, pri údržbe telovýchovných objektov 2650 a na pomoc poľnohospodárstvu 1550 hodín a iných akciach 260 hodín.

Do súťaže o titul „Vzorný oddiel" a „Vzorný kolektív mládeže bolo zapojené 10 družstiev z toho 3 mládežnícke kolektívy. Z 10-ich družstiev sú družstvá nositeľmi „Vzorný oddiel I. a III. stupňa."

Mládežnícke družstvá sú nositeľmi titulu „Vzorný kolektív mládeže". Sama telovýchovná jednota je nositeľom „Vzorná telovýchovná jednota".

Plán činnosti TJ, ktorého úlohy boli podporené socialistickým záväzkom doplňoval „Športový kalendár a „Plán práce výboru TJ na rok 1987.

K 31.12.1987 mala TJ 815 členov, z toho 405 dospelých - mužov 320, žien 85, dorastencov 230, chlapcov 184, dievčat 46 a žiakov 180.

Telovýchovná jednota má dva odbory „ZRTV", „Turistika, 6 oddielov: futbalový, lyžiarsky, ľadový hokej, kolky, tenis a stolný tenis.

na reprezentácii sa podieľalo 14 družstiev, z toho v rámci kraja 7 a okresu taktiež 7.

Mládežníckych družstiev je 6.

Telovýchova a šport-časť Hodruša:

Telovýchovnú jednotu vedie osem členný výbor, ktorý sa pravidelne schádza podľa vypracovaného plánu práce.

Futbalový oddiel svoju činnosť nezačal, pre nedostatok hracej plochy.

Lyžiarsky oddiel vyvíja pomerne dobrú činnosť vo výchove mladých pretekárov z radov žiakov.

Úspechy, ktoré oddiel dosiahol boli účasť vytrvalostného behu „Bielej stopy SNP". Traja členovia sa zúčastnili horského behu. Úspechy dosiahli bratia Halajovci.

Turistický oddiel usporiadal dva pochody a to: Vysoké Tatry - Pieniny a Nízke Tatry - Králová hoľa, Čertovica.

Oddiel ZRTV - prevádza gymnastiku žien v telocvični I.ZŠ. Účasť žien na cvičení je priemerne 7.

Výstavba Rudné bane

V roku 1987 bola prevedená čistička odpadových vôd nákladom 650.000 Kčs.

Splaškova kanalizácia nákladom 530.000 Kčs

Ukončenie plynovej kotolne nákladom 400.000 Kčs

Montáž technológie. Dodavateľ ČKD Praha.

Závod vykonal opravu bytového fondu cez Družbyt Nitra v hodnote 200.000 Kčs.

Výstavba n.p. Sandrik:

V investičnom pláne na rok 1987 boli rozpísané dve stavby.

Prístavba plynovej kotolne SOU Sandrik objemom 791. akcia bola určená na ukončenie v roku 1987. Realizovali sa však len dodávky investičného charakteru v čiastke 580 tisíc Kčs. V roku 1988 zostáva previesť montážne práce špeciálnych remesiel. Termín ukončenia prác a odovzdanie do prevádzky je 30.6.1988.

Mimo investičného limitu pod. -dnik zabezpečoval akciu „Rekonštrukcia pionierskeho tábora na Rychňave. Rekonštrukcia by mala byť ukončená do 30.6.1988.

Druhou veľkou akciou, ktorá sa započala v roku 1987 je výstavba „Slobodárne, realizovaná v dolnej časti obce, náklad 12 mil. Kčs.

V roku 1987 sa previedli práce na uvoľnenie slavenska asanáciou drevených barákov v čiastke 41 tisíc Kčs.

Stavba by mala byť ukončená v roku 1990.

Počasie 1987

Mesiace:	nočné teploty:	denné teploty:
Január:	-18 až -23°C	-9 až 18°C
Február:	-13 až -17°C	-2 až -6°C
Marec:	-8 až -12°C	-3 až +1°C
Apríl:	-1 až -+5°C	+11 až +15°C
máj:	3 až 7°C	14 až 18°C
Jún:	10 až 14°C	15 až 19°C
Júl':	19 až 15°C	23 až 27°C
August:	9 až 13°C	21 až 25°C
September:	12 až 16°C	18 až 22°C
Október:	7 až 11°C	13 až 17°C
November:	0 až -4°C	5 až 9°C
December:	-7 až -11°C	-1 až -3°C.

Neobyčajná situácia vyžaduje neobyčajné činy.

Počas posledných siedmich januarových dní nastúpila nielen u nás, ale aj v susedných štátoch studené, mrazivé počasie s častým a výraznym snežením a silným vetrom. Na celom Slovensku - na našom území sa vytvárali snehové záveje. Víchor, mráz a mráz doslova zdecimovali celú autobusovú a železničnú dopravu.

Vedúci lajonníkov ÚV-KSS s. Jozef Lénard

vysoko ocenil obetavú prácu všetkých, ktorí za nesmierne ťažkých povetrnostných podmienkach usilovali sa o čo najlepší chod železničnej a autobusovej dopravy.

Koncom mája sa nad niektorými okresmi prehnala búrka s krupobitím a so silnými dažďami, ktoré spôsobili škody na poľnohospodárskych kultúrach, komunikáciách a objektoch.

Dlhotrvajúce vydatné dažde, vysoká hladina riek a voda presakujúca do chotárov na južnom Slovensku zaplavili vyše 5000 hektárov zasiatych plôch.

V obci Kodrúša-Hámre pri dome Šošovicu sa hladina potoka prevalila na štátnu cestu a poškodila i jeho dom.

Životné jubileá:

50. výročie sobáša:
Jozef Závadský a Rozália rodená Sklenárová.
Anton Kráľ a Helena rodená Kamodzová.

25. výročie sobáša:
Vojtech Škarba a Zdena rodená Abrhámová.

90 roční občania:
Ondrej Kecpal,
Veronika Herková,
Anna Dolinská

80. roční občania:
Antónia Višňovská,
Gabriela Jančiová,
Katarína Ivanovičová

80 roční občania:
Anna Beňovičová, mária Šipíšková,
Rudolf Lalkovič, Helena Jáhnová,
Anna Kecpalová, Helena Jániová,
Július Sečanský, Pavla Zacharovská.

Občianske pohreby:

mária Uramová	-	1898 - 1987	- Dolné Hámre
Anton Sobeška	-	1922 - 1987	-"-
Ľudmila Pekáriková	-	1900 - 1987	- Hodrušá
Jozef Danko	-	1933 - 1987	- Dolné Hámre
František Zamboj	-	1920 - 1987	-"-
Ľudovít Gubriankay	-	1915 - 1987	- Hodrušá
František Gajdošík	-	1915 - 1987	- Dolné Hámre
mária Azórová	-	1920 - 1987	- Hodrušá
Milan Večera	-	1924 - 1987	- Dolné Hámre
mária Fabiánová	-	1932 - 1987	-"-
Emil Líška	-	1938 - 1987	- Hodrušá.

Celkove zomrelo 14 občanov.

Záznamy za rok 1987
boli schválené radou MNV
dňa 9. júna 1988.

1988

Významné udalosti v štáte.

V roku 1988 sme si pripomenuli významné etapy nášho národného štátneho a spoločenského života:

70 rokov od vytvorenia spoločného štátu Čechov a Slovákov,

50. výročie hanebnej Mníchovskej zrady. 40. výročie víťazstva robotníckej triedy a pracujúceho ľudu vo februári 1948, ktorým sa otvorila cesta budovania socializmu. 20. výročie federatívneho usporiadania nášho štátu.

28. október 1918 sa hlboko zapísal do pamäti nášho ľudu, ako symbol československej štátnosti a spojenia osudov oboch našich bratských národov. Právom sa tento dátum stal československým štátnym sviatkom.

Zápas o národnú a sociálnu slobodu bol po storočia hlavným obsahom našich tisícročných dejín. Vznik Československa bol aktom revolučným a pokrokovým. Zaslúžili sa o to predovšetkým ľudové masy, jednoduchý človek, vlastenecká inteligencia pod vplyvom VOSR, zahraničný i domáci odboj na čele s T. G. Masarykom, E. Benešom, Milánom Rastislavom Štefánikom a ďalšie osobnosti.

Slovensko sa spája s českými krajinami do jednotného štátu. Odvekých sen československého ľudu sa stal skutkom.

Štát československý vstúpil 28. októbra 1918 do radu samostatných kultúrnych štátov sveta.

Prestavba -

nevyhnutný a nezvratný proces: - z prejavu prezidenta ČSSR s. G. Husáka.

„Cieľom našej socialistickej spoločnosti je všestranný rozvoj človeka, zabezpečenie jeho životných a sociálnych istôt. XVII. zjazd KSČ za hlavnú úlohu stanovil urýchlenie sociálno-ekonomického rozvoja. V uplynulých troch rokoch sa sociálny program plnil, nevyťažoval však plánované zdroje. Preto kladieme veľký dôraz na zvýšenie výkonnosti, efektívnosti a kvality práce. S tým súvisí nevyhnutnosť vyššieho tempa uplatňovania štrukturálnych zmien v ekonomike, progresívnych technológií a inovácie výrobkov, zvýšenia ich technickej úrovne a kvality, lepšie zhodnocovanie zdrojov, využívanie medzinárodnej deľby práce a zvýšenia konkurenčnej schopnosti našich výrobkov na svetových trhoch.

K tomu smeruje aj urýchlenie ekonomickej reformy, prehĺbenie demokratizácie politického systému. Uskutočnenie hospodárskej a spoločenskej prestavby považujeme za nevyhnutný a nezvratný proces.

Je to základný predpoklad na dosiahnutie kvalitatívne vyššej úrovne rozvoja socialistickej spoločnosti intenzifikácie národného hospodárstva, zabezpečenie rastúcich materiálnych a duchovných potrieb nášho ľudu.

Mnoho podnikov a organizácií vo forme štátnych podnikov začali pracovať v podmienkach nových ekonomických nástrojov, ktoré od 1.1.1990 budú už všeobecne platné pre každého.

Je to jediná cesta intenzifikácie celej činnosti našej spoločnosti, pri ktorej môžeme zabezpečovať ďalší rast životnej úrovne a udržať krok so svetom."

Charakteristika obce:

Katastrálne územie našej obce tvorí jeden zo vstupov do Štiavnického pohoria a z toho dôvodu je i značne členitý. Zaberá rozlohu 4613 ha, z čoho prevažná časť je lesný fond.

Výmera poľnohospodárskej pôdy je 317 ha, z nej 246 ha je v držbe JRD, ktorých v obci je 480. Ostatnú pôdu obhospodárujú JRD a ŠM. V obci je široko rozvinutý priemysel, ktorý zamestnáva prevažnú väčšinu našich občanov. Pretože počet pracovných miest ďaleko prevyšuje počet pracovne aktívneho obyvateľstva v obci, dochádza do zamestnania z blízkeho i vzdialeného okolia cca 800 zamestnancov.
Ťažko nepriaznivý stav sa začal v 70.-ich rokoch,

Kedy po zlúčení obcí Dolné Hámre a Banská Hodruša bola zakázaná výstavba, čím nastal značný úbytok obyvateľstva, ktorý pretrváva doteraz, i keď od roku 1983 je výstavba povoľovaná neobmedzene, problémy v príprave stavebných pozemkov a podmieňujúcich investícií sú zložité.

Vybavenosť obce po stránke infraštruktúry je viac ako 3 tisíc obyvateľov, avšak vinou neuváženej bytovej politiky počet obyvateľov kolíše okolo 2500. Pri ďalšom pôsobení tohto stavu dôjde k problémom aktívneho využívania predškolských, školských, obchodných a kultúrno-spoločenských, športových zariadení, ktoré sú v obci vybudované na dobrej úrovni a dostatočnej kapacite.

V snahe zabrániť tomuto stavu MNV v spolupráci so štátnym podnikom Sandrik a čiastočne Rudných baní prevádza opatrenia, avšak k tomuto je potrebná väčšia zainteresovanosť a ochota nadriadených orgánov, aby návrhy zakotvené v novom, územnom pláne v oblasti bytovej výstavby boli reálne v budúcej pätročnici.

Jedine takouto cestou sa dá dosiahnúť samozrejmá podmienka, aby pracujúci v mieste svojho zamestnania mali aj možnosť bývania a všetko ostatné s tým súvisiace.

K 31.XII.1988 celkový počet trvale prihlásených obyvateľov činil 2607, z toho 1279 žien.

Aktívne činných bolo 1283 občanov a preddôchodkového veku.

Pohyb obyvateľstva bol následovný:
- celkom sa narodilo 38 detí, čo je o 1 viac ako v roku 1987.
- zomrelo celkom 47 občanov o 21 viac.
- odhlásilo sa celkom 64 občanov o 21 menej.
- prihlásilo sa celkom 46 občanov o 10 menej.

Počet obyvateľstva sa znížil o 27.

Prechodný pobyt v obci cca 180 občanov, z toho 90 študentov SOU. Mimo obce pracuje cca 60 občanov.

V rámci prípravy stavebných pozemkov pre obytný súbor „Horné lúky" sme mali pre rok 1988 uzavretú hospodársku zmluvu o agrostavom Žiar n/Hronom na položku rigola. Táto organizácia však práce nezapočala, hoci po celý rok nám ubezpečovala, že už pracovníci nastúpia. Nakoniec v mesiaci december nám písomne oznámila, že vzhľadom na materiálové ťažkosti od zmluvy ustupuje. Takto sme stratili rok stavebných prác, a tým ďalšie odovzdanie výstavby inžinierskych sietí.

V tomto období máme prísľub, že uvedené práce zabezpečia Stredoslovenské stavby závod Žiar n/Hronom. Takmer výstavba slobodárne sa nezapočala podľa našich predstáv a tak základný problém v bytovom deficite sa ešte predĺžil, čo vzhľadom na stabilitu pracovníkov a občanov v obci situáciu v obci ešte viac zhoršil.

V rámci IBV boli skolaudované 3 rodinné domy, rozostavaných je 10, z nich 3 majú vydané stavebné povolenie pred rokom 1983.

Úsek obchodu a CR:

II./2 Stav zásobovania obchodnej siete v našej obci v roku 1988 v prevážnej miere vystihoval súčasné možnosti výroby tovarov potravín a ich distribúcie. Že v tejto oblasti sú nemalé problémy, mali sme sa možnosť dozvedieť z informačných prostriedkov, a v konečnom dôsledku priamo ako spotrebitelia na predajniach, kde takmer v každej oblasti sa vyskytlo nemálo problémov, ktoré boli a sú pravidelne nanášané na vyhodnocovaní zásobovacej situácie na OV, za prítomnosti dodávateľov a obchodných organizácií. V prvom polroku bolo mnoho problémov s kvalitou chleba a jeho sortimentnou skladbou, ďalej mäsa a mlieka.

Na tieto problémy sme zniesli množstvo pripomienok na ONV, ako aj pri priamych jednaniach s obchodnými a výrobnými organizáciami. Treba povedať, že ku koncu roku sa situácia čiastočne zlepšila a predvianočný trh v tejto oblasti bol zásobený k spokojnosti, k čomu sa pripojila aj zelenina.

Otvorili sme v časti Kodrúň predajňu zeleniny, prebudovaním priestorov požiarnej zbrojnice, čím otázka zásobovania v tejto časti obce je poriešená.

Z dôvodu nezískania vedúcej do sezónnej predajne zelenina na Kyslej, táto predajňa bola mimo prevádzky, čo bolo na možnosti (na dovoz) pravidelného dovozu červenej zeleniny z oblasti JRD Iža na škodu veci. Predajňa Odev, Obuv, Domáce potreby vzhľadom na dané možnosti poskytovali

Široký sortiment výrobkov a nebolo potrebné riešiť vážnejšie problémy.

Predajňa drogéria aktútne postrádala tovar hygienickej potreby, čo značne vyvolalo nespokojnosť občanov. Tento stav pretrvával prakticky až do konca roku a mal okrem iného i negatívny dopad na splnenie plánu v tejto predajni.

V jarných mesiacoch sa podarilo po kolaudácii budovy banských stavieb presťahovať do jej priestorov predajňu potravín pred kultúrnym domom ľudných baní a vytvoriť tak prijateľné hygienické podmienky.

Výstavba novej predajne v tejto časti obce napriek úsiliu MNV nebola započatá vzhľadom na stav projekčných prác a nevyjasnených veci okolo jej financovania. Začiatkom roku 1989 robíme opatrenia, aby stavebné práce sa mohli započať v roku 1989.

Celkove bolo vydaných 257 povolení na uzatvorenie predajní, čo je o 40 viac ako v roku 1987.

V oblasti cestovného ruchu sme pokračovali na rekonštrukcii verejného táboriska dolnohodrušské jazero, kde bolo prestovaných 41 tisíc Kčs. akcia bude ukončená v roku 1989, avšak táborisko obmedzene slúžilo už v roku 1988.

V časti Kopanice sme pokračovali na dostavbe lyžiarského areálu, kde práce hodláme ukončiť k 30. júnu 1989.

Celkove dobrú prácu odviedla i komisia OCR MNV pri riešení problémov.

Sociálna starostlivosť

Táto citlivá a zároveň náročná práca bola zabezpečovaná za spolupráce komisie

sociálno-zdravotnej a starostlivosti o rodinu a deti. Uvedené komisie prejednali v tejto oblasti rôzne úlohy a problémy, ktorých v roku 1988 bolo nemálo. Mnoho problémov bolo v cigánskych rodinách, hlavne v oblasti starostlivosti o malé deti, ale o týmto sme sa stretli i v ďalších rodinách, kde bolo potrebné prevádzať opatrenia o hygiene, v manželskom súžití a podobne.

Finančné prostriedky vo výške 68 tisíc Kčs boli rozdelené 105-im sociálno slabým občanom na nákup potravinových článkov.

Opatrovateľskú službu zabezpečovalo 15 opatrovateliek. Do domova dôchodcov bolo vybavených 6 žiadostí. Obidva kluby dôchodcov pracovali na dobrej úrovni a pripravili pre svojich členov mnoho zaujímavých podujatí na spríjemnenie voľného času. Za dobrú prácu patrí vedeniu klubov poďakovanie a takiež obidvom komisiam.

Na úseku zdravotníctva sme odovzdali do užívania nové priestory obvodného a zubného lekára, čím sa značne vylepšili zdravotnícke priestory.

Je na škodu veci, že v priebehu roka odišla zubná lekárka na iné pôsobisko a odvtedy ju zastupuje závodný zubný lekár. Napriek snahe MNV a vedeniu ONV, doteraz sa nepodarilo získať zubného lekára.

V našom okrese k dnešnému dňu chýba 24 lekárov, čo oblasť zdravotníckej starostlivosti veľmi komplikuje a u nás ešte na viac tým, že na dlhodobo práce neschopnou zostala i detská lekárka, za ktorú tiež nie je náhrada.

Kultúra

Musíme konštatovať, že na zlepšenie tohoto stavu je potrebné túto oblasť urýchlene riešiť v centrálnych orgánoch, pretože problémy sa objavujú v celej republike.

Ilúčené kultúrne stredisko v obci zariadilo vypracovaním plánom práce, ktorého podujatia boli zahrnuté v jednotnom pláne KVČ.

Výchovno-vzdelávacia činnosť:

- usporiadané boli tieto kurzy:
  - rýchlokurz fašiangového pečiva - 18.
  - kurz studených jedál - 24 účastníkov,
  - ďalej boli zdravotné prednášky a besedy,
  - organizovaná súťaž pre BSP, v ktorej bolo zapojených 15 kolektívov.
- súťažilo sa v obore - februárové udalosti a
- literárne diela v boji za mier.

Kultúrno-spoločenská činnosť:

- Výstava „Minerály Slovenska" za spolupráce VTS ľudovébane a SAV Bratislava,
- 3 výstavy kníh spojené s predajom a doplnené výstavou výtvarných prác.

Kiná:

Kino „Jánošík" malo v roku 1988 - 236 predstavení a počet návštevníkov 10.545.

Kino „Baník" bolo dňom 1.10.1988 z rozhodnutia OHES zatvorené, nakoľko boli zistené závady väčších rozmerov. Nakoľko oprava tohoto kina je nerentabilná, jedná sa o vedením závodu ľudných baní o možnosť umiestnenia kina v kult. účelovom dome ľudných baní.

Klub mladých:

V roku 1988 sa činnosť oproti minulému roku zlepšila, avšak nedosiahla žiadúcej úrovne.

Okrem diskoték ostatná činnosť stagnuje. V oblasti zdujmovo-umeleckej činnosti, v ktorej je združených viac krúžkov bola veľmi bohatá činnosť, o ktorú sa hlavne pričinili súbor „Úsmev", „Spandričan", dychová hudba, speváckе súbory, knižnice, fotokrúžok a zberateľské krúžky. Divadlo mladých stagnovalo.

Okrem vlastných programov hostoval u nás „SLUK", a rôzne ochotnícke súbory. je však na škodu veci, že naši občania nevyužívajú vo väčšom meradle takéto podujatia, a čoraz viac sa orientujú len na televíznu kultúru.

Školstvo: V školskom roku 1987-88 navštevovalo obidve ZŠ v obci celkom 318 žiakov, z toho 22 cigánskych. Z nich - z 318-ich prospelo celkom 313, z toho 20 cigánskych.

Neprospelo celkom 1, a neklasifikovaní boli 4, z toho 2 cigánski žiaci.

Vyznamenaných bolo celkom 46 žiakov. Zníženú známku zo správania malo 7 žiakov, z toho 4 žiaci cigánski.

Celkove bolo vymeškaných 11.256 vyučovacích hodín, z toho cigánski žiaci vymeškali 1602 vyučovacích hodín.

Počet vymeškaných vyučovacích hodín oproti minulému roku stúpol o 1400 vyučovacích hodín, naproti tomu pokleslo počet znížených známok zo správania, a stúpol počet vyznamenaných. Školská dochádzka a prospech žiakov boli pravidelne prehodnocované v školskej komisii a v komisii pre riešenie cigánskych otázok.

V rámci údržby na I. ZDŠ sa započalo s rekonštrukciou budovy školskej družiny a kuchyne, ktorá bude ukončená v mesiaci marec.

Zostáva nadálej prieštť zdroj pitnej vody, kde napriek úsiliu v roku 1988 navrhnuté lokality sa ukázali ako nedostatočné.

Na II. ZDŠ sa previedol náter strechy a pokračovali práce na príprave plynofikácie.

Ďalej bola prevádzaná údržba detských jaslí a materskej školy, zabudovaním kromovodov a prípravou plynofikácie detských jaslí.

Vzhľadom k tomu, že obidve školy kádrovo a kapacitne sú vybavené rovnako, je potrebné využívať možnosti zriadenia všetkých tried a tak mať možnosť pracovať s menším počtom žiakov v triedach, čo prináša objektívne výhody, ktoré v kapitalistických štátoch sú už samozrejmosťou, kým u nás na stránkach tlače sa len sporadicky objavujú príspevky skúsených pedagógov na uvedenú tému. Žiaľ, i u nás sa stretávame často s nepochopením niektorých rodičov využívať takéto možnosti a snahou upredňostňovať tú ktorú školu v obci, čo je na škodu veci.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu

MNV úzko spolupracoval s podnikmi služieb Jaran, OPP a obchodnými organizáciami, ktoré majú v našej obci prevádzky. Tradične k dobrej spokojnosti pracovala opravovňa obuvi, zberňa šatstva a prádla. Opravovňa televízorov kádrovou zmenou strakila na svojom kredite, preložže nemá možnosť prevádzať opravy čoraz viac rozšírených farebných televízorov, kde oprava

sa stala zdĺhavá a množia sa pripomienky občanov. Zo strany OPD by bolo potrebné urýchlene hľadať možnosti zlepšenia tohoto stavu, pretože je to problém celookresný.

Na zabezpečenie ďalších služieb MNV vydal osem povolení občanom; z toho 5 na krajčírstvo, 1 oprava kelímkov, 1 stolárstvo a 1 autoopravca.

Koncom roku 1988 okresný priemyselný podnik na naše urgencie zriadil v opravovni televízorov zberňu elektrospotrebičov.

DP-MNV zabezpečoval a prevážnu časť údržbárskych prác na území obce. Prevádzala autodopravu, zámočníctvo a stavebné práce malého charakteru.

Stav pracovníkov činil 32, z toho 30 na mimopracovnú činnosť.

Celkový príjem dosiahla : Kčs 1,369.472.-
- z toho mzdy činili .... : Kčs 526.390.-
- tržby od obyvateľov .... : Kčs 19.173.-
- odvod do rozpočtu MNV : Kčs 423.769.-

Odvod bude použitý na ďalší rozvoj obce.

Na úseku dopravy sme sa orientovali na riešenie pripomienok k autobusovej doprave, ku však pri najlepšej vôli nedarí sa v daných podmienkach a možnostiach všetko poriešiť. Častokrát sa stáva, že na základe pripomienok občanov sa zmena previedla, a potom konkrétne spoj, ktorý chodil o 16 10 hod. zo Žarnovice, teraz čaká na spoj zo Žiaru "Hronom, je kritizovaný, že ide neskoro zo Žarnovice. Z toho vyplýva, že pri najlepšej vôli všetkým vyhovieť sa nedá.

Plánovaná rekonštrukcia štátnej cesty do Kopanic - Dedina nebola prevedená

a zostáva pre rok 1989.
Dokončilo sa rozšírenie cesty v úseku „Tajch", i keď kvalita jej povrchu je pripomienková a pokračovalo sa na dostavbe mostu cez Hron.

Na úseku výstavby okrem už spomenutej IBV (individuálna bytová výstavba) bolo vydaných 17 povolení na drobnú stavbu a výmer na byty bol vydaný 15-im občanom.

V akcii „Z" sa pokračovalo na výstavbe ČOV pre Okresný priemyselný podnik, kde plánované finančné prostriedky vo výške 360 tisíc Kčs boli prestavané. V roku 1989 je stavba plánovaná na dokončenie.

V neinvestičnej časti boli realizované ďalšie stavby, ktoré už v jednotlivých oblastiach boli spomenuté, a z ďalších v časti Kopanice sa vybudovali moderné sociálne zariadenia pre pohostinstvo; započala sa oprava budovy pre okresný dom pionierov a mládeže.

Pre podnik domáce potreby sme vybudovali sklad o ploche 40 m².

Pokračovalo sa na generálnej rekonštrukcii un siete v Hodruši, včetne verejného osvetlenia. Akcia má byť ukončená v 1. štvrťroku 1989. Na základe horeuvedeného sme prekročili hodnotu celoobecného sociálneho záväzku, ktorá činí 1,471.137 Kčs, s priemerom na obyvateľa Kčs 566.-

Činnosť pléna MNV.

Plenárne zasadnutie zasadalo podľa plánu - celkom 6 krát, s priemernou účasťou na 91,4 %. V diskusii vystúpilo celkom 36 poslancov MNV, 4 poslanci ONV a 19 občanov.

Celkom bolo prijatých 6 uznesení, ktorých plnenie zabezpečovalo 40 poslancov MNV. Závažné pripomienky boli prejednávané v rade MNV, resp. k ich riešeniu bolo so zainteresovanými organizáciami zvolané jednania.

Činnosť rady MNV.

Rada MNV zasadala podľa plánu práce, celkom 18 krát, s priemernou účasťou na 95%.

Pracovala v zložení 11 členov a prejednala, rozpracovala a prijala celkom 156 uznesení.

Správy o svojej činnosti pravidelne predkladala do pléna MNV.

Činnosť komisií MNV.

Komisie pracovali podľa vlastných plánov práce, v ktorých posudzovali a pomáhali riešiť úlohy zo svojich oblastí.

Sociálno-zdravotná, finančná, OOR, školstva a kultúry a pre riešenie otázok cigánskych obyvateľov, predkladali správy o svojej činnosti do rady a pléna MNV.

Priemerná účasť na zasadnutiach sa pohybovala na 89%.

Z pomocných komisií najaktívnejšie pracoval Zbor pre občianske záležitosti, ktorý má v obci dlhoročnú tradíciu a veľmi dobrú úroveň.

Zabezpečoval 15 sobášov, 35 uvítaní do života, 21 občianskych pohrebov, 5 výročí sobáša, 17 návštev jubilantov a ďalšie spoločenské akcie.

Činnosť občianskych výborov.

Občianske výbory zasadali podľa vlastných plánov práce, celkom 23 krát, s priemernou účasťou na 95%. Riešili problematiku vo svojom volebnom obvode, o čom informovali na

zasadnutiach rady MNV, kde k tomu bolo zaujaté stanovisko.

Činnosť SZM

Oblasť ideovo-politickej výchovy:

Cieľom politického vzdelávania SZM v učebnom roku 1987-88 bolo čo najlepšie pripraviť našich členov - 152 - na život a prácu v socialistickej spoločnosti, zvládnuť náročné úlohy všetkých stránok rozvoja spoločnosti. Vzhľadom na klesajúci záujem o systém prednášok v politickom vzdelávaní hľadali sme nové a účinnejšie i príťažlivejšie formy. Tými boli okrem ústneho prejavu i premietanie filmov súvisiacich s danou tématikou. Zaraďujúce je, že hľadanie týchto nových foriem práce sa na účasti nijako neprejavilo a táto sa pohybovala od 32 do 40%.

Organizujeme rozlúčky s brancami, podobne ako ich privítanie po návrate a takisto stretnutia s nastupujúcimi absolventami stredných a vysokých škôl.

Pripadame i súťažné kvízy, besedy, pripravujeme nástenné noviny.

Oblasť záujmovo-kultúrna.

Vzhľadom na počet zúčastnených členov je táto najviac prístupná a príťažlivá. Nezabúdame ani na našich najmenších, keď im pri príležitosti Medzinárodného dňa detí pomáhame pri organizovaní športových súťaží a ich finančnom zabezpečení. Priaznivé boli ohlasy na usporiadané zájazdy

pre matky s deťmi do zoologickej záhrady v Bojniciach, a návštevou Bojnického zámku. Usporiadali sme zájazd na „Brnenské výstavné trhy", zájazdy do Nemeckej demokratickej republiky.

Niekolkokrát v roku poriadame spoločenské zábavy, ako súčasť spoločenskej výchovy a aktívneho odpočinku. Potešením býva poriadanie „Plesu mladých".

Pre aktívnych členov sme usporiadali zájazd do Bratislavy a Limbachu.

Oblasť pracovnej aktivity a iniciatívy.

Cieľom tejto oblasti bolo úzko spolupracovať a pomáhať hospodárskemu vedeniu, plniť úlohy štátneho plánu, uplatňovať efektívnosť hospodárenia s palivami energiou a materiálom.

Tieto ciele sme sa snažili plniť zapájaním mládeže do zlepšovateľského hnutia, kde bolo v roku 1987 podaných: 4 zlepšovateľské návrhy so spoločenským prospechom 110 tisíc Kčs a v roku 1988-6 zlepšovacích návrhov za 130 tisíc Kčs. Najúspešnejším riešiteľom v odbore konštruktér bol inž. Debnár Alojz, ktorý v roku 1987 obsadil v krajskom kole II. miesto.

Pre naše zväzáčky sme pripravili súťaž základného kola „ZENIT" v profesii v strojopise. V profesii sústružník s. Vozár v okresnom kole obsadil III. miesto.

V znamení iniciatívy „MÉTA"-90 sme vymenili úsek skorodovaného oplotenia

-oplotenia dolnej časti závodu a vyčistili sme areál parkoviska pred závodom.

V mesiacoch júl a august sa pravidelne zúčastňujeme zberu objemových krmovín a zemiakov v JRD Družba so sídlom vo Vrbnici.

Vo svojom konaní nezabúdame na účasť na takých akciách akou je odber krvi.

Tohoto roku sa bude v Schjongjangu konať XIII. „Svetový festival mládeže" a študentstva, ktorého súčasťou je i rozvoj iniciatívy v rámci hnutia solidarity. Do tohoto fondu solidarity z brigádnickej činnosti sme odviedli Kčs 1500.-

Športová činnosť.

Priamo športovým sviatkom sa stal Deň mladých odborárov „Výrobno-hospodárskej jednotky Prago-Union Praha, ktorým žila v dňoch 7.-10. júla 1988 celá dedina. Súťažilo sa v desiatke disciplín, z ktorých naši zväzáci vyhrali obe hlavné ceny za súťaže v hromadnom preteku mužov a žien.

Zorganizovali sme i stolnotenisový a kolkársky turnaj. Členovia zväzu sa zúčastnili aj podujatia organizovaných inými zložkami národného frontu ako je ROH, ČSZTV, odbor turistiky.

Pionierska organizácia SZM.

základná organizácia má patronát nad II. ZDŠ a z toho vyplývajú i niektoré povinnosti. V súčasnosti nám tu pracujú 3 zväzáčky. Každoročne preberáme patronát nad skupinou detí medzinárodného tábora na Počivadle. Minulý rok to bola skupina švédskych, fínskych a maďarských detí, s ktorými sme sa zúčastnili na besede a v ďalší deň sme ich

privítali v závode, kde si prezreli Izbu revolučných tradícií a niektoré výrobné prevádzky.

Telovýchova a šport

Rok 1988 bol pre celú našu spoločnosť mimoriadne významný. Bol rokom, kedy sme si pripomínali 70. výročie vzniku ČSR, 40. výročie zjednotenej telovýchovy. Zvlášť významným medzníkom v živote čsl. zväzu telesnej výchovy bol VII. zjazd, ktorého závery ostávajú smernicou pre činnosť telovýchovných jednôt v ďalších obdobiach.

Proces prestavby, ktorý dotýka sa života celej našej spoločnosti neobišiel ani telovýchovu, z niektorých zásad cez riadiace orgány ČSZTV sme sa zastretli i v telovýchovnej jednote.

Uplynulý rok bol v znamení orientácie v napĺňaní záväzkov v oblasti telovýchovnej práci, masovom rozvoji telesnej výchovy, kádrového zabezpečenia, budovateľskej a brigádnickej činnosti.

V roku 1988 v číselnom vyjadrení sme plnenie plánu činnosti z prijatých záväzkov dosiahli:

- bolo uskutočnených 86 športových podujatí mimo riadené súťaže, ktoré pripravili jednotlivé oddiely a odbory - účasť 2655 pretekárov,
- v turistike a ZRTV bolo uskutočnené 22 podujatí - 415 členov,
- 10 členov sa stali bezpríspevkovými darcami krvi.

Celkom bolo odpracované 9530 brigádnických hodín, z toho pri skrášľovaní 1200 hodín, pri výstavbe telovýchovných objektov 1800 hodín a pri údržbe telovýchovných objektov 6500 hodín a na pomoc poľnohospodárstvu 1850 hodín.

Do súťaže o titul Vzorný oddiel a Vzorný kolektív mládeže bolo zapojené 10 družstiev, z toho 3 mládežnícke kolektívy. Z 10.-ich družstiev sú družstvá nositeľmi Vzorný oddiel I.-III. stupňa a odbor ZRTV nositeľom bronzového odznaku. Mládežnícke družstvá sú nositeľmi titulu Vzorný kolektív mládeže. Sama TJ je nositeľom Vzorná telovýchovná jednota.

Nemôžeme však tu spomenúť tú skutočnosť, že podľa našich predstáv sme v politicko-výchovnej práci nedosiahli žiadúceho výsledku, a že vystupovanie niektorých aktívnych športovcov nie je na žeľateľnej úrovni a čo nás najviac mrzí u mladšej generácie. Oblasť budovateľskej činnosti zaznamenala úspešné napredovanie.

K 31. XII. 1988 Telovýchovná jednota mala 820 členov - 450 dospelých, mužov 375, žien 75, dorastencov 171, chlapcov 124, dievčat 47, žiakov 199.

Máme 2 odbory, ZRTV, turistika, 6 oddielov. Na reprezentácii sa podielalo 14 družstiev, v rámci kraja 7 družstiev, okresu 7 družstiev, mládežníckych družstiev je 6.

V zbere druhotných surovín bolo nazbierané 10 tón -
- bolo uskutočnené 6 prednášok,
- do vyuky neplavcov z I. a II. ZDŠ a ZŠ Žarnovica bolo zapojené 100 detí.
- odznak zdatnosti má splnené 144 členov.

Nedostatok pociťujeme v tom, že nemáme telocvičňu, ktorá by umožňovala pestovanie

ako sú sálové športy - hádzaná, basketbal, volejbal, o ktoré športy je pomerne veľký záujem. Je spracovaná štúdia telocvične na úrovni PV a 16. marca 1989 prebehlo výberové konanie.

Telovýchova a šport časť Hodruša

Telovýchovnú jednotu vedie osem členný výbor, ktorý sa pravidelne schádza podľa vypracovaného plánu práce. Predsedom výboru je s. Bóbiš.

Futbalový oddiel zatiaľ svoju činnosť nezačal, pre nedostatok hracej plochy.

Lyžiarsky oddiel vyvíja pomerne dobrú činnosť, zvlášť vo výchove mladých pretekárov z radov žiakov. Členovia oddielu sa zúčastnili vytrvalostného behu Bielej stopy SNP.

Traja členovia sa zúčastnili tohoto behu.

Turistický oddiel usporiadal pochody na Sitno a Vysoké Tatry. Traja členovia za pomoci dozoru dosiahli Gerlach.

Oddiel ZRTV - prevádza gymnastiku žien v telocvični 1. ZŠ - účasť v priemere 9 žien.
Oddiel vedie s. uč. Žiaková.

Výstavba Rudné bane Hodruša n.p. - B. Bystrica.

Hodnota:

1. Sklad pohonných hmôt náklad Kčs 250 tis.
2. Sociálne zariadenie pre baníkov bane „Rozália", náklad činil 4,600.000 Kčs. v roku 1988 náklad činil 700.000 Kčs
3. Odskalisko, náklad činil 150.000 Kčs.

Výstavba n.p. Sandrik: - Investičný plán na rok 1988 na stavebné práce bol rozpísaný na 1,612.000 Kčs

Stavebné práce:

Prístavba plynovej kotolne Stredného odbor. učilišťa.

Na rok 1988 bolo plánované prestavať zbývajúcich 312 tisíc Kčs. Vykázané plnenie 293 tisíc Kčs. Úloha nebola splnená, hoci do ukončenia prác zostáva prestavať iba malý objem prác.

Akcia bude ukončená v prvom polroku 1989.

V závode bol realizovaný nákup rodinných domov.

Mimo investičného limitu podnik zabezpečoval akciu „Rekonštrukcia pionierskeho tábora na Rychňave". Rekonštrukcia by mala byť ukončená do 30. júna 1989.

Druhou veľkou akciou, ktorá sa začala v roku 1987 je výstavba „Slobodárne" realizovaná vedľajšej časti obce oproti okresného priemyselného podniku. Akcia o 12 miliónov Kčs. Stavba by mala byť ukončená v roku 1990.

Počasie -1988-

Mesiace:	nočné teploty:	denné teploty:
Január:	-3 až -1°C	-3 až 7°C
Február:	0 až -4°C	2 až 6°C
marec:	-2 až -5°C	6 až 10°C
April:	1 až 5°C	16 až 20°C
máj:	6 až 10°C	18 až 24°C
jún:	8 až 12°C	20 až 26°C
Júl':	16 až 20°C	30 až 34°C
August:	14 až 18°C	26 až 32°C
September:	4 až 8°C	16 až 20°C
október:	5 až 9°C	10 až 14°C
november:	-10 až -14°C	0 až -4°C
December:	0 až -4°C	3 až 7°C

Rozkvitnutá príroda: Obyvatelia južných Čiech 1. januára pri novoročných vychádzkach na mnohých miestach nachádzali rozkvitnuté viby, bahniatka, v parkoch zelenú trávu. Dlhšie trvajúce, na zimu neobvyčajne teplé počasie robí starosti i záhradkárom.

Ríbezle, niektoré ovocné stromy, ale i okrasné kry, ako je biely orgován i modrý vyhŕňajú puky. Niektde dokonca vyletujú osy.

Teploty v južných Čechách sa na Nový rok pohybovali nad 10 stupňov Celzia, a to nie je na Nový rok častý jav.

Rôzne: Medveď na „Rozálii" bani bol zastrelený dňa 17. marca 1988 cudzincom Štrbikom, vedúcim odboru PLVH v Žiari v Hronom.

Medveď mal asi 3 roky a vážil 120 kg.

Ženský spevokol Závodného klubu ROH Sandvik v rámci okresnej prehliadky dospelých zborov umiestnil sa na druhom mieste. Dirigoval V. Lehuta.

Súťaž okresných kronikárov.

Okresné osvetové stredisko a odbor kultúry ONV usporiadali okresnú súťaž kroník za rok 1988. Súťažné roky boli 1944-1984 s obrazovou prílohou. Naša súťažná kronika sa umiestnila na druhom mieste. Odmena pre kronikára bola Kčs 800.-

Socialistická súťaž MNV v kraji.

Zaslúžené ocenenie za aktívnu prácu odmenila rada Stredoslovenského krajského národného výboru náš Miestny národný výbor finančnou odmenou Kčs 90.000 - osemdesiattisíc korún.

Občianske pohreby:

časť Dolné Hámre:

Ondrej Kaššа - 46 ročný
Veronika Gajdošíková - 78 ročná
Margita Višňovská - 48 ročná
Alžbeta Čaradová - 79 ročná
Helena Šiketová - 52 ročná
6. Marcela Ubertová - 85 ročná

časť Banská Hodruša:

Karol Zajac - 87 ročný
Rudolf Fišer - 92 ročný
Anna Daubnerová - 87 ročná
Jozef Staudner - 42 ročný
Daniel Bušša - 63 ročný
Jozef Sklenár - 83 ročný
Ján Cimmer - 80 ročný
Jozef Hajnček - 70 ročný
František Pastier - 63 ročný
11. Filoména Závadská -

Celkový počet občianskych pohrebov 17.
Počet zomrelých v roku 1988 - 47.

Životné jubileá:

Zlatý sobáš:

Ladislav Šuma, Anna Šumová,
Štefan Bólla, Emília Bóllová,

Strieborný sobáš:

Milan Štelcl, Donáta Štelclová,
Eugen Remeň, Margita Remeňová.

Strieborný sobáš:
Kamil Kamody, Elena Kamodyová.

najstarší občan obce:

Augustín Lehotský - 90 ročný
Pavla Kmeťová - 70 ročná
Mária Morovianová - 60 ročná.

Záznamy za rok 1988
boli schválené radou MNV
dňa 9 júna
1989. x)

x) Opravil

Hanzlík M.

1989

Významné udalosti v štáte.

Prešiel rok 1989, v ktorom spoločensko-politický pohyb bol veľmi bohatý na premeny v našom štáte. Tieto premeny sa diali a dejú s cieľom dôslednejšej demokratizácie a slobody v našom konaní, v našom živote, v našej spoločnosti. Vážnosť tejto doby charakterizujú i zmeny v Ústave ČSSR, zmenou článkov 4, 6, 16.

V článku č. 4 bola odstránená vedúca úloha komunistickej strany v spoločnosti, federálne zhromaždenie zvolilo nového prezidenta pána Václava Havla, 54 ročného, autora Charty 77, spisovateľa-dramatika, bojovníka za demokraciu a slobodu.

Federálne zhromaždenie za svojho predsedu zvolilo Alexandra Dubčeka

Od 17. novembra 1989 premeny sa odohrávali veľkou rýchlosťou.

Vystúpenie študentov-mládeže a kultúrneho frontu uviedlo do pohybu veľké množstvo ľudí, ktorí chcú skutočnú, nie polovičatú prestavbu, rozkvet našej domoviny, demokratizáciu a humanizáciu spoločnosti, uplatnenie tvorivých schopností na prospech všetkých našich občanov.

V tomto bohatom pohybe sú nastolované otázky na riešenie cestou iniciatív Občianskeho fóra a Verejnosti proti násiliu na Slovensku.

Pod vplyvom významných zmien, ktoré sa odohrávajú v celej našej spoločnosti sformovala sa aj v našom okresnom meste občianska iniciatíva Verejnosť proti násiliu. Predsedom dočasného výboru je JUDr. Július Koleda, členom výboru z našej obce je inž. Priesol, ktorý je i predsedom nášho dočasného výboru Verejnosť proti násiliu.

Verejnosť proti násiliu prijíma zásady Občianskeho fóra z Prahy a programové zásady Občianskej iniciatívy z Bratislavy.

Na čele hnutia Verejnosť proti násiliu na Slovensku sú: pán Budaj a pán Kňažka.

Požiadavky Verejnosti proti násiliu sú v oblasti ekonomiky, sociálnej starostlivosti, životného prostredia, zdravotníctva, školstva a kultúry. Návrhy, pripomienky a požiadavky v podmienkach nášho okresu sa koncentrujú predovšetkým do oblasti životného prostredia a nádväzne tým do zdravotníctva. Treba si priznať sú oprávnené, a tým i potrebné neodkladne ich riešiť.

V súčasnom období každá strana a záujmové organizácie, nezávislé iniciatívy prijali svoje stanoviská k vývoju situácie a hlásia sa otvorene k potrebe zmeniť a riešiť politický systém, opustiť doterajší spôsob hospodárenia v národnom hospodárstve, prejsť na spôsob trhového hospodárstva.

Iste si kladie každý otázku, prečo taká náhla zmena v spoločnosti a kde sú príčiny?

Nemožno všetko brať, čo sa dosiahlo doteraz, bolí aj pozitíva. Všetko pozitíva však bolí prekryté veľkou plachtou negatív, neriešených, opávnených požiadaviek nášho ľudu vo všetkých oblastiach nášho spoločenského života.

V priebehu roka 1989 sme sa však čoraz presviedčali, že doterajší vývoj našej ekonomiky a života je dlhodobá poznamenaný administratívno-direktívnym typom riadenia a z neho vyplývajúcou stagnáciou.

Jedným z rysov systému bol i spôsob výberu kádrov do vedúcich a riadiacich funkcií, ktorý umožňoval, aby sa do zodpovedných funkcií dostávali i nekompetentní ľudia úzko spojení s vládnucou politickou mocou KSČ.

Zásadný obrat nepriniesli ani voľby riaditeľov štátnych podnikov, ktoré prebehli v uplynulých dvoch rokoch. Ďalej nahromadené problémy, ich odklad a mnohých žiadne riešenie, prirodzene viedli udalostiam, ktoré vyvrcholili v závere roka 17. novembra 1989 - „Medzinárodný deň študentov.

Veľmi sme boli znepokojení nad vyšlou pravdou o korupciách v komunistickej strane, čo odsúdil, a zároveň i žiadal riešiť mimoriadny zjazd komunistickej strany Slovenska. Treba začať skutočne rozhodný boj s korupciou, obhajovaním sa na úkor druhých nezaslúženými prijmami.

Koniec roka 1989 je charakteristický širokým rozvojom demokratických síl, uvoľnením veľkej iniciatívy nášho ľudu, túžbou po rýchlom

odstránení nakumulovaných nedostatkov. Východiskovými princípmi sú: humanizmus, demokracia s dôrazom na ľudské práva a morálne hodnoty, zodpovednosť voči spoločnosti a životnému prostrediu. Cieľom je úplne otvoriť priestor pre politický pluralizmus.

Charakteristika obce:

Miestny národný výbor so 40. poslancami, z toho 11 členov rady MNV ako orgán štátnej moci a správy zabezpečoval na území obce o rozlohe 4613 ha plnenie jednotlivých úloh v súlade s vydanými predpismi výkon štátnej správy. Výmera poľnohospodárskej pôdy je 317 ha, je v držbe JRD, ktorých v obci je 480. Ostatnú pôdu obhospodarujú JRD a ŠM.

V obci je rozvinutý priemysel, v ktorom je zamestnaná prevažná väčšina našich občanov. Pretože počet pracovných miest stále prevyšuje počet pracovno-aktívneho obyvateľstva, dochádza do našej obce každý deň viac ako 800 zamestnancov z blízkeho, či vzdialeného okolia.

Táto skutočnosť konštatujeme už niekoľko rokov, avšak k riešeniu podmienok, aby pracujúci v mieste svojho zamestnania mali aj možnosť bývania sa nepristupuje s potrebnou naliehavosťou. Máme šírku a na dobrej úrovni rozvinutú infraštruktúru, ktorá je kapacitne vybudovaná na viac ako 3 tisíc obyvateľov, avšak vinou nevyváženej bytovej politiky počet obyvateľov klesne skoro 2500.

Zo strany národného výboru boli prevedené všetky opatrenia na zmenu

tohoto stavu. Zabezpečili sme zmenu intravilánu obce, výstavbu bez obmedzenia, zatriedenie obce - stredisková.

V novom smernom územnom pláne sú zakotvené všetky požiadavky na výstavbu IBV i KBV. Projekčne sú spracované podmieňujúce investície na pitnú vodu, kanalizáciu, rozšírenie miestnych rozvodov plynu.

V ďalšom, vo veľkej miere záleží od výrobných organizácií, aby si presadili realizáciu KBV v určených lokalitách v našej obci.

V roku 1989 sme započali s výstavbou inžinierskych sietí pre IBV. Horné lúky preložkou odvodňovacieho rigola. Dodavateľom prác je agrostav Žiar n/Hronom, ktorý túto akciu o náklade 300 tisíc Kčs neukončil a bude pokračovať v roku 1990; pri celkovom náklade do 7 miliónov Kčs. Práce v takomto tempe, prakticky, bez možnosti získať dodavateľa, s možnosťou kompletnej výstavby inžinierskych sietí sa javia ako dlhodobá akcia, ktorá tak isto nepriaznivo ovplyvní riešenie bytovej otázky.

Po dodaní kompletnej dokumentácie a priaznivej finančnej situácie bude potrebné otázku dodavateľa energicky riešiť.

K 31. XII. 1989 celkový počet trvalo prihlásených obyvateľov činil 2505, z toho 1229 žien, aktívne činných bolo 1260 občanov v preddôchodkovom veku.

Pohyb obyvateľov bol následovný:

- celkom sa narodilo 29 detí, čo je o 9 ~~viac~~ menej ako v roku 1988,
- zomrelo - celkom 55 občanov, čo je o 8 viac ako v roku 1988.
- odhlásilo sa 120 občanov, čo je o 56 viac, ako v roku 1988.
- prihlásilo sa 44 občanov, čo je o 2 menej ako v roku 1988.

Počet obyvateľov sa oproti roku 1988 znížil o 102.

Prechodný pobyt má cca 180 občanov, z toho 90 študentov SOU. mimo obce pracuje cca 50 občanov.

V rámci skorigovania tohoto nepriazniveho stavu aspoň v čiastočnej miere je potrebné urýchlene pripraviť pre stavebníkov stavebné pozemky, ktoré sú v prelukách a za stranou štátneho podniku Sandrik doriešiť realizáciu výstavby slobodárne resp. bytovky v dolnej časti obce.

V rámci IBV je v obci rozostavaných 12 rodinných domov, z nich 3 majú vydané štátne povolenie, pred rokom 1983. Skolaudovaný bol jeden dom.

Úseku obchodu a cestovného ruchu. - V tejto oblasti najpalčivejšou otázkou je sortimentná skladba potravín, čarnokov, ale aj iných druhov potravín - tovarov. Objednávkové listy predstavujú široký oblasť ponuky, avšak v skutočnosti je situácia viac ako zlá.

Komisia OĽK a taktiež VLK - MNV previedli v priebehu roka niekoľko kontrol na vybavovanie objednávok, kde zistili, 1/5 až 1/6 plnenie sortimentnej skladby.

Sú veľké rozdiely v zásobovaní jednotlivých okresov, čo nasvedčujú neporiadky v distribúcii a taktiež mnohokrát nezdravé súperenie medzi štátnym a družstevným obchodom.

Všetko problémy sú neustále nanášané na okresných poradách, avšak z rôznych príčin nedochádza k trvalému zlepšeniu situácie. V priebehu roka sme pristúpili k rozsiahlej rekonštrukcii prevádzok obchodnej siete,

hlavne v centre obce, čím sa zvýšila kultúra predaja. Z objektívnych príčin boli jednotlivé prevádzky zatvorené. Našou snahou bolo uzavrieť, čo možno najkratší, možný čas, čo však vo veľkej miere podmieňovali dodávateľské práce. Veľké problémy boli s fluktuáciou predavačiek a vznikom mzdk, kde z toho dôvodu dlho bola mimo prevádzky predajňa na sídlisku, a bol veľký problém stabilizovať stav pracovníčok.

V závere roka, kedy je najväčší tlak na obchodnú sieť boli všetky predajne otvorené s dostatočnou sortimentnou skladbou. Kritické dá sa dobre hodnotiť zásobovanie zeleniny, obuvi a textilu. Čiastočne sa zlepšilo zásobovanie drogérie a domácich potrieb.

V mesiaci november sme dostali povolenie na započatie výstavby predajne v Hodruši, výstavbou žumpy v náklade 62 tisíc Kčs.

V oblasti cestovného ruchu bolo v prevádzke verejné táborisko na dolnohodrušskom jazere a ukončila sa výstavba lyžiarskeho areálu na Kopaniciach. S úpravami interiéru v zložke verejného stravovania sa vytvorili možnosti kultúrneho posedenia i pre nefajčiarov.

MNV vydal 275 povolení na uzatvorenie predajní, čo je o 18 viac, ako v roku 1988.

Celkove dobrú prácu odviedla i komisia OCR-MNV pri riešení problémov.

Sociálna starostlivosť

Prácu v tejto oblasti MNV zabezpečuje v spolupráci sociálno-zdravotnej komisie a starostlivosti o rodinu a deti. Je to práca veľmi náročná, rôznorodá, a mnohokrát sa v tejto citlivej oblasti dostávame do problémov. Je to hlavne vtedy, keď je potrebné riešiť

bezvládnosť občana, bez rodiny, rozvody, problémy s výchovou detí a pod. Na druhej strane sa často prisudzuje vina národnému výboru za obchádzanie riešenia takých sociálnych prípadov, kde dotyčný občan má svoju rodinu, ale rodinné nezhody a vzhľadom na daný stav sa ho rodina jednoducho zrieknu a pritom sa poukazuje na MNV, ako sa zabezpečuje starostlivosť.

Ešte stále platí, že priamy príbuzný je povinný sa starať o opatrovateľskú službu.

MNV môže v takomto prípade len pomôcť vybaviť rôzne záležitosti, čo nikdy neodmietol a mnohokrát osobnou iniciatívou urobí i naviac.

Finančné prostriedky, vo výške 68.000 Kčs boli rozdelené 74. sociálne slabým občanom. Došlo ku zmene predpisov, podľa ktorých je potrebné k priznaniu sociálnej dávky doniesť potvrdenie o výške zárobku detí takéhto občana. Z tohoto dôvodu vzniklo mnoho nedorozumení, keď vo veľa prípadoch takéto potvrdenia občania nedonesú, respektíve mnohokrát im v tomto nechcú pomôcť vlastné deti.

Opatrovateľskú službu vykonávalo 18 opatrovateliek. Do domova dôchodcov bolo vystavených 5 žiadostí, z toho 3 boli vybavené.

Začali sme s výstavbou výdajní liekov pri obvodných ambulanciách, ktoré v roku 1990 chceme dať do prevádzky.

Už tradične dobrú činnosť vyvíjali obidva kluby dôchodcov, kde je možnosť využívať široký škálu voľného času.

Kultúra:

Kultúrna činnosť v obci sa riadi zlúčeným miestnym kultúrnym strediskom v ZK-ROH. Má troch stálych pracovníkov a 19 na čiastočný pracovný úväzok. Činnosť sa riadi plánom

práce ZK a JP-KMČ. Orientuje sa hlavne na vlastné podujatia.

Svoju prácu má rozdelenú na výchovno-vzdelávaciu a kultúrno-spoločenskú. O obidvoch oblastiach zabezpečovala bohatý výber, v ktorom každý občan mohol nájsť spoločenské využitie. MNV zmluvne prispieva na kultúru 60.000 Kčs, ktoré boli poukázané.

Záverom treba konštatovať, že zložené kultúrne stredisko za svojho doterajšieho trvania sa vysoko osvedčilo a každoročná hodnotiaca správa dokumentuje jeho opodstatnenosť.

Veľký kus práce na vysokej úrovni odviedli obidva spevácke súbory, dychový súbor a detský súbor Úsmev, za čo im patrí vďaka a uznanie.

Školstvo:

V školskom roku 1988-89 navštevovalo obidve základné školy v obci celkom 305 žiakov, z toho 15 rómov,

- z nich prospelo 293 žiakov, z toho 18 rómov.
- vyznamenaných bolo 50 žiakov - 1 róm,
- zníženú známku zo správania malo 9 žiakov, z nich 4 rómovia.
- vymeškaných hodín bolo 14.070, z toho 1906 rómovia.
- počet vymeškaných hodín oproti minulému roku opäť stúpol,
- neprospelo 9 žiakov, z toho 3 rómovia,
- neospravedlnených hodín bolo 322, z toho 296 rómovia.

Napriek úsiliu komisie MNV pružne riešiť problémy v školskej dochádzke, došlo pri miernom zvýšení počtu žiakov rómov k veľkému nárastu vymeškaných a neospravedlnených hodín.

Stúpla rozháranosť v rodinách, fluktuácia a absencia v zamestnaní a takisto kriminalita. Oblasť výchovného pôsobenia sa javí ako

nedostatočná a bude potrebné hľadať nové formy i v zákonných úpravách.

V rámci údržby na I. ZŠ sa skončila rekonštrukcia budovy školskej jedálne a družiny, výmena kotla ústredného kúrenia a ďalšie údržbárske práce. V roku 1990 je potrebné rekonštruovať komínové telesá na budove školy, bytovke a školskej družiny. Napriek vynaloženému úsiliu nepodarilo sa nám poriešiť zdroj pitnej vody pre potreby I. základnej školy.

Na II. základnej škole sa pracovalo na projekte plynofikácie školy, ktorý bude hotový v mesiaci marec 1990.

Obidve školy sú personálne a kapacitne vybavené rovnako a ako plnoorganizované. Počty žiakov v triedach sú však veľmi nízke, čo odzrkadľuje problematiku rozvedenú na začiatku správy. Z jedného hľadiska to vyhovuje, pretože učiteľ malému počtu žiakov v triede sa môže o viac venovať. V západných krajinách je to už dávno pravidlom.

V novom školskom (roku) zákone, by kompetenčné orgány mali s týmto počítať, aby sme sa už raz navždy (navykli) vyhli sústavnému experimentovaniu a zlučovaniu škôl.

Štát v tejto oblasti by mal venovať pozornosť a finančné prostriedky na zlikvidovanie smennosti a zníženiu počtu žiakov v triedach, čo je určite jedna z podmienok dohnať unikajúci vlak za vyspelými štátmi vo vzdelaní.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu: V celku na dobrej úrovni mnv spolupracoval s podnikmi služieb, ktoré majú v našej obci svoje prevádzky.

V priebehu roka sme previedli plynofikáciu a vymaľovanie domu služieb.

Vydali sme osem povolení na mimopracovnú činnosť z toho tri na krajčírstvo, dve autooprava, jedno oceľorytectvo, jedno oprava klenôt, jedno stolárstvo.

Drobná prevádzka MNV zabezpečovala prevažnú časť údržbárskych prác na teritóriu obce.

Stav pracovníkov obce činil 35, z toho dvaja stáli. Zabezpečovali autodopravu, zámočnícke práce a stavebné práce malého charakteru.

Celkový príjem činil 1,278.141 Kčs, z toho
- mzdy činili . . . . . 473.578 Kčs. -37%
- tržby od obyvateľov 24.262 Kčs
- odvod do rozpočtu MNV 346.521 Kčs

na úseku dopravy MNV zameral pozornosť na riešenie pripomienok autobusovej dopravy a údržby cestných komunikácií, kde hlavne na miestnych komunikáciach je mnoho problémov a prevedenie generálnych rekonstrukcií.

Previedla sa celková generálna oprava štátnej cesty Kopanice-Hodruša nákladom 2,1 milióna Kčs. Oprava cesty popred Rudné bane a úsek cesty v časti „Šajch".

Miestne komunikácie zabezpečili generálnu opravu MK v časti Jelšová a „Štreka". Čiastočnú úpravu previedli na cintorínskej ceste v časti Hodruša.

Celkový náklad činil cca 600 tisíc Kčs.

Napriek tomuto ešte zostáva v tejto oblasti mnoho problémov v zabezpečovaní opráv miestnych komunikácií v časti „Špicberg",

„Betlehem", „Kohútovo", „Malanková", na ktoré nebolo už finančné prostriedky.

Po mnohých jednaniach sa počíta s čiastočnou opravou v roku 1990.

Z dôvodov ušetrenia miestnych komunikácií od ťažkých nákladov sme previedli v ceste obce čiastočné obmedzenia pre nákladné motorové vozidlá, avšak v poslednom čase vodiči toto vôbec nerešpektujú a považujú to za akúsi diskrimináciu zo strany MNV.

Predpokladáme, že všetci chceme chodiť po udržiavanej ceste, tak by sme mali chápať v tomto smere i tieto nariadenia, preložte na opravy miestnych komunikácií sa len veľmi ťažko získavajú finančné a mechanizačné kapacity. Dôkazom toho je stav komunikácií hore spomínaných ciest, na ktoré nie sú finančné kapacity už niekoľko rokov.

Na úseku výstavby okrem už spomínaných akcií bolo vydaných 12 povolení na drobné stavby. Previedli sme opravu fasád na budove zelenine v Hodruši, na budove holičstva a na budove MNV. Vybetonoval sa chodník v cintoríne v Dolných Kamrách a pripravil sa projekt na rekonštrukciu a rozšírenie Domu smútku.

Zabezpečená je plynofikácia derských javiel. Hodnota dlhodobého záväzku za rok 1989 predstavuje 1,256.900 Kčs.

Napojili sme časť obce Kopanice na odvoz TKO a zakúpili sme 10 veľkokapacitných kontajnerov na hrubý odpad, takže nie je dôvod vytvárať divoké skládky, čo je tiež vizitka kultúrnosti občanov.

V rámci ďalšieho zlepšenia životného prostredia sa dohodlo napojenie bytoviek z ktotolne č. 280 na vykurovanie zo štátneho podniku Sandrik.

Ďalej sa prevádza projektovanie odkanalizovania ČOV, v časti od štátneho podniku Sandrik po cintorín, ktoré bude zahrňovať i nový obytný súbor a taktiež navrhovaní KBV v časti „Muráň".

V priebehu roka sme hľadali možnosti posilnenia vodných zdrojov v časti Horná Hodruša a prevereli sme rôzne zdroje, ktoré občania navrhovali. Pri posudzovaní i zo strany vodárov sa tieto javia ako reálne. Jediná možnosť sa tu ešte javí prameň, ktorý vteká do Brenerského jazera, ktorého vydatnosť skúmame a po vyskúšaní vzoriek máme v pláne s ním uvažovať, ako posilový zdroj do rezervoára v Grüntále.

Činnosť pléna a rady MNV.

Plenárne zasadnutie MNV zasadalo celkom päť krát, z toho 1 krát mimoriadne, s priemernou účasťou 85%.

V diskusii vystúpilo celkom 29 poslancov, 14 občanov a 1 poslanec ONV. Celkom bolo prijatých 5 uznesení, ktorých plnenie

zabezpečovalo 40 poslancov.
Rada MNV zasadala podľa plánu celkom 12-krát, s priemernou účasťou na 92%. Pracovala v zložení 11 členov a prejednala a rozpracovala celkom 115 uznesení.

Správy o svojej činnosti predkladala plenárnemu zasadnutiu.

Činnosť komisií a občianskych výborov.

Komisie v počte 12, z toho 3 pomocné pracovali podľa vlastných plánov práce a riešili úlohy vo svojej oblasti o čom prevádzali zápis s prijatými uzneseniami, z ktorých niektoré boli predmetom jednania rady MNV.

Za svojej činnosti podávali správy do pléna a rady MNV. Priemerná účasť na zasadnutí bola na 85%.

V obci pracovali 3 občianske výbory, v každej časti obce 1, s celkovým počtom 15 členov. Riešili problematiku svojich obvodov, o čom informovali na jednotlivých zasadnutiach rady MNV, kde boli v rámci daných možností riešené. Účasť na zasadnutiach bola na 90%.

Činnosť výboru ľudovej kontroly.

Výbor ľudovej kontroly zasadal podľa plánu práce na 100%-ná účasť. Pozostával zo 7-ich členov.
aktivizka ONV Daniel Jáger im pomáhal svojimi poznatkami plniť jednotlivé úlohy. Previedli 6 previerok. O výsledkoch bol informovaný MNV a nadriadený orgán.
Komplexná hodnotiaca správa bola spracovaná a odoslaná na nadriadené orgány.

Činnosť SZM

Najhlavnejšou oblasťou činnosti SZM, kde sústreďujú a orientujú svoje úsilie je oblasť pracovná, zameraná na úspešné plnenie plánovaných úloh podniku. Rovnocennej je dôležitou je polom oblasť mimopracovnej-záujmovej činnosti a to v organizovaní voľného času mládeže a jeho racionálnom využívaní.

Ideovo výchovná činnosť.

Pri politickom vzdelávaní SZM venovala sa väčšia pozornosť k zlepšeniu účasti, ako aj výberu prednášok-tém a lektorov.

Organizovali sa rozlúčky s brancami, ako aj ich privítanie po návrate, a tiež stretnutie s nastupujúcimi absolventami stredných a vysokých škôl. Pripravovali sa súťažné kvízy, besedy a nástenné noviny.

Tradičnou sa stala propagácia a účasť na mierovom pochode mládeže do Kláku a Ostrého Grúňa a účasť na slávnostnej akadémii mesiaca československého a sovietskeho priateľstva.

Oblasť záujmovo-kultúrna.

Táto oblasť je najviac prístupná a príťažlivá. Rezabrídala sa na našich najmenších. Pomáhali im pri organizovaní športových súťaží a ich finančnom zabezpečení.

Usporiadali sme zájazd do Maďarskej ľudovej republiky, zájazd na Brnenské výstavné trhy, spoločenské zábavy, a poriadanie „Plesu mladých".

Pre deti sme pripravili príchod „Dedo Mráza". Pre aktívnych členov sme usporiadali zájazd do Bratislavy a Limbachu.

Oblasť pracovnej aktivity.

V tejto oblasti usporiadali sme brigády v úžitkových miestach hlavnej výroby a to na linke kanistrov a čističov vzduchu.

V jarných mesiacoch sme sa zúčastnili výsadby lesných stromčekov, a v mesiacoch júl a august zberu objemových krmovín - hrabanie a sušenie sena.

Vo svojom konaní nezabúdame na účasť, na takých akciách akou je odber krvi. Máme niekoľko viacnásobných darcov krvi.

Športová činnosť

Členovia zväzu súťažili v odvetviach disciplín. zorganizovali sme braniné preteky mužov a žien, stolnotenisový a hokejbalový turnaj. Zúčastnili sa aj podujatí organizovaných ďalšími zložkami NF.

Pionierska organizácia SZM.

Základná organizácia má patronát nad II. Základnou školou, a z toho vyplývajú i niektoré povinnosti. V súčasnosti nám tu pracujú 3 zväzáčky. Každoročne preberáme patronát nad skupinou detí medzinárodného tábora na Šumave.

Minulý rok to bola skupina detí zo Švédska, Fínska a Maďarska, s ktorými sme sa zúčastnili na besede v pionierskom tábore a nasledujúci deň sme ich privítali v závode, kde si prezreli Izbu revolučných tradícií, ako aj niektoré výrobné prevádzky. Potom sme pre nich pripravili kúpanie v areáli telovýchovnej jednoty Jaslovské.

Klub mladých

V roku 1989 v Klube mladých boli usporiadané mnohé zaujímavé podujatia pre našu mládež. Vedúcou Klubu mladých bola dočasne menovaná Tatiana Suchá, pracovníčka Závodného klubu Rott Sandrik. Od januára 1990 je vedúcím Jozef Uram, mladší.

V mesiaci január 1989 bol usporiadaný karneval na ľade pre deti, ktorý sa stal už tradíciou. Počas celého roka Klub mladých poriadal diskotéky, ktoré boli vždy spestrené zábavným kvízom, alebo inou súťaživou hrou. Obľúbené sa stali aj videofilmy, ktoré sa v Klube premietajú každú stredu - večer. Pre deti sa tiež zaužívalo premietanie videorozprávok cez prázdniny, alebo v sobotu dopoľudnia. Deťom sa tiež veľmi páčili jarné prázdninové hry, ktoré Klub mladých pripravil počas jarných prázdnin.

V mesiaci september usporiadali mladí z Klubu - večer slovenskej kuchyne.

Dievčatá pripravili typické slovenské jedlá halušky s bryndzou a haruľu, a pri hostine im hrala slovenská hudba, aj keď iba z gramafónu.

V decembri bolo v spolupráci so Závodným klubom pripravené tradičné „vítanie zimy" s príchodom Deda mráza. Zúčastnilo sa ho vyše 70 detí.

Počas vianočných prázdnin bolo v Klube mladých veľmi rušno, boli poriadané videodiskotéky, premietané filmy, rozprávky pre deti a Silvester 1989, kde sa všetci rozlúčili s rokom 1989.

Telovýchova a šport časť Dolné Hámre

V súčasnosti sme sveákami pohybu v telovýchovných organizáciach, i v celom telovýchovnom hnutí po 17. novembri 1989.

Rôzne názory na zmenu existujúcej štruktúry telovýchovného procesu, vytváraniu samostatných zväzov sú často v rozporných polohách. Predpokladáme, že časom názory sa zjednotia, a na mimoriadnych zjazdoch sa položia nové základy nezávislej telovýchovnej organizácie.

Dnešná konferencia členov telovýchovnej organizácie nadväzuje bezprostredne na ukončené výročné členské schôdze oddielov, odborov, ktoré si zvolili nové vedenia, respektíve renovovali, či potvrdili existujúce.

Priebeh týchto schôdzí potvrdil, že v našej činnosti nebola rozporných javov, a i pri eventuálnych vyskytujúcich sa problémoch dokázali sa tieto riešiť k spokojnosti.

V oblasti hospodárenia sme udržali nastupujúci kurz, pričom sme zabezpečovali realizáciu akcií - zimné stredisko Kopanice, táborisko Hadrubské jazero, projekčné a prípravné práce na športovej hale, garážoch a podobne.

Dnešná konferencia je akousi zvláštnosťou, pretože nie všetky jej záležitosti tu predkladané vzhľadom na určité špecifické zvláštnosti tohto obdobia, bolo po dohode a širšej konzultácii rozhodnuté, aby doterajší výbor telovýchovnej jednoty viedol telovýchovnú jednotu i naďalej, najdlhšie však do 30. júna 1990, kedy už budú známe závery a predpokladáme i uzavretá štruktúra

organizácie telovýchovy, ďalej uzavrelá problematika vedenia štátneho podniku Šandrik, ľako nášho sponzera tak, aby sa mohla prislúpiť k zvoleniu nového výboru telovýchovnej jednoty.

Uzasledujúca konferencia, ktora pri zvolení nového výboru prehodnotí a vytýči ďalšie ciele na existujúce podmienky.

Odbor ZRTV.

Členky výboru ZRTV sa v značnej miere podieľali na splnení záväzku v roku 1989.

Aktívne sa podieľali - zapájali do akcií poriadaných v našej obci. Zabezpečovali inštruktorov pre plavecký výcvik žiakov, karneval na ľade a iné akcie. Pre nácvik Československej spartakiády mali zapojených 36 žien a 9 mužov, čo je potrebné hodnotiť kladne. Ukázalo sa, ktoré sa zaznamenali v zmene štruktúry telovýchovy poznačili i ďalší priebeh nácviku v tom, že celoštátna spartakiáda a štáby boli rozpustené.

Futbalový oddiel.

mal v roku 1989 v súťažiach 5 družstiev a to: družstvo dospelých, ktoré štartuje v krajskej súťaži (KM), družstvo sa umiestnilo na druhom mieste v tabuľke, so ziskom 29 bodov.

Družstvo staršieho dorastu štartuje v I. triede - skupina C, umiestnilo sa na 6. mieste.

Družstvo mladšieho dorastu skončilo na piatom mieste.

Okrem týchto oddielov pracujú ďalšie oddiely a to: lyžiarsky, ľadový hokej, stolnotenisový,

kolkársky tenisový a odbor turistický.
Nové športové hnutie a štruktuálne zmeny neobišli ani okresný riadiaci orgán.
Na plenárnom zasadnutí odstúpilo predsedníctvo OV-ČSTV a bol zvolený akčný výbor, ktorý bude riadiť činnosť okresnej telovýchovnej organizácie do zvolania konferencie.
Telovýchovná jednota navrhuje, aby telovýchovná organizácia zo štátnych prostriedkov bola dotovaná a mať i eventuálny príjem zo sazky a športky. Telovýchovné jednoty by mali byť dotované i z prostriedkov závodu a patronátnych podnikov, a aby prostriedky, ktoré získa telovýchova od závodov boli oslobodené od dane.

Telovýchova a šport časť Hodruša

Telovýchovnú jednotu vedie osem členný výbor, ktorý sa pravidelne schádza podľa vypracovaného plánu práce.
Predsedom výboru je s. Bóbiš.
Futbalový oddiel zatiaľ svoju činnosť nezačal pre nedostatok hracej plochy.
Lyžiarsky oddiel vyvíja pomerne dobrú činnosť vo výchove mladých pretekárov z radov žiakov.
Turistický oddiel usporiadal pochody na Sitno a do Vysokých Tatier.
Oddiel ZRTV prevádza gymnastiku žien v telocvični 1. základnej školy, účasť na cvičení je 8 žien.
Oddiel vedie pani učiteľka Žiaková.

Výstavba n.p. sandrik.

Plnenie investičnej výstavby vo vzťahu k celoroku:

Údaje v tisíc Kčs.

	Plán celoročný:	Skutočnosť:	Rozdiel:	%plnenie.
Investičné práce:	34.900.-	28.707.-	6.193.-	82,25 %
z toho stavby:	23.900.-	15.144.-	8.756.-	63,36 %
stavebné práce:	19.700.-	13.226.-	6.474.-	67,14 %
SZNR:	11.000.-	13.563.-	2563.-	123,3 %
ZP-zisk IV.	19500.-	13293.-	6.107.-	68,17 %

Nízke plnenie celoroku je ovplyvnené najmä nízkym plnením na akciách stavebného charakteru, najmä na akcii RVZ hamušovce.

Plnenie stavebných akcií menovite do 2-ich miliónov Kčs. Údaje v tisíc Kčs.

	Plán - stav:	Skutočnosť:	Plnenie v %
Prístavba plynovej kotolne SOU:	218/218.-	218/218.-	100/100 %
Sklad dielov pre „Š" 781	1779/1594.-	1270/1158	71,4/72,65 %
Vstupný areál ŠtÚS:	879/879	936/936	106,5/106,5

Akcia plynovej kotolne SOU bola v súlade s plánom odovzdaná do prevádzky. Problémy vyskytnuvšie sa počas skúšobnej prevádzky súvisia v plnom rozsahu z nejasnosti prevádzkovania v čase projektovej prípravy, čo nebola premietnuté do akcie. Je potrebné v budúcnosti venovať zvýšenú pozornosť príprave investičných akcií hodnovernými podkladmi.

Akcia bola zrealizovaná podľa projektovej dokumentácie, projekčnej zložky Prienistav, štátny podnik.

V závode 02 Štós sa realizoval technologický sklad pre skladovanie materiálu v hodnote Kčs 147.000.-, a drobné zariadenia, zväčša pre obnovu a vaňové zariadenia.

V závode 03 Hanušovce nad Topľou sa realizoval z kategórie SZNR prekáciu RVZ Hanušovce objem Kčs 79.000.- Čistá kategória SZNR činí Kčs 90.000.- Boli to zariadenia, kompresor, tvrdomer a akumulačné pece.

Výstavba Rudné bane.

V roku 1989 bolo preinvestované na budové - na Rozália bani 2,5 milióna Kčs.

Stavba dokončená v roku 1990.

V rámci údržby bytového fondu bola vykonaná oprava a náter fasády na dome Rudných baní na námestí.

Počasie 1989.

Mesiace:	Nočné teploty:	Denné teploty:
Január :	-1 až -5°C	3 až 6°C
Február :	-1 až -3°C	0 až 4°C
Marec :	-5 až -6°C	6 až 10°C
April :	3 až -7°C	14 až 21°C
Máj	9 až 13°C	22 až 25°C

mesiace		nočné teploty:	denné teploty:
Jún	:	11 až 15° C	23 až 27° C
Júl'	:	15 až 19° C	27 až 29° C
august	:	17 až 21° C	30 až 32° C
September	:	6 až 9° C	20 až 26° C
Október	:	3 až 7° C	8 až 14° C
november	:	-4 až -8° C	3 až 7° C
December	:	-6 až -10° C	2 až 4° C

Chrípka na ústupe:

Podľa informácií Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí SSR v uplynulom desiatom kalendárnom týždni (marec) bolo na Slovensku hlásených 74.659 chrípkových ochorení. Je to takmer o polovicu menej ako v predchádzajúcom týždni, pričom k poklesu výskytu ochorení došlo vo všetkých krajoch vrátane hlavného mesta SSR Bratislavy.

Znamená to, že chrípka, ktorá vrcholila v siedmom kalendárnom týždni, je už na ústupe.

V minulom týždni klesol celkový počet hlásených prípadov chrípkových ochorení aj v ČSR a to na 200.283 prípadov.

Očakáva sa, že v tomto, to je v jedenástom týždni - koncom marca epidémia chrípky sa skončí na celom území ČSSR.

Rôzne:

Životopis prezidenta ČSSR Václava Havla.

Novozvolený prezident ČSSR Václav Havel

sa narodil 5. októbra 1936 v Prahe.
V roku 1951 ukončil povinnú školskú dochádzku. Štyri roky pracoval ako učeň - chemický laborant a pritom absolvoval večerné gymnázium.
Študoval dva roky na technike a dva roky bol na vojne. Po návrate z vojny pracoval ako javiskový technik, najprv v divadle ABC a od roku 1960 v divadle na Zábradlí.
Čo páse „Pražskej jari", jeho divadelné hry predchádzajúce i nové boli v Československu zakázané.
V 60-ich rokoch i osemdesiatych Václav Havel sa prejavil aj ako občan, protestoval proti útlaku, stal sa jedným zo zakladateľov „Charty 77". Bol trikrát väznený, vo väzení strávil asi päť rokov.
V decembri 1989 ho zvolili na čelo novej obce spisovateľov a za prezidenta Československej republiky 29. decembra 1989.
Dňa 28. decembra 1989 Federálne zhromaždenie na spoločnej schôdzi oboch snemovní aklamáciou zvolilo Alexandra Dubčeka za predsedu Federálneho zhromaždenia.
Po zvolení A. Dubček poďakoval za dôveru. Poukázal na kontinuitu dnešných dní s udalosťami v roku 1968, kedy navrhoval nový model socializmu s ľudskou tvárou.

Výročie sobášov:

60. výročie:

Pavol Kecpal a Anna

25. výročie:

Karol Bernáth a Margita
František Bernáth a Vlasta.
Pavol Ivanič a Margita.

Životné jubileá:

Najstarší občania:

Augustína Grünlingová, 93ročná.
Katarína Trebená, 93ročná.

Občianske pohreby:

časť: Dolné Hámre.		časť: Hadruša:	
Ľudovít Bača,	- 64 ročný	František Budinský	- 64 ročný
ján Murančík,	- 62 "	Emil Ivanovič,	- 77 "
František Procner	- 26 "	Júlia Zacharová	- 70 "
Július Suchý,	- 70 "	Mária Karneková	- 69 "
Júlia Straková,	- 70 "	Alžbeta Cimrová	- 70 "
Štefan Struska,	75 "	ján Bača,	- 87 "
Mária Šimaškovičová	81 "	Mária Zajacová	- 83 "
8. ján Oksavec	69 "	Maximilián Zajac	- 59 "
		Anton Cimra	- 67 "
		Štefan Považan	- 63 "
		Michal Bača	- 83 "
		Karol Líš	- 71 "
		Oľga Kovotná	- 64 "
		Vlado Debnár	- 51 "

Celkový počet počet občianskych pohrebov: 22

Počet zomrelých v roku 1989 : 55 14 v obci Hadruša-Hámre.

Záznamy za rok 1989
boli schválené radou MNV
dňa 24 mája
1990.

1990

Významné udalosti v štáte.

Z novoročného prejavu prezidenta republiky.

Do nášho života sa vrátil čas, vrátila sa do neho história. Pred rokom nás všetkých spájala radosť z toho, že sme prelomili mreže totality a oslobodili sa; dnes sme všetci trochu znervóznení márnou slobody. Naša spoločnosť je ešte stále v akomsi šoku.

Starý systém sa zrútil, nový nie je doteraz vybudovaný a náš život spoločenský je poznamenaný neistotou, či vôbec vieme, aký systém chceme budovať, akým spôsobom to máme budovať a či to vieme budovať.

Nemilým prekvapením, ktoré nám rok 1990 priniesol, je teda atmosféra dosť rozpačitá, ak nie priamo dusná, v ktorej sme sa na sklonku roku ocitli.

To dobré, čo sa stalo, a o čom sme si pred rokom ešte ťažko vedeli predstaviť, že sa nám podarí:

1. Posledné jednotky Sovietskej armády, ktoré nás pred 20-imi dvoma rokmi prepadli

5. V. 91
30 min.

opúšťajú našu krajinu.

2, Úspešne sme absolvovali prvé slobodné voľby po 42-och rokoch, v ktorých sme si zvolili svojich predstaviteľov do zastupiteľských zborov všetkých stupňov, skutočne podľa svojej vôle.

3, Naše parlamenty prijali veľa desiatok zákonov, ktoré tvoria právne základy demokratického štátu.

4, Dosiahli sme to, že náš celý svet rešpektuje po dlhých desaťročiach opäť ako nezávislý demokratický štát, a že sa tento štát teší všestrannej vážnosti, je navštevovaný najvýznamnejšími svetovými štátnikmi, ktorí vysoko oceňujú našu zahraničnú politiku, smerujúcu mierovej Európy.

5, V našej krajine bol obnovený slobodný náboženský život.

6, Popretŕhali sme dráty, ktorými bola naša republika obklúčená. Všetkovek môže cestovať kamkoľvek a ktokoľvek môže prichádzať k nám.

7, V našej krajine je úplná sloboda slova a prejavu a je zaručená sloboda zhromažďovania a združovania.

8, Po zložitých diskusiách sa nám podarilo vypracovať scenár ekonomickej reformy. 9, Začali sme tvoriť skutočnú a živú schopnú federáciu.

Podarilo sa nám v jednom-jedinom roku viac než počas predchádzajúcich štyridsaťdva rokov.

Najneskôr do konca roka, by mali naše parlamenty prijať tri nové ústavy, dve republikové a federálnu.

Už by sa mali začať aukcie podľa zákona o malej privatizácie. malá privatizácia by mala byť ukončená v budúcom roku, v roku 1992. Súčasne s malou privatizáciou by sa mala začať veľká privatizácia.

Dnešným dňom sa začína stav slobodnej tvorby cien. V druhej polovici roka by sa mala a mohla hladina cenová upokojiť.

V prvej polovici roka možno očakávať vzrast inflácie.

V roku 1991 prerokuje a prijme federálne zhromaždenie dobré a spravodlivé zákony do budúcnosti nášho poľnohospodárstva.

O rok sa naša krajina bude pomaly pripravovať na nové parlamentné voľby.

Významné udalosti v našej obci.

Dve jubileá

Šesťstoročnica Dolných Hámrov

Keď uhorský panovník Ľudvík I. daroval hrad Revište novým majiteľom, dostali s hradom aj rozsiahlé okolité územia. Majitelia Revišťa postupne osidľovali územie najprv popri Hrone, a neskôr aj v údoliach po stráňach rieky.

Tak sa prví osadníci dostali do dnešnej Hodrušsko-Hámorskej doliny. Usadili sa pod hrádzou jazera, ktoré zadržiavalo vody potoka ústiaceho do Hrona.

Prvá písomná zmienka dnešných Dolných Hámrov je z roku 1391.

Ku koncu 14. storočia mala osada 13 dvorov, a žilo v nej asi 110 ľudí.

Osadníci sa zaoberali poľnohospodárstvom, pastierstvom, drevorubačstvom a neskôr aj povozníctvom pre banské podnikanie v neďalekej Banskej Hodruši. Keď banské podnikanie preniklo aj do tejto enklávy, časť obyvateľov pracovala aj v baniach.

V polovici 14. storočia bol v dolnej časti postavený hámor na železiarskú výrobu (dnešné „Trosky"), a osada podľa neho na rozdiel od starších Horných Hámrov pomenovaná Dolný Hámor.

Od roku 1564 sa obec dostala pod pánstvo rodu Dóczyovcov, a v jeho držbe bola až do vymretia tohto rodu - v roku 1674, kedy všetky jeho majetky prevzala štiavnická Banská komora.

Turci na južnom Slovensku a dolnom toku Hrona vládli takmer dve storočia a robili výpady aj do miest a dedín v tejto oblasti. Pri jednom takomto nájazde horda Turkov v lete 1663 prenikla až do Dolných Kámrov. Niekoľko domov vyplienila, umiesla jedno dieťa a pastiera so stádom dobytka. Obec mala šťastie, že to bol jediný výpad Turkov do toho údolia.

Turci boli v roku 1664 pri Žarnovici porazení a viac sa v týchto končinách neukázali.

V roku 1738, keď sa kutacie práce preniesli aj do oblasti dnešných Dolných Kámrov (bane na „Prielohu", kalangovej, „Kedenom") pre výstavbu vtedy najväčších stupov v doline (na takzvanom „Placi") bola odvodnené jazero, ktoré zaberalo plochu od Murániа po Kyslú. Zbytky týchto stupov na úpravu vyťaženej rudy boli zlikvidované až po druhej svetovej vojne.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov bola nízka; k zlepšeniu došlo až po otvorení prvej školy v súkromnom dome na Murániі, kde prvým učiteľom bol Tomáš Ťahorský.

V roku 1897 postavil uhorský štát pochodovú školu aj s bytom pre učiteľa. V tejto škole sa niektoré ročníky základnej školy učia aj v súčasnosti. (Pochodová škola bola pôvodne postavená pre úradníkov.)

Po stránke cirkevnej obce ako kaplnka prislúchala do farnosti Žarnovickej. Drevený kostolík sa spomína v roku 1713, mal rozmery 12 x 9 metrov a bol zasvätený svätej Alžbete.

V roku 1774 dal mlynár Krištof Klučka postaviť na začiatku obce drevenú kaplnku zasvätenú Panne Márii. V nej sa po rozpadnutí dreveného kostolíka konali cirkevné obrady.

V roku 1778 farníci prebudovali na murovanú kaplnku.

Tento objekt je najstarším v Dolných Hámroch. Na mieste bývalého dreveného kostolíka postavila Gerambská banská únia v rokoch 1892-94 jednoloďový kostol v novorománskom slohu rozmerov 21 x 9 m. Zasvätený je tiež svätej Alžbete, vysvätený bol 15. júla 1894.

Jeho výstavba stála 40 tisíc uhorských zlatiek. Nad vchodom do kostola je latinský nápis „Ad majorem Dei gloriam" čo znamená „K väčšej sláve Božej".

Pri vstupe k hlavnému oltáru sú dve klačiace sochy baníkov - „aususníkov" v slávnostnej baníckej uniforme. Aususníci asistovali pri slávnostných bohoslužbách v celom regióne. Uvedené sochy zhotovil a kostolu darovali vtedajší riaditeľ Šandriku, umelec ján Peterka.

Kámorský kostol má ešte jednu jedinečnosť. Je to najlacnejší kostol, ktorý získala cirkev na Slovensku.

Po rozpade Jerambskej únie v apríli 1906 sa dostal na dražbu aj kostol a žarnovický farár Vojtech Havas ho získal za pikných 100 vtedajších korún.

V rokoch 1848-49 v januári 1849 prešli touto dolinou cisárske vojská, ktoré na jednom úseku do Banskej Štiavnice, v Kalej zviedli s maďarskými honvédmi v čele s veliteľom Arthurom Georgym boj. Po porážke sa maďarské jednotky štiahli dolinou do Žarnovice.

Jerambská únia bola v štiavnickej oblasti nielen kapitálove najsilnejším spoločníkom, ale vlastnila aj najvýnosnejšie bane na drahé kovy.

Na striebro najvýnosnejšia baňa v 19. storočí bola „Schöpferšľuha" v dolnej časti Banskej Hodruše. Najväčším odberateľom striebra bol uhorský štát, až do prechodu z bimetalickej sústavy na zlatú.

Ďalším nešťastím Jerambskej únie bol pokles svetových cien surového striebra, a to v dôsledku objavu bohatých nálezísk lacného kovu na iných kontinentoch.

Hlbinná ťažba spôsobila, že spoločnosť nebola schopná predávať vyťažené striebro za svetové ceny.

V snahe zachrániť baňu, rozhodla sa vedenie spoločnosti spracovávať vyťažené striebro na hotové výrobky.

Projektantom tohto odvážneho plánu bol Róbert von Berks. Aby prepravné náklady boli čo najnižšie, rozhodol, že fabrika na tieto výrobky bude čo najbližšie k surovinovému zdroju.

Pokračovanie - viď! Kroniku obce Dolné Kámre - „Založenie obce".

Pôvodná kronika do roku 1945 bola zničená.

Charakteristika obce:

Katastrálne územie našej obce tvorí jeden zo vstupov do štiavnického pohoria a z toho dôvodu je i značne členitý. Zaberá rozlohu 4613 ha, z čoho prevážna časť je lesný fond.

Výmera poľnohospodárskej pôdy je 317 ha, z nej 246 ha je v držbe JHR, v ktorých obci je 480. Ostatnú pôdu obhospodárujú JRD a ŠM.

V obci je široko rozvinutý priemysel, ktorý zamestnáva prevážnu väčšinu našich občanov.

Pretože počet pracovných miestďaleko prevyšuje počet pracovne aktívneho obyvateľstva v obci, dochádza do zamestnania z blízkeho okolia i vzdialenéjšia okolo 800 zamestnancov. Ťažký nepriaznivý stav sa začal v 70-ich rokoch, kedy po zlúčení obce Dolné Kámre a Banská Štiavnica bola zahájená

výstavba, čím nastal značný úbytok obyvateľstva, ktorý prebrváva doteraz, ikeď od roku 1983 je výstavba povoľovaná neobmedzene.

Vybavenosťou obce po stránke infraštruktúry je na viac, ako 3 tisíc obyvateľov, avšak vinou neuváženej bytovej politiky počet obyvateľov kolíše okolo 2500.

Výstavba obce:

Pri ďalšom pôsobení tohoto stavu dôjde k problémom akívneho využívania predškolských, školských, obchodných a kultúrno-spoločenských zariadení, ktoré sú v obci vybudované na dobrej úrovni a dostatočnej kapacite.

Zo strany národného výboru boli prevedené opatrenia na zmenu tohoto stavu. Zabezpečili sme zmenu intravilánu obce, výstavbu bez obmedzenia, zaradenie obce do kategórie - stredisková.

Jediné východiská zostala vo vybudovaní inž. sietí IBV „Horné lúky". na to však potrebujeme finančnú čiastku 5 mil. Kčs.

V rámci IBV je rozostavaných 15 rodinných domov, z nich 2 majú vydané stavebné povolenie pred rokom 1983.

Jedným z vážnych problémov sa čoraz výraznejšie začal prejavovať nedostatok finančných prostriedkov.

Prakticky to znamenala na obciach obmedziť, prípadne zastaviť plánované akcie a šetriť každou korunou, pretože dostať sa do platobnej neschopnosti by znamenalo neriešiteľný problém.

Konkrétne pre nás by to znamenalo, zastaviť práce na inžinierskych sieťach TBV „Horné lúky", obmedziť výstavbu rozvodu plynu, nezačať s výstavbou predajne v časti Hodruša.

Všetky tieto akcie boli podmienené finančnou dotáciou z vyšších orgánov, ktoré sme nedostali, respektíve len v obmedzenom množstve.

I napriek tomuto stavu sme sa v rámci finančných možností snažili v každej časti obce zabezpečiť riešenie najvážnejších problémov.

V časti obce Hodruša sme previedli výstavbu operného múru v dĺžke 35 metrov a opravu cintorínskej brány nákladom 100 tisíc Kčs, úpravu MK v časti „Špicberg", nákladom 250 tisíc Kčs. Zakúpili sme stropné panely pre predajňu potravín nákladom 40 tisíc Kčs, úpravu budovy verejného táboriska nákladom 70 tisíc Kčs.

V I. Základnej škole bolo zriadené jazykové laboratórium, oprava ÚK, maľovanie budovy, oprava komínov celkovým nákladom 235 tisíc Kčs.

V I. Materskej škole sa previedli údržbárske práce nákladom 28 tisíc Kčs.

V časti obce Hámre sme previedli preložku trasy miestneho rozvodu plynu popod štátnu cestu pri kostole za 40 tisíc Kčs, plynofikáciu Detských jasiel za 165 tisíc Kčs.

Ukončili sme výstavbu výdajne liekov nákladom 154 tisíc Kčs, zaplatili sme projekt a plynovú pec pre II. Základnú školu za 80.300 Kčs, zaplatili sme projekt IBV „Horné lúky" nákladom 116 tisíc Kčs.

V časti Kopanice sme zabezpečili výmenu podlahy v predajni potravín, montáž potrubia pre požiarnu vodu, oplotenie pred požiarnou zbrojnicou celkovým nákladom 15 tisíc Kčs. Pripravuje sa projekt rekonštrukcie „Kw" siete.

Koncom vedené práce boli zabezpečené aktívnou prácou niektorých poslancov a občanov, za čo im patrí poďakovanie.

Ďalej veľký kus práce odviedla i Drobná prevádzkáreň pri MNV.

V rámci obce sa zabezpečuje projekt na vodovod a kanalizáciu centrálnej časti obce.

Pohyb obyvateľstva:

K 31. XII. 1990 celkový počet trvale prihlásených občanov činil 2.468.

Vekovne pracovnom pomere bolo 1023 občanov.

Pohyb bol následovný:

- celkom sa narodilo 28 detí, o 1 menej ako vlani,
- zomrelo 43 občanov, čo je o 12 menej ako v r. 1989,
- odhlásilo sa 76 občanov, o 34 menej ako v r. 1989,
- prihlásilo sa 54 občanov, o 10 viac ako v r. 1989,
- prechodný pobyt má 146 občanov.

Počet obyvateľov oproti roku 1989 sa znížil o 37. Trvalý pokles obyvateľstva zaznamenávame prakticky už desať rokov, a toľko rokov hovoríme o jeho východisku, avšak ani za strany nadriadených orgánov ani organizácií v obci ľahko dáke

nebola venovaná náležitá pozornosť.
Národný výbor urobil všetko, čo bolo v jeho silách. Konkrétne sme toto rozviedli vo vlaňajšom rozbore, takže v našej situácii dnešnej nemá význam sa o tom hlbšie rozširovať, snáď len pripomenúť, že jediné východisko zostalo vo vybudovaní inžinierskych sietí IBV „Horné lúky" na čo však potrebujeme finančnú čiastku okolo 5 mil. Kčs.

V rámci IBV je rozostavaných 12 rodinných domov, z nich dvaja majú vydané stavebné povolenie pred rokom 1983.

Štátna správa MNV

MNV vykonával štátnu správu na úseku miestneho hospodárstva, sociálnej starostlivosti, dopravy, PZVH požiarnej ochrany a vojenskej evidencie.

Úkon pracovníkov bolo je a bude maximálne v silách so zákonom uspokojovať potreby a záujmy občanov, prakticky bez správnych dní.

Zo strany občanov by bolo potrebné väčej chápať situácie, kedy úrad nie je schopný všetko poriešiť; ale je tu previazanosť rôznych iných kompetentných orgánov a organizácií. MNV spolupracoval s podnikmi služieb:
- priemyselný podnik Banská Štiavnica,
- Tiaran.

Ďalšia oblasť služieb zabezpečovala:
Drobná prevádzkáreň - pri MNV a občania s povolením na súkromnú činnosť.

Počet matričných dokladov bola vydaných 24, čo je o 7 menej ako v roku 1989.

- overenie opisov 62, čo je o 8 menej ako v r. 1989
- overenie podpisov 178, čo je o 84 viac ako v r. 1989
- rôzne potvrdenia 336, čo je 28 menej ako v r. 1989
- Počet vybavených listov 733, čo je o 126 menej "-
- počet povolení na uzatvorenie predajní 198,
- počet prejednaných priestupkov 22 o 3 viac,
- počet povolení na drobnú stavbu 14,
- počet rozhodnutí na pridelenie bytu 18,

Sociálna starostlivosť:

na sociálnej starostlivosti bolo vyplatené vo 62 tisíc Kčs - 51.700 Kčs.

Počet opatrovateliek - 12.
Boli prejednané 3 sťažnosti, z toho 1 neopodstatnená.

V priebehu roka bolo mnoho problémov v obchodnej sieti, čo do značnej miery zapríčinilo kolísanie cien a distribúcia tovarov. Veľký problém by do značnej miery mala odstrániť nastupujúca privatizácia, kde predajca bude musieť viac dbať na konkurenčnú schopnosť a pracovnú dobu.

Plenárne zasadnutie MNV zasadalo celkom 4 krát, z toho 1 krát mimoriadne, s priemernou účasťou na 69%.

Boli prijaté 4 uznesenia, ktoré boli záväzné pre 40 poslancov, z ktorých však podľa percenta účasti mnohí si prestali plniť svoje povinnosti.

Rada MNV zasadala celkom 11 krát s priemernou účasťou 82%. Rada pracovala v zložení 11 členov.

V priebehu roka došlo v jej zložení k dvom zmenám, z dôvodu obsadenia politických strán a hnutí.

Prejednala a rozpracovala celkom 107 uznesení.

Šaľkiež komisia v počte 12, z toho 3 pomocné zaznamenali vysokú absenciu poslancov, ale aj občanov, čo sa odzrkadlilo na ich práci. K spokojnosti pracovala komisia obchodu a cestovného ruchu, i sociálno-zdravotná, bytová, zbor pre občianske záležitosti a výbor ľudovej kontroly.

Z uvedeného vidieť, ako sa niektorí poslanci konkrétne postavili za prijatý akčný program, ktorého platnosť bola do komunálnych volieb.

Výsledky komunálnych volieb:

Za starostu obce 24. novembra 1990 z celkového počtu zapísaných voličov 1827 sa volieb zúčastnilo 1368 voličov 74,8%.

Za starostu obce Hadrusa-Kámre bol počtom hlasov 932 zvolený Jaromír Škarba, politickej príslušnosti - NEKA - (nezávislý).

Do obecného zastupiteľstva bolo zvolených 23 poslancov.

Jednotlivé zastúpenie politických strán je:

KSS-SDĽ - 10 poslancov,
VPN - 9 poslancov,
KDH - 4 poslanci.

Zvolení poslanci do Obecného zastupiteľstva za obvod č. 2. časť.

1. Bednár ján, inž. - KSS-SDĽ - 550 hlasov.
2. Suchý Bruno, inž. - KSS-SDĽ - 498 hlasov.
3. Zichner František, - KSS-SDĽ - 494 hlasov.
4. Zigová Jarmila - NVDR - KDH - 498 hlasov.
5. Molčan Vlado, - KSS-SDĽ - 445 hlasov.
6. Bóbiš Vojtech, - KSS-SDĽ - 436 hlasov.
7. Kamodyová Helena - KSS-SDĽ - 429 hlasov.
8. Uram Jozef, - KSS-SDĽ - 427 hlasov.
9. Kaszáš Karol, - VPN - 373 hlasov.
10. Považan Štefan, - SDĽ - 372 hlasov.
11. Zubek Vlado, - VPN - 372 hlasov.
12. Weis Karol, - SDĽ - 354 hlasov.

V Hodruši - Hámroch, 24. novembra 1990

Predseda MNV

Slančík ján.

Poskytovanie služieb obyvateľstvu:

Drobná prevádzkáreň pri MNV zabezpečovala prevažnú časť údržbárskych prác na teritóriu obce.

Úhrn rozpočtových výdavkov:

Rozpočet: 2,854.770 - Kčs

Čerpanie: 2,538,951 - Kčs

Zostatok na bežnom účte k 31.XII. 1990 činí: 240.615 Kčs.

Činnosť drobnej prevádzkárne MNV.

Prevádzkáreň má registrované na OKV v Žiari a schválené tieto činnosti: autodoprava, zámočníctvo, elektroúdržba, drobná údržba a stavebná údržba.

Prevádzkáreň zamestnáva dvoch stálych pracovníkov. Ostatní pracovníci sú brigádnici z radov zamestnancov n.p. Samorín a dôchodcov.

Z toho dôvodu je väčšia časť prác v popoludňajších hodinách a v sobotu.

V roku 1990 Prevádzkáreň pri mnv dosiahla nasledovné príjmy a výdavky.

Príjmy spolu: 1,343.757,59 Kčs
Výdavky spolu: 982.811 - Kčs
Mzdy spolu 483.768 - Kčs

Stav na bežnom účte k 31.XII.1990 321.894 Kčs

Výstavba š.p. Jandrik v Dolnej Kamenici v roku 1990.

V rámci podnikov (závod 01 - Hodruša Kámre, závod 02 Štós, závod 03 Hanušovce a SOU) bolo realizované investičné práce a dodávky v hodnote 32,685 mil. Kčs. Z toho na stavbách 19,529 mil. Kčs, strojov a zariadení 13,156 mil. Kčs

V závode 01 Hodrušа-Kámre bol v roku 1990 dokončený „sklad 781 za 2 mil. Kčs, ktorý sa nachádza v hornej časti závodu. je tam umiestnená skúšobňa nástrojov, rezáreň materiálu a odpaľovňa.

Boli zakúpené stroje a zariadenia v hodnote 3,554 mil. Kčs. Počas roka sa intenzívne pracovalo na akcii zvláštneho určenia pod názvom „Zvláštna stavba civilnej obrany". Objekt sa nachádza oproti závodu.

Rozpočtové náklady stavby sú 12 mil. Kčs a je plánovaná na ukončenie v roku 1991.

Výrazné zmeny v podmienkach hospodárenia podnikov sa premietli aj do činnosti podniku. Bolo rozhodnuté, že pripravovaná investičná akcia

„Výroba nádrží", približne za 15 mil. Kčs sa nerealizovala z dôvodu zníženia požiadaviek odberateľa na plánované výrobky, ako aj z dôvodu toho, že k prípadnej realizácii by došlo len za predpokladu zabezpečenia potrebných finančných prostriedkov z činnosti podniku. Tieto prostriedky podnik nemal.

To isté platí aj v pripravovanej výstavbe Slobodárne, ktorá mala byť postavená „Na placi" v Dolných Hámroch.

Pozornosť podniku bola a je sústredená na investičnú akciu „Zakovanie kanistrov a čističov vzduchu", čím by sa zlepšilo pracovné prostredie a do ovzdušia by nešlo toľko exhalátov.

Výstavba Rudných baní š.p. v Hodruši-Hámroch v roku 1990.

Po štyridsiatich rokoch ťažby a spracovania medených rúd z ložiska žila Rozália bola táto činnosť z dôvodov vytáženia otvorených zásob v októbri ukončená. Za obdobie január až október sa vytážilo 85.485 tón medenej rudy (Cu) o kvalite 24% kovu-medi (Cu).

Od novembra sa zahájila ťažba a spracovanie polymetalických (Pb-olova, Zn(zinku), Cu-medi) rúd tiež na bani Rozália.

Pokusne sa zahájila výroba selektívnych koncentrátov oloveného a zinkového.

Popri uvedenej hlavnej činnosti sme v uplynulom roku realizovali nasledujúcu činnosť:

1. Zahájenie otvárkových prác na ložisku Fe(železo), Vyhne-Klokoč.

2.) Zahájenie vyhľadávacieho prieskumu na Aurum-zlato zriadenie žila „Rozália".

3.) Výstavba sociálnej budovy na bani Rozália v rámci predbežného prieskumu.

4.) Zahájili sme práce na zabezpečení a likvidácii ložiska Cu-(kuprum=meď) v bani „Rozália".

Hospodárske úlohy závod splnil, keď plán na rok 1990 bol prekročený o viac ako 1 mil. Kčs. Zamestnávali sme 230 pracovníkov.

Telovýchova a šport.

časť Dolné Hámre

Telovýchovná jednota Banský - Dolné Hámre je v zmysle zákona čs. 83/1990 Zb. dobrovoľným združením zamestnancov Banský Dolné Hámre a občanov Hodruša-Hámre, ktorí jej prostredníctvom prevádzajú športovú a záujmovú činnosť.

Poslaním telovýchovnej jednoty je uspokojovať záujmy a záľuby v oblasti telesnej kultúry pri vytváraní podmienok na upevňovanie zdravia, zvyšovania telesnej a duševnej zdatnosti, ako i športovej výkonnosti. TJ je organizáciou a právnou subjektivitou pri prevedenej registrácii na ministerstve vnútra SR a pridelením vlastného, identifikačného čísla KSSŠV a je v asociácii telovýchovných jednôt.

Telovýchovnú jednotu tvoria oddiely a odbory. Členstvo TJ je dobrovoľné. Počet členov k 31. XII. 90 bol 825 členov - dospelí 410, dorast 215, žiaci 200 členov.

Najvyšším orgánom telovýchovnej jednoty je valné zhromaždenie delegátov, celkom ho tvorí 35 členov. Na čele TJ je výbor pozostávajúci z 13 členov, revízna komisia má troch členov.

TJ sa riadi plánom činnosti, má vlastný finančný rozpočet. Činnosť jednotlivých oddielov a odborov a ich finančné zabezpečenie je riešené dotačnou politikou riadiacich telovýchovných orgánov, príspevkom FKSP š.p. Šandrik, materiálnou výpomocou š.p. Šandrik a vlastnou hospodárskou činnosťou.

TJ má 6 oddielov a 2 odbory.

Futbalový oddiel

má v súťažiach 5 družstiev,

- družstvo dospelých štartuje v krajskej súťaži,
- družstvo staršieho dorastu v I. triede,
- družstvo mladšieho dorastu štartuje v kraj. súťaži,
- družstvo starších žiakov v I. triede,
- družstvo mladších žiakov v okresnom prebore.

Okrem týchto družstiev do okresnej súťaže sú zapojení neregistrovaní hráči a ďalší hrajú rekreačne medzidielenskú súťaž.

Futbalový oddiel eviduje 341 členov, z toho je 95 je aktívnych. Futbalový oddiel vedie 5 členný výbor. Všetky družstvá majú svojho trénera a vedúceho, materiálne zabezpečenie je na dobrej úrovni.

Futbalový ročník 1990-91, jesennú časť sa nášmu mužstvu nedarila, obsadili 13. miesto. Príprava na jarnú časť sa začala 15. januára a od 2. februára 1991 do ôsmeho absolvovala mužstvo sústredenie na Lichnave.

Lyžiarsky oddiel : zabezpečuje výcvik žiakov, má 30 žiakov. Členovia LO odpracovali 2509 hodín pri budovaní vleku a výstavbe sociálneho objektu, ako i údržba zjazdoviek.

Oddiel ľadového hokeja má 20 hráčov. Tradícia hokeja u nás pretrváva, a je obľúbená i športovej verejnosti.

Stolnotenisový oddiel reprezentuje družstvo dospelých a družstvo žiakov, ktorí sú zaradení v okresnej súťaži.

Kolkársky oddiel sa skladá z 30 členov a do súťaže má zapojené dorast a dospelých. Štartujú v krajských súťažiach.

Tenisový oddiel. Veľkým nedostatkom uplynulej sezóny bolo, že sa málo venovalo mládeži. Väčšinou sa aktívni hráči venovali blízkemu okruhu, pričom nie vždy správne metodicky. Členovia oddielu odpracovali 200 brigádnických hodín.

Turistický oddbor - lenže odbor svojou činnosťou, spolu s odborom ZRTV patrí jedným z najlepších v našom okrese. Odpracovali 720 brigádnických hodín, prešli 312 km, zaúčastili 529 členov, prešli Štiavnickým pohorím, Ďumbier, Veľký Kriváň, malá Fatra, Buchlov a mnohé iné. Odbor turistiky združuje 102 členov.

Odbor ZRTV. Športovú činnosť zameriaval - rozvíjal k prípravám ČSS-1990 s počtom 36 žien, 9 mužov a 16 detí. Celkom odbor združuje 88 členov. V brigádnickej činnosti sa zapojili k jarným prácam, úprave ihrísk a kúpaliska. Výbor TJ ho zaraďuje medzi jeden z najaktívnejších, podieľajúcich sa na rozvoji masového športu.

Pre zabezpečenie športovania máme vybudovaný športový areál v hodnote 10 mil. Kčs. Veľmi pociťujeme telocvičňu, zatým využívame telocvičňu II. ZŠ. Pristúpili sme k budovaniu

dvoch garáží pre autobus a nákladné auto a to z vlastných zdrojov. Na Hodrušskom jazere prevádza sa výstavba socialno-prevádzkovej budovy a dvoch lyžiarskych vlekov s hlasateľňou a svetelnou ~~tabuľou~~ tabuľou. Zabezpečenie činnosti je úzko previazané s SOU Sandrik, ZŠ I. a ZŠ II.

Telovýchova a šport
časť
Hodruša.

Telovýchovnú jednotu vedie osem členný výbor, ktorý sa pravidelne schádza podľa vypracovaného plánu práce.

Futbalový oddiel zatiaľ svoju činnosť nezačal pre nedostatok hracej plochy.

Lyžiarsky oddiel vyvíja pomerne dobrú činnosť vo výchove mladých pretekárov z radov žiakov.

Turistický oddiel usporiadal pochody na Sitno a Vysoké Tatry.

Oddiel ZRTV prevádza gymnastiku žien v telocvični I. ZDS. Účasť priemerná - 8 žien. Oddiel vedie učiteľka Žiaková.

Klub mladých - ZK - odborového zväzu KOVO - Sandrik.

Činnosť v klube mladých sa niesla v znamení zmien, ktoré u nás nastali. Veľmi dôležitou záležitosťou bolo založenie Zväzu mladých.

V januári pripravili tradičný karneval na ľade s diskotékou. Každý mesiac jeden krát premietali pre deti rozprávky prostredníctvom videorekordéra. Každých 15 dní poriadali diskotéky, na ktorých zaznamenali veľmi dobrú účasť. Svoju činnosť zameriavali na také podujatia, na ktoré nie sú potrebné veľké finančné prostriedky.

Z novších podujatí, ktoré prevádzajú sú „Hry na Kopalisku" TJ zúčastnili sa ich družstvá detí a dospelých.

Veľmi dobrým podujatím, kde sa bavili súťažiaci a diváci bola súťaž „Kidlisko sa bavý", pripravená spolu so závodným klubom.

Súťažili družstvá detí a dospelých vytvorené z jednotlivých činžiakov. Najlepší boli odmenení kríčkami ruží. Na záver roka pripravili vianočné prázdninové diskotéky a tradičný „Silvester 90".

Celá kultúrna činnosť je značne ohrozená pre nedostatok finančných prostriedkov.

Vedúci klubu bol Jozef Uram ml.

Činnosť ZK odborového zväzu KOVO - Sandrik.

Závodný klub začal rok 1990 tradičným novoročným posedením s dôchodcami, ktoré sa konalo 25. januára 1990 v kultúrnom dome Baník v Hodruši. V priebehu I. polroka pravidelne pripravovali súťaž pre pracovné kolektívy závodu, ktorá v tomto roku niesla názov „Bavíme sa po práci". Hlavným cieľom tejto súťaže bolo rozšíriť všeobecné vedomosti pracujúcich a zabaviť sa kolektívne po práci.

16. februára pripravili tradičný Sandrický ples. 8. a 9. marca si pripomenuli rozhlasovú reláciu MDŽ a 45. výročie oslobodenia našej obce. Pri príležitosti „Mesiaca knihy v našej obci usporiadali pre deti formou testov malú súťaž o literatúre. Zo správne vyplnených testov vylosovali troch výhercov, ktorí sa stali

držiteľmi hodnotných cien. 23. marca vystúpila folklórna hudba „Hudci" so svojím programom.

1. mája sa konala tradičné májové popoludnie na štadióne telovýchovnej jednoty. V kultúrnom programe vystúpili deti súboru „Lomec", súbor „Jandričan" a dychová hudba.

9. mája sa konali oslavy 45. výročia oslobodenia našej vlasti pred pomníkmi padlých v obochčastiach obce.

1. júna pri príležitosti Dňa detí pripravili súťažné popoludnie pre deti s diskotékou.

8. júna usporiadali zájazd pre pracovné kolektívy na kultúrny program do Bratislavy.

27. júna súbor „Lomec" a „Jandričan" boli na výlete vo Vysokých Tatrách.

27. júla sa konali oslavy 95. výročia založenia továrne Jandrik.

19. septembra vystúpil folklórny súbor spevácky „Bystričan" z Banskej Bystrice.

Od 13. novembra až do Vianoc sa konala výstava kníh spojená s predajom.

12. decembra zavítal medzi deti v Klube mladých „Dedo mráz", ktorých odmenil sladkými balíčkami.

Počasie 1990

Mesiace:	nočné teploty:	denné teploty:
Január	-12 - 15°C	-7 - 9°C
Február	- 5 - 10°C	+6 + 8°C
marec	- 2 - 4°C	+7 + 9°C
apríl	- 0 - 2°C	+14 + 18°C
máj	+ 2 + 8°C	+ 16 + 26°C
jún	+ 8 + 10°C	+ 20 + 29°C
júl	+ 12 + 14°C	+ 28 + 32°C
august	+ 15 + 16°C	+ 30 + 33°C
september	+ 7 + 9°C	+ 16 + 20°C
október	+ 9 + 10°C	+ 18 + 22°C
november	- 4 - 2° C	+ 8 + 10°C
december	- 6 - 8° C	- 2 - 4°C

Najteplejší rok

Rok 1990 bol podľa údajov dosiaľ najteplejší, povedal meteorológ D. Hansen, pracovník Svetového inštitútu prírodných zdrojov.

K tomuto konštatovaniu odborníci dospeli na základe pozorovaní a meraní, ktoré neuskutočňovali iba v americkej kozmickej agentúre NASA, ale aj vďaka údajom, ktoré poskytla meteorologická služba Veľkej Británie a viacerí svetoví univerzitní vedeckí centrá.

Potvrdzuje sa hypotéza hovoriaca o systémovom otepľovaní našej planéty.

Merania teploty v spodných vrstvách atmosféry na zemskom povrchu i vo vode ukázali, že teplota zeme sa v porovnaní rokov 1951 až 1980 zvýšila o 0,3 C.

Súčasne s oteplením v Európe, USA, západnej Sibíri a na Ďalekom východe sa naopak znížili teploty.

Sucho, sucho...

Tohoročné leto na Slovensku je druhým najsuchším v tomto storočí. Suchšie bolo len obdobie mesiacov jún, júl, august iba v roku 1947. Dôkazom obrovského a dlhotrvajúceho deficitu vlahy je napr. fakt, že najprodukčnejších oblastiach Slovenska chýba od začiatku roka doteraz 120 až 170 litrov vody na jeden štvorcový meter, čo má veľmi negatívny vplyv nielen na úrodu poľnohospodárskych kultúr, ale aj na stavy vody v riekach, jazerách, i podzemné zdroje pitnej vody, ktoré sa samozrejme zmenšujú. Stráca sa vydatnosť podzemných zdrojov pitnej

vody spôsobuje nedostatok zrážok nielen v tomto, ale aj v predchádzajúcich suchých rokoch.
Dôsledkom veľkej nedostatočnosti zrážok v tomto roku je aj nízky stav vody v slovenských riekach.

Životné jubileá.

Výročie sobášov

50. výročie sobáša: Tonhauserovci - Kopanice
25. výročie sobáša: Jozef a Albína Hrnčiarovi, Ján a Elvíra Bačoví, Karol a Emília Kazsášoví.

Emil, Boleslav Lukáč, nedožité 90. narodeniny.
Medzinárodné stretnutie zberateľov minerálov.
Návšteva v Dome dôchodcov v Žiari n/Hronom, pri príležitosti „Mesiaca úcty" k starším.
Novoročné posedenie s dôchodcami.
Odovzdávanie občianskych preukazov.
Uvítania detí do života. Počet individuálnych uvítaní: 15.
Spoločné uvítanie: 1.
Deň učiteľov - 28. marec.
Počet sobášov: 8.

Najstarší občania:

80 roční:

Časť Dolné Hámre:
Mária a Anna Tumová,
Alžbeta Izáková,
Anna Považanová,
Kristína Straková,
Jozef Závadský,
Antónia Jasenáková

Časť: Hodruša:
Anton Ihring,
Ladislav Turčiansky,
Mária Štelclová,
Antónia Chorváthová
František Springisfelt,
Mária Debnárová
Ján Drégely.

90-roční občania: Vetráková Terézia, 91 ročná.
Kubišová Veronika, 92 ročná,
Dolinská Anna, 94 ročná.

Občianské pohreby:

časť: Dolné Hámre:

Anton Škarba,
Cyril Cesnak,
Pavel Rožka,
Jozef Gálik,
Jozef Bogdán,
inž. František Komora,
uč. Vojtech Dian,
Mária Tomková,
9. Albert Suchý.

časť: Hodruša:

Margita Ivanovičová
Katarína Bencová,
Vladislav Buštor,
Anna Hoffmanová,
5. Samel Štelcl, uč.

Záznamy za rok 1990
boli schválené radou Obecného úradu
dňa 4. júna
1991.

Stranu 425 na 426
opravil kronikár Uhnix,
pretože strana 409 je
dvakrát zapísaná.

-1991-

Významné události v štáte.

Z novoročného prejavu prezidenta republiky.

„Zdá sa, že všetko čo prežívame musíme prežiť. Preskočiť historickú fázu svojho sebahľadania, žiaľ nemôžeme. Máme jedinú možnosť pokračovať v ceste, a zachovať si pri tom chladnú hlavu v dôveru v ciele, ku ktorým mierime, solidárnu vzajómnosť, zdravý nadhľad, vytrvalosť a odvahu, pevnú vôľu.

V minuloročnom januári sa začala, ako všetci viete ďalekosiahlá transformácia našej ekonomiky. Ak bol rok 1990 rokom politickej liberalizácie, tak rok 1991 bol rokom ekonomickej liberalizácie. Teším sa z toho, že základné systémové kroky našej reformy sa zatiaľ daria. Prežili sme to, čo mnohými štátmi v podobnej situácii otriasla až v základoch, totiž prvú liberalizáciu cien, po dlhých desaťročiach ich centrálneho určovania.

Zaviedla sa konvertibilita koruny. Vykonalo sa veľa práce na poli legislatívnom, organizačnom, aj v oblasti vonkajších hospodárskych vzťahov. Už rok úspešne prebieha malá privatizácia, súkromníci vydražili tisíce predajní a prevadzkární v hodnote mnoho miliard korún. Začína sa aj veľká privatizácia,

príslušné ministerstvá teraz intenzívne posudzujú tisíce základných a konkurenčných privatizačných projektov, podľa ktorých sa bude privatizovať štátny majetok odhadovaný na stovky miliard.

Občania si registrujú svoje kupónové knižky, a pripravujú sa na to, že sa čoskoro stanú akcionármi podnikov, ktoré boli doteda štátne.

Vzniká veľká vrstva podnikateľov všetkého druhu, rodí sa trhové prostredie. Pri tom všetkom podarilo sa udržať vyrovnaný rozpočet, zabrániť nekontrolovanej inflácii, nezadlžiť sa viac, ako je nevyhnutne potrebné.

Reforma prebieha celkom úspešne a jej odvážnosť vzbudzuje v zahraničí zaslúžený rešpekt. To je dôvod na radosť. Menej radosti vyvolávajú niektoré sprievodné javy tejto radikálnej reformy. Väčšina jej príčin spočíva v hlbokých štrukturálnych deformáciách celého nášho hospodárstva, ako sme ho zdedili predovšetkým v zvlčení sa trhu bývalej RVHP. Mnoho podnikov stráca odbytiská a nie sú schopné obstáť v konkurencii; rastie nezamestnanosť, veľké ťažkosti spôsobuje zadlženosť podnikov a ich platobná neschopnosť. Mnohé z nich skrachujú, pretože nemajú perspektívu, alebo preto, že sa nedokázali včas prispôsobiť novým pomerom a pasívne sa spoliehali na to, že ich štát nejako zachráni. Táto záťaž nie je u nás rovnomerná.

Slovensko je na tom oveľa horšie ako české krajiny, a že sú veľké rozdiely aj medzi jednotlivými regiónmi. Výroba celkom klesá, ako aj životná úroveň. Ťažko vývoj bude žiaľ v tomto roku ešte pokračovať. Ťažko rok bude nielen rokom veľkej privatizácie, ale aj rokom hlbokej ekonomiky.

Niektorí odborníci hovoria, že sa celkový ekonomický pokles môže zastaviť už koncom tohto roku. myslím, že sa uprostred premieňajúceho sveta krôčik za krôčikom upevňuje medzinárodné postavenie Česko-Slovenska.

V minulom roku opustil naše územie posledný sovietsky vojak. V Prahe za aktívnej účasti Česko-Slovenska bola zrušená Varšavská zmluva. Nadviazali sme priateľské vzťahy s mnohými demokratickými krajinami, s niektorými máme už podpísané nové zmluvy. Už pred rokom sme sa stali riadnym členom Rady Európy, stali sme sa členom Európskych spoločenstiev. Je to nesporný úspech čsl-ej vlády a diplomacie. Upevňuje sa naša spolupráca s Poľskom a Maďarskom. Podieľame sa na práci konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe, ktorej Česko-Slovensko v tomto polroku bude predsedať.

Všetkých nás trápi nezmyselná vojna v Juhoslávii a nebezpečenstvo ďalších konfliktov v postkomunistickom svete. Upierame svoje nádeje k integračným európskym procesom, ktoré by mohli postaviť hrádzu hrozbe lokálnych konfliktov v Európe a v celom priestore bývalého Sovietskeho zväzu. Nedávno som predložil federálnemu

zhromáždeniu niekoľko návrhov zákonov, ktoré by mohli otvoriť priestor na ďalšie rokovanie, aby sa mohli v júni úspešne ukončiť voľby. Bol by som rád, keby váš hlas vyznel na prospech demokratickej federácie dvoch rovnoprávnych republík.

Želám Vám, vážení priatelia, aby sa Vám v novom roku darila práca, želám Vám zdravie, pokoj, dobré nervy, veľa trpezlivosti, nádeje a sily, želám Vám, aby ste sa navzájom rozumeli a pomáhali. Šťastný nový rok!

Charakteristika obce:

Katastrálne územie našej obce tvorí jeden zo vstupov Štiavnického pohoria, a z toho dôvodu je i značne členitý. Zaberá rozlohu 4613 ha, z čoho prevážna časť je značne členitá - je lesný fond.

Výmera poľnohospodárskej pôdy je 317 ha, z nej 246 ha je v držbe JHR, v ktorých obci je 480. Ostatnú pôdu obhospodarujú JRD a ŠM.

V obci je široko rozvinutý priemysel, ktorý zamestnáva prevážnu väčšinu našich občanov. Prekročený počet pracovných miest ďaleko prevyšuje počet pracovne aktívneho obyvateľstva dochádza do zamestnania z blízkeho i vzdialeného okolia cca 700 zamestnancov.

Šenso nepriaznivý vzťah sa začal v 70-ich rokoch, kedy po zlúčení obce Dolné Hámre a Banská Hodruša bola zakázaná výstavba, čím nastal značný úbytok obyvateľstva, ktorý pretrváva doteraz, i keď od roku 1983 je výstavba

povoľovaná neobmedzene.
Vybavenosťou obce po stránke infraštruktúry je na viac ako tri tisíc obyvateľov, avšak vinou neuváženej politiky bytovej, počet obyvateľov klesne okolo 2500.

Pri ďalšom pôsobení tohoto stavu dôjde k problémom akčného využívania, predškolských, školských, obchodných a kultúrno-spoločenských zariadení, ktoré sú v obci vybudované na dobrej úrovni a dostatočnej kapacite.

Zo strany Obecného úradu boli prevedené opatrenia na zmenu tohoto stavu.
Zabezpečili sme zmenu územného plánu obce, výstavba bez obmedzenia, zaradenie obce do kategórie „stredisková". Jediné východisko zostalo na vybudovanie inž. sietí IBV „Horné líky". Na to však potrebujeme 5 mil. Kčs.

Investičná výstavba obce:

„STL" - rozvody zemného plynu, inž. siete „IBV," predajňa potravín v Hodruši."

Stavby sú realizované formou dotácií z MF SR. Požiadavky, ktoré sme uplatňovali pre rok 1991 neboli zohľadnené a nakoniec z minimálnej požiadavky Kčs 300 tisíc sme dostali Kčs 190 tisíc, ktoré boli preinvestované na vybudovanie trasy zemného plynu v časti obce Dolné Hámre.

Na ukončenie odvodňovacieho rigola IBV, Horné líky sme použili finančnú čiastku Kčs 100 tisíc z vlastných zdrojov.

Výstavbou predajne potravín v časti Hodruša sme vzhľadom na daný stav prehodnotili

a z dôvodu privatizácie, a nemožnosti takúto stavbu odpredať nejakej obchodnej organizácii, javí sa jej výstavba nereálna.

V tejto časti obci sú možnosti získať priestory pre rozšírenie obchodnej činnosti, ako kultúrny dom Rudných baní, bytovka banských stavieb.

Treba povedať, že dotácie z MFSR je možné získať len na stavby, ktoré boli rozostavané k 31. XII. 1990, a žiaľ predajňa potravín, ako bývalá akcia „Z" by musela byť financovaná z vlastných zdrojov.

2. Úprava areálu cintorínov:

Zabezpečili sme, aby sa výrazne začal meniť vzhľad našich cintorínov, kde je mnoho problémov. Materiálne požiadavky boli poriešené, avšak práce sa vzhľadom na ich rozsah presunuli do roku 1992.

Práce, hlavne v časti Hodruša sa prevádzali občanmi, ktorí sú nezamestnaní a sú vedení na na Úrade práci.

3. Oprava schodov do miestnej časti „Betlehem":

Stavba bola v plnom rozsahu zrealizovaná i s montážou zábradlia.

4. Centrálna skládka šrótoviska:

Terénné úpravy a 2 ks kontajnerov boli osadené. Nedostatkom je, že v priebehu roka sa stále odpadky pohadzujú po ploche mimo kontajnerov. Už raz sme boli za túto vizitku „pochválení" v novinách. Popri nedbalosti niektorých našich občanov, ďalšou príčinou je aj to, že tento priestor býva často miestom hier detí v okolí žijúcich občanov.

5./ Rozšírenie miestneho rozhlasu:

Vybudovali sme najdlhšiu trasu do časti „Záhradky". V roku 1992 zostáva ešte vybudovať do časti „Kašiarová" a „Kohútovo", čo je materiálne zabezpečené.

6./ Úprava budovy bývalého MNV v Kopaniciach:

Stavebné úpravy boli prevedené, zostáva ešte dokončiť opravu vonkajšej fasády.

7./ Terénne úpravy okolo „Pohostinstva a „Požiarnej zbrojnice:

Akcia nebola dokončená z časových dôvodov. Materiálne je zabezpečená pre rok 1992.

8./ Príprava projektov na posilovú vodovod. a kanalizáciu „s ČOV".

Investorom stavieb je STV a.k. Banská Bystrica: z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov je celá záležitosť zrealizovaná len v štádiu projektovej úlohy. Obidve akcie sú vedené v požiadavkách na finančnú dotáciu. Je to celé závislé od finančnej možnosti Slovenskej vlády.

Z ďalších akcií financovaných z vlastných zdrojov sme začali s úpravami verejných vodných zdrojov v obci, úpravou verejných priestranstiev spojených smetnými asanačnými prácami. Od 1.1.1991 nám bolo z bývalého „ONV" delimitované Detské jasle. Problémy s tým spojené nebudeme rozpisovať, preložte v priebehu roka

Sme sa s touto záležitosťou niekoľkokrát zaoberali. Treba však povedať, že vzhľadom na stav, ktorý nastal v závere roka, keď prakticky detské jasle prestali z dôvodu nedostatku počtu detí plniť svoju úlohu, sme sa týmto intenzívne zaoberali a vybrali sme možnosť ich adaptácie na sociálnu oblasť, konkrétne zrekonštruovať ich na Stanicu opatrovateľskej služby a denný pobyt dôchodcov.

Akciu sme započali s obvodným úradom v Žarnovici, ako štátnou správou zodpovednou za sociálne otázky, ktorí zabezpečili i potrebné prostriedky z MPa SV-SR. Práce zabezpečuje naša DP

Termín ukončenia prác je 30.IV.1992.

Od 1.VII.1991 prešiel zo zákona štátny bytový fond do majetku obce. Obec získala 160 bytových projektov - bytov, ktorých prevádzku zabezpečujú dvaja pracovníci. Pre bytovky čo 180 a 182 sme zabezpečili projekt plynofikácie kuchýň, pretože doteraz sporáky sú na plyn PB elektrickú energiu respektíve pevné palivo. Realizačný náklad činí cca 400 tisíc Kčs.

Pohyb obyvateľstva vobci:

K 31.XII.1991 celkový počet trvale bývajúcich občanov činil 2453.

Pohyb bol následovný:

- celkove sa narodilo 14 detí, čo je o 4 menej ako v roku 1990.
- zomrelo 37 občanov, čo je o 5 menej ako v 1990
- odhlásilo sa 65 občanov, čo je o 11 menej ako 11-
- prihlásila sa 64 občanov, čo je o 10 viac ako 1990
- prechodný pobyt má 160 občanov.

Počet obyvateľov sa znížil o 15 občanov.

- matričných dokladov bolo vydaných 29
- overenie opisov 80
- overenie podpisov ... 150

- rôzne potvrdenia - bolo vydaných 200
- počet vydaných - vybavených listov 836
- počet povolení na drobnú stavbu 7
- počet rozhodnutí o pridelenie bytu ... 11
- počet uzavretých manželstiev 7

Matrikárka Obecného úradu je (pracovníčka -) pracovníčka štátnej správy a je v stave pracovníkov Obvodného úradu v Žarnovici, s výkonným pracoviskom na Obecnom úrade v našej obci.

Prejednali sme 5 sťažností občanov, ktoré boli na susedské spory.

V priebehu roka sme zaznamenali nárast súkromných podnikateľov v obci. Spriv. sizované prevádzky slúžia zatiaľ na ten účel, ako boli zriadené bývalými štátnymi organizáciami. K dnešnému dňu okrem prevádzok „jednota" - spotrebné družstvo sú až na 1 prevádzku „Zdroj" všetky sprivatizované.

Oblasť služieb, ktorú zabezpečoval podnik Žiaran sme previedli na našu drobnú prevádzkáreň.

V oblasti kultúry nastali problémy, ktoré sa začali prejavovať koncom roku 1990. Zlúčené kultúrne stredisko v Závodnom klube n. p. Sandrik bola snaha rozčleniť, v rámci postupného odbúravania činnosti v štátnom podniku Sandrik, nesúvisiacich s výrobnou činnosťou.

Vzhľadom na daný stav bolo dohodnuté, že od 1. marca 1992 dôjde k jeho rozčleneniu a Obecný úrad bude mať na starosti knižnicu,

obidva spevokoly a bude sa podielať na úhrade finančnej straty kina „Jánošík". Ostatné činnosti budú v Závodnom klube naďalej.

V oblasti sociálnej starostlivosti sme finančne zabezpečovali obidva Kluby dôchodcov, kde spolupráca bola ku obojstrannej spokojnosti.

Obecné zastupiteľstvo zasadalo celkom 6-krát, s priemernou účasťou na 74,4%. Celkom 23 neuspokojených poslancov, čo predstavuje praktický počet na jedno zasadnutie. Bolo prejednaných a schválených 6 uznesení.

Treba povedať, že účasť poslancov na Obecnom zastupiteľstve je základná povinnosť a tak má možnosť získať informácie, ktoré sú overené.

Ďalej sme sa stretli s názormi na rozčlenenie obce, i keď poslanci boli zvolení v spoločnej obci, v tomto zmysle zložili i poslanecký sľub. Občania z časti Hodruša, jednoznačne vyjadrili svoj názor v referende a v súčasnosti ešte hľadať v tomto určité zámery je zo strany poslancov neseriózne.

Obecná rada zasadala celkom 12-krát, s priemernou účasťou na 80%.

Prejednala celkom 71 uznesení. Komisie boli prizývané k spolupráci len sporadicky, k riešeniu určitých problémov.

Pracovníci Obecného úradu sa snažili v maximálnej miere plniť si svoje povinnosti a úlohy, na uspokojovanie potrieb našich občanov.

Činnosť drobnej prevadzkárne pri Obecnom úrade.

Drobná prevadzkáreň pri Obecnom úrade v Hadrući - Rámoch v roku 1991 prevádzkala v činnostiach autoopravy, elektroúdržby, drobné zámočnícke opravy v stavebnej údržbe, zberňa predmetov a v prevádzke „holič-kaderník".

V uvedených činnostiach prevadzkáreň zamestnávala piatich pracovníkov, v hlavnom pracovnom pomere a dvanásť pracovníkov na vedľajšiu pracovnú činnosť.

V mesiaci december 1991 bola pridelená čiastka finančných prostriedkov od Obvodného úradu v Žarnovici vo výške 533.900 Kčs na rekonštrukciu detských jaslí, pre výstavbu „Starostlivosti opatrovateľskej služby, pre denný pobyt dôchodcov. Z uvedenej čiastky bolo čerpané 145.000 Kčs za vykonané práce. V roku 1991 prevadzkáreň dosiahla následovné príjmy a výdavky:

Príjmy spolu: . . . . . 1,402.880,82 Kčs
Výdavky spolu: . . . 884.141,39 Kčs
z toho na mzdách bolo
vyplatené: . . . . . 308.231 Kčs
Stav na bežnom účte 709.749,99 Kčs k 31.XII.1991
Skutočný, čiže vlastný zostatok prevadzkárne na bežnom účte po odpočítaní pridelenej čiastky 533.900 Kčs je vo výške 175.849,90 Kčs

Starostlivosti majetku v správe Obce bola venovaná zvýšená pozornosť zo strany vedenia evidencie. Vo všetkých podriadených organizáciách sú spísané dohody o hmotnej

zodpovednosti za spravovaný majetok, ktoré sa v odpise nachádzajú na Obecnom úrade v Hadruši - Hámroch.

Plenárnym zasadnutím Obecného zastupiteľstva činnosť Prevádzkárne za rok 1991 bola schválená dňa 20. februára 1992.

Telovýchova a šport:

časť Dolné Hámre:

Poslaním TJ Sandrik Dolné Hámre je uspokojovať záujmy a záľuby v oblasti telesnej kultúry pri vytváraní podmienok na upevňovanie zdravia, zvyšovania telesnej a duševnej zdatnosti, ako i športovej výkonnosti. Telovýchovná jednota je organizáciou s právnou subjektivitou pri prevedenej registrácii na ministerstve vnútra SR a pridelením vlastného identifikačného čísla KSSŠU a je v Asociácii telovýchovných jednôt.

Telovýchovnú jednotu tvoria oddiely a odbory. Členstvo v TJ je dobrovoľné. Najvyšším orgánom TJ je valné zhromaždenie delegátov. Celkom ho tvoria 35-i členovia.

Na čele TJ je výbor pozostávajúci z 13 členov; revízna komisia má troch členov. Voľba nového výboru zodpovedá novému organizačnému členeniu TJ s prenesenou zastupiteľskou kompetenciou oddielov a odborov. TJ sa riadi plánom činnosti, má vlastný finančný rozpočet, činnosť jednotlivých odborov a oddielov.

Finančné zabezpečenie je riešené dotačnou politikou riadiacich telovýchovných orgánov, príspevkom FKSP štát. podniku Sandrik, materiálnou výpomocou š.p. Sandrik a vlastnou hospodárskou činnosťou.

Z činnosti oddielov a odborov a ich súčasný rozsah je následovný:

Telovýchovná jednota má 7 oddielov a 3 odbory.

Futbalový oddiel má v súťažiach 5 družstiev:

- družstvo dospelých štartuje - KM
- družstvo staršieho dorastu - I. trieda
- družstvo mladšieho dorastu - KM
- družstvo starších žiakov - I. trieda
- družstvo mladších žiakov - okresný prebor.

Okrem týchto družstiev do okresnej súťaže sú zapojení neregistrovaní hráči a ďalší hrajú rekreačne medzidielenskú súťaž.

Futbalový oddiel vedie 5-členný výbor. Všetky družstvá majú svojho trénera a vedúceho. Materiálne zabezpečenie je pomerne na dobrej úrovni.

U mužstva dospelých je potrebné si uvedomiť, že sa stretáva s mužstvami, ktoré už v minulosti hrali republikové súťaže a reprezentujú aj okresné mestá so solídnym hráčskym a funkcionárskym zázemím.

Naše mužstvo dospelých hrá v okrese najvyššiu súťaž a cieľom je udržanie sa v tejto súťaži, veríme v úspech záchrany.

Lyžiarsky oddiel:

Lyžiarsky oddiel sa riadi plánom činnosti s cieľom realizovať svoje základné poslanie. V masovom športe podchytiť najmä školskú mládež a vzbudiť v nej záujem o lyžovanie a propagáciu lyžovania. Lyžiarsky oddiel zabezpečuje lyžiarsky výcvik žiakov. Uskutočňoval formou lyžiarskych zájazdov. Lyžovanie na Krahule a iné zimné strediská.

Lyžiarsky oddiel sa zameriava hlavne na mládež, kde má pre tento rok 20 žiakov.

Mládež pracuje pod vedením trénera II. tr. V časti obce Kopanice majú vybudovaný peknú základňu. O čom sme sa mohli presvedčiť pri prvej nádielke snehu. Vleky využívali nielen dospelí, ale i žiaci základných škôl. Za čo patrí poďakovanie lyžiarskemu oddielu.

Oddiel ľadového hokeja.

Hráčske povinnosti hokeja sa prekrývajú u väčšiny s futbalom, čo prináša v čase príprav i určité problémy vzhľadom na zápalistosť hráčov i zdravotné problémy. Tradícia hokeja u nás pretrváva a je obľúbená i u športovej verejnosti. Problémom, okrem obrovského materiálneho vybavenia je i ľad a súťaž.

Povetrnostné podmienky nie sú priaznivé. Umelá ľadová plocha je len v Žiari n/Hronom. No napriek všetkému sa patrí poďakovať

členom Lyžiarskeho oddielu, ktorí pomáhali pri stavbe mantinelov a pri zhotovovaní ľadovej plochy.

Záverom by sme chceli poznamenať, pokiaľ by pokiaľ by mala byť organizovaná súťaž v okrese musí byť orientovaná na využitie vlastného prírodného ľadu. Činnosť ľadového hokeja bola pomerne slabá.

Stolnotenisový oddiel reprezentuje družstvo dospelých a družstvo žiakov v okresnej súťaži.

Kolkársky oddiel - do súťaže má zapojené družstvo dorastu a družstvo dospelých, štartujú v krajských súťažiach.

Tenisový oddiel, sa málo venoval mládeži. Aktívni hráči sa venovali len blízkemu okoliu.

Turistický odbor, patrí svojou činnosťou spolu s odborom ZRTV k jedným z najlepších v našom okrese.

Pri odbore ZRTV vznikla futbalové družstvo žien, ktoré odohralo viacero zápasov.

Veľmi postrádame telocvičňu; a za úhradu upratovania využívame malú telocvičňu Základnej školy.

Značné náklady na športoviská a zabezpečenie športovania bez súčasnej pomoci hlavne zo strany ŠTS. podniku Sandrik a výrobnej činnosti by sme nemohli zabezpečiť existujúcu rozsiahlu činnosť.

Dobré vzťahy a pochopenie je možno

Záznamenal u Obecného úradu v Hodruši-Hámroch, svojou pomocou prispel hlavne v budovateľských akciách.

Volejbalový oddiel súťaží v v rámci kraja. Odbor viacboja, do ktorého sú zapojené obidve základné školy a Stredné odborné učilište.

Činnosť ZK odborového zväzu KOVO Sandrik:

V mesiaci január 1991 boli prevedené tieto akcie: Otvorenie nového roka, karneval na ľade pre deti a dospelých, vyhlásenie súťaže pre pracovné kolektívy, premietanie videozáznamu so spevom, súťaž „Sandrická rozela".

- Vo februári - cez zimné prázdniny boli prevedené saňkárske preteky.
- V marci bol prevedený zábavný program pre školy „Velšicová a Slivka".
- V apríli - rozhlasové relácie názorná propagácia obce a príprava programu k oslavám 1. mája.
- V máji - kultúrny program k oslavám 1. mája, „Súbor „ZUČ" a tanečná zábava, výstava kníh spojená s predajom, rozhlasová relácia a názorná propagácia obce.
- V júni: Deň detských hier k MDD. Kultúrny program k oslavám Vzniku obce Dolné Hámre. Divadlo pre deti „Dúhová guľička zo Žarnovice. Okresná súťaž tanečných súborov v modernom tanci. Súbor „Úsmev" získal 1. miesto. Táborák a hry v prírode.

V júli: Koncert dychovej hudby, prázdninová diskotéka so zábavou, rozhlasové relácie a názorná propagácia obce.

V auguste: zábavné hry na kúpalisku pre deti a dospelých. Rozhlasové relácie.

V septembri: Zábavné súťaže pre deti a dospelých „Fidlisko sa baví" a Šaberák.

V októbri: Vyhlásenie okresnej speváckej súťaže „Jandrická rozeta". Posedenie k mesiacu úcty k starším-kultúrny program, zájazd pre pracujúcich do Poľska.

V novembri: Bábkové divadlo pre deti „Janko Hraško". Okresná súťaž v speve ľudových piesní-účasť.

V decembri: Finále okresnej speváckej súťaže „Jandrická rozeta". Program pre deti „Príchod Dedka mráza. Vianočná diskotéka, Silvester v Klube mladých. Výstava kníh a ručných prác spojená s predajom v Športovom dome.

Súbory Závodného klubu:

Dychový súbor: nacvičuje v pondelok a vo štvrtok. Kapelníkom od 1.10.1991 je pán Luky Viliam. Súbor účinkuje na posledných rozlúčkach našich zamestnancov a podľa požiadaviek. Vystupuje na koncertoch poriadaných ZK-OZ a RKS v Žiari n/Hronom.

Detský súbor „Úsmev", nacvičuje v pondelok a v stredu. Vytvára si samostatné programy. Účinkuje na oslavách, posedeniach a podobne.

Ženský spevokol:

Ženský spevácky zbor pod vedením pána Davida Uhrina nacvičuje v pondelok a v stredu. Učinkuje na oslavách a posedeniach je neodmyslitelnou súčasťou Zboru pre občianske záležitosti v obci Hodruša-Hámre. Učinkuje tiež pri občianskych pohreboch.

Krúžok numizmatikov a filatelistov vykazuje svoju činnosť podľa vlastných popotrieb.

Klub mladých: má otváracie hodiny podľa určeného harmonogramu. Musí sa prispôsobiť činnostiam krúžkov, ktoré nacvičuje v sále Klubu mladých. Pomáha pri poriadaní akcií Závodného klubu - OK pre deti a dospelých na požiadanie.

Knižnica ZK-OZ, časť Dolné Hámre: má otváracie hodiny v utorok a vo štvrtok. Poriada výstavy kníh, spojené s predajom, poučné kvízy pre školákov a podobne.

Knižnica ZK-OZ Kopanice: je od 1. júla 1991 odovzdaná späť do užívania Obecnému úradu Hodruša-Hámre. Otvárací čas je nedeľa.

Osvetová beseda Kopanice je taktiež od 1.7.1991 odovzdaná späť do užívania Obecnému úradu Hodruša-Hámre.

Kino Jánošík: premietacie dni má v stredu, v sobotu a v nedeľu dva krát. Má veľké problémy s návštevnosťou filmových

predstavení a hlavne detských filmov.

Závodný klub odborového zväzu sa stará o názornú propagáciu obce a výrobu na oslavách a iných podujatiach na požiadanie ZK-OZ a Obecného úradu Hodruša-Hámre.

Súbor Sandričan - účinkuje spolu s detským súborom, ktorý doprevádza cimbalová hudba, má aj samostatné vystúpenia.

Výstavba n.p. Sandrik Dolné Hámre:

V roku 1991 sa závod zameral na dokončenie rozostavaných stavieb, a plne realizoval jednu z z najväčších stavieb „Rekonštrukcia a modernizácia lakovní".

Stavby sú realizované v tomto poradí:

Zvláštna stavba-CO-kryt ukončená, v roku sa prestavalo 1,592.347 Kčs.

Rozšírenie výroby PM - realizovaná s nákladom 109.962 Kčs

Rekonštrukcia a modernizácia lakovní benzínových nádrží a čističov vzduchu.

Stavba bola realizovaná v priebehu celého roka 1991 s postupným nábehom jednotlivých etáp včerne zariadenia na čistenie zaolejovaných vôd.

Celkový náklad stavby bol 205,372.077 Kčs. Okrem toho boli zakúpené stroje a zariadenia pre výrobné účely v celkovej čiastke 209.551 Kčs.

Výstavba Rudných baní štát. podnik v Hodruši Hámroch.

Závod v roku 1991 ťažil a spracovával polymetalické rudy: olovo, zinok, meď.

V dôsledku nedostatočnej kvality ťaženej rudy

a výrazným poklesom cien koncentrátov na svetových trhoch v decembri 1991 bola ťažba a spracovanie zastavené.

V súčasnosti prebieha akcia vyhľadávacieho prieskumu na zlato, striebro a ich spracovanie. V roku 1991 pre nedostatok finančných prostriedkov bola zastavená akcia Vyhne-Klokoč a v septembri 1991 aj sociálnej budovy na Rozália bani. V októbri 1991 sa rozbehol vládou schválený likvidačný program výroby medi v Rozália bani a olova, zinku koncentrátov na severnom Pb-Zn telese. Na tento program bolo preinvestované 5 mil. Kčs.

Likvidačný program, ako i zastavenie výroby medi, zinku a olova koncentrátov malo za následok nepriaznivý vplyv na zamestnancov v závode a to: z 230 pracovníkov v roku 1990 bolo koncom roka 1991 zamestnaných 150 pracovníkov.

História SOU - strojárskeho v Hodruši-Hámroch

Stredné odborné učilište strojárske v Hodruši-Hámroch oslávi v septembri 90. výročie svojho založenia.

Stredné odborné učilište je strednou školou komplexného charakteru. Zabezpečuje teoretické vyučovanie, praktické vyučovanie a výchovu mimo vyučovania.

SOU má dobré predpoklady pre cieľavedomé a systematické spojenie výroby a vzdelávania s konkrétnou produktívnou výrobnou činnosťou.

Ide o perspektívne stredné školy v ktorých sa získavanie robotníckej kvalifikácie na technicko hospodárske činnosti prevádzkového zamerania úzko viaže na úplné stredné vzdelanie.

ktoré mládež v troj a polročných učebných odboroch získáva, a úplné stredné vzdelanie v štvorročnom štúdiu v študijných odboroch.

Roku 1902 začala príprava vlastných odborníkov otvorením učňovskej školy a to jednej z prvých v Uhorsku. Prichádzali a odchádzali pracovníci a učni, ale jedno zostalo - výchova dobrých odborníkov a spracovateľov kovu.

V minulosti sa väčšinou vyučovali umelecko remeselné profesie, ktoré vyplynuli z výrobných požiadaviek podniku, na pr. pasiar, rytec kovotlačiar. Postupne tieto odbory odpadávajú tak, ako sa mení výrobný program podniku a prevážne sa učia odbory na spracovanie kovov ako sústružník, frézar, strojný zámočník, neskór obrábači kovov.

V súčasnosti sa na SOU vyučujú tieto študijné odbory:

- mechanik strojov a zariadení,
- učebné - nástrojár, mechanik,
- opravár, obrábač kovov,
- a štúdium popri zamestnaní.

V školskom roku 1991-92 SOU sa znova vrátilo k histórii vyučovania čiste sandrických profesií, ako pasiar, ktoré sa inde nevyučujú.

V školskom roku 1904-1905 bolo zapísaných 38 učňov, ktorí sa učili v ročnej prípravke a trojročnej učebnej dobe.

Učili sa v týchto profesiách:
pasiar, cizlér, nožiar, opilovač,
modelár, oceľorytec, kovotlačiar,

galvanizér, zlievač, strojník, rytec, gilošér, brusič striebra, kováč striebra, morič a lavič.

Na vysvedčení boli hodnotení z predmetov: chovanie, usilovnosť, náboženstvo, rečové znalosti, čítanie po maďarsky, písanie po maďarsky, počty, merba, zemepis, dejepis, občianska výchova, prírodopis, krasopis, mer, kreslenie a telocvik.

K 31. XII. 1977 v odbornom učilišti sa učilo 178 učňov.

Od 1. IX. 1978 z Odborného učilišťa sa stalo Stredné odborné učilište.

V školskom roku 1982 bolo na Strednom odbornom učilišti 294 žiakov.

V roku 1983 zomrel hlavný kontrolór podniku Tandrich Jozef Sýkora a na tejto funkciu bol vymenovaný bývalý riaditeľ SOU ing. Petrovič, za nového riaditeľa bol schválený Milan Kotrý.

Na základe archívnych materiálov je nasledovný prehľad vedúcich pracovníkov učilišťa

1904 - 1908 - Aranback Ondrej,
1932 - 1935 - Kucspel ján,
1945 - 1949 - Kiss Viliam
1949 - 1953 - Kremler Ľudovít
1953 - 1962 - Husarovič Cyril,
1962 - 1970 - Kalocay michal,
1970 - 1980 - Hrnčiar ján,
1980 - 1983 - Petrovič Branislav,
1983 - 1990 - Kotrý milan,
1990 - - Kicko Peter

Za všestrannú záslužnú prácu a žiadúce výsledky dostalo učilište v roku 1983 vyznamenanie vlády ČSSR a URO.

K 1.4.1991 bolo zriadené Stredné odborné učilište strojárske.

Vznik SOU strojárskeho súvisí so založením továrne na strieborné výrobky, ktorú v roku 1895 založila Banská spoločnosť Ján, Jozef Gerambe v Dolných Kámroch na pozemku odkúpenom od majiteľa Johana Sandrika.

Továreň dostala názov podľa pozemku Sandrik.

Riaditeľ továrne Ján Pederka dal postaviť pri továrni v roku 1901 školu pre deti zamestnancov a v roku 1902 v nej zriadil jednu z prvých učňovských škôl na území Uhorska - Učňovskú školu továrne Sandrik".

Prvá triedna kniha, kde boli zapísaní učni sa zachovala z roku 1904. Bola písaná v maďarskom jazyku. V roku 1921 začína sa písať triedna kniha po slovensky.

V roku 1924-25 sa mení názov školy z učňovskej na Priemyselnú školu pre kovový priemysel továrne Sandrik Dolné Kámry.

V roku 1948 sa začala s výstavbou učňovských dielní a vo februári 1949 s výstavbou učňovského internátu.

Pre zlepšenie stavu kvalifikácie v podniku Sandrik zriadili v roku 1963 Večernú priemyslovku. Začiatkom jesene 1966 sa pristúpilo k výstavbe modernejšieho internátu na Kyslej.

Predošlý internát sa prebudoval a doteraz slúži ako budova lesníckeho vyučovania.

Od 1.9.1979 z Odborného učilišťa bolo zriadené Stredné odborné učilište strojárske a bola zahájená výuka štvorročného štúdia s maturitou - úplné stredoškolské vzdelanie.

Stredné odborné učilište má všetky predpoklady personálne, priestorové i materiálové, aby sa z neho stalo umelecko remeselná škola s celoslovenskou pôsobnosťou.

Podnikatelia v obci

Dolné Hámre: - Hodruša:

Tomaškovič ján, ml. Obuv
Bóllo Pavol, .. Zlatníctvo
Straka Oskár, ml. - Textil
Majsmiar Jozef - Potraviny
Áč ján - Zelenina-ovocie
Bačová mária - Mäsna - Sandrik
Šomková - Moravčíková - Potraviny - Sandrik
Zimanová Helena - Zelenina - Kyslá - sídlisko
Šupuka Stanislav - Pohostinstvo „U čerta"
Auto-doprava - Bóbiš Vojtech ABC
Auto-doprava ~~ABC~~ - Vidiečan michal

Hodruša:

Lammer František - poľnohospodárstvo
Šanoris Jozef - Pohostinstvo
Alkap Jozef - Potraviny

Kopanice:

Šturáková mária - Pohostinstvo
Grommus ján - Pohostinstvo „U dvoch bratov"

4 OPRAVIL:

Počasie
-1991-

mesiace:	Nočné teploty:	Denné teploty:
Január:	-15-17°C	-7-9°C
Február:	-10-14°C	-4-7°C
Marec:	-6-12°C	+3+6°C
Apríl:	-2+6°C	+12+20°C
máj:	+6+11°C	+18+24°C
jún:	+12+16°C	+20+30°C
júľ:	+14+18°C	+30+35°C
August:	+15+17°C	+32+34°C
September:	+9+13°C	+20+25°C
Október:	+5+7°C	+18+22°C
November:	-2-4°C	+11+14°C
December:	-5-7°C	-3+2°C

Občianské pohreby:

Dolné Hámre:

Martin Tomko
Anton Albrecht
Ján Boháč
Mária Považanová
Jozef Uram
Ján Šikeť
7. Emília Bóllová

Hodruša:

Anton Thring
Julius Remeň
Ján Švehlík
Štefan Holub
5. Terézia Vetráková

Občianské sobáše:

Koslolný - Budinská
Krajči - Závadská
Riapoš - Vnučková
Ivanič - Kartošová
Truban - Sklenárová
Pleško - Klongová
Hradil - Vrtíková

80-roční-občania:

1. Anna Mihalejová
1. Július Remeň
Emil Baláž
Michal Mihálik
Jozef Radjanský
Štefan Bóllo
Ján Sečkár
7. Štefan Pavel

Zuzanna Rusnáková
Pavlína Harmiová
Antónia Smeláková
Emília Šírklová
Mária Lichnerová
Mária Grüblingová
Františka Suchá
Janka Lauková
Ida Rulajová
11. Zuzanna Züssová

90 roční-občania:

Anna Bernáthová
Zuzanna Trenčanová

Záznamy za rok 1991 boli schválené radou Obecného úradu dňa 18. júna 1992.

-1992-

Významné udalosti v štáte.

Zánik Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky k 31. XII. 1992.

Najvyšší zakonodarný zbor federácie 25. novembra 1992 schválil azda najzávažnejší ústavný zákon vo svojej histórii. Rozhodol nielen o svojom zrušení, ale aj o zániku celej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky k 31. XII. 1992.

Ako hlasovali o zániku.

Presne o 13. hodine a 21. minúte prišli poslanci FZ k hlasovaniu o návrhu ústavného zákona o zániku federácie.

V slovenskej časti Snemovne národov bolo z prítomných 72 poslancov 46 za, 7 proti, 16. sa zdržalo a 3 hlasovanie ignorovali.

V českej komore Snemovne národov z prítomných 72 poslancov bolo za 45, proti 7, 11 sa zdržalo a deviati neklasovali.

V snemovne ľudu bolo prítomných 144 poslancov. Z nich 92 bolo za prijatie zákona, 16 bolo proti, 28 sa hlasovania zdržalo a ôsmi ignorovali hlasovanie.

Ústavný zákon o zániku ČSFR.

Čl. 1.

Uplynutím dňa 31. decembra 1992 zaniká Česká a Slovenská Federatívna republika.

Nástupníckymi štátmi Českej a Slovenskej republiky sú Česká republika a Slovenská republika.

Súčasne zanikajú ozbrojené sily, rozpočtové a príspevkové organizácie.

Zákonodarná moc patrí zákonodarným zborom v Českej a v Slovenskej republike.

Nová vláda Slovenskej republiky.

Predseda: JUDr. Mečiar Vladimír, 1942,
Podpredseda: MUDr. Kováč Roman, 1940,
Podpredseda vlády poverený aj riadením medzinárodných vzťahov SR. Kňažko Milan, 1945 narodený.
minister hospodárstva, ing. Černák Ľudovít - 1951,
minister financií, ing. Tóth Július, 1935,
minister práce a sociálnych vecí - ing. Kelešová Oľga, 1943,
minister pre životné prostredie ing. Zlocha Jozef, 1940,
minister zdravotníctva, MUDr. Sloboňa Viliam, 1947,
minister hospodárstva ing. Baca Peter, 1945,
minister kultúry PhDr. Slobodník Dušan 1927,
minister privatizácie ing. Dolgoš Ľubomír 1956,
minister vnútra Suchyňa Jozef, 1941,
minister spravodlivosti, prof. JUDr. Kožhová Viera, 1940
minister výstavby, ing. Hofbauer Roman 1939.
minister obrany - Andrejčák.

Ako sa asi cíti prezident Havel?

Najkritickejšia otázka v parlamente. Problematiku predĺženia funkčného obdobia prezidenta prerokovali vo federálnom zhromaždení. Z toho vzišlo predĺženie o tri mesiace. Predĺženie funkčného obdobia prezidenta by malo vytvoriť podmienky na doriešenie otázok štátoprávneho usporiadania, prípadne zachovania spoločného štátu.

Predsedníctvo Slovenskej národnej rady.

Gašparovič Ivan - JUDr., docent, CSc - HZDS - predseda.
Weiss Peter - PhDr., CSc - SDĽ - podpredseda.
Huska Augustín, ing., CSc - HZDS - podpredseda.
Prokeš Jozef, RNDr - SNS - podpredseda.

Cestu k samostatnosti predznamenali tieto kroky:

1., vyhlásenie zvrchovanosti Slovenskej republiky.
2., prijatie ústavy.
3., ratifikačné referendum.
4., zmluva s Českou republikou o forme spolužitia vo väzbe dvoch zvrchovaných republík.

Charakteristika obce:

Katastrálne územie našej obce tvorí jeden zo vstupov do Štiavnického pohoria, a z toho dôvodu je i značne členitý.

Zaberá rozlohu 4613 ha, z čoho prevažná časť je značne členitá - je lesný fond.

Výmera poľnohospodárskej pôdy je 317 ha, z nej 246 ha je v držbe JHR, v katastri obce je 480.

Ostatní pôdu obhospodarujú JRD a ŠM.

V obci je širokorozvinutý priemysel, ktorý

zamestnáva prevažnú väčšinu našich občanov. Prekrže počet pracovných miest ďaleko prevyšuje počet pracovne aktívneho obyvateľstva, dochádza do zamestnania z blízkeho i vzdialeného okolia cca 700 zamestnancov.

Ženko nepriaznivý stav sa začal v 70-ich rokoch, kedy po zlúčení obce Dolné Kánure a Banská Hodruša bola zakázaná výstavba, čím nastal značný úbytok obyvateľstva, ktorý pretrváva doteraz, i keď od roku 1983 je výstavba povolovaná neobmedzene.

Vybavenosťou obce po stránke infraštruktúry je na viac, ako 3000 obyvateľov, avšak vinou neuváženej politiky bytovej, počet obyvateľov kolíše okolo 2500. Pri ďalšom pôsobení tohoto stavu dôjde k problémom aktívneho využívania predškolských, školských, obchodných a kultúrno-spoločenských zariadení, ktoré sú na dobrej úrovni.

Investičná výstavba:

na uvedenej kapitole sú zahrnuté dve stavby, ktoré boli rozostavané k 31. XII. 1989 a ktoré majú byť financované zo štátneho rozpočtu - dotácie.

Sú to: inžinierske siete IBV „Horné lúky" a miestne rozvody zemného plynu

Pre rok 1992 boli pridelené finančné prostriedky vo výške 1230 tisíc Ks, z toho dôvodu celú pridelenú čiastku sme použili na výstavbu STL zemného plynu, kde na dokončenie stavby je potrebné cca 2 mil. Ks.

Dobudovali sme celú trasu DN 200 mm a zostáva ešte plynofikovať ulicu Jalšovú, Kyslú, Kašiarovú, časť sídliska pri bytovkách, OSBD a časť v dolnej časti obce. Väčšinu ide o DN 80 mm.

V roku 1993 nedostaneme už žiadnu dotáciu od štátu, ešte máme nádej získať finančné prostriedky od naftového a plynárenského priemyslu. Až sa tak stane, budeme môcť v tejto stavbe pokračovať. V pokračovaní ďalších prác na IBV „Horné lúky", z horeuvedených dôvodov v roku 1993 nemôžeme.

Z cudzích investičných akcií - OSC prevádzala v časti Hodruša výstavbu oporných múrov.

Oprava a údržba miestných komunikácií.

Vybudovali sme nový povrch MK cintorínskej cesty v Hornej Hodruši, v dĺžke 900 bm, v časti „Holubieneč za spolnúčasti Štátnych lesov" v časti „Kyslá".

Vybudovali sa oporné múry v úseku cintorínskej cesty, chodník pre chodcov v časti Hámre. Vybudovali sa odvodňovacie rigoly z betónových žľabov v časti obce Kopanice a „Hlôžková dolinka", kde práce budú pokračovať i v roku 1993.

Čiastočne sme opravili MK do časti Kopanice-Dômky.

Celkový finančný náklad predstavoval čiastku 690 tisíc Sk. Dĺžka MK v našej obci predstavuje 35 km.

V rámci finančných možností budeme na jej oprave a údržbe pokračovať i v roku 1993.

Vodné hospodárstvo:

Prevádzali sa opravy verejných studní v obci. V časti Kopanice sme vybudovali 5 nových studní, z ktorých 3 sú napojené na verejný vodný zdroj, ktorý sme kompletne zrekonštruovali.

Dlhodobé sucho v letných mesiacoch spôsobilo akútny nedostatok pitnej vody, hlavne v časti Hodrušа a Kopanice, kde sme museli dovážať pitnú vodu, čo nás stálo nemálo finančných prostriedkov, s ktorými sme neplánovali.

Do miestnej časti „Betlehem" sme poskytli materiálovú pomoc pre rekonštrukciu vodovodu, kde práce budú pokračovať v roku 1993.

Vzhľadom k tomu, že uvažovaný projekt posilňovacieho vodovodu z Rev. Podzámčia až do časti Hodrušа zostal visieť v štádiu projektovej úlohy, kde investorom sú STV Banská Bystrica a ako štátna organizácia nemá dostatok finančných prostriedkov na vykonávací projekt, uvažovali sme, ako tomuto napomôcť. Jediná možnosť zostala financovať vykonávací projekt z vlastných zdrojov nákladom cca 20 mil. Ks, čo je na podmienky obce prakticky nemožné.

Na decembrovom zasadnutí OZ sme rozhodli od tejto akcie upustiť a hľadať vhodnejšie riešenie, ako doriešiť dostatok pitnej vody v časti Hodrušа.

Pre rok 1993 sme naplánovali projekt

rekonštrukcie z lepšieho využitia šošovice „Mikuláš" pre zásobovanie pitnou vodou, čo je v medziach možnosti obce.

Miestne hospodárstvo:

Pri zabezpečovaní odvozu a likvidácie domového odpadu spolupracujeme s technickými službami v Žarnovici a PD vo Voznici. Okrem domových nádob na odpadky máme v obci rozmiestnených 12 veľkokapacitných kontajnerov na hrubý domový odpad. Pri trochu snahy všetkých našich občanov nie je žiadny dôvod na vytváranie divokých skládok v katastri obce.

V roku 1993 plánujeme jeden kontajner do hornej Hodruše.

Prevádzali sme údržbu a opravy verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu v obci. Zabezpečili sme doplnenie osvetľovacích bodov a predĺženie vedenia MR.

Na údržbe cintorínov sa prevádzali práce na oplotení a čistení voľných plôch. Práce na dokončenie oplotení budú pokračovať i v roku 1993.

V časti obce Hámre sme previedli asanáciu budovy na školskom dvore.

Z časových dôvodov sme nezabezpečili úpravu „Domu smútku" v časti obce Hámre. Akcia je v pláne pre rok 1993.

Domová správa:

Popri každodennej bežnej práci, pracovníci DS zabezpečovali opravu fasády na dome č.p. 213 a bývalom dome služieb, maľovanie

a drobnú údržbu bytov.

Zabezpečili sme projekt a montáž meracej techniky na domy č. 180, 182 a 183.

Je vypracovaný projekt plynofikácie kuchýň domov č. 180 a 182. Realizácia je naplánovaná pre rok 1993 s nákladom cca 400 tisíc Ks.

V roku 1993 po schválení zákona o predaji bytov bývalých štátnych bytov počítame s jeho realizáciou.

V roku 1992 sa niekoľkokrát upravovali položky za vykurovanie, elektrinu, vodu a stočné, z toho dôvodu sú určité nezrovnalosti v konečnom vyúčtovaní za rok 1992.

Väčšinou sa to prejavila v nedoplatkoch, nakoľko mesačné zálohy nebolí adekvátne upravené k novým cenám.

Obecný úrad prakticky všetky finančné prostriedky, ktoré od nájomníkov vyinkasoval, realizoval späť do výdajovej časti Domovej správy, čo predstavovalo finančnú výšku 900.678 Ks, oproti príjmu 858.543 Ks.

Sociálna starostlivosť: Začiatkom roku 1992, po predchádzajúcich prípravách a finančnom zabezpečení sme pristúpili k rekonštrukcii budovy DJ (jasle) na Stanicu opatrovateľskej služby pre starých a zdravotne postihnutých občanov.

K 1. máju 1992 bola slávnostne otvorená a slúži svojmu účelu k spokojnosti. Je v správe Obú Žarnovica, odboru soc. správy.

Celkový náklad predstavoval čiastku 700 tis. Ks. Vzhľadom na vynaložené finančné prostriedky je budova prenajatá bezplatne na 15 rokov, s prednostným prijímaním občanov z našej obce.

Maximálne sme sa snažili zabezpečovať riadny chod obidvoch Klubov dôchodcov.

Koncom roku sme prispeli finančnou sumou vo výške 96 tisíc Ks na nákup modernej vaničky pre NSP Nová Baňa.

Dvom rodinám sme prispeli finančnou čiastkou, vzhľadom na ich sociálnu odkázanosť.

Ďalej sme poskytli niekoľko návratných pôžičiek, kde teraz máme s ich vrátením problémy.

Opatrovateľskú službu vykonávalo 17 občanov.

Kultúra:

Od 1. marca 1992 došlo k zrušeniu spoločného kultúrneho strediska pri Závodnom klube-KOVO Sandrik. Bola uzavretá spoločná delimitačná zmluva o ďalšom užívaní budovy a techniky.

Koncom roku 1992 sa situácia znovu zmenila a pripravuje sa založenie spoločného záujmového združenia v obci za spolupráce: Sandrik v. s., Závod KOVO-Sandrik, firma Bernadorf, SOU, TJ-Sandrik a obec. Finančne sme sa podielali na vypracovaní

projektov opravy kultúrnych pamiatok, kostoly v Hodruši, na oprave kostola a kapluky v Hámroch. K 1.10.1992 na základe žiadosti r.k. cirkvi sme odovzdali budovu Osvetovej besedy v Kopaniciach aj s pozemkami, do jej správy, na základe zákona č. 403/90 Zb.z.

Koncom roku 1992 sme v spolupráci s firmou Rádiokomunikácií Bratislava, zabezpečili montáž II. TVP na vykryvač Kyslá, čím prakticky všetky 3 vykryvače v obci majú I. aj II. televizný signál.

Požiarna ochrana: V obci okrem závodných požiarnikov pracujú dve dobrovolné družstvá, v časti Hámre a Kopanice.

Požiarna výzbroj a výstroj vzhľadom na daný stav je na dobrej úrovni. Družstvá sa zúčastnili okrskovej súťaže a niekoľkokrát v spolupráci so závodnými museli zasahovať na likvidácii požiarov v katastri obce, ktoré popri nedbalosti boli zapričinené i dlhotrvajúcim suchom.

Vďaka včasným zásahom nedošlo k veľkým materiálnym škodám, za čo im patrí poďakovanie.

Pohyb obyvateľstva

v roku 1992 bol následovný:

K 31.XII.1991 bol počet obyvateľov 2453.

- narodilo sa ..... 25 deti,
- zomrelo ..... 36 občanov,
- odhlásilo sa ... 63 občanov,
- prihlasilo sa ... 45 občanov,
- prechodne prihlásených 48 občanov.

Počet obyvateľov k 31. XII. 1992 bol 2424, čo je o 19 občanov menej.

- matričných dokladov .... 15 vydaných,
- sobášnych listov ..... 18, -"-
- úmrtných listov ..... 18, -"-
- overených podpisov ... 238, -"-
- overených opisov .... 357, -"-
- rybárskych lístkov ... 15 -"-

Počet povolení na drobnú stavbu 10,
Počet povolení na uzavretie predajní .. 35,
Počet oznámení na poľnohosp. činnosť .. 5,

Na Obecný úrad boli podané štyri sťažnosti, z ktorých tri boli do termínu vybavené. Jedna sťažnosť z dôvodu nemoci sťažovateľa bola odročená do roku 1993.

Obecná rada zasadala 12 krát s priemernou účasťou na 73%.

- Prejednala - Zaoberala sa úlohami, ktoré z hľadiska činnosti a rozvoja obce boli prioritné. Prejednala a schválila „všeobecné záväzné nariadenie obce" i s doplnkami, ktoré vzhľadom na tvorbu nových zákonov bolo potrebné prijať.

Mrzí nás niekoľko problémov, ktoré zostávajú nedoriešené, ako usporiadanie majetko-právnych vzťahov obce, pri ktorých riešení sa neobídeme bez súdnych sporov.

V roku 1993 musíme doriešiť majetkové vzťahy s mestom Banská Štiavnica a to prevod majetku z bývalého MNV na obec a vysporiadanie pozemkov na „Horných lúkach".

Telovýchova a šport -časť- Dolné Hámre.

Telovýchovná jednota Sandrik Dolné Hámre je v zmysle zákona č. 83/90 Zb. dobrovoľným združením zamestnancov Sandrik-Dolné Hámre a občanov obce Hodruša-Hámre, ktorí jej prostredníctvom prevádzajú športovú a záujmovú činnosť.

Poslaním TJ je uspokojovať záujmy a záľuby v oblasti telesnej kultúry pri vytváraní podmienok na upevňovanie zdravia, zvyšovania telesnej a duševnej zdatnosti, ako i športovej výkonnosti.

TJ tvoria oddiely a odbory. Členstvo je dobrovoľné. Počet členov mierne poklesol, k 31. XII. 1992 bol 800 členov.

Najvyšším orgánom je zhromaždenie delegátov. TJ sa riadi plánom činnosti, má vlastný finančný rozpočet, činnosť jednotlivých oddielov a odborov.

Finančné zabezpečenie je riešené dotačnou politikou riadiacich telovýchovných orgánov a vlastnou hospodárskou činnosťou.

Z činnosti oddielov a odborov a ich súčasný rozsah je následovný:

Celkom TJ má 6 oddielov a 2 odbory.

Futbalový oddiel:

má v súťažiach 5 družstiev,

- družstvo dospelých štartuje v I.A triede, skB"
- družstvo staršieho dorastu štartuje v I. triede „C"
- družstvo mladšieho dorastu štartuje v Štedrom. divízii.
- družstvo starších žiakov štartuje v I. triede „C"
- družstvo mladších žiakov štartuje v okres. prebore.

Futbalový oddiel eviduje 240 členov z toho je 96 aktívnych č.j. neregistrovaných.

Futbalový oddiel vedie 5 členný výbor, ktoré-ho predsedom je pán Suchý Jozef. O zdravotný stav hráčov sa stará odborný lekár MUDr. Murgaš Alexander. Materiálne zabezpečenie je na dobrej úrovni. K dispozícii sú 2 ihriská s príslušným sociálnym zariadením a pre regeneráciu síl máme saunu s bazénom.

V jesennej časti sa mužstvá umiestnili takto:

Dospelí: 1. miesto - zisk bodov 17. Odohrali 13 zápasov, 8 vyhrali, 1 remizovali a 4 prehrali. Skóre 34:20, v tabuľke pravdy majú + 5 bodov.

Starší dorast: 1. miesto - zisk bodov 13. Skóre 12:18

Mladší dorast: 2. miesto - zisk 20 bodov. Skóre 26:13

Lyžiarsky oddiel:

Lyžiarska sezona nebola bohatá na udalosti. Nedostatok snehu, nejasnosťami okolo usporiadania prelekov a organizácie lyžiarskeho zväzu.

Počas pomerne krátkeho obdobia snehu sme sa zamerne zamerali na tréningovú činnosť, prácu s deťmi a prevádzkovanie obidvoch lyžiarskych vlekov.

V lyžiarskom areáli sme previedli lyžiarsky výcvik žiakov ZŠ. Usporiadali sme pre deti „Pohár obce v zjazdovom lyžovaní" v šiestich kategóriách. Zúčastnilo sa ho 30 detí. Deti dostali čaj, sladkosti a víťazi aj darčeky a diplomy.

Oddiel ľadového hokeja:

Počtom hráčov nie je veľký - 20.

Zväčšia hráčske povinnosti hokeja sa prekrývajú u väčšiny s futbalom. Minulý ročník nebol zapojený do súťaže, nakoľko okresný zväz usporiadal súťaž.

Problémom je i ľad. Umelá ľadová plocha je len v Žiari (v Žiari) nad Hronom a v Slnačoch.

Stolnotenisový oddiel:

Oddiel reprezentuje družstvo dospelých a žiakov. Hráčsky kádor je úzky.

Kolkársky oddiel: - má do súťaže zapojené družstvo dorastu, ktoré štartuje v MK

a družstvo dospelých, ktoré štartuje v slovenskej kolkárskej lige - skupiny „západ".

O prácu s mládežou sa stará pán Vajerčík Anton. Družstvo dospelých sa umiestnilo na 9. mieste. Je to veľmi kvalitná súťaž, kde sa stretávame s mužstvami ako: Žilina, Turzovka, Trenčín, Bratislava, Dubnica, Levice a ďalšie.

Tenisový oddiel:

Tento oddiel svojou činnosťou patrí k najlepším v našom okrese - zaradil sa do okresného majstrovstva, za účasti 6 družstiev. Začali sa venovať aj mládeži, kde trénujú žiačky ZŠ, čo je prísľubom do budúcnosti. Zapájajú sa aj do brigádnickej činnosti. Odpracovali 45 hodín na člena.

Turistický oddiel:

Tento oddiel svojou činnosťou spolu s odborom ZRTV patrí k najlepším v okrese. Z akcií, ktoré zorganizovali sú: Kýpeľ - Kopanice, Jelenec - Donovaly, Kodruža - Kavrania - skala, Štefánová - Veľký Rozsutec, Kodrušský rybník - Richňava, Skalka - Vyhňalová a ďalšie.

Na akciách sa zúčastnilo 254 členov a prešli 914 km. Okrem toho sa zúčastnili na čistení a udržiavaní táboriska v Kodruši a lyžiarskych vlekov na Kopanici a, a Richňave.

Odbor RTV Š - rekreačná telesná výchova a šport: Činnosť svoju zameriava na pohyb, upevnenie zdravia, veselšiu náladu a to pravidelným cvičením pri hudbe, s náčiním, gymnastickým cvičením v prírode.

Odbor RTVŠ pripravil pre svojich členov športy, ako tutbalový zápas „slobodné-vydaté", zimný turnaj v koloch, maratón, volejbalový turnaj a iné.

Výbor TJ-ho zaraďuje medzi najaktívnejšie oddiely a odbory.

Volejbalový oddiel:

Tento oddiel je zaradený do okresnej súťaži. Svoje zápasy hrajú v telocvični SOU drevárskeho v Žarnovici.

Činnosť závodného klubu -OZ

Január 1992:

1, Otvorenie - Nový rok - Dychová hudba.
2., Karneval na ľade pre deti.
3, Premietanie videofilmu „Lambada".

Február 1992.

1, Detský karneval.
2, Premietanie videorozprávky „Popoluška".
3, Fašianiangový večierok - súbor „Úsmev".

Marec 1992.

1, Premietanie videofilmov: Robin-Hood, Red. Force II.
2, Súbor „Úsmev" - na maškarnom plese - účinkovanie.
3, Príprava programu - MISS-SOU - Diskotéka.

Apríl 1992

1., Kultúrny program MISS-SOU-92.
2, Premietanie videorozprávky „Snehulienka".
3, Príprava programu - 1. máj 1992.

Máj 1992.

1, Kultúrny program súborov ZUČ-ZKOZ - 1. máj.
2, Dychová hudba účinkovanie oslavy - 9. máj.
3. Výstava ľudového ľalianskeho ošatenia spredajom.
4, Disko-zábava.
5, Príprava programu - MINI PLAY-BACK - SHOW.
6, Súbor „Úsmev" - účinkovanie na „Plochej dráhe" v Žarnovici - MS juniorov.

jún 1992

1, Dni detských hier - MDD - športové súťaže, premietanie videorozprávok, diskotéka.
2, Program pre deti - MINI PLAYBACK - SHOW
3, Premietanie videofilmov.

Júl - 1992

1, Dovolenková zábava - Dovolenka.

August 1992 - Dovolenka.

1., Zájazd na výstavu Agrokomplex do Nitry.
2., Dychová hudba účinkovanie na oslave SNP.
3, Diskozábava. Súbor „Úsmev" na Plochej dráhe „Zlatá prilba" v Žarnovici - účinkovanie.

September 1992

1., Diskozábava.
2., Premietanie videofilmov - MACK + JA
3, Burza - jesenného a zimného ošatenia.

Október 1992

1, Výstava kníh spredajom.
2, Súbor „Úsmev" - vystúpenie pre dôchodcov.

3, Zájazd do Polska.
4, Premietanie videofilmu MAKA a já.

November 1992

1, Program pre deti - „MINI PLAY-BACK-SHOU"
2, Premietanie filmu-video „Miliónový chrobák".
3, Príprava a semifinále - spev: „Sandr. lozeta".

December 1992

1, Mikulášsky večierok pre deti.
2, Detská spevácka súťaž „Sandrická lozeta".
3, Vianočná diskotéka.
4, Silvester 1992.

Výstavba Sandriku. Akciová spoločnosť - „Berndorf-Sandrik".

Otvorenie ~~Vytvorenie~~ fabriky na výrobu príborov bolo dňa 13.10.1992 pod záštitou pána Jaroslava Kubečku federálneho ministra hospodárstva ČSFR.

Berndorf bol založený v roku 1843 dvomi nemeckými obchodníkmi Krupp a Schöeller, ako závod na výrobu kovových výrobkov s ťažiskom na výrobe príborov. V roku 1988 bol Berndorf prevzatý pracovníkmi ako celok magementu na trhu.

Oblasť príborov pri spätnom pohľade na 150 ročnú tradíciu vo výrobe príborov a stolového náčinia dominuje dnes rakúskemu a švajčiarskému trhu prostredníctvom firiem Berndorf Besteck und Tafelgeräte-Österreich,

Collini Besteck und Tafelgeräte - Österreich a Berndorf Luzern KG Schweiz.

Vedľa toho má rozsiahly exportný obchod. Berndorf dodáva celému radu leteckých spoločností.

Aby mohol v budúcnosti zásobovať všetky firmy kovalitnými príbormi, boli preskúmané viaceré miesta-závody ako Ďaleký východ a Stredná Ázia-Európa.

V súvislosti s politickou a hospodárskou reformou v našej krajine, hľadal Sandrik vhodného partnera na modernizáciu výroby príborov.

Sandrik bol štátny podnik, ktorý na troch miestach na Slovensku / Dolné Kámne, Štós a Kamušovce zamestnával 1900 pracovníkov. Sandrik vyrábal hlavne príslušenstvo pre automobilový priemysel - ako vzduchové filtre, olejové filtre, náhradné diely, obaly z kovu, hliníkové sudy, konzervy, príbory a stolové náčinie, ako aj nádoby z kovu a nekorodujúcej ocele.

V súčasnosti je Sandrik samostatná akciová spoločnosť. Sandrik je vedúca značka príborov v ČSFR, s výrobným závodom v Dolných Kámnoch.

Už koncom 19. storočia vznikla dobrá kooperácia medzi firmou Arthur Krupp Berndorf a Sandrik v Dolných Kámnoch. Je to možné pozorať na mnohých starých vzoroch príborov, ktoré sú zobrazené v starých katalógoch. Aj posledné čísla na jednotlivých častiach príborov u Sandriku a Berndorfu

sú dnes ešte identické. Vlastne sa obidve firmy našli znovu po 100 rokoch.

V priebehu jednaní v Berndorfe a v Dolných Hámroch (začiatok jednaní v septembri 1990) došli obidvaja partneri k presvedčeniu vybudovať moderní výrobu príborov v spoločnej spoločnosti.

Po rozhovore u príslušného viceministra hospodárstva Slovenska, federálneho ministra ekonomiky ČSFR pána Jaroslava Kubečku, začiatkom júna 1991, bolo ministerstvom udelené 3. júla 1991 povolenie na založenie podniku so zahraničnou účasťou.

Založenie podniku nasledovalo 12.XI.1991. pričom Berndorf má 75% a Sandrik 25% podiel na spoločnom podniku.

Nevyhnutné investície boli uzavreté vo výške 150 mil. Kčs. Toho času zamestnáva firma Berndorf Sandrik a.s. 85 osôb, závod má byť však postupne vybudovaný na 300 pracovníkov.

Berndorf-Sandrik akciová spoločnosť bude zdrojom dodávok kvalitných príborov z chromovoniklovej ocele, podporovaná rakúskym výrobným a marketingovým know-how.

Tým môže Berndorf Sandrik, akciová spoločnosť zásobovať čsl-ý trh novými vzormi a kvalitou, nakoľko postavenie značky Sandrik, na slovenskom trhu je už vybudované.

Firmy Berndorf AG a Šandrik akciová spoločnosť 12. novembra 1991 podpísali zmluvu o založení akciovej spoločnosti Berndorf-Šandrik so základným kapitálom 80 miliónov Kčs v pomere 75% ku 25% v prospech Berndorf.

Nová akciová spoločnosť začala právne existovať od 17.XII.1991 a od 1.I.1992 začala aj vyrábať príbory v prenajatých priestoroch Šandriku.

Odbyt je orientovaný na domáci trh a export.

Riaditeľ akciovej spoločnosti Berndorf Šandrik je ing Vít Priesol.

Výstavba Rudných baní v Hodruši-Hámroch.

Závod v decembri 1991 musel ukončiť ťažbu a spracovanie polymetalických rúd (Pb, Zn, Cu) jednak pre nízku kovnatosť rudy, ako aj aj z dôvodu poklesu cien týchto koncentrátov na svetových trhoch.

Jedinou možnosťou zachovania baníckej činnosti a existencie závodu bol návrat k ťažbe a k spracovaniu drahokovových rúd (Au=aurum-zlato, Ag-argentum=striebro), čo bola jediná činnosť, ktorou sa závod v roku 1992 zaoberal.

Na základe potvrdenia výskytu drahokovových rúd vrtmi, závod do mája realizoval vyhľadávací prieskum, ktorý bol zaradený zo štátneho rozpočtu.

Bolo vyrazených 1350 m chodieb a 162 m vrtov v hodnote 12 mil. Ks, ktoré boli prostredníctvom geologického prieskumu Spišská Nová Ves hradené zo štátneho rozpočtu.

Od mája začal závod samostatnú ťažbu a spracovanie ťýchlo rúd. Do konca roku od mája závod vyťažil 20 tisíc tón rudy, vyrobil 660 tón koncentrátu, čo predstavovalo 66 kg zlata a 90 kg striebra. Tým závod dosiahol priaznivý ekonomický výsledok a zachoval si ďalšiu existenciu.

Iné činnosti okrem vyhľadávacieho prieskumu, ťažby a spracovania drahokovových rúd závod nerealizoval, jednak pre nedostatok finančných prostriedkov, ale hlavne preto, že to bola jediná možnosť zachovania závodu.

90 rokov
SOU strojárskeho
Rožňava-Kámre.

SOU strojárske oslávilo v septembri 1992 90. výročie svojho založenia.

História SOU je opísaná v roku 1991.

Perspektívy SOU strojárskeho.

Politicko-spoločenské pomery v roku 1989 zákonite poznamenali súčasnú tvár aj SOU. Po počiatočných mesiacoch existenčných neistôt

začína 1. aprílom 1991, kedy sa stáva zriaďovateľom Ministerstvo hospodárstva SR, obdobie určitej stabilizácie.

Delimitácia majetku a pracovníkov zo štát. podniku Sandrik-Hodruša-Hámre prebieha vďaka pochopeniu vedenia podniku bez vážnejších problémov. SOU získava majetok v hodnote bez mála 7 miliónov Ks, delimitovaných je 47 pedagogických a ostatných pracovníkov, zváračska škola a odlúčené pracovisko v štátnej mincovni v Kremnici.

I keď vyuka je zabezpečovaná ešte stále pre 15 štátnych podnikov, ich prevažná platobná neschopnosť je dôsledkom toho, že k 1.9.1991 prijímame 62 tzv. štátnych detí.

Súčasne pretrváva previazanosť na štátny podnik Sandrik, jeho výrobný program a tradíciu.

Otvárame nový učebný odbor strojný mechanik pre nástroje a náradia, ktorého absolventi by mali nájsť uplatnenie predovšetkým v novovznikajúcej akciovej spoločnosti Sandrik-Berndorf. Vraciame sa k tradičným umelecko-remeselným odborom ako rytec kovov, pasiar, i keď ide o odbory náročné na materiálne zabezpečenie, predovšetkým špeciálnym náradím, ale náročné i na schopných odborníkov, majstrov OU.

Dnešná podoba SOU je teda kombináciou klasických strojárskych a umelecko-remeselných odborov.

Pripravuje sa v nich 250-300 žiakov zo okolitých, ale i vzdialených miest Slovenska.

SOU ponúka možnosť vyučiť Vaše deti a to: mechanik strojov a zariadení, nástrojár, obrábač kovov, klampiar, mechanik opravár, a strojný mechanik.

Možnosť uplatnenia sa u súkromných podnikateľov, umeleckých a remeselníckych dielňach, ako i rytecké práce a pasiarske práce.

Informácie na 0858/94491.

Miestne kultúrne stredisko:

V roku 1992 došlo k dôležitým zmenám v rezorte kultúry v našej obci. Od 1. marca 1992 sa spojené kultúrne zariadenie ZK-OZ Kovo Šandrik rozdelilo na 2 subjekty - Závodný klub a miestne kultúrne stredisko pri Obecnom úrade.

Kultúrna činnosť obchodného zariadení je značne obmedzená pre nedostatok finančných prostriedkov.

Napriek tomu sme spoločne so ZK usporiadali karneval na lade pre deti.

14. februára MKS spolu s II. MŠ pripravili sme detský karneval v priestoroch Klubu mladých

V mesiaci apríl sme už samostatne usporiadali Veľkonočnú veselicu v kultúrnom

dome Rudných baní.
31. mája sme pri príležitosti MDD usporiadali tradičné kreslenie na chodník.
1. júna sme pripravili pre všetky deti obce diskotéku so súťažami spojenú s predajom kníh pre deti.
V mesiaci august sme usporiadali zájazd na výstavu „Trenčín-mesto módy".
27. augusta sme pripravili oslavu 48. výročia SNP pri pomníku padlých na Kyslej.
V mesiaci október sme usporiadali kultúrny program pri príležitosti „Mesica úcty k staršímu" v Kultúrnom dome Rudných baní. V programe vystúpili deti súboru „Usmev".

Okrem toho k nám patrí aj Miestna kultúrna knižnica, ktorá je otvorená každý utorok a štvrtok od 15,30 hod. do 17,30 hod.

Od 1. júla 1992 sme zaviedli poplatok za jednu vypožičanú knihu Ks 1.-
Tieto prostriedky aspoň trochu pokryjú náklady na nákup kníh v Ľudovej knižnici.

Ženský spevokol:

Ženský spevácky zbor pod vedením pána Uhrin Davida nacvičuje každý pondelok. Spevokol učinkuje na oslavách a je neodmysliteľnou súčasťou zboru pre občianske záležitosti v obci Hodruša-Hámre. Učinkuje liež pri občianskych pohreboch.

Počasie
-1992-

Mesiace:	Nočné teploty:	Denné teploty:
Január :	-8°C	-4°C
Február :	-2°C	+6°C
Marec :	-1°C	8°C
Apríl :	3°C	10°C
Máj :	9°C	18°C
Jún :	14°C	25°C
Júl :	16°C	28°C
August :	18°C	34°C
September :	16°C	28°C
Október :	9°C	16°C
November :	-4°C	8°C
December :	-12°C	-6°C

Podujatia
Zboru pre občianske záležitosti.
Občianske sobáše:

J. Cigáň - J. Jzáková.
M. Dojčiak - Z. Bóbišová.
J. Duda - Ľ. Dudová.
P. Kršiak - M. Rožková.
A. Kotrá - F. Kmeť,
Lam Guyens-Sam - J. Šuriová,
M. Kršiak - J. Plešková,
J. Rudzan - E. Mandalíková,
D. Zmoraj - Z. Mandalíková.

25. výročie sobáša:
Ján Šnajder - Eva-rod. Luptáková

50 roční: pracovníčka Obú.
Veronika Ľavadská - zástupca starostu.

najstarší občania:
Františka Unterfrancová - 12.VI.1899 - Jol. Hámre
Veronika Kubišová - 6.V.1899 - B. Hodrušа

94-ročné
Občianske - pohreby:
Katarina Bernáthová,
Pavel Trenčan,
Melánia Mistríková,
Pavol Gregor,
Mária Gáfriková,
Jolana Hubová,
Ján Ciglan,
Jozef Zajac.

Záznamy za rok 1992
boli schválené radou Obú
dňa 16. júna 1993.

-1993-

Významné udalosti v štáte.

Slovensko má prezidenta.

Za prezidenta Slovenskej republiky zvolila 15. februára 1993 NR-SR Michala Kováča.

Ing. Michal Kováč CSc, sa narodil 5.8.1930 v Lubiši, okres Humenné. Vyštudoval obchodnú akadémiu a Vysokú školu ekonomickú. Po ročnom učinkovaní ako asistent na VŠE v Bratislave nastúpil do služieb oblastného riaditeľstva SBČS v Bratislave. V bankovníctve pôsobil od roku 1956 až do roku 1989. V rokoch 1965-1966 prednášal v bankovej škole na Kube a v rokoch 1967-1970 pracoval ako námestník Živnostenskej banky v Londýne. V roku 1969 ho odvolali z Londýna. V roku 1970 ho vylúčili z KSČ a preložili za radového bankového úradníka do SBČS - pobočky Bratislava-mesto.

Po revolúcii v decembri 1989 sa stal ministrom financií SR. V júni 1990 ho zvolili za poslanca FZ do snemovne ľudu a na prvom zasadnutí FZ dňa 26.6.1992 za predsedu FZ-ČSFR.

Sám funkciu vykonával do 31.12.1992 t.j. do zániku ČSFR. Od roku 1991 bol podpredsedom hnutia za demokratické Slovensko pre ekonomickú oblasť. Je ženatý, má dve deti.

Novoročný prejav prezidenta Slovenskej republiky.

Vernosť sebe a svojmu štátu.

Z jeho prejavu: Od prvého januára má Nový rok pre nás dôležitý význam. Je dňom vzniku nášho štátu. Historická skúsenosť nás učí, že vlastná štátnosť je zárukou národnej slobody, národného života, za čo hodno bojovať a prinášať najvyššie obete. Príliš dlho sme žili v tieni iných, mocnejších, až nás ovládli pochybnosti, či sme vôbec schopní vládnuť si sami, či má vlastná štátnosť zmysel a cenu, či nie je pre Slovákov len akýmsi prepychom.

Mnohých z nás trápila otázka či, a ako rýchlo sa nový štát dočká medzinárodného uznania. Mali sme obavy, či sa nám podarí v krátkom čase vybudovať štátne inštitúcie, nevyhnutné na jestvovanie samostatnej republiky.

Ale pokojné a kultúrne rozdelenie Českej a Slovenskej Federatívnej republiky nám poskytlo dobré východisko do nádejnej budúcnosti.

Slovenskú republiku vo veľmi krátkom čase uznala väčšina suverénnych štátov - veľmocí.

Našou spoločnou úlohou je teraz tento štát budovať, ako náš spoločný štát pre všetkých jeho obyvateľov. Napriek všetkým chybám a vážnym problémom môžem hrdo vyhlásiť, že Slovensko sa ocitlo v prvom roku svojej štátnej zvrchovanosti. Za to všetko chcem poďakovať vláde, parlamentu, štátnym a verejným činiteľom, ako aj Vám milí občania za trpezlivosť a porozumenie.

Želám Vám šťastlivý Nový rok 1994 a v ňom veľa zdravia, svornosti a vernosti sebe a svojmu štátu.

V rade Európy sa rozhodovalo o prijatí (o prijatí) Slovenska.

Parlamentné zhromaždenie povedalo „áno", keď urobilo 30.VI.1993 prvý a dôležitý krok, keď hlasovaním rozhodlo odporúčať prijatie Slovenska za stáleho člena tejto významnej európskej organizácie.

Proti prijatiu nebol nikto, maďarská delegácia sa hlasovania zdržala, ktorá žiadala, aby vláda SR odstránila z legislatívy všetky prvky diskriminácie národnostných menšín.

Prijatie Slovenskej republiky, ako samostatného, suverénneho a nezávislého štátu do Rady Európy znamenalo zavŕšenie

dlhoročného procesu slovenského národa, aby bola dôstojným reprezentantom európskej demokracie a kooperácie.

Národná rada SR schválila zákon o menovej odluke.

Výmena bankoviek sa začne 4. II. 1993. Budú platiť slovenské a české koruny. Výmena doterajších federálnych bankoviek za okolkované české sa začala 4. februára a skončila 9. februára. Občania si mohli vymeniť v hotovosti vo výške 4.000 Kčs na osobu a 1.000 Kčs na dieťa do 15 rokov. Za okolkované bankovky rovnakej hodnoty. „Dnes štát dáva záruky všetkým, ktorí vo-je devizové prostriedky majú, aby ich v našich peňažných ústavoch mohli realizovať," uviedol predseda slovenskej vlády pán Mečiar.

Charakteristika obce:

Katastrálne územie našej obce tvorí jeden zo vrchov Štiavnického pohoria a z toho dôvodu je značne členitý.

Zaberá rozlohu 4613 ha, z čoho prevážna časť je lesný fond.

Výmera poľnohospodárskej pôdy je 317 ha, z nej 246 ha je v držbe JRD, v ktorých obci je 480, ostatná pôdu obhospodarujú PD a ŠM.

V obci je široko rozvinutý priemysel, ktorý zamestnáva väčšinu našich občanov.

Vybavenosť obce je po stránke infraštruktúry-je na viac ako 3000 obyvateľov, avšak vinou nevyváženej politiky bytovej, počet obyvateľov kolíše okolo 2500.

Výstavba obce:

Pri ďalšom pôsobení bohoľa sa dospelo k problémom aktívneho využívania predškolských, školských, obchodných a kultúrno-spoločenských zariadení, ktoré sú v obci na dobrej úrovni a dostatočnej kapacite. Zo strany obecného úradu boli prevedené opatrenia na zmenu bohoľa stavu. Zabezpečili sme zmenu intravilánu obce, zastavanie obce do strediskovej a výstavbu obce bez obmedzenia.

Investičná výstavba:

Do roku 1992 ministerstvo financií SR evidovalo dve rozostavané stavby KBV, na ktoré poskytovalo dotácie. V roku 1993 však bez udania dôvodu stavbu „Rozvody zemného plynu v obci", zo zoznamu vyňalo a vedie len „IBV" Horné Lúky s finančnou sumou vo výške 7.031 Sk, pričom na dokončenie plynofikácie je potrebné cca 700.000 Sk

Pre rok 1993 dali finančný prísľub vo vo výške 300 tisíc Sk, ktoré boli poukázané až v novembri 1993 a ich výška bola adekvátna na dokončenie plynofikácie za finančnej spolupráce obce.

Z toho dôvodu sa nezrealizovala ani jedna z z uvedených stavieb. Obec poskytla finančnú dotáciu vo vo výške 100 tisíc Sk OSBO, na realizáciu rozvodu zemného plynu pre bytovky OSBO v obci.

Z cudzích investičných akcií. Energetické závody previedli rekonštrukciu „Na siete" v časti Kopanice a obec hradila 130 tisíc Sk za montáž nového verejného osvetlenia.

Údržba miestnych komunikácií.

Popri zimnej údržbe MK, obec zabezpečila generálnu opravu MK v časti „Špicipiarg" nákladom 434 tisíc Sk, asfaltovanie MK v časti Kopanice-Dómky" dedina a na Kyslej „kúpel"- nákladom 216 tisíc Sk, ďalej bola prevedená živičná úprava výtlkov a rozkopávok v celej obci, nákladom cca 30 tisíc Sk.

Vodné hospodárstvo:

V spolupráci s Fi „Hydroeko" Banská Bystrica sme začali s projekčnými prácami na rekonštrukcii vodovodu zo štôlne „Mikuláš". Rozbor vody potvrdil jej kvalitu. Avšak projektant trvá na ročnom sledovaní vydatnosti prameňa, z toho dôvodu v roku 1994 musíme zabezpečiť jeho neustále meranie, a na základe výsledkov bude spracovaný vykonávací projekt.

Ďalej sme v spolupráci s Fi „STVak" Banská Bystrica zabezpečovali podklady pre projekt kanalizácie a ČÚV v časti obce od závodu Šandrik po cintorín. Sú doriešené meračské práce a územné rozhodnutie.

V roku 1994 počítame s vyhotovením projektovej dokumentácie a stavebného povolenia, v ďalšom období bude veľká úloha získať finančné prostriedky v predpokladanej výške 20 mil. Sk - na realizáciu tejto - pre obec prepotrebnej stavby.

V letných mesiacoch, z dôvodu vlahového deficitu, sme museli znovu dovážať pitnú vodu do obce, hlavne do časti Kopanice. Vybudovali sme tam ďalšiu studňu, ktorú sledujeme, a až výhovie norme, bude napojená do vodovodného systému v časti Kopanice - Dômky, kde vlani sú najväčšie problémy v zásobovaní pitnou vodou.

Obec poskytla dotácie občanom na výstavbu studní v časti Kochuša a opravy vodovodu v časti „Betlehem", nákladom 55 tisíc Sk.

V priebehu roka bolo mnoho problémov a porúch na vodovodnej sieti v obci, ktorá je v správe „STVaK" Žiar n/Hronom. Mnoho občanov sa obracalo na VÚ so žiadosťou o riešenie problémov.

Treba tu zdôrazniť, že problematiku zásobovania pitnou vodou, elektrickou energiou, plynom je povinný riešiť správca, ktorému občan platí za energiu a obec tu vystupuje len v úlohe sprostredkovateľa, čo znamená, že nie obec, ale majiteľ príslušných energetických sietí je zodpovedný za ich prevádzku. Mnohokrát obec musí za takéto organizácie riešiť problémy, popri nemálo obecných.

Miestne hospodárstvo:

Pravidelne podľa potreby bola zabezpečovaná údržba verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu v celej obci. Pravidelne sa zabezpečoval odvoz domového odpadu. Znovu apelujeme na našich občanov na dodržiavanie všeobecného záväzného nariadenia obce pri manipulovaní so smeťami. Je vytvorená dostatočná sieť kontajnerov na ich uskladnenie, avšak naďalej zaznamenávame trvalé znečisťovanie divokými skládkami popri potoku a v lese. Kultúrny občan, a to si myslí o sebe každý, musí shrózou ustrnúť pri pohľade na koryto „Hodrušianka" a niektoré okraje lesa.

Vzhľadom k tomu, že doteraz sa neosvedčilo dobré slovo a rózne upozornenia, ÚcÚ bude nútený v tejto veci postupovať nekompromisne vôči každému znečisťovateľovi katastra obce.

(-Každému-) Každoročne obec vynakladá na odvoz komunálneho odpadu cca 200 tisíc Sk a nemôže si dovoliť, aby niekto naďalej parazitoval v tejto oblasti.

Každému občanovi, ktorému nie je ľahostajný vzhľad obce a dojmy jej návštevníkov musí priložiť ruku k dielu a takýchto občanov pomáhať odhaliť, pretože hanba a stupeň kultúry nášho života padá na nás všetkých.

V rámci údržby obecného majetku sme

~~Sme~~ previedli opravu Domu smútku v Dolných Hámroch, opravu fasád športového areálu, opravu budovy Klubu dôchodcov, budovy úcí.

Znovu sme museli postaviť Dom smútku v časti Hodruša, ktorý takmer celý zhorel pri požiari. Previedli sme opravu budov požiarnych zbrojníc a garáže v časti Kopanice. Poskytli sme finančnú dotáciu na opravu kostola v Hodruši, opravili sme oporný múr pri kostole v Hámroch.

V rámci pomoci školskej správe sme poskytli polovicu finančných nákladov na plynofikáciu MŠ v Hodruši, a zaplatili sme náter strechy budovy školy v Hámroch.

Celkový náklad na všetky uvedené akcie predstavuje cca 300 tisíc Sk.

Domová správa:

Dvaja pracovníci domovej správy zabezpečovali úlohy a jej každodenné potreby. Pri bežnej údržbe sme zabezpečili opravu kominových telies a strechy bytovky č. 293, v bytovke č. 280, 282 bol zavedený zemný plyn na vykurovanie špórákov.

Z dôvodu problémov s vykurovaním bytoviek č. 280 a 282 Ucí poskytol nájomníkom 50% zľavu na nedoplatky vykurovacej sezóny 1991/92.

Celkový príjem domovej správy predstavoval 947.985 Sk a výdavky vo výške 1.247.460 Sk.

Sociálna starostlivosť:

Obec spravuje dva kluby dôchodcov, kde zabezpečovala potreby k spokojnosti našich dôchodcov, ktorí ich navštevujú.

Oslávili sme nový rok činnosti SOS a UPN, ktoré zabezpečujú starostlivosť o sociálne odkázaných a osamotených občanov obvodu obce. Na úrad bolo postúpených množstvo žiadostí o poskytnutie rôzneho druhu pôžičiek. Po prešetrení úrad poskytol návratné a nenávratné pôžičky občanom pre rôzne potreby. Problémy sú hlavne na splácanie návratných pôžičiek v dohodnutých splátkach (splátkach) čo ešte viac ovplyvnila zhoršená sociálna situácia v roku 1993. Obecný úrad čoraz viac sa dostáva do úlohy sociálneho úradu.

Na jednej strane je čoraz väčší tlak na obec, aby riešila otázky sociálnej lekárskej starostlivosti, školstva, ale na druhej strane má množstvo pohľadávok, ktoré hlavne organizácie, si povinné zo zákona obci odviesť.

Sú to vážne problémy a v mnohom zostáva hlavne na obci takéto veci zachraňovať, ktoré by mali v spoločnosti fungovať normálne.

Spomenieme oblasť lekárne, rehabilitačné sestry obvodného lekára, školstva atď.

Opatrovateľskú službu zabezpečovalo 21 opatrovateliek.

Kultúra:

V roku 1993 bolo vobci vytvorené spoločné záujmovo-kultúrne združenie v zložení s.s. Šandrik, Bernolák Šandrik s.s. SĽÚS 13 a obec.

Jeho činnosť, hlavne z dôvodu iných väčších problémov v s.s. Šandrik, nebola zabezpečovaná tak, ako to ukladajú stanovy združenia, avšak nemôžeme povedať, že kultúrny život v obci neexistoval. Ďalšia otázka je záujem občanov o kultúrne podujatia, ktorý je taktiež poznačený sociálnou úrovňou života občanov.

Popri činnosti záujmových krúžkov, pracuje v obci knižnica a to v časti Kámre a Hodruša.

Oblasť športu v obci je silne zastúpená TJ Šandrik, kde popri 4-och futbalových mužstvách, aktívne pracuje kolkársky oddiel, tenisový, lyžiarsky, ZRTV, turistický, stolno-tenisový a viacboj.

Ich činnosť stojí značné finančné prostriedky. Obec TJ poskytla priamu finančnú dotáciu do výšky 50 tisíc Sk a nepriamu poskytla vo forme bezplatného prenájmu priestorov a sponzorovaním stretnutia futbalových mužstiev, ktoré v sezóne 1992-93 dosiahli dobré výsledky, hlavne starší žiaci a mužstvo dospelých.

Ženský spevokol účinkuje pri kult. podujatiach.

Požiarna ochrana:

Dve dobrovoľné požiarne družstvá v obci a s.s. Šandrik si plnili úlohy zodpovedne.

Najväčší požiar bol likvidovaný na Dome smútku v Hodruši, kde však vzhľadom na jeho konštrukciu nebolo možné budovu zachrániť. Výzbroj a výstroj požiarnych družstiev je na dobrej úrovni.

Výkon prenesenej štátnej správy: v roku 1993.

- počet zápisov v knihe manželstiev ... 5
- počet zápisov v knihe umrlí ... 17
- počet zápisov-rozvody ... 5
- zápis vyhlásenia za mŕtveho ... 1
- počet overených podpisov ... 261
- počet overených opisov ... 241
- počet vydaných matričných dokladov ... 14
- zápis o určení otcovstva k nenarodenému dieťaťu - 1
- zápis o určení otcovstva ... 1
- počet vybavených listov pre zahraničie 23
- zápis o potvrdení o živí ... 6
- matričné doklady ... 17
- počet vydaných rybárskych listov ... 9

Stav obyvateľstva k 31. XII. 1993 ... 2418.

Obecná rada zasadala podľa plánu, celkom 12 krát, s priemernou účasťou na 90,5 %, prijala celkom 30 uznesení, ktoré boli podkladom pre jednanie obecného zastupiteľstva.

Obecné zastupiteľstvo zasadalo takisto podľa plánu celkom 6-krát, s priemernou účasťou na 75%. Niektorí poslanci si svoju povinnosť vysvetľovali po svojom a mnohokrát bez udania dôvodu sa zasadnutia nezúčastňovali.

Obecné zastupiteľstvo prijalo celkom 6 uznesení, zamerané na plnenie úloh obce.

V roku 1993 sme pokračovali v súdnych sporoch ohľadne doriešenia katastra Banská Štiavnica, spor o budovu prevádzkarne a chodník do II. ZŠ. Otázku chodníka sme v závere roka 1993 a začiatkom roka 1994 doriešili. Ostatné záležitosti prešli na ďalšie súdne pokračovanie v roku 1994.

V ústnom rozbore bolo niekoľkokrát spomenuté slovo sociálna otázka. Žiaľ v roku 1993 sociálna situácia sa v našej obci začala prudko zhoršovať, čoho hlavný dôvod je zlá ekonomická situácia a.s. Handrik, ktorý je barometrom životnej úrovne v našej obci.

S oprávnenými obavami sa pozeráme na smer vývoja jeho situácie, a tieto otázky sú pravidelne predkladané v obecnej rade.

Vzhľadom k tomu, že podľa zákona čís. 369/90 Zb. zákona je samospráva obcí povinná usmerňovať ekonomickú činnosť v obci, najmä vydáva záväzné stanoviská k investičnej

činnosti v obci, k využitiu zdrojov, k začatiu podnikateľskej činnosti právnických a fyzických osôb a zaujíma stanoviská k zámerom ich činnosti, ak sa týkajú záujmu obyvateľov obce, si vyhradzujeme právo, aby sa zástupca obce zúčastňoval každého zasadnutia a.s. Šandrik, kde sa bude jednať o jeho osude.

Pri posudzovaní privatizačného projektu zo strany obce a k nemu vydávaní obecného stanoviska v uvedenom projekte boli uvedené úplne iné skutočnosti, aké sú v závode v súčasnej dobe, a obci nemôže byť ľahostajné, aký vývoj bude následovať.

Obec bola nápomocná pri riešení ďalšej existencie hlbinných baní v obci a sme pripravení urobiť všetko čo je v jej silách, aby a.s. Šandrik v maximálnej miere slúžila zamestnancom tejto doliny a okolia, čo však nie je možné bez horeuvedenej spolupráce.

Z našej strany bolo nemálo ústupkov voči Šandriku pri odvádzaní finančných odvodov do obce, nie je nám ľahostajné ako, a či vôbec Šandrik oslávi 100-ročnicu svojej existencie.

Podnikatelia v našej obci vo väčšine pracovali k spokojnosti občanov. Boli však i prípady, kedy úrad musel zasahovať a usmerňovať činnosť niektorých, pričom sme zistili hrubé nedostatky v poznaní zákonov a podnikateľskej činnosti, včítane zákona č. 634/92 o ochrane spotrebiteľa.

V roku 1994 bude mnoho problémov, ktoré so sebou prinesie neistá sociálna oblasť a s ňou spojená nervozita občanov, ktorá nebola nikdy dobrým radcom.

Miestne kultúrne stredisko:

Už v roku 1992 došlo k dôležitým zmenám v rezorte kultúry v našej obci. Od 1. marca 1992 sa spojené zariadenie ZK-OZ Kovo Sandrik rozdelilo na 2 subjekty Závodný klub a miestne kultúrne stredisko pri Obecnom úrade.

Kultúrna činnosť týchto zariadení je značne obmedzená pre nedostatok finančných prostriedkov. Napriek tomu sme spoločne so ZK usporiadali karneval na ľade pre deti. 14. februára MKS spolu s TJ Sandrik sme usporiadali športový ples v kultúrnom dome Rudných baní. 24. februára MKS spolu s II. MŠ sme pripravili detský karneval v priestoroch Klubu mladých.

V apríli sme už samostatne usporiadali „Veľkonočnú veselicu" v kultúrnom dome Rudných baní. 31. mája sme pri príležitosti MDD usporiadali tradičné „Kreslenie na chodník".

1. júna sme pripravili pre všetky deti obce diskotéku so súťažami spojenú s predajom kníh pre deti.

V mesiaci august sme usporiadali zájazd na výstavu „Trenčín - mesto módy".

V októbri sme usporiadali kultúrny program pri príležitosti „Mesiaca úcty k starším" v kultúrnom dome Rudných baní. V programe vystúpili deti súboru „Úsmev".

Okrem toho k nám patrí aj „Miestna ľudová knižnica", ktorá je otvorená každý utorok a štvrtok od 15³⁰ hod do 17³⁰ hod. Poplatok za 1 vypožičanú knihu je 1 Sk. Tieto prostriedky aspoň trochu pokryjú náklady kníh „v LK".

Telovýchova a šport:
časť Dolné Hámre

TJ Sandrik Dolné Hámre je dobrovoľným združením zamestnancov Sandrik Dolné Hámre a občanov obce Hodruša-Hámre, ktorí jej prostredníctvom prevádzajú športovú a záujmovú činnosť.

Poslaním TJ je uspokojovať záujmy a záľuby v oblasti telesnej kultúry pri vytváraní podmienok na upevňovanie zdravia, zvyšovania telesnej a duševnej zdatnosti, ako i športovej výkonnosti.

TJ je organizáciou správnou subjektivitou a je registrovaná na ministerstve vnútra SR a je v Asociácii telovýchovných jednôt.

TJ tvoria oddiely a odbory. Členstvo v TJ je dobrovoľné. Počet členov k 31. XII. 1993 je 687 členov. Najvyšším orgánom je valné zhromaždenie delegátov. TJ sa riadi plánom činnosti, má vlastný finančný rozpočet. Činnosť jednotlivých oddielov a odborov a finančné zabezpečenie je riešené dotáciou, politikou riadiacich telovýchovných orgánov a vlastnou hospodárskou činnosťou.

Z činnosti oddielov a odborov a ich súčasný rozsah je následovný.

Celkom ŠK má 7 oddielov a 3 odbory.

Oddiely: futbalový, kolkársky, lyžiarsky, tenisový, stolno-tenisový, ľadový hokej, volejbal.

Odbory: RTVŠ, turistický a viacboj.

Futbalový oddiel:

- má v súťažiach 4 družstvá.
- Družstvo dospelých - štartuje v IV. lige Stredoslovenského regiónu.
- Družstvo dorastu štartuje v I. triede, sk. „C".
- Družstvo starších žiakov štartuje v divízii.
- Družstvo mladších žiakov štartuje v divízii.

Futbalový oddiel eviduje 145 členov, z toho je 96 aktívne činných. Futbalový oddiel vedie 5 členný výbor, ktorého predsedom je pán Suchý Jozef.

O zdravotný stav hráčov sa stará odborný lekár pán MUDr. Murgaš Alexander.

Materiálne zabezpečenie je na dobrej úrovni. K dispozícii sú 2 ihriská, pre regeneráciu sauna a bazén.

V jesennej časti sa mužstvá umiestnili následovne:

Dospelí: 7. miesto v tabuľke,
Dorast: 3. miesto,
Starší žiaci: 2. miesto,
Mladší žiaci: 2. miesto.

Cieľom našich družstiev pre jarnú časť u dospelých

je umiestnenie do 7. miesta, u dorastu do 2. miesta, čo by zabezpečilo postup do Stredoslovenskej divízie. U starších žiakov je umiestnenie do 2. miesta, čo by znamenalo postup do 1. ligy a zároveň by družstvo mladších žiakov tiež postúpilo do 1. ligy, ako jeho dvojička.

Ciele si vysoké, lebo pri reorganizácii v ročníku 1994-95 by sme dostali všetky mužstvá do vyšších súťaží, a tým reprezentovali nielen Ťahanovce, ale i našu obec a urobili by sme tak dobré meno ťahanovskému futbalu.

Oddiel ľadového hokeja:

Počet registrovaných hráčov je 20. Minulý ročník sme neboli zapojení do súťaže, nakoľko okresný zväz ľadového hokeja neporiadal súťaž. Problém, okrem drahého materiálneho vybavenia je i ľad. Poveternostné podmienky nie sú priaznivé na využitie vlastného prírodného ľadu.

Stolno-tenisový oddiel:

Oddiel reprezentuje oddiel dospelých, ktorí tento ročník štartujú v okresnej súťaži. Naše družstvo hrá zápasy v Ťarnovici, nakoľko náš hráčsky káder je riedky a doplňujú ho hráči zo Ťarnovice. Navyše sa nepodarilo zvýšiť záujem rodičov u mládeže. Do nového ročníka chceli by sme vytvoriť mladé družstvo za spolupráce SOU.

Kolkársky oddiel:

Má do súťaže zapojené družstvo dorastu,

ktoré štartuje v MK a družstvo dospelých, ktoré štartuje v Slovenskej kolkárskej lige - skupiny západ. Družstvo dorastu obsadilo 2. miesto v súťaži a je dobrou prípravou pre družstvo dospelých. O prácu s mládežou sa stará p. Vajteršic Anton, ktorý sa zároveň s pánom Listoborom starajú o prevádzku kolkárne.

Družstvo dospelých sa umiestnilo na 7. mieste. Svoje domáce zápasy hrávajú v Partizánskom, v Prievidzi, v Prenčíne, v Dubnici, v Bratislave a v Levočiach. Je len na škodu, že nemáme štvordráhu, ktorá by splnila podmienku a mohli by sme hrať domáce zápasy na vlastnej kolkárni.

Tenisový oddiel:

Má 30 členov. Predsedom je p. Kotrý Milan a hospodárom odboru je p. Jaskovič Július. V ročníku 1993-94 boli zaradení do okresného preboru za účasti 6-ich družstiev. Celkove sa umiestnili na 3. mieste. Začali sa venovať mládeži, kde trénujú žiakov II. ZŠ, čo je dobrým prísľubom do budúcnosti.

Zapájajú sa do brigádnických činností pri úprave tenisových kurtov.

Lyžiarsky oddiel:

Jeho činnosť znamená hlavne rozvoj masového lyžovania v sandrickej doline.

Vytvárali podmienky pre základný výcvik žiakov ZŠ Hodruša-Hámre. Melodicky sa pôsobilo na začínajúcich žiakov-lyžiarov z radov detí tak, aby si osvojili potrebné základy z lyžiarskej školy. Z detí ZŠ, ktoré prejavili záujem o lyžovanie, je vytvorené lyžiarske družstvo.

Odbor turistiky:

Šenko odbor svojou činnosťou spolu s odborom RTVŠ patrí k jedným z najlepších v našom okrese. Z najzaujímavejších akcií sú: Jarné prebudenie okolo Vyhní. Prechod Veľkou Fatrou, Hrebeňom Ľanádu - Štiavnické vrchy, Vysoké Tatry, Veľký Javorec, Zimné Sitno.

Na akciach sa zúčastnilo 274 členov a prešli 670 km. Odbor turistiky združuje 92 členov a svojimi akciami má veľký podiel na rozvoji masového športu.

Odbor RTVŠ:

Jeden, jediný odbor žien pri TJ Sandrik v troch generáciách-starších, stredných a mladých. K pravidelnému cvičeniu 2-krát týždenne došlo k zvýšeniu záujmu 10-15 žien na jednej cvičebnej (ho-) hodine. Je len na škodu veci, že nemajú kultúrnejšiu miestnosť na cvičenie, len študenú telocvičňu II. ZŠ

Okrem brigádnickej činnosti sa zapájajú do turistickej činnosti. V spolupráci so ZK usporiadali zájazd na ľadovú plochu do Žiaru, plavecký zájazd do krytej plavárne a masáže v Banskej Štiavnici.

Výstavba Sandriku

Akciová spoločnosť Bernodorf Sandrik:

Firmy-Berndorf AC a Sandrik a. s. podpísali zmluvu o založení spoločnej akciovej spoločnosti so základným kapitálom 80 mil. Sk v pomere 75% ku 25% v prospech Berndorf-AC-dňa 12. novembra 1991. Nová akciová spoločnosť začala právne existovať od 17. 12. 1991 a od 1. 1. 1992 začala vyrábať aj príbory v prenajatých priestoroch Sandriku.

V súčasnosti je Sandrik samostatná akciová spoločnosť. Sandrik je vedúca značka príborov v ČSFR, s výrobným závodom v Dolných Kámoch.

Berndorf Sandrik AC je zdrojom dodávok kvalitných príborov, z chrómovej-niklovej ocele, podporovaná rakúskym výrobným a marketingovým know-how.

Investície boli uzavreté vo výške 150 mil. Sk. Toho času zamestnáva firma Berndorf-Sandrik 120 pracovníkov. Odbyt je orientovaný na domáci trh a export. Výroba cca 3 milióny kusov v roku 1993.

Riaditeľ akciovej spoločnosti je ing. Priesol.

Výstavba Rudných baní Hodruša:

Výroba: Bolo vyťažené a spracované 34 tisíc tón: Au, Ag rudy v kvalite 6/g/t. Z tejto rudy bolo vyrobené vo flotačnej úprave-úpravni 1260 tón koncentrátu Au, Ag: a v ňom 150 kg Au (zlata) a 145 kg Ag (striebra).

Z vlastných nákladov bol financovaný geologický prieskum ťažobný, v rámci ktorého bolo ~~bolo~~ vyrazených 928 m banských diel v hodnote 7.400.000 Sk a tiež prípravné práce v rámci ktorých bolo vyrazených 424 m banských diel v hodnote 4,200.000 Sk.

Zo štátneho rozpočtu bol financovaný vykladávací prieskum v bani Rozália, na žile Au (zlata), Ag (striebra) Svetozár. Bolo vyrazených 640 m banských diel v hodnote 6,400.000 Sk.

Ekonomika:

Závod časť svojej produkcie (70%) koncentrát Au, Ag, vyvážal do závodu Rudné bane Kremnica na ďalšie spracovanie a časť 30% do huty v Belgicku „Union Miniere".

Predajom tohto výrobku sa dosiahli tržby vo hodnote 45 mil. Sk; a náklady na ťažbu a spracovanie rudy predstavovali 43 mil. Sk.,

-pri- čím závod v roku 1993 dosiahol zisk 2 milióny Sk.

Sociálna oblasť:

Závod v roku 1993 prijal 25 pracovníkov, z toho 20 do podzemia. Celkový počet pracovníkov k 31. XII. 93 220.

V roku 1993 oproti roku 1992 zaznamenal závod nárast 26,5%. Čiže bol vyplatený banícky prídavok.

Perspektívy rozvoja:

Platobná neschopnosť ľudových baní s.p. Banská Bystrica viedla k rozbrnutiu, takže z deviatich závodov prešlo šesť do likvidácie a tri závody do ekonomického prenájmu, do doby privatizácie.

Medzi týmito tromi závodmi je aj závod Hodruša, ktorý je vedúci závod, vzala do ekonomického prenájmu a od 1.1.1994 patrí závod Slovenskej baníckej spoločnosti s r.o.

Závod Sandrik
Dolné Hámre

Akciová spoločnosť Sandrik na základe zlých hospodárskych výsledkov zvolává na 10. februára 1994 valnú hromadu, na ktorej bolo odvolané staré predstavenstvo a dozorná rada.

Bolo zvolené nové predstavenstvo, na čelo ktorého bol zvolený ing. Gajdošík ján CSc, a nová dozorná rada, v ktorej zamestnancov zastupuje p. Považan ján.

Nové predstavenstvo poverilo ing Suchého Brima za riaditeľa.

Strata a.s. Sandrik za rok 1993 predstavovala 51 mil. Sk.

Správa o činnosti KZZ
za rok 1993

Január - 1993

1. Otvorenie kového roka 1993 - Dychový súbor.
2. Premietanie videorozprávok v KM.
3. Karneval na ľade.
4. Pomoc pri poriadaní „Stretnutie DIKOV" saniek.

Február - 1993

1. Premietanie videorozprávok - filmov v KM.
2. Účinkovanie súboru „Lomec" na okresnej prehliadke súborov „My a naši susedia".
3. Detský karneval pre deti v KM.

Marec - 1993

1. Premietanie videorozprávok v KM.
2. Poriadanie krajskej súťaže SOU - strojárskeho v prednese poézie a prózy a malých javiskových formách.
3. Vystúpenie detí súboru „Lomec" pre svojich rodičov.
4. Výstava kníh - spojená s predajom.

Apríl - 1993

1. Výberové kolo okresnej súťaže v speve, modernej piesne „Kremnický dukát".
2. Kultúrny program pre deti 1. ZŠ.
3. Bábkové divadlo pre deti.
4. Príprava kultúrneho programu k 1. máju 1993.

máj-1993

1. Kultúrny program a discozábava 1. máj.
2. Vystúpenie súboru „Úsmev" na benefičnom koncerte na Kopaniciach.
3. Výstava výrobkov zovčej vlny-beseda.
4. Semifinále detskej speváckej súťaže „Kremnický dukát."
5. Divadelné predstavenie súboru MsKS-Žarnovica-Spoločenský dom.
6. Pomoc pri poriadaní futbalového medzinárodného turnaja „Memoriál Jozefa Gálika. Vystúpenie súboru „Úsmev".

Jún-1993.

1. Športové hry-kultúrny program deti k MDD.
2. Burza jarného a letného ošatenia.
3. Discozábava
4. Zábavné hry pre deti súboru „Úsmev".
5. Poriadanie zájazdov do Štúrova a Bratislavy.

Júl-August-1993

1. Premietanie video rozprávok v KM.
2. Prázdninová discotéka.
3. Zájazd na Agrokomplex do Nitry.
4. Učinkovanie súboru „Úsmev" na Plochej dráhe.

September-1993

1. Vyhlásenie speváckej súťaže „Sandrická rozetá".
2. Vyhlásenie detskej zábavnej súťaže „Mini playback show".
3. Zajazd do krytej plavárne v Banskej Štiavnici.

Október - 1993

1. Vystúpenie súboru „Úsmev" pri príležitosti „Mesiac úcty k staršim" v Dome opatrovateľskej služby na Kyslej
2. Detská zábavná súťaž „Mini playback Show".
3. Výberové kolo detskej speváckej súťaže „Sandrická rozeta".
4. Účinkovanie súboru „Úsmev" v programe pre dôchodcov obce v kultúrnom dome „Baník" pri príležitosti „Mesiaca úcty k staršim".
5. Premietanie video-rozprávok.

November - 1993

1. Burza zimného ošatenia a športových potrieb.
2. Predstavenie -zó- pre základné školy I. a II. ZŠ a SOU.
3. Pomoc pri poriadaní mimoriadného-válneho zhromaždenia akciovej spoločnosti Sandrik.

December - 1993

1. Mikulášsky večierok pre deti.
2. Detská spevácka súťaž „Sandrická rozeta".
3. Posedenie pri stromčeku, kultúrny program,
4. Disco zábava pre deti II. ZŠ.
5. Vystúpenie hudobnej skupiny „Rangers".
6. Premietanie video-rozprávok
7. Vystúpenie súboru „Úsmev" pre žiakov I. a II. ZŠ
8. Silvester v Klube mladých.

Zoznam občanov, ktorí zomreli v roku 1993:

1. Katarína Suchá * 25.10.1914 - † 5.1.1993
2. Anna Líšková - 30.7.1905 - 16.1. "-
3. Jozef Gálik - 17.4.1954 - 17.1. "-
4. Jozef Rovažan - 2.2.1938 - 24.1. "-
5. Pavel Štefan - 11.2.1911 - 21.1. "-
6. Vlastimila Gettlerová - 30.6.1936 - 4.2. "-
7. Helena Šechárová - 6.2.1912 - 13.2. "-
8. Kornélia Suchá - 13.6.1926 - 17.2. "-
9. Ausónia Benická - 20.9.1931 - 15.2. "-
10. Samuel Bernáth - 8.7.1917 - 8.3. "-
11. Eduard Kuka - 6.3.1926 - 18.2. "-
12. Cecília Šmiageroová - 6.8.1921 - 22.3. "-
13. Mária Hanzlová - 3.5.1908 - 23.3. "-
14. Ondrej Černický - 4.9.1926 - 5.4. "-
15. Gizela Zambojová - 29.9.1914 - 18.4. "-
16. Žofia Kačerová - 13.10.1927 - 9.5. "-
17. František Mistrík - 4.10.1926 - 11.5. "-
18. Katarína Reinvartová - 22.7.1904 - 7.6. "-
19. Melánia Špániová - 20.5.1940 - 18.6. "-
20. Rozália Balážová - 10.2.1910 - 19.6. "-
21. Zora Bahnová - 2.2.1925 - 6.7. "-
22. Anna Nepalová - 15.10.1907 - 10.7. "-
23. Vladimír Sklenár - 18.7.1954 - 9.7. "-
24. Emil Baláž - 26.6.1911 - 10.7. "-
25. Cecília Bohačová - 18.11.1919 - 16.7. "-
26. Pavel Friš - 7.1.1971 - 27.7. "-

27. Ján Lipiansky – * 1.5.1931 – † 5.8.1933
28. Marta Škreňová – 25.1.1927 – – 2.8. "–
29. Anna Balážová – 25.1.1932 – 26.8. "–
30. Štefánia Šonkanecová – 20.8.1903 – 16.9.1933
31. Irena Haverlová – 14.10.1909 – 3.10. "–
32. Anton Král' – 8.4.1913 – 16.10. "–
33. Ladislav Šurčiansky – 29.1.1910 – 17.10. "–
34. Zuzana Rusnáková – 23.2.1911 – 6.11. "–
35. Pavel Lehocký – 31.12.1908 – 6.12. "–

Najstarší občania:

Unterfrancová
Františka – * 1899 – 94 rokov

Kubišová
Veronika – * 1899 – 94 rokov

Nezamestnanosť:

Dolné Hámre: – Hodruša: – Kopanice: –
Hodruša-Hámre: – 201 – občanov:
Životné minimum: 1350 – Najmenší dôchodok: 1980 Sk
Pre manželský dvojicu: 3540 Sk

Počasie:

mesiac:	nočné teploty:	denné teploty:
Január	-8°C	-3°C
Február	-5°C	+2°C
Marec	+2°C	+10°C
Apríl	6°C	+12°C

mesiac:	nočné teploty:	denné teploty:
máj:	12°C	23°C
jún:	14°C	28°C
júl:	18°C	32°C
august:	20°C	36°C
September:	18°C	28°C
október:	12°C	24°C
November:	-2°C	3°C
December:	-10°C	-6°C

Záznamy za rok 1993
boli schválené
radou Obú
dňa 9.VI.1994
uznesenie
čís. 12

ROK-1994-

Významné udalosti v štáte.

Z novoročného príhovoru prezidenta SR Michala Kováča - „Duch zmierenia celému svetu".

Nový rok bude pre nás vždy aj oslavou vyhlásenia samostatnosti Slovenskej republiky. Prvého januára pred dvomi rokmi sme vstúpili do priestoru medzinárodnej spolupráce a mierového súťaženia ako nový štát.

Rok 1994 bol podľa prezidenta SR Michala Kováča poznačený takými skutočnosťami, ktoré v našom vývoji zanechali výrazné stopy. V uplynulom roku sme trikrát pristupovali k volebným urnám, aby sme vyjadrili svoju vôľu, ako v tejto dobe riešiť veci spoločné. Prekonali sme dramatickú, ale aj poučnú vládnu, i parlamentnú krízu. Stali sme sa svedkami, ale aj účastníkmi

očakávaného kvalitatívneho obra-
~~obratu~~ hospodárskeho vývoja.

Vykonali sme kroky, ktorými sme sa opäť priklásili k vyspelým krajinám Európy i sveta. Upevnilo sa medzinárodné postavenie Slovenskej republiky.

Riešenie prehlbujúcej sa krízy v prvých mesiacoch uplynulého roka videl podmienky vytvorení vlády širšej koalície bez toho, aby bola vyslovená nedôvera vláde, či predsedovi vlády. Pre také riešenia sa však nenašlo dostatok dobrej vôle a vývoj vyústil do vyslovenia nedôvery vtedajšiemu premiérovi Vladimírovi Mečiarovi.

Ja som ponúkal možnosť zostavenie koaličnej vlády HZDS, ktoré ponuku neprijalo.

Riešenie politickej krízy v marci minulého roku priniesto nielen sklamanie, trpkosť, ale aj pozitívne poznatky. Aj keď sú to iba čiastkové úspechy, pod ktoré sa podpísalo i úsilie predchádzajúcej vlády pána Mečiara, znamenali obrat k lepšiemu a vytvorili základy, ktoré nám umožňujú pozerať sa do roku 1995 s optimizmom.

Výsledky parlamentných a komunálnych volieb sú legitímnym vyjadrením vôle občanov našej krajiny.

14. VI.
30 min.

Doprajme novej vláde i ostatným verejným činiteľom pokojné podmienky na ich náročnú a zodpovednú prácu.

Slováci, ale i príslušníci národnostných menšín, pre ktorých je naša krajina rovnako domovinou, ako pre náš štátotvorný národ.

Považujem za dobrý prísľub do budúcnosti, že sme v poslednom období zaznamenali ústretovosť medzi predsedom vlády pánom Mečiarom a mnou, že pán predseda mi podal ruku pri príležitosti vymenovania vlády na zmierenie a ďalšiu spoluprácu.

Želám si, aby duch zmierenia sa rozšíril na celú politickú sféru i medzi občanov. Ja sám urobím pre to všetko, čo je v mojich silách.

Riešenie politickej krízy v marci 1994.

Zostavenie novej vlády koalície širšej - dočasnej vlády Slovenskej republiky.

Jozef Moravčík, predseda vlády, predseda Demokratickej únie.

Roman Kováč, podpredseda vlády DÚ.

Ivan Šimko, podpredseda vlády - KDH.

Brigita Schmögnerová, podpredseda vlády - SDĽ.

Voľby 1994 do SNR.

Oficiálne - 2. X.

Výsledky - 1994.

Hnutie za demokratické Slovensko a
a Robotnícka strana Slovenska: 34,96 %
Spoločná voľba ... : 10,4 %
Kresťansko-demokratické hnutie: 8,5 %
Demokratická únia ..... : 10,3 %
Slovenská národná strana .. : 5,6 %
Maďarská koalícia ..... : 10,35%
Združenie robotníkov Slovenska : 7,42%
Účasť vo voľbách bola v SR : 75,65%

Zloženie novej vlády

12. XII. 1994

Vladimír Mečiar, predseda vlády - HZDS
Katarína Tóthová, podpredseda - HZDS
Peter Kozlík, podpredseda - HZDS
Ján Kalman, podpredseda - ZRS
Elena Slávkovská, minister školstva - SNS

21. XI. 1994 - Komunálne voľby

Na komunálnych voľbách v Slovenskej republike sa zúčastnilo 54,26% oprávnených voličov v obciach. najmenej v 72. v obciach, alebo volebných obvodoch budú vypísané nové voľby do orgánov samospráv. V 18. obciach sa voľby nekonali, preložia sa o posledný starostov v ich zboroch nikto neuchádzal.

Štyri obce nemali ani jedného kandidáta za poslanca do obecného zastupiteľstva a v 16. obciach nikto nekandidoval na post starostu.

Nové voľby sa budú konať aj tam, kde bol porušený volebný zákon, alebo, kde sa vo voľbách starostu resp primátora, dvaja kandidáti dostali rovnaký počet hlasov.

Výsledky volieb komunálnych
v našej obci.
18-19. XI. - 1994.

Kandidáti na starostu obce:

Škarba Jaromír - 42 ročný.
Závadská Veronika - 52 ročná.
Suchý Jozef ..... - 62 ročný.

Výsledky:

Škarba Jaromír dostal: 1055 hlasov
Závadská Veronika .... 120 hlasov
Suchý Jozef dostal: 126 hlasov

Starostom obce sa stal:

Škarba Jaromír

Účasť na voľbách 1340 občanov 73,25%
Počet poslancov: 17: Z nich 7 HZDS 8 SDĽ, 2 KDH

Je nás 5,358.400
obyvateľov
na Slovensku.

V roku 1994 sa na Slovensku narodilo
68.400 detí a 51.200 ľudí zomrelo.
Občanov slovenskej národnosti 85,7%
približne 4,592.600 obyvateľov.

Charakteristika obce:

Katastrálne územie našej obce tvorí jeden zo vstupov do Štiavnického pohoria a z toho dôvodu je i značne členitý.

Zaberá rozlohu 4613 ha, z čoho prevažnú časť je lesný fond.

Výmera poľnohospodárskej pôdy je 317 ha, z nej 246 ha je v držbe JRD, v ktorých obci je 480. Ostatnú pôdu obhospodarujú PD a ŠM.

V obci je široko rozvinutý priemysel, ktorý zamestnáva prevažnú väčšinu našich občanov.

Vybavenosť obce je po stránke infraštruktúry je naviac ako 3 tisíc obyvateľov, avšak vinou neuváženej bytovej politiky, počet obyvateľov klesá okolo 2500.

Výstavba obce:

Pri ďalšom posobení tohoto stavu dôjde k problémom aktívneho využívania predškolských, školských, obchodných a kultúrnych i spoločenských zariadení, ktoré sú v obci vybudované na dobrej úrovni a dostatočnej kapacite. Za strany obecného úradu boli prevedené opatrenia na zmenu tohoto stavu. Zabezpečili sme zmenu intravilánu, zariadenie obce do strediskovej a výstavbu bez obmedzenia.

Činnosť Obecného úradu za rok 1994.

Hodnotíme rok, kedy sme završili prvé štvorročné obdobie vzniku samosprávnych orgánov,

obdobie ťažké, ktoré bolo sprevádzané novými formami a experimentami v riadení, s množstvom zákonov a nariadení. Za toto obdobie bolo v minulej Slovenskej republike vystriedaných niekoľko vlád a rok 1994 sme završili praktický voľbami-účasťou referenda.

Na začiatku roku 1994 sme konštatovali, že ideme naďalej do neistej sociálnej oblasti, čo sa v priebehu roka plne potvrdilo a žiaľ musíme konštatovať, že východiská pre rok 1995 sú najhoršie za dotieravé obdobie a bude potrebné vynaložiť mnoho úsilia pre zabezpečenie jej normálneho chodu a úloh rozvojového programu.

Investičná výstavba.

V spolupráci so SSplynárenským podnikom v Prievidzi sme dokončili rozvody zemného plynu nákladom 780 tisíc Sk, z čoho obec hradila polovicu.

Energetické závody prevádzali v časti Kochuša rekonštrukciu NN siete a verejného osvetlovania, ktorého montáž platí obec.

Z plánovaného finančného objemu 4.100 tisíc Sk preinvestovali z dôvodu nedostatku financií len cca 550 tisíc Sk, obec 90 tisíc Sk. Dokončenie celej rekonštrukcie je vážne ohrozené i v roku 1995.

Zabezpečili sme projektovú dokumentáciu na výstavbu ČOV a kanalizácie v hodnote 350.000 Sk. V roku 1995 v prípade zabezpečenia finančných prostriedkov

plánujeme započať výstavbu ČOV.
Jej finančný náklad činí 18,5 mil. Sk. Bolo ukončené skúmanie a meranie prameňa „Štôlňa Mikulaš", a v roku 1995 plánujeme s vypracovaním projektovej dokumentácie na rekonštrukciu tohoto vodovodu.

Projekty inžinierskych sietí „IBV" Horné lúky" bude potrebné prehodnotiť a prepracovať na súčasné pomery výstavby rodinných domov.

V časti Kopanice sme vybudovali Športovú plochu s parkoviskom, kde je ešte potrebné dokončiť terénné a sadové úpravy z dôvodu, že v mesiaci október a november bolo nepriaznivé počasie pre ukončenie prác.

Údržba miestných komunikácií.

Úpravu živičným povrchom sme previedli na dolnom sídlisku v časti „Hangot a Kopanice" „Baňa" nákladom cca 400 tisíc Sk.

Ďalšie finančné prostriedky boli použité na úpravu komunikácie do časti „Vrchy" a na drobné vysprávky.

Miestne hospodárstvo.

Do tejto oblasti patrí údržba verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu, likvidácia odpadu a smetí, údržba cintorínov a prakticky celého majetku obce.

Predbežne podľa potreby tieto práce boli zabezpečované dodavateľskou formou a

brigádnikmi zo strany občanov. Koncom roku sme odovzdali holičstvo a kaderníctvo do súkromného prenajmu a bol zriadený i kozmetický salón. Podľa požiadaviek obec zabezpečovala občanom autodopravu, prácu s plošinou a traktory.

Finančne sme vypomohli školám a na úpravu kostolov v časti Hodruša.

Domová správa:

Na uvedenom úseku pracujú dvaja pracovníci, administratívna pracovníčka a údržbár, ktorí spravujú 154 bytov.

V mesiaci máji nám Banské stavby odovzdali bezplatným prevodom bytovku v Hodruši, kde je 21 bytov, prevážne jednoizbových. Uvedená bytovka bola postavená pre potreby ubytovania pracovníkov formou slobodárne a z toho dôvodu, že sa tu zriadili byty, sú tu problémy technického charakteru, ako je spoločné meranie elektrickej energie, vody, zbytočne veľká kapacita kotolne na pevné palivo a pod.

Bude potrebné previesť rozsiahle úpravy a hľadať možnosť jej vykurovania iným spôsobom, čo si však vyžiada nemálo finančných prostriedkov.

V rámci údržby boli prevedené nátery okien na bytovke č. 180, výmena vchodových dverí na bytovke č. 233 a ďalšia bežná údržba.

Sociálna starostlivosť:

Obec zabezpečuje činnosť dvoch klubov dôchodcov, ktoré pracujú k spokojnosti občanov v Očkove.

V priebehu roka pripravili množstvo rôznych podujatí pre spestrenie života dôchodcov. V stanici opatrovateľskej služby boli vytvorené podmienky pre umiestnenie 23 sociálne odkázaných občanov.

Opatrovateľskú službu vykonávalo 18 občanov.

Prehlbujúca sa zlá sociálna situácia čoraz väčšej skupiny občanov sa odzrkadlila v ďalších žiadostiach o finančné výpomoc, ktorá po prešetrení sociálnej odkázanosti je obec zo zákona občanovi povinná poskytnúť.

Na druhej strane je otázka, z akých zdrojov obec bude schopná finančne takéto požiadavky pokryť, keď zákonné prostriedky pre prílev financií do obce sú nedostatočné a z toho pohľadu hlavne rozhodujúce organizácie v obci si v priebehu roka permanentne dlžne obci päť ciferné sumy.

Na obec ako na poslednú možnosť sa neustále obracajú od školstva, zdravotníctva, a rôznych spoločenských organizácií o finančnú pomoc na zabezpečenie ich nevyhnutných činností.

Neustále zvyšovanie cien vstupov a

Kore spomenuté problémy vytvárajú situáciu, keď už i obce sa dostávajú do bezvýchodiskovej situácie a financie budú stroadostačovať na ich nevyhnutný chod bez možnosti ďalšieho rozvoja.

Doterajší vývoj jednoznačne tomu nasvedčuje, pretože rozhodujúci príjem obcí od roku 1991 neustále klesá a náklady rastú hroziviym indexom.

Činnosť miestneho kultúrneho strediska v roku 1994

V roku 1994 sme plán práce, ktorý bol podrobne vypracovaný - dodržali len veľmi čiastočne. Predovšetkým od februára až do mája som bola práceneschopná. V krátkosti ~~sa~~ vás chcem informovať o podujatiach, ktoré sme v roku 1994 uskutočnili.

Hneď od začiatku roka sme začali s prípravou Obecného plesu, ktorý sa uskutočnil 11. februára. Toto podujatie bolo na dobrej úrovni, a tí, ktorí sa ho zúčastnili boli spokojní.

Poďakovať je potrebné sponzorom a podnikateľom, ktorí obohatili obecný ples veľmi hodnotnými cenami na lombory.

25. februára sme spolu s Materskou školou zorganizovali detský karneval v Klube mladých. Ďalšie podujatie bolo až 8. mája, kedy sme s Ľudovou knižnicou pripravili pre deti podujatie „Nakreslím si rozprávku". Toho podujatia sa zúčastnili, ktorí navštevujú Ľudovú knižnicu.

30. mája sme pripravili tradičné kreslenie na chodníku pri príležitosti MDD. Pri tejto príležitosti sa 1. júna na Štadióne konala diskotéka pre deti.

18. júna sa konal na Štadióne SJ Sandrik pokusne koncert DH „Hodrušanka.

Na koncerte sa už nezúčastnilo až toľko ľudí ako sme očakávali, ale úspech koncert bol mal na dobrej úrovni. Vstupné bolo symbolické 5 Sk.

V nedeľu 19. júna sa konal zájazd na kúpalisko do Štúrova. Aj toto podujatie bolo úspešné a bol oň veľký záujem.

23. júna sme opäť pripravili „kvízovú súťaž pre detských čitateľov v Ľudovej knižnici.

20. augusta sme plánovali uskutočniť zájazd na Agrokomplex do Nitry, ale pre nezáujem občanov sme ho odvolali.

26. augusta sa konali oslavy 50. výročia SNP pred pomníkom padlých na Kyslej. Pieto oslavy nám trochu pokazilo zlé počasie, a preto sme museli aj odvolať plánovaný program Hodrušanky.

Tento koncert sa uskutočnil 2. septembra a zúčastnilo sa ňom na pomerne veľa ľudí.

Výťažok z koncertu 1.800 Sk bol venovaný Fondu detskej onkológie.

14. septembra sme pozvali pre deti II. stupňa Základnej školy - „Duo mágie"

Potom bola v podujatiach kultúry pauza,

preložené sa konali voľby do SNR.

19. októbra sme pozvali bábkové divadlo z Bratislavy, pod názvom „Filmárik a Filmuška" pre deti I. stupňov a deti MŠ. Toto podujatie malo vynikajúcu úroveň a deti v celej sále sa veľmi dobre bavili.

Hneď na druhý deň sa uskutočnil program „Mesiaca úcty k starším" v Klube dôchodcov Banka.

Našich starších občanov bavila Podunajanka.

V mesiaci november sa znovu konali voľby.

Od 30. novembra do 20. decembra sa konala v zasadačke Obecného úradu predajná výstava kníh.

Knihy sa predávali pomere dobre.

21. decembra sme spolu s radou rodičov pri ZŠ pripravili posedenie pod jedličkou pri príležitosti ~~príležitosti~~ odchodu detí na zimné prázdniny.

Okrem toho sme pripravovali rozhlasové relácie „Hráme našim jubilantom".

Navštívili sme 80 a 90 ročných občanov a navštívili sme najstaršiu občianku F. Unterfrancovú.

Oblasť športu je zastúpená telovýchovnou jednotou Šandrik, kde sú združené jej všetky oddiely a odbory.

Výborné výsledky dosiahol „Kolkársky oddiel" a dobre reprezentujú aj štyri futbalové družstvá.

Obec ako jeden zo sponzorov popri nepriamej podpore poskytla finančnú dotáciu 112 tisíc Sk.

Požiarna ochrana:

Už tradične na dobrej úrovni pracovali dve požiarne družstvá a družstvo a.s. Šandrik.

Ostro zasahovať museli pri požiari rodinného domu.

Zúčastnili sa výcviku a požiarnej súťaže v okrese. Výzbroj a výstroj je na dané podmienky uspokojivá.

Výkon štátnej správy z obvodného úradu Žarnovica - matrika -

Na úseku matriky:

- počet zápisov v knihe manželstiev : ... 11
- počet zápisov v knihe úmrtí : ... 19
- počet zápisov - rozvody : ... 4
- oprava priezviska : ... 1
- počet overených podpisov ... 581
- počet overených opisov : ... 354
- počet vydaných matričných dokladov 56

Počet vybavených listov : 91

- z toho pre potreby - zahraničie ... 891
- potvrdenie o žití ... 5
- matričné doklady : ... 3
- Osvedčenie o právnej spôsobilosti
- na uzavretie manželstva ... 3
- zápis o určení otcovstva ... 2
- zápis osobitnej matričky ... 1

Počet vydaných rybárskych lístkov.

- 3 ročných : ... 11
- detské ... 6

Stav obyvateľstva k 31.XII.1993
-2418-

- prihlásených v roku 1994 ..... -60
- narodených ... -30
- odhlásených ... - 46
- zomretých --- - 33

Stav obyvateľstva k 31. XII. 1994
-2429-

Obecná rada zasadala celkom 10x s priemernou účasťou 90%.

Prijala celkom 10 uznesení, ktoré boli podkladom pre jednanie obecného zastupiteľstva.

Obecné zastupiteľstvo zasadalo celkom 6 krát, z toho, dňa 8. XII. 1994 už v novom poslaneckom zložení.

Účasť na jednotlivých zasadnutiach bola na 76%. Celkom bolo prijatých 5 uznesení, v starom zložení poslancov pred voľbami a jedno uznesenie pri ustanovujúcom zasadnutí. Obecného zastupiteľstva, kde boli konštituované orgány obce.

I v roku 1994 pokračovali ďalšie spory ohľadne doriešenia majetko právnych záležitostí obce s mestom Banská Štiavnica a o budovu prevádzkárne v ing. Hrakom K.

Uvedené záležitosti prechádzajú aj do roku 1995, z dovodu nedoriešenia sa napojednávanie.

Vážení poslanci, vážení občania

Na začiatku roka 1994 - pri hodnotení roka 1993 sme konštatovali, že ideme ešte do zložitejšej situácie, čoho dôkazom bolo ďalšie prepúšťanie v závode Šandrik, dlhodobá pracovná výluka ľudí platených vo 60%, popri neustálom zvyšovaní životných nákladov.

Svetlou stránkou sa dá nazvať fakt, že Slovenská banská spoločnosť s r.o. kvázi práve naopak v tomto období zaznamenala prosperitu, čo však s firmou Bernolák zďaleka nepodarilo na uspokojenie všetkých našich občanov v zamestnaneckom pomere.

Dlhotrvajúca agónia závodu Šandrik ako hlavného zamestnávateľa dospela bod, za ktorým hrozí už len likvidácia.

Právom sa naši občania pýtajú, prečo fond národného majetku ako hlavný akcionár nechal tento stav pôsobiť prakticky pre celý rok a nerobil adekvátne opatrenia. Ostáva už len dúfať, že uvítacím riešením dôjde k zvratu, aby oslava 100 ročnice Šandriku nebola posledným spomienkom.

Uvítanie detí:

- 12. V. 1994 - Milan Vrál

Sobáše:

- 2. XII. 1994 - Gulašová - Šomaškovič
- 16. IX. 1994 - Šojdíková - Lapka
- 24. IX. 1994 - Gallová - Fridrich

Zomrelí občania v roku 1994.

Halaj Jozef, 2.III.1921 - 23.II.1994
Vidrídyová Rozália - 23.XII.1912 - 15.II.1994
Višňovská Antónia - - 22.II.1907 - 21.IV.1994
Kolný Jozef - - 12.III.1917 - 26.IV.1994
Dulajová Ida - - 11.XII.1911 - 30.IV.1994
Hraško Ladislav - - 21.XII.1904 - 17.VIII.1994
Hradil Martin - - 11.IV.1965 - 10.IX.1994
Káčer Ladislav - - 18.VII.1947 - 19.IX.1994
Freiterová Otilia - - 6.X.1906 - 23.X.1994
Baláž Igor - - 24.XI.1962 - 22.X.1994

80-roční občania:

29.I.1915 - - mária Schillerová
13.II.1915 - - Jozefína Gallová
16.III.1915 - - Jozef Mesiarik
7.IV.1915 - - Anna Farbiaková
14.IV.1915 - - Sidonia Benešová
24.IV.1915 - - Karolína Hudečeková
2.V.1915 - - Anna Homolková
19.VI.1915 - - Helena Valachová
28.VI.1915 - - mária Oslancová
9.VII.1915 - - Anna Ničajová
12.VII.1915 - - Júlia Bobišová
27.X.1915 - - Florian Remeň
6.XII.1915 - - Viliam Latta

90-roční občania:

17.XII.1905 - mária Furčianska - 15.V.1905 Ľudmila Franková

najstaršia občianka

95 rokov - Unterfrancová Františka - 1900. rok

Slovenská banská s.r.o.

Hodruša-Hámre

Výrobná a hospodárska činnosť.

Útlum ruďného baníctva od roku 1990 znamenal aj pre Ruďné bane š.p. Banská Bystrica zlú ekonomickú situáciu, z ktorej jediné východisko videl osamostatnenie-osamostatnenie jednotlivých závodov. Z 9-ich závodov prežili 3 závody, ktoré sa osamostatnili a začali samostatne hospodáriť.

Jedným z týchto závodov bol aj závod Ruďné bane š.p. Hodruša-Hámre, manažment ktorého vytvoril firmu Slovenská banská spoločnosť s r.o. a začal v rámci ekonomického prenájmu samostatnú výrobnú a ekonomickú činnosť na bývalom závode, ktorá sa začala od roku 1994.

Zamestnanosť:

Kým v roku 1993, ešte v rámci Ruďné bane Banská Bystrica, závod zamestnával 180 pracovníkov, v priebehu roku 1994 Slovenská banská spoločnosť s r.o. prijala 125 pracovníkov, čiže stav pracovníkov k 31.XII.1994 bol 305, čo je najvyšší počet od roku 1954.

Výrobná činnosť.

Firma v roku 1994 vyťažila a spracovala 65 tisíc ton striebra, zlata, rúd, z ktorých bol vyrobený koncentrát na vývoz

do huty v Belgicku a do lukovne v Kremnici. Vývoz predstavoval 86%, bolo vyvezené i 500 ton koncentrátu v ktorom bolo 350 kg zlata a 1000 ton koncentrátu do Kremnice, v ktorom bolo 30 kg zlata.

Celkom v koncentrátoch bolo vyrobené a pre- 400 kg zlata, čím boli vytvorené priaznivé ekonomické podmienky pre ďalší rozvoj firmy.

Ekonomická činnosť a perspektívy.

Firma v roku 1994 dosiahla priaznivé ekonomické výsledky, čo jej umožnilo rozvoj baníckej činnosti, vyhľadávací prieskum, podrobný a ťažobný prieskum z vlastných prostriedkov - zdrojov, čo umožnilo ďalšiu perspektívu zachovania bane na neželezné kovy, ako jedinej bane na Slovensku.

Zhodnotenie výsledkov
za rok 1994 v a.s. Bernadorf - Sandrik.

Akciova spoločnosť Bernadorf - Sandrik zamestnávala v roku 1994 125 zamestnancov a dosiahla výrobu tovaru v hodnote 59,8 mil. Sk, čo zodpovedá výrobe 3,3 mil. kusov príborových dielcov.

Okrem dosiahnutých výkonov v hlavnej výrobe sa tiež realizovala II. etapa investičnej výstavby, ktorá viedla hlavne s rozšírením výroby príborových nožov.

Rekonštrukcion objektu MR(2) sa rozšírila výrobná plocha asi o 1/3 a dosiahla cca 4000 m².

Koncom roku 1993 a v roku 1994 došlo k dvom významným zmenám v spoločnosti a to k zvýšeniu základného kapitálu spoločnosti z 80 na 120 mil. Sk a k odkúpeniu 25% akcií, ktoré v spoločnosti vlastnil Sandrik Dolné Hámre.

Týmto sa rakúska firma Bernorf AG stala 100%-ným majiteľom akcií. K odkúpeniu akcií došlo z podnetu vedenia firmy Sandrik, ktorá sa v posledných rokoch dostala do veľmi kritickej hospodárskej a platobnej situácie.

Akciová spoločnosť Bernorf Sandrik si vo svojom názve naďalej zachovala meno Sandrik, čo bola jedna z podmienok rakúskej firmy Bernorf AG pri odkúpení akcií.

Týmto sa chce Bernorf Sandrik aj ako nový podnik hlásiť k tradíciám firmy Sandrik

Celkovú situáciu v podniku možno v uplynulom roku považovať za konsolidovanú a následným rozšírením výroby o ďalšie moderné technológie, ako aj nárastom objemu výroby.

Priemerná mzda na pracovníka dosiahla 7350 Sk - priemer 5400 Sk - celoštátny.

Mzdka pracovníka zodpovedá aj pracovnej intenzite.

Sandričan-ročník XVIII.-1 -29.3.1995- **Sandrik, a.s. Dolné Hámre.**

Vďaka Sandričanom!

V živote človeka, skupiny ľudí, ba i spoločnosti sa vyskytujú situácie, ktoré výrazne

zasiahnu do jeho existencie.

Uplynulé obdobie v našej akciovej spoločnosti priniesło pre mnohých z zamestnancov sklamanie a nepríjemnú realitu.

Hospodárske výsledky za posledné 3 roky zaznamenali výrazný pokles až na strata spoločnosti dosiahla na úroveň 67 miliónov Sk.

Sprievodné javy ako zastavenie výroby, dlhodobá výluka, strata trhov a odklon dlhoročných odberateľov znamenali mimoriadne nepriaznivý pohľad na Jandrik z vonka a nekonečné a nevyriešené problémy vo vnútri.

Výrobkový potenciál, či už v špičkových kanistrách, antikorových hrncoch alebo v kovových nástrojoch sa stácal v zlom hospodárení najmä s financiami, v nekompetentnom riadení a rozhodovaní v neschopnosti pochopiť za jeden povraz.

Nedostatočná koordinácia všetkých činností akciovej spoločnosti nepriaznivo zasiahla do chodu podniku a výsledkom je zlúčený stav.

Rozhodujúci vlastník akcií Jandrik Fond národného majetku Slovenskej republiky sa rozhodol radikálne zasiahnuť a zmeniť situáciu v Hodrušskej doline.

Na jeho zásah bolo odvolané predstavenstvo akciovej spoločnosti a menované nové. Fond národného majetku Slovenskej republiky

spolu s dozorom akciovej spoločnosti inicioval nezávislú previerku stavu hospodárenia z pohľadu ucelo ekonomického, finančného, obchodného, výrobného a technologického, ktorou poveril odborný tím pracovníkov budúceho potenciálneho majiteľa.

Previerka len potvrdila zložitú nepriaznivú situáciu akciovej spoločnosti Zvolen.

Fond národného majetku Slovenskej republiky v zmysle programového vyhlásenia vlády SR, zdôrazňujúc podporu zamestnanosti, podporu domácej podnikateľskej vrstve zabezpečenie účasti zamestnancov na akciách spoločnosti, podporu rozvojových programov Slovenska, ponúkol nedraditeľné riešenie privatizácie formou pomoci silnejšiemu - slabšiemu.

Závod SNP a.s. Žiar n/Hronom, po vzore VSŽ Košice a Slovnaft ponuku fondu prijal a prevod akcií novému majiteľovi je len otázkou niekoľkých dní.

Pravou aktivitou ZSNP a.s. bol zásah do vedúcich riadiacich orgánov Zvolen, a.s. finančná a materiálová podpora, ponuka širokej kooperácie s dcérskymi spoločnosťami ZSNP, a.s. ako aj pomoc pri riešení pohľadávok našich dodávateľov tak, aby pre naše konkurencie schopné výrobky na európskom a svetovom trhu.

Po niektorých personálnych zmenách na postoch odborných riaditeľov v uplynulom týždni,

vedenie a. s. rozhodlo od 1. týždňa mesiaca apríla s návratom k normálnemu 5. dňovému pracovnému režimu. Z dôvodu postupného zabezpečovania materiálom a nábehom výroby je však potrebné počítať individuálnym riešením plnej zamestnosti.

Odbyt na mesiac apríl je zabezpečený, rovnako ako jeho materiálové krytie. Pracuje sa na pláne pre nasledujúce dva mesiace II. štvrťroka.

Je maximálnou snahou vedenia a. s., aby aj pracovníci, ktorí sú na mítenej 60% výluke mali čo najskôr možnosť zapojiť sa do plného pracovného pomeru.

Na druhej strane sa pripravuje zásadná zmena organizačnej a riadiacej štruktúry, ktorá vytvorí podstatne lepšie podmienky pre plnú ekonomickú zainteresovanosť, posunie kompetencie a zodpovednosť na nižšie články, umožní podielať sa na hospodárskych výsledkoch - konkrétnou prácou.

Predstavenstvo Sandrik a. s. a vedenie spoločnosti očakáva zodpovedný prístup a podiel každého jedného zamestnanca, pretože len spoločnými silami môžeme vrátiť Sandriku jeho tvár a dobré meno medzi slovenskými priemyselnými podnikmi, tak, ako to bola v nedávnej minulosti.

Podpísaný:
Ing. Ján Garaj
29. III 1995 riaditeľ a. s.

Školstvo.

Vyhodnotenie vyučovacích výsledkov II. Z. Š za školský rok 1993-1994

Počet žiakov 151 - z toho 12 Rómov.

Všetci žiaci prospeli a postúpili do vyššieho ročníka.

Čisté jednotky malo 36 žiakov 2. až 8. ročníka. Žiaci vymeškali spolu 7464 hodín, čo bolo 49,4 hodiny na jedného žiaka.

V prvom ročníku smerovali jednu žiačku Rómov, ktorá mala zníženú známku zo správania - známku druhého stupňa za neospravedlnené hodiny.

V školskom roku 1993-94 ukončilo 19 žiakov povinnú školskú dochádzku 8. ročníka. Z nich 3 študujú na gymnáziu v Banskej Štiavnici, 1 žiačka na súkromnom Konzervatóriu v Prievidzi, 1 žiačka na súkromnej Odbornej škole vo Zvolene, 4 žiaci na Chemickej priemyslovke v Banskej Štiavnici, 2 žiaci na Obchodnej škole akadémii v Banskej Bystrici, 2 žiaci na Dopravnej škole vo Zvolene, 3 žiaci na SOUs v Sandriku, maturitný odbor „pasiar" a 3 žiaci na SOUs Sandrik v bezmaturitnom trojročnom učebnom odbore.

Zo 4. ročníka po úspešnom absolvovaní prijímacích pohovorov odišli 2 žiaci študovať na osemročné gymnázium do B. Štiavnice.

Osvetová činnosť.

Dopravná výchova - beseda s ing. Kiššom, z dopravného policajného inšpektorátu.

Sociálna výchova a výchova k rodičovstvu.
beseda s MUDr Komadovou - psychológ.

Kolektívne podujatia:

Návšteva činohry Divadla J. G. Tajovského vo Zvolene
Literárno-historické pásmo: „Kúsok slovenského chleba"
v Spoločenskom dome Sandrik.
- Filmové predstavenie pre žiakov ku Dňu detí, film
- „Zachráňte Wilyho"
- Posedenie pri jedličke.
- Maškarný ples.

Školská družina,
- má 2 oddelenia - 50 žiakov. - 2 vychovávateľky

Základnú umeleckú školu v Žarnovici navštevovalo 17 žiakov.

Krúžková činnosť:

Po celý školský rok pracovali pravidelne a úspešne dva krúžky Krúžok nemeckého jazyka, ktorý viedla zást. riaditeľa učiteľka Chladná

Krúžok turistický pod vedením vychovávateľky Kalcôkovej.

V druhom polroku začal pracovať geografický krúžok pod vedením pani Turkošovej a basketbalový krúžok, ktorý viedol pán Nastran

Súťaže:

Pytagoriáda - matematická súťaž, v okresnom kole bol úspešným riešiteľom jeden žiak.

Súťaž mladých zdravotníkov - 2. miesto v okresnom kole.

Prednes poézie - 1 žiačka - 2. miesto v okresnom kole.

Mladý kolotoč - 4. ročník - 1. miesto v obvode majstrovstvá okresu vo viacbojoch všestrannosti - 1 žiak - 1. miesto, postúpil do Celoslovenského kola.

Exkurzie:

Okresná hvezdáreň - žiaci 4.5. a 8. ročníka.
Preglejka Žarnovica - 5. a 6. ročník
Pohronské strojárne Hliník - 7. a 8. ročník
Pivovar - Vyhne - 7. a 8. ročník
Mlyňany - Topolčianky - 3.4.5. a 6. ročník.
Vodné dielo „Gabčíkovo - 6. a 7. ročník.

Telovýchova a šport:

Časť - Dolné Hámre.

Telovýchovná jednota Sandrik Dolné Hámre je dobrovoľným združením zamestnancov Sandrik Dolné Hámre a občanov Hodruša-Hámre, ktorí jej prostredníctvom prevádzajú športovú a záujmovú činnosť.

Poslaním TJ je uspokojovať záujmy a záľuby v oblasti telesnej kultúry pri vytváraní podmienok na upevňovaní zdravia, zvyšovania telesnej a duševnej zdatnosti, ako i športovej výkonnosti.

TJ je registrovaná na ministerstve vnútra SR a je v asociácii telovýchovných jednôt.

TJ tvoria oddiely a a odbory. Členstvo v TJ je dobrovoľné. Počet členov k 31.XII. 1994 bol 675 členov

Najvyšším orgánom je zhromaždenie delegátov. TJ sa riadi plánom činnosti, má vlastný finančný rozpočet jednotlivých oddielov a odborov a jej finančné zabezpečenie je riešené dotáciou, poplatkov riadiacich telovýchovných orgánov a vlastnou hospodárskou činnosťou.

O činnosti oddielov a odborov a ich časový rozsah je následovný:

Celkom TJ má 7 oddielov a 3 odbory.

Oddiely: Futbalový, kolkársky, lyžiarsky, stolný tenis, ľadový hokej, volejbal.

Oddbory: RTVŠ, turistický a viacboj

Futbalový oddiel:

- má v súťažiach 5 družstiev
- družstvo dospelých štartuje v I.A tr. IV. liga „B"
- družstvo staršieho dorastu, štartuje v I. tr. = IV. liga
- družstvo mladšieho dorastu, štartuje v divízii.
- družstvo starších žiakov, štartuje v I. tr. „C"
- družstvo mladších žiakov, štartuje v okres. kole.

Futbalový oddiel eviduje 200 členov, a vedie ho 5 členný výbor, ktorého predsedom je Jozef Suchý.

O zdravotný stav hráčov sa stará odborný lekár MUDr. pán Murgaš

Materiálne zabezpečenie je pomerne na dobrej úrovni. K dispozícii sú dve ihriská s príslušným sociálnym zariadením a pre regeneráciu síl máme saunu s bázénom.

V jesennej časti sa mužstvá umiestnili takto:

Dospelí: .. 8. miesto - IV. liga, tréner p. Orémus.
Dorast starší: 5. miesto, divizia -"- p. Morávek
Dorast mladší: 8 miesto - divizia -"- p. Geleta
Žiaci starší: 3. miesto - divizia -"- p. Bóllo
Žiaci mladší: 8. miesto - divizia -"- p. Beták

Lyžiarsky oddiel.

Lyžiarska sezona nebola bohatá na sneh a tým i na udalosti. Boli to aj nejasnosti okolo usporiadania pretekov a organizácie lyžiarského zväzu.

Počas pomerne krátkeho obdobia snehu sa zámerne zamerali na tréningovú činnosť, na prácu s deťmi a prevádzkovanie obidvoch lyžiarskych vlekov.

V lyžiarskom areáli sme pripravili lyžiarský výcvik žiakov ZŠ, usporiadali pre deti „Prebor obce" v rjazdovom lyžovaní. Preboru sa zúčastnilo 20 detí. Deti dostali čaj, sladkosti a víťazi aj diplomy.

Oddiel ľadového hokeja,

počtom hráčov 25. naviac hráčske povinnosti sa prekrývajú u väčšiny s futbalom.

Minulý ročník nebolí zapojení do súťaže, nakoľko okresný zväz neporiadal súťaže.

Problémom bol aj ľad. Umelá ľadová plocha je len v Žiari nad Hronom a v Kremničke.

Stolnotenisový oddiel.

Oddiel reprezentujú družstvá dospelých a žiakov. Hráčsky káder je 8 hráčov

Kolkársky oddiel.

Počet hráčov 30 - do súťaže má zapojené družstvo dospelých, ktoré štartuje v Slovenskej kolkárskej lige - skupiny „Západ".

O prácu s mládežou sa stará pán Vojtěrčic Anton.

Tenisový oddiel.

má 20 členov. Predsedom je pán Milan Kotrý a hájomníkom oddielu pán Július Jaškovič

V ročníku 1994-1995 boli zaradení do okresného prebor za účasti 6-ich družstiev. Celkove sa umiestnili na 4-om mieste. Začali sa venovať mládeži, kde trénujú žiakov II. ZŠ, čo je dobrým prísľubom do budúcnosti

Zapájajú sa do do brigádnických činností, pri úprave tenisových kurtov.

Turistický odbor:

Tento odbor svojou činnosťou spolu s RTV Š patrí k jednému z najlepších v našom okrese. Z najzaujímavejších akcií sú: Jarné prebudenie okolo Vyhní, prechod Veľkou Fatrou.

hrebeňom Panádu, Štiavnické vrchy, Vysoké Tatry, Veľký Inovec, zimné Sitno.

Na akciach sa zúčastnilo 65 členov a svojimi akciami má veľký podiel na rozvoji masového športu.

Odbor RTVŠ

Jeden jediný odbor žien pri TJ Sandrik, v troch generáciach a to: starších, stredných a mladých. K pravidelnému cvičeniu dvakrát týždenne došlo k zvýšeniu záujmu 10-15 žien na jednej cvičebnej hodine. Je len na škodu veci, že nie je väčšia miestnosť na cvičenie - len telocvičňa II. ZŠ.

Okrem brigádnickej činnosti sa zapájajú do turistickej činnosti. V spolupráci so Závodným klubom usporiadali zájazd na ľadovú plochu do Žiaru n/Hronom, plavecký zájazd do krytej plavárne v Banskej Štiavnici.

Základný majetok Telovýchovnej jednoty je 8,872.223 Sk.

-Počasie-

Mesiace:	Nočné teploty:	Denné teploty:
Január	-8°C	-5°C
Február	-2°C	+6°C
Marec	-1°C	8°C
Apríl	3°C	10°C
Máj	9°C	16°C

Mesiace:	Denné teploty:		nočné teploty:
Jún	14°C	-	24°C
Júl	16°C	-	28°C
August	18°C	-	32°C
September	16°C	-	26°C
Október	9°C	-	16°C
november	-2°C	-	6°C
December	-10°C	-	-8°C

Záznamy za rok 1994
boli schválené radou Obce
dňa 6.VII.1995.

1995

Významné udalosti v štáte.

Z novoročného prejavu prezidenta SR Michala Kováča.

Máme za sebou pomerne ťažký, zložitý, ale aj nádejný rok. Prechádzame neobyčajne zložitým obdobím, v ktorom sa naša spoločnosť transformuje. Hľadáme nové riešenia, ako usporiadať náš spoločný život.

O nijakom kroku neznámym smerom nemožno s istotou vopred tvrdiť, že je bezchybný a vždy len správny. Nie div, že sa neraz rozchádzajú názory zodpovedných politikov a štátnikov na viaceré otázky nášho postupu.

Konštatoval som, že máme za sebou rok, o ktorom povieme, že bol nádejný najmä z hľadiska hospodárskeho rastu. Ide ale len o potenciálne víťazstvo. Oveľa nádejnejšie by bolo, ak by sa úspech v ekonomickej oblasti pozitívne odrazil aj na výsledkoch v iných oblastiach.

Potešiteľné je to, že silnejú pozitívne trendy v podnikateľskej sfére, súkromné podnikanie sa presadzuje na zahraničných trhoch.

Upevnila sa koruna, rastie objem zahraničnej obchodnej výmeny a už aj doma sa začína prejavovať pestrosť spotrebiteľského trhu. Otvárajú sa pre nás nové možnosti na svetovom trhu.

Po novembri 1989 sme sa dali na cestu zmien, na cestu za slobodou občana, pre pravidlá súťaživosti v hospodárstve, i v politike. Ale ak skúsenosti z nášho vývinu v ponovembrových rokoch vzbudzujú v mnohých občanoch obavy, strach, nepokoj, stratu dôvery v budúcnosť robíme asi zle.

Napokon aj zahraničné ohlasy na našu domácu politiku sú veľmi kritické, dokonca ich bude niekto prekvapať so zaujatosťou.

Máme za sebou rok, ktorý organizácia Spojených národov označila za rok tolerancie, a u nás to bol rok zášti politickej odplaty. Bola v ňom veľa nenávisti a zloby. Zlý duch konfrontácie sa prenáša aj na pracoviská, do rodín a medzi mládež.

Musíme plne rešpektovať výsledky volieb, súčasnú vládu, na čele s jej predsedom a ďalších ústavných činiteľov.

Rovnako treba rešpektovať všetky kroky vládnej koalicie, ktoré vedú k upevneniu medzinárodného postavenia Slovenskej republiky a zvýšeniu jej dôveryhodnosti.

Pri vstupe do nového roku naše mysle zalietajú aj za naše hranice ku všetkým, ktorí sa hlásia k Slovákom a k Slovensku.

Prijmite všetci doma i v zahraničí moje úprimné želania zdravia, životnej pohody, porozumenia v rodinách, veľa úspechov v osobnom i spoločenskom živote. Nech nám rok 1996 bude rokom milostiplným a požehnaným.

Významné udalosti v obci.

150. výročie narodenia Františka-Richarda Osvalda.

Sprievodné podujatia:

Obec Hodruša-Hámre - mestá Trnava a Martin. MS

František-Richard Osvald bol významný slovenský kňaz, trnavský generálny vikár, čestný predseda spolku sv. Vojtecha, predseda matice Slovenskej, redaktor, publicista.

Narodil sa 30.10.1845 v Hodruši v rodine banského robotníka.

V roku 1920 sa stal senátorom Národného zhromaždenia za Slovenskú ľudovú stranu. Od roku 1923 zastával aj funkciu rektora Kňazského seminára v Trnave, kde

14. apríla 1926 zomrel a tam je aj pochovaný.

Za uložitovné zásluhy mu pápež Benedikt XV. ma udelil hodnosť prelovslára.

Spievodné podujatia:

Strnava - 26. 9. 1995.

17°° hod. Pietna spomienka pri hrobe Osvalda.

18°° hod. Literárnohudobná kompozícia - v nej vystúpil aj spevokol z Hodruše, - prejav J. Škarba.

Hodruša - Hámre - 1. 10. 1995

9 30 hod. Slávnostná sv. omša - biskup Dubovský.

12°° - 14°° hod. Odhalenie pamätnej tabule - rodný dom Osvalda.

Prejavy: Predseda spolku sv. Vojtecha Dr. Hanakovič a starosta obce Jaromír Škarba.

Martin: 10. 10. 1995 - vedecký seminár o diele Osvalda - v matici slovenskej.

17. júl 1995

Zlatá horúčka vládla v Hodruši. Medzinárodné majstrovstvá Slovenska a Českej republiky v ryžovaní zlata.

na medzinárodné majstrovstvá Českej a Slovenskej republiky prišlo súťažiť vyše 300 zlatokopov aj zo zahraničia. Ameriku reprezentoval Brein Baker.

medzi najskúsenejších profesionálov patril manfred Seeber z nemecka. Obaja zlatokopovia skončili vysokú školu.

najvyhľadávanejším človekom v tábore bol šerif Ján Urbánek, šéf klubu zlatokopov.

Víťazom medzinárodných majstrovstiev Slovenska a Českej republiky v rýžovaní zlata sa stal v konkurencii 150. zlatokopov-profesionálov Slovák Miroslav Kapsdorfer.

Za najlepšiu profesionálku vyhlásili Annu Klimešovú z Čiech.

V súťaži amatérov vyhrali českí reprezentanti Oldřich Šichý a Klára Petrová.

Viacerí deti a návštevníci s napätím sledovali výkony profesionálov, ktorí mali v časovom limite nájsť v 10-ich litroch ženilného piesku 4 až 8 zlatiniek.

Na hlavnej „street" sa dali kúpiť zlatokopecké klobúčky, misky, i skúmavky na nájdené zlatinky.

Zlatá horúčka sa skutočne vydarila. Súťaž sa konala pod hrádzou veľkého jazera.

Komplexný rozbor o činnosti Obecného úradu za rok 1995.

na začiatku roku 1995 sme v zastupiteľstve konštatovali, že východisková situácia je najhoršia za dozerajšie obdobie a bude potrebné vynaložiť mnoho úsilia pre zabezpečenie chodu a rozvoja obce.

že sa to plne potvrdilo, svedčí od začiatku roka neustály problém s dostatkom financií a celkovú patovú situáciu sme doriešili až v posledných dňoch roka, kedy po vzájomných jednaniach s najväčšími dĺžnikmi obce sme dosiahli kompromisné riešenie a vyrovnanie dlhov.

Zabezpečovať normálny chod obce pri neustálom nedostatku finančných prostriedkov sme prakticky zažili prvý krát a bolo potrebné ho riešiť i úverom z prvej komunálnej banky.

Investičná výstavba.

V časti Hodruše sme zabezpečili projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie na rekonštrukciu vodovodu zo štólne Mikuláš nákladom 241 tisíc Sk.

Rozpočet na stavbu činí 4,1 mil. Sk. Uvedenú stavbu môžeme započať až po získaní finančných prostriedkov. Z nedostatku financií sa nerealizovalo dokončenie rekonštrukcie Nn siete v časti Kohútovo, Píla, Tergotňa, Jalšová kde zo strany obce je povinnosť zaplatiť rekonštrukciu verejného osvetlenia. Ostatné náklady musia hradiť energetické závody, ktoré taktiež zápasia s ich nedostatkom.

V časti Hámre po vyhodnotení súťaže na výstavbu ČOV a kanalizácie, ktorú vyhrala firma Combin sa započalo s jej výstavbou,

na ktorú sme získali z fondu životného prostredia 1,5 mil. Sk, a z vlastných a iných zdrojov sme poskytli 1,2 mil. Sk. Na uvedení stavby sme vybavili úver v PKB 500 tisíc Sk.

V roku 1996 hľadáme získať ďalšie finančné prostriedky na pokračovanie tejto stavby.

Slovenská banková spoločnosť s r.o. poskytla sponzorstvo vo výške 200 tisíc Sk.

V časti Kopanice sme vybudovali posilovú vetvu vodovodu do čerpacej stanice, čím by sa malo odbúrať každoročné dovážanie pitnej vody v letných mesiacoch.

Finančný náklad činil 65 tisíc Sk.

Údržba miestnych komunikácii.

Previedli sme generálnu rekonštrukciu živičným povrchom miestnych komunikácií v časti Kámre - Kyslá, kde bola realizovaná v roku 1994 výstavba miestnych plynovodov. Zostáva ešte opraviť ulicu Kasiarovú. Ďalej boli prevedené výpravky výtlkov v celej obci.

Celkový náklad činil 402 tisíc Sk.

Pre zaujímavosť, na cestnej dani obec nezískala ani polovicu z tejto sumy.

Miestne hospodárstvo.

Do tejto oblasti patrí správa a údržba

celého obecného majetku. Najväčšie výdavky sú za údržbu verejného osvetlenia, odvoz komunálneho odpadu, údržba bytov, cintorínov a podobne.

Nezanedbateľná je i ochrana životného prostredia, ktorá by mala byť samozrejmosťou každého občana.

Po niekoľkých rokoch sa konečne podarilo zrealizovať rekultiváciu banskej haldy pri MŠ na Šergotni a v záverečnej fáze rekultivácie je i banský odval v časti Hámre.

Našou snahou bolo za pomoci mechanizmov a brigádnikov neustále zlepšovať údržbu verejných priestranstiev v obci.

Celková spokojnosť sa však dá dosiahnuť len za širokej spolupráce všetkých občanov, ktorým by malo byť samozrejmé, že starostlivosť o verejné priestranstvo v rámci hranice svojho majetku je každého morálnou povinnosťou.

Domová správa.

Správa na tomto úseku zabezpečuje dvoja pracovníci pre 175 bytov.

Príjmy z nájomného sa realizujú do údržby bytového fondu, ktorý je už značne zastaraný, a vyžaduje každý rok viac prostriedkov ako predstavuje nájomné.

Pripravuje sa ich postupný odpredaj

záujemcom, avšak dovtedy je potrebné zabezpečiť majetko-právne veci a vyčleniť byty pre sociálne účely.

Sociálna starostlivosť.

Tradične pracujú obidva kluby dôchodcov, ktoré v priebehu roka zabezpečujú pre svojich členov množstvo rôznych podujatí na spestrenie života dôchodcov.

Požiadavky na ich život si zo strany OcÚ v rámci možností riešené.

V zariadení opatrovateľskej služby boli predmetne umiestňovaní občania z obce a je neustále obsadená na plnú kapacitu 23 miest.

Opatrovateľskú službu chorým a nevládnym občanom zabezpečovalo 17 opatrovateliek.

V oblasti lekárskej starostlivosti sa vyskytli problémy, ktoré sme sa snažili predmetne riešiť.

Ohrozená je ďalšia činnosť výdajne liekov pre jej nedostatočnú podlahovú plochu, ktorú napadli zo štátnej ochrany liečiv a v prípade jej nerozšírenia o 20 m² bude jej prevádzka zastavená.

Lekára zo zubnej ambulancie

V zimných mesiacoch musíme dovážať ráno zo železničnej stanice, nakoľko by musel čakať 20 minút na autobusový spoj.

Celý rok sme preplácali telefón obvodného lekára pre finančné ťažkosti Ks. Nová Baňa. Na vyplavenie sme jej poskytli 16,5 tisíc Sk.

Činnosť rehabilitačnej sestry zabezpečujeme za spolupráce výrobných organizácií v obci.

Všetko toto obec stojí nemalé finančné prostriedky a prakticky my tu suplujeme štát, ktorému zdravotníctvo patrí.

V snahe udržať súčasný stav boli sme nútení pristúpiť k takýmto opatreniam.

Požiarna ochrana.

V obci pôsobí a dve požiarne družstvá, v časti Hámre a Kopanice a taktiež požiarne družstvo a.s. Sandrik.

Zasahovať museli 3 krát pri lesnom požiari a cintorína v Hodruši.

Na Silvestra likvidovali požiar u pána Považana Mariana č. 434.

Zúčastnili sa Okrskovej súťaži požiarnych družstiev. V rámci údržby bola prevedená údržba požiarnych zbrojníc v časti Hámre a Kopanice (žľaby, náter strechy.).

Výstroj a výzbroj je na dané podmienky uspokojivá.

matričný úrad.

-pracovníčka mária Závadská.

Za úseku matriky:

-počet zápisov v knihe manželstiev... 9
-počet zápisov v knihe úmrtí 14
-počet zápisov - rozvody 4
-počet overených - podpisov 406
-počet overených - fotokópií ... 450
-počet vydaných - matričných dokladov 56
-počet vybavených listov - zahraničie 51
-potvrdenie o žití 6
-matričné doklady 4
-osvedčenie oprávnej spôsobilosti ...3
-na uzavretie manželstva . .
-na uzavretie manželstva..2
-zmocnenie na uzavretie manželstva..2

počet vydaných rybárskych listov

- 3 ročných 3
- detské ... 2

Stav obyvateľstva

k 31.12.1994 .. 2429

- Prihlásených v roku 1995 28
- narodených ... - ... 28
- Odhlásených ... - ... 37
- Zomrelých .... - ... 38

Stav k 31.12.1995 .. 2410

Obecná rada.

- zasadala celkom 10 krát s priemernou účasťou 77%
- prijala celkom 10 uznesení, ktoré boli podkladom pre jednanie Obecného zastupiteľstva k danej problematike.

Obecné zastupiteľstvo,

- zasadalo celkom 8 krát, z toho 2 krát mimoriadne, a to v januári, kedy prejednávalo poskytnutie krytia úveru, plánu práce OZ a OR na rok 1995 a odpredaj obecných parciel.

Ďalšie mimoriadne zasadnutie bolo v septembri, kedy bol prejednaný úver z komunálnej banky pre investičnú výstavbu „Kanalizácia ČOV". Priemerná účasť bola na 75%.

Z majetkových súdnych sporov sme koncom roku ukončili na Okresnom súde spor s mestom Banská Štiavnica, ktorí sa (viackrát) však odvolali na Krajský súd a a pojednávanie bude 6.3.1996.

Vážení poslanci, vážení občania. Začiatkom roku 1995 pri hodnotení roka 1994 sme vyjadrili vážne obavy z ďalšieho života závodu Ganovík, ktorý od svojho vzniku pred 100 rokmi, hlboko ovplyvňuje celkový život v našej obci.

Z rôznych príčin bol povedený takmer do krachu. Ani do dnešného dňa - obdobia jeho situácia sa nejaví príliš ružovo; pričom sa nedá uprieť novému vedeniu snaha o jeho normálny chod.

Ostáva len dúfať, že želania pri jeho vlaňajšej storičnici sa podarí v krátkom čase zrealizovať a vrátiť istoty pre tam pracujúcich občanov.

Vyhodnotenie práce v oblasti kultúry za rok 1995

Plnenie plánu práce a celková práca v oblasti kultúry súvisela s viacerými okolnosťami. Medzi tie najhlavnejšie patria finančné problémy a návštevnosť jednotlivých podujatí.

Hlavnou súčasťou v našej obci je ZPOZ a miestna ľudová knižnica, ktorej počet sa neustále rozrastá.

Podujatia v jednotlivých mesiacoch.

24. január - Hry v miestnej knižnici.
17. február - obecný ples.
18. marec - Fašiangový večierok - Úsmev.
11. apríl - Hry v miestnej knižnici
1. máj - Oslavy sviatku práce.
5. máj - Slávnostný zápis do pamätnej knihy obce a prijatie spevokolu žien z časti Dolné Hámre

v obradnej sieni OcÚ pri príležitosti 50. výročia oslobodenia.

31. máj - Kreslenie na chodník.
1. jún - Zábavný deň pre deti.
4. august - Zájazd pre rodičov s deťmi do Bojníc.
25. august - Oslavy 51. výročia SNP.
14. september - Hry v knižnici.
26. septembra - Príprava osláv 150. výročia F.R. Osvalda.
1. októbra - Oslavy 150. výročia F.R. Osvalda.
18. október - Bábkové divadlo.
19. október - Mesiac úctyk starším.
1. november - Pamiatka zomrelých.
10. november - Koncert Hodrušanka v kinosále.
6. december - Stretnutie s mikulášom.
18. december - Posedenie pri jedličke pre deti.

Pre chrípkové prázdniny sa neuskutočnili návštevy 80. a 90. ročných.

Zbor pre občianske záležitosti.

- uvítanie do života -
- posielanie blahoželaní

k striebornému a zlatému svadobnému

Nepodarila sa oživiť práca KZZ.

Telovýchovná jednota Sandrik - 90. výročie 1905-1995 75. výročie - futbalu - 1920-1995.

Obec Hodruša Hámre sa nachádza v nádhernej zalesnenej doline Štiavnických hôr v údolí potoka Hodrušianka.

Obec vznikla zlúčením troch samosprávnych obcí Banská Hodruša, Dolné Hámre a Kopanice. Počiatky obce, ktorej osady boli úzko späté s ťažbou zlata, strieborných rúd, začali sa písať niekedy začiatkom tohto storočia. Na prelome 19. a 20. storočia dostáva sa do veku meno obce - založením továrne Sandrik v roku 1895.

Pri závode Sandrik Dolné Hámre už pri jeho vzniku začína sa rozvíjať športový a telovýchovný život.

Významným medzníkom športového diania bolo založenie v roku 1920 športového futbalového klubu Sandrik. Rok 1995 je 90 rokov telovýchovy a športu a 75 rokov organizovaného športového futbalového klubu Sandrik.

ROZVOJ.

Minulé polstoročie výrazne zmenilo charakter obce, ktorá sa rozrástla, zmenila sa životná úroveň, podmienky pre spoločenské

a športové vyžitie.

K významnejším akciam na ktorých ~~na~~ ~~ktorých~~ boli odpracované tisícky dobrovoľných a brigádnických hodín za obdobie od roku 1965 až podnes patria:

- výstavba nového-trávnatého ihriska s atletickou dráhou a sociálnou budovou,
- prestavba kolkárne-automatické stavače. (1978)
- prestavba starého futbalového ihriska a tribuny-včetne zatrávenia-slúžiaceho výlučne pre futbal v roku 1977-78.
- rozšírenie a úprava tenisových dvorcov s kombináciou pre volejbal v roku 1979-80,
- úprava priestorov kúpaliska vnútornej časti bazénu, plynofikácia, inštalovanie kotla VPP 400 pre ohrev vody v roku 1982/83,
- vybudovanie mnohoblokovej úpravne vody kúpaliska v roku 1983-84.

Prebudovanie fáboriska-
Hodrušské jazero.

Zachytávanie vodného zdroja, rozvod elektrickej energie a vody.

Prebudovanie sociálnych zariadení 1988-89

Výstavba zimného lyžiarskeho vleku s umelým osvetlením v roku 1986-87.

Inštalácia lyžiarského vleku GPU 350 1987-89.

Stavba sociálnej-prevádzkovej budovy Poniklec v roku 1987-89.

- Obnova oplotenia štadióna, vybudovanie hlásateľne.
- Inštalovanie svetelného ukazovateľa rozhlasovej ústredne v roku 1987-88.
- Výstavba boxových garáží pre autobusy (89-91)

Športový areál.

Ked niektoré stavby sú staršie obsahuje:

- futbalové ihrisko, tribúny, sociálne zariadenie, tenisové a volejbalové dvorce, slúžiace cez zimu pre prírodnú ľadovú plochu.
- Dvojdráhová kolkáreň s automatikou, plavecký 25 m bazén s ohrevom vody, saunu, spoločenské a vodné priestory.

Mimo areál je pomocné futbalové ihrisko s atletickou dráhou a sociálnou budovou.

V časti Kopanice máme vybudované zimné športové stredisko s dvomi vlekmi a sociálnou prevádzkovou budovou.

Činnosť:

Poslaním TJ je uspokojovať záujmy a a záľuby v oblasti telesnej kultúry pri vytvorení podmienok na upevňovanie zdravia, zvyšovania telesnej a duševnej zdatnosti, ako i športovej výkonnosti.

K splneniu cieľov slúžia naše zariadenia. Činnosť TJ je zabezpečovaná v 7-ich oddieloch v troch odboroch.

Futbalový oddiel má 6 družstiev z toho 5 mládežníckych.

Oddiely: seniorský, kolkársky, lyžiarsky, odbor, turistický a odbor ZRTV.

Futbal:

Najväčším oddielom súčasnej TJ Jaurik je futbalový.

Prvé oboznámenie sa s koženým loptou je v roku 1913.

Prvá svetová vojna r. 1914-1918 zabrzdila rozvoj toho rozvíjajúceho sa športu. Rok 1919 ~~Rok 1919~~ bol pokračovaním a kladaním cesty ako a kde prevádzať ľubo druh športu. V roku 1920 zakladajú mladí nadšenci riadne organizovaný celok „Športový futbalový klub Jaurik"

V rokoch 1922-26 meno ŠK Jaurik je už známe v blízkom i širokom okolí.

Už 75 rokov sa generácie športovcov našej obce zaoberajú futbalom.

Od roku 1965 sa v širšom rozsahu v jednotlivých obdobiach futbalový oddiel zapájal do akciových súťaží vo všetkých kategóriach, aj keď výsledky nie vždy zodpovedali vytvoreným podmienkam. Výbor TJ sa snažil každoročne o organizačnú a materiálnu stránku rozvoja futbalu zlepšovať.

Futbalový oddiel má 6 družstiev:

- družstvo dospelých štartuje v IV. lige - juh

- družstvo staršieho dorastu - III. liga - Stred.
- družstvo mladšieho dorastu - III. liga - Stred.
- družstvo starších žiakov - divizia - Juh.
- družstvo mladších žiakov - divizia - Juh.
- prípravka štartuje na turnajoch poria-
- daných OPZ.

V jesennej časti ročníka 1995-96 sa jednotlivým družstvám darilo následovne:

- Dospelí: 10. miesto - 19 bodov.
- Starší dorast: 7. miesto - 21 bodov.
- mladší dorast: 10. miesto - 19 bodov.
- Starší žiaci: 9. miesto - 16 bodov.

(Významné miesto) - Významnú pozornosť si zaslúži družstvo dospelých, tak i dorastu, v rámci medzinárodných stykov.

Družobné vzťahy: závod „Donit Medvode - Slovinsko - „Bád - Fermstedt" - Nemecko. „Garnierois - Belgia. OTFK - Tula - Ruská federácia.

K futbalu viaže sa veľký rad súčasných i bývalých hráčov, trénerov, vedúcich a ostatných činovníkov.

Kolkársky oddiel,

má v našej obci bohatú tradíciu, možnosť prevádzania tejto sa traduje skoro od vzniku telovýchovných tradícií TJ. Svojou členskou základňou patrí medzi stredné v TJ. Čo do aktivity medzi popredné.

Súťažné zápolenie je od roku 1965, kedy

družstvo kolkárov hralo v skupine „Závodie". V ročníku 1973-74 v II. lige, skupina „Východ".

V ročníku 1975-76 bolo zaradené do Slovenskej národnej ligy. Nezabudnuteľná bola aktivita kolektívu kolkárov pri prebudovaní kolkárne, jej modernizácii i postavením mechanických stavačov kolkov v roku 1977.

Postup v ročníku 1995-96 do I. kolkárskej ligy mužov, najvyššej súťaže v Slovenskej republike, je možné označiť za historický úspech.

Zápasy musia byť hrané na štvordráhe. Naším domácim ihriskom je kolkáreň v Partizánskom - vzdialenom okolo 30 km.

Zostáva si pozornosť, ikeď oddiel bol najúspešnejším, hľadanie formy k rozšíreniu a modernizácie kolkárne.

Lyžiarsky oddiel:

Činnosť je obmedzená viac menej na rekreačné lyžovanie. Prvý lyžiarsky krúžok v našej obci bol založený už v roku 1925.

Aktivita členov vyústila k výstavbe zimného strediska, prevádzkovej budovy, dvoch vlekov, pričom jeden je s umelým osvetlením.

Odbor turistický.

Turistický odbor bol založený v roku 1977 ale rekreačná činnosť bola prevádzaná vo všetkých oblastiach-obdobiach.

Z akcií je potrebné spomenúť prechod Šliavnickým pohorím.

Získaný objekt pri Hodrušskom jazere sme za finančnej podpory odboru pre cestovný ruch začali rekonštruovať. Za sídlom Obecného úradu Hodruša-Hámre v roku 1995 sme ho predisponovali k užívaniu Slovenskej banskej spoločnosti.

Odbor ZRTV.

Tento odbor združuje prevážne ženy. Zameriava sa na pravidelné cvičenia, s účasťou na miestnych, okresných slávnostiach, pomoc pri príprave športovísk a úprave a úprave areálu TJ.

Tenisový oddiel.

Tenisový oddiel slúži jednotlivcom. Súťažnú činnosť začal v roku 1974. Vytvorené základné materiálne podmienky dávali predpoklad rozvoja i medzi mládežou na rekreačný tenis.

Volejbalový oddiel.

Volejbalový oddiel je zaradený do okresnej súťaže. Súťaží sa hrávo ľudovo. Tento oddiel patrí k najmenším. Svojou minulosťou bol vykladávaným doplnkovým športom a je ním i dnes.

Prispievatelia na činnosť TJ.

- Kandrik, a. s. Hodruša-Hámre
- Obecný úrad-Hodruša Hámre
- SOU-strojárske-Hodruša Hámre
- Slovenská banská spoločnosť-Hodruša Hámre

30.V.

Pomoc sponzorov:

Berndorf, a. s. Besupo, Rekostav, Daro, Jama, Bery, Metal Recicling, Zlatníctvo.

Prichodí sa poďakovať, vsetkým funkcionárom, trénerom, cvičiteľom, vedúcim odborov a oddielov, aktívným členom, hráčom za úsilie, ktoré vyvinuli pri zabezpečovaní činnosti a a za vzornú reprezentáciu Telovýchovnej jednoty Sandrik.

Spomíname i na tých, čo už nie sú medzinami.

Školstvo

I. ZŠ - Hodruša

Učiteľský zbor:

M. Srvalcová - riaditeľka školy.
M. Gregorová - zásl. riddškoly.
Ľ. Žiaková - triedna uč. 1. roč.

J. Pramuková - tr. uč. 2. roč. - M. Luptovská - 3. roč.
J. Lupťáková, - 4. roč. do 30. XI. - D. Juhás - 4. roč. od 1. XII.
D. Krúpa ... - 5. roč. - B. Beňová - 6. roč.
E. Zimanová - 7. roč. - Ľ. Kasanová - 8. roč.
G. Gajdošíková - vych. ŠD - J. Brúteničová - externá
J. Flajžík - vyuč. náb. výchova.

Školský klub:

Počas roka pracovalo 1 oddelenie ŠK pod vedením vychovávateľky G. Gajdošíkovej.

Od 1. marca 1995 bol zavedený povinný poplatok za pobyt v ŠK 20 Sk.

Činnosť klubu bola zameraná na prípravu na vyučovanie. Okrem toho si žiaci pripravili program, s ktorým vystúpili pred Vianocami v materskej škole a v Stanici opatrovateľskej služby. Výtvarné a ručné práce prezentovali na nástenkách vo vestibule školy.

Záujmové krúžky:

Krúžok výpočtovej techniky viedol Haring.
Krúžok výtvarnej výchovy uč. Žiaková.
Krúžok mladých zdravotníkov zást. Gregorová.
Krúžok anglického jazyka - Pretiaková.

Umiestnenie v súťažiach:

Geografická olympiáda: žiak 7. roč. Chrapa. 4. miesto v okresnom kole.

Súťaž mladých zdravotníkov - mladší žiaci 2. miesto v obvodnom kole, starší žiaci 1. miesto.
Prednes poézie a prózy: Cimra, žiak 6. roč. 3. miesto v obvodnom kole.

Pytagoriáda:

Ciblíková - 4. miesto - žiačka 4. roč. v okres. kole.

Majstrovstvá okresu vo volejbale.

- družstvo chlapcov - 4. miesto v okresnom kole.

Kultúrne podujatia:

Návšteva divadla vo Zvolene - hra „Hrdina".
Žiaci 1. roč. bábkové predstavenie „Filmárik".
Program k Vianociam - v materskej škole v Hodruši-Hámroch a v Stanici opatrovateľskej služby v Hodruši-Hámroch.

Z príležitosti Olympijského dňa

učitelia Krupa a Žiaková pripravili olympijské disciplíny a zmerali si sily vo volejbale so žiakmi SOU strojárskeho.

V rámci boja proti AIDS a drogovej závislosti sme pripravili pre žiakov 7. a 8. ročníka prednášku s MUDR Martinčekom.

3. marca sme pripravili detský karneval, ďalej oslavy medzinárodného dňa detí 1. júna a rozlúčku žiakov 8. ročníka.

Rozmiestnenie žiakov.

Povinnú dochádzku ukončilo 24 žiakov v 8. roč. Na maturitné štúdium odišlo 13 žiakov a do SOU 3. roč. - spolu 11 žiakov.

Gymnázia - Žiar n/Hronom - 1 žiačka
- Nová Baňa - 1 žiačka
- Banská Štiavnica - 1 žiačka.

Obchodná akadémia - Žiar n/Hr. - 2 žiačky

Zdravotná škola - Martin - 1 žiačka

DDŠ - Nová Baňa - 2 žiačky
" - Banská Štiavnica - 1 žiačka

SPŠ - Banská Štiavnica - 1 žiačka

SOU - 3 ročné - Hodruša-Hámre - 11 žiakov

Troja žiaci boli prijatí do škôl i napriek tomu, že v auguste konali opravné skúšky.

ZO Z: predseda - uč. Gregorová, pokladník Grajciarová

Rada rodičov.

Predseda: p. Lombardyová, zapisovateľka Ferenská. Členovia: Škopová, Novotná, Lehocká, Chovancová, Špeťková.

Školstvo - Dolné Hámre II. ZŠ.

Organizácia školy.

V školskom roku 1994-95 k 29. VI. 1995
škola mala 148 žiakov - dómov. 19.
Školský klub mal 2 oddelenia.
I. oddelenie - 1. a 2. ročník - 20 detí,
viedla p. vychovávateľka Pipíšková.
II. oddelenie - 3. a 4. ročník - 23 detí,
viedla p. vychovávateľka Kalčoková.
Riaditeľka školy p. Mária Stračinová,
zást. riad. školy p. Eva Chladná,
výchovný poradca p. G. Bašková.

Prehľad prospechu a správania žiakov.

Počet žiakov:

ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	spolu:
	17.	20	24	17	17	19	15	19	148
Prospeli:	15	19	23	17	17	19	15	19	144

Triedni učitelia:

1. roč. - p. Jaškovičová, uč. pre 1.-4. roč.
2. roč. - p. Jedláková, uč. pre - 1.-4. roč.
3. roč. - p. Kozáková, uč. pre - 1.-4. roč.
4. roč. - p. Binderová, uč. pre - 1.-4. roč. - dôch.
5. roč. - p. Dojčiak, ... uč. pre - 5.-8. roč.
6. roč. - p. Demeterová, uč. pre - 5.-8. roč.
7. roč. - p. Zliechovcová, uč. pre - 5.-8. roč. - dôch.
8. roč. - p. Michalíková, uč. pre - 5.-8. roč.

Rozmiestnenie žiakov:

Gymnázium - Banská Štiavnica .... 5 žiakov
Obchodná akadémia - Žiar n/Hr. .... 3 - žiaci
Hutnícka škola - Banská Štiavnica ... 1 - žiak
Dopravná škola - Zvolen ..... 1 - žiak
Hotelová škola - Piešťany ..... 1 - žiak
Strojárske učilište - Šaľa ..... 1 - žiak

Súťaže a olympiády:

Matematická súťaž ... - 6 žiakov .... - 4. roč.
Mat. olympiáda ... - 2 žiaci ... - 5. roč.
Riešili .... - 1 žiak ... - 6. roč.
-"- ... ... - 2 žiaci ... - 7. roč.

Záujmová činnosť.

Krúžky na škole:
Turistický, basketbalový a dva krúžky jazyka nemeckého - vyučovala - uč. Oklešová

Údržba školy:

Prevedené práce:
1, Oprava drevného radiátora.
2, Oprava prietokového ohrievača vody.
3, Oprava elektrického sporáka v kuchyni.
Práce previedli odborníci z Novej Bane.
Pri odstraňovaní závad nám pomáhal Obecný úrad na príklad zabezpečil prelačenie zapchatej kanalizácie v školskej telocvični. Previedol nové oplotenie školského dvora pri potoku.

Sandrik a.s. Dolné Hámre

Počet pracovníkov ..... - 600 osôb.
Výroba za rok 1995 .... 130 mil. Sk.
Generálny riaditeľ ..... ing. Garaj ján.
predstavenstvo podniku... predseda Garaj ján
Členovia predstavenstva: ing. Šôtk ján, výrobný riaditeľ, Uram Jozef: personálny riaditeľ ing. Holka Albín, technický riaditeľ, ing. Jozef Kukučka.

Dozorná rada:

Čalovka ján, Sklenár Jozef, Pélyová Jana. Šobôlková Irma, ing.

Výroba:

Kanistre na benzín, čiriče na vzduch a na oleje, autokorový rad, hrnce, panvice.
Vývoz: Česko, Európa, plánovaný Juhoslávia, Bielorusko.

Plnenie výrobného plánu na 75%
- strata 42 mil. Sk.

Berndorf-Sandrik

a.s. 100% majetková účasť Berndorfa

majetok celkom... 240 mil. Sk.
počet pracovníkov: .... 218, z toho riadiaci aparát: ... 23 osôb.
Výroba tovaru za rok 1995... 120 817 000 Sk.
Výroba tovaru v kusoch: ... 5 011 712 ks.
Spotreba materiálu .... 484 ton.

Riaditel: ing. Priesol - technická časť.
ing. Janček - ekonomická časť.

Predstavenstvo:

Predseda: Thomas Riecker.
Členovia: Walter Keckeis, ing. Štefan Janček.

Dozorná rada:

Predseda: Dr. Pichler.
Členovia: ing Hradil, p. Schopper, p. Spielman.

Veľký nárast výroby nastal v druhom polroku, pretože Berndorf Sandrik obdržal veľké objednávky pre letecké spoločnosti ako: British Airweis, Austria Air lairis, Lauda air (príbory).

Preporovnanie uvádzame:

I. polrok plán: 39,5 mil. Sk - skutočnosť - 40,2 mil. Sk
II. polrok plán: 71,8 mil. Sk - skutočnosť - 80,6 mil. Sk.

V roku 1995 boli na trh dané aj 3 nové vzory s názvami „Rondo, Fúmi, Break, každý vzor s 10.-imi doplňkami.

Ďalej bolo zavedené dekoratívne zlátenie niektorých častí príborových dielov, laktiež bolo zavedené dekoratívne prieskovanie niektorých ploch na príborových dieloch.

Slovenská banská

SKO - 966-61

Banská - Hodruša.

Výrobno-ekonomické ukazovatele:
a činosť Slovenskej banskej s r. o. spoločnosti Hodruša - Hámre v roku 1995.

Ťažba rúd: zlato (Aurum) Au - striebro (Argentum) Ag - = 73200 tón spracovanie

Výroba: zlato, striebro koncentrát na vývoz 1350 tón
zlato, striebro koncentrátu luxemského 1560 tón.

Horeuvedená výroba umožnila našej firme ďalší rozvoj materiálno technickej základne a možnosti vyhľadávacích a prieskumných prác na bani Rozália.

Bolo vyrazených 2650 bm chodieb a 846 bm komínov. To umožňuje ďalší rozvoj Slovenskej baníckej spoločnosti, ktorá sa bude naďalej zaoberať ťažbou a spracovaním drahokovových rúd z bane Rozália.

Zamestnávali sme 390 pracovníkov.

Zlatá horúčka vládla v Hodruši 17. júla 1995. Bolo to medzinárodné majstrovstvá Slovenska a Českej republiky v ryžovaní zlata. Súťažilo vyše 300 zlatokopov z 10 zahraničia.

Víťazom sa stal Slovák Kapsdorfer, najlepšia profesionálka sa stala Klimešová z Čiech.

Riaditeľ baníckej spoločnosti je p. Richard Káňa.

Slovenská baníčka spoločnosť bola založená 15. II. 1993 týmito spoločníkmi:
ing. R. Káňa, riaditeľ, ing. Okál, tech. námestník,

ing. P. Kozák, ekonomický námestník, ing. Ďuriga, výrobný námestník, ing. Baca, vedúci úseku kozália, ing. Jágerský, vedúci flotačnej úpravne, ing. Urbánek riad. závodu v Banskej Štiavnici, Ozdín Jozef, hlavný mechanik, V. Bóbeš, vedúci automobilovej.

Príjmy: 150 mil. Sk; náklady: 112 mil. Sk

Hrubý zisk: 38 mil. Sk.

Počasie.

~1995~

mesiace:	-nočné- Teploty -denné
Január:	-15°C - -12°C
Február:	-12°C - -8°C
Marec:	-7°C - -2°C
Apríl:	+3°C - +5°C
Máj:	10°C - +16°C
Jún:	12°C - +28°C
Júl:	18°C - 30°C
August	22°C - 32°C
September:	18°C - 27°C
Október:	14°C - 24°C
November:	6°C - 16°C
December:	-3°C - 10°C

Uvítanie detí do života.

21.1.1995 - Michal Dojčiak - 25.III. Ján Lamoš
10.III. -"- - Róbert Gáfrik - 18. XI. Brigita Holendová
- 18. XI. Ivan-Miroslav Vozárovci.

Občianske sobáše.

21.1.1995 - Milan Bača - 24.11.1995 - Anton Repiský
4.IV. " - Vlado Mihaleček - 16.VI. " - S. Gottwald
1.XII.1995 - Ladislav Hauco-Šarközíová

Občianske pohreby.

25.1.1995	-	Peter Grausz
4.II. "	-	Ľudovít Ukrin
14.II. "	-	Ján Drégely
4.III. "	-	Margita Králová
27.III. "	-	Jaroslav Zachar
9.V. "	-	Rudolf Šekely
18.VI. "	-	František Doliňský
24.VI. "	-	Antónia Halajová
21.VII. "	-	Ladislav Chomenský
9.VIII. "	-	Mária Kosecová
12.VIII. "	-	Jozef Kosec
25.XI. "	-	Vlasta Hauzlíčová

Jubilanti - 80-roční.

6.1.1915 - Ján Repiský
18.1. " - Agnesa Suchá
28.II. " - Mária Molekorá
16.III. " - Anna Mihátiková
23.III. " - Karol Dýčik
13.1.1915 - Ján Eiben
17.II. " - Mária Pichlerová
10.III. " - Mária Ľavadská
17.III. " - Jozefina Grausová
3.IV. " - Hermína Šarközíová

26.VI.1915
Mária Kohútová

90 rokov

22.V.1905 - Magdaléna Pobeščová
22.IX. " - Františka Gazdová

najstaršia občianka
1899 - 1995
96 ročná
Františka - Unterfrancová

Koncept kroniky bol schválený
radou Obce
dňa 14. 11. 1996.

Záznamy za rok 1995 boli
schválené radou Obce
dňa 27. júna 1996.

1996

Významné udalosti v štáte.

I novoročného prejavu prezidenta Michala Kováča, prezidenta SR.

V tradičnom novoročnom prejave občanom Slovenskej republiky v slovenskej televízii a v slovenskom rozhlase, prezident SR Michal Kováč prihovoril k ľuďom, ktorí si zo-kojní, lebo vedia, že zajtra, pozajtre, o mesiac si udržia dobré postavenie, lebo majú pocit istoty, v týchto rokoch, taký vzácny. Prihovoril sa aj k ľuďom, ktorí vedia, že zajtra opäť nebudú môcť nastúpiť do práce. Tí si pripúšťajú na lôžko, a sú aj takí, ktorí sa obávajú, že strácajú prácu.

Medzi jednými i druhými je mnoho takých, ktorí si nerobia starosti iba o seba, o svoju rodinu, ale aj o vývoj našej spoločnosti, nášho štátu.

Dynamika jednotlivých ľudských osudov, je súčasne základom dynamiky národa, spoločnosti nášho štátu.

Ak sa aj ako občania cítime bezmocní, osamelí, akoby nevedomí vplyvniť svoju vlastnú cestu, nemali by sme rezignovať tak, aby za nás myslel a rozhodoval ktorý iný.

Vyjadril presvedčenie, že nie je možné zaslávit' náklonnosť srdca k pozitívnym hodnotám, zahasiť túžbu po svete, v ktorom by vládla dobro.

Chcel by som v tejto súvislosti zdôrazniť, že pre našu krajinu a jej budúcnosť je veľmi dôležité, aby sa posilnila nezávislosť a nadstraníckosť prezidenta republiky tým, že si ho zvolia priamo občania. Posilní sa tak aj demokratickosť politického systému, a čo je veľmi dôležité, priama voľba zaručí, že po skončení funkčného obdobia terajšieho prezidenta bude táto funkcia znovu obsadená. Predíde sa tak k zvýšeniu vnútropolitického napätia v našej spoločnosti a v čase, keď sa bude rozhodovať o rozšírení Európskej únie, a keď sa pozornosť bude orientovať na naše parlamentné voľby. Ako vieme súčasné zloženie parlamentu a permanentná nemožnosť dohody medzi koalíciou a opozíciou nedávajú záruky, že prezident bude včas zvolený parlamentom.

Je dobré, že naša ústava umožňuje rozhodnúť o dôležitých otázkach v referende, a že o konaní referenda môžu rozhodnúť tiež občania cestou petície, ak sa na jeho konaní nedohodnú poslanci v parlamente.

Je najvyšší čas vrátiť do nášho života kritériom ľudskosti, duchovného bohatstva ako najvlastnejšie hodnotové kritérium človeka. Duchovná atmosféra v spoločnosti musí zabrániť

aby egoizmus, chamtivosť, arogancia a bezohľadnosť určovali normy správania. Národným záujmom je zmeniť zrútený hodnotový systém a obnoviť mravný poriadok.

Významné udalosti v obci.

13. december 1996

Storočnica obci

Dolné Hámre - Hodrušá Kopanice.

13. december 1996 je zapísaný v obecnej kronike zlatými písmenami.

V tento historický deň v spoločenskom dome sa uskutočnil kultúrny program z príležitosti vyhodnotenia Súťažnej ankety o histórii obcí Dolné Hámre, Hodrušá, Kopanice, za roky 1896-1996.

Anketu usporiadal Obecný úrad za spolupráce hodnotiacej komisie, v ktorej boli vybraní zástupcovia jednotlivých obcí.

Súťažná anketa bola zložená z 25-ich otázok. Otázky boli zamerané na vedomosti, pamäť našich občanov, na historické zmeny za posledných 100 rokov.

Súťažné otázky spracovali a kontrolovali pán Ukrin David a pán Maruniak Ján.

Vybraným rodinám do Dolných Hámrov bolo zaslaných 45 dotazníkov, do Hodruše 15 a na Kopanice 5.

Prijaté boli odpovede z Dolných Hámrov 24, z Hodruše 6 a z Kopanic 3 odpovede.
Počas kultúrneho programu bolo žrebovanie súťažiacich.

Sponzori Storočnice: Rudné bane: 3000 Sk Berndorf: 5 cien-príbory, Sandrik: 3 antikorové hrnce, v hodnote 3.800 Sk., Potraviny Centrum kvet, v hodnote 500-Sk, BEZUPO: rádio v hodnote 700 Sk, Železiarstvo: obrazy, príbory v hodnote 900 Sk, Daro: hotovosť 1000-Sk, Bóllo Pavel, hotovosť 500-Sk, Tomaškovič, predmety v hodnote 500-Sk.

V kultúrnom programe vystúpili žiaci II. ZŠ, dvojspev, manželia Gáfrikovi, sólový spev s gitarou pán Zmoraj, zmiešaný spevokol z Hodruše, dirigent pán Beneš, ženský a mužský spevokol z Dolných Hámrov, dirigent pán Uhrin David.

Oslavu Storočnice otvoril starosta obce pán Škorba-Jaroslav-Jaromír.

Speváčka pani Kalčoková poďakovala pánu Uhrinovi za 50 ročné vedenie-dirigovanie spevokolu, pán podpredseda Obcú Molčan sa na záver poďakoval pánu Uhrinovi za organizovanie Storočnice a záver programu Storočnice previedol pán Uhrin David,

a v závere odovzdal kvet pánu starostovi.

Zborové piesne:

Ženský spevokol Hodruša: „Materinská moja reč a Slovensko."

Ženský spevokol z Dolných Hámrov: „Podvečery" od Mozarta, „Ej, žlna, žlna" pekný vták a Zbor Židov od Verdiho.

Mužský spevokol: „Ide furman dolinou a na „Královej holi". Všetky piesne v trojhlase.

Ohlasy na program: „Boli ste súperi", „Bolo to veľmi krásne", „Bolo to veľmi pekné" „Uhrin si zaslúži medailu", „Opakovať", „Bolo to na veľmi dobrej úrovni".

Všetky piesne boli darované jubilantom a to: pani Unterfrancovej - 97 ročnej a pánu Hlásnikovi 88 ročnému, najstaršim občanom v obci.

Rozbor oplnení príjmovej časti a čerpaní výdajovej časti rozpočtu k 31.XII.1996.

Obecný úrad v Hodruši Hámroch mal schválený rozpočet Obecným zastupiteľstvom zo dňa 22.II.1996 v sume 6,000.500 Sk, ktorý bol upravený dňa 27.VI.1996 o sumu 4,200.000 Sk, na 10,200.500 Sk. Kde je poskytnutý úver od PKB v čiastke 1,200.000 Sk, na investičnú výstavbu ČOV. Zo štátneho fondu životného prostredia na investičnú výstavbu je poskytnutá

Dotácia do výšky 2 mil. Sk. Z ministerstva výstavby a stavebníctva je pridelená investičná dotácia 1 mil. Sk.

Plnenie príjmov podľa jednotlivých položiek je následovné:

Prijaté úvery: rozpočet - plnenie:
1,200.000 Sk - 1,200.000 Sk

Obecný úrad na krytie výdavkov pre výstavbu ČOV zabezpečil úver od PKB, kde sú dohodnuté termíny splátok úveru pre rok 1997.

Ostatná činnosť v kultúre: rozpočet - plnenie
3.500.- - 110.835 Sk.

Dosiahnuté príjmy sú za vykonávanie v MR a z poskytnutých sponzorských príspevkov na rozvoj kultúry v obci.

Cintorínske poplatky: 3000.- 4240.-

Vykázané príjmy sú za použitie Domu smútku a z cintorínskych poplatkov za miesto.

Verejnoprospešné služby:
rozpočet: - plnenie.
0 - 24.760 Sk

Okresný úrad práce na základe faktúr prevádzal refundáciu pomernej časti mzdy za pracovníkov na VPP.

Odstraňovanie komunálneho odpadu
Poplatky za paušálne odvezené 45.920 Sk
OZ. Občania ich hradia na pokrytie čiastkových nákladov spojených s uložením odpadu

Daň zo závislej činnosti:
Daňovým úradom Nová Baňa; rozpočet - Plnenie
bol pravidelne mesačne prevádzaný percentány 1,712.000- 2,081.545 Sk
odvod dane zo mzdy a pôžitkov na účet Obce.

Daň z nehnuteľnosti. rozpočet - Plnenie
na dani z pozemkov zaplatilo - 1,304.760 - 1,503.749-
na dani zo stavieb : - 1,278,889- —

Ručné bane B.B. vyrovnali pohľadávky
predchádzajúcich rokov.

Poplatky za psov:
Obecné zastupiteľstvo prijalo nariadenie
ktorým určilo inkasovať poplatok pre rok 96.

Poplatky z alkoholu a z tabáku:
rozpočet: 150.000.- Plnenie: 164.180.-
Na základe predkladanej evidencie boli Obci
zasielané platobné výmery súkromným podni-
kateľom a organizáciam k prevedeniu štvrtiny
5% zo zisku a predaja alkoholu a tabákových
výrobkov.

Poplatky za hracie prístroje:
rozpočet: 140.000.- Plnenie: 326.239.-
Ubytovacia kapacita: - rekreačné zariadenie
rozpočet: (45.570-) 20.000-Sk
Plnenie: 45.570- —
Banská spoločnosť uhradila 25.020-Sk.

Poplatok za vstupné:
Príjmy zo zábav a z diskoték: R: 2.000 P: 445-
Zo vstupného 10% sa odvádza na účet Obce

Za znečisťovanie ovzdušia R: 0 - P: 43.00-
Verejné priestranstvo: rozpočet 15000 - plnenie 9500-
Daň z príjmu PO: - - 672.000.- - 498.030.-
cestná daň: - 216.000.- - 170.390.-
Bežné dotácie: - 166.000.- - 179.430.-
Investičná dotácia: - 3,000.000.- 1,000.000.-
Účelová dotácia z min. financií: 1,000.000.-
Zo štát. fondu životného prostredia: 2,000.000.-
Správne poplatky: rozpočet: 10.000.- plnenie 8.508-
Poplatok za priestupok: 6000.- - 11.000.-
Príjmy z prenájmu bytov: 1,175.000 - 1,120.000.-
Príjmy za pozemky: 5.000.- 988.000.-
Príjmy z predaja dopravných prostriedkov.-
kovový rebrík: 22.000.-

Výdajová časť

rozpočet - plnenie
Vodné hospodárstvo: 3,215.000.- 3,159.000.-
Údržba miest. komunikácií: 250.000 - 133.000.-
Úvery a úroky bankám: 582.000.- 603.000.-
Požiarna ochrana: 208.000.- 27.000-
Činnosť v telovýchove: 120.000.- 95.600.-
Činnosť v kultúre: R: 60.000.- P: 126.000-
Starostlivosť o starých občanov:
R: 80.000.- P: 55.300.-
Realizácia nových stavieb: (1,150.000.- 1,150.000.-)
1,050.000 - 1,012.480 =
Bytové hospodárstvo: 825.715,- 1,815.670.-
Verejné osvetlenie: 330.000.- - 573.000.-
Pohrebníctvo: - 30.000.- - 41.400.-
Ostatné služby: 1,500.000.- - 389.890.-
Verejná zeleň: 2.000.- - 0.

	rozpočet:	Plnenie:
Odvoz odpadov:	- 250.000-	-199.600.-
Správa obce:	1,836.-	2,376.839.-

úhrada, telefón, odber plynu, el. energia, odber vody, nákup kanc. potrieb mzda zamestnancom Obce, odmeny poslancom, poistenie majetku obce 25.230- odpisy automobil zakúpený za 224.200-Sk, programové vybavenie v hodnote 12.102 Sk.

Príjmy za rok 1996: 9,334.571 Sk
Výdavky za rok 1996: 8,815.657 Sk
Zostatok na bež. účte: 626.114- Sk.

Komplexný rozbor

o činnosti Obecného úradu za 1996.

Rokom 1996 sme ukončili prvú polovicu volebného obdobia. Obdobie mimoriadne náročného prepletenie každodenných úloh života obce. na zabezpečenie investičných akcií obec prijala úver z Prvej komunálnej vo výške 2 mil. Sk. s čerpaním pre roky 1996-97. a so splácaním od roku 1997 do prvého štvrťroka 1999.

V rámci nášho štátu sa zavŕšil proces územno-správneho členenia a naša obec sa stala súčasťou okresu Žarnovica

1. Investičná výstavba:

Pokračovali sme na výstavbe kanalizácie, kde sme prevŕtovali 3,2 mil. Sk z uvedenej sumy 2 mil. poskytnuté zo štátneho fondu Životného prostredia a

a 1,2 mil. Sk z úveru PKB.
Z ministerstva stavebníctva sme získali 1 mil. Sk a tieto finančné prostriedky boli preinvestované na výstavbu inž. sietí IBV Horné Lúky, kde bola zrealizovaná prekládka 22 kV vedenia nová trafostanica a boli prepracované projekty celkovej zástavby IBV Horné Lúky z pôvodných 50 rodinných domov na 22.

K zníženiu počtu došlo z toho dôvodu, že bolo potrebné prehodnotiť veľkosť stavebných pozemkov a obytný súbor prepracovať na súčasné pomery.

Na fonde životného prostredia sme mali i žiadosť na 1 mil. Sk pre výstavbu vodovodu v časti Mikulášov, avšak na túto stavbu sme finančné prostriedky nezískali. Znovu sme ju podali pre rok 1997 a vrámci nového okresu bola zaradená na štvrté miesto. Celkový finančný náklad činí 4,1 mil. Sk.

Ďalšou akciou zostáva pozastavená rekonštrukcia „N" siete v časti ulíc „Špicipiarg", Kokelovo a Jelšová, ktorú zrealizujú Energetické závody. V roku 1996 stavba pokračovala veľmi pomaly, ako sa bude pokračovať v roku 1997 zatiaľ nevedia.

II. Údržba miestnych komunikácií.
Podľa finančných možností sme priebežne zabezpečovali čistenie a výsprávky v celej obci. Jarné prívalové vody vyplavili priepusty v časti Kámre a Kyslá, kde museli previesť ich úplnú rekonštrukciu.

III. - Miestne hospodárstvo:

Priebežne bola zabezpečovaná údržba obecného majetku ako rekonštrukcia zmiešanej predajne v Hodruši, oprava požiarnej zbrojnice v Kopaniciach „Dômky" maľovanie Domu smútku a Obecnej budovy na Kopaniciach, úprava priestorov predajne na Kyslej, údržba cintorínov, a verejných priestranstiev v obci.

Pravidelne bol zabezpečovaný odvoz komunálneho odpadu z veľkokapacitných kontajnerov v obci. Celkovú údržbu verejných priestranstiev zabezpečovali dvaja brigádnici a dvaja občania v rámci verejnoprospešných prác. V rámci údržby verejného osvetlenia sme vybudovali jeho predĺženie v dolnej časti obce.

Všestrannú pomoc bola poskytnutá Materským školám a Základným školám pri ich úprave a údržbárskych prácach na ktoré prispela i Slovenská banská spoločnosť s.r.o.

Domová správa:

Obec obhospodaruje 175 bytov, ktorých údržbu a prevádzku sa starajú 2 pracovníci. V rámci možnosti a podmienok bola zabezpečovaná ich údržba, na ktorú sa použil celý objem majomnéke. Z rokov 1993-94 sme museli vyrovnať 400 tis. rest OSBD za

za dodávku tepla a teplej vody. Do konca roka resty boli vyrovnané.

Pre zabezpečovanie úlohy odpredaja obecných bytov občanom sme zabezpečili náklad vo 106 tisíc Sk geometrický plán pozemkov a budov pre majetkoprávne vyporiadanie, nakoľko tento majetok, ktorý obec zdedila zo zákona nemal listy vlastníctva a z toho dôvodu nemohol byť zapísaný na obec. Až po majetkovom vyporiadaní bude sa môcť pristúpiť k samotnému odpredajom záujemcom, ktorí už podali žiadosti na Obecný úrad. Obecné zastupiteľstvo určí sociálne byty.

Sociálna starostlivosť:

K spokojnosti bol zabezpečovaný chod obidvoch klubov dôchodcov v obci, kde si členovia Klubov zabezpečovali vlastný program. Poskytli sme niekoľko sociálnych výpomocí formou nákupu potravinových článkov.

Po celý rok bola v plnej prevádzke „Služba opatrovateľskej služby, kde naši občania majú predmetné právo. Opatrovateľskú službu zabezpečovalo 18 opatrovateliek.

V oblasti lekárskej starostlivosti boli obvodné ambulancie privatizované, lekári prejde súkromne.

Požiarna ochrana:

Aktívne pracovali dve požiarne družstvá

v obci a družstvo Sandrik, ktoré v roku 1996 oslávi svoju storočnicu. Zúčastnili sa okresnej súťaže a dvakrát mali výjazd k požiarom. Požiarna výstroj a výzboj je uspokojivá.

Obecná rada.

Obecná rada zasadala celkom 8 krát s priemernou účasťou 66%. Nízke percento bolo zapríčinené dva krát, nezídením sa nadpoloviční väčšiny členov obecnej rady.

Prijala celkom 6 uznesení, ktoré riešili úlohy obce.

Obecné zastupiteľstvo:

Zasadalo celkom 6 krát, s priemernou účasťou 76%. Prejednalo a schválilo celkom 6 uznesení na zabezpečovanie plnenia rozvoja obce.

Súdne spory z roka 1995 pokračovali i v roku 1996. Spor obce s mestom Banská Štiavnica o určenie vlastníckeho práva a spor s rodinou Kristiana Straku bude predmetom pojednávania i v roku 1997.

Kultúra:

V tejto oblasti organizovania podujatí súviselo ako vždy s viacerými faktormi. Sú to finančné problémy, návštevnosť, priestorové možnosti a v neposlednej rade aj zastupovanie práce neschopnej kolegyne. Hlavnou súčasťou v našej obci zostali Miestna knižnica a ZPOZ.

Jednotlivé podujatia

19. január - Fašiangovanie seniorov.
30. január - Hry detí v ĽK.
16. február - Fašiangový večierok Úsmev.
20. február - Vystúpenie J. Zimu.
23. február : Obecný ples.
8. marec : Výmenná burza „Kráľovstvo zvierat"
2. apríl : Hry detí v ĽK.
1. máj : Oslavy sviatku práce
25. máj : Účasť súboru Úsmev na prehliadke folklórnych súborov vo Veľkej Lehote.
1. jún : Kreslenie na chodníku.
15. jún : Zájazd do Bojníc.
28. jún : Zápis do pamätnej knihy žiakov 1. ZŠ - 8. roč.
13. júl : Súťažný deň o pohár starostu obce (volejbal)
28. august : Oslavy 52. výročia SNP.
17. september : Hry detí v ĽK.
18. október : Mesiac úcty k starším.
5. december : Stretnutie s Mikulášom.
13. december : Anketa 100 rokov histórie obce.

Na úseku Matriky:

Počet zápisov v knihe manželstiev : 5
Počet zápisov v knihe úmrtí : 15
Počet zápisov - rozvody : 3
Počet overených podpisov : 527
Počet overených fotokópií : 387
Počet overených vydaných matričných dokladov : 44

Stav obyvateľstva k 31.12.1995: 2410.

Prihlásených k trvalému pobytu v 96 ... 27
Narodených 25
Odhlásených 28
Zomretých 31

Stav obyvateľstva k 31.12.1996 2403

Školstvo:

II. Základná škola:

Počet žiakov: 141, v roč. 1.-4. - 75, v 5.-8. - 66
Počet odd. v ŠD: -2- 2- počet žiakov: 42
Počet tried - 8 - 1.-4. roč. 4, 5.-8. roč 4
Riaditeľka školy: Mgr. M. Stračinová: M-F.
Zástupkyňa - Mgr. E. Chlebová - nemč. - Rj, Z.
Výchovná poradkyňa: Mgr. G. Bašková - M-Ch
Koordinátor drog. prevencie. Mgr. Dojčák Hv-Pdg.
Predseda rady školy: Mgr. Bašková
Predseda rady rodičov: MUDr. J. Kostolanská.

Členovia ped. zboru:

Binderova E. - roč. 1-4. Demeterová - Sj - Pdg., Petruš roč. 1-4., Kozáková O. - roč. 1-4., Chajnovská: 1-4. Mihálíková M. M. - Tv., Prúchová - B. - Ch. Dojčák - Hv - Pdg. - Bašková - M. - Ch.

Prospech žiakov:

V ročníku 1-4, prospeli všetci žiaci - 75
v ročníku 5-8. prospelo 65 žiakov 1 žiak neprospel.

Správanie žiakov:

Znížená známka zo správania:
V 1.-4. roč. - nebola - v 5.-8. roč 2 žiaci.

Dochádzka žiakov:

Počet vymeškaných hodín: 4893 - v roč. 1.-4. - 2430
1.-5. - 2463.

1. Základná škola:

Počet žiakov: 124. v roč. 1.-4. 50, roč. 5.-8. 74.
Počet tried: 8. roč. 1.-4. 4 - roč. 5.-8. 4.
Počet odd. v ŠKD: 2 - počet žiakov: 34
Riaditeľka školy: Mgr. M. Trvalcová, SJ-M.
Zástupkyňa - Mgr. D. Zimanová,
Výchovná poradkyňa: D. Zimanová,
Koordinátor drog: D. Zimanova,
Predseda rady školy: Mgr. Ľ. Žiaková,
Vychovávateľky: pani G. Gajdošíková.

Členovia ped. zboru:

Kasanová Ľ. - mat. Fyz., Beňová M. mat. - Fyz.
Krúpa Dalibor - Zem. Tv., Haring R. Výpočtová tech.
Žiaková Ľ. - roč. 1.-4.

Prospech žiakov:

V roč. 1.-4. prospelo 48 - žiakov, neprospeli 2 žiaci
V roč. 5.-8. prospelo 68 - žiakov, neprospeli: 6 žiaci

Správanie žiakov:

Znížená známka zo správania - roč. 1.-8.: 0

Dochádzka žiakov:

Počet vymeškaných hodín: 6047.
V roč. 1.-4. 1831, v roč. 5.-8. 4216 hod.
Priemer na žiaka: 48,7 hodín.

Sandrik - Dolné Hámre.

Počet pracovníkov: 470 osób
Predstavenstvo: inž. Garaj Ján - riad. - predseda.
inž. Holka - výrobný riad.
~~inž.~~ * Čalovka - Tóth Ján, inž.,
Členovia - Predstavenstva.

opr. V. Drieto

Dozorná rada:

Pélyová J., Brucent J. Sklenár J. Sobotková J. Uram Jozef.

Výroba:

Kanistre, čističe na vzduch a olej, antikorový riad, hrnce, pánvice, technické náradie a nástroje.

Vývoz: Česko-Európa.

Výrobný plán splnený nebol, strata: 20 mil. Sk.
Priemerná mesačná mzda: 6.000-Sk.

Slovenská banská spoločnosť

Banská Hodruša.

Založenie: 15.11.1993

Spoločníci: inž. Káňa Richard, riaditeľ, inž. Obál - tech. námestník, inž Kozák Peter, inž Bača, vedúci úseku Rozália, inž. Ďuriga, výrobný riaditeľ, inž. Jágerský, vedúci flotačnej úpravne, inž. Urbánek, riad. závodu Banská Štiavnica, Azor Jozef, hlavný mechanik, Bóbiš J. vedúci autodopravy.

Výroba:

aurum - zlato, argentum - striebro

Vývoz:

1500 tón, o kvalite 350 g/t.
Suzemsko: 1250 tón o kvalite 80 g/t.
Banské diela - chodby 3600 m., komíny 870 m
Vrty: 4800 m - nové na územie - Vyhne-Banky. Výrobný plán splnený so ziskom 18 mil. Sk

Berndorf Sandrik

a.s. 100% majetkom

účasť Berndorfu.

majetok celkom 240,3 mil. Sk

Počet pracovníkov: 185 osôb.

Výroba tovaru za rok 1996 141 mil. Sk.

Riaditeľ: inž. Jančok.

Predstavenstvo: Predseda: Budhauer

Členovia: Rieckers, Keckeis, inž. Jančok.

Dozorná rada: Dr. Pichler, predseda

Členovia: Hradil, Rieckers, Spielman.

Výroba: príbory pre letecké spoločnosti, British, Airweis, Austria, Lauda Air.

V roku 1996 boli na trh dané dva nové vzory „Sinus a Opus".

Ďalej bolo zavedené dekoratívne zlátenie niektorých častí príborových dielcov, taktiež bolo zavedené dekoratívne prieskovanie niektorých plôch na príborových dieloch

Druhý polrok 1996 plán 135 mil. Sk.

Skutočnosť 141 mil. Sk. zisk 6 mil. Sk

Občianské sobáše:

Zábojník Jaroslav - Mučková Katarína

Šiet Ján - inž. Marian Medrinová

Laco Pavel - Marian Grafčíková

Občianské pohreby.

Štelelová Katarína, 12.2.1922 – Kuchynka Rudolf, 10.8.1925
Hlavá čekova Terézia, 28.9.1917 – Herková Leopoldina, 21.10.1930
Klein Eduard, 23.3.1929 – Píšová Janka, 15.5.1922
Zambojová Mária, 20.12.1927 – Bóllo Štefan, 8.10.1911
Kmeťová Pavla, 16.V.1918 – Kapusta Ján, 6.1.1924
Sekárik Jozef, 1.8.1931 – Duda Ján, 12.12.1913
Baláž Ján, 26.10.1932 – Sobešková Helena, 5.3.1924

Jubilanti.

Dolinská Emília, 8.4.1916 – Fógel Henrich, 28.6.1916
Kišš Viliam, 28.2.1916 – Krausová Veronika, 16.7.1916
Očenášová Helena, 1.6.1916 – Poliakovičová Irma, 1.5.1906
Zimanová Mária, 28.1.1906 – Trenčanová Anna, 10.6.1906
Trenčanova Zuzana, 12.4.1906 – Trenčanová Emília, 15.11.1916
Majdán Jozef
10.5.1916.

Najstaršia občianka – 97 ročná
1899 – Unterfrancová – 1996
Františka

Záznamy za rok 1996
boli schválené radou Očí dňa